

หลักสูตรสถานศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑
(ฉบับปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๐)

โรงเรียนสมเด็จพระพุทธชินวงศ์
ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ๕๐๒๐๐

สำนักงานกลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ ๕
กองพุทธศาสนศึกษา
สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

สารบัญ

	หน้า
ประกาศการอนุมัติให้ใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐)	๓
ความนำ	๕
วิสัยทัศน์	๗
หลักการ	๗
จุดหมาย	๗
สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์	๘
สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน	๘
คุณลักษณะอันพึงประสงค์	๘
มาตรฐานการเรียนรู้	๙
ตัวชี้วัด	๙
สาระการเรียนรู้	๑๑
สาระและมาตรฐานการเรียนรู้	๑๓
มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด	๑๙
- ภาษาไทย	๑๙
- คณิตศาสตร์	๓๙
- วิทยาศาสตร์	๖๑
- สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	๑๐๐
- สุขศึกษาและพลศึกษา	๑๔๕
- ศิลปะ	๑๖๕
- ภาษาอังกฤษและเทคโนโลยี	๑๘๒
- ภาษาต่างประเทศ	๑๙๗
- สาระการเรียนรู้ด้านพระพุทธศาสนา	๒๑๙
วิชา ธรรม	๒๑๙
วิชา พุทธประวัติ	๒๓๓
วิชา วินัย	๒๔๘
วิชา ภาษาบาลี	๒๖๑
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	๒๗๔
สื่อการเรียนรู้	๒๙๓
การวัดและประเมินผลการเรียนรู้	๒๙๖

เอกสารหลักฐานการศึกษา

การบริหารจัดการหลักสูตร

เอกสารอ้างอิง

ภาคผนวก

เทคนิควิธีสอนของพระพุทธเจ้า

ขอขยายเนื้อหาสาระการเรียนรู้วิชา พระพุทธศาสนา

คำสั่ง แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรการศึกษา พ.ศ.๒๕๕๙ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.
๒๕๖๑)

หน้า

๓๐๖

๓๑๐

๓๑๓

๓๑๔

๓๑๕

๓๒๒

๓๔๕

ประกาศ

โรงเรียนสมเด็จพระพุทธชินวงศ์

ที่ พช.๐๒๕/๒๕๖๑

เรื่อง การอนุมัติใช้หลักสูตรโรงเรียนสมเด็จพระพุทธชินวงศ์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๐)
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

ตามที่กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสาระภูมิศาสตร์ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ตามคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการที่ สพฐ ๑๒๓๙ /๒๕๖๐ ลงวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๐ และคำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ ๓๐/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๖๑ ให้เปลี่ยนแปลงมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์และ วิทยาศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) โดยมีคำสั่งให้ใช้หลักสูตรในปีการศึกษา ๒๕๖๑ โดยให้ใช้ในชั้น มัธยมศึกษาปีที่ ๑ และ ๔ ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๖๑ เป็นต้นมา ให้เป็นหลักสูตรแกนกลางของประเทศ โดยกำหนด จุดมุ่งหมายและมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายและกรอบทิศทางในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนพัฒนาการเต็มตาม ศักยภาพ มีคุณภาพและมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายและเป้าหมายของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

บัดนี้คณะกรรมการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนสมเด็จพระพุทธชินวงศ์ ได้จัดทำหลักสูตร สถานศึกษา (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ เป็นที่ เรียบร้อยแล้ว โดยนำเสนอคณะกรรมการบริหารสถานศึกษารับทราบแล้วมีมติอนุมัติให้ประกาศใช้หลักสูตร สถานศึกษาตั้งแต่ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๑ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๖๑

พระครูวัชรชัยสังฆพิทักษ์

ผู้อำนวยการ

โรงเรียนสมเด็จพระพุทธชินวงศ์

ความนำ

กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๔๔ ให้เป็นหลักสูตรแกนกลางของประเทศ โดยกำหนดจุดหมาย และมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายและกรอบทิศทางในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีขีดความสามารถ ในการแข่งขันในเวทีระดับโลก (กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๔๔) พร้อมกันนี้ได้ปรับกระบวนการพัฒนาหลักสูตรให้มีความสอดคล้องกับเจตนารมณ์แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และ ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ ที่มุ่งเน้นการกระจายอำนาจทางการศึกษาให้ท้องถิ่นและสถานศึกษาได้มีบทบาทและมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพ และความต้องการของท้องถิ่น (สำนักนายกรัฐมนตรี, ๒๕๔๒)

จากการวิจัย และติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตรในช่วงระยะ ๖ ปีที่ผ่านมา (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, ๒๕๔๖ ก., ๒๕๔๖ ข., ๒๕๔๘ ก., ๒๕๔๘ ข.; สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, ๒๕๔๗; สำนักผู้ตรวจราชการและติดตามประเมินผล, ๒๕๔๘; สุวิมล ว่องวาณิช และ นางลักขณ์ วิรัชชัย, ๒๕๔๗; Nutravong, ๒๐๐๒; Kittisunthorn, ๒๐๐๓) พบว่า หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๔๔ มีจุดดีหลายประการ เช่น ช่วยส่งเสริมการกระจายอำนาจทางการศึกษาทำให้ท้องถิ่นและสถานศึกษามีส่วนร่วมและมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น และมีแนวคิดและหลักการในการส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวมอย่างชัดเจน อย่างไรก็ตาม ผลการศึกษาดังกล่าวยังได้สะท้อนให้เห็นถึงประเด็นที่เป็นปัญหาและความไม่ชัดเจนของหลักสูตรหลายประการทั้งในส่วนของเอกสารหลักสูตร กระบวนการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ และผลผลิตที่เกิดจากการใช้หลักสูตร ได้แก่ ปัญหาความสับสนของผู้ปฏิบัติในระดับสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา สถานศึกษาส่วนใหญ่กำหนดสาระและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังไว้มากทำให้เกิดปัญหาหลักสูตรแน่น การวัดและประเมินผลไม่สะท้อนมาตรฐาน ส่งผลต่อปัญหาการจัดทำเอกสารหลักฐานทางการศึกษาและการเทียบโอนผลการเรียน รวมทั้งปัญหาคุณภาพของผู้เรียนในด้านความรู้ ทักษะ ความสามารถและคุณลักษณะที่พึงประสงค์อันยังไม่เป็นที่น่าพอใจ

นอกจากนั้นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๕๐ – ๒๕๕๔) ได้ชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นในการปรับเปลี่ยนจุดเน้นในการพัฒนาคุณภาพคนในสังคมไทยให้ มีคุณธรรม และมีความรอบรู้อย่างเท่าทัน ให้มีความพร้อมทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และศีลธรรม สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงเพื่อนำไปสู่สังคมฐานความรู้ได้อย่างมั่นคง แนวการพัฒนาคนดังกล่าวมุ่งเตรียมเด็กและเยาวชนให้มีพื้นฐานจิตใจที่ดีงาม มีจิตสาธารณะ พร้อมทั้งมีสมรรถนะ ทักษะและความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการดำรงชีวิต อันจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศแบบยั่งยืน (สภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ๒๕๔๙) ซึ่งแนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการในการพัฒนาเยาวชนของชาติเข้าสู่โลกยุคศตวรรษที่ ๒๑ โดยมุ่งส่งเสริมผู้เรียนมีคุณธรรม รักความเป็นไทย ให้มีทักษะการคิดวิเคราะห์ สร้างสรรค์ มีทักษะด้านเทคโนโลยี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมโลกได้อย่างสันติ (กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๕๑)

มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่กำหนดไว้นี้ จะช่วยให้ผู้ที่เกี่ยวข้องในทุกระดับเห็นผลคาดหวังที่ต้องการในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ชัดเจนตลอดแนว ซึ่งจะสามารถช่วยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับท้องถิ่นและสถานศึกษาร่วมกันพัฒนาหลักสูตรได้อย่างมั่นใจ ทำให้การจัดทำหลักสูตรในระดับสถานศึกษามีคุณภาพ และมีความเป็นเอกภาพยิ่งขึ้น อีกทั้งยังช่วยให้เกิดความชัดเจนเรื่องการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และช่วยแก้ปัญหาการเทียบโอนระหว่างสถานศึกษา ดังนั้นในการพัฒนาหลักสูตรในทุกระดับตั้งแต่ระดับชาติจนกระทั่งถึงสถานศึกษา จะต้องสะท้อนคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษา

ขั้นพื้นฐาน รวมทั้งเป็นกรอบทิศทางในการจัดการศึกษาทุกระดับ และครอบคลุมผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

โรงเรียนสมเด็จพระพุทธชินวงศ์ สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ที่จัดการศึกษาสำหรับพระภิกษุสามเณร จึงได้จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๔ (ฉบับปรับปรุง ๒๕๖๐) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ เพื่อเป็นแนวทางในการใช้หลักสูตรและการบริหารหลักสูตรให้กับคณะครู โดยให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนสมเด็จพระพุทธชินวงศ์

วิสัยทัศน์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้ง เจตคติ ที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

วิสัยทัศน์หลักสูตรโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นศาสนทายาทที่ดี มีภูมิปัญญาทางพุทธธรรม เป็นผู้นำทาง ศาสนธรรม ศาสนพิธี มีจิตสำนึกที่ดีต่อสถาบันชาติ พระพุทธศาสนาและพระมหากษัตริย์

หลักการ

หลักสูตรแกนกลางโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา มีหลักการสำคัญ ดังนี้

๑. เป็นหลักสูตรเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มีจุดหมายและมาตรฐานการเรียนรู้ เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาพระภิกษุสามเณรให้เป็นศาสนทายาทที่ดี
๒. เป็นหลักสูตรเพื่อพระภิกษุสามเณรได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาคและมีคุณภาพ
๓. เป็นหลักสูตรที่สนองการกระจายอำนาจให้สถาบันพระพุทธศาสนามีส่วนช่วยในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับอัตลักษณ์ทางพระพุทธศาสนา
๔. เป็นหลักสูตรที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้ เวลาและการจัดการเรียนรู้
๕. เป็นหลักสูตรที่เน้นพระภิกษุสามเณรเป็นสำคัญ
๖. เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับการศึกษาในระบบ นอกกระบบและตามอัธยาศัยสำหรับพระภิกษุสามเณร สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้ได้ และประสบการณ์

จุดหมาย

หลักสูตรแกนกลางโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา มุ่งพัฒนาพระภิกษุสามเณรให้เป็นศาสนทายาทที่ดีต่อสถาบันชาติ พระพุทธศาสนาและพระมหากษัตริย์ จึงกำหนดเป็นจุดหมาย เพื่อให้เกิดกับพระภิกษุสามเณรเมื่อจบหลักสูตรโรงเรียนพระปริยัติธรรมฯ ดังนี้

๑. มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ ปฏิบัติตนเหมาะสมกับสมณสาธูปสอดคล้องกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
๒. มีความรู้ตามหลักพุทธธรรมและสากล
๓. มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัยและปฏิบัติตามหลักสมถวิปัสสนากัมมัฏฐาน
๔. มีจิตสำนึกที่ดีต่อสถาบันชาติ พระพุทธศาสนาและพระมหากษัตริย์
๕. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรม ภูมิปัญญาและอนุรักษ์พัฒนาสิ่งแวดล้อมและมีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคมและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนสมเด็จพระพุทธชินวงศ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑ มุ่งเน้นพัฒนาพระภิกษุสามเณรให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้และมีสมรรถนะของศาสนทายาทที่สำคัญ ๕ ประการ ดังนี้

๑. ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร และประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการถ่ายทอดหลักธรรมเพื่อจัดปัญหาความขัดแย้งในสถานการณ์ต่างๆ การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผล และความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสารธรรมที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม

๒. ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ หรือการคิดแบบโยนิโสมนสิการ เพื่อนำไปสู่องค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสม บนพื้นฐานของหลักธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่างๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหา และมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเองสังคมและสิ่งแวดล้อม

๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนำหลักธรรม และกระบวนการต่างๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง ใฝ่เรียนรู้ ปฏิบัติศาสนกิจ และการอยู่รวมกันเป็นสังคม ด้วยการสร้างความสามัคคีธรรมระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่างๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับสมณสาธูป และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

๕. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือกและใช้เทคโนโลยีด้านต่างๆ ให้เหมาะสมกับสมณสาธูป และมีทักษะ กระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคมในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การปฏิบัติศาสนกิจ การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ถูกต้องเหมาะสมและมีคุณธรรม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนสมเด็จพระพุทธชินวงศ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑ มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ดังนี้

๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการเป็นพลเมืองดีของชาติ อารงไว้ซึ่งความเป็นไทย ศรัทธา ยึดมั่นในพระพุทธศาสนา และเคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

๒. ซื่อสัตย์สุจริต หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการยึดมั่นในความถูกต้อง ประพฤติตรงตามความเป็นจริงต่อตนเอง และผู้อื่นทั้งกาย วาจา ใจ

๓. มีวินัย หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการยึดมั่นในข้อตกลง กฎเกณฑ์ และระเบียบข้อบังคับของวัด โรงเรียน และสังคม

๔. ใฝ่เรียนรู้ หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน

๕. อยู่อย่างพอเพียง หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการดำเนินชีวิตอย่างพอประมาณ มีเหตุผล รอบคอบ มีคุณธรรม มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี และปรับตัวเพื่ออยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

๖. **มุ่งมั่นในการทำงาน** หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติ ศาสนกิจ ด้วยความเพียรพยายาม อดทน เพื่อให้ศาสนกิจสำเร็จตามเป้าหมาย

๗. **รักความเป็นไทย** หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความภาคภูมิใจ เห็นคุณค่า ร่วมอนุรักษ์ สืบทอดภูมิปัญญาไทย ขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะและวัฒนธรรม ใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสม

๘. **มีจิตสาธารณะ** หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงการมีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือสถานการณ์ที่ ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่น ชุมชน และสังคมด้วยความเต็มใจ มุ่งมั่น โดยไม่หวังผลตอบแทน

มาตรฐานการเรียนรู้

การพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความสมดุล ต้องคำนึงถึงหลักพัฒนาการทางสมองและพหุปัญญา หลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงกำหนดให้ผู้เรียนเรียนรู้ ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ดังนี้

๑. ภาษาไทย
๒. คณิตศาสตร์
๓. วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี
๔. สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
๕. สุขศึกษาและพลศึกษา
๖. ศิลปะ
๗. การงานอาชีพ
๘. ภาษาต่างประเทศ

ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายสำคัญของการพัฒนา คุณภาพผู้เรียน มาตรฐานการเรียนรู้ระบุสิ่งที่ผู้เรียนพึงรู้ ปฏิบัติได้ มีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์เมื่อ จบการศึกษาขั้นพื้นฐาน นอกจากนั้นมาตรฐานการเรียนรู้ยังเป็นกลไกสำคัญ ในการขับเคลื่อนพัฒนาการศึกษาทั้ง ระบบ เพราะมาตรฐานการเรียนรู้จะสะท้อนให้ทราบว่าต้องการอะไร จะสอนอย่างไรและประเมินอย่างไรรวมทั้ง เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาโดยใช้ระบบการประเมินคุณภาพภายในและการ ประเมินคุณภาพภายนอกซึ่งรวมถึงการทดสอบระดับจังหวัดและการทดสอบระดับชาติ ระบบการตรวจสอบเพื่อ ประกันคุณภาพดังกล่าวเป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยสะท้อนภาพการจัดการศึกษาว่าสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามที่ มาตรฐานการเรียนรู้กำหนดเพียงใด

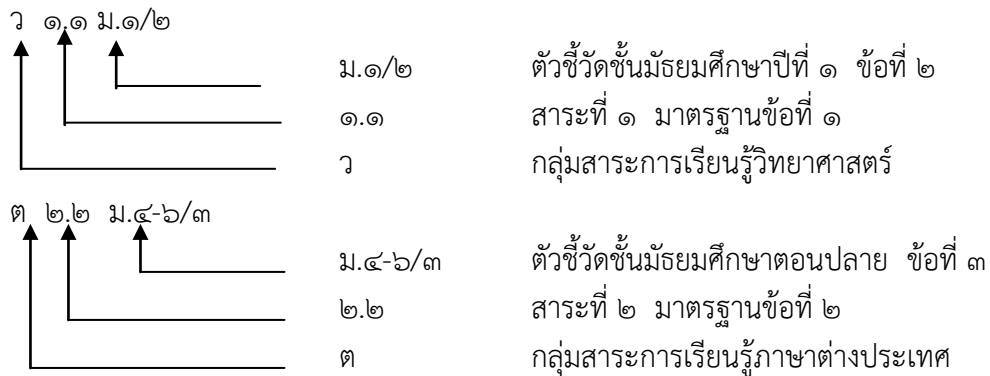
ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดระบุสิ่งที่ผู้เรียนพึงรู้และปฏิบัติได้ รวมทั้งคุณลักษณะของผู้เรียนในแต่ละระดับชั้น ซึ่งสะท้อน ถึงมาตรฐานการเรียนรู้ มีความเฉพาะเจาะจงและมีความเป็นรูปธรรม นำไปใช้ในการกำหนดเนื้อหา จัดทำหน่วย การเรียนรู้จัดการเรียนการสอน และเกณฑ์สำคัญสำหรับการวัดประเมินผลเพื่อตรวจสอบคุณภาพผู้เรียน

๑. ตัวชี้วัดชั้นปี เป็นเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนแต่ละชั้นปีในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
(มัธยมศึกษาปีที่ ๑ - มัธยมศึกษาปีที่ ๒)
๒. ตัวชี้วัดช่วงชั้น เป็นเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
(มัธยมศึกษาปีที่ ๔ - มัธยมศึกษาปีที่ ๖)

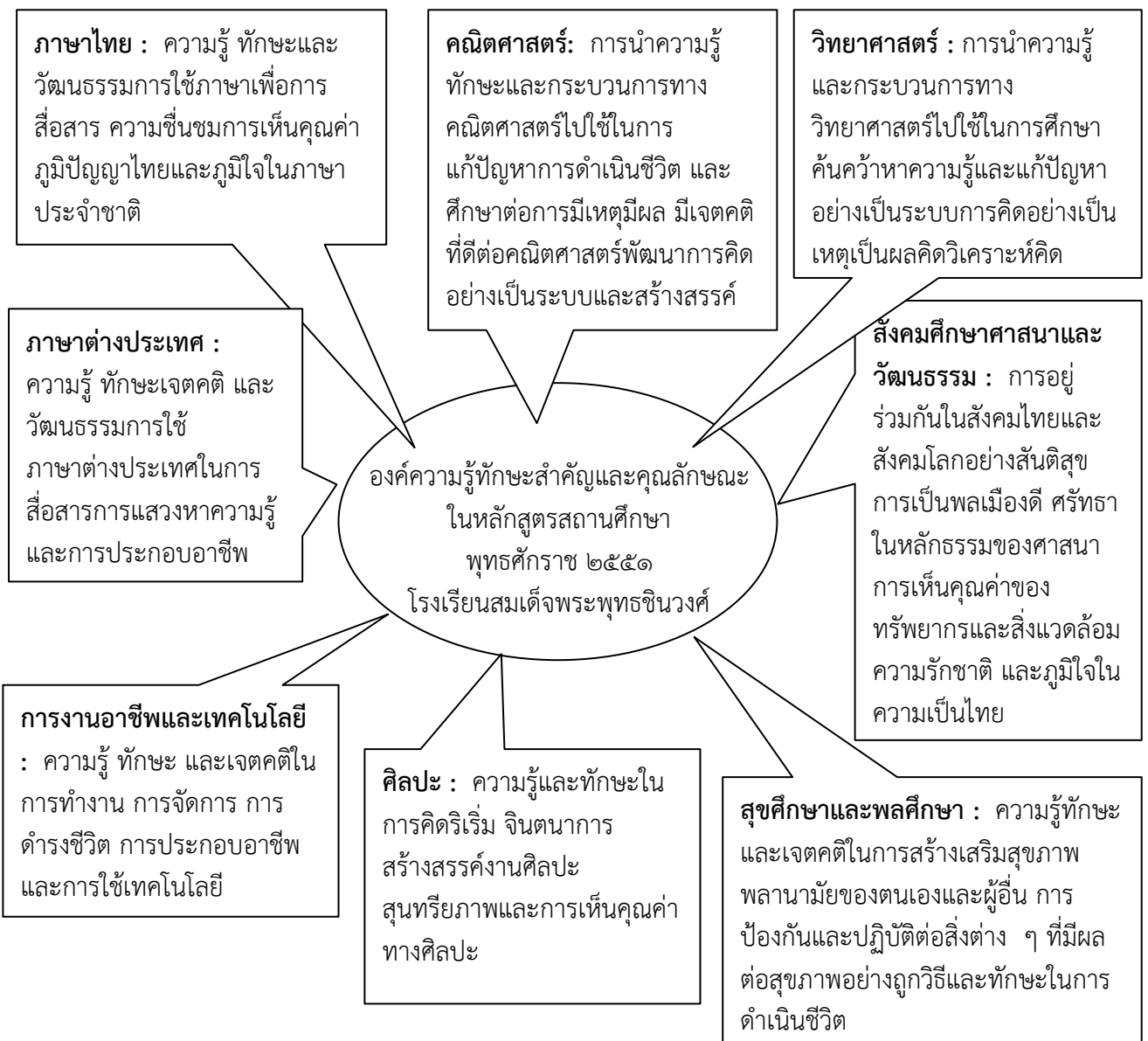

หลักสูตรได้มีการกำหนดรหัสกำกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด เพื่อความเข้าใจและให้สื่อสารตรงกัน ดังนี้

สาระการเรียนรู้

สาระการเรียนรู้ ประกอบด้วย องค์ความรู้ ทักษะหรือกระบวนการเรียนรู้ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ซึ่งกำหนดให้ผู้เรียนทุกคนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจำเป็นต้องเรียนรู้ ดังนั้น พระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จึงต้องเรียนรู้ตาม ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ดังนี้

ความสัมพันธ์ของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

วิสัยทัศน์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐานรวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

จุดหมาย

๑. มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๒. มีความรู้อันเป็นสากลและมีความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยีและมีทักษะชีวิต
๓. มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย
๔. มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
๕. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร
๒. ความสามารถในการคิด
๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา
๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
๕. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
๒. ซื่อสัตย์สุจริต
๓. มีวินัย
๔. ใฝ่เรียนรู้
๕. อยู่อย่างพอเพียง
๖. มุ่งมั่นในการทำงาน
๗. รักความเป็นไทย
๘. มีจิตสาธารณะ

มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้

๑. ภาษาไทย
๒. วิทยาศาสตร์
๕. สุขศึกษาและพลศึกษา
๗. การงานอาชีพและเทคโนโลยี
๓. คณิตศาสตร์
๔. สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
๖. ศิลปะ
๘. ภาษาต่างประเทศ

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

๑. กิจกรรมแนะแนว
๒. กิจกรรมนักเรียน
๓. กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนสมเด็จพระพุทธชินวงศ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ใน ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ดังนี้

ภาษาไทย

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหา ในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐาน ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด ความรู้สึกในโอกาสต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณ และสร้างสรรค์

สาระที่ ๔ หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดี และวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

คณิตศาสตร์

สาระที่ ๑ จำนวนและพีชคณิต

มาตรฐาน ค ๑.๑ เข้าใจถึงความหลากหลายของการแสดงจำนวน ระบบจำนวน การดำเนินการของจำนวนผลที่เกิดขึ้น จากการดำเนินการ สมบัติของการดำเนินการ และนำไปใช้

มาตรฐาน ค ๑.๒ เข้าใจและวิเคราะห์แบบรูป ความสัมพันธ์ ฟังก์ชัน ลำดับและอนุกรม และนำไปใช้

มาตรฐาน ค ๑.๓ ใช้นิพจน์ สมการ อสมการ และเมทริกซ์ อธิบายความสัมพันธ์ หรือช่วยแก้ปัญหาที่กำหนดให้

หมายเหตุ : มาตรฐาน ค๑.๓ สำหรับผู้เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๖

สาระที่ ๒ การวัดและเรขาคณิต

มาตรฐาน ค ๒.๑ เข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับการวัด วัดและคาดคะเนขนาดของสิ่งที่ต้องการวัด และนำไปใช้

มาตรฐาน ค ๒.๒ เข้าใจและวิเคราะห์รูปเรขาคณิต สมบัติของรูปเรขาคณิต ความสัมพันธ์ระหว่างรูปเรขาคณิต และทฤษฎีบททางเรขาคณิต และนำไปใช้

มาตรฐาน ค ๒.๓ เข้าใจเรขาคณิตวิเคราะห์ และนำไปใช้

มาตรฐาน ค ๒.๔ เข้าใจเวกเตอร์ การดำเนินการของเวกเตอร์ และนำไปใช้

หมายเหตุ : ๑. มาตรฐาน ค ๒.๑ และ ค ๒.๒ สำหรับผู้เรียนในระดับชั้นประถมศึกษา ๑ ถึงระดับชั้น

มัธยมศึกษาปีที่ ๓

๒. มาตรฐาน ค ๒.๓ และ ค ๒.๔ สำหรับผู้เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖ ที่เน้น
วิทยาศาสตร์

สาระที่ ๓ สถิติและความน่าจะเป็น

มาตรฐาน ค ๓.๑ เข้าใจกระบวนการทางสถิติ และใช้ความรู้ทางสถิติในการแก้ปัญหา

มาตรฐาน ค ๓.๒ เข้าใจหลักการนับเบื้องต้น ความน่าจะเป็น และนำไปใช้

หมายเหตุ : ค ๓.๒ สำหรับผู้เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๖

สาระที่ ๔ แคลคูลัส

มาตรฐาน ค ๔.๑ เข้าใจลิมิตและความต่อเนื่องของฟังก์ชัน อนุพันธ์ของฟังก์ชัน และปริพันธ์ของฟังก์ชัน และนำไปใช้

หมายเหตุ : ค ๔.๑ สำหรับผู้เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖ ที่เน้นวิทยาศาสตร์

วิทยาศาสตร์

สาระที่ ๑ วิทยาศาสตร์ชีวภาพ

มาตรฐาน ว ๑.๑ เข้าใจความหลากหลายของระบบนิเวศ ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งไม่มีชีวิตกับสิ่งมีชีวิต และความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิตกับสิ่งมีชีวิตต่าง ๆ ในระบบนิเวศ การถ่ายทอดพลังงาน การเปลี่ยนแปลงแทนที่ในระบบนิเวศ ความหมายของประชากร ปัญหาและผลกระทบที่มีต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม รวมทั้งนำความรู้ไปใช้ประโยชน์

มาตรฐาน ว ๑.๒ เข้าใจสมบัติของสิ่งมีชีวิต หน่วยพื้นฐานของสิ่งมีชีวิต การลำเลียงสารเข้าและออกจากเซลล์ ความสัมพันธ์ของโครงสร้าง และหน้าที่ของระบบต่าง ๆ ของสัตว์และมนุษย์ที่ทำงานสัมพันธ์กัน ความสัมพันธ์ของโครงสร้าง และหน้าที่ของอวัยวะต่าง ๆ ของพืชที่ทำงานสัมพันธ์กัน รวมทั้งนำความรู้ไปใช้ประโยชน์

มาตรฐาน ว ๑.๓ เข้าใจกระบวนการและความสำคัญของการถ่ายทอดลักษณะทางพันธุกรรม สารพันธุกรรม การเปลี่ยนแปลงทางพันธุกรรมที่มีผลต่อสิ่งมีชีวิต ความหลากหลายทางชีวภาพและวิวัฒนาการของสิ่งมีชีวิต รวมทั้งนำความรู้ไปใช้ประโยชน์

สาระที่ ๒ วิทยาศาสตร์กายภาพ

มาตรฐาน ว ๒.๑ เข้าใจสมบัติของสสาร องค์ประกอบของสสาร ความสัมพันธ์ระหว่างสมบัติของสสารกับโครงสร้างและแรงยึดเหนี่ยวระหว่างอนุภาค หลักและธรรมชาติของการเปลี่ยนแปลงสถานะของสสาร การเกิดสารละลาย และการเกิดปฏิกิริยาเคมี

มาตรฐาน ว ๒.๒ เข้าใจธรรมชาติของแรงในชีวิตประจำวัน ผลของแรงที่กระทำต่อวัตถุ ลักษณะการเคลื่อนที่แบบต่าง ๆ ของวัตถุ รวมทั้งนำความรู้ไปใช้ประโยชน์

มาตรฐาน ว ๒.๓ เข้าใจความหมายของพลังงาน การเปลี่ยนแปลงและการถ่ายโอนพลังงาน ปฏิสัมพันธ์ระหว่างสสารและพลังงาน พลังงานในชีวิตประจำวัน ธรรมชาติของคลื่น ปรากฏการณ์ที่เกี่ยวข้องกับเสียง แสง และคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า รวมทั้งนำความรู้ไปใช้ประโยชน์

สาระที่ ๓ วิทยาศาสตร์โลก และอวกาศ

มาตรฐาน ว ๓.๑ เข้าใจองค์ประกอบ ลักษณะ กระบวนการเกิด และวิวัฒนาการของเอกภพ กาแล็กซี ดาวฤกษ์ และระบบสุริยะ รวมทั้งปฏิสัมพันธ์ภายในระบบสุริยะที่ส่งผลต่อสิ่งมีชีวิต และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีอวกาศ

มาตรฐาน ว ๓.๒ เข้าใจองค์ประกอบและความสัมพันธ์ของระบบโลก กระบวนการเปลี่ยนแปลงภายในโลก และบนผิวโลก ธรณีพิบัติภัย กระบวนการเปลี่ยนแปลงลมฟ้าอากาศและภูมิอากาศโลก รวมทั้งผลต่อสิ่งมีชีวิตและสิ่งแวดล้อม

สาระที่ ๔ เทคโนโลยี

มาตรฐาน ว ๔.๑ เข้าใจแนวคิดหลักของเทคโนโลยีเพื่อการดำรงชีวิตในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ใช้ความรู้และทักษะทางด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และศาสตร์อื่น ๆ เพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนางานอย่างมีความคิดสร้างสรรค์ด้วยกระบวนการออกแบบเชิงวิศวกรรม เลือกใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสมโดยคำนึงถึงผลกระทบต่อชีวิต สังคม และสิ่งแวดล้อม

มาตรฐาน ว ๔.๒ เข้าใจและใช้แนวคิดเชิงคำนวณในการแก้ปัญหาที่พบในชีวิตจริงอย่างเป็นขั้นตอนและเป็นระบบ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการเรียนรู้ การทำงาน และการแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ รู้เท่าทัน และมีจริยธรรม

สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

สาระที่ ๑ พระพุทธศาสนา

มาตรฐาน ส ๑.๑ รู้ และเข้าใจพระพุทธประวัติ ความสำคัญ หลักธรรมของพระพุทธศาสนา และศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเพื่อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

มาตรฐาน ส ๑.๒ เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นพุทธศาสนิกชนที่ดี และธำรงรักษาพระพุทธศาสนา

มาตรฐาน ส.๑.๓ รู้ เข้าใจและตระหนักในการปฏิบัติตนตามหลักพระวินัย ระเบียบ คำสั่ง กฎมหาเถรสมาคม และพระราชบัญญัติคณะสงฆ์

สาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส ๒.๑ เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

มาตรฐาน ส ๒.๒ เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน ยึดมั่น ศรัทธา และธำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

สาระที่ ๓ เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส ๓.๑ เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

มาตรฐาน ส ๓.๒ เข้าใจระบบ และสถาบันทางเศรษฐกิจต่างๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ และความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

- มาตรฐาน ส ๔.๑ เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่างๆ อย่างเป็นระบบ
- มาตรฐาน ส ๔.๒ เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ในด้านความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงความสำคัญและสามารถวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น
- มาตรฐาน ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจและธำรงความเป็นไทย

สาระที่ ๕ ภูมิศาสตร์

- มาตรฐาน ส ๕.๑ เข้าใจลักษณะทางกายภาพของโลกและความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกัน ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ และสรุปข้อมูล ตามกระบวนการทางภูมิศาสตร์ตลอดจนใช้ภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ
- มาตรฐาน ส ๕.๒ เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์วิถีการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

สุขศึกษาและพลศึกษา

สาระที่ ๑ การเจริญเติบโตและพัฒนาการของมนุษย์

- มาตรฐาน พ ๑.๑ เข้าใจธรรมชาติของการเจริญเติบโตและพัฒนาการของมนุษย์

สาระที่ ๒ ชีวิตและครอบครัว

- มาตรฐาน พ ๒.๑ เข้าใจและเห็นคุณค่าตนเอง ครอบครัว เพศศึกษา และมีทักษะในการดำเนินชีวิต

สาระที่ ๓ การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย ตามสมณวิสัย

- มาตรฐาน พ ๓.๑ รู้และเข้าใจ มีทักษะในการเคลื่อนไหว กิจกรรมทางกาย รู้จักเกมและกีฬา
- มาตรฐาน พ ๓.๒ เห็นคุณค่าของการบริหารกาย ปฏิบัติเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ มีวินัย รู้จักสิทธิ กฎกติกาของกีฬา

สาระที่ ๔ การสร้างเสริมสุขภาพ สมรรถภาพและการป้องกันโรค

- มาตรฐาน พ ๔.๑ เห็นคุณค่าและมีทักษะในการสร้างเสริมสุขภาพ การดำรงสุขภาพ การป้องกันโรคและการสร้างเสริมสมรรถภาพเพื่อสุขภาพ

สาระที่ ๕ ความปลอดภัยในชีวิต

- มาตรฐาน พ ๕.๑ ป้องกันและหลีกเลี่ยงปัจจัยเสี่ยง พฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพ อุบัติเหตุ การใช้ยาสารเสพติดและความรุนแรง

ศิลปะ

สาระที่ ๑ ทักษะศิลป์

มาตรฐาน ศ ๑.๑ สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ตามจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่างานทัศนศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่องานศิลปะอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

มาตรฐาน ศ ๑.๒ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างทัศนศิลป์ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่างานทัศนศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

สาระที่ ๒ ดนตรี

มาตรฐาน ศ ๒.๑ เข้าใจดนตรี วิเคราะห์ วิพากษ์ วิจารณ์ คุณค่าดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่อดนตรีอย่างอิสระ

มาตรฐาน ศ ๒.๒ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรี ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของดนตรีที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

สาระที่ ๓ นาฏศิลป์

มาตรฐาน ศ ๓.๑ เข้าใจนาฏศิลป์ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิจารณ์คุณค่านาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ

มาตรฐาน ศ ๓.๒ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

การทำงานอาชีพ

สาระที่ ๑ การดำรงชีวิตและครอบครัว

มาตรฐาน ง ๑.๑ เข้าใจการทำงาน มีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะกระบวนการทำงาน ทักษะการจัดการ ทักษะกระบวนการแก้ปัญหา ทักษะการทำงานร่วมกัน และทักษะการแสวงหาความรู้ มีคุณธรรมและลักษณะนิสัยในการทำงาน มีจิตสำนึกในการใช้พลังงาน ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมเพื่อการดำรงชีวิตและครอบครัว

สาระที่ ๒ การอาชีพ

มาตรฐาน ง ๒.๑ เข้าใจ มีทักษะที่จำเป็น มีประสบการณ์ เห็นแนวทางในงานอาชีพ ใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาอาชีพ มีคุณธรรม และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ

ภาษาต่างประเทศ

สาระที่ ๑ ภาษาเพื่อการสื่อสาร

มาตรฐาน ต ๑.๑ เข้าใจและตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่างๆ และแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล

มาตรฐาน ต ๑.๒ มีทักษะการสื่อสารทางภาษาในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร แสดงความรู้สึกและความคิดเห็นอย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรฐาน ต ๑.๓ นำเสนอข้อมูลข่าวสาร ความคิดรวบยอด และความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ โดยการพูดและการเขียน

สาระที่ ๒ ภาษาและวัฒนธรรม

มาตรฐาน ต ๒.๑ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา และนำไปใช้ได้อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ

มาตรฐาน ต ๒.๒ เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับภาษาและวัฒนธรรมไทย และนำมาใช้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

สาระที่ ๓ ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

มาตรฐาน ต ๓.๑ ใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และเป็นพื้นฐานในการพัฒนา แสวงหาความรู้ และเปิดโลกทัศน์ของตน

สาระที่ ๔ ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

มาตรฐาน ต ๔.๑ ใช้ภาษาต่างประเทศในสถานการณ์ต่างๆ ทั้งในโรงเรียน ชุมชน และสังคม

มาตรฐาน ต ๔.๒ ใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมโลก

มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ทำไมต้องเรียนภาษาไทย

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้าง ความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจธุระ การงาน และดำรงชีวิตร่วมกัน ในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสพการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่างๆ เพื่อพัฒนาความรู้พัฒนากระบวนการคิดวิเคราะห์ วิเคราะห์ และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี และสุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์ และสืบสาน ให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป

เรียนรู้อะไรในภาษาไทย

ภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง

- **การอ่าน** การอ่านออกเสียงคำ ประโยค การอ่านบทร้อยแก้ว คำประพันธ์ชนิดต่างๆ การอ่านในใจ เพื่อสร้างความเข้าใจ และการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ความรู้จากสิ่งที่อ่าน เพื่อนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน
- **การเขียน** การเขียนสะกดตามอักขรวิธี การเขียนสื่อสาร โดยใช้ถ้อยคำและรูปแบบต่างๆ ของการเขียน ซึ่งรวมถึงการเขียนเรียงความ ย่อความ รายงานชนิดต่างๆ การเขียนตามจินตนาการ วิเคราะห์วิจารณ์ และเขียนเชิงสร้างสรรค์
- **การฟัง การดู และการพูด** การฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ การพูดแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก พูดลำดับเรื่องราวต่างๆ อย่างเป็นเหตุเป็นผล การพูดในโอกาสต่างๆ ทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการ และการพูดเพื่อโน้มน้าวใจ
- **หลักการใช้ภาษาไทย** ธรรมชาติและกฎเกณฑ์ของภาษาไทย การใช้ภาษาให้ถูกต้องเหมาะสมกับโอกาสและบุคคล การแต่งบทประพันธ์ประเภทต่างๆ และอิทธิพลของภาษาต่างประเทศในภาษาไทย
- **วรรณคดีและวรรณกรรม** วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมเพื่อศึกษาข้อมูล แนวความคิด คุณค่าของงานประพันธ์ และความเพลิดเพลิน การเรียนรู้และทำความเข้าใจบทเห่ บทร้องเล่นของเด็ก เพลงพื้นบ้านที่เป็นภูมิปัญญาที่มีคุณค่าของไทย ซึ่งได้ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณี เรื่องราวของสังคมในอดีต และความงดงามของภาษา เพื่อให้เกิดความซาบซึ้งและภูมิใจ ในบรรพบุรุษที่ได้สั่งสมสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน

คุณภาพผู้เรียน

จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

- อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะได้ถูกต้อง เข้าใจความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัย จับใจความสำคัญและรายละเอียดของสิ่งที่อ่าน แสดงความคิดเห็นและข้อโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน และเขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด ย่อความ เขียนรายงานจากสิ่งที่อ่านได้ วิเคราะห์ วิวิจารณ์ อย่างมีเหตุผล ลำดับความอย่างมีขั้นตอนและความเป็นไปได้ของเรื่องที่อ่าน รวมทั้งประเมินความถูกต้องของข้อมูลที่ใช้สนับสนุนจากเรื่องที่อ่าน
- เขียนสื่อสารด้วยลายมือที่อ่านง่ายชัดเจน ใช้ถ้อยคำได้ถูกต้องเหมาะสมตามระดับภาษาเขียนคำขวัญ คำคม คำอวยพรในโอกาสต่างๆ โฆษณา คติพจน์ สุนทรพจน์ ชีวประวัติ อัตชีวประวัติและประสบการณ์ต่างๆ เขียนย่อความ จดหมายกิจธุระ แบบกรอกสมัครงาน เขียนวิเคราะห์ วิวิจารณ์ และแสดงความรู้ความคิดหรือโต้แย้งอย่างมีเหตุผล ตลอดจนเขียนรายงานการศึกษาค้นคว้าและเขียนโครงการ
- พุดแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ วิวิจารณ์ ประเมินสิ่งที่ได้จากการฟังและดู นำข้อคิดไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน พุดรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าอย่างเป็นระบบ มีศิลปะในการพูด พุดในโอกาสต่างๆ ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ และพุดโน้มน้าวอย่างมีเหตุผลน่าเชื่อถือ รวมทั้งมีมารยาทในการฟัง ดู และพุด
- เข้าใจและใช้คำราชาศัพท์ คำบาลีสันสกฤต คำภาษาต่างประเทศอื่นๆ คำทับศัพท์ และศัพท์บัญญัติในภาษาไทย วิเคราะห์ความแตกต่างในภาษาพูด ภาษาเขียน โครงสร้างของประโยครวม ประโยคซ้อน ลักษณะภาษาที่เป็นทางการ กึ่งทางการและไม่เป็นทางการ และแต่งบทร้อยกรองประเภทกลอนสุภาพ กาพย์ และโคลงสี่สุภาพ
- สรุปเนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน วิเคราะห์ตัวละครสำคัญ วิถีชีวิตไทย และคุณค่าที่ได้รับจากวรรณคดีวรรณกรรมและบทอาขยาน พร้อมทั้งสรุปความรู้ข้อคิดเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖

- อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะได้ถูกต้องและเข้าใจ ดีความ แปลความ และขยายความเรื่องที่อ่านได้ วิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่อ่าน แสดงความคิดเห็นโต้แย้งและเสนอความคิดใหม่จากการอ่านอย่างมีเหตุผล คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน เขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด บันทึก ย่อความ และเขียนรายงานจากสิ่งที่อ่าน สังเคราะห์ ประเมินค่า และนำความรู้ความคิดจากการอ่านมาพัฒนาตน พัฒนาการเรียน และพัฒนาความรู้ทางอาชีพ และนำความรู้ความคิดไปประยุกต์ใช้แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต มีมารยาทและมีนิสัยรักการอ่าน
- เขียนสื่อสารในรูปแบบต่างๆ โดยใช้ภาษาได้ถูกต้องตรงตามวัตถุประสงค์ ย่อความจากสื่อที่มีรูปแบบและเนื้อหาที่หลากหลาย เรียงความแสดงแนวคิดเชิงสร้างสรรค์โดยใช้โวหารต่างๆ เขียนบันทึก รายงาน การศึกษาค้นคว้าตามหลักการเขียนทางวิชาการ ใช้ข้อมูลสารสนเทศในการอ้างอิง ผลิตผลงานของตนเองในรูปแบบต่างๆ ทั้งสารคดีและบันเทิงคดี รวมทั้งประเมินงานเขียนของผู้อื่นและนำมาพัฒนางานเขียนของตนเอง
- ตั้งคำถามและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู มีวิจรรย์ญาณในการเลือกเรื่องที่ฟังและดู วิเคราะห์วัตถุประสงค์ แนวคิด การใช้ภาษา ความน่าเชื่อถือของเรื่องที่ฟังและดู ประเมินสิ่งที่ฟังและดูแล้วนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต มีทักษะการพูดในโอกาสต่างๆ ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการโดยใช้ภาษาที่ถูกต้อง พุดแสดงทรรศนะโต้แย้ง โน้มน้าว และเสนอแนวคิดใหม่อย่างมีเหตุผล รวมทั้งมีมารยาทในการฟัง ดู และพุด

- เข้าใจธรรมชาติของภาษา อิทธิพลของภาษา และลักษณะของภาษาไทย ใช้คำและกลุ่มคำสร้างประโยคได้ตรงตามวัตถุประสงค์ แต่งคำประพันธ์ประเภท กาพย์ โคลง ร่ายและฉันท์ ใช้ภาษาได้เหมาะสมกับกาลเทศะและใช้คำราชาศัพท์และคำสุภาพได้อย่างถูกต้อง วิเคราะห์หลักการ สร้างคำในภาษาไทย อิทธิพลของภาษาต่างประเทศในภาษาไทยและภาษาถิ่น วิเคราะห์และประเมินการใช้ภาษาจากสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์
- วิเคราะห์วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมตามหลักการวิจารณ์วรรณคดีเบื้องต้น รู้และเข้าใจลักษณะเด่นของวรรณคดี ภูมิปัญญาทางภาษาและวรรณกรรมพื้นบ้าน เชื่อมโยงกับการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์และวิถีไทย ประเมินคุณค่าด้านวรรณศิลป์ และนำข้อคิดจากวรรณคดีและวรรณกรรมไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

สาระที่ ๑ การอ่าน

มาตรฐาน ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัดชั้นปี			ตัวชี้วัดช่วงชั้น
ม. ๑	ม. ๒	ม. ๓	ม. ๔ – ม. ๖
๑. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้องเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน ๒. จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน ๓. ระบุเหตุและผล และข้อเท็จจริงกับข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน ๔. ระบุ และอธิบาย คำเปรียบเทียบและคำที่มีหลายความหมายในบริบทต่างๆ จากการอ่าน ๕. ตีความคำยากในเอกสารวิชาการ โดยพิจารณาจากบริบท ๖. ระบุข้อสังเกตและความสมเหตุสมผลของงานเขียนประเภทชักจูงโน้มน้าวใจ ๗. ปฏิบัติตามคู่มือแนะนำวิธีการใช้งานของเครื่องมือหรือเครื่องใช้ในระดับที่ยากขึ้น ๘. วิเคราะห์คุณค่าที่ได้รับจากการอ่านงานเขียนอย่างหลากหลายเพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิต ๙. มีมารยาทในการอ่าน	๑. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้อง ๒. จับใจความสำคัญ สรุปความและอธิบายรายละเอียดจากเรื่องที่อ่าน ๓. เขียนผังความคิดเพื่อแสดงความเข้าใจในบทเรียนต่างๆ ที่อ่าน ๔. อภิปรายแสดงความคิดเห็นและข้อโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ๕. วิเคราะห์และจำแนกข้อเท็จจริง ข้อมูลสนับสนุน และข้อคิดเห็นจากบทความที่อ่าน ๖. ระบุข้อสังเกต การชวนเชื่อ การโน้มน้าวหรือความสมเหตุสมผลของงานเขียน ๗. อ่านหนังสือ บทความหรือคำประพันธ์อย่างหลากหลาย และประเมินคุณค่าหรือแนวคิดที่ได้จากการอ่าน_เพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิต ๘. มีมารยาทในการอ่าน	๑. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้องและเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน ๒. ระบุความแตกต่างของคำที่มี ความหมายโดยตรง และความหมายโดยนัย ๓. ระบุใจความสำคัญและรายละเอียดของข้อมูล ที่สนับสนุนจากเรื่องที่อ่าน ๔. อ่านเรื่องต่างๆ แล้วเขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด บันทึกย่อความและรายงาน ๕. วิเคราะห์ วิวิจารณ์ และประเมินเรื่อง ที่อ่านโดยใช้กลวิธีการเปรียบเทียบเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจได้ดีขึ้น ๖. ประเมินความถูกต้องของข้อมูลที่ใช้สนับสนุนในเรื่องที่อ่าน ๗. วิวิจารณ์ความสมเหตุสมผล การลำดับความและความเป็นไปได้ของเรื่อง ๘. วิเคราะห์เพื่อแสดงความคิดเห็นโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ๙. ตีความและประเมินคุณค่า และ แนวคิด ที่ได้จากงานเขียน อย่างหลากหลาย เพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิต ๑๐. มีมารยาทในการอ่าน	๑. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว และบทร้อยกรองได้อย่างถูกต้อง ไพเราะ และเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน ๒. ตีความ แปลความ และขยายความเรื่องที่อ่าน ๓. วิเคราะห์และวิจารณ์เรื่อง ที่อ่านในทุกๆ ด้านอย่างมีเหตุผล ๔. คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน และประเมินค่าเพื่อนำความรู้ ความคิดไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต ๕. วิเคราะห์ วิวิจารณ์ แสดงความคิดเห็นโต้แย้งกับเรื่องที่อ่าน และเสนอความคิดใหม่อย่างมีเหตุผล ๖. ตอบคำถามจากการอ่านประเภทต่างๆ ภายในเวลาที่กำหนด ๗. อ่านเรื่องต่างๆ แล้วเขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด บันทึกย่อความ และรายงาน ๘. สังเคราะห์ความรู้จากการอ่าน สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และแหล่งเรียนรู้ต่างๆ มาพัฒนาตน พัฒนาการเรียน และพัฒนาความรู้ทางอาชีพ ๙. มีมารยาทในการอ่าน

สาระที่ ๒ การเขียน

มาตรฐาน ท ๒.๑ ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและ
รายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัดชั้นปี			ตัวชี้วัดช่วงชั้น
ม. ๑	ม. ๒	ม. ๓	ม. ๔ – ม. ๖
๑. คัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัด ๒. เขียนสื่อสารโดยใช้ถ้อยคำถูกต้องชัดเจน เหมาะสม และสละสลวย ๓. เขียนบรรยายประสบการณ์โดยระบุ สาระสำคัญ และรายละเอียดสนับสนุน ๔. เขียนเรียงความ ๕. เขียนย่อความจากเรื่องที่อ่าน ๖. เขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสาระจาก สื่อที่ได้รับ ๗. เขียนจดหมายส่วนตัวและจดหมาย กิจธุระ ๘. เขียนรายงานการศึกษาค้นคว้าและ โครงการ ๙. มีมารยาทในการเขียน	๑. คัดลายมือ ตัวบรรจงครึ่งบรรทัด ๒. เขียนบรรยาย และพรรณนา ๓. เขียนเรียงความ ๔. เขียนย่อความ ๕. เขียนรายงานการศึกษาค้นคว้า ๖. เขียนจดหมายกิจธุระ ๗. เขียนวิเคราะห์ วิจารณ์ และแสดงความรู้ ความคิดเห็น หรือโต้แย้งในเรื่องที่อ่าน อย่างมีเหตุผล ๘. มีมารยาทในการเขียน	๑. คัดลายมือ ตัวบรรจงครึ่งบรรทัด ๒. เขียนข้อความโดยใช้ถ้อยคำได้ถูกต้องตาม ระดับภาษา ๓. เขียนชีวประวัติหรืออัตชีวประวัติโดยเล่า เหตุการณ์ ข้อคิดเห็น และทัศนคติในเรื่อง ต่างๆ ๔. เขียนย่อความ ๕. เขียนจดหมายกิจธุระ ๖. เขียนอธิบาย ชี้แจง แสดงความคิดเห็นและ โต้แย้ง อย่างมีเหตุผล ๗. เขียนวิเคราะห์ วิจารณ์ และแสดงความรู้ ความคิดเห็น หรือโต้แย้ง ในเรื่องต่างๆ ๘. กรอแบบสมัครงานพร้อมเขียนบรรยาย เกี่ยวกับความรู้และทักษะของตนเองที่ เหมาะสมกับงาน ๙. เขียนรายงานการศึกษาค้นคว้าและโครงการ ๑๐. มีมารยาทในการเขียน	๑. เขียนสื่อสารในรูปแบบต่างๆ ได้ตรงตาม วัตถุประสงค์ โดยใช้ภาษาเรียบเรียงถูกต้อง มีข้อมูล และสาระสำคัญชัดเจน ๒. เขียนเรียงความ ๓. เขียนย่อความจากสื่อที่มีรูปแบบ และเนื้อหา หลากหลาย ๔. ผลงานเขียนของตนเองในรูปแบบต่างๆ ๕. ประเมินงานเขียนของผู้อื่นแล้วนำมาพัฒนางาน เขียนของตนเอง ๖. เขียนรายงานการศึกษาค้นคว้า เรื่องที่สนใจตาม หลักการเขียนเชิงวิชาการ และใช้ข้อมูลสารสนเทศ อ้างอิงอย่างถูกต้อง ๗. บันทึกการศึกษาค้นคว้า เพื่อนำไปพัฒนาตนเอง อย่างสม่ำเสมอ ๘. มีมารยาทในการเขียน

สาระที่ ๓ การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัดชั้นปี			ตัวชี้วัดช่วงชั้น
ม. ๑	ม. ๒	ม. ๓	ม. ๔ – ม. ๖
๑. พุดสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่ฟังและดู ๒. เล่าเรื่องย่อจากเรื่องที่ฟังและดู ๓. พุดแสดงความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์เกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู ๔. ประเมินความน่าเชื่อถือของสื่อที่มีเนื้อหาโน้มน้าวใจ ๕. พุดรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดู และการสนทนา ๖. มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด	๑. พุดสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่ฟังและดู ๒. วิเคราะห์ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็นและความน่าเชื่อถือของข่าวสารจากสื่อต่างๆ ๓. วิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องที่ฟังและดูอย่างมีเหตุผลเพื่อนำข้อคิดมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต ๔. พุดในโอกาสต่างๆ ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ ๕. พุดรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้า ๖. มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด	๑. แสดงความคิดเห็นและประเมินเรื่องจากการฟังและการดู ๒. วิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องที่ฟังและดูเพื่อนำข้อคิดมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต ๓. พุดรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้า จากการฟัง การดู และการสนทนา ๔. พุดในโอกาสต่างๆ ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ ๕. พุดโน้มน้าวโดยนำเสนอหลักฐานตามลำดับเนื้อหาอย่างมีเหตุผล และน่าเชื่อถือ ๖. มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด	๑. สรุปแนวคิด และแสดง ความคิดเห็นจากเรื่องที่ฟังและดู ๒. วิเคราะห์ แนวคิด การใช้ภาษา และความน่าเชื่อถือจากเรื่องที่ฟังและดูอย่างมีเหตุผล ๓. ประเมินเรื่องที่ฟังและดูแล้วกำหนดแนวทางนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต ๔. มีวิจารณญาณในการเลือกเรื่องที่ฟังและดู ๕. พุดในโอกาสต่างๆ พุดแสดงทรรศนะโต้แย้งโน้มน้าวใจและเสนอแนวคิดใหม่ด้วยภาษาถูกต้องเหมาะสม ๖. มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด

สาระที่ ๔ หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท ๔.๑ เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

ตัวชี้วัดชั้นปี			ตัวชี้วัดช่วงชั้น
ม. ๑	ม. ๒	ม. ๓	ม. ๔ – ม. ๖
๑. อธิบายลักษณะของเสียงในภาษาไทย ๒. สร้างคำในภาษาไทย ๓. วิเคราะห์ชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค ๔. วิเคราะห์ความแตกต่างของภาษาพูดและภาษาเขียน ๕. แต่งบทร้อยกรอง ๖. จำแนกและใช้สำนวนที่เป็นคำพังเพยและสุภาษิต	๑. สร้างคำในภาษาไทย ๒. วิเคราะห์โครงสร้างประโยคสามัญประโยครวมและประโยคซ้อน ๓. แต่งบทร้อยกรอง ๔. ใช้คำราชาศัพท์ ๕. รวบรวมและอธิบายความหมายของ คำภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทย	๑. จำแนกและใช้คำ ภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทย ๒. วิเคราะห์โครงสร้างประโยคซับซ้อน ๓. วิเคราะห์ระดับภาษา ๔. ใช้คำทับศัพท์และศัพท์บัญญัติ ๕. อธิบายความหมายคำศัพท์ทางวิชาการและวิชาชีพ ๖. แต่งบทร้อยกรอง	๑. อธิบายธรรมชาติของภาษาพลังของภาษา และลักษณะของภาษา ๒. ใช้คำและกลุ่มคำสร้างประโยคตรงตามวัตถุประสงค์ ๓. ใช้ภาษาเหมาะสมแก่โอกาส กาลเทศะ และบุคคล รวมทั้งคำราชาศัพท์อย่างเหมาะสม ๔. แต่งบทร้อยกรอง ๕. วิเคราะห์อิทธิพลของภาษาต่างประเทศและภาษาถิ่น ๖. อธิบายและวิเคราะห์หลักการสร้างคำในภาษาไทย ๗. วิเคราะห์และประเมินการใช้ภาษาจากสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์

สาระที่ ๕ วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท ๕.๑ เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนามาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัดชั้นปี			ตัวชี้วัดช่วงชั้น
ม. ๑	ม. ๒	ม. ๓	ม. ๔ – ม. ๖
๑. สรุปเนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน	๑. สรุปเนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่านในระดับที่ยากขึ้น	๑. สรุปเนื้อหาวรรณคดีวรรณกรรม และวรรณกรรมท้องถิ่น ในระดับที่ยากยิ่งขึ้น	๑. วิเคราะห์และวิจารณ์วรรณคดี และวรรณกรรมตามหลักการวิจารณ์เบื้องต้น
๒. วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน พร้อมยกเหตุผลประกอบ	๒. วิเคราะห์และวิจารณ์วรรณคดีวรรณกรรม และวรรณกรรมท้องถิ่นที่อ่าน พร้อมยกเหตุผลประกอบ	๒. วิเคราะห์วิถีไทย และคุณค่าจากวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน	๒. วิเคราะห์ลักษณะเด่นของวรรณคดีเชื่อมโยงกับการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์และวิถีชีวิตของสังคมในอดีต
๓. อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรมที่อ่าน	๓. อธิบายคุณค่าของวรรณคดี และวรรณกรรมที่อ่าน	๓. สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่าน เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง	๓. วิเคราะห์และประเมินคุณค่าด้านวรรณศิลป์ของวรรณคดีและวรรณกรรมในฐานะที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ
๔. สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่าน เพื่อประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง	๔. สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่าน ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง	๔. ท่องจำและบอกคุณค่าบทอาขยานตามที่กำหนดและบทร้อยกรอง ที่มีคุณค่าตามความสนใจและนำไปใช้อ้างอิง	๔. สังเคราะห์ข้อคิดจากวรรณคดีและวรรณกรรมเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง
๕. ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ	๕. ท่องจำบทอาขยานตามที่กำหนด และบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ		๕. รวบรวมวรรณกรรมพื้นบ้าน และอธิบายภูมิปัญญาทางภาษา
			๖. ท่องจำและบอกคุณค่าบทอาขยานตามที่กำหนดและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจ และนำไปใช้อ้างอิง

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา ท ๒๑๑๐๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
เวลา ๓ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๑

ศึกษาความสำคัญการอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรอง การอ่านจับใจความสำคัญ การระบุเหตุและผลและข้อเท็จจริงกับข้อคิดเห็นจากเรื่องที่อ่าน อธิบายคำเปรียบเทียบกับคำที่มีหลายความหมาย การตีความ การระบุข้อสังเกตและความสมเหตุสมผลของงานเขียน การปฏิบัติตามคู่มือแนะนำ การวิเคราะห์คุณค่าที่ได้รับจากการอ่านและมารยาทในการอ่าน

การคัดลายมือตัว การเขียนสื่อสาร เขียนบรรยาย เขียนเรียงความ เขียนย่อความ เขียนแสดงความคิดเห็นเขียนจดหมายส่วนตัว จดหมายกิจธุระ เขียนรายงานการศึกษาค้นคว้าและโครงการ และมารยาทในการเขียน

โดยใช้กระบวนการสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม สร้างความคิดรวบยอด ผูกกระบวนการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนสื่อความหมายอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความคิดและสามารถนำภาษาไทยไปใช้สื่อสารในสิ่งที่เรียนรู้ มีความสามารถในการตัดสินใจ

ตระหนักและเห็นคุณค่าของการนำความรู้ภาษาไทยไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน มีคุณธรรม จริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัยและค่านิยมที่เหมาะสมตามสมณสาธูป

รหัสตัวชี้วัด รวม ๑๘ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ท ๑.๑ ม.๑/๑ ม.๑/๒ ม.๑/๓ ม.๑/๔ ม.๑/๕ ม.๑/๖ ม.๑/๗ ม.๑/๘ ม.๑/๙

มาตรฐาน ท ๒.๑ ม.๑/๑ ม.๑/๒ ม.๑/๓ ม.๑/๔ ม.๑/๕ ม.๑/๖ ม.๑/๗ ม.๑/๘ ม.๑/๙

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา ท ๒๑๑๐๒ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

เวลา ๓ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๒

ศึกษาความสำคัญการพูดสรุปใจความสำคัญ การเล่าเรื่องย่อ การพูดแสดงความคิดเห็น การประเมินความน่าเชื่อถือ การพูดรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดู และการสนทนา และมารยาทในการฟัง การดูและการพูด

อธิบายลักษณะของเสียงในภาษาไทย การสร้างคำในภาษาไทย การวิเคราะห์ชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค วิเคราะห์ความแตกต่างของภาษาพูดและภาษาเขียน การแต่งบทร้อยกรอง การจำแนกและใช้สำนวนที่เป็นคำพังเพยและสุภาษิต

การสรุปเนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรม วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรม อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรม สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่าน การท่องจำบทอาขยานและบทร้อยกรอง

โดยใช้กระบวนการสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม สร้างความคิดรวบยอด ฝึกกระบวนการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนสื่อความหมายอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความคิดและสามารถนำภาษาไทยไปใช้สื่อสารในสิ่งที่เรียนรู้ มีความสามารถในการตัดสินใจ

ตระหนักและเห็นคุณค่าของการนำความรู้ภาษาไทยไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน มีคุณธรรม จริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัยและค่านิยมที่เหมาะสมตามสมณสาธูป

รหัสตัวชี้วัด รวม ๑๗ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ท ๓.๑ ม.๑/๑ ม.๑/๒ ม.๑/๓ ม.๑/๔ ม.๑/๕ ม.๑/๖

มาตรฐาน ท ๔.๑ ม.๑/๑ ม.๑/๒ ม.๑/๓ ม.๑/๔ ม.๑/๕ ม.๑/๖

มาตรฐาน ท ๕.๑ ม.๑/๑ ม.๑/๒ ม.๑/๓ ม.๑/๔ ม.๑/๕

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา ท ๒๒๑๐๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒
เวลา ๓ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๑

ศึกษาความสำคัญการอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรอง การอ่านจับใจความสำคัญ การเขียนผังความคิด การอภิปรายแสดงความคิดเห็นและข้อโต้แย้ง การวิเคราะห์และจำแนกข้อเท็จจริง การระบุข้อสังเกตการชวนเชื่อ การโน้มน้าว การอ่านหนังสือ บทความหรือคำประพันธ์ และมารยาทในการอ่าน

การคัดลายมือ การเขียนบรรยายและพรรณนา เขียนเรียงความ เขียนย่อความ เขียนรายงาน การศึกษาค้นคว้า เขียนจดหมายกิจธุระ เขียนวิเคราะห์ วิจารณ์ และมารยาทในการเขียน

โดยใช้กระบวนการสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม สร้างความคิดรวบยอด ฝึกกระบวนการอ่าน การคิด วิเคราะห์ การเขียนสื่อความอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความคิดและสามารถนำภาษาไทยไปใช้สื่อสารในสิ่งที่เรียนรู้ มีความสามารถในการตัดสินใจ

ตระหนักและเห็นคุณค่าของการนำความรู้ภาษาไทยไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน มีคุณธรรม จริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัยและค่านิยมที่เหมาะสมตามสมณสาธูป

รหัสตัวชีวิต รวม ๑๖ ตัวชีวิต

มาตรฐาน ท ๑.๑ ม.๒/๑ ม.๒/๒ ม.๒/๓ ม.๒/๔ ม.๒/๕ ม.๒/๖ ม.๒/๗ ม.๒/๘

มาตรฐาน ท ๒.๑ ม.๒/๑ ม.๒/๒ ม.๒/๓ ม.๒/๔ ม.๒/๕ ม.๒/๖ ม.๒/๗ ม.๒/๘

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา ท ๒๒๑๐๒ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒
เวลา ๓ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๒

ศึกษาความสำคัญการพูดสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่ฟังและดู การวิเคราะห์ข้อเท็จจริง ข้อคิดเห็น วิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องที่ฟังและดู การพูดในโอกาสต่างๆ พูดรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าและมารยาทในการฟัง การดู และการพูด การสร้างคำในภาษาไทย วิเคราะห์โครงสร้างประโยคสามัญประโยครวมและประโยคซ้อน การแต่งบทร้อยกรอง การใช้คำราชาศัพท์ การรวบรวมและอธิบายความหมายของคำภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทย

การสรุปเนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรม การวิเคราะห์และวิจารณ์วรรณคดีวรรณกรรม และวรรณกรรมท้องถิ่น อธิบายคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรม สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่าน การท่องจำบทอาขยาน

โดยใช้กระบวนการสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม สร้างความคิดรวบยอด ฝึกกระบวนการอ่าน การคิด วิเคราะห์ การเขียนสื่อความอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความคิดและสามารถนำภาษาไทยไปใช้สื่อสารในสิ่งที่เรียนรู้ มีความสามารถในการตัดสินใจ

ตระหนักและเห็นคุณค่าของการนำความรู้ภาษาไทยไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน มีคุณธรรม จริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัยและค่านิยมที่เหมาะสมตามสมณสาธูป

รหัสตัวชีวิต รวม ๑๖ ตัวชีวิต

มาตรฐาน ท ๓.๑ ม.๒/๑ ม.๒/๒ ม.๒/๓ ม.๒/๔ ม.๒/๕ ม.๒/๖

มาตรฐาน ท ๔.๑ ม.๒/๑ ม.๒/๒ ม.๒/๓ ม.๒/๔ ม.๒/๕

มาตรฐาน ท ๕.๑ ม.๒/๑ ม.๒/๒ ม.๒/๓ ม.๒/๔ ม.๒/๕

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา ท ๒๓๑๐๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
เวลา ๓ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๑

ศึกษาความสำคัญการอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรอง การระบุความแตกต่างของคำที่มีความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัย การระบุใจความสำคัญและรายละเอียดของข้อมูล การเขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด บันทึกย่อความและรายงาน การวิเคราะห์ วิเคราะห์ และประเมินเรื่องที่อ่าน การประเมินความถูกต้องของข้อมูล การวิจารณ์ความสมเหตุสมผล การวิเคราะห์เพื่อแสดงความคิดเห็นโต้แย้ง การตีความและประเมินคุณค่าและแนวคิด และมารยาทในการอ่าน

การคัดลายมือ การเขียนข้อความ เขียนชีวประวัติหรืออัตชีวประวัติ เขียนย่อความ เขียนจดหมายกิจธุระ เขียนอธิบาย ชี้แจง แสดงความคิดเห็นและโต้แย้ง เขียนวิเคราะห์ วิเคราะห์ การกรอกแบบฟอร์มงาน เขียนรายงานการศึกษาค้นคว้าและโครงการ และมารยาทในการเขียน

โดยใช้กระบวนการสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม สร้างความคิดรวบยอด ฝึกกระบวนการอ่าน การคิด วิเคราะห์ การเขียนสื่อความอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความคิดและสามารถนำภาษาไทยไปใช้สื่อสารในสิ่งที่เรียนรู้ มีความสามารถในการตัดสินใจ

ตระหนักและเห็นคุณค่าของการนำความรู้ภาษาไทยไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน มีคุณธรรม จริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัยและค่านิยมที่เหมาะสมตามสมณสาธิต

รหัสตัวชี้วัด รวม ๒๐ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ท ๑.๑ ม.๓/๑ ม.๓/๒ ม.๓/๓ ม.๓/๔ ม.๓/๕ ม.๓/๖ ม.๓/๗ ม.๓/๘ ม.๓/๙ ม.๓/๑๐

มาตรฐาน ท ๒.๑ ม.๓/๑ ม.๓/๒ ม.๓/๓ ม.๓/๔ ม.๓/๕ ม.๓/๖ ม.๓/๗ ม.๓/๘ ม.๓/๙ ม.๓/๑๐

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา ท ๒๓๑๐๒ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
เวลา ๓ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๒

ศึกษาความสำคัญการแสดงความคิดเห็นและประเมินเรื่องจากการฟังและการดู วิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องที่ฟังและดู การพูดรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดูและการสนทนา การพูดในโอกาสต่างๆ พูดโน้มน้าว และมารยาทในการฟัง การดู และการพูด

การจำแนกและใช้คำภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทย การวิเคราะห์โครงสร้างของประโยคซับซ้อน วิเคราะห์ระดับภาษา การใช้คำทับศัพท์และศัพท์บัญญัติ อธิบายความหมายคำศัพท์ทางวิชาการและวิชาชีพ และการแต่งบทร้อยกรอง

การสรุปเนื้อหาวรรณคดีวรรณกรรมและวรรณกรรมท้องถิ่น การวิเคราะห์วิถีไทยและคุณค่าจากวรรณคดีและวรรณกรรม สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่าน การท่องจำและบอกคุณค่าบทอาขยาน

โดยใช้กระบวนการสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม สร้างความคิดรวบยอด ผูกกระบวนการอ่าน การคิด วิเคราะห์ การเขียนสื่อความอย่างมีวิจารณ์ญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความคิดและสามารถนำภาษาไทยไปใช้สื่อสารในสิ่งที่เรียนรู้ มีความสามารถในการตัดสินใจ

ตระหนักและเห็นคุณค่าของการนำความรู้ภาษาไทยไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน มีคุณธรรม จริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัยและค่านิยมที่เหมาะสมตามสมณสาธูป

รหัสตัวชี้วัด รวม ๑๖ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ท ๓.๑ ม.๓/๑ ม.๓/๒ ม.๓/๓ ม.๓/๔ ม.๓/๕ ม.๓/๖

มาตรฐาน ท ๔.๑ ม.๓/๑ ม.๓/๒ ม.๓/๓ ม.๓/๔ ม.๓/๕ ม.๓/๖

มาตรฐาน ท ๕.๑ ม.๓/๑ ม.๓/๒ ม.๓/๓ ม.๓/๔

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา ท ๓๑๑๐๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔
เวลา ๒ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๑

ศึกษาความสำคัญการอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรอง การตีความ แปลความ และขยาย ความการวิเคราะห์และวิจารณ์ การคาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน การวิเคราะห์วิจารณ์แสดงความคิดเห็น ได้แย้ง การตอบคำถามจากการอ่านงานเขียน การเขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด บันทึกย่อความ รายงาน การ สังเคราะห์ความรู้จากการอ่าน สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์และแหล่งเรียนรู้ และมารยาทในการอ่าน

การเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ เขียนย่อความ การผลิตงานเขียน การประเมินงานเขียน การเขียน รายงานการศึกษาค้นคว้า บันทึกการศึกษาค้นคว้า และมารยาทในการเขียน

โดยใช้กระบวนการสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม สร้างความคิดรวบยอด ผูกกระบวนการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนสื่อความหมายอย่างมีวิจารณ์ญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความคิดและสามารถนำภาษาไทยไปใช้สื่อสารในสิ่งที่เรียนรู้ มีความสามารถในการตัดสินใจ

ตระหนักและเห็นคุณค่าของการนำความรู้ภาษาไทยไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน มีคุณธรรม จริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัยและค่านิยมที่เหมาะสมตามสมณสาธูป

รหัสตัวชี้วัด รวม ๑๗ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ท ๑.๑ ม.๔/๑ ม.๔/๒ ม.๔/๓ ม.๔/๔ ม.๔/๕ ม.๔/๖ ม.๔/๗ ม.๔/๘ ม.๔/๙

มาตรฐาน ท ๒.๑ ม.๔/๑ ม.๔/๒ ม.๔/๓ ม.๔/๔ ม.๔/๕ ม.๔/๖ ม.๔/๗ ม.๔/๘

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา ท ๓๑๑๐๒ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔
เวลา ๒ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๒

ศึกษาความสำคัญการสรุปแนวคิดและการแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่ฟังและดู การวิเคราะห์แนวคิด การใช้ภาษาและความน่าเชื่อถือการประเมินเรื่องที่ฟังและดูการเลือกเรื่องที่ฟังและดูการพูดในโอกาสต่างๆ และมารยาทในการฟังการดูและการพูด

อธิบายธรรมชาติของภาษา พลังของภาษา และลักษณะของภาษา การใช้คำและกลุ่มคำสร้างประโยค การใช้ภาษาเหมาะสมแก่โอกาส กาลเทศะและบุคคล การแต่งบทร้อยกรอง การวิเคราะห์อิทธิพลของภาษาต่างประเทศและภาษาถิ่นอธิบายและวิเคราะห์หลักการสร้างคำในภาษาไทย วิเคราะห์และประเมินการใช้ภาษาจากสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์

การวิเคราะห์และวิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรม วิเคราะห์ลักษณะเด่นของวรรณคดี วิเคราะห์และประเมินคุณค่าด้านวรรณศิลป์ของวรรณคดีและวรรณกรรม การสังเคราะห์ข้อคิดจากวรรณคดีและวรรณกรรม การรวบรวมวรรณกรรมพื้นบ้านและอธิบายภูมิปัญญาทางภาษา การท่องจำและบอกคุณค่าบทอาขยาน

โดยใช้กระบวนการสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม สร้างความคิดรวบยอด ฝึกกระบวนการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนสื่อความหมายอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความคิดและสามารถนำภาษาไทยไปใช้สื่อสารในสิ่งที่เรียนรู้ มีความสามารถในการตัดสินใจ

ตระหนักและเห็นคุณค่าของการนำความรู้ภาษาไทยไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน มีคุณธรรม จริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัยและค่านิยมที่เหมาะสมตามสมณสาธิต

รหัสตัวชี้วัด รวม ๑๙ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ท ๓.๑ ม.๔/๑ ม.๔/๒ ม.๔/๓ ม.๔/๔ ม.๔/๕ ม.๔/๖

มาตรฐาน ท ๔.๑ ม.๔/๑ ม.๔/๒ ม.๔/๓ ม.๔/๔ ม.๔/๕ ม.๔/๖ ม.๔/๗

มาตรฐาน ท ๕.๑ ม.๔/๑ ม.๔/๒ ม.๔/๓ ม.๔/๔ ม.๔/๕ ม.๔/๖

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา ท ๓๐๒๐๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย (วิชาการพูด)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๒ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต

ศึกษาความหมาย ความสำคัญของการพูด องค์ประกอบในการพูด ปัจจัยที่ช่วยให้การพูดสัมฤทธิ์ผลจำแนกประเภทของการพูด การเตรียมตัวในการพูด รู้จักวิเคราะห์ผู้ฟัง สถานการณ์การพูด ฝึกทักษะการพูดสนทนา การสัมภาษณ์ การอภิปราย การพูดในโอกาสต่างๆ รวมทั้งการอ่านบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองในที่ประชุม ใช้กระบวนการทางภาษา การคิดวิเคราะห์ ทักษะกระบวนการฝึกปฏิบัติและกระบวนการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

เสริมสร้างให้นักเรียนมีความใฝ่เรียนรู้ มีความมุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย มีจิต
สาธารณะที่จะพูดสร้างสรรค์เพื่อสื่อสารให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติต่อไป

๓. ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

๑. นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของการพูด
๒. นักเรียนมีความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการพูด เทคนิคการพูดต่างๆ
๓. นักเรียนมีความรู้ความสามารถในการพูดสนทนา
๔. นักเรียนมีความรู้ความสามารถในการสัมภาษณ์เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ต้องการได้
๕. นักเรียนมีความรู้ความสามารถในการพูดอภิปราย
๖. นักเรียนมีความรู้ความสามารถพูดในโอกาสต่างๆ ได้
๗. นักเรียนมีความรู้ความสามารถในการอ่านบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองในที่ประชุมได้

รวม ๗ ผลการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชา (เพิ่มเติม)

รหัสวิชา ท ๓๑๒๐๒ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย (วิชาการเขียน)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๒ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต

ศึกษาการเขียนสะกดคำ การใช้ถ้อยคำสื่อความหมาย การลำดับความได้อย่างถูกต้อง เข้าใจสำนวน
โวหาร คำพังเพย สุภาษิต เขียนเรียงความ ได้อย่างสร้างสรรค์ มีศิลปะ ย่อความประเภทต่างๆ ได้ถูกต้อง
ตามหลักเกณฑ์ เขียนบันทึกเตือนความจำ เขียนจดหมายและเขียนประกาศเพื่อวัตถุประสงค์ต่างๆ ได้
ถูกต้องเหมาะสม เขียนแผนผังชั้นสัญลักษณ์ ผูกแต่งบทร้อยกรองประเภทโคลง ฉันท์ กาพย์ และกลอน ที่มี
เนื้อหาเกี่ยวกับท้องถิ่น เห็นคุณค่าของงานเขียนทุกประเภท ศึกษากลวิธีในการเขียนแล้วนำมาพัฒนางาน
เขียนของตนเอง ซึ่งจะนำไปสู่งานเขียนที่สมบูรณ์แบบ

โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ กระบวนการสร้างความรู้ กระบวนการคิด กระบวนการ
เรียนรู้จากประสบการณ์จริง กระบวนการกลุ่ม กระบวนการเรียนรู้ของตนเอง กระบวนการปฏิบัติ เพื่อให้
เกิดความรู้ มีมารยาทในการเขียน ความสามารถในการสื่อสาร ในการคิด ในการใช้ทักษะชีวิต เป็นผู้ใฝ่รู้ใฝ่
เรียน มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่เหมาะสม

ผลการเรียนรู้

๑. เขียนสะกดคำได้ถูกต้องตลอดจนใช้ถ้อยคำ สื่อความหมายได้อย่างชัดเจน และลำดับความได้
ถูกต้อง
๒. รู้และเข้าใจในสำนวนโวหาร คำพังเพยและสุภาษิต
๓. เขียนเรียงความ หรืองานเขียนเชิงสร้างสรรค์ได้อย่างมีศิลปะ

๔. ย่อความประเภทต่างๆ ได้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์
๕. เขียนบันทึกเตือนความจำได้
๖. เขียนจดหมายประเภทต่างๆตามรูปแบบ และใช้ภาษาได้เหมาะสม
๗. เขียนประกาศเพื่อวัตถุประสงค์ต่างๆได้
๘. เขียนแผนผังชั้นหลักขณและเขียนบทร้อยกรองได้ถูกต้อง

รวม ๘ ผลการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา ท ๓๒๑๐๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๒ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต

ศึกษาความสำคัญการอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรอง การตีความ แปลความ และขยายความ การวิเคราะห์และวิจารณ์ การคาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน การวิเคราะห์วิจารณ์แสดงความคิดเห็นโต้แย้ง การตอบคำถามจากการอ่านงานเขียน การเขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด บันทึกย่อความ รายงาน การสังเคราะห์ความรู้จากการอ่าน สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์และแหล่งเรียนรู้ และมารยาทในการอ่าน

การเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ เขียนย่อความ การผลิตงานเขียน การประเมินงานเขียน การเขียนรายงานการศึกษาค้นคว้า บันทึกการศึกษาค้นคว้า และมารยาทในการเขียน

โดยใช้กระบวนการสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม สร้างความคิดรวบยอด ฝึกกระบวนการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนสื่อความหมายอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความคิดและสามารถนำภาษาไทยไปใช้สื่อสารในสิ่งที่เรียนรู้ มีความสามารถในการตัดสินใจ

ตระหนักและเห็นคุณค่าของการนำความรู้ภาษาไทยไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน มีคุณธรรม จริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัยและค่านิยมที่เหมาะสมตามสมณสาธูป

รหัสตัวชี้วัด รวม ๑๗ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ท ๑.๑ ม.๕/๑ ม.๕/๒ ม.๕/๓ ม.๕/๔ ม.๕/๕ ม.๕/๖ ม.๕/๗ ม.๕/๘ ม.๕/๙

มาตรฐาน ท ๒.๑ ม.๕/๑ ม.๕/๒ ม.๕/๓ ม.๕/๔ ม.๕/๕ ม.๕/๖ ม.๕/๗ ม.๕/๘

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา ท ๓๒๑๐๒ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕
เวลา ๒ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๒

ศึกษาความสำคัญการสรุปแนวคิดและการแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่ฟังและดู การวิเคราะห์แนวคิด การใช้ภาษาและความน่าเชื่อถือการประเมินเรื่องที่ฟังและดูการเลือกเรื่องที่ฟังและดูการพูดในโอกาสต่างๆ และมารยาทในการฟังการดูและการพูด

อธิบายธรรมชาติของภาษา พลังของภาษา และลักษณะของภาษา การใช้คำและกลุ่มคำสร้างประโยค การใช้ภาษาเหมาะสมแก่โอกาส กาลเทศะและบุคคล การแต่งบทร้อยกรอง การวิเคราะห์อิทธิพลของ

ภาษาต่างประเทศและภาษาถิ่นอธิบายและวิเคราะห์หลักการสร้างคำในภาษาไทย วิเคราะห์และประเมินการใช้ภาษาจากสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์

การวิเคราะห์และวิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรม วิเคราะห์ลักษณะเด่นของวรรณคดี วิเคราะห์และประเมินคุณค่าด้านวรรณศิลป์ของวรรณคดีและวรรณกรรม การสังเคราะห์ข้อคิดจากวรรณคดีและวรรณกรรม การรวบรวมวรรณกรรมพื้นบ้านและอธิบายภูมิปัญญาทางภาษา การท่องจำและบอกคุณค่าบทอาขยาน

โดยใช้กระบวนการสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม สร้างความคิดรวบยอด ผูกกระบวนการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนสื่อความหมายอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความคิดและสามารถนำภาษาไทยไปใช้สื่อสารในสิ่งที่เรียนรู้ มีความสามารถในการตัดสินใจ

ตระหนักและเห็นคุณค่าของการนำความรู้ภาษาไทยไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน มีคุณธรรม จริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัยและค่านิยมที่เหมาะสมตามสมณสาธูป

รหัสตัวชี้วัด รวม ๑๙ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ท ๓.๑ ม.๕/๑ ม.๕/๒ ม.๕/๓ ม.๕/๔ ม.๕/๕ ม.๕/๖

มาตรฐาน ท ๔.๑ ม.๕/๑ ม.๕/๒ ม.๕/๓ ม.๕/๔ ม.๕/๕ ม.๕/๖ ม.๕/๗

มาตรฐาน ท ๕.๑ ม.๕/๑ ม.๕/๒ ม.๕/๓ ม.๕/๔ ม.๕/๕ ม.๕/๖

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา ท ๓๓๑๐๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖

เวลา ๒ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๑

ศึกษาความสำคัญการอ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรอง การตีความ แปลความ และขยายความ การวิเคราะห์และวิจารณ์ การคาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน การวิเคราะห์วิจารณ์แสดงความคิดเห็นโต้แย้ง การตอบคำถามจากการอ่านงานเขียน การเขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด บันทึกย่อความ รายงาน การสังเคราะห์ความรู้จากการอ่าน สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์และแหล่งเรียนรู้ และมารยาทในการอ่าน

การเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ เขียนย่อความ การผลิตงานเขียน การประเมินงานเขียน การเขียนรายงานการศึกษาค้นคว้า บันทึกการศึกษาค้นคว้า และมารยาทในการเขียน

โดยใช้กระบวนการสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม สร้างความคิดรวบยอด ผูกกระบวนการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนสื่อความหมายอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความคิดและสามารถนำภาษาไทยไปใช้สื่อสารในสิ่งที่เรียนรู้ มีความสามารถในการตัดสินใจ

ตระหนักและเห็นคุณค่าของการนำความรู้ภาษาไทยไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน มีคุณธรรม จริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัยและค่านิยมที่เหมาะสมตามสมณสาธูป

รหัสตัวชี้วัด รวม ๑๗ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ท ๑.๑ ม.๖/๑ ม.๖/๒ ม.๖/๓ ม.๖/๔ ม.๖/๕ ม.๖/๖ ม.๖/๗ ม.๖/๘ ม.๖/๙

มาตรฐาน ท ๒.๑ ม.๖/๑ ม.๖/๒ ม.๖/๓ ม.๖/๔ ม.๖/๕ ม.๖/๖ ม.๖/๗ ม.๖/๘

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา ท ๓๓๑๐๒ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖
เวลา ๒ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๒

ศึกษาความสำคัญการสรุปแนวคิดและการแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่ฟังและดู การวิเคราะห์แนวคิด การใช้ภาษาและความน่าเชื่อถือการประเมินเรื่องที่ฟังและดูการเลือกเรื่องที่ฟังและดูการพูดในโอกาสต่างๆ และมารยาทในการฟังการดูและการพูด

อธิบายธรรมชาติของภาษา พลังของภาษา และลักษณะของภาษา การใช้คำและกลุ่มคำสร้างประโยค การใช้ภาษาเหมาะสมแก่โอกาส กาลเทศะและบุคคล การแต่งบทร้อยกรอง การวิเคราะห์อิทธิพลของ ภาษาต่างประเทศและภาษาถิ่น อธิบายและวิเคราะห์หลักการสร้างคำในภาษาไทย วิเคราะห์และประเมินการใช้ ภาษาจากสื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์

การวิเคราะห์และวิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรม วิเคราะห์ลักษณะเด่นของวรรณคดี วิเคราะห์และ ประเมินคุณค่าด้านวรรณศิลป์ของวรรณคดีและวรรณกรรม การสังเคราะห์ข้อคิดจากวรรณคดีและวรรณกรรม การ รวบรวมวรรณกรรมพื้นบ้านและอธิบายภูมิปัญญาทางภาษา การท่องจำและบอกคุณค่าบทอาขยาน

โดยใช้กระบวนการสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม สร้างความคิดรวบยอด ฝึกกระบวนการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนสื่อความหมายอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความคิดและสามารถนำภาษาไทยไปใช้สื่อสารในสิ่งที่เรียนรู้ มีความสามารถในการตัดสินใจ

ตระหนักและเห็นคุณค่าของการนำความรู้ภาษาไทยไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน มีคุณธรรม จริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัยและค่านิยมที่เหมาะสมตามสมณสาธูป

รหัสตัวชี้วัด รวม ๑๙ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ท ๓.๑ ม.๖/๑ ม.๖/๒ ม.๖/๓ ม.๖/๔ ม.๖/๕ ม.๖/๖

มาตรฐาน ท ๔.๑ ม.๖/๑ ม.๖/๒ ม.๖/๓ ม.๖/๔ ม.๖/๕ ม.๖/๖ ม.๖/๗

มาตรฐาน ท ๕.๑ ม.๖/๑ ม.๖/๒ ม.๖/๓ ม.๖/๔ ม.๖/๕ ม.๖/๖

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์

ทำไมต้องเรียนคณิตศาสตร์

คณิตศาสตร์มีบทบาทสำคัญยิ่งต่อความสำเร็จในการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ เนื่องจากคณิตศาสตร์ช่วยให้มนุษย์มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ คิดอย่างมีเหตุผล เป็นระบบ มีแบบแผน สามารถวิเคราะห์ปัญหา หรือสถานการณ์ได้อย่างรอบคอบและถี่ถ้วน ช่วยให้คาดการณ์ วางแผน ตัดสินใจ แก้ปัญหา ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และสามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ คณิตศาสตร์ยังเป็นเครื่องมือ ในการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และศาสตร์อื่น ๆ อันเป็นรากฐานในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลของชาติให้มีคุณภาพและพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ให้ทัดเทียมกับนานาชาติ การศึกษาคณิตศาสตร์ จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ทันสมัยและสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม และความรู้ ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็วในยุคโลกาภิวัตน์

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๐) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ฉบับนี้ จัดทำขึ้นโดยคำนึงถึงการส่งเสริม ให้ผู้เรียนมีทักษะที่จำเป็นสำหรับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ เป็นสำคัญ นั่นคือ การเตรียมผู้เรียนให้มีทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหาคิดสร้างสรรค์ การใช้เทคโนโลยี การสื่อสารและการร่วมมือ ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสภาพแวดล้อม สามารถแข่งขันและอยู่ร่วมกับประชาคมโลกได้ ทั้งนี้ การจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ที่ประสบความสำเร็จนั้น จะต้องเตรียมผู้เรียนให้มีความพร้อมที่จะเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ พร้อมทั้ง จะประกอบอาชีพเมื่อจบการศึกษา หรือสามารถศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ดังนั้น สถานศึกษาควรจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมตามศักยภาพของผู้เรียน

เรียนรู้อะไรในคณิตศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์จัดเป็น ๔ สาระ ได้แก่ จำนวนและพีชคณิต การวัดและเรขาคณิต สถิติและความน่าจะเป็น แคลคูลัส

✧ จำนวนและพีชคณิต ระบบจำนวนจริง สมบัติเกี่ยวกับจำนวนจริง อัตราส่วน ร้อยละ การประมาณค่า การแก้ปัญหเกี่ยวกับจำนวน การใช้จำนวนในชีวิตจริง แบบรูป ความสัมพันธ์ ฟังก์ชัน เซต ตรรกศาสตร์ นิพจน์ เอกนาม พหุนาม สมการ ระบบสมการ อสมการ กราฟ ดอกเบี้ยและมูลค่าของเงิน เมทริกซ์ จำนวนเชิงซ้อน ลำดับและอนุกรม และการนำความรู้เกี่ยวกับจำนวนและพีชคณิตไปใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ

✧ การวัดและเรขาคณิต ความยาว ระยะทาง น้ำหนัก พื้นที่ ปริมาตรและความจุ เงินและเวลา หน่วยวัดระบบต่าง ๆ การคาดคะเนเกี่ยวกับการวัด อัตราส่วนตรีโกณมิติ รูปเรขาคณิตและสมบัติของ รูปเรขาคณิต การนิยามแบบจำลองทางเรขาคณิต ทฤษฎีบททางเรขาคณิต การแปลงทางเรขาคณิตในเรื่องการเลื่อนขนาน การสะท้อน การหมุน เรขาคณิตวิเคราะห์ เวกเตอร์ในสามมิติ และการนำความรู้เกี่ยวกับ การวัดและเรขาคณิตไปใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ

✧ สถิติและความน่าจะเป็น การตั้งคำถามทางสถิติ การเก็บรวบรวมข้อมูล การคำนวณค่าสถิติ การนำเสนอและแปลผลสำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ หลักการนับเบื้องต้น ความน่าจะเป็น การแจกแจงของตัวแปรสุ่ม การใช้ความรู้เกี่ยวกับสถิติและความน่าจะเป็นในการอธิบายเหตุการณ์ต่าง ๆ และช่วยในการตัดสินใจ

✧ แคลคูลัส ลิมิตและความต่อเนื่องของฟังก์ชัน อนุพันธ์ของฟังก์ชันพีชคณิต ปริพันธ์ของฟังก์ชันพีชคณิต และการนำความรู้เกี่ยวกับแคลคูลัสไปใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ

คุณภาพผู้เรียน

จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

- ✧ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจำนวนจริง ความสัมพันธ์ของจำนวนจริง สมบัติของจำนวนจริง และใช้ความรู้ความเข้าใจนี้ในการแก้ปัญหาในชีวิตจริง
- ✧ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอัตราส่วน สัดส่วน และร้อยละ และใช้ความรู้ความเข้าใจนี้ในการแก้ปัญหาในชีวิตจริง
- ✧ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเลขยกกำลังที่มีเลขชี้กำลังเป็นจำนวนเต็ม และใช้ความรู้ความเข้าใจนี้ในการแก้ปัญหาในชีวิตจริง
- ✧ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสมการเชิงเส้นตัวแปรเดียว ระบบสมการเชิงเส้นสองตัวแปร และอสมการเชิงเส้นตัวแปรเดียว และใช้ความรู้ความเข้าใจนี้ในการแก้ปัญหาในชีวิตจริง
- ✧ มีความรู้ความเข้าใจและใช้ความรู้เกี่ยวกับคู่อันดับ กราฟของความสัมพันธ์ และฟังก์ชันกำลังสอง และใช้ความรู้ความเข้าใจเหล่านี้ในการแก้ปัญหาในชีวิตจริง
- ✧ มีความรู้ความเข้าใจทางเรขาคณิตและใช้เครื่องมือ เช่น วงเวียนและสันตรง รวมทั้งโปรแกรม The Geometer's Sketchpad หรือโปรแกรมเรขาคณิตพลวัตอื่น ๆ เพื่อสร้างรูปเรขาคณิต ตลอดจนนำความรู้เกี่ยวกับการสร้างนี้ไปประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาในชีวิตจริง
- ✧ มีความรู้ความเข้าใจและใช้ความรู้ความเข้าใจนี้ในการหาความสัมพันธ์ระหว่างรูปเรขาคณิตสองมิติและรูปเรขาคณิตสามมิติ
- ✧ มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องพื้นที่ผิวและปริมาตรของปริซึม ทรงกระบอก พีระมิด กรวย และทรงกลม และใช้ความรู้ความเข้าใจนี้ในการแก้ปัญหาในชีวิตจริง
- ✧ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสมบัติของเส้นขนาน รูปสามเหลี่ยมที่เท่ากันทุกประการ รูปสามเหลี่ยมคล้าย ทฤษฎีบทพีทาโกรัสและบทกลับ และนำความรู้ความเข้าใจนี้ไปใช้ในการแก้ปัญหาในชีวิตจริง
- ✧ มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการแปลงทางเรขาคณิตและนำความรู้ความเข้าใจนี้ไปใช้ในการแก้ปัญหาในชีวิตจริง
- ✧ มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องอัตราส่วนตรีโกณมิติและนำความรู้ความเข้าใจนี้ไปใช้ในการแก้ปัญหาในชีวิตจริง
- ✧ มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องทฤษฎีบทเกี่ยวกับวงกลมและนำความรู้ความเข้าใจนี้ไปใช้ในการแก้ปัญหาคณิตศาสตร์
- ✧ มีความรู้ความเข้าใจทางสถิติในการนำเสนอข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และแปลความหมายข้อมูล ที่เกี่ยวข้องกับแผนภาพจุด แผนภาพต้น-ใบ ฮิสโทแกรม ค่ากลางของข้อมูล และแผนภาพกล่อง และใช้ความรู้ความเข้าใจนี้รวมทั้งสถิติไปใช้ในชีวิตจริงโดยใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม
- ✧ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความน่าจะเป็นและใช้ในชีวิตจริง

จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ (สำหรับนักเรียนที่ไม่เน้นคณิตศาสตร์)

- ✧ เข้าใจและใช้ความรู้เกี่ยวกับเซตและตรรกศาสตร์เบื้องต้น ในการสื่อสารและสื่อความหมาย ทางคณิตศาสตร์
- ✧ เข้าใจและใช้หลักการนับเบื้องต้น การเรียงสับเปลี่ยน และการจัดหมู่ ในการแก้ปัญหาและ นำความรู้เกี่ยวกับความน่าจะเป็นไปใช้
- ✧ นำความรู้เกี่ยวกับเลขยกกำลัง ฟังก์ชัน ลำดับและอนุกรม ไปใช้ในการแก้ปัญหารวมทั้งปัญหาเกี่ยวกับดอกเบี้ยและมูลค่าของเงิน

- ✧ เข้าใจและใช้ความรู้ทางสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล นำเสนอข้อมูล และแปลความหมายข้อมูล เพื่อประกอบการตัดสินใจ

จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ (สำหรับนักเรียนที่เน้นคณิตศาสตร์)

- ✧ เข้าใจและใช้ความรู้เกี่ยวกับเซต ในการสื่อสารและสื่อความหมายทางคณิตศาสตร์
- ✧ เข้าใจและใช้ความรู้เกี่ยวกับตรรกศาสตร์เบื้องต้น ในการสื่อสาร สื่อความหมาย และอ้างเหตุผล
- ✧ เข้าใจและใช้สมบัติของจำนวนจริงและพหุนาม
- ✧ เข้าใจและใช้ความรู้เกี่ยวกับฟังก์ชัน ฟังก์ชันเอกซ์โพเนนเชียล ฟังก์ชันลอการิทึม และฟังก์ชันตรีโกณมิติ
- ✧ เข้าใจและใช้ความรู้เกี่ยวกับเรขาคณิตวิเคราะห์
- ✧ เข้าใจและใช้ความรู้เกี่ยวกับเมทริกซ์
- ✧ เข้าใจและใช้สมบัติของจำนวนเชิงซ้อน
- ✧ นำความรู้เกี่ยวกับเวกเตอร์ในสามมิติไปใช้
- ✧ เข้าใจและใช้หลักการนับเบื้องต้น การเรียงสับเปลี่ยน และการจัดหมู่ ในการแก้ปัญหาและ นำความรู้เกี่ยวกับความน่าจะเป็นไปใช้
- ✧ นำความรู้เกี่ยวกับลำดับและอนุกรมไปใช้
- ✧ เข้าใจและใช้ความรู้ทางสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล นำเสนอข้อมูล และแปลความหมายข้อมูล เพื่อประกอบการตัดสินใจ
- ✧ หาความน่าจะเป็นของเหตุการณ์ที่เกิดจากตัวแปรสุ่มที่มีการแจกแจงเอกรูป การแจกแจงทวินาม และการแจกแจงปกติ และนำไปใช้
- ✧ นำความรู้เกี่ยวกับแคลคูลัสเบื้องต้นไปใช้

สาระที่ ๑ จำนวนและพีชคณิต

มาตรฐาน ค ๑.๑ เข้าใจความหลากหลายของการแสดงจำนวน ระบบจำนวน การดำเนินการของจำนวน ผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการ สมบัติของการดำเนินการ และนำไปใช้

ตัวชี้วัดชั้นปี			ตัวชี้วัดช่วงชั้น
ม. ๑	ม. ๒	ม. ๓	ม. ๔ – ม. ๖
๑. เข้าใจจำนวนตรรกยะและความสัมพันธ์ของ จำนวนตรรกยะ และใช้สมบัติของจำนวนตรรกยะในการแก้ปัญหาคณิตศาสตร์และปัญหาในชีวิตจริง ๒. เข้าใจและใช้สมบัติของเลขยกกำลังที่มีเลขชี้กำลังเป็นจำนวนเต็มบวกในการแก้ปัญหาคณิตศาสตร์และปัญหาในชีวิตจริง ๓. เข้าใจและประยุกต์ใช้อัตราส่วน สัดส่วน และ ร้อยละ ในการแก้ปัญหาคณิตศาสตร์และปัญหาในชีวิตจริง	๑. เข้าใจและใช้สมบัติของเลขยกกำลังที่มีเลขชี้กำลังเป็นจำนวนเต็มในการแก้ปัญหาคณิตศาสตร์และปัญหาในชีวิตจริง ๒. เข้าใจจำนวนจริงและความสัมพันธ์ของจำนวนจริง และใช้สมบัติของจำนวนจริงในการแก้ปัญหาคณิตศาสตร์และปัญหาในชีวิตจริง	-	ม.๔ ไม่เน้นคณิตศาสตร์ ๑. เข้าใจและใช้ความรู้เกี่ยวกับเซตและตรรกศาสตร์เบื้องต้น ในการสื่อสารและสื่อความหมายทางคณิตศาสตร์ ม.๔ เน้นคณิตศาสตร์ ๑. เข้าใจและใช้ความรู้เกี่ยวกับเซต ในการสื่อสาร และสื่อความหมายทางคณิตศาสตร์ ๒. เข้าใจและใช้ความรู้เกี่ยวกับตรรกศาสตร์เบื้องต้นในการสื่อสาร สื่อความหมาย และอ้างเหตุผล ๓. เข้าใจจำนวนจริง และใช้สมบัติของจำนวนจริงในการแก้ปัญหา ม.๕ ไม่เน้นคณิตศาสตร์ ๑. เข้าใจความหมายและใช้สมบัติเกี่ยวกับการบวก การคูณ การเท่ากัน และการไม่เท่ากันของจำนวนจริงในรูปกรณฑ์และจำนวนจริง ในรูปเลขยกกำลังที่มีเลขชี้กำลังเป็นจำนวนตรรกยะ ม.๕ เน้นคณิตศาสตร์ ๑. เข้าใจจำนวนเชิงซ้อนและใช้สมบัติของจำนวนเชิงซ้อนในการแก้ปัญหา ๒. หารากที่ n ของจำนวนเชิงซ้อน เมื่อ n เป็นจำนวนนับที่มากกว่า ๑ ม.๖ ไม่เน้น/เน้น คณิตศาสตร์ ไม่มี

สาระที่ ๑ จำนวนและพีชคณิต

มาตรฐาน ค ๑.๒ เข้าใจและวิเคราะห์แบบรูป ความสัมพันธ์ ฟังก์ชัน ลำดับและอนุกรม และนำไปใช้

ตัวชี้วัดชั้นปี			ตัวชี้วัดช่วงชั้น
ม. ๑	ม. ๒	ม. ๓	ม. ๔ – ม. ๖
-	๑. เข้าใจหลักการการดำเนินการของพหุนาม และใช้พหุนามในการแก้ปัญหาคณิตศาสตร์ ๒. เข้าใจและใช้การแยกตัวประกอบของพหุนาม ดีกรีสองในการแก้ปัญหาคณิตศาสตร์	๑. เข้าใจและใช้การแยกตัวประกอบของพหุนามที่มีดีกรีสูงกว่าสองในการแก้ปัญหาคณิตศาสตร์ ๒. เข้าใจและใช้ความรู้เกี่ยวกับฟังก์ชันกำลังสอง ในการแก้ปัญหาคณิตศาสตร์	ม.๔ ไม่เน้นคณิตศาสตร์ ไม่มี ม.๔ เน้นคณิตศาสตร์ ๑. ใช้ฟังก์ชันและกราฟของฟังก์ชันอธิบายสถานการณ์ที่กำหนด ๒. หาผลลัพธ์ของการบวก การลบ การคูณ การหารฟังก์ชันหาฟังก์ชันประกอบและฟังก์ชันผกผัน ๓. ใช้สมบัติของฟังก์ชันในการแก้ปัญหาคณิตศาสตร์ ๔. เข้าใจลักษณะกราฟของฟังก์ชันเอกซ์โพเนนเชียลและฟังก์ชันลอการิทึมและนำไปใช้ในการแก้ปัญหาคณิตศาสตร์ ม.๕ ไม่เน้นคณิตศาสตร์ ๑. ใช้ฟังก์ชันและกราฟของฟังก์ชันอธิบายสถานการณ์ที่กำหนด ๒. เข้าใจและนำความรู้เกี่ยวกับลำดับและอนุกรมไปใช้ ม.๕ เน้นคณิตศาสตร์ ๑. เข้าใจฟังก์ชันตรีโกณมิติและลักษณะกราฟของฟังก์ชันตรีโกณมิติ และนำไปใช้ในการแก้ปัญหาคณิตศาสตร์ ม.๖ ไม่เน้นคณิตศาสตร์ ไม่มี ม.๖ เน้นคณิตศาสตร์ ๑. ระบุได้ว่าลำดับที่กำหนดให้เป็นลำดับลู่เข้า หรือลู่ออก ๒. หาผลบวก n พจน์แรกของอนุกรมเลขคณิต และอนุกรมเรขาคณิต ๓. หาผลบวกอนุกรมอนันต์ ๔. เข้าใจและนำความรู้เกี่ยวกับลำดับและอนุกรมไปใช้

สาระที่ ๑ จำนวนและพีชคณิต

มาตรฐาน ค ๑.๓ ใช้นิพจน์ สมการ อสมการ และเมทริกซ์ อธิบายความสัมพันธ์ หรือช่วยแก้ปัญหาที่กำหนดให้

ตัวชี้วัดชั้นปี			ตัวชี้วัดช่วงชั้น
ม. ๑	ม. ๒	ม. ๓	ม. ๔ – ม. ๖
๑. เข้าใจและใช้สมบัติของการเท่ากันและสมบัติ ของจำนวน เพื่อวิเคราะห์และแก้ปัญหาโดยใช้สมการเชิงเส้นตัวแปรเดียว ๒. เข้าใจและใช้ความรู้เกี่ยวกับกราฟในการแก้ปัญหาคณิตศาสตร์และปัญหาในชีวิตจริง ๓. เข้าใจและใช้ความรู้เกี่ยวกับความสัมพันธ์เชิงเส้น ในการแก้ปัญหาคณิตศาสตร์และปัญหาในชีวิตจริง	-	๑. เข้าใจและใช้สมบัติของการไม่เท่ากันเพื่อวิเคราะห์และแก้ปัญหาโดยใช้อสมการเชิงเส้นตัวแปรเดียว ๒. ประยุกต์ใช้สมการกำลังสองตัวแปรเดียว ในการแก้ปัญหาคณิตศาสตร์ ๓. ประยุกต์ใช้ระบบสมการเชิงเส้นสองตัวแปร ในการแก้ปัญหาคณิตศาสตร์	ม.๔ ไม่นับคณิตศาสตร์ ไม่มี ม.๔ เน้นคณิตศาสตร์ ๑. แก้มสมการและอสมการพหุนามตัวแปรเดียว ตีกริไม่เกินสี่ และนำไปใช้ในการแก้ปัญหา ๒. แก้มสมการและอสมการเศษส่วนของพหุนามตัวแปรเดียว และนำไปใช้ในการแก้ปัญหา ๓. แก้มสมการและอสมการค่าสัมบูรณ์ของพหุนามตัวแปรเดียว และนำไปใช้ในการแก้ปัญหา ๔. แก้มสมการเอกซ์โพเนนเชียลและสมการลอการิทึมและนำไปใช้ในการแก้ปัญหา ม.๕ ไม่นับ คณิตศาสตร์ ๑. เข้าใจและใช้ความรู้เกี่ยวกับดอกเบี้ยและมูลค่าของเงินในการแก้ปัญหา ม.๕ เน้นคณิตศาสตร์ ๑. แก้มสมการตรีโกณมิติ และนำไปใช้ในการแก้ปัญหา ๒. ใช้กฎของโคไซน์และกฎของไซน์ในการแก้ปัญหา ๓. เข้าใจความหมาย หาผลลัพธ์ของการบวกเมทริกซ์ การคูณเมทริกซ์กับจำนวนจริง การคูณระหว่างเมทริกซ์ และหาเมทริกซ์สลับเปลี่ยน หาดิเทอร์มิแนนต์ของเมทริกซ์ $n \times n$ เมื่อ n เป็นจำนวนนับที่ไม่เกิน สาม ๔. หาเมทริกซ์ผกผันของเมทริกซ์ 2×2 ๕. แก้มระบบสมการเชิงเส้นโดยใช้เมทริกซ์ผกผัน และการดำเนินการตามแถว ๖. แก้มสมการพหุนามตัวแปรเดียวตีกริไม่เกินสี่ ที่มีสัมประสิทธิ์เป็นจำนวนเต็ม และนำไปใช้ ในการแก้ปัญหา ม.๖ ไม่นับ/เน้นคณิตศาสตร์ ไม่มี

สาระที่ ๒ การวัดและเรขาคณิต

มาตรฐาน ค ๒.๑ เข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับการวัด วัดและคาดคะเนขนาดของสิ่งที่ต้องการวัด และนำไปใช้

ตัวชี้วัดชั้นปี			ตัวชี้วัดช่วงชั้น
ม. ๑	ม. ๒	ม. ๓	ม. ๔ – ม. ๖
-	๑. ประยุกต์ใช้ความรู้เรื่องพื้นที่ผิวของปริซึม และทรงกระบอกในการแก้ปัญหา คณิตศาสตร์และปัญหาในชีวิตจริง ๒. ประยุกต์ใช้ความรู้เรื่องปริมาตรของปริซึม และทรงกระบอกในการแก้ปัญหา คณิตศาสตร์และปัญหาในชีวิตจริง	๑. ประยุกต์ใช้ความรู้เรื่องพื้นที่ผิวของพีระมิด กรวย และทรงกลมในการแก้ปัญหา คณิตศาสตร์และปัญหาในชีวิตจริง ๒. ประยุกต์ใช้ความรู้เรื่องปริมาตรของพีระมิด กรวย และทรงกลมในการแก้ปัญหา คณิตศาสตร์และปัญหาในชีวิตจริง	-

สาระที่ ๒ การวัดและเรขาคณิต

มาตรฐาน ค ๒.๒ เข้าใจและวิเคราะห์รูปเรขาคณิต สมบัติของรูปเรขาคณิต ความสัมพันธ์ระหว่างรูปเรขาคณิต และทฤษฎีบททางเรขาคณิต และนำไปใช้

ตัวชี้วัดชั้นปี			ตัวชี้วัดช่วงชั้น
ม. ๑	ม. ๒	ม. ๓	ม. ๔ – ม. ๖
๑. ใช้ความรู้ทางเรขาคณิตและเครื่องมือ เช่น วงเวียนและสันตรง รวมทั้งโปรแกรม The Geometer's Sketchpad หรือโปรแกรมเรขาคณิตพลวัตอื่น ๆ เพื่อสร้างรูปเรขาคณิต ตลอดจนนำความรู้เกี่ยวกับ การสร้างนี้ไปประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาในชีวิตจริง	๑. ใช้ความรู้ทางเรขาคณิตและเครื่องมือ เช่น วงเวียนและสันตรง รวมทั้งโปรแกรม The Geometer's Sketchpad หรือโปรแกรมเรขาคณิตพลวัตอื่น ๆ เพื่อสร้างรูปเรขาคณิต ตลอดจนนำความรู้เกี่ยวกับ การสร้างนี้ไปประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาในชีวิตจริง	๑. เข้าใจและใช้สมบัติของรูปสามเหลี่ยมที่คล้ายกัน ในการแก้ปัญหาคณิตศาสตร์ และปัญหาในชีวิตจริง	-
๒. เข้าใจและใช้ความรู้ทางเรขาคณิตในการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างรูปเรขาคณิตสองมิติ และรูปเรขาคณิตสามมิติ	๒. นำความรู้เกี่ยวกับสมบัติของเส้นขนานและรูปสามเหลี่ยมไปใช้ในการแก้ปัญหาคณิตศาสตร์	๒. เข้าใจและใช้ความรู้เกี่ยวกับอัตราส่วนตรีโกณมิติ ในการแก้ปัญหาคณิตศาสตร์ และปัญหาในชีวิตจริง	
	๓. เข้าใจและใช้ความรู้เกี่ยวกับการแปลงทางเรขาคณิตในการแก้ปัญหาคณิตศาสตร์ และปัญหาในชีวิตจริง	๓. เข้าใจและใช้ทฤษฎีบทเกี่ยวกับวงกลม ในการแก้ปัญหาคณิตศาสตร์	
	๔. เข้าใจและใช้สมบัติของรูปสามเหลี่ยมที่เท่ากัน ทุกประการในการแก้ปัญหาคณิตศาสตร์และปัญหาในชีวิตจริง		
	๕. เข้าใจและใช้ทฤษฎีบทพีทาโกรัสและบทกลับ ในการแก้ปัญหาคณิตศาสตร์และปัญหาในชีวิตจริง		

สาระที่ ๒ การวัดและเรขาคณิต

มาตรฐาน ค ๒.๓ เข้าใจเรขาคณิตวิเคราะห์ และนำไปใช้

ตัวชี้วัดชั้นปี			ตัวชี้วัดช่วงชั้น
ม. ๑	ม. ๒	ม. ๓	ม. ๔ – ม. ๖
-	-	-	ม.๔ ไม่เน้นคณิตศาสตร์ ไม่มี ม.๔ เน้นคณิตศาสตร์ ๑. เข้าใจและใช้ความรู้เกี่ยวกับเรขาคณิตวิเคราะห์ในการ แก้ปัญหา ม.๕ ไม่เน้น/เน้นคณิตศาสตร์ ไม่มี ม.๖ ไม่เน้น/เน้นคณิตศาสตร์ ไม่มี

สาระที่ ๒ การวัดและเรขาคณิต

มาตรฐาน ค ๒.๓ เข้าใจเวกเตอร์ การดำเนินการของเวกเตอร์ และนำไปใช้

ตัวชี้วัดชั้นปี			ตัวชี้วัดช่วงชั้น
ม. ๑	ม. ๒	ม. ๓	ม. ๔ – ม. ๖
-	-	-	ม.๔ ไม่เน้น/เน้น คณิตศาสตร์ ไม่มี ม.๕ ไม่เน้นคณิตศาสตร์ ไม่มี ม.๕ เน้นคณิตศาสตร์ ๑. หาผลลัพธ์ของการบวก การลบเวกเตอร์ การคูณ เวกเตอร์ด้วยสเกลาร์ หาผลคูณเชิงสเกลาร์ และผล คูณเชิงเวกเตอร์ ๒. นำความรู้เกี่ยวกับเวกเตอร์ในสามมิติไปใช้ ในการ แก้ปัญหา ม.๖ ไม่เน้น/เน้นคณิตศาสตร์ ไม่มี

สาระที่ ๓ สถิติและความน่าจะเป็น

มาตรฐาน ค ๓.๑ เข้าใจกระบวนการทางสถิติ และใช้ความรู้ทางสถิติในการแก้ปัญหา

ตัวชี้วัดชั้นปี			ตัวชี้วัดช่วงชั้น
ม. ๑	ม. ๒	ม. ๓	ม. ๔ – ม. ๖
๑. เข้าใจและใช้ความรู้ทางสถิติในการนำเสนอข้อมูลและแปลความหมายข้อมูล รวมทั้งนำสถิติไปใช้ ในชีวิตจริงโดยใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม	๑. เข้าใจและใช้ความรู้ทางสถิติในการนำเสนอข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลจากแผนภาพจุด แผนภาพ ต้น – ใบ ฮิสโทแกรม และค่ากลางของข้อมูล และแปลความหมายผลลัพธ์ รวมทั้งนำสถิติไปใช้ในชีวิตจริงโดยใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม	๑. เข้าใจและใช้ความรู้ทางสถิติในการนำเสนอและวิเคราะห์ข้อมูลจากแผนภาพกล่อง และแปลความหมายผลลัพธ์ รวมทั้งนำสถิติ ไปใช้ในชีวิตจริงโดยใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม	ม.๔, ม.๕ ไม่เน้น/เน้น วิทยาศาสตร์ ไม่มี ม.๖ ไม่เน้น คณิตศาสตร์ ๑. เข้าใจและใช้ความรู้ทางสถิติในการนำเสนอข้อมูล และแปลความหมายของค่าสถิติเพื่อประกอบ การตัดสินใจ ม.๖ เน้น คณิตศาสตร์ ๑. เข้าใจและใช้ความรู้ทางสถิติในการนำเสนอข้อมูล และแปลความหมายของค่าสถิติเพื่อประกอบการตัดสินใจ

สาระที่ ๓ สถิติและความน่าจะเป็น

มาตรฐาน ค ๓.๒ เข้าใจหลักการนับเบื้องต้น ความน่าจะเป็น และนำไปใช้

ตัวชี้วัดชั้นปี			ตัวชี้วัดช่วงชั้น
ม. ๑	ม. ๒	ม. ๓	ม. ๔ – ม. ๖
		๑. เข้าใจเกี่ยวกับการทดลองสุ่มและนำผลที่ได้ไปหาความน่าจะเป็นของเหตุการณ์	ม.๔ ไม่เน้นคณิตศาสตร์ ๑. เข้าใจและใช้หลักการบวกและการคูณ การเรียงสับเปลี่ยน และการจัดหมู่ ในการแก้ปัญหา ๒. หาความน่าจะเป็นและนำความรู้เกี่ยวกับ ความน่าจะเป็นไปใช้ ม.๕ เน้นคณิตศาสตร์ ๑. เข้าใจและใช้หลักการบวกและการคูณ การเรียงสับเปลี่ยน และการจัดหมู่ ในการแก้ปัญหา ๒. หาความน่าจะเป็นและนำความรู้เกี่ยวกับ ความน่าจะเป็นไปใช้ ม.๖ เน้นคณิตศาสตร์ ๑. หาความน่าจะเป็นของเหตุการณ์ที่เกิดจากตัวแปรสุ่มที่มีการแจกแจงเอกรูป การแจกแจง ทวินาม และการแจกแจงปกติ และนำไปใช้ในการแก้ปัญหา

สาระที่ ๔ แคลคูลัส

มาตรฐาน ค ๔.๑ เข้าใจสมบัติและความต่อเนื่องของฟังก์ชัน อนุพันธ์ของฟังก์ชัน และปริพันธ์ของฟังก์ชัน และนำไปใช้

ตัวชี้วัดชั้นปี			ตัวชี้วัดช่วงชั้น
ม. ๑	ม. ๒	ม. ๓	ม. ๔ – ม. ๖
			ม.๖ เน้นคณิตศาสตร์ ๑. ตรวจสอบความต่อเนื่องของฟังก์ชันที่กำหนดให้ ๒. หาอนุพันธ์ของฟังก์ชันพีชคณิตที่กำหนดให้ และนำไปใช้แก้ปัญหา ๓. หาปริพันธ์ไม่จำกัดเขตและจำกัดเขตของฟังก์ชันพีชคณิตที่กำหนดให้ และนำไปใช้แก้ปัญหา

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา ค ๒๒๑๐๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

เวลา ๓ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๑

ศึกษา พร้อมทั้งฝึกทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์ในเนื้อหาของสาระ ดังนี้

จำนวนเต็ม จำนวนเต็ม การบวก การลบ การคูณ และการหารจำนวนเต็ม สมบัติของการบวกและการคูณจำนวนเต็ม

การสร้างทางเรขาคณิต รูปเรขาคณิตพื้นฐาน การสร้างพื้นฐานทางเรขาคณิต การสร้างรูปเรขาคณิต

เลขยกกำลัง ความหมายของเลขยกกำลัง การคูณและการหารเลขยกกำลัง สัญกรณ์วิทยาศาสตร์

ทศนิยมและเศษส่วน ทศนิยมและการเปรียบเทียบทศนิยม การบวก การลบ การคูณ และการหารทศนิยม เศษส่วนและการเปรียบเทียบเศษส่วน การบวก การลบ การคูณ และการหารเศษส่วน ความสัมพันธ์ระหว่างทศนิยมและเศษส่วน

รูปเรขาคณิตสองมิติและสามมิติ หน้าที่ของรูปเรขาคณิตสามมิติ ภาพด้านหน้า ภาพด้านข้าง และภาพด้านบนของรูปเรขาคณิตสามมิติ

โดยจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์ อันได้แก่การแก้ปัญหา การสื่อสารและการสื่อความหมายทางคณิตศาสตร์ การเชื่อมโยง การให้เหตุผลและการคิดสร้างสรรค์ การใช้สื่อ อุปกรณ์ เทคโนโลยี และแหล่งข้อมูล และนำประสบการณ์ ตลอดจนทักษะและกระบวนการที่ได้ ไปใช้ในการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ และใช้ในชีวิตประจำวันอย่างสร้างสรรค์

เพื่อให้เห็นคุณค่าและมีเจตคติที่ดีต่อคณิตศาสตร์ สามารถทำงานอย่างเป็นระบบ มีความรอบคอบและมีวิจารณญาณ

การวัดผลประเมินผล ใช้วิธีการที่หลากหลายตามสภาพความเป็นจริงให้สอดคล้องกับเนื้อหาและทักษะที่ต้องการวัด

รหัสตัวชี้วัด

ค 1.1 ม.1/1 , ค 1.1 ม.1/ 2

ค 2.2 ม.1/1 , ค 2.2 ม.1/2

รวม 4 ตัวชี้วัด

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา ค ๒๒๑๐๒ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

เวลา ๓ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๒

ศึกษา พร้อมทั้งฝึกทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์ในเนื้อหาของสาระ ดังนี้

สมการเชิงเส้นตัวแปรเดียว การเตรียมความพร้อมก่อนรู้จักสมการ สมการและคำตอบของสมการ การแก้สมการเชิงเส้นตัวแปรเดียว โจทย์ปัญหาเกี่ยวกับสมการเชิงเส้นตัวแปรเดียว

อัตราส่วน สัดส่วน และร้อยละ อัตราส่วน สัดส่วน ร้อยละ

กราฟและความสัมพันธ์เชิงเส้น คู่อันดับและกราฟของคู่อันดับ กราฟและการนำไปใช้ ความสัมพันธ์เชิงเส้น

สถิติ คำถามทางสถิติ การเก็บรวบรวมข้อมูล การนำเสนอข้อมูลและการแปลความหมายข้อมูล

โดยจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์ อันได้แก่การแก้ปัญหา การสื่อสารและการสื่อความหมายทางคณิตศาสตร์ การเชื่อมโยง การให้เหตุผลและการคิดสร้างสรรค์ การใช้สื่อ อุปกรณ์ เทคโนโลยี และแหล่งข้อมูล และนำประสบการณ์ ตลอดจนทักษะและกระบวนการที่ได้ ไปใช้ในการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ และใช้ในชีวิตประจำวันอย่างสร้างสรรค์

เพื่อให้เห็นคุณค่าและมีเจตคติที่ดีต่อคณิตศาสตร์ สามารถทำงานอย่างเป็นระบบ มีความรอบคอบและมีวิจารณญาณ

การวัดผลประเมินผล ใช้วิธีการที่หลากหลายตามสภาพความเป็นจริงให้สอดคล้องกับเนื้อหาและทักษะที่ต้องการวัด

รหัสตัวชี้วัด

ค 1.1 ม.1/3

ค 1.3 ม.1/1 , ค 1.3 ม.1/2 , ค 1.3 ม.1/3

ค 3.1 ม.1/1

รวม 5 ตัวชี้วัด

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา ค ๒๒๑๐๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

เวลา ๓ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๑

ศึกษาความสำคัญของอัตราส่วนและร้อยละ อัตราส่วนสัดส่วน ร้อยละการแก้โจทย์ปัญหาเกี่ยวกับอัตราส่วนและร้อยละ การวัด หน่วยความยาว พื้นที่ การแก้ปัญหาหรือสถานการณ์ในชีวิตประจำวันโดยใช้ความรู้เกี่ยวกับพื้นที่ การคาดคะเน

แผนภูมิรูปวงกลม การอ่านแผนภูมิรูปวงกลม การเขียนแผนภูมิรูปวงกลม

การแปลงทางเรขาคณิต การเลื่อนขนาน การสะท้อน การหมุน

ความเท่ากันทุกประการ ความเท่ากันทุกประการของรูปสามเหลี่ยม รูปสามเหลี่ยมสองรูปที่สัมพันธ์กันแบบ ด้าน-มุม-ด้าน มุม-ด้าน-มุม ด้าน-ด้าน-ด้าน

โดยใช้กระบวนการสอนแบบพุทธวิธี ฝึกค้นคว้าโดยการปฏิบัติจริง ทดลอง สรุป รายงาน เพื่อพัฒนาทักษะ/กระบวนการในการคิดคำนวณ การแก้ปัญหา การให้เหตุผล การสื่อความหมายทางคณิตศาสตร์ และนำประสบการณ์ด้านความรู้ ความคิด ทักษะกระบวนการที่ได้ไปใช้ในการเรียนรู้สิ่งต่างๆ และใช้ในชีวิตประจำวันอย่างสร้างสรรค์

ตระหนักและเห็นคุณค่าของการนำความรู้คณิตศาสตร์ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน สามารถทำงานอย่างเป็นระบบ มีความรอบคอบ มีวิจารณญาณ และมีความเชื่อมั่นในตนเอง มีวินัยและค่านิยมที่เหมาะสมตามสมณสาธิต

รหัสตัวชี้วัด รวม ๑๐ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ค ๑.๑ ม.๒/๔

มาตรฐาน ค ๒.๑ ม.๒/๑ ม.๒/๒ ม.๒/๓

มาตรฐาน ค ๒.๒ ม.๒/๑

มาตรฐาน ค ๓.๒ ม.๒/๑ ม.๒/๓ ม.๒/๔

มาตรฐาน ค ๕.๑ ม.๒/๑

มาตรฐาน ค ๕.๒ ม.๒/๑

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา ค ๒๒๑๐๒ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒
เวลา ๓ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๒

ศึกษาความสำคัญของความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับจำนวนจริง จำนวนตรรกยะ จำนวนอตรรกยะ รากที่สอง รากที่สาม

ทฤษฎีบทพีทาโกรัส ทฤษฎีบทพีทาโกรัส บทกลับของทฤษฎีบทพีทาโกรัส การแก้ปัญหาคณิตศาสตร์โดยใช้ทฤษฎีบทพีทาโกรัสและบทกลับ

เส้นขนาน สมบัติของเส้นขนาน รูปสามเหลี่ยมสองรูปที่สัมพันธ์กันแบบ มุม-มุม-ด้านการให้เหตุผล และแก้ปัญหาคณิตศาสตร์โดยใช้สมบัติของเส้นขนานและความเท่ากันทุกประการของรูปสามเหลี่ยม

การประยุกต์สมการเชิงเส้นตัวแปรเดียว การแก้สมการเชิงเส้นตัวแปรเดียว การแก้โจทย์สมการเชิงเส้นตัวแปรเดียว

โดยใช้กระบวนการสอนแบบพุทธวิธี ฝึกค้นคว้าโดยการปฏิบัติจริง ทดลอง สรุป รายงาน เพื่อพัฒนาทักษะ/กระบวนการในการคิดคำนวณ การแก้ปัญหาคณิตศาสตร์ การให้เหตุผล การสื่อความหมายทางคณิตศาสตร์ และนำประสบการณ์ด้านความรู้ ความคิด ทักษะกระบวนการที่ได้ไปใช้ในการเรียนรู้สิ่งต่างๆ และใช้ในชีวิตประจำวันอย่างสร้างสรรค์

ตระหนักและเห็นคุณค่าของการนำความรู้คณิตศาสตร์ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน สามารถทำงานอย่างเป็นระบบ มีความรอบคอบ มีวิจารณญาณ และมีความเชื่อมั่นในตนเอง มีวินัยและค่านิยมที่เหมาะสมตามสมณสาธิต

รหัสตัวชี้วัด รวม ๑๑ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ค ๑.๑ ม.๒/๑ ม.๒/๒ ม.๒/๓

มาตรฐาน ค ๑.๒ ม.๒/๑ ม.๒/๒

มาตรฐาน ค ๑.๓ ม.๒/๑ ม.๒/๒

มาตรฐาน ค ๑.๔ ม.๒/๑

มาตรฐาน ค ๓.๒ ม.๒/๒

มาตรฐาน ค ๔.๒ ม.๒/๑ ม.๒/๒

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา ค ๒๓๑๐๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
เวลา ๓ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๑

ศึกษาความสำคัญของปริมาตรและพื้นที่ผิว การหาพื้นที่ผิวและปริมาตรของปริซึม ทรงกระบอก การหาปริมาตรของพีระมิด กรวยและทรงกลม การเปรียบเทียบหน่วยปริมาตร การแก้โจทย์ปัญหาเกี่ยวกับพื้นที่ผิวและปริมาตร

กราฟ กราฟเส้นตรง กราฟเส้นตรงกับการนำไปใช้กราฟอื่นๆ

ระบบสมการเชิงเส้น สมการเชิงเส้นสองตัวแปร กราฟของสมการเชิงเส้นสองตัวแปร ระบบสมการเชิงเส้นสองตัวแปร การแก้ระบบสมการเชิงเส้นสองตัวแปร การแก้โจทย์ปัญหาเกี่ยวกับระบบสมการเชิงเส้นสองตัวแปร

ความคล้าย รูปที่คล้ายกัน รูปสามเหลี่ยมที่คล้ายกัน สมบัติของรูปสามเหลี่ยมที่คล้ายกัน การนำไปใช้

โดยใช้กระบวนการสอนแบบพุทธวิธี ฝึกค้นคว้าโดยการปฏิบัติจริง ทดลอง สรุป รายงาน เพื่อพัฒนาทักษะ/กระบวนการในการคิดคำนวณ การแก้ปัญหา การให้เหตุผล การสื่อความหมายทางคณิตศาสตร์ และนำประสบการณ์ด้านความรู้ ความคิด ทักษะกระบวนการที่ได้ไปใช้ในการเรียนรู้สิ่งต่างๆ และใช้ในชีวิตประจำวันอย่างสร้างสรรค์

ตระหนักและเห็นคุณค่าของการนำความรู้คณิตศาสตร์ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน สามารถทำงานอย่างเป็นระบบ มีความรอบคอบ มีวิจารณญาณ และมีความเชื่อมั่นในตนเอง มีวินัยและค่านิยมที่เหมาะสมตามสมณสาธิต

รหัสตัวชี้วัด รวม ๑๑ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ค ๒.๑ ม.๓/๑ ม.๓/๒ ม.๓/๓ ม.๓/๔

มาตรฐาน ค ๒.๒ ม.๓/๑

มาตรฐาน ค ๓.๑ ม.๓/๑

มาตรฐาน ค ๓.๒ ม.๓/๑

มาตรฐาน ค ๔.๒ ม.๓/๒ ม.๓/๓ ม.๓/๔ ม.๓/๕

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา ค ๒๓๑๐๒ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
เวลา ๓ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๒

ศึกษาความสำคัญของอสมการ คำตอบและกราฟแสดงคำตอบของอสมการเชิงเส้นตัวแปรเดียว การแก้สมการเชิงเส้นตัวแปรเดียว การแก้โจทย์ปัญหาเกี่ยวกับอสมการเชิงเส้นตัวแปรเดียว

สถิติ การกำหนดประเด็น การเขียนคำถาม การกำหนดวิธีการศึกษาและการเก็บรวบรวมข้อมูล การนำเสนอข้อมูล การหาค่ากลางของข้อมูล การเลือกใช้ค่ากลางของข้อมูล การอ่าน การแปลความหมาย และการวิเคราะห์ข้อมูล การใช้ข้อมูลสารสนเทศ

ความน่าจะเป็น การทดลองสุ่มและเหตุการณ์ การหาความน่าจะเป็นของเหตุการณ์ การนำไปใช้

การเสริมทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์ การเสริมทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์เกี่ยวกับเลขยกกำลัง อัตราส่วนและร้อยละ ปริมาตรและพื้นที่ผิว สถิติ ความน่าจะเป็น

โดยใช้กระบวนการสอนแบบพุทธวิธี ผูกคั่นคว่ำโดยการปฏิบัติจริง ทดลอง สรุป รายงาน เพื่อพัฒนาทักษะ/กระบวนการในการคิดคำนวณ การแก้ปัญหา การให้เหตุผล การสื่อความหมายทางคณิตศาสตร์ และนำประสบการณ์ด้านความรู้ ความคิด ทักษะกระบวนการที่ได้ไปใช้ในการเรียนรู้สิ่งต่างๆ และใช้ในชีวิตประจำวันอย่างสร้างสรรค์

ตระหนักและเห็นคุณค่าของการนำความรู้คณิตศาสตร์ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน สามารถทำงานอย่างเป็นระบบ มีความรอบคอบ มีวิจารณญาณ และมีความเชื่อมั่นในตนเอง มีวินัยและค่านิยมที่เหมาะสมตามสมณสาธิต

รหัสตัวชี้วัด รวม ๑๔ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ค ๔.๒ ม.๓/๑

มาตรฐาน ค ๕.๑ ม.๓/๑ ม.๓/๒ ม.๓/๓ ม.๓/๔

มาตรฐาน ค ๕.๒ ม.๓/๑

มาตรฐาน ค ๕.๓ ม.๓/๑ ม.๓/๒

มาตรฐาน ค ๖.๑ ม.๓/๑ ม.๓/๒ ม.๓/๓ ม.๓/๔ ม.๓/๕ ม.๓/๖

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา ค ๓๑๑๐๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔
เวลา ๒ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๑

ศึกษา พร้อมทั้งฝึกทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์ในเนื้อหาของสาระ ดังนี้

เซต เซต การดำเนินการระหว่างเซต อินเตอร์เซกชัน ยูเนียน คอมพลีเมนต์ ผลต่างระหว่างเซต การแก้ปัญหาโดยใช้เซต

ตรรกศาสตร์เบื้องต้น ประพจน์ การเชื่อมประพจน์ นิเสธของประพจน์ การเชื่อมประพจน์ด้วยตัวเชื่อม “และ” การเชื่อมประพจน์ด้วยตัวเชื่อม “หรือ” การเชื่อมประพจน์ด้วยตัวเชื่อม “ถ้า...แล้ว...” การเชื่อมประพจน์ด้วยตัวเชื่อม “ก็ต่อเมื่อ”

หลักการนับเบื้องต้น หลักการบวกและการคูณ การเรียงสับเปลี่ยนเชิงเส้นของสิ่งของที่แตกต่างกันทั้งหมด การจัดหมู่ของสิ่งของที่แตกต่างกันทั้งหมด

ความน่าจะเป็น การทดลองสุ่มและเหตุการณ์ ความน่าจะเป็น

โดยจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์ อันได้แก่ การแก้ปัญหา การสื่อสารและการสื่อความหมายทางคณิตศาสตร์ การเชื่อมโยง การให้เหตุผลและการคิดสร้างสรรค์ การใช้สื่อ อุปกรณ์ เทคโนโลยี และแหล่งข้อมูล และนำประสบการณ์ ตลอดจนทักษะและกระบวนการที่ได้ ไปใช้ในการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ และใช้ในชีวิตประจำวันอย่างสร้างสรรค์

เพื่อให้เห็นคุณค่าและมีเจตคติที่ดีต่อคณิตศาสตร์ สามารถทำงานอย่างเป็นระบบ มีความรอบคอบและมีวิจารณญาณ

การวัดผลประเมินผล ใช้วิธีการที่หลากหลายตามสภาพความเป็นจริงให้สอดคล้องกับเนื้อหาและทักษะที่ต้องการวัด

รหัสตัวชี้วัด

ค 1.1 ม.4/1

ค 3.2 ม.4/1 , ค 3.2 ม.4/2

รวม 3 ตัวชี้วัด

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา ค ๓๑๑๐๒ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔
เวลา ๒ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๒

ศึกษาความสำคัญของคู่อันดับ ผลคูณคาร์ทีเซียน ความสัมพันธ์และฟังก์ชัน โดเมนและเรนจ์ของความสัมพันธ์ กราฟของความสัมพันธ์และฟังก์ชัน อินเวอร์สและกราฟของ อินเวอร์สของความสัมพันธ์ ฟังก์ชัน ตัวอย่างฟังก์ชันและการนำกราฟไปแก้ปัญหาบางประการ

อัตราส่วนตรีโกณมิติและการนำไปใช้ สามเหลี่ยมคล้าย อัตราส่วนตรีโกณมิติของมุม ๓๐ องศา ๔๕ องศา และ ๖๐ องศา การหาอัตราส่วนตรีโกณมิติของมุมระหว่าง ๐ องศา ถึง ๙๐ องศา โดยใช้ตารางตลอดจน การนำอัตราส่วนตรีโกณมิติไปใช้ในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับระยะทางและความสูง

โดยใช้กระบวนการสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม สร้างความคิดรวบยอด ฝึกกระบวนการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนสื่อความหมายอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความคิดและสามารถนำคณิตศาสตร์ไปใช้สื่อสารในสิ่งที่เรียนรู้ มีความสามารถในการตัดสินใจ

ตระหนักและเห็นคุณค่าของการนำความรู้ทางคณิตศาสตร์ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน มีคุณธรรมจริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัยและค่านิยมที่เหมาะสมตามสมณสาธิต

รหัสตัวชี้วัด รวม ๕ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ค ๒.๑ ม.๔/๑

มาตรฐาน ค ๒.๒ ม.๔/๑

มาตรฐาน ค ๔.๑ ม.๔/๓

มาตรฐาน ค ๔.๒ ม.๔/๔ ม.๔/๕

คำอธิบายรายวิชา(เพิ่มเติม)

ค ๓๑๒๐๑ คณิตศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๓ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต

ศึกษาความรู้เกี่ยวกับเรื่องตรรกศาสตร์เบื้องต้น ประพจน์ การเชื่อมประพจน์ และการหาค่าความจริงของประพจน์ การสร้างตารางค่าความจริง สัจนิรันดร์ รูปแบบของประพจน์ที่สมมูลกัน ข้อความที่มีตัวบ่งปริมาณ และค่าความจริงของประโยคที่มีตัวบ่งปริมาณ สมมูลและนิเสธของประโยคที่มีตัวบ่งปริมาณ การอ้างเหตุผล ระบบจำนวนจริง จำนวนจริง การเท่ากัน การบวก การลบ การคูณ และการหารในระบบจำนวนจริง สมบัติของจำนวนจริง การแก้สมการพหุนามตัวแปรเดียว สมการการไม่เท่ากัน ช่วงและการแก้อสมการ ค่าสัมบูรณ์ การแก้สมการและอสมการในรูปค่าสัมบูรณ์ ทฤษฎีจำนวนเบื้องต้น สมบัติของจำนวนเต็ม สมบัติการหารลงตัว การจำแนกจำนวนเต็มโดยใช้สมบัติการหารลงตัว

การจำแนกจำนวนเต็มโดยสมบัติการหารลงตัว ขั้นตอนวิธีการหาร จำนวนเฉพาะ การหา ห.ร.ม. และ ค.ร.น.

โดยจัดประสบการณ์ กิจกรรม หรือ โจทย์ปัญหาที่ส่งเสริมการพัฒนาทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์ในการคิดคำนวณ การให้เหตุผล การวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การสื่อสาร การสื่อความหมาย และการนำเสนอ

เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ ความคิดรวบยอด ใฝ่รู้ใฝ่เรียน มีระเบียบวินัยมุ่งมั่นในการทำงานอย่างมีระบบ ประหยัด ซื่อสัตย์ มีวิจารณญาณ รู้จักนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตได้อย่างพอเพียง รวมทั้งมีเจตคติที่ดีต่อคณิตศาสตร์

ผลการเรียนรู้

๑. หาค่าความจริงของประพจน์ได้
๒. หารูปแบบของประพจน์ที่สมมูลได้
๓. บอกได้ว่าการอ้างเหตุผลที่กำหนดให้สมเหตุสมผลหรือไม่
๔. มีความคิดรวบยอดเกี่ยวกับ จำนวนจริง
๕. นำสมบัติต่างๆเกี่ยวกับจำนวนจริงและการดำเนินการไปใช้ได้
๖. แก่สมการพหุนามตัวแปรเดียวดีกรีไม่เกินสี่ได้
๗. แก่สมการและอสมการในรูปค่าสัมบูรณ์ได้
๘. แก่สมการพหุนามตัวแปรเดียวที่มีสัมประสิทธิ์เป็นจำนวนเต็มดีกรีไม่เกินสาม
๙. เข้าใจสมบัติของจำนวนเต็ม
๑๐. นำสมบัติของจำนวนเต็มไปใช้ในการให้เหตุผลเกี่ยวกับการหารลงตัวได้

รวมทั้งหมด ๑๐ ผลการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชา (เพิ่มเติม)

ค ๓๑๒๐๒ คณิตศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๓ ชั่วโมง / สัปดาห์ จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต

ศึกษาความรู้เกี่ยวกับเรื่องฟังก์ชัน ฟังก์ชันคอมโพสิท ฟังก์ชันอินเวอร์ส พิกัดของฟังก์ชัน เมทริกซ์และดีเทอร์มิแนนต์ ลักษณะของเมทริกซ์ สมบัติของเมทริกซ์ ดีเทอร์มิแนนต์ การใช้เมทริกซ์แก้ระบบสมการเชิงเส้น โดยวิธีดีเทอร์มิแนนต์ โดยวิธีการดำเนินการตามแถวเบื้องต้น เรขาคณิตวิเคราะห์ เส้นตรง ระยะระหว่างจุดสองจุด จุดกึ่งกลางระหว่างจุดสองจุด ความชันของเส้นตรง เส้นขนาน เส้นตั้งฉาก ความสัมพันธ์ซึ่งมีกราฟเป็นเส้นตรง ระยะห่างระหว่างเส้นตั้งฉากกับจุด ภาคตัดกรวย วงกลม พาราโบลา วงรี ไฮเพอร์โบลา

โดยจัดประสบการณ์ กิจกรรม หรือ โจทย์ปัญหาที่ส่งเสริมการพัฒนาทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์ในการคิดคำนวณ การให้เหตุผล การวิเคราะห์ การแก้ปัญหา การสื่อสาร การสื่อความหมาย และการนำเสนอ

เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ ความคิดรวบยอด ใฝ่รู้ใฝ่เรียน มีระเบียบวินัยมุ่งมั่นในการทำงานอย่างมีระบบ ประหยัด ซื่อสัตย์ มีวิจารณญาณ รู้จักนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตได้อย่างพอเพียง รวมทั้งมีเจตคติที่ดีต่อคณิตศาสตร์

ผลการเรียนรู้

๑. มีความคิดรวบยอดเกี่ยวกับเมทริกซ์ และการดำเนินการของเมทริกซ์หาระยะห่างระหว่างจุดสองจุด จุดกึ่งกลาง ระยะระหว่างเส้นตรงกับจุดได้
๒. หาดีเทอร์มิแนนต์ของเมทริกซ์ $n \times n$ เมื่อ n เป็นจำนวนเต็มไม่เกินสี่ได้
๓. วิเคราะห์ และหาคำตอบของระบบสมการเชิงเส้นได้
๔. หาความชันของเส้นตรง สมการเส้นตรง เส้นขนาน เส้นตั้งฉาก และนำไปใช้ในการแก้ปัญหาคิด
๕. เขียนความสัมพันธ์ที่มีกราฟเป็นภาคตัดกรวย เมื่อกำหนดส่วนต่างๆของภาคตัดกรวยให้ และเขียนกราฟของความสัมพันธ์นั้นได้
๖. นำความรู้เรื่องการเลื่อนแกนทางขนานไปใช้ในการเขียนกราฟได้
๗. นำความรู้เรื่องเรขาคณิตวิเคราะห์ไปใช้แก้ปัญหาคิด
๘. มีความคิดรวบยอดเกี่ยวกับฟังก์ชัน และสร้างฟังก์ชันจากโจทย์ปัญหาที่กำหนดให้ได้
๙. นำความรู้เรื่องฟังก์ชันไปใช้แก้ปัญหาคิด

รวมทั้งหมด ๙ ผลการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา ค ๓๒๑๐๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕
เวลา ๒ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๑

ศึกษาความสำคัญของลำดับและอนุกรม ลำดับ ลำดับเลขคณิต ลำดับเรขาคณิต อนุกรมเลขคณิต อนุกรมเรขาคณิต และผลบวก n พจน์แรกของอนุกรม

โดยใช้กระบวนการสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม สร้างความคิดรวบยอด ผูกกระบวนการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนสื่อความหมายอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความคิดและสามารถนำคณิตศาสตร์ไปใช้สื่อสารในสิ่งที่เรียนรู้ มีความสามารถในการตัดสินใจ

ตระหนักและเห็นคุณค่าของการนำความรู้ทางคณิตศาสตร์ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน มีคุณธรรมจริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัยและค่านิยมที่เหมาะสมตามสมณสาธิต

รหัสตัวชีวิต รวม ๓ ตัวชีวิต

มาตรฐาน ค ๔.๑ ม.๕/๔ ม.๕/๕

มาตรฐาน ค ๔.๒ ม.๕/๖

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา ค ๓๒๑๐๒ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕
เวลา ๒ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๒

ศึกษาความสำคัญของสถิติเบื้องต้น การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นและการนำเสนอข้อมูล การหาค่ากลางของข้อมูล อาทิ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต มัธยฐาน ฐานนิยม และสามารถวัดการกระจายของข้อมูลโดยใช้ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน บอกตำแหน่งของข้อมูลโดยใช้เปอร์เซ็นต์ไทล์

โดยใช้กระบวนการสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม สร้างความคิดรวบยอด ฝึกกระบวนการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนสื่อความหมายอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความคิดและสามารถนำคณิตศาสตร์ไปใช้สื่อสารในสิ่งที่เรียนรู้ มีความสามารถในการตัดสินใจ

ตระหนักและเห็นคุณค่าของการนำความรู้ทางคณิตศาสตร์ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน มีคุณธรรมจริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัยและค่านิยมที่เหมาะสมตามสมณสาธูป

รหัสตัวชี้วัด รวม ๔ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ค ๕.๑ ม.๕/๑ ม.๕/๒ ม.๕/๓

มาตรฐาน ค ๕.๒ ม.๕/๑

มาตรฐาน ค ๕.๓ ม.๕/๑

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา ค ๓๓๑๐๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖
เวลา ๒ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๑

ศึกษาความสำคัญของความน่าจะเป็นกฎเกณฑ์เบื้องต้นเกี่ยวกับการนับและแผนภาพต้นไม้อย่างง่าย การทดลองสุ่ม แคมเปิลสเปซ เหตุการณ์ แพลทอเรียล การจัดเรียงสับเปลี่ยน การจัดหมู่ และความน่าจะเป็นของเหตุการณ์

โดยใช้กระบวนการสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม สร้างความคิดรวบยอด ฝึกกระบวนการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนสื่อความหมายอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความคิดและสามารถนำคณิตศาสตร์ไปใช้สื่อสารในสิ่งที่เรียนรู้ มีความสามารถในการตัดสินใจ

ตระหนักและเห็นคุณค่าของการนำความรู้ทางคณิตศาสตร์ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน มีคุณธรรมจริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัยและค่านิยมที่เหมาะสมตามสมณสาธูป

รหัสตัวชี้วัด รวม ๔ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ค ๕.๒ ม.๖/๒

มาตรฐาน ค ๕.๓ ม.๖/๒

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา ค ๓๓๑๐๒ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖
เวลา ๒ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๒

ศึกษาความสำคัญของการใช้ความรู้ ทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์ และเทคโนโลยีในการแก้ปัญหา การใช้เหตุผลประกอบการตัดสินใจการใช้ภาษาและสัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์ในการสื่อสาร การสื่อความหมาย การนำเสนอ และเชื่อมโยงความรู้ต่างๆ ในคณิตศาสตร์

โดยใช้กระบวนการสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม สร้างความคิดรวบยอด ฝึกกระบวนการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนสื่อความหมายอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความคิดและสามารถนำคณิตศาสตร์ไปใช้สื่อสารในสิ่งที่เรียนรู้ มีความสามารถในการตัดสินใจ

ตระหนักและเห็นคุณค่าของการนำความรู้ทางคณิตศาสตร์ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน มีคุณธรรมจริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัยและค่านิยมที่เหมาะสมตามสมณสาธูป

รหัสตัวชี้วัด รวม ๖ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ค ๖.๑ ม.๖/๑ ม.๖/๒ ม.๖/๓ ม.๖/๔ ม.๖/๕ ม.๖/๖

กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์

ทำไมต้องเรียนวิทยาศาสตร์

ในการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ค้นพบความรู้ด้วยตนเองมากที่สุด เพื่อให้ได้ทั้งกระบวนการและความรู้ จากวิธีการสังเกต การสำรวจตรวจสอบ การทดลอง แล้วนำผลที่ได้มาจัดระบบเป็นหลักการ แนวคิด และองค์ความรู้

การจัดการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์จึงมีเป้าหมายที่สำคัญ ดังนี้

๑. เพื่อให้เข้าใจหลักการ ทฤษฎี และกฎที่เป็นพื้นฐานในวิชาวิทยาศาสตร์
๒. เพื่อให้เข้าใจขอบเขตของธรรมชาติของวิชาวิทยาศาสตร์และข้อจำกัดในการศึกษาวิชาวิทยาศาสตร์
๓. เพื่อให้มีทักษะที่สำคัญในการศึกษาค้นคว้าและคิดค้นทางเทคโนโลยี
๔. เพื่อให้ตระหนักถึงความสัมพันธ์ระหว่างวิชาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี มวลมนุษย์ และสภาพแวดล้อมในเชิงที่มีอิทธิพลและผลกระทบซึ่งกันและกัน
๕. เพื่อนำความรู้ ความเข้าใจ ในวิชาวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมและการดำรงชีวิต
๖. เพื่อพัฒนากระบวนการคิดและจินตนาการ ความสามารถในการแก้ปัญหา และการจัดการ ทักษะในการสื่อสาร และความสามารถในการตัดสินใจ
๗. เพื่อให้เป็นผู้ที่มีจิตวิทยาศาสตร์ มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมในการใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์

เรียนรู้อะไรในวิทยาศาสตร์

กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์มุ่งหวังให้ผู้เรียนได้เรียนรู้วิทยาศาสตร์ ที่เน้นการเชื่อมโยงความรู้กับกระบวนการ มีทักษะสำคัญในการค้นคว้าและสร้างองค์ความรู้ โดยใช้กระบวนการในการสืบเสาะหาความรู้ และแก้ปัญหาที่หลากหลาย ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ทุกขั้นตอน มีการทำกิจกรรมด้วยการลงมือปฏิบัติจริงอย่างหลากหลาย เหมาะสมกับระดับชั้น โดยกำหนดสาระสำคัญ ดังนี้

- ✧ **วิทยาศาสตร์ชีวภาพ** เรียนรู้เกี่ยวกับ ชีวิตในสิ่งแวดล้อม องค์ประกอบของสิ่งมีชีวิตการดำรงชีวิตของมนุษย์ และสัตว์ การดำรงชีวิตของพืช พันธุกรรม ความหลากหลายทางชีวภาพ และวิวัฒนาการของสิ่งมีชีวิต
- ✧ **วิทยาศาสตร์กายภาพ** เรียนรู้เกี่ยวกับ ธรรมชาติของสาร การเปลี่ยนแปลงของสารการเคลื่อนที่ พลังงาน และคลื่น
- ✧ **วิทยาศาสตร์โลกและอวกาศ** เรียนรู้เกี่ยวกับ องค์ประกอบของเอกภพ ปฏิสัมพันธ์ภายในระบบสุริยะ เทคโนโลยีอวกาศ ระบบโลก การเปลี่ยนแปลงทางธรณีวิทยา กระบวนการเปลี่ยนแปลงลมฟ้าอากาศ และผลต่อสิ่งมีชีวิตและสิ่งแวดล้อม
- ✧ **เทคโนโลยี**
 - **การออกแบบและเทคโนโลยี** เรียนรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีเพื่อการดำรงชีวิตในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ใช้ความรู้และทักษะทางด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และศาสตร์อื่น ๆ เพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนางานอย่างมีความคิดสร้างสรรค์ด้วยกระบวนการออกแบบเชิงวิศวกรรม เลือกใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสมโดยคำนึงถึงผลกระทบต่อชีวิต สังคม และสิ่งแวดล้อม

• **วิทยาการคำนวณ** เรียนรู้เกี่ยวกับการคิดเชิงคำนวณ การคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหาเป็นขั้นตอนและเป็นระบบ ประยุกต์ใช้ความรู้ด้านวิทยาการคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในการแก้ปัญหาที่พบในชีวิตจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คุณภาพผู้เรียน

จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ระบบต่าง ๆ ในร่างกายมนุษย์ การดำรงชีวิตของพืช การถ่ายทอดลักษณะทางพันธุกรรม การเปลี่ยนแปลงของยีนหรือโครโมโซม และตัวอย่างโรคที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางพันธุกรรม ประโยชน์และผลกระทบของสิ่งมีชีวิตดัดแปรพันธุกรรม ความหลากหลายทางชีวภาพ ปฏิสัมพันธ์ขององค์ประกอบของระบบนิเวศและการถ่ายทอดพลังงานในสิ่งมีชีวิต

- ❖ เข้าใจองค์ประกอบและสมบัติของธาตุ สารละลาย สารบริสุทธิ์ สารผสม หลักการแยกสาร การเปลี่ยนแปลงของสารในรูปแบบของการเปลี่ยนสถานะ การเกิดสารละลาย และการเกิดปฏิกิริยาเคมี และสมบัติทางกายภาพ และการใช้ประโยชน์ของวัสดุประเภทพอลิเมอร์ เซรามิกส์ และวัสดุผสม

- ❖ เข้าใจการเคลื่อนที่ แรงลัพธ์และผลของแรงลัพธ์กระทำต่อวัตถุ โมเมนต์ของแรงแรงที่ปรากฏในชีวิตประจำวัน สนามของแรง ความสัมพันธ์ของงาน พลังงานจลน์ พลังงานศักย์โน้มถ่วง กฎการอนุรักษ์พลังงาน การถ่ายโอนพลังงาน สมดุลความร้อน ความสัมพันธ์ของปริมาณทางไฟฟ้า การต่อวงจรไฟฟ้าในบ้าน พลังงานไฟฟ้า และหลักการเบื้องต้นของวงจรอิเล็กทรอนิกส์

- ❖ เข้าใจสมบัติของคลื่น และลักษณะของคลื่นแบบต่าง ๆ แสง การสะท้อน การหักเหของแสงและทัศนอุปกรณ์

- ❖ เข้าใจการโคจรของดาวเคราะห์รอบดวงอาทิตย์ การเกิดฤดู การเคลื่อนที่ปรากฏของดวงอาทิตย์ การเกิดข้างขึ้นข้างแรม การขึ้นและตกของดวงจันทร์ การเกิดน้ำขึ้นน้ำลง ประโยชน์ของเทคโนโลยีอวกาศ และความก้าวหน้าของโครงการสำรวจอวกาศ

- ❖ เข้าใจลักษณะของชั้นบรรยากาศ องค์ประกอบและปัจจัยที่มีผลต่อลมฟ้าอากาศ การเกิดและผลกระทบของพายุฟ้าคะนอง พายุหมุนเขตร้อน การพยากรณ์อากาศ สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศโลก กระบวนการเกิดเชื้อเพลิงซากดึกดำบรรพ์และการใช้ประโยชน์ พลังงานทดแทนและการใช้ประโยชน์ ลักษณะโครงสร้างภายในโลก กระบวนการเปลี่ยนแปลงทางธรณีวิทยาบนผิวโลก ลักษณะชั้นหน้าตัดดิน กระบวนการเกิดดิน แหล่งน้ำผิวดิน แหล่งน้ำใต้ดิน กระบวนการเกิดและผลกระทบของภัยธรรมชาติ และธรณีพิบัติภัย

- ❖ เข้าใจแนวคิดหลักของเทคโนโลยี ได้แก่ ระบบทางเทคโนโลยี การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี ความสัมพันธ์ระหว่างเทคโนโลยีกับศาสตร์อื่น โดยเฉพาะวิทยาศาสตร์ หรือคณิตศาสตร์ วิเคราะห์ เปรียบเทียบ และตัดสินใจเพื่อเลือกใช้เทคโนโลยี โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อชีวิต สังคม และสิ่งแวดล้อม ประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ และทรัพยากรเพื่อออกแบบและสร้างผลงานสำหรับการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันหรือการประกอบอาชีพ โดยใช้กระบวนการออกแบบเชิงวิศวกรรม รวมทั้งเลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม ปลอดภัย รวมทั้งคำนึงถึงทรัพย์สินทางปัญญา

- ❖ นำข้อมูลปฐมภูมิเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ วิเคราะห์ ประเมิน นำเสนอข้อมูลและสารสนเทศได้ตามวัตถุประสงค์ ใช้ทักษะการคิดเชิงคำนวณในการแก้ปัญหาที่พบในชีวิตจริง และเขียนโปรแกรมอย่างง่ายเพื่อช่วยในการแก้ปัญหาใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอย่างรู้เท่าทันและรับผิดชอบต่อสังคม

- ❖ ตั้งคำถามหรือกำหนดปัญหาที่เชื่อมโยงกับพยานหลักฐาน หรือหลักการทางวิทยาศาสตร์ที่มีการกำหนดและควบคุมตัวแปร คิดคาดคะเนคำตอบหลายแนวทาง สร้างสมมติฐานที่สามารถนำไปสู่การสำรวจตรวจสอบ ออกแบบและลงมือ

สำรวจตรวจสอบโดยใช้วัสดุและเครื่องมือที่เหมาะสม เลือกใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสมในการเก็บรวบรวมข้อมูล ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพที่ได้ผลเที่ยงตรงและปลอดภัย

❖ วิเคราะห์และประเมินความสอดคล้องของข้อมูลที่ได้จากการสำรวจตรวจสอบจากพยานหลักฐาน โดยใช้ความรู้และหลักการทางวิทยาศาสตร์ในการแปลความหมายและลงข้อสรุปและสื่อสารความคิด ความรู้ จากผลการสำรวจตรวจสอบหลากหลายรูปแบบ หรือใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจได้อย่างเหมาะสม

❖ แสดงถึงความสนใจ มุ่งมั่น รับผิดชอบ รอบคอบ และซื่อสัตย์ ในสิ่งที่จะเรียนรู้ มีความคิดสร้างสรรค์เกี่ยวกับเรื่องที่จะศึกษาตามความสนใจของตนเอง โดยใช้เครื่องมือและวิธีการที่ได้ผลถูกต้อง เชื่อถือได้ ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ แสดงความคิดเห็นของตนเอง รับฟังความคิดเห็นผู้อื่น และยอมรับการเปลี่ยนแปลงความรู้ที่ค้นพบเมื่อมีข้อมูลและประจักษ์พยานใหม่เพิ่มขึ้นหรือโต้แย้งจากเดิม

❖ ตระหนักในคุณค่าของความรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ใช้ความรู้และกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในการดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพ แสดงความชื่นชม ยกย่อง และเคารพสิทธิในผลงานของผู้คิดค้น เข้าใจผลกระทบทั้งด้านบวกและด้านลบของการพัฒนาทางวิทยาศาสตร์ต่อสิ่งแวดล้อมและต่อบริบทอื่น ๆ และศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม ทำโครงการหรือสร้างชิ้นงานตามความสนใจ

❖ แสดงถึงความซาบซึ้ง ห่วงใย มีพฤติกรรมเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพความสมดุลของระบบนิเวศ และความปลอดภัยทางชีวภาพ

จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖

❖ เข้าใจการลำเลียงสารเข้าและออกจากเซลล์ กลไกการรักษาดุลยภาพของมนุษย์ ภูมิคุ้มกันในร่างกายของมนุษย์ และความผิดปกติของระบบภูมิคุ้มกัน การใช้ประโยชน์จากสารต่าง ๆ ที่พืชสร้างขึ้น การถ่ายทอดลักษณะทางพันธุกรรม การเปลี่ยนแปลงทางพันธุกรรม วิวัฒนาการที่ทำให้เกิดความหลากหลายของสิ่งมีชีวิต ความสำคัญและผลของเทคโนโลยีทางดีเอ็นเอต่อมนุษย์ สิ่งมีชีวิต และสิ่งแวดล้อม

❖ เข้าใจความหลากหลายของไบโอมในเขตภูมิศาสตร์ต่าง ๆ ของโลก การเปลี่ยนแปลงแทนที่ในระบบนิเวศ ปัญหาและผลกระทบที่มีต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แนวทางในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม

❖ เข้าใจชนิดของอนุภาคสำคัญที่เป็นส่วนประกอบในโครงสร้างอะตอม สมบัติบางประการของธาตุ การจัดเรียงธาตุในตารางธาตุ ชนิดของแรงยึดเหนี่ยวระหว่างอนุภาคและสมบัติต่าง ๆ ของสารที่มีความสัมพันธ์กับแรงยึดเหนี่ยว พันธะเคมี โครงสร้างและสมบัติของพอลิเมอร์ การเกิดปฏิกิริยาเคมี ปัจจัยที่มีผลต่ออัตราการเกิดปฏิกิริยาเคมี และการเขียนสมการเคมี

❖ เข้าใจปริมาณที่เกี่ยวกับการเคลื่อนที่ ความสัมพันธ์ระหว่างแรง มวลและความเร่ง ผลของความเร่งที่มีต่อการเคลื่อนที่แบบต่าง ๆ ของวัตถุ แรงโน้มถ่วง แรงแม่เหล็ก ความสัมพันธ์ระหว่างสนามแม่เหล็กและกระแสไฟฟ้า และแรงภายในนิวเคลียส

❖ เข้าใจพลังงานนิวเคลียร์ ความสัมพันธ์ระหว่างมวลและพลังงาน การเปลี่ยนพลังงานทดแทนเป็นพลังงานไฟฟ้า เทคโนโลยีด้านพลังงาน การสะท้อน การหักเห การเลี้ยวเบนและการรวมคลื่น การได้ยิน ปรากฏการณ์ที่เกี่ยวข้องกับเสียง สึกกับการมองเห็นสี คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าและประโยชน์ของคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า

❖ เข้าใจการแบ่งชั้นและสมบัติของโครงสร้างโลก สาเหตุ และรูปแบบการเคลื่อนที่ของแผ่นธรณีที่สัมพันธ์กับการเกิดลักษณะธรณีสัณฐาน สาเหตุ กระบวนการเกิดแผ่นดินไหว ภูเขาไฟระเบิด สึนามิ ผลกระทบ แนวทางการเฝ้าระวัง และการปฏิบัติตนให้ปลอดภัย

❖ เข้าใจผลของแรงเนื่องจากความแตกต่างของความกดอากาศ แรงคอริโอลิส ที่มีต่อการหมุนเวียนของอากาศ การหมุนเวียนของอากาศตามเขตละติจูด และผลที่มีต่อภูมิอากาศ ความสัมพันธ์ของการหมุนเวียนของอากาศ และการ

หมุนเวียนของกระแสไฟฟ้าในมหาสมุทร และผลต่อลักษณะลมฟ้าอากาศ สิ่งมีชีวิตและสิ่งแวดล้อม ปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศโลก และแนวปฏิบัติเพื่อลดกิจกรรมของมนุษย์ที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศโลก รวมทั้งการแปลความหมายสัญลักษณ์ลมฟ้าอากาศที่สำคัญจากแผนที่อากาศ และข้อมูลสารสนเทศ

❖ เข้าใจการกำเนิดและการเปลี่ยนแปลงพลังงาน สสาร ขนาด อุณหภูมิของเอกภพ หลักฐานที่สนับสนุนทฤษฎีบิกแบง ประเภทของกาแล็กซี โครงสร้างและองค์ประกอบของกาแล็กซีทางช้างเผือก กระบวนการเกิดและการสร้างพลังงาน ปัจจัยที่ส่งผลต่อความส่องสว่างของดาวฤกษ์ และความสัมพันธ์ระหว่างความส่องสว่างกับโชติมาตรของดาวฤกษ์ ความสัมพันธ์ระหว่างสี อุณหภูมิผิว และสเปกตรัมของดาวฤกษ์ วิวัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงสมบัติบางประการของดาวฤกษ์ กระบวนการเกิดระบบสุริยะ การแบ่งเขตบริหารของดวงอาทิตย์ ลักษณะของดาวเคราะห์ที่เอื้อต่อการดำรงชีวิต การเกิดลมสุริยะ พายุสุริยะและผลที่มีต่อโลก รวมทั้งการสำรวจอวกาศและการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีอวกาศ

❖ ระบุปัญหา ตั้งคำถามที่จะสำรวจตรวจสอบ โดยมีการกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ สืบค้นข้อมูลจากหลายแหล่ง ตั้งสมมติฐานที่เป็นไปได้หลายแนวทาง ตัดสินใจเลือกตรวจสอบสมมติฐานที่เป็นไปได้

❖ ตั้งคำถามหรือกำหนดปัญหาที่อยู่บนพื้นฐานของความรู้และความเข้าใจทางวิทยาศาสตร์ ที่แสดงให้เห็นถึงการใช้ความคิดระดับสูงที่สามารถสำรวจตรวจสอบหรือศึกษาค้นคว้าได้อย่างครอบคลุมและเชื่อถือได้ สร้างสมมติฐานที่มีทฤษฎีรองรับหรือคาดการณ์สิ่งที่จะพบ เพื่อนำไปสู่การสำรวจตรวจสอบ ออกแบบวิธีการสำรวจตรวจสอบตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ได้อย่างเหมาะสม มีหลักฐานเชิงประจักษ์ เลือกวัสดุ อุปกรณ์ รวมทั้งวิธีการในการสำรวจตรวจสอบอย่างถูกต้องทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ และบันทึกผลการสำรวจตรวจสอบอย่างเป็นระบบ

❖ วิเคราะห์ แปลความหมายข้อมูล และประเมินความสอดคล้องของข้อสรุปเพื่อตรวจสอบกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงวิธีการสำรวจตรวจสอบ จัดกระทำข้อมูลและนำเสนอข้อมูลด้วยเทคนิควิธีที่เหมาะสม สื่อสารแนวคิด ความรู้จากผลการสำรวจตรวจสอบ โดยการพูด เขียน จัดแสดงหรือใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ โดยมีหลักฐานอ้างอิงหรือมีทฤษฎีรองรับ

❖ แสดงถึงความสนใจ มุ่งมั่น รับผิดชอบ รอบคอบ และซื่อสัตย์ ในการสืบเสาะหาความรู้ โดยใช้เครื่องมือและวิธีการที่ได้ผลถูกต้อง เชื่อถือได้ มีเหตุผลและยอมรับได้ว่าความรู้ทางวิทยาศาสตร์อาจมีการเปลี่ยนแปลงได้

❖ แสดงถึงความพอใจและเห็นคุณค่าในการค้นพบความรู้ พบคำตอบ หรือแก้ปัญหาได้ ทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ แสดงความคิดเห็นโดยมีข้อมูลอ้างอิงและเหตุผลประกอบ เกี่ยวกับผลของการพัฒนาและการใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอย่างมีคุณธรรมต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม และยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

❖ เข้าใจความสัมพันธ์ของความรู้วิทยาศาสตร์ที่มีผลต่อการพัฒนาเทคโนโลยีประเภทต่าง ๆ และการพัฒนาเทคโนโลยีที่ส่งผลให้มีการคิดค้นความรู้ทางวิทยาศาสตร์ที่ก้าวหน้า ผลของเทคโนโลยีต่อชีวิต สังคม และสิ่งแวดล้อม

❖ ตระหนักถึงความสำคัญและเห็นคุณค่าของความรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ใช้ความรู้และกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในการดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพ แสดงความชื่นชม ภูมิใจ ยกย่องอ้างอิงผลงาน ชิ้นงานที่เป็นผลมาจากภูมิปัญญาท้องถิ่น และการพัฒนาเทคโนโลยีที่ทันสมัย ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม ทำโครงการหรือสร้างชิ้นงานตามความสนใจ

❖ แสดงความซาบซึ้ง ห่วงใย มีพฤติกรรมเกี่ยวกับการใช้และรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างรู้คุณค่า เสนอตัวเองร่วมมือปฏิบัติกับชุมชนในการป้องกัน ดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่น

❖ วิเคราะห์แนวคิดหลักของเทคโนโลยี ได้แก่ ระบบทางเทคโนโลยีที่ซับซ้อน การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี ความสัมพันธ์ระหว่างเทคโนโลยีกับศาสตร์อื่น โดยเฉพาะวิทยาศาสตร์ หรือคณิตศาสตร์ วิเคราะห์ เปรียบเทียบ และตัดสินใจเพื่อเลือกใช้เทคโนโลยี โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อชีวิต สังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม ประยุกต์ใช้ความรู้ทักษะ ทรัพยากรเพื่อออกแบบ สร้างหรือพัฒนาผลงาน สำหรับแก้ปัญหาที่มีผลกระทบต่อสังคม โดยใช้กระบวนการ

ออกแบบเชิงวิศวกรรม ใช้ซอฟต์แวร์ช่วยในการออกแบบและนำเสนอผลงาน เลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม ปลอดภัย รวมทั้งคำนึงถึงทรัพย์สินทางปัญญา

❖ ใช้ความรู้ทางด้านวิทยาการคอมพิวเตอร์ สื่อดิจิทัล เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อรวบรวมข้อมูลในชีวิตจริงจากแหล่งต่าง ๆ และความรู้จากศาสตร์อื่น มาประยุกต์ใช้ สร้างความรู้ใหม่ เข้าใจการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีที่มีผลต่อการดำเนินชีวิต อาชีพ สังคม วัฒนธรรม และใช้อย่างปลอดภัย มีจริยธรรม

สาระที่ ๑ วิทยาศาสตร์ชีวภาพ

มาตรฐาน ว ๑.๑ เข้าใจความหลากหลายของระบบนิเวศ ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งไม่มีชีวิตกับสิ่งมีชีวิต และความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิตกับสิ่งมีชีวิตต่าง ๆ ในระบบนิเวศ การถ่ายทอดพลังงาน การเปลี่ยนแปลงแทนที่ในระบบนิเวศ ความหมายของประชากร ปัญหาและผลกระทบที่มีต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แนวทางในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม รวมทั้งนำความรู้ไปใช้ประโยชน์

ตัวชี้วัดชั้นปี			ตัวชี้วัดช่วงชั้น
ม. ๑	ม. ๒	ม. ๓	ม. ๔ – ม. ๖
-	-	๑. อธิบายปฏิสัมพันธ์ขององค์ประกอบของระบบนิเวศที่ได้จากการสำรวจ ๒. อธิบายรูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิตกับสิ่งมีชีวิตรูปแบบต่าง ๆ ในแหล่งที่อยู่เดียวกัน ที่ได้จากการสำรวจ ๓. สร้างแบบจำลองในการอธิบายการถ่ายทอดพลังงานในสายใยอาหาร ๔. อธิบายความสัมพันธ์ของผู้ผลิต ผู้บริโภค และผู้ย่อยสลายสารอินทรีย์ในระบบนิเวศ ๕. อธิบายการสะสมสารพิษในสิ่งมีชีวิตในโซ่อาหาร ๖. ตระหนักถึงความสัมพันธ์ของสิ่งมีชีวิต และสิ่งแวดล้อมในระบบนิเวศ โดยไม่ทำลายสมดุลของระบบนิเวศ	ม. ๔ ๑. สืบค้นข้อมูลและอธิบายความสัมพันธ์ของสภาพทางภูมิศาสตร์บนโลกกับความหลากหลายของไบโอม และยกตัวอย่างไบโอมชนิดต่าง ๆ ๒. สืบค้นข้อมูล อภิปรายสาเหตุ และยกตัวอย่างการเปลี่ยนแปลงแทนที่ของระบบนิเวศ ๓. สืบค้นข้อมูล อธิบายและยกตัวอย่างเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงขององค์ประกอบทางกายภาพและทางชีวภาพที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงขนาดของประชากรสิ่งมีชีวิตในระบบนิเวศ ๔. สืบค้นข้อมูลและอภิปรายเกี่ยวกับปัญหาและผลกระทบที่มีต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งนำเสนอแนวทางในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม

สาระที่ ๑ วิทยาศาสตร์ชีวภาพ

มาตรฐาน ว ๑.๒ เข้าใจสมบัติของสิ่งมีชีวิต หน่วยพื้นฐานของสิ่งมีชีวิต การลำเลียงสารเข้าและออกจากเซลล์ ความสัมพันธ์ของโครงสร้างและหน้าที่ของระบบต่าง ๆ ของสัตว์ และมนุษย์ที่ทำงานสัมพันธ์กัน ความสัมพันธ์ของโครงสร้างและหน้าที่ของอวัยวะต่าง ๆ ของพืชที่ทำงานสัมพันธ์กัน รวมทั้งนำความรู้ไปใช้ประโยชน์

ตัวชี้วัดชั้นปี			ตัวชี้วัดช่วงชั้น
ม. ๑	ม. ๒	ม. ๓	ม. ๔ – ม. ๖
๑. เปรียบเทียบรูปร่าง ลักษณะ และโครงสร้างของเซลล์พืชและเซลล์สัตว์ รวมทั้งบรรยายหน้าที่ของผนังเซลล์ เยื่อหุ้มเซลล์ ไซโทพลาซึม นิวเคลียส แวกิวโอล ไมโทคอนเดรีย และคลอโรพลาสต์ ๒. ใช้กล้องจุลทรรศน์ใช้แสงศึกษาเซลล์ และโครงสร้างต่าง ๆ ภายในเซลล์ ๓. อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างรูปร่างกับการทำหน้าที่ของเซลล์ ๔. อธิบายการจัดระบบของสิ่งมีชีวิต โดยเริ่มจากเซลล์ เนื้อเยื่อ อวัยวะ ระบบอวัยวะ จนเป็นสิ่งมีชีวิต ๕. อธิบายกระบวนการแพร่และออสโมซิสจากหลักฐานเชิงประจักษ์ และยกตัวอย่างการแพร่และออสโมซิสในชีวิตประจำวัน ๖. ระบุปัจจัยที่จำเป็นในการสังเคราะห์ด้วยแสงและผลผลิตที่เกิดขึ้นจากการสังเคราะห์ด้วยแสง โดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์	๑. ระบุอวัยวะและบรรยายหน้าที่ของอวัยวะที่เกี่ยวข้องในระบบหายใจ ๑. อธิบายกลไกการหายใจเข้าและออก โดยใช้แบบจำลอง รวมทั้งอธิบายกระบวนการแลกเปลี่ยนแก๊ส ๑. ตระหนักถึงความสำคัญของระบบหายใจโดยการบอกแนวทางในการดูแลรักษาอวัยวะในระบบหายใจให้ทำงานเป็นปกติ ๑. ระบุอวัยวะและบรรยายหน้าที่ของอวัยวะในระบบขับถ่ายในการกำจัดของเสียทางไต ๑. ตระหนักถึงความสำคัญของระบบขับถ่ายในการกำจัดของเสียทางไต โดยการบอกแนวทางในการปฏิบัติตนที่ช่วยให้ระบบขับถ่ายทำหน้าที่ได้อย่างปกติ ๑. บรรยายโครงสร้างและหน้าที่ของหัวใจ หลอดเลือด และเลือด ๑. อธิบายการทำงานของระบบหมุนเวียนเลือด โดยใช้แบบจำลอง	-	ม.๔ ๑. อธิบายโครงสร้างและสมบัติของเยื่อหุ้มเซลล์ที่สัมพันธ์กับการลำเลียงสาร และเปรียบเทียบการลำเลียงสารผ่านเยื่อหุ้มเซลล์แบบต่าง ๆ ๒. อธิบายการควบคุมคุณภาพของน้ำและสารในเลือดโดยการทำงานของไต ๓. อธิบายการควบคุมคุณภาพของกรด-เบสของเลือดโดยการทำงานของไตและปอด ๔. อธิบายการควบคุมคุณภาพของอุณหภูมิภายในร่างกายโดยระบบหมุนเวียนเลือด ผิวหนัง และกล้ามเนื้อโครงร่าง ๕. อธิบาย และเขียนแผนผังเกี่ยวกับการตอบสนองของร่างกายแบบไม่จำเพาะ และแบบจำเพาะต่อสิ่งแปลกปลอมของร่างกาย

สาระที่ ๑ วิทยาศาสตร์ชีวภาพ (ต่อ)

มาตรฐาน ว ๑.๒ เข้าใจสมบัติของสิ่งมีชีวิต หน่วยพื้นฐานของสิ่งมีชีวิต การลำเลียงสารเข้าและออกจากเซลล์ ความสัมพันธ์ของโครงสร้างและหน้าที่ของระบบต่าง ๆ ของสัตว์และมนุษย์ที่ทำงานสัมพันธ์กัน ความสัมพันธ์ของโครงสร้างและหน้าที่ของอวัยวะต่าง ๆ ของพืชที่ทำงานสัมพันธ์กัน รวมทั้งนำความรู้ไปใช้ประโยชน์

ตัวชี้วัดชั้นปี			ตัวชี้วัดช่วงชั้น
ม. ๑	ม. ๒	ม. ๓	ม. ๔ – ม. ๖
๗. อธิบายความสำคัญของการสังเคราะห์ด้วยแสงของพืชต่อสิ่งมีชีวิตและสิ่งแวดล้อม ๘. ตระหนักในคุณค่าของพืชที่มีต่อสิ่งมีชีวิตและสิ่งแวดล้อม โดยการร่วมกันปลูกและดูแลรักษาต้นไม้ในโรงเรียนและชุมชน ๙. บรรยายลักษณะและหน้าที่ของไซเล็มและโฟลเอ็ม ๑๐. เขียนแผนภาพที่บรรยายทิศทางการลำเลียงสารในไซเล็มและโฟลเอ็มของพืช ๑๑. อธิบายการสืบพันธุ์แบบอาศัยเพศและไม่อาศัยเพศของพืชดอก ๑๒. อธิบายลักษณะโครงสร้างของดอกที่มีส่วนทำให้เกิดการถ่ายเรณู รวมทั้งบรรยายการปฏิสนธิของพืชดอก การเกิดผลและเมล็ด การกระจายเมล็ด และการงอกของเมล็ด ๑๓. ตระหนักถึงความสำคัญของสัตว์ที่ช่วยในการถ่ายเรณูของพืชดอก โดยการไม่ทำลายชีวิตของสัตว์ที่ช่วยในการถ่ายเรณู	๘. ออกแบบการทดลองและทดลอง ในการเปรียบเทียบอัตราการเต้นของหัวใจ ขณะปกติและหลังทำกิจกรรม ๙. ตระหนักถึงความสำคัญของระบบหมุนเวียนเลือด โดยการบอกแนวทางในการดูแลรักษาอวัยวะในระบบหมุนเวียนเลือดให้ทำงานเป็นปกติ ๑๐. ระบุอวัยวะและบรรยายหน้าที่ของอวัยวะในระบบประสาทส่วนกลางในการควบคุม การทำงานต่าง ๆ ของร่างกาย ๑๑. ตระหนักถึงความสำคัญของระบบประสาท โดยการบอกแนวทางในการดูแลรักษา รวมถึงการป้องกันการกระทบกระเทือนและอันตรายต่อสมองและไขสันหลัง		๖. สืบค้นข้อมูล อธิบาย และยกตัวอย่างโรคหรืออาการที่เกิดจากความผิดปกติของระบบภูมิคุ้มกัน ๗. อธิบายภาวะภูมิคุ้มกันบกพร่องที่มีสาเหตุ มาจากการติดเชื้อ HIV ๘. ทดสอบ และบอกชนิดของสารอาหารที่พืชสังเคราะห์ได้ ๙. สืบค้นข้อมูล อภิปราย และยกตัวอย่างเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากสารต่าง ๆ ที่พืชบางชนิดสร้างขึ้น ๑๐. ออกแบบการทดลอง ทดลอง และอธิบายเกี่ยวกับปัจจัยภายนอกที่มีผลต่อการเจริญเติบโตของพืช ๑๑. สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับสารควบคุมการเจริญเติบโตของพืชที่มนุษย์สังเคราะห์ขึ้น และยกตัวอย่างการนำมาประยุกต์ใช้ทางด้านการเกษตรของพืช

สาระที่ ๑ วิทยาศาสตร์ชีวภาพ (ต่อ)

มาตรฐาน ว ๑.๒ เข้าใจสมบัติของสิ่งมีชีวิต หน่วยพื้นฐานของสิ่งมีชีวิต การลำเลียงสารเข้าและออกจากเซลล์ ความสัมพันธ์ของโครงสร้างและหน้าที่ของระบบต่าง ๆ ของสัตว์และมนุษย์ที่ทำงานสัมพันธ์กัน ความสัมพันธ์ของโครงสร้างและหน้าที่ของอวัยวะต่าง ๆ ของพืชที่ทำงานสัมพันธ์กัน รวมทั้งนำความรู้ไปใช้ประโยชน์

ตัวชี้วัดชั้นปี			ตัวชี้วัดช่วงชั้น
ม. ๑	ม. ๒	ม. ๓	ม. ๔ – ม. ๖
๑๔. อธิบายความสำคัญของธาตุอาหารบางชนิดที่มีผลต่อการเจริญเติบโตและการดำรงชีวิตของพืช ๑๕. เลือกใช้ปุ๋ยที่มีธาตุอาหารเหมาะสมกับพืชในสถานการณ์ที่กำหนด ๑๖. เลือกวิธีการขยายพันธุ์พืชให้เหมาะสมกับความต้องการของมนุษย์โดยใช้ความรู้เกี่ยวกับการสืบพันธุ์ของพืช ๑๗. อธิบายความสำคัญของเทคโนโลยีการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อพืชในการใช้ประโยชน์ด้านต่าง ๆ ๑๘. ตระหนักถึงประโยชน์ของการขยายพันธุ์พืช โดยการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน	. ระบุอวัยวะและบรรยายหน้าที่ของอวัยวะในระบบสืบพันธุ์ของเพศชายและเพศหญิงโดยใช้แบบจำลอง . อธิบายผลของฮอร์โมนเพศชายและเพศหญิงที่ควบคุมการเปลี่ยนแปลงของร่างกายเมื่อเข้าสู่วัยหนุ่มสาว ๑๔. ตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลงของร่างกายเมื่อเข้าสู่วัยหนุ่มสาว โดยการดูแลรักษาร่างกายและจิตใจของตนเองช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลง ๑๕. อธิบายการตกไข่ การมีประจำเดือน การปฏิสนธิ และการพัฒนาของไซโกต จนคลอดเป็นทารก ๑๖. เลือกวิธีการคุมกำเนิดที่เหมาะสมกับสถานการณ์ที่กำหนด ๑๗. ตระหนักถึงผลกระทบของการตั้งครรภ์ ก่อนวัยอันควร โดยการประพฤติตนให้เหมาะสม		๑๒. สังเกต และอธิบายการตอบสนองของพืชต่อสิ่งเร้าในรูปแบบต่าง ๆ ที่มีผลต่อการดำรงชีวิต

สาระที่ ๑ วิทยาศาสตร์ชีวภาพ

มาตรฐาน ว ๑.๓ เข้าใจกระบวนการและความสำคัญของการถ่ายทอดลักษณะทางพันธุกรรมสารพันธุกรรม การเปลี่ยนแปลงทางพันธุกรรมที่มีผลต่อสิ่งมีชีวิต ความหลากหลายทางชีวภาพและวิวัฒนาการของสิ่งมีชีวิต รวมทั้งนำความรู้ไปใช้ประโยชน์

ตัวชี้วัดชั้นปี

ม. ๑	ม. ๒	ม. ๓
		๑. อธิบายความสัมพันธ์ระหว่าง ยีน ดีเอ็นเอ และโครโมโซม โดยใช้แบบจำลอง ๒. อธิบายการถ่ายทอดลักษณะทางพันธุกรรมจากการผสมโดยพิจารณาลักษณะเดียวที่แอลลีลเด่นข่มแอลลีลด้อยอย่างสมบูรณ์ ๓. อธิบายการเกิดจีโนไทป์และฟีโนไทป์ของลูก และคำนวณอัตราส่วนการเกิดจีโนไทป์ และฟีโนไทป์ของรุ่นลูก ๔. อธิบายความแตกต่างของการแบ่งเซลล์แบบไมโทซิสและไมโอซิส ๕. บอกได้ว่าการเปลี่ยนแปลงของยีนหรือโครโมโซมอาจทำให้เกิดโรคทางพันธุกรรม พร้อมทั้งยกตัวอย่างโรคทางพันธุกรรม ๖. ตระหนักถึงประโยชน์ของความรู้เรื่องโรคทางพันธุกรรม โดยรู้ว่าการแต่งงานควรปรึกษาแพทย์ เพื่อตรวจและวินิจฉัยภาวะเสี่ยงของลูกที่อาจเกิดโรคทางพันธุกรรม ๗. อธิบายการใช้ประโยชน์จากสิ่งมีชีวิตดัดแปรพันธุกรรม และผลกระทบที่อาจมีต่อมนุษย์และสิ่งแวดล้อม โดยใช้ข้อมูลที่รวบรวมได้ ๘. ตระหนักถึงประโยชน์และผลกระทบของสิ่งมีชีวิตดัดแปรพันธุกรรมที่อาจมีต่อมนุษย์และสิ่งแวดล้อม โดยการเผยแพร่ความรู้ที่ได้จากการโต้แย้งทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งมีข้อมูลสนับสนุน ๙. เปรียบเทียบความหลากหลายทางชีวภาพ ในระดับชนิดสิ่งมีชีวิตในระบบนิเวศต่าง ๆ ๑๐. อธิบายความสำคัญของความหลากหลายทางชีวภาพที่มีต่อการรักษาสมดุลของระบบนิเวศ และต่อมนุษย์ ๑๑. แสดงความตระหนักในคุณค่าและความสำคัญของความหลากหลายทางชีวภาพ โดยมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาความหลากหลายทางชีวภาพ

สาระที่ ๑ วิทยาศาสตร์ชีวภาพ

มาตรฐาน ว ๑.๓ เข้าใจกระบวนการและความสำคัญของการถ่ายทอดลักษณะทางพันธุกรรมสารพันธุกรรม การเปลี่ยนแปลงทางพันธุกรรมที่มีผลต่อสิ่งมีชีวิต ความหลากหลายทางชีวภาพและวิวัฒนาการของสิ่งมีชีวิต รวมทั้งนำความรู้ไปใช้ประโยชน์

ตัวชี้วัดชั้นปี		
ม. ๔	ม. ๕	ม. ๖
๑. อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างยีน การสังเคราะห์โปรตีน และลักษณะทางพันธุกรรม ๒. อธิบายหลักการถ่ายทอดลักษณะที่ถูกควบคุมด้วยยีนที่อยู่บนโครโมโซมเพศและมัลติเบิลแอลลีล ๓. อธิบายผลที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงลำดับนิวคลีโอไทด์ในดีเอ็นเอต่อการแสดงลักษณะของสิ่งมีชีวิต ๔. สืบค้นข้อมูล และยกตัวอย่างการนำมิวแทนไปใช้ประโยชน์ ๕. สืบค้นข้อมูล และอภิปรายผลของเทคโนโลยีทางดีเอ็นเอที่มีต่อมนุษย์และสิ่งแวดล้อม ๖. สืบค้นข้อมูล อธิบาย และยกตัวอย่าง ความหลากหลายของสิ่งมีชีวิต ซึ่งเป็นผลมาจากวิวัฒนาการ		

สาระที่ ๒ วิทยาศาสตร์กายภาพ

มาตรฐาน ว ๒.๑ เข้าใจสมบัติของสสาร องค์ประกอบของสสาร ความสัมพันธ์ระหว่างสมบัติของสสารกับโครงสร้างและแรงยึดเหนี่ยวระหว่างอนุภาค หลักและธรรมชาติของการเปลี่ยนแปลงสถานะของสสาร การเกิดสารละลาย และการเกิดปฏิกิริยาเคมี

ตัวชี้วัดชั้นปี		
ม. ๑	ม. ๒	ม. ๓
๑. อธิบายสมบัติทางกายภาพบางประการของธาตุโลหะ อโลหะ และกึ่งโลหะ โดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ที่ได้จากการสังเกตและการทดสอบ และใช้สารสนเทศที่ได้จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ รวมทั้งจัดกลุ่มธาตุเป็นโลหะ อโลหะ และกึ่งโลหะ ๒. วิเคราะห์ผลจากการใช้ธาตุโลหะ อโลหะ กึ่งโลหะ และธาตุกัมมันตรังสี ที่มีต่อสิ่งมีชีวิต สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจและสังคม จากข้อมูลที่รวบรวมได้ ๓. ตระหนักถึงคุณค่าของการใช้ธาตุโลหะ อโลหะ กึ่งโลหะ ธาตุกัมมันตรังสี โดยเสนอแนวทางการใช้ธาตุอย่างปลอดภัย คำนึงถึง ๔. เปรียบเทียบจุดเดือด จุดหลอมเหลวของสารบริสุทธิ์และสารผสม โดยการวัดอุณหภูมิ เขียนกราฟ แปลความหมายข้อมูลจากกราฟ หรือสารสนเทศ ๕. อธิบายและเปรียบเทียบความหนาแน่นของสารบริสุทธิ์และสารผสม ๖. ใช้เครื่องมือเพื่อวัดมวลและปริมาตรของสารบริสุทธิ์และสารผสม ๗. อธิบายเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างอะตอม ธาตุ และสารประกอบ โดยใช้แบบจำลองและสารสนเทศ ๘. อธิบายโครงสร้างอะตอมที่ประกอบด้วยโปรตอน นิวตรอน และอิเล็กตรอน โดยใช้แบบจำลอง	๑. อธิบายการแยกสารผสมโดยการระเหยแห้ง การตกผลึก การกลั่นอย่างง่าย โครมาโทกราฟีแบบกระดาษ การสกัดด้วยตัวทำละลาย โดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ ๒. แยกสารโดยการระเหยแห้ง การตกผลึก การกลั่นอย่างง่าย โครมาโทกราฟีแบบกระดาษ การสกัดด้วยตัวทำละลาย ๓. นำวิธีการแยกสารไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวันโดยบูรณาการวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เทคโนโลยี และวิศวกรรมศาสตร์ ๔. ออกแบบการทดลองและทดลองในการอธิบายผลของชนิดตัวละลาย ชนิดตัวทำละลาย อุณหภูมิที่มีต่อสภาพละลายได้ของสาร รวมทั้งอธิบายผลของความดันที่มีต่อสภาพละลายได้ของสาร โดยใช้สารสนเทศ ๕. ระบุปริมาณตัวละลายในสารละลาย ในหน่วยความเข้มข้นเป็นร้อยละ ปริมาตรต่อปริมาตร มวลต่อมวล และมวลต่อปริมาตร ๖. ตระหนักถึงความสำคัญของการนำความรู้เรื่องความเข้มข้นของสารไปใช้ โดยยกตัวอย่างการใช้สารละลายในชีวิตประจำวันอย่างถูกต้องและปลอดภัย	๑. ระบุสมบัติทางกายภาพและการใช้ประโยชน์วัสดุประเภทพอลิเมอร์ เซรามิกส์ และวัสดุผสม โดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์และสารสนเทศ ๒. ตระหนักถึงคุณค่าของการใช้วัสดุประเภทพอลิเมอร์ เซรามิกส์ และวัสดุผสม โดยเสนอ แนวทางการใช้วัสดุอย่างประหยัดและคุ้มค่า ๓. อธิบายการเกิดปฏิกิริยาเคมี รวมถึงการจัดเรียงตัวใหม่ของอะตอมเมื่อเกิดปฏิกิริยาเคมี โดยใช้แบบจำลองและสมการข้อความ ๔. อธิบายกฎทรงมวล โดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ ๕. วิเคราะห์ปฏิกิริยาดูดความร้อน และปฏิกิริยาคายความร้อนจากการเปลี่ยนแปลงพลังงานความร้อนของปฏิกิริยา ๖. อธิบายปฏิกิริยาการเกิดสนิมของเหล็ก ปฏิกิริยาของกรดกับโลหะ ปฏิกิริยาของกรดกับเบส และปฏิกิริยาของเบสกับโลหะ โดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ และอธิบายปฏิกิริยาการเผาไหม้ การเกิดฝนกรด การสังเคราะห์ด้วยแสง โดยใช้สารสนเทศ รวมทั้งเขียนสมการข้อความแสดงปฏิกิริยาดังกล่าว

สาระที่ ๒ วิทยาศาสตร์กายภาพ (ต่อ)

มาตรฐาน ว ๒.๑ เข้าใจสมบัติของสสาร องค์ประกอบของสสาร ความสัมพันธ์ระหว่างสมบัติของสสารกับโครงสร้างและแรงยึดเหนี่ยวระหว่างอนุภาค หลักและธรรมชาติของการเปลี่ยนแปลงสถานะของสสาร การเกิดสารละลาย และการเกิดปฏิกิริยาเคมี

ตัวชี้วัดชั้นปี		
ม. ๑	ม. ๒	ม. ๓
๙. อธิบายและเปรียบเทียบการจัดเรียงอนุภาค แรงยึดเหนี่ยวระหว่างอนุภาค และการเคลื่อนที่ของอนุภาคของสสารชนิดเดียวกันในสถานะของแข็ง ของเหลว และแก๊ส โดยใช้แบบจำลอง ๑๐. อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างพลังงานความร้อนกับการเปลี่ยนสถานะของสสาร โดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์และแบบจำลอง		๗. ระบุประโยชน์และโทษของปฏิกิริยาเคมีที่มีต่อสิ่งมีชีวิตและสิ่งแวดล้อม และยกตัวอย่างวิธีการป้องกันและแก้ปัญหาที่เกิดจากปฏิกิริยาเคมีที่พบในชีวิตประจำวัน จากการสืบค้นข้อมูล ๘. ออกแบบวิธีแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน โดยใช้ความรู้เกี่ยวกับปฏิกิริยาเคมี โดยบูรณาการวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เทคโนโลยี และวิศวกรรมศาสตร์

ตัวชี้วัดชั้นปี		
ม. ๔	ม. ๕	ม. ๖
	๑. ระบุว่าสารเป็นธาตุหรือสารประกอบ และอยู่ในรูปอะตอม โมเลกุล หรือไอออนจากสูตรเคมี ๒. เปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างของแบบจำลองอะตอมของโบร์กับแบบจำลองอะตอมแบบกลุ่มหมอก ๓. ระบุจำนวนโปรตอน นิวตรอน และอิเล็กตรอนของอะตอม และไอออนที่เกิดจากอะตอมเดียว ๔. เขียนสัญลักษณ์นิวเคลียร์ของธาตุและระบุการเป็นไอโซโทป ๕. ระบุหมู่และคาบของธาตุ และระบุว่าธาตุเป็นโลหะ อโลหะ กึ่งโลหะ กลุ่มธาตุเรฟรีเซนเททีฟ หรือกลุ่มธาตุแทรนซิชัน จากตารางธาตุ ๖. เปรียบเทียบสมบัติการนำไฟฟ้า การให้และรับอิเล็กตรอนระหว่างธาตุในกลุ่มโลหะกับอโลหะ ๗. สืบค้นข้อมูลและนำเสนอตัวอย่างประโยชน์และอันตรายที่เกิดจากธาตุเรฟรีเซนเททีฟและธาตุแทรนซิชัน ๘. ระบุว่าพันธะโคเวเลนต์เป็นพันธะเดี่ยว พันธะคู่ หรือพันธะสาม และระบุจำนวนคู่อิเล็กตรอนระหว่างอะตอมคู่ร่วมพันธะ จากสูตรโครงสร้าง	

ตัวชี้วัดชั้นปี

ม. ๔

ม. ๕

ม. ๖

๙. ระบุสภาพข้อของสารที่โมเลกุลประกอบด้วย ๒ อะตอม
๑๐. ระบุสารที่เกิดพันธะไฮโดรเจนได้จากสูตรโครงสร้าง
๑๑. อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างจุดเดือดของสารโคเวเลนต์กับแรงดึงดูดระหว่างโมเลกุลตามสภาพข้อหรือการเกิดพันธะไฮโดรเจน
๑๒. เขียนสูตรเคมีของไอออนและสารประกอบไอออนิก
๑๓. ระบุว่าสารเกิดการละลายแบบแตกตัวหรือไม่แตกตัว พร้อมให้เหตุผลและระบุว่าสารละลายที่ได้เป็นสารละลายอิเล็กโทรไลต์หรือนอนอิเล็กโทรไลต์
๑๔. ระบุสารประกอบอินทรีย์ประเภทไฮโดรคาร์บอนว่าอิ่มตัวหรือไม่อิ่มตัวจากสูตรโครงสร้าง
๑๕. สืบค้นข้อมูลและเปรียบเทียบสมบัติ ทางกายภาพระหว่างพอลิเมอร์และมอนอเมอร์ของพอลิเมอร์ชนิดนั้น
๑๖. ระบุสมบัติความเป็นกรด-เบสจากโครงสร้างของสารประกอบอินทรีย์
๑๗. อธิบายสมบัติการละลายในตัวทำละลายชนิดต่าง ๆ ของสาร
๑๘. วิเคราะห์และอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างกับสมบัติเทอร์มอพลาสติกและเทอร์มอเซตของพอลิเมอร์ และการนำพอลิเมอร์ไปใช้ประโยชน์
๑๙. สืบค้นข้อมูลและนำเสนอผลกระทบของการใช้ผลิตภัณฑ์พอลิเมอร์ที่มีต่อสิ่งมีชีวิตและสิ่งแวดล้อม พร้อมแนวทางป้องกันหรือแก้ไข
๒๐. ระบุสูตรเคมีของสารตั้งต้น ผลิตภัณฑ์ และแปลความหมายของสัญลักษณ์ในสมการเคมีของปฏิกิริยาเคมี
๒๑. ทดลองและอธิบายผลของความเข้มข้น พื้นที่ผิว อุณหภูมิ และตัวเร่งปฏิกิริยา ที่มีผลต่ออัตราการเกิดปฏิกิริยาเคมี
๒๒. สืบค้นข้อมูลและอธิบายปัจจัยที่มีผลต่ออัตราการเกิดปฏิกิริยาเคมีที่ใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันหรือในอุตสาหกรรม
๒๓. อธิบายความหมายของปฏิกิริยารีดอกซ์
๒๔. อธิบายสมบัติของสารกัมมันตรังสี และคำนวณครึ่งชีวิตและปริมาณของสารกัมมันตรังสี
๒๕. สืบค้นข้อมูลและนำเสนอตัวอย่างประโยชน์ของสารกัมมันตรังสีและการป้องกันอันตรายที่เกิดจากกัมมันตภาพรังสี

สาระที่ ๒ วิทยาศาสตร์กายภาพ

มาตรฐาน ว ๒.๒ เข้าใจธรรมชาติของแรงในชีวิตประจำวัน ผลของแรงที่กระทำต่อวัตถุ ลักษณะการเคลื่อนที่แบบต่าง ๆ ของวัตถุ รวมทั้งนำความรู้ไปใช้ประโยชน์

ตัวชี้วัดชั้นปี

ม. ๑	ม. ๒	ม. ๓
๑. สร้างแบบจำลองที่อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างความดันอากาศกับความสูงจากพื้นโลก	๑. พยากรณ์การเคลื่อนที่ของวัตถุที่เป็นผลของแรงลัพธ์ที่เกิดจากแรงหลายแรงที่กระทำต่อวัตถุในแนวเดียวกันจากหลักฐานเชิงประจักษ์ ๒. เขียนแผนภาพแสดงแรงและแรงลัพธ์ที่เกิดจากแรงหลายแรงที่กระทำต่อวัตถุในแนวเดียวกัน ๓. ออกแบบการทดลองและทดลองด้วยวิธีที่เหมาะสมในการอธิบายปัจจัยที่มีผลต่อความดันของของเหลว ๔. วิเคราะห์แรงพุงและการจม การลอยของวัตถุในของเหลวจากหลักฐานเชิงประจักษ์ ๕. เขียนแผนภาพแสดงแรงที่กระทำต่อวัตถุ ในของเหลว ๖. อธิบายแรงเสียดทานสถิตและแรงเสียดทานจลน์จากหลักฐานเชิงประจักษ์ ๗. ออกแบบการทดลองและทดลองด้วยวิธีที่เหมาะสมในการอธิบายปัจจัยที่มีผลต่อขนาดของแรงเสียดทาน ๘. เขียนแผนภาพแสดงแรงเสียดทานและแรงอื่น ๆ ที่กระทำต่อวัตถุ ๙. ตระหนักถึงประโยชน์ของความรู้เรื่องแรงเสียดทานโดยวิเคราะห์สถานการณ์ปัญหาและเสนอแนะวิธีการลดหรือเพิ่มแรงเสียดทานที่เป็นประโยชน์ต่อการทำกิจกรรมในชีวิตประจำวัน ๑๐. ออกแบบการทดลองและทดลองด้วยวิธีที่เหมาะสมในการอธิบายโมเมนต์ของแรง เมื่อวัตถุอยู่ในสภาพสมดุลต่อการหมุน และคำนวณโดยใช้สมการ $M = Fl$	

ตัวชี้วัดชั้นปี

ม. ๑	ม. ๒	ม. ๓
	๑๑. เปรียบเทียบแหล่งของสนามแม่เหล็ก สนามไฟฟ้า และสนามโน้มถ่วง และทิศทางของแรงที่กระทำต่อวัตถุที่อยู่ในแต่ละสนามจากข้อมูลที่รวบรวมได้ ๑๒. เขียนแผนภาพแสดงแรงแม่เหล็ก แรงไฟฟ้าและแรงโน้มถ่วงที่กระทำต่อวัตถุ ๑๓. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างขนาดของแรงแม่เหล็ก แรงไฟฟ้า และแรงโน้มถ่วงที่กระทำต่อวัตถุที่อยู่ในสนามนั้นๆ กับระยะห่างจากแหล่งของสนามถึงวัตถุจากข้อมูลที่รวบรวมได้ ๑๔. อธิบายและคำนวณอัตราเร็วและความเร็วของการเคลื่อนที่ของวัตถุ โดยใช้สมการจากหลักฐานเชิงประจักษ์ ๑๕. เขียนแผนภาพแสดงการกระจัดและความเร็ว	

สาระที่ ๒ วิทยาศาสตร์กายภาพ

มาตรฐาน ว ๒.๒ เข้าใจธรรมชาติของแรงในชีวิตประจำวัน ผลของแรงที่กระทำต่อวัตถุ ลักษณะการเคลื่อนที่แบบต่าง ๆ ของวัตถุ รวมทั้งนำความรู้ไปใช้ประโยชน์

ตัวชี้วัดชั้นปี

ม. ๔	ม. ๕	ม. ๖
	- วิเคราะห์และแปลความหมายข้อมูลความเร็วกับเวลาของการเคลื่อนที่ของวัตถุ เพื่ออธิบายความเร่งของวัตถุ - สังเกตและอธิบายการหาแรงลัพธ์ที่เกิดจากแรงหลายแรงที่อยู่ในระนาบเดียวกันที่กระทำต่อวัตถุโดยการเขียนแผนภาพการรวมแบบเวกเตอร์ - สังเกต วิเคราะห์ และอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างความเร่งของวัตถุกับแรงลัพธ์ที่กระทำต่อวัตถุและมวลของวัตถุ - สังเกตและอธิบายแรงกิริยาและแรงปฏิกิริยาระหว่างวัตถุคู่หนึ่ง ๆ - สังเกตและอธิบายผลของความเร่งที่มีต่อการเคลื่อนที่แบบต่าง ๆ ของวัตถุ ได้แก่ การเคลื่อนที่แนวตรง การเคลื่อนที่แบบโพรเจกไทล์ การเคลื่อนที่แบบวงกลม และการเคลื่อนที่แบบสั่น - สืบค้นข้อมูลและอธิบายแรงโน้มถ่วงที่เกี่ยวข้องกับการเคลื่อนที่ของวัตถุต่าง ๆ รอบโลก - สังเกตและอธิบายการเกิดสนามแม่เหล็กเนื่องจากกระแสไฟฟ้า - สังเกตและอธิบายแรงแม่เหล็กที่กระทำต่ออนุภาคที่มีประจุไฟฟ้าที่เคลื่อนที่ในสนามแม่เหล็ก และแรงแม่เหล็กที่กระทำต่อลวดตัวนำที่มีกระแสไฟฟ้าผ่านในสนามแม่เหล็ก รวมทั้งอธิบายหลักการทำงานของมอเตอร์ - สังเกตและอธิบายการเกิดอีเอ็มเอฟ รวมทั้งยกตัวอย่างการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ - สืบค้นข้อมูลและอธิบายแรงซึมและแรงอ่อน	

สาระที่ ๒ วิทยาศาสตร์กายภาพ

มาตรฐาน ว ๒.๓ เข้าใจความหมายของพลังงาน การเปลี่ยนแปลงและการถ่ายโอนพลังงาน ปฏิสัมพันธ์ระหว่างสสารและพลังงาน พลังงานในชีวิตประจำวัน ธรรมชาติของคลื่น
ปรากฏการณ์ที่เกี่ยวข้องกับเสียง แสง และคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้ารวมทั้งนำความรู้ไปใช้ประโยชน์

ตัวชี้วัดชั้นปี

ม. ๑	ม. ๒	ม. ๓
๑. วิเคราะห์ แปลความหมายข้อมูล และคำนวณปริมาณความร้อนที่ทำให้สสารเปลี่ยนอุณหภูมิและเปลี่ยนสถานะ โดยใช้สมการ และ ๒. ใช้เทอร์โมมิเตอร์ในการวัดอุณหภูมิของสสาร ๓. สร้างแบบจำลองที่อธิบายการขยายตัวหรือหดตัวของสสารเนื่องจากได้รับหรือสูญเสียความร้อน ๔. ตระหนักถึงประโยชน์ของความรู้ของการหดและขยายตัวของสสารเนื่องจากความร้อน โดยวิเคราะห์สถานการณ์ปัญหา และเสนอแนะวิธีการนำความรู้มาแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน ๕. วิเคราะห์สถานการณ์การถ่ายโอนความร้อนและคำนวณปริมาณความร้อนที่ถ่ายโอนระหว่างสสารจนเกิดสมดุลความร้อนโดยใช้สมการ $Q_{สูญเสีย} = Q_{ได้รับ}$ ๖. สร้างแบบจำลองที่อธิบายการถ่ายโอนความร้อนโดยการนำความร้อน การพาความร้อน การแผ่รังสีความร้อน ๗. ออกแบบ เลือกใช้ และสร้างอุปกรณ์ เพื่อแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันโดยใช้ความรู้เกี่ยวกับการถ่ายโอนความร้อน	๑. วิเคราะห์สถานการณ์และคำนวณเกี่ยวกับงานและกำลังที่เกิดจากแรงที่กระทำต่อวัตถุ โดยใช้สมการ $W = Fs$ และ $P =$ จากข้อมูลที่รวบรวมได้ ๒. วิเคราะห์หลักการทำงานของเครื่องกลอย่างง่ายจากข้อมูลที่รวบรวมได้ ๓. ตระหนักถึงประโยชน์ของความรู้ของเครื่องกลอย่างง่าย โดยบอกประโยชน์และการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ๔. ออกแบบและทดลองด้วยวิธีที่เหมาะสมในการอธิบายปัจจัยที่มีผลต่อพลังงานจลน์ และพลังงานศักย์โน้มถ่วง ๕. แปลความหมายข้อมูลและอธิบายการเปลี่ยนพลังงานระหว่างพลังงานศักย์โน้มถ่วงและพลังงานจลน์ของวัตถุโดยพลังงานกลของวัตถุ มีค่าคงตัวจากข้อมูลที่รวบรวมได้ ๖. วิเคราะห์สถานการณ์และอธิบายการเปลี่ยนและการถ่ายโอนพลังงานโดยใช้กฎการอนุรักษ์พลังงาน	๑. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความต่างศักย์ กระแสไฟฟ้า และความต้านทาน และคำนวณปริมาณที่เกี่ยวข้องโดยใช้สมการ $V = IR$ จากหลักฐานเชิงประจักษ์ ๒. เขียนกราฟความสัมพันธ์ระหว่างกระแสไฟฟ้าและความต่างศักย์ไฟฟ้า ๓. ใช้โวลต์มิเตอร์ แอมมิเตอร์ในการวัดปริมาณทางไฟฟ้า ๔. วิเคราะห์ความต่างศักย์ไฟฟ้าและกระแสไฟฟ้าในวงจรไฟฟ้าเมื่อต่อตัวต้านทานหลายตัว แบบอนุกรมและแบบขนานจากหลักฐานเชิงประจักษ์ ๕. เขียนแผนภาพวงจรไฟฟ้าแสดงการต่อตัวต้านทานแบบอนุกรมและขนาน ๖. บรรยายการทำงานของชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์อย่างง่ายในวงจรจากข้อมูลที่รวบรวมได้ ๗. เขียนแผนภาพและต่อชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์อย่างง่ายในวงจรไฟฟ้า ๘. อธิบายและคำนวณพลังงานไฟฟ้าโดยใช้สมการ $W = Pt$ รวมทั้งคำนวณค่าไฟฟ้าของเครื่องใช้ไฟฟ้าในบ้าน ๙. ตระหนักในคุณค่าของการเลือกใช้เครื่องใช้ไฟฟ้าโดยนำเสนอวิธีการใช้เครื่องใช้ไฟฟ้าอย่างประหยัดและปลอดภัย

ตัวชี้วัดชั้นปี

ม. ๑	ม. ๒	ม. ๓
		๑๐. สร้างแบบจำลองที่อธิบายการเกิดคลื่นและบรรยายส่วนประกอบของคลื่น ๑๑. อธิบายคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าและสเปกตรัมคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าจากข้อมูลที่รวบรวมได้ ๑๒. ตระหนักถึงประโยชน์และอันตรายจากคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าโดยนำเสนอการใช้ประโยชน์ในด้านต่าง ๆ และอันตรายจากคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าในชีวิตประจำวัน ๑๓. ออกแบบการทดลองและดำเนินการทดลองด้วยวิธีที่เหมาะสมในการอธิบายกฎการสะท้อนของแสง ๑๔. เขียนแผนภาพการเคลื่อนที่ของแสง แสดงการเกิดภาพจากกระจกเงา ๑๕. อธิบายการหักเหของแสงเมื่อผ่านตัวกลางโปร่งใสที่แตกต่างกัน และอธิบายการกระจายแสงของแสงขาวเมื่อผ่านปริซึมจากหลักฐาน เชิงประจักษ์ ๑๖. เขียนแผนภาพการเคลื่อนที่ของแสง แสดงการเกิดภาพจากเลนส์บาง ๑๗. อธิบายปรากฏการณ์ที่เกี่ยวกับแสง และการทำงานของทัศนอุปกรณ์จากข้อมูลที่รวบรวมได้ ๑๘. เขียนแผนภาพการเคลื่อนที่ของแสง แสดงการเกิดภาพของทัศนอุปกรณ์และเลนส์ตา ๑๙. อธิบายผลของความสว่างที่มีต่อดวงตาจากข้อมูลที่ได้จากการสืบค้น ๒๐. วัดความสว่างของแสงโดยใช้อุปกรณ์วัดความสว่างของแสง ๒๑. ตระหนักในคุณค่าของความรู้เรื่อง ความสว่างของแสงที่มีต่อดวงตา โดยวิเคราะห์สถานการณ์ปัญหาและเสนอแนะการจัดความสว่างให้เหมาะสมในการทำกิจกรรมต่าง ๆ

ตัวชี้วัดชั้นปี

ม. ๔	ม. ๕	ม. ๖
	๑. สืบค้นข้อมูลและอธิบายพลังงานนิวเคลียร์ พิชชันและฟิวชัน และความสัมพันธ์ระหว่างมวลกับพลังงานที่ปลดปล่อยออกมาจากพิชชันและฟิวชัน ๒. สืบค้นข้อมูล และอธิบายการเปลี่ยนพลังงานทดแทนเป็นพลังงานไฟฟ้า รวมทั้งสืบค้นและอภิปรายเกี่ยวกับเทคโนโลยีที่นำมาแก้ปัญหาหรือตอบสนองความต้องการทางด้านพลังงานโดยเน้นด้านประสิทธิภาพและความคุ้มค่าด้านค่าใช้จ่าย ๓. สังเกต และอธิบายการสะท้อน การหักเห การเลี้ยวเบน และการรวมคลื่น ๔. สังเกต และอธิบายความถี่ธรรมชาติ การสั่นพ้อง และผลที่เกิดขึ้นจากการสั่นพ้อง ๕. สังเกต และอธิบายการสะท้อน การหักเห การเลี้ยวเบน และการรวมคลื่นของคลื่นเสียง ๖. สืบค้นข้อมูล และอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างความเข้มเสียงกับระดับเสียงและผลของความถี่กับระดับเสียงที่มีต่อการได้ยินเสียง ๗. สังเกต และอธิบายการเกิดเสียงสะท้อนกลับ บิต ดอปเพลอร์ และการสั่นพ้องของเสียง ๘. สืบค้นข้อมูล และยกตัวอย่างการนำความรู้เกี่ยวกับเสียงไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน ๙. สังเกต และอธิบายการมองเห็นสีของวัตถุและความผิดปกติในการมองเห็นสี ๑๐. สังเกต และอธิบายการทำงานของแผ่นกรองแสงสี การผสมแสงสี การผสมสารสี และการนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน ๑๑. สืบค้นข้อมูลและอธิบายคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าส่วนประกอบคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า และหลักการทำงานของอุปกรณ์บางชนิดที่อาศัย คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า ๑๒. สืบค้นข้อมูลและอธิบายการสื่อสาร โดยอาศัยคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าในการส่งผ่านสารสนเทศและเปรียบเทียบการสื่อสารด้วยสัญญาณแอนะล็อกกับสัญญาณดิจิทัล	

สาระที่ ๓ สสารและสมบัติของสาร

มาตรฐาน ว ๓.๒ เข้าใจหลักการและธรรมชาติของการเปลี่ยนแปลงสถานะของสาร การเกิดสารละลาย การเกิดปฏิกิริยา มีกระบวนการสืบเสาะ หาความรู้และจิตวิทยาศาสตร์
สื่อสารสิ่งที่เรียนรู้ และนำความรู้ไปใช้ประโยชน์

ตัวชี้วัดชั้นปี		
ม. ๑	ม. ๒	ม. ๓
		๑. อธิบายการโคจรของดาวเคราะห์รอบดวงอาทิตย์ด้วยแรงโน้มถ่วงจากสมการ $= (Gm_1m_2)/r_2$ ๒. สร้างแบบจำลองที่อธิบายการเกิดฤดู และการเคลื่อนที่ปรากฏของดวงอาทิตย์ ๓. สร้างแบบจำลองที่อธิบายการเกิดข้างขึ้นข้างแรม การเปลี่ยนแปลงเวลาการขึ้นและตกของดวงจันทร์ และการเกิดน้ำขึ้นน้ำลง ๔. อธิบายการใช้ประโยชน์ของเทคโนโลยีอวกาศ และยกตัวอย่างความก้าวหน้าของโครงการสำรวจอวกาศ จากข้อมูลที่รวบรวมได้

ตัวชี้วัดชั้นปี

ม. ๔	ม. ๕	ม. ๖
		๑. อธิบายการกำเนิดและการเปลี่ยนแปลงพลังงาน สสาร ขนาด อุณหภูมิของเอกภพหลังเกิดบิกแบงในช่วงเวลาต่าง ๆ ตามวิวัฒนาการของเอกภพ ๒. อธิบายหลักฐานที่สนับสนุนทฤษฎีบิกแบง จากความสัมพันธ์ระหว่างความเร็วกับระยะทางของกาแล็กซี รวมทั้งข้อมูลการค้นพบไมโครเวฟพื้นหลังจากอวกาศ ๓. อธิบายโครงสร้างและองค์ประกอบของกาแล็กซีทางช้างเผือก และระบุตำแหน่งของระบบสุริยะพร้อมอธิบายเชื่อมโยงกับการสังเกตเห็นทางช้างเผือกของคนบนโลก ๔. อธิบายกระบวนการเกิดดาวฤกษ์ โดยแสดงการเปลี่ยนแปลงความดัน อุณหภูมิ ขนาด จากดาวฤกษ์ก่อนเกิดจนเป็นดาวฤกษ์ ๕. ระบุปัจจัยที่ส่งผลต่อความส่องสว่างของ ดาวฤกษ์ และอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างความส่องสว่างกับโชติมาตรของดาวฤกษ์ ๖. อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างสี อุณหภูมิผิว และสเปกตรัมของดาวฤกษ์ ๗. อธิบายลำดับวิวัฒนาการที่สัมพันธ์กับมวลตั้งต้น และวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงสมบัติบางประการของดาวฤกษ์ ๘. อธิบายกระบวนการเกิดระบบสุริยะ และการแบ่งเขตบริวารของดวงอาทิตย์ และลักษณะของดาวเคราะห์ที่เอื้อต่อการดำรงชีวิต ๙. อธิบายโครงสร้างของดวงอาทิตย์ การเกิดลมสุริยะ พายุสุริยะ และสืบค้นข้อมูล วิเคราะห์ นำเสนอปรากฏการณ์หรือเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับผลของลมสุริยะ และพายุสุริยะที่มีต่อโลกรวมทั้งประเทศไทย . สืบค้นข้อมูล อธิบายการสำรวจอวกาศ โดยใช้กล้องโทรทรรศน์ในช่วงความยาวคลื่นต่าง ๆ ดาวเทียม ยานอวกาศ สถานีอวกาศ และนำเสนอแนวคิดการนำความรู้ทางด้านเทคโนโลยีอวกาศมาประยุกต์ใช้ ในชีวิตประจำวันหรือในอนาคต

สาระที่ ๓ วิทยาศาสตร์โลก และอวกาศ

มาตรฐาน ว ๓.๒ เข้าใจองค์ประกอบและความสัมพันธ์ของระบบโลก กระบวนการเปลี่ยนแปลงภายในโลกและบนผิวโลก ธรณีพิบัติภัย กระบวนการเปลี่ยนแปลงลมฟ้าอากาศ และภูมิอากาศโลก รวมทั้งผลต่อสิ่งมีชีวิตและสิ่งแวดล้อม

ตัวชี้วัดชั้นปี		
ม. ๑	ม. ๒	ม. ๓
๑. สร้างแบบจำลองที่อธิบายการแบ่งชั้นบรรยากาศ และเปรียบเทียบประโยชน์ของบรรยากาศแต่ละชั้น ๒. อธิบายปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบของลมฟ้าอากาศ จากข้อมูล ที่รวบรวมได้ ๓. เปรียบเทียบกระบวนการเกิดพายุ ฝนฟ้าคะนองและพายุหมุนเขตร้อน และผลที่มีต่อสิ่งมีชีวิตและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งนำเสนอแนวทางการปฏิบัติตนให้เหมาะสมและปลอดภัย ๔. อธิบายการพยากรณ์อากาศ และพยากรณ์อากาศอย่างง่ายจากข้อมูล ที่รวบรวมได้ ๕. ตระหนักถึงคุณค่าของการพยากรณ์อากาศ โดยนำเสนอแนวทางการปฏิบัติตนและการใช้ประโยชน์จากคำพยากรณ์อากาศ ๖. อธิบายสถานการณ์และผลกระทบการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศโลก จากข้อมูล ที่รวบรวมได้ ๗. ตระหนักถึงผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศโลก โดยนำเสนอแนวทางการปฏิบัติตนภายใต้การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศโลก	๑. เปรียบเทียบกระบวนการเกิด สมบัติ และการใช้ประโยชน์ รวมทั้งอธิบายผลกระทบจากการใช้เชื้อเพลิงซากดึกดำบรรพ์ จากข้อมูลที่รวบรวมได้ ๒. แสดงความตระหนักถึงผลจากการใช้เชื้อเพลิงซากดึกดำบรรพ์ โดยนำเสนอแนวทางการใช้เชื้อเพลิงซากดึกดำบรรพ์ ๓. เปรียบเทียบข้อดีและข้อจำกัดของพลังงานทดแทนแต่ละประเภทจากการรวบรวมข้อมูลและนำเสนอแนวทางการใช้พลังงานทดแทน ที่เหมาะสมในท้องถิ่น ๔. สร้างแบบจำลองที่อธิบายโครงสร้างภายในโลกตามองค์ประกอบทางเคมีจากข้อมูลที่รวบรวมได้ ๕. อธิบายกระบวนการผุพังอยู่กับที่ การกร่อน และการสะสมตัวของตะกอนจากแบบจำลอง รวมทั้งยกตัวอย่างผลของกระบวนการดังกล่าวที่ทำให้ผิวโลกเกิดการเปลี่ยนแปลง ๖. อธิบายลักษณะของชั้นหน้าตัดดินและกระบวนการเกิดดิน จากแบบจำลอง รวมทั้งระบุปัจจัยที่ทำให้ดินมีลักษณะและสมบัติแตกต่างกัน ๗. ตรวจวัดสมบัติบางประการของดิน โดยใช้เครื่องมือที่เหมาะสมและนำเสนอแนวทางการใช้ประโยชน์ดินจากข้อมูลสมบัติของดิน ๘. อธิบายปัจจัยและกระบวนการเกิดแหล่งน้ำผิวดินและแหล่งน้ำใต้ดิน จากแบบจำลอง ๙. สร้างแบบจำลองที่อธิบายการใช้น้ำ และนำเสนอแนวทางในการใช้น้ำอย่างยั่งยืนในท้องถิ่นของตนเอง ๑๐. สร้างแบบจำลองที่อธิบายกระบวนการเกิดและผลกระทบของน้ำท่วม การกัดเซาะชายฝั่ง ดินถล่ม หลุมยุบ แผ่นดินทรุด	

ตัวชี้วัดชั้นปี

ม. ๔

ม. ๕

ม. ๖

๑. อธิบายการแบ่งชั้นและสมบัติของโครงสร้างโลก พร้อมยกตัวอย่างข้อมูลที่สนับสนุน
๒. อธิบายหลักฐานทางธรณีวิทยาที่สนับสนุนการเคลื่อนที่ของแผ่นธรณี
๓. ระบุสาเหตุ และอธิบายรูปแบบแนวรอยต่อของแผ่นธรณีที่สัมพันธ์กับการเคลื่อนที่ของ แผ่นธรณี พร้อมยกตัวอย่างหลักฐาน ทางธรณีวิทยาที่พบ
๔. อธิบายสาเหตุ กระบวนการเกิดภูเขาไฟระเบิด รวมทั้งสืบค้นข้อมูลพื้นที่เสี่ยงภัย ออกแบบและนำเสนอแนวทางการเฝ้าระวังและการปฏิบัติตนให้ปลอดภัย
๕. อธิบายสาเหตุ กระบวนการเกิด ขนาดและความรุนแรง และผลจากแผ่นดินไหว รวมทั้งสืบค้นข้อมูลพื้นที่เสี่ยงภัย ออกแบบและนำเสนอแนวทางการเฝ้าระวังและการปฏิบัติตนให้ปลอดภัย
๖. อธิบายสาเหตุ กระบวนการเกิด และผลจากสึนามิรวมทั้งสืบค้นข้อมูลพื้นที่เสี่ยงภัย ออกแบบและนำเสนอแนวทางการเฝ้าระวังและการปฏิบัติตนให้ปลอดภัย
๗. อธิบายปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการได้รับพลังงานจากดวงอาทิตย์แตกต่างกันในแต่ละบริเวณของโลก
๘. อธิบายการหมุนเวียนของอากาศ ที่เป็นผลมาจากความแตกต่างของความกดอากาศ
๙. อธิบายทิศทางการเคลื่อนที่ของอากาศ ที่เป็นผลมาจากการหมุนรอบตัวเองของโลก
๑๐. อธิบายการหมุนเวียนของอากาศตามเขตละติจูด และผลที่มีต่อภูมิอากาศ
๑๑. อธิบายปัจจัยที่ทำให้เกิดการหมุนเวียนของน้ำผิวหน้าในมหาสมุทร และรูปแบบการหมุนเวียนของน้ำผิวหน้าในมหาสมุทร
๑๒. อธิบายผลของการหมุนเวียนของอากาศและน้ำผิวหน้าในมหาสมุทรที่มีต่อลักษณะภูมิอากาศ ลมฟ้าอากาศ สิ่งมีชีวิต และสิ่งแวดล้อม
๑๓. อธิบายปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศของโลก พร้อมทั้งนำเสนอแนวปฏิบัติเพื่อลดกิจกรรมของมนุษย์ ที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศโลก
๑๔. แปลความหมายสัญลักษณ์ลมฟ้าอากาศ ที่สำคัญจากแผนที่อากาศ และนำข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ มาวางแผนการดำเนินชีวิต ให้สอดคล้องกับสภาพลมฟ้าอากาศ

สาระที่ ๔ เทคโนโลยี

มาตรฐาน ว ๔.๑ เข้าใจแนวคิดหลักของเทคโนโลยีเพื่อการดำรงชีวิตในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ใช้ความรู้และทักษะทางด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และศาสตร์อื่น ๆ เพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนางานอย่างมีความคิดสร้างสรรค์ด้วยกระบวนการออกแบบเชิงวิศวกรรม เลือกใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสมโดยคำนึงถึงผลกระทบต่อชีวิต สังคม และสิ่งแวดล้อม

ตัวชี้วัดชั้นปี		
ม. ๑	ม. ๒	ม. ๓
๑. อธิบายแนวคิดหลักของเทคโนโลยีในชีวิตประจำวันและวิเคราะห์สาเหตุหรือปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี ๒. ระบุปัญหาหรือความต้องการในชีวิตประจำวัน รวบรวมวิเคราะห์ข้อมูลและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับปัญหา ๓. ออกแบบวิธีการแก้ปัญหา โดยวิเคราะห์เปรียบเทียบและตัดสินใจเลือกข้อมูลที่เหมาะสม นำเสนอแนวทางการแก้ปัญหาให้ผู้อื่นเข้าใจ วางแผนและดำเนินการแก้ปัญหา ๔. ทดสอบ ประเมินผล และระบุข้อบกพร่องที่เกิดขึ้น พร้อมทั้งหาแนวทางการปรับปรุงแก้ไขและนำเสนอผลการแก้ปัญหา ๕. ใช้ความรู้และทักษะเกี่ยวกับวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ กลไก ไฟฟ้า หรืออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมและปลอดภัย	๑. คาดการณ์แนวโน้มเทคโนโลยีที่จะเกิดขึ้นโดยพิจารณาจากสาเหตุหรือปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี และวิเคราะห์ เปรียบเทียบ ตัดสินใจเลือกใช้เทคโนโลยี โดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อชีวิต สังคม และสิ่งแวดล้อม ๒. ระบุปัญหาหรือความต้องการในชุมชนหรือท้องถิ่น สรุปรอบของปัญหา รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูลและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับปัญหา ๓. ออกแบบวิธีการแก้ปัญหา โดยวิเคราะห์เปรียบเทียบ และตัดสินใจเลือกข้อมูลที่เหมาะสมภายใต้เงื่อนไขและทรัพยากรที่มีอยู่ นำเสนอแนวทางการแก้ปัญหาให้ผู้อื่นเข้าใจ วางแผนขั้นตอนการทำงาน และดำเนินการแก้ปัญหาอย่างเป็นขั้นตอน ๔. ทดสอบ ประเมินผล และอธิบายปัญหาหรือข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นภายใต้กรอบ ๕. เงื่อนไข พร้อมทั้งหาแนวทางการปรับปรุงแก้ไข และนำเสนอผลการแก้ปัญหาใช้ความรู้ และทักษะเกี่ยวกับวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ กลไก ไฟฟ้า และอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนางานได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม และปลอดภัย	๑. วิเคราะห์สาเหตุ หรือปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี และความสัมพันธ์ของเทคโนโลยีกับศาสตร์อื่น โดยเฉพาะวิทยาศาสตร์ หรือคณิตศาสตร์ เพื่อเป็นแนวทางการแก้ปัญหาหรือพัฒนางาน ๒. ระบุปัญหาหรือความต้องการของชุมชนหรือท้องถิ่น เพื่อพัฒนางานอาชีพ สรุปรอบของปัญหา รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูลและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับปัญหา โดยคำนึงถึงความถูกต้องด้านทรัพยากรปัญหา ๓. ออกแบบวิธีการแก้ปัญหา โดยวิเคราะห์เปรียบเทียบ และตัดสินใจเลือกข้อมูลที่เหมาะสมภายใต้เงื่อนไขและทรัพยากรที่มีอยู่ นำเสนอแนวทางการแก้ปัญหาให้ผู้อื่นเข้าใจด้วยเทคนิคหรือวิธีการที่หลากหลาย วางแผนขั้นตอน การทำงานและดำเนินการแก้ปัญหาอย่างเป็นขั้นตอน ๔. ทดสอบ ประเมินผล วิเคราะห์ และให้เหตุผลของปัญหาหรือข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นภายใต้ กรอบเงื่อนไข พร้อมทั้งหาแนวทางการปรับปรุงแก้ไข และนำเสนอผลการแก้ปัญหา ๕. ใช้ความรู้ และทักษะเกี่ยวกับวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ กลไก ไฟฟ้า และอิเล็กทรอนิกส์ให้ถูกต้องกับลักษณะของงาน และปลอดภัย เพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนางาน

ตัวชี้วัดชั้นปี

ม. ๔	ม. ๕	ม. ๖
๑. วิเคราะห์แนวคิดหลักของเทคโนโลยี ความสัมพันธ์กับศาสตร์อื่น โดยเฉพาะวิทยาศาสตร์ หรือคณิตศาสตร์ รวมทั้งประเมินผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อมนุษย์ สังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาเทคโนโลยี ๒. ระบุปัญหาหรือความต้องการที่มีผลกระทบต่อสังคม รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูลและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับปัญหาที่มีความซับซ้อนเพื่อสังเคราะห์วิธีการ เทคนิคในการแก้ปัญหา โดยคำนึงถึงความถูกต้องด้านทรัพย์สินทางปัญญา ๓. ออกแบบวิธีการแก้ปัญหา โดยวิเคราะห์เปรียบเทียบ และตัดสินใจเลือกข้อมูลที่เป็นภายใต้เงื่อนไขและทรัพยากรที่มีอยู่ นำเสนอแนวทางการแก้ปัญหาให้ผู้อื่นเข้าใจด้วยเทคนิคหรือวิธีการที่หลากหลาย โดยใช้ซอฟต์แวร์ ช่วยในการออกแบบ วางแผน ขั้นตอนการทำงานและดำเนินการแก้ปัญหา ๔. ทดสอบ ประเมินผล วิเคราะห์ และให้เหตุผลของปัญหาหรือข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นภายใต้กรอบเงื่อนไข หาแนวทางการปรับปรุงแก้ไข และนำเสนอผลการแก้ปัญหา พร้อมทั้งเสนอแนวทางการพัฒนาต่อยอด ๕. ใช้ความรู้และทักษะเกี่ยวกับวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ กลไก ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ และเทคโนโลยีที่ซับซ้อนในการแก้ปัญหาหรือพัฒนางาน ได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม และปลอดภัย	๑. ประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะจากศาสตร์ต่าง ๆ รวมทั้งทรัพยากรในการทำโครงการเพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนางาน	

สาระที่ ๔ เทคโนโลยี

มาตรฐาน ว ๔.๒ เข้าใจและใช้แนวคิดเชิงคำนวณในการแก้ปัญหาที่พบในชีวิตจริงอย่างเป็นขั้นตอนและเป็นระบบ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการเรียนรู้ การทำงาน และการแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ รู้เท่าทัน และมีจริยธรรม

ตัวชี้วัดชั้นปี		
ม. ๑	ม. ๒	ม. ๓
๑. ออกแบบอัลกอริทึมที่ใช้แนวคิดเชิงนามธรรมเพื่อแก้ปัญหาหรืออธิบายการทำงานที่พบในชีวิตจริง ๒. ออกแบบและเขียนโปรแกรมอย่างง่าย เพื่อแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์หรือวิทยาศาสตร์ ๓. รวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ ประมวลผล ประเมินผล นำเสนอข้อมูลและสารสนเทศ ตามวัตถุประสงค์โดยใช้ซอฟต์แวร์ หรือบริการบนอินเทอร์เน็ตที่หลากหลาย ๔. ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างปลอดภัย ใช้สื่อและแหล่งข้อมูลตามข้อกำหนดและข้อตกลง	๑. ออกแบบอัลกอริทึมที่ใช้แนวคิดเชิงคำนวณในการแก้ปัญหาหรือการทำงานที่พบในชีวิตจริง ๒. ออกแบบและเขียนโปรแกรมที่ใช้ตรรกะและฟังก์ชันในการแก้ปัญหา ๓. อภิปรายองค์ประกอบและหลักการทำงานของระบบคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีการสื่อสาร เพื่อประยุกต์ใช้งานหรือแก้ปัญหาเบื้องต้น ๔. ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างปลอดภัย มีความรับผิดชอบสร้างและแสดงสิทธิในการเผยแพร่ผลงาน	๑. พัฒนาแอปพลิเคชันที่มีการบูรณาการกับวิชาอื่นอย่างสร้างสรรค์ ๒. รวบรวมข้อมูล ประมวลผล ประเมินผล นำเสนอข้อมูลและสารสนเทศตามวัตถุประสงค์ โดยใช้ซอฟต์แวร์หรือบริการบนอินเทอร์เน็ตที่หลากหลาย ๓. ประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูล วิเคราะห์สื่อและผลกระทบจากการให้ข่าวสารที่ผิด เพื่อการใช้งานอย่างรู้เท่าทัน ๔. ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างปลอดภัย และมีความรับผิดชอบสังคม ปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ใช้ลิขสิทธิ์ของผู้อื่นโดยชอบธรรม

ตัวชี้วัดชั้นปี		
ม. ๔	ม. ๕	ม. ๖
๑. ประยุกต์ใช้แนวคิดเชิงคำนวณในการพัฒนาโครงการที่มีการบูรณาการกับวิชาอื่น อย่างสร้างสรรค์ และเชื่อมโยงกับชีวิตจริง	๑. รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูล และใช้ความรู้ ด้านวิทยาการคอมพิวเตอร์ สื่อดิจิทัล เทคโนโลยีสารสนเทศในการแก้ปัญหาหรือเพิ่มมูลค่าให้กับบริการหรือผลิตภัณฑ์ที่ใช้ ในชีวิตจริงอย่างสร้างสรรค์	๑. ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการนำเสนอ และแบ่งปันข้อมูลอย่างปลอดภัย มีจริยธรรม และวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีผลต่อการดำเนินชีวิต อาชีพ สังคม และวัฒนธรรม

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา ว ๒๑๑๐๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

เวลา ๓ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๑

ศึกษา สืบค้นข้อมูล สำนวจตรวจสอบ วิเคราะห์ และสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับลักษณะของเซลล์ของสิ่งมีชีวิตเซลล์เดียว และเซลล์ของสิ่งมีชีวิตหลายเซลล์ เปรียบเทียบส่วนประกอบสำคัญของเซลล์พืชและเซลล์สัตว์ ทดลองและอธิบายหน้าที่ของส่วนประกอบที่สำคัญของเซลล์พืชและเซลล์สัตว์ ทดลองและอธิบายกระบวนการสารผ่านเซลล์ โดยการแพร่และออสโมซิส ทดลองหาปัจจัยบางประการที่จำเป็นต่อการสังเคราะห์ด้วยแสงของพืช และอธิบายว่าแสงคลอโรฟิลล์ แก๊ส คาร์บอนไดออกไซด์ แก๊ส คาร์บอนไดออกไซด์ น้ำ และปัจจัยที่ จำเป็นต้องใช้ในการสังเคราะห์ด้วยแสง ผลที่ได้จากการสังเคราะห์ด้วยแสงของพืช ความสำคัญของกระบวนการสังเคราะห์ด้วยแสงของพืชต่อสิ่งมีชีวิตและสิ่งแวดล้อม กลุ่มเซลล์ที่เกี่ยวข้องกับการลำเลียงน้ำของพืช โครงสร้างที่เกี่ยวข้องกับระบบลำเลียงน้ำและอาหารของพืช โครงสร้างของดอกที่เกี่ยวข้องกับการสืบพันธุ์ของพืช กระบวนการสืบพันธุ์แบบอาศัยเพศของพืชดอกและแบบอาศัยเพศของพืช โดยใช้ส่วนต่างๆ ของพืชเพื่อช่วยในการขยายพันธุ์ การตอบสนองของพืชต่อแสง น้ำและการสัมผัส หลักการและผลของการใช้เทคโนโลยีชีวภาพในการขยายพันธุ์ ปรับปรุงพันธุ์เพิ่มผลผลิตของพืชและนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ ทดลองและจำแนกสารเป็นกลุ่ม โดยใช้เนื้อสารหรือขนาดอนุภาคเป็นเกณฑ์ และอธิบายสมบัติของสารในแต่ละกลุ่ม สมบัติและการเปลี่ยนแปลงสถานะของสาร โดยใช้แบบจำลองการจัดเรียงอนุภาคของสาร สมบัติความเป็นกรด เบสของสารละลาย ตรวจสอบค่า pH ของสารละลายและนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ วิธีเตรียมสารละลายที่มีความเข้มข้นเป็นร้อยละ การนำความรู้เกี่ยวกับสารละลายไปใช้ประโยชน์ การเปลี่ยนแปลงสมบัติ

โดยใช้กระบวนการแบบสอนพุทธวิธี กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ การสืบเสาะหาความรู้ การสำรวจตรวจสอบ การทำงานกลุ่ม การสร้างความคิดรวบยอด การแก้ปัญหา การทดลอง การวิเคราะห์ สังเคราะห์และการอภิปราย

เพื่อให้รักการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี มีจิตวิทยาศาสตร์ มีทักษะในการดำรงชีวิต สามารถตัดสินใจและนำความรู้ทางวิทยาศาสตร์มาเป็นเครื่องมือในการเรียนวิชาอื่นและนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง เห็นคุณค่าภูมิปัญญาท้องถิ่น เห็นคุณค่าและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สามารถใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการรักษาสภาพแวดล้อมและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติของท้องถิ่น ประเทศและสังคมโลก

รหัสตัวชี้วัด รวม ๒๒ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ว.๑.๑ ม.๑/๑ ม.๑/๒ ม.๑/๓ ม.๑/๔ ม.๑/๕ ม.๑/๖ ม.๑/๗ ม.๑/๘ ม.๑/๙ ม.๑/๑๐ ม.๑/๑๑ ม.๑/๑๒ ม.๑/๑๓

มาตรฐาน ว ๓.๑ ม.๑/๑ ม.๑/๒ ม.๑/๓ ม.๑/๔

มาตรฐาน ว ๓.๒ ม.๑/๑ ม.๑/๒ ม.๑/๓

มาตรฐาน ว ๔.๑ ม.๑/๑ ม.๑/๒

มาตรฐาน ว ๘.๑ ม.๑/๑ ม.๑/๒ ม.๑/๓ ม.๑/๔ ม.๑/๕ ม.๑/๖ ม.๑/๗ ม.๑/๘ ม.๑/๙

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา ว ๒๑๑๐๒ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
เวลา ๓ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๒

ศึกษา สืบค้นข้อมูล สำนวตรตรวจสอบ วิเคราะห์ และสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับมวลและพลังงานของสาร เมื่อสารเปลี่ยนสถานะและเกิดการละลาย ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนสถานะและการละลายของสาร ปริมาณสเกลาร์ ปริมาณเวกเตอร์ ระยะทาง การกระจัด อัตราเร็วและความเร็วในการเคลื่อนที่ของวัตถุ อุณหภูมิและการวัดอุณหภูมิ การถ่ายโอนความร้อนและนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ การดูดกลืน การคายความร้อนโดยการแผ่รังสี สมดุลความร้อนและผลของความร้อนต่อการขยายตัวของสาร องค์ประกอบและการแบ่งชั้นบรรยากาศที่ปกคลุมผิวโลก ความสัมพันธ์ระหว่าง อุณหภูมิ ความชื้นและความกดอากาศที่มีผลต่อปรากฏการณ์ทางลมฟ้าอากาศ การเกิดปรากฏการณ์ทางลมฟ้าอากาศที่มีผลต่อมนุษย์ การแปลความหมายข้อมูลจากการพยากรณ์อากาศ ผลของลมฟ้าอากาศต่อการดำรงชีวิตของสิ่งมีชีวิต และสิ่งแวดล้อม ปัจจัยทางธรรมชาติและการกระทำของมนุษย์ที่มี ผลต่อการเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิของโลก รุโหวโอโซน และฝนกรด ผลของภาวะโลกร้อน รุโหวโอโซน และ ฝนกรด ที่มีต่อสิ่งมีชีวิตและสิ่งแวดล้อม

โดยใช้กระบวนการสอนแบบพุทธวิธี กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ การสืบเสาะหาความรู้ การสำวตรตรวจสอบ การทำงานกลุ่ม การสร้างความคิดรวบยอด การแก้ปัญหา การทดลอง การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการอภิปราย

เพื่อให้รักการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี มีจิตวิทยาศาสตร์ มีทักษะในการดำรงชีวิต สามารถตัดสินใจและนำความรู้ทางวิทยาศาสตร์มาเป็นเครื่องมือในการเรียนวิชาอื่นและนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องเห็นคุณค่าภูมิปัญญาท้องถิ่น เห็นคุณค่าและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสามารถใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการรักษาสภาพแวดล้อมและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติของท้องถิ่น ประเทศและสังคมโลก

รหัสตัวชี้วัด รวม ๒๐ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ว ๕.๑ ม.๑/๑ ม.๑/๒ ม.๑/๓ ม.๑/๔

มาตรฐาน ว ๖.๑ ม.๑/๑ ม.๑/๒ ม.๑/๓ ม.๑/๔ ม.๑/๕ ม.๑/๖ ม.๑/๗

มาตรฐาน ว ๘.๑ ม.๑/๑ ม.๑/๒ ม.๑/๓ ม.๑/๔ ม.๑/๕ ม.๑/๖ ม.๑/๗ ม.๑/๘ ม.๑/๙

คำอธิบายรายวิชา (พื้นฐาน)

รหัสวิชา ว ๒๑๑๘๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ (การออกแบบและเทคโนโลยี)
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๒ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต

ศึกษาแนวคิดหลักของเทคโนโลยีในชีวิตประจำวัน และวิเคราะห์สาเหตุหรือปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี ปัญหาหรือความต้องการในชีวิตประจำวัน วิเคราะห์ข้อมูลและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับปัญหา การออกแบบวิธีการแก้ปัญหาโดยวิเคราะห์เปรียบเทียบและตัดสินใจเลือกข้อมูลที่จำเป็น การแก้ปัญหาให้ผู้อื่นเข้าใจ การวางแผนและดำเนินการแก้ปัญหา การทดสอบ ประเมินผล และระบุข้อบกพร่องที่เกิดขึ้น การใช้ความรู้และทักษะเกี่ยวกับวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ กลไก ไฟฟ้า หรืออิเล็กทรอนิกส์

โดยใช้กระบวนการทางเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์ การสืบเสาะหาความรู้ การสำรวจตรวจสอบ การสืบค้นข้อมูล และการอภิปราย เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความคิด สามารถสื่อสารสิ่งที่เรียนรู้ มีความสามารถในการตัดสินใจ เห็นคุณค่าของการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน มีจิตวิทยาศาสตร์ จริยธรรม คุณธรรม และค่านิยมที่เหมาะสมแก่สมณสาธิต

รวม ๕ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ว ๘.๑ ม.๑/๑ ม.๑/๒ ม.๑/๓ ม.๑/๔ ม.๑/๕ (การออกแบบและเทคโนโลยี)

คำอธิบายรายวิชา (พื้นฐาน)

รหัสวิชา ว ๒๑๑๘๒ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ (วิทยาการคำนวณ)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๒ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต

ศึกษาการออกแบบอัลกอริทึมที่ใช้แนวคิดเชิงนามธรรมเพื่อแก้ปัญหาหรืออธิบายการทำงาน การออกแบบและเขียนโปรแกรมอย่างง่าย ข้อมูลปฐภูมิ ประมวลผล ประเมินผล การนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างปลอดภัย การใช้สื่อและแหล่งข้อมูลตามข้อกำหนด

โดยใช้กระบวนการทางเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์ การสืบเสาะหาความรู้ การสำรวจตรวจสอบ การสืบค้นข้อมูล และการอภิปราย เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความคิด สามารถสื่อสารสิ่งที่เรียนรู้ มีความสามารถในการตัดสินใจ เห็นคุณค่าของการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน มีจิตวิทยาศาสตร์ จริยธรรม คุณธรรม และค่านิยมที่เหมาะสมแก่สมณสาธิต

รวม ๔ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ว ๘.๒ ม.๑/๑ ม.๑/๒ ม.๑/๓ ม.๑/๔ (วิทยาการคำนวณ)

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา ว ๒๒๑๐๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

เวลา ๓ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๑

ศึกษาความสำคัญของโครงสร้างและการทำงานของระบบย่อยอาหาร ระบบหมุนเวียนเลือดระบบหายใจ ระบบขับถ่าย ระบบสืบพันธุ์ ของมนุษย์และสัตว์ รวมทั้งระบบประสาทของมนุษย์ ความสัมพันธ์ของระบบต่างๆ ของ มนุษย์ พฤติกรรมของมนุษย์และสัตว์ที่ตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อมและภายใน หลักการและผลของการใช้เทคโนโลยีชีวภาพในการขยายพันธุ์ ปรับปรุงพันธุ์และเพิ่มผลผลิตของสัตว์ ทดลองสารอาหารในอาหารมีปริมาณพลังงานและสัดส่วนที่เหมาะสมกับเพศและวัย ผลของสารเสพติดต่อระบบต่างๆ ของร่างกาย

องค์ประกอบสมบัติของธาตุและสารประกอบเปรียบเทียบสมบัติของธาตุโลหะ ธาตุอโลหะ ธาตุกึ่งโลหะและธาตุกัมมันตรังสี หลักการแยกสารด้วยวิธีการกรอง การตกผลึก การสกัด การกลั่น และโครมาโทกราฟี ทดลองการเปลี่ยนแปลงสมบัติ มวล และพลังงานเมื่อสารเกิดปฏิกิริยาเคมี รวมทั้งอธิบายปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดปฏิกิริยาเคมีเขียนสมการเคมีของปฏิกิริยาของสารต่างๆ ผลของสารเคมี ปฏิกิริยาเคมีต่อสิ่งมีชีวิตและสิ่งแวดล้อม การใช้สารเคมีอย่างถูกต้อง ปลอดภัย วิธีป้องกันและแก้ไขอันตรายที่เกิดขึ้นจากการใช้สารเคมี ทดลอง

แรงลัพธ์ของแรงหลายแรงในระนาบเดียวกันที่กระทำต่อวัตถุแรงลัพธ์ที่กระทำต่อวัตถุที่หยุดนิ่งหรือวัตถุเคลื่อนที่ด้วยความเร็วคงตัว ทดลองการสะท้อนของแสง การหักเหของแสง ผลของความสว่างที่มีต่อมนุษย์และสิ่งมีชีวิตอื่นๆ ทดลองการดูดกลืนแสงสี การมองเห็นสีของวัตถุ

โดยใช้กระบวนการสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม ทดลอง สร้างความคิดรวบยอด ฝึกทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ การอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนสื่อความหมายอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความคิด และสามารถนำทักษะทางวิทยาศาสตร์ไปใช้สื่อสารในสิ่งที่เรียนรู้ มีความสามารถในการตัดสินใจ

ตระหนักและเห็นคุณค่าของการนำความรู้ทางวิทยาศาสตร์ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันมีคุณธรรมจริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัยและค่านิยมที่เหมาะสมตามสมณสาธูป

รหัสตัวชี้วัด รวม ๑๘ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ว ๑.๑ ม.๒/๑ ม.๒/๒ ม.๒/๓ ม.๒/๔ ม.๒/๕ ม.๒/๖

มาตรฐาน ว ๓.๑ ม.๒/๑ ม.๒/๒ ม.๒/๓

มาตรฐาน ว ๓.๒ ม.๒/๑ ม.๒/๒ ม.๒/๓ ม.๒/๔

มาตรฐาน ว ๔.๑ ม.๒/๑ ม.๒/๒

มาตรฐาน ว ๕.๑ ม.๒/๑ ม.๒/๒ ม.๒/๓

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา ว ๒๒๑๐๒ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒
เวลา ๓ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๒

ศึกษาความสำคัญการสำรวจ ทดลองลักษณะของชั้นหน้าตัดดิน สมบัติของดิน กระบวนการเกิดดินการใช้ประโยชน์และการปรับปรุงคุณภาพของดิน ทดลองเลียนแบบกระบวนการเกิดและลักษณะองค์ประกอบของหิน ตรวจสอบลักษณะทางกายภาพของแร่ กระบวนการเกิด ลักษณะและสมบัติของปิโตรเลียม ถ่านหิน หินน้ำมัน สำรวจลักษณะแหล่งน้ำธรรมชาติ การใช้ประโยชน์และการอนุรักษ์แหล่งน้ำในท้องถิ่น ทดลองเลียนแบบการเกิดแหล่งน้ำบนดิน แหล่งน้ำใต้ดิน กระบวนการผุพังอยู่กับที่ การกร่อน การพัดพา การทับถม การตกผลึกและผลของกระบวนการ สร้างแบบจำลองและ อธิบายโครงสร้างและองค์ประกอบของโลก

การตั้งคำถามที่กำหนดประเด็นหรือตัวแปรที่สำคัญในการสำรวจตรวจสอบ สร้างสมมติฐานที่สามารถตรวจสอบได้และวางแผนการสำรวจตรวจสอบหลายๆ วิธี เลือกเทคนิควิธีการสำรวจตรวจสอบทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพที่ได้ผลเที่ยงตรงและปลอดภัย รวบรวมข้อมูล จัดกระทำข้อมูลเชิงปริมาณและคุณภาพ ประเมินความสอดคล้องของประจักษ์พยานกับข้อสรุปทั้งที่สนับสนุนหรือขัดแย้งกับสมมติฐาน สร้างแบบจำลอง หรือรูปแบบ ที่อธิบายผลหรือแสดงผลของการสำรวจตรวจสอบ สร้างคำถามที่นำไปสู่การสำรวจตรวจสอบในเรื่องที่เกี่ยวข้องบันทึกผลการสังเกต การสำรวจ ตรวจสอบ จัดแสดงผลงาน เขียนรายงานและผลของโครงการหรือชิ้นงาน

โดยใช้กระบวนการสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม ทดลอง สร้างความคิดรวบยอด ฝึกทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ การอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนสื่อความหมายอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความคิด และสามารถนำทักษะทางวิทยาศาสตร์ไปใช้สื่อสารในสิ่งที่เรียนรู้ มีความสามารถในการตัดสินใจ

ตระหนักและเห็นคุณค่าของการนำความรู้ทางวิทยาศาสตร์ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันมี
คุณธรรมจริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัยและค่านิยมที่เหมาะสมตามสมณสาธูป

รหัสตัวชี้วัด รวม ๑๙ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ว ๖.๑ ม.๒/๑ ม.๒/๒ ม.๒/๓ ม.๒/๔ ม.๒/๕ ม.๒/๖ ม.๒/๗ ม.๒/๘ ม.๒/๙ ม.๒/๑๐

มาตรฐาน ว ๘.๑ ม.๒/๑ ม.๒/๒ ม.๒/๓ ม.๒/๔ ม.๒/๕ ม.๒/๖ ม.๒/๗ ม.๒/๘ ม.๒/๙

คำอธิบายรายวิชา (พื้นฐาน)

รหัสวิชา ว ๒๒๑๘๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ (การออกแบบและเทคโนโลยี)
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๒ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต

ศึกษาการคาดการณ์แนวโน้มเทคโนโลยีที่จะเกิดขึ้น วิเคราะห์ เปรียบเทียบ ตัดสินใจเลือกใช้เทคโนโลยี
ปัญหาหรือความต้องการในชุมชนหรือท้องถิ่น สรุปรอบของปัญหา วิเคราะห์ข้อมูลและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับ
ปัญหา การออกแบบวิธีการแก้ปัญหา วิเคราะห์ เปรียบเทียบ และตัดสินใจเลือกข้อมูลที่เป็น แนวทางการ
แก้ปัญหาให้ผู้อื่นเข้าใจ การวางแผนขั้นตอนการทำงานและดำเนินการแก้ปัญหา การทดสอบ ประเมินผล และ
อธิบายปัญหาหรือข้อบกพร่องที่เกิดขึ้น การนำเสนอผลการแก้ปัญหา การใช้ความรู้และทักษะเกี่ยวกับวัสดุ อุปกรณ์
เครื่อง กลไก ไฟฟ้า และอิเล็กทรอนิกส์

โดยใช้กระบวนการทางเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์ การสืบเสาะหาความรู้ การสำรวจตรวจสอบ การสืบค้น
ข้อมูล และการอภิปราย เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความคิด สามารถสื่อสารสิ่งที่เรียนรู้ มีความสามารถในการ
ตัดสินใจ เห็นคุณค่าของการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน มีจิตวิทยาศาสตร์ จริยธรรม คุณธรรม และ
ค่านิยมที่เหมาะสมแก่สมณสาธูป

รวม ๕ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ว ๘.๑ ม.๒/๑ ม.๒/๒ ม.๒/๓ ม.๒/๔ ม.๒/๕ (การออกแบบและเทคโนโลยี)

คำอธิบายรายวิชา (พื้นฐาน)

รหัสวิชา ว ๒๒๑๘๒ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ (วิทยาการคำนวณ)
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๒ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต

ศึกษาการออกแบบอัลกอริทึมที่ใช้แนวคิดเชิงคำนวณ การออกแบบและเขียนโปรแกรมที่ใช้ตรรกะและฟังก์ชัน
ในการแก้ปัญหา การอภิปรายองค์ประกอบและหลักการทำงานของระบบคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยี การสื่อสาร
และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

โดยใช้กระบวนการทางเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์ การสืบเสาะหาความรู้ การสำรวจตรวจสอบ การสืบค้น
ข้อมูล และการอภิปราย เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความคิด สามารถสื่อสารสิ่งที่เรียนรู้ มีความสามารถในการ
ตัดสินใจ เห็นคุณค่าของการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน มีจิตวิทยาศาสตร์ จริยธรรม คุณธรรม และ
ค่านิยมที่เหมาะสมแก่สมณสาธูป

รวม ๔ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ว ๘.๑ ม.๒/๑ ม.๒/๒ ม.๒/๓ ม.๒/๔ (วิทยาการคำนวณ)

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา ว ๒๓๑๐๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
เวลา ๓ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๑

ศึกษาความสำคัญลักษณะของโครโมโซมที่มีหน่วยพันธุกรรมหรือยีนในนิวเคลียส ความสำคัญของสารพันธุกรรมหรือดีเอ็นเอ และกระบวนการถ่ายทอดลักษณะทางพันธุกรรม โรคทางพันธุกรรมที่เกิดจากความผิดปกติของยีนและโครโมโซม สำรวจความหลากหลายทางชีวภาพในท้องถิ่นที่ทำให้สิ่งมีชีวิตดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างสมดุลผลของความหลากหลายทางชีวภาพที่มีต่อมนุษย์ สัตว์ พืช และสิ่งแวดล้อม ผลของเทคโนโลยีชีวภาพต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์และสิ่งแวดล้อม

สำรวจระบบนิเวศต่างๆ ในท้องถิ่น ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบภายในระบบนิเวศ ความสัมพันธ์ของการถ่ายทอดพลังงานของสิ่งมีชีวิตในรูปของโซ่อาหารและสายใยอาหาร วัฏจักรน้ำ วัฏจักรคาร์บอน และความสำคัญที่มีต่อระบบนิเวศ ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงขนาดของประชากรในระบบนิเวศ สภาพปัญหาสิ่งแวดล้อมทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่น แนวทางในการแก้ไขปัญหา แนวทางการรักษาสมดุลของระบบนิเวศ การใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืนการใช้ทรัพยากรธรรมชาติตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ปัญหาสิ่งแวดล้อมและเสนอแนะแนวทางการแก้ปัญหาการมีส่วนร่วมในการดูแลและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นอย่างยั่งยืน ความเร่งและผลของแรงลัพธ์ที่ทำต่อวัตถุ ทดลองแรงกิริยาและแรงปฏิกิริยาระหว่างวัตถุ แรงพยางค์ของของเหลวที่กระทำต่อวัตถุ ความแตกต่างระหว่างแรงเสียดทานสถิตกับแรงเสียดทานจลน์ วิเคราะห์โมเมนต์ของแรง การเคลื่อนที่ของวัตถุที่เป็นแนวตรง และแนวโค้ง

โดยใช้กระบวนการสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม ทดลอง สร้างความคิดรวบยอด ฝึกทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ การอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนสื่อความหมายอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความคิด และสามารถนำทักษะทางวิทยาศาสตร์ไปใช้สื่อสารในสิ่งที่เรียนรู้ มีความสามารถในการตัดสินใจ

ตระหนักและเห็นคุณค่าของการนำความรู้ทางวิทยาศาสตร์ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันมีคุณธรรมจริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัยและค่านิยมที่เหมาะสมตามสมณสาธูป

รหัสตัวชี้วัด รวม ๒๓ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ว ๑.๒ ม.๓/๑ ม.๓/๒ ม.๓/๓ ม.๓/๔ ม.๓/๕ ม.๓/๖

มาตรฐาน ว ๒.๑ ม.๓/๑ ม.๓/๒ ม.๓/๓ ม.๓/๔

มาตรฐาน ว ๒.๒ ม.๓/๑ ม.๓/๒ ม.๓/๓ ม.๓/๔ ม.๓/๕ ม.๓/๖

มาตรฐาน ว ๔.๑ ม.๓/๑ ม.๓/๒ ม.๓/๓

มาตรฐาน ว ๔.๒ ม.๓/๑ ม.๓/๒ ม.๓/๓

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา ว ๒๓๑๐๒ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
เวลา ๓ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๒

ศึกษาความสำคัญของพลังงานจลน์ พลังงานศักย์โน้มถ่วง กฎการอนุรักษ์พลังงาน และความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณ ความสัมพันธ์ระหว่างความต่างศักย์ กระแสไฟฟ้า ความต้านทาน คำนวณพลังงานไฟฟ้าของเครื่องใช้ไฟฟ้า การต่อวงจรไฟฟ้าในบ้านอย่างถูกต้องปลอดภัยและประหยัด ตัวต้านทานไดโอด ทรานซิสเตอร์ และหลอดต่อวงจรอิเล็กทรอนิกส์เบื้องต้นที่มีทรานซิสเตอร์ ความสัมพันธ์ระหว่างดวงอาทิตย์ โลก ดวงจันทร์และดาวเคราะห์อื่นๆ และผลที่เกิดขึ้นต่อสิ่งแวดล้อมและสิ่งมีชีวิตบนโลก องค์ประกอบของเอกภพ กาแล็กซี ระบบสุริยะ ตำแหน่งของกลุ่มดาว ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีอวกาศที่ใช้สำรวจอวกาศ วัตถุท้องฟ้า สภาพอากาศ ทรัพยากรธรรมชาติ การเกษตรและการสื่อสาร

การตั้งคำถามที่กำหนดประเด็นหรือตัวแปรที่สำคัญในการสำรวจตรวจสอบ สร้างสมมติฐานที่สามารถตรวจสอบได้และวางแผนการสำรวจตรวจสอบหลายๆ วิธี เลือกเทคนิควิธีการสำรวจตรวจสอบทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพที่ได้ผลเที่ยงตรงและปลอดภัย รวบรวมข้อมูล จัดกระทำข้อมูลเชิงปริมาณและคุณภาพ ประเมินความสอดคล้องของประจักษ์พยานกับข้อสรุปทั้งที่สนับสนุนหรือขัดแย้งกับสมมติฐาน สร้างแบบจำลอง หรือรูปแบบ ที่อธิบายผลหรือแสดงผลของการสำรวจตรวจสอบ สร้างคำถามที่นำไปสู่การสำรวจตรวจสอบในเรื่องที่เกี่ยวข้อง บันทึกผลการสังเกต การสำรวจ ตรวจสอบ จัดแสดงผลงาน เขียนรายงานและผลของโครงการหรือชิ้นงาน

โดยใช้กระบวนการสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม ทดลอง สร้างความคิดรวบยอด ฝึกทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ การอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนสื่อความหมายอย่างมีวิจารณ์ญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความคิด และสามารถนำทักษะทางวิทยาศาสตร์ไปใช้สื่อสารในสิ่งที่เรียนรู้ มีความสามารถในการตัดสินใจ

ตระหนักและเห็นคุณค่าของการนำความรู้ทางวิทยาศาสตร์ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันมีคุณธรรมจริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัยและค่านิยมที่เหมาะสมตามสมณสาธูป

รหัสตัวชี้วัด รวม ๑๙ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ว ๕.๑ ม.๓/๑ ม.๓/๒ ม.๓/๓ ม.๓/๔ ม.๓/๕

มาตรฐาน ว ๗.๑ ม.๓/๑ ม.๓/๒ ม.๓/๓

มาตรฐาน ว ๗.๒ ม.๓/๑

มาตรฐาน ว ๘.๑ ม.๓/๑ ม.๓/๒ ม.๓/๓ ม.๓/๔ ม.๓/๕ ม.๓/๖ ม.๓/๖ ม.๓/๗ ม.๓/๘ ม.๓/๙

คำอธิบายรายวิชา (พื้นฐาน)

รหัสวิชา ว ๒๓๑๘๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ (การออกแบบและเทคโนโลยี)
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๒ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต

ศึกษาการวิเคราะห์สาเหตุหรือปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและความสัมพันธ์ของเทคโนโลยีกับศาสตร์อื่น ปัญหาหรือความต้องการของชุมชนหรือท้องถิ่น สรุปกรอบของปัญหา วิเคราะห์ข้อมูล และแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับปัญหา การออกแบบวิธีการแก้ปัญหาโดยวิเคราะห์เปรียบเทียบและตัดสินใจเลือกข้อมูล แนวทางการแก้ปัญหาให้ผู้อื่นเข้าใจ วางแผนขั้นตอน การทำงานและดำเนินการแก้ปัญหา การทดสอบ การประเมินผล วิเคราะห์และให้เหตุผลของปัญหาหรือข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นการนำเสนอผลการแก้ปัญหา การใช้ความรู้ และทักษะเกี่ยวกับวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ กลไก ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์

โดยใช้กระบวนการทางเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์ การสืบเสาะหาความรู้ การสำรวจตรวจสอบ การสืบค้นข้อมูล และการอภิปราย เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความคิด สามารถสื่อสารสิ่งที่เรียนรู้ มีความสามารถในการตัดสินใจ เห็นคุณค่าของการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน มีจิตวิทยาศาสตร์ จริยธรรม คุณธรรม และค่านิยมที่เหมาะสมแก่สมณसारูป

รวม ๕ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ๘.๑ ม.๓/๑ ม.๓/๒ ม.๓/๓ ม.๓/๔ ม.๓/๕ (การออกแบบและเทคโนโลยี)

คำอธิบายรายวิชา (พื้นฐาน)

รหัสวิชา ว ๒๓๑๘๒ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ (วิทยาการคำนวณ)
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๒ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต

ศึกษาการพัฒนาแอปพลิเคชันที่มีการบูรณาการกับวิชาอื่น การรวบรวมข้อมูล การประมวลผล ประเมินผล การนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศโดยซอฟต์แวร์ หรือการบริการบนอินเทอร์เน็ต การประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูล วิเคราะห์สื่อและผลกระทบจากการให้ข่าวสารที่ผิด การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ การใช้ลิขสิทธิ์ของผู้อื่นโดยชอบธรรม

โดยใช้กระบวนการทางเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์ การสืบเสาะหาความรู้ การสำรวจตรวจสอบ การสืบค้นข้อมูล และการอภิปราย เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความคิด สามารถสื่อสารสิ่งที่เรียนรู้ มีความสามารถในการตัดสินใจ เห็นคุณค่าของการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน มีจิตวิทยาศาสตร์ จริยธรรม คุณธรรม และค่านิยมที่เหมาะสมแก่สมณसारูป

รวม ๔ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ๘.๑ ม.๓/๑ ม.๓/๒ ม.๓/๓ ม.๓/๔ (วิทยาการคำนวณ)

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา ว ๓๑๑๐๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔
เวลา ๒ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๑

ศึกษาวิเคราะห์ ทดลองเกี่ยวกับไขมันและน้ำมัน โปรตีน คาร์โบไฮเดรต เอนไซม์ การทดสอบสารอาหารซึ่งจัดเป็นสารชีวโมเลกุล ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเกี่ยวกับสารชีวโมเลกุล การกำเนิดปิโตรเลียมและแหล่งปิโตรเลียม ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการกลั่นปิโตรเลียม แก๊สธรรมชาติ น้ำมันดิบ และสารประกอบไฮโดรคาร์บอน ที่นำมาเป็นเชื้อเพลิงในชีวิตประจำวันชนิดและปฏิกิริยาของพอลิเมอร์ศึกษาชนิดสมบัติและประโยชน์ของพลาสติก เส้นใย ยาง รวมทั้งมลพิษที่อาจเกิดขึ้นและแนวทางในการป้องกัน ศึกษาความก้าวหน้าของผลิตภัณฑ์พอลิเมอร์ และความก้าวหน้าทางนาโนเทคโนโลยี

โดยใช้กระบวนการสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม สร้างความคิดรวบยอด ฝึกกระบวนการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนสื่อความหมายอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหาการเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความคิดและสามารถนำวิทยาศาสตร์ไปใช้สื่อสารในสิ่งที่เรียนรู้ มีความสามารถในการตัดสินใจ

ตระหนักและเห็นคุณค่าของการนำความรู้ทางวิทยาศาสตร์ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันมีคุณธรรมจริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัยและค่านิยมที่เหมาะสมตามสมณสาธูป

รหัสตัวชี้วัด รวม ๒๐ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ว ๓.๒ ม.๔/๑ ม.๔/๓ ม.๔/๔ ม.๔/๕ ม.๔/๖ ม.๔/๗ ม.๔/๘ ม.๔/๙

มาตรฐาน ว ๘.๑ ม.๘/๑ ม.๘/๒ ม.๘/๓ ม.๘/๔ ม.๘/๕ ม.๘/๖ ม.๘/๗ ม.๘/๘ ม.๘/๙ ม.๘/๑๐ ม.๘/๑๑ ม.๘/๑๒

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา ว ๓๑๑๐๒ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔
เวลา ๒ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๒

ศึกษาการเกิดปฏิกิริยาต้องอาศัยปัจจัยในการเกิด ได้แก่ ความเข้มข้น พื้นที่ผิว อุณหภูมิ ตัวเร่ง และตัวยับยั้งซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญในการเกิดปฏิกิริยาเคมี พลังงานกับการดำเนินไปของปฏิกิริยา การเกิดปฏิกิริยาย้อนปฏิกิริยาในชีวิตประจำวัน แบบจำลองอะตอมต่างๆ ของนักวิทยาศาสตร์ที่มีพัฒนาการอย่างต่อเนื่อง การวิเคราะห์อนุภาคมูลฐานของอะตอมซึ่งประกอบด้วย อิเล็กตรอน นิวตรอน โปรตอน เลขอะตอม เลขมวล การจัดเรียงตัวของอิเล็กตรอนในอะตอม อธิบายสมบัติบางประการของธาตุ ๒๐ ธาตุแรก เขียนสูตรของสารประกอบชนิดต่างๆ การจัดธาตุเป็นหมวดหมู่ของนักเคมีในยุคต่างๆ จนถึงตารางธาตุในปัจจุบัน สมบัติบางประการของธาตุตามหมู่และตามคาบ

การศึกษาธาตุและสารประกอบซึ่งเกิดจากแรงยึดเหนี่ยวระหว่างอะตอมในโมเลกุล ได้แก่ การเกิดพันธะโควาเลนต์ การฝึกเขียนสูตรและเรียกชื่อสารประกอบโควาเลนต์ พันธะไอออนิก พันธะโลหะ ของธาตุหมู่ ๑A ๒A, ๓A, ๘A ธาตุทรานซิชัน ธาตุกึ่งโลหะ และธาตุกัมมันตรังสี

โดยใช้กระบวนการสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม สร้างความคิดรวบยอด ผูกกระบวนการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนสื่อความหมายอย่างมีวิจารณ์ญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความคิดและสามารถนำวิทยาศาสตร์ไปใช้สื่อสารในสิ่งที่เรียนรู้ มีความสามารถในการตัดสินใจ

ตระหนักและเห็นคุณค่าของการนำความรู้ทางวิทยาศาสตร์ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน มีคุณธรรมจริยธรรม ไม่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัยและค่านิยมที่เหมาะสมตามสมณสาธูป

รหัสตัวชี้วัด รวม ๑๙ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ว ๓.๑ ม.๔/๑ ม.๔/๒ ม.๔/๓ ม.๔/๔ ม.๔/๕

มาตรฐาน ว ๓.๒ ม.๔/๑ ม.๔/๒

มาตรฐาน ว ๘.๑ ม.๘/๑ ม.๘/๒ ม.๘/๓ ม.๘/๔ ม.๘/๕ ม.๘/๖ ม.๘/๗ ม.๘/๘ ม.๘/๙ ม.๘/๑๐ ม.๘/๑๑ ม.๘/๑๒

คำอธิบายรายวิชา (พื้นฐาน)

รหัสวิชา ว ๓๑๒๘๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ (การออกแบบและเทคโนโลยี)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๒ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต

ศึกษาการวิเคราะห์แนวคิดหลักของเทคโนโลยี ความสัมพันธ์ของเทคโนโลยีกับศาสตร์อื่น ประเมินผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อมนุษย์ สังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม ปัญหาหรือความต้องการที่กระทบต่อสังคม วิเคราะห์ข้อมูลและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับปัญหาที่มีความซับซ้อน การออกแบบวิธีการแก้ปัญหา การนำเสนอแนวทางการแก้ปัญหาให้ผู้อื่นเข้าใจ การออกแบบ วางแผนขั้นตอน การทำงานและดำเนินการแก้ปัญหา การทดสอบ การประเมินผล วิเคราะห์และให้เหตุผลของปัญหาหรือข้อบกพร่อง การนำเสนอผลการแก้ปัญหา การใช้ความรู้และทักษะเกี่ยวกับวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ กลไก ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ และเทคโนโลยีที่ซับซ้อน

โดยใช้กระบวนการทางเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์ การสืบเสาะหาความรู้ การสำรวจตรวจสอบ การสืบค้นข้อมูล และการอภิปราย เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความคิด สามารถสื่อสารสิ่งที่เรียนรู้ มีความสามารถในการตัดสินใจ เห็นคุณค่าของการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน มีจิตวิทยาศาสตร์ จริยธรรม คุณธรรม และค่านิยมที่เหมาะสมแก่สมณสาธูป

รวม ๕ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ว ๘.๑ ม.๔/๑ ม.๔/๒ ม.๔/๓ ม.๔/๔ ม.๔/๕ (การออกแบบและเทคโนโลยี)

คำอธิบายรายวิชา (พื้นฐาน)

รหัสวิชา ว ๓๑๒๘๒ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ (วิทยาการคำนวณ)
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๒ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต

วิเคราะห์การพัฒนาโครงงาน การนำแนวคิดเชิงคำนวณไปพัฒนาโครงงาน ที่เกี่ยวกับชีวิตประจำวัน เช่น การจัดการพลังงาน อาหาร การเกษตร การตลาด การค้าขาย การทำธุรกรรม สุขภาพและสิ่งแวดล้อม ตัวอย่างโครงงาน เช่น ระบบดูแลสุขภาพ ระบบอัตโนมัติควบคุมการปลูกพืช ระบบจัดเส้นทาง การขนส่งผลผลิต ระบบแนะนำการใช้งานห้องสมุด ที่มีการโต้ตอบกับผู้ใช้และเชื่อมต่อกับฐานข้อมูล

โดยใช้กระบวนการทางเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์ การสืบเสาะหาความรู้ การสำรวจตรวจสอบ การสืบค้นข้อมูล และการอภิปราย เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความคิด สามารถสื่อสารสิ่งที่เรียนรู้ มีความสามารถในการตัดสินใจ เห็นคุณค่าของการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน มีจิตวิทยาศาสตร์ จริยธรรม คุณธรรม และค่านิยมที่เหมาะสมแก่สมณสาธิต

รวม ๑ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ว ๘.๒ ม.๔/๑ (วิทยาการคำนวณ)

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา ว ๓๒๑๐๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕
เวลา ๒ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๑

ศึกษาสืบค้นข้อมูล สำรวจตรวจสอบ วิเคราะห์ ทดลอง และสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างแรงกับการเคลื่อนที่ของวัตถุในสนามโน้มถ่วง การเคลื่อนที่ของอนุภาคในสนามไฟฟ้า การเคลื่อนที่ของอนุภาคในสนามแม่เหล็ก แรงนิวเคลียร์และแรงไฟฟ้าระหว่างอนุภาคในนิวเคลียส ความสัมพันธ์ระหว่างการกระจัด เวลา ความเร็ว ความเร่งของการเคลื่อนที่ในแนวตรง การเคลื่อนที่แบบโพรเจกไทล์แบบวงกลมและแบบฮาร์มอนิกอย่างง่าย

โดยใช้กระบวนการสอนแบบพุทธวิธี กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ การสืบเสาะหาความรู้ การสำรวจตรวจสอบ การทำงานกลุ่ม การสร้างความคิดรวบยอด การแก้ปัญหา การทดลอง การวิเคราะห์ สังเคราะห์และการอภิปราย

เพื่อให้รักการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เกิดความรู้ความเข้าใจ สามารถสื่อสารสิ่งที่เรียนรู้ มีจิตวิทยาศาสตร์ มีความสามารถในการตัดสินใจ ตระหนักและเห็นคุณค่าของการนำความรู้ทางวิทยาศาสตร์ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน มีคุณธรรม จริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัยและค่านิยมที่เหมาะสมตามสมณสาธิต

รหัสตัวชี้วัด รวม ๑๙ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ว ๔.๑ ม.๕/๑ ม.๕/๒ ม.๕/๓ ม.๕/๔

มาตรฐาน ว ๔.๒ ม.๕/๑ ม.๕/๒ ม.๕/๓

มาตรฐาน ว ๘.๑ ม.๕/๑ ม.๕/๒ ม.๕/๓ ม.๕/๔ ม.๕/๕ ม.๕/๖ ม.๕/๗ ม.๕/๘ ม.๕/๙ ม.๕/๑๐ ม.๕/๑๑
ม.๕/๑๒

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา ว ๓๒๑๐๒ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕
เวลา ๒ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๒

ศึกษาสืบค้นข้อมูล สืบค้นตรวจสอบ วิเคราะห์ ทดลอง และสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับคลื่นกล และอธิบายความสัมพันธ์ระหว่าง อัตราเร็ว ความถี่และความยาวคลื่น คลื่นเสียงบีตส์ของเสียง ความเข้มเสียง ระดับความเข้มเสียง การได้ยินเสียง คุณภาพเสียง มลพิษทางเสียงที่มีต่อสุขภาพของมนุษย์ คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า สเปกตรัมคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า อันตรายจากคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า ปฏิกริยานิวเคลียร์ ฟิชชัน ฟิวชัน พลังงานที่ได้จากปฏิกริยานิวเคลียร์ โรงไฟฟ้านิวเคลียร์ การเกิดกัมมันตภาพรังสีและบอกวิธีการตรวจสอบรังสีในสิ่งแวดล้อม การแบ่งโครงสร้างโลก กระบวนการเปลี่ยนแปลงทางธรณีภาคของโลก กระบวนการเกิดภูเขา รอยเลื่อน รอยคดโค้ง แผ่นดินไหว ภูเขาไฟระเบิด การวางตัวของชั้นหิน ซากดึกดำบรรพ์ และโครงสร้างทางธรณีวิทยา

โดยใช้กระบวนการสอนแบบพุทธวิธี กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ การสืบเสาะหาความรู้ การสำรวจตรวจสอบ การทำงานกลุ่ม การสร้างความคิดรวบยอด การแก้ปัญหา การทดลอง การวิเคราะห์ สังเคราะห์และการอภิปราย

เพื่อให้รักการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เกิดความรู้ความเข้าใจ สามารถสื่อสารสิ่งที่เรียนรู้ มีจิตวิทยาศาสตร์ มีความสามารถในการตัดสินใจ ตระหนักและเห็นคุณค่าของการนำความรู้ทางวิทยาศาสตร์ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน มีคุณธรรม จริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัยและค่านิยมที่เหมาะสมตามสมณสาธูป

รหัสตัวชี้วัด รวม ๒๗ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ว ๕.๑ ม.๕/๑ ม.๕/๒ ม.๕/๓ ม.๕/๔ ม.๕/๕ ม.๕/๖ ม.๕/๗ ม.๕/๘ ม.๕/๙

มาตรฐาน ว ๖.๑ ม.๕/๑ ม.๕/๒ ม.๕/๓ ม.๕/๔ ม.๕/๕ ม.๕/๖

มาตรฐาน ว ๘.๑ ม.๕/๑ ม.๕/๒ ม.๕/๓ ม.๕/๔ ม.๕/๕ ม.๕/๖ ม.๕/๗ ม.๕/๘ ม.๕/๙ ม.๕/๑๐ ม.๕/๑๑
ม.๕/๑๒

คำอธิบายรายวิชา (พื้นฐาน)

รหัสวิชา ว ๓๒๒๘๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ (การออกแบบและเทคโนโลยี)
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๒ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต

วิเคราะห์การทำงานโครงการ เป็นการประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะจากศาสตร์ต่างๆ รวมทั้งทรัพยากรในการสร้างหรือพัฒนาชิ้นงานหรือวิธีการเพื่อแก้ปัญหา หรืออำนวยความสะดวกในการทำงาน การทำโครงการการออกแบบและเทคโนโลยีสามารถดำเนินการได้ โดยริเริ่มจาก การสำรวจสถานการณ์ปัญหาที่สนใจ เพื่อกำหนดหัวข้อโครงการ แล้วรวบรวมข้อมูลและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับปัญหา ออกแบบแนวทางการแก้ปัญหา วางแผนและดำเนินการแก้ปัญหา ทดสอบ ประเมินผล ปรับปรุงแก้ไขวิธีการแก้ปัญหา หรือชิ้นงาน และนำเสนอวิธีการแก้ปัญหา

โดยใช้กระบวนการทางเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์ การสืบเสาะหาความรู้ การสำรวจตรวจสอบ การสืบค้นข้อมูล และการอภิปราย เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความคิด สามารถสื่อสารสิ่งที่เรียนรู้ มีความสามารถในการ

ตัดสินใจ เห็นคุณค่าของการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน มีจิตวิทยาศาสตร์ จริยธรรม คุณธรรม และค่านิยมที่เหมาะสมแก่สมณสาธิต

รวม ๑ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ว ๘.๑ ม.๕/๑ (การออกแบบและเทคโนโลยี)

คำอธิบายรายวิชา (พื้นฐาน)

รหัสวิชา ว ๓๒๒๘๒ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ (วิทยาการคำนวณ)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๒ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต

วิเคราะห์การนำความรู้ด้านวิทยาการคอมพิวเตอร์ สื่อดิจิทัล และเทคโนโลยีสารสนเทศ มาใช้แก้ปัญหาในชีวิตจริง การเพิ่มมูลค่าให้บริการหรือผลิตภัณฑ์ การเก็บข้อมูลและการจัดเตรียมข้อมูลให้พร้อมกับการประมวลผล

การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ การประมวลผลข้อมูล และเครื่องมือ การทำข้อมูลให้เป็นภาพ (data visualization) เช่น bar chart, scatter, histogram การเลือกใช้แหล่งข้อมูล เช่น data.go.th, wolfram alpha, OECD.org, ตลาดหลักทรัพย์, world economic forum คุณค่าของข้อมูล และกรณีศึกษา กรณีศึกษาและวิธีการแก้ปัญหา

โดยใช้กระบวนการทางเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์ การสืบเสาะหาความรู้ การสำรวจตรวจสอบ การสืบค้นข้อมูล และการอภิปราย เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความคิด สามารถสื่อสารสิ่งที่เรียนรู้ มีความสามารถในการตัดสินใจ เห็นคุณค่าของการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน มีจิตวิทยาศาสตร์ จริยธรรม คุณธรรม และค่านิยมที่เหมาะสมแก่สมณสาธิต

รวม ๑ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ว ๘.๒ ม.๕/๒ (วิทยาการคำนวณ)

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา ว ๓๓๑๐๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖

เวลา ๒ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๑

ศึกษา สืบค้นข้อมูล สำรวจตรวจสอบ วิเคราะห์ และสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับการถ่ายทอดทางพันธุกรรม การศึกษาพันธุศาสตร์ของเมนเดล ความน่าจะเป็นและกฎของเมนเดล ลักษณะทางพันธุกรรมที่นอกเหนือจากกฎของเมนเดล การถ่ายทอดยีนและโครโมโซม สมบัติของสารพันธุกรรม DNA การมีเพศสัมพันธ์ทางพันธุกรรม การโคลนนิ่ง เทคโนโลยีของ DNA หลักฐานแนวคิดเกี่ยวกับวิวัฒนาการ พันธุศาสตร์ประชากร ความหมายและกำเนิดของสปีชีส์ กระบวนการรักษาสสมดุลภายในร่างกายของสิ่งมีชีวิต ได้แก่ระบบหายใจ ระบบขับถ่าย ระบบหมุนเวียนเลือดและระบบน้ำเหลือง

โดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ การสืบเสาะหาความรู้ การสำรวจตรวจสอบ การทำงานกลุ่ม การสร้างความคิดรวบยอด การแก้ปัญหา การทดลอง การวิเคราะห์ สังเคราะห์และการอภิปราย

เพื่อให้รักการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี มีทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เกิดความรู้ความเข้าใจ สามารถสื่อสารสิ่งที่เรียนรู้ มีจิตวิทยาศาสตร์ มีทักษะในการดำรงชีวิต สามารถตัดสินใจและนำความรู้

ทางวิทยาศาสตร์มาเป็นเครื่องมือในการเรียนวิชาอื่นและนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง เห็นคุณค่าภูมิปัญญาท้องถิ่น เห็นคุณค่าและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สามารถใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการรักษาสภาพแวดล้อมและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติของท้องถิ่นประเทศและสังคมโลก

รหัสตัวชี้วัด รวม ๒๐ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ว ๑.๑ ม.๔/๑ ม.๔/๒ ม.๔/๓ ม.๔/๔

มาตรฐาน ว ๑.๒ ม.๕/๑ ม.๕/๒ ม.๕/๓ ม.๕/๔

มาตรฐาน ว.๘.๑ ม.๖/๑ ม.๖/๒ ม.๖/๓ ม.๖/๔ ม.๖/๕ ม.๖/๖ ม.๖/๗ ม.๖/๘ ม.๖/๙ ม.๖/๑๐ ม.๖/๑๑
ม.๖/๑๒

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา ว ๓๓๑๐๒ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖

เวลา ๒ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๒

ศึกษา สืบค้นข้อมูล สำรวจตรวจสอบ วิเคราะห์ และสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับระบบนิเวศ ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมทางกายภาพกับสิ่งมีชีวิตความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งมีชีวิตที่อาศัยอยู่ร่วมกันการหมุนเวียนสารที่สำคัญในระบบนิเวศ การถ่ายทอดพลังงานและสารอาหาร การเปลี่ยนแปลงขนาดของประชากร การเปลี่ยนแปลงแทนที่ของสิ่งมีชีวิต มนุษย์กับสภาวะแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติของประเทศไทยและโลก ประเภทของทรัพยากรธรรมชาติ การใช้ทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดประโยชน์ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ โทษของการใช้ทรัพยากรธรรมชาติมากเกินไป

โดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ การสืบเสาะหาความรู้ การสำรวจตรวจสอบ การทำงานกลุ่ม การสร้างความคิดรวบยอด การแก้ปัญหา การทดลอง การวิเคราะห์ สังเคราะห์และการอภิปราย

เพื่อให้รักการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ เกิดความรู้ความเข้าใจ สามารถสื่อสารสิ่งที่เรียนรู้ มีจิตวิทยาศาสตร์ มีทักษะในการดำรงชีวิต สามารถตัดสินใจและนำความรู้ทางวิทยาศาสตร์มาเป็นเครื่องมือในการเรียนวิชาอื่น และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้อง เห็นคุณค่าภูมิปัญญาท้องถิ่น เห็นคุณค่าและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สามารถใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการรักษาสภาพแวดล้อมและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติของท้องถิ่นประเทศและสังคมโลก

รหัสตัวชี้วัด รวม ๑๘ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ว ๒.๑ ม.๕/๑ ม.๕/๒ ม.๕/๓

มาตรฐาน ว ๒.๒ ม.๕/๑ ม.๕/๒ ม.๕/๓

มาตรฐาน ว.๘.๑ ม.๖/๑ ม.๖/๒ ม.๖/๓ ม.๖/๔ ม.๖/๕ ม.๖/๖ ม.๖/๗ ม.๖/๘ ม.๖/๙ ม.๖/๑๐ ม.๖/๑๑
ม.๖/๑๒

คำอธิบายรายวิชา (พื้นฐาน)

รหัสวิชา ว ๓๓๒๘๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ (การออกแบบและเทคโนโลยี)
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๒ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต

วิเคราะห์ อภิปราย จำแนก จัดกลุ่ม เปรียบเทียบ สังเคราะห์ ประเมินค่า สรุป และนำข้อมูล มาเป็นส่วนประกอบเป็นแนวทางสู่อาชีพ ประเมินทางเลือกอาชีพ เป็นการจัดตนเองด้านความรู้ ความสามารถ ทักษะ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ แนวโน้มที่เหมาะสมกับความสนใจ ความถนัด และทักษะทางด้านอาชีพ โดยศึกษาข้อมูลในเรื่อง แนวโน้มด้านอาชีพที่ต้องการของตลาดแรงงาน การเตรียมตัวหางานและสมัครงาน การพัฒนาบุคลิกภาพเข้าสู่งาน ลักษณะความมั่นคงและความก้าวหน้าของอาชีพต่างๆ วิธีการสมัครงาน การเตรียมตัวในการสัมภาษณ์ ลักษณะการทำงาน เช่น เวลาที่เข้าทำงาน สถานที่ทำงาน การเตรียมตัวในการเปลี่ยนอาชีพ เลือก และใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสมกับอาชีพ สามารถประยุกต์ใช้ให้เหมาะกับงาน โดยมีความรู้เกี่ยวกับวิธีการใช้อย่างถูกวิธี ใช้โดยมีหลักการ และมีความสมเหตุสมผลในการใช้ โดยผ่านกระบวนการวิเคราะห์ เปรียบเทียบ และตัดสินใจเลือกใช้เทคโนโลยีอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม ความรับผิดชอบและเจตคติที่ดีต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ฝึกปฏิบัติ เพื่อเพิ่มประสบการณ์ในอาชีพที่ถนัดและสนใจ โดยสามารถจำลองอาชีพ เช่น การจัดนิทรรศการ และ เข้าร่วมกิจกรรมอาชีพ

โดยใช้กระบวนการทางเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์ การสืบเสาะหาความรู้ การสำรวจตรวจสอบ การสืบค้นข้อมูล และการอภิปราย เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความคิด สามารถสื่อสารสิ่งที่เรียนรู้ มีความสามารถในการตัดสินใจ เห็นคุณค่าของการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน มีจิตวิทยาศาสตร์ จริยธรรม คุณธรรม และค่านิยมที่เหมาะสมแก่สมณसारูป

รวม ๑ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ว ๘.๑ ม.๖/๑ (การออกแบบและเทคโนโลยี)

คำอธิบายรายวิชา (พื้นฐาน)

รหัสวิชา ว ๓๓๒๘๒ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ (วิทยาการคำนวณ)
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๒ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต

วิเคราะห์การนำเสนอและแบ่งปันข้อมูล เช่น การเขียนบล็อก อีเมล วิดีโอ ภาพ อินโฟกราฟิก การนำเสนอและแบ่งปันข้อมูลอย่างปลอดภัย เช่น ระวังระวังผลกระทบที่ตามมาเมื่อมีการแบ่งปันข้อมูลหรือเผยแพร่ข้อมูล ไม่สร้างความเดือดร้อนต่อตนเองและผู้อื่น จริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เทคโนโลยีเกิดใหม่ แนวโน้มในอนาคต การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี นวัตกรรมหรือเทคโนโลยีด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน อาชีพเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ ผลกระทบของเทคโนโลยีสารสนเทศต่อการดำเนินชีวิต อาชีพสังคม และวัฒนธรรม

โดยใช้กระบวนการทางเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์ การสืบเสาะหาความรู้ การสำรวจตรวจสอบ การสืบค้นข้อมูล และการอภิปราย เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความคิด สามารถสื่อสารสิ่งที่เรียนรู้ มีความสามารถในการตัดสินใจ เห็นคุณค่าของการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน มีจิตวิทยาศาสตร์ จริยธรรม คุณธรรม และค่านิยมที่เหมาะสมแก่สมณसारูป

รวม ๑ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ว ๘.๒ ม.๖/๑ (วิทยาการคำนวณ)

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ทำไมต้องเรียนสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ การดำรงชีวิตของมนุษย์ทั้งในฐานะปัจเจกบุคคลและการอยู่ร่วมกันในสังคม การปรับตัวตามสภาพแวดล้อม การจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด เข้าใจถึงการพัฒนา เปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย กาลเวลา ตามเหตุปัจจัยต่างๆ เกิดความเข้าใจในตนเอง และผู้อื่น มีความอดทน อดกลั้น ยอมรับในความแตกต่าง และมีคุณธรรม สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต เป็นพลเมืองดีของประเทศชาติ และสังคมโลก

เรียนรู้อะไรในสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมว่าด้วยการอยู่ร่วมกันในสังคม ที่มีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน และมีความแตกต่างกันอย่างหลากหลาย เพื่อช่วยให้สามารถปรับตนเองกับบริบทสภาพแวดล้อม เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ มีความรู้ ทักษะ คุณธรรม และค่านิยมที่เหมาะสม โดยได้กำหนดสาระต่างๆไว้ ดังนี้

ศาสนา ศีลธรรม และจริยธรรม แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ การนำหลักธรรมคำสอนไปปฏิบัติในการพัฒนาตนเอง และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข เป็นผู้กระทำความดี มีค่านิยมที่ดีงาม พัฒนาค่านิยมของตนเองอยู่เสมอ รวมทั้งบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมและส่วนรวม

หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิต ระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบันการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ลักษณะและความสำคัญ การเป็นพลเมืองดี ความแตกต่างและความหลากหลายทางวัฒนธรรม ค่านิยม ความเชื่อ ปณิธานค่านิยมด้านประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สิทธิ หน้าที่ เสรีภาพการดำเนินชีวิตอย่าง สันติสุขในสังคมไทยและสังคมโลก

เศรษฐศาสตร์ การผลิต การแจกจ่าย และการบริโภคสินค้าและบริการ การบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดอย่างมีประสิทธิภาพ การดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ และการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในวิถีประจำวัน

ประวัติศาสตร์ เวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ วิธีการทางประวัติศาสตร์ พัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตถึงปัจจุบัน ความสัมพันธ์และเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่างๆ ผลกระทบที่เกิดจากเหตุการณ์สำคัญในอดีต บุคคลสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงต่างๆในอดีต ความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย แหล่งอารยธรรมที่สำคัญของโลก

ภูมิศาสตร์ ลักษณะทางกายภาพของโลก ปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์วิถีการดำเนินชีวิต เพื่อให้รู้เท่าทัน ปรับตัวตามการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อม ตลอดจนสามารถใช้ทักษะ กระบวนการ ความสามารถทางภูมิศาสตร์ และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์จัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมตามสาเหตุและปัจจัย อันจะนำไปสู่การปรับใช้ในการดำเนินชีวิต

คุณภาพผู้เรียน

จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

มีความรู้เกี่ยวกับความเป็นไปของโลก โดยการศึกษาประเทศไทยเปรียบเทียบกับประเทศในภูมิภาคต่างๆ ในโลก เพื่อพัฒนาแนวคิด เรื่องการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

มีทักษะที่จำเป็นต่อการเป็นนักคิดอย่างมีวิจารณญาณได้รับการพัฒนาแนวคิด และขยายประสบการณ์เปรียบเทียบระหว่างประเทศไทยกับประเทศในภูมิภาคต่างๆ ในโลก ได้แก่ เอเชีย ออสเตรเลีย โอเชียเนีย แอฟริกา ยุโรป อเมริกาเหนือ อเมริกาใต้ ในด้านศาสนา คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม ความเชื่อ ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม การเมืองการปกครอง ประวัติศาสตร์และภูมิศาสตร์ ด้วยวิธีการทางประวัติศาสตร์ และสังคมศาสตร์

รู้และเข้าใจแนวคิดและวิเคราะห์เหตุการณ์ในอนาคต สามารถนำมาใช้เป็นประโยชน์ในการดำเนินชีวิต และวางแผนการดำเนินงานได้อย่างเหมาะสม

มีความรู้เกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพ ภัยพิบัติ ลักษณะกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคม ในภูมิภาคต่างๆ ของโลก ความร่วมมือด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ เพื่อเตรียมรับมือภัยพิบัติและการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖

มีความรู้เกี่ยวกับความเป็นไปของโลกอย่างกว้างขวางและลึกซึ้งยิ่งขึ้น

เป็นพลเมืองที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม ปฏิบัติตามหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ รวมทั้งมีค่านิยมอันพึงประสงค์ สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข รวมทั้งมีศักยภาพเพื่อการศึกษาต่อในชั้นสูงตามความประสงค์ได้

มีความรู้เรื่องภูมิปัญญาไทย ความภูมิใจในความเป็นไทย ประวัติศาสตร์ของชาติไทย ยึดมั่นในวิถีชีวิต และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

มีนิสัยที่ดีในการบริโภค เลือกและตัดสินใจบริโภคได้อย่างเหมาะสม มีจิตสำนึก และมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ประเพณีวัฒนธรรมไทย และสิ่งแวดล้อม มีความรักท้องถิ่นและประเทศชาติ มุ่งทำประโยชน์ และสร้างสิ่งที่ดีงามให้กับสังคม

มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของตนเอง ชี้นำตนเองได้ และสามารถแสวงหาความรู้จากแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ ในสังคมได้ตลอดชีวิต

มีความรู้เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพ ปัญหาทางกายภาพและภัยพิบัติ ซึ่งได้รับอิทธิพลจากปัจจัยทางภูมิศาสตร์ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับการสร้างสรรควิถีการดำเนินชีวิต ความร่วมมือด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในประเทศและระหว่างประเทศ เพื่อเตรียมรับมือการเปลี่ยนแปลงของโลก และการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส ๑.๑ รู้ และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตาม
หลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัดชั้นปี			ตัวชี้วัดช่วงชั้น
ม. ๑	ม. ๒	ม. ๓	ม. ๔ – ม. ๖
๑. อธิบายการเผยแผ่พระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือสู่ประเทศไทย ๒. วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือที่มีต่อสภาพแวดล้อมในสังคมไทย รวมทั้งการพัฒนาดนและครอบครัว ๓. วิเคราะห์พุทธประวัติตั้งแต่ประสูติจนถึงบำเพ็ญทุกรกิริยาหรือประวัติศาสดาที่ตนนับถือตามที่กำหนด ๔. วิเคราะห์และประพจน์ตามแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก เรื่องเล่าและศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด ๕. อธิบายพุทธคุณ และข้อธรรมสำคัญในกรอบอริยสัจ ๔ หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด เห็นคุณค่าและนำไปพัฒนา แก้ปัญหาของตนเองและครอบครัว ๖. เห็นคุณค่าของการพัฒนาจิตเพื่อการเรียนรู้และการดำเนินชีวิตด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการคือ วิธีคิดแบบคุณค่าแท้-	๑. อธิบายการเผยแผ่พระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือสู่ประเทศเพื่อนบ้าน ๒. วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือที่ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจอันดีกับประเทศเพื่อนบ้าน ๓. วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตน นับถือในฐานะที่เป็นรากฐานของวัฒนธรรมเอกลักษณ์ของชาติและมรดกของชาติ ๔. อภิปราย ความสำคัญของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตน นับถือกับการพัฒนาชุมชนและการจัดระเบียบสังคม ๕. วิเคราะห์พุทธประวัติหรือประวัติศาสดาของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด ๖. วิเคราะห์และประพจน์ตามแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก เรื่องเล่าและศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด	๑. อธิบายการเผยแผ่พระพุทธ ศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือสู่ประเทศต่างๆ ทั่วโลก ๒. วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือในฐานะที่ช่วยสร้างสรรค์ อารยธรรมและความสงบสุขแก่โลก ๓. อภิปรายความสำคัญของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการพัฒนาอย่างยั่งยืน ๔. วิเคราะห์ พุทธประวัติจากพระพุทธรูปปางต่างๆ หรือประวัติศาสดาที่ตนนับถือตามที่กำหนด ๕. วิเคราะห์และประพจน์ตามแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดก เรื่องเล่าและศาสนิกชนตัวอย่างตาม ที่กำหนด ๖. อธิบาย สังฆคุณ และข้อธรรมสำคัญในกรอบอริยสัจ ๔ หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตน นับถือตามที่กำหนด	๑. วิเคราะห์สังคมชมพูทวีป และคติความเชื่อทางศาสนาสมัยก่อนพระพุทธเจ้าหรือสังคมสมัยของศาสดาที่ตนนับถือ ๒. วิเคราะห์พระพุทธเจ้าในฐานะเป็นมนุษย์ผู้ฝึกตนได้อย่างสูงสุดในการตรัสรู้ การก่อตั้ง วิธีการสอนและการเผยแผ่พระพุทธ ศาสนาหรือวิเคราะห์ประวัติศาสดาที่ตนนับถือตามที่กำหนด ๓. วิเคราะห์พุทธประวัติด้านการบริหาร และการธำรงรักษาศาสนาหรือวิเคราะห์ประวัติศาสดาที่ตนนับถือตามที่กำหนด ๔. วิเคราะห์ ข้อปฏิบัติทางสายกลางในพระพุทธศาสนา หรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด ๕. วิเคราะห์การพัฒนาศรัทธาและปัญญาที่ถูกต้องในพระพุทธศาสนา หรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด ๖. วิเคราะห์ ลักษณะประชาธิปไตยในพระพุทธศาสนาหรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด

ตัวชี้วัดชั้นปี			ตัวชี้วัดช่วงชั้น
ม. ๑	ม. ๒	ม. ๓	ม. ๔ – ม. ๖
คุณค่าเทียมน และวิธีคิดแบบคุณ-โทษและทางออก หรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ ๗. สวดมนต์ แผ่เมตตา บริหารจิตและเจริญปัญญาด้วย อานาปานสติหรือตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด ๘. วิเคราะห์และปฏิบัติตาม หลักธรรมทางศาสนาที่ตน นับถือในการดำรงชีวิตแบบพอเพียงและดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมเพื่อการอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข ๙. วิเคราะห์เหตุผลความจำเป็นที่ทุกคนต้องศึกษาริยรู้ศาสนาอื่นๆ ๑๐. ปฏิบัติตนต่อศาสนิกชนอื่นในสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม ๑๑. วิเคราะห์การกระทำของบุคคลที่เป็นแบบอย่างด้าน ศาสนสัมพันธ์ และนำเสนอแนวทางการปฏิบัติของตนเอง	๗. อธิบายโครงสร้างและสาระ สังเขปของพระไตรปิฎก หรือคัมภีร์ของศาสนาที่ตนนับถือ ๘. อธิบายธรรมคุณและข้อธรรมสำคัญในกรอบอริยสัจ ๔ หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนดเห็นคุณค่าและนำไปพัฒนา แก้ปัญหาของชุมชนและสังคม ๙. เห็นคุณค่าของการพัฒนาจิตเพื่อการเรียนรู้และดำเนินชีวิต ด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการ คือ วิธีคิดแบบอุบายปลูกเร้าคุณธรรม และวิธีคิดแบบอรรถธรรมสัมพันธ์ หรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ ๑๐. สวดมนต์ แผ่เมตตา บริหารจิตและเจริญปัญญาด้วยอานาปานสติหรือตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ ๑๑. วิเคราะห์การปฏิบัติตนตามหลักธรรมทางศาสนาที่ตนนับถือเพื่อการดำรงตนอย่างเหมาะสมในกระแสความเปลี่ยนแปลงของโลก และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข	๗. เห็นคุณค่าและวิเคราะห์การปฏิบัติตนตามหลักธรรมในการพัฒนาตนเพื่อเตรียม พร้อมสำหรับการทำงานและการมีครอบครัว ๘. เห็นคุณค่า ของการพัฒนาจิต เพื่อการเรียนรู้และดำเนินชีวิตด้วยวิธีคิดแบบโยนิโส-มนสิการคือวิธีคิดแบบอริยสัจ และวิธีคิดแบบสืบสาวเหตุปัจจัยหรือการพัฒนาจิตตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ ๙. สวดมนต์ แผ่เมตตา บริหารจิตและเจริญปัญญาด้วยอานาปานสติหรือตามแนวทางของศาสนาที่ตน นับถือ ๑๐. วิเคราะห์ความแตกต่างและยอมรับวิถีการดำเนินชีวิตของศาสนิกชนในศาสนาอื่นๆ	๗. วิเคราะห์หลักการของพระพุทธศาสนากับหลักวิทยาศาสตร์หรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด ๘. วิเคราะห์การฝึกฝนและพัฒนาตนเอง การพึ่งตนเอง และการมุ่งอิสรภาพในพระพุทธศาสนาหรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด ๙. วิเคราะห์พระพุทธศาสนาว่าเป็นศาสตร์แห่งการศึกษา ซึ่งเน้น ความสัมพันธ์ของเหตุปัจจัยกับวิธีการแก้ปัญหาหรือแนวคิดของศาสนาที่ตน นับถือตามที่กำหนด ๑๐. วิเคราะห์พระพุทธศาสนาในการฝึกตน ไม่ให้ประมาท มุ่งประโยชน์และสันติภาพบุคคล สังคม และโลกหรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด ๑๑. วิเคราะห์พระพุทธศาสนากับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการพัฒนาประเทศแบบยั่งยืน หรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด ๑๒. วิเคราะห์ความสำคัญของพระพุทธศาสนาเกี่ยวกับการศึกษาที่สมบูรณ์ การเมืองและสันติภาพหรือแนวคิดของศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด ๑๓. วิเคราะห์หลักธรรมในกรอบอริยสัจ ๔ หรือหลักคำสอนของศาสนาที่ตนนับถือ ๑๔. วิเคราะห์ข้อคิดและแบบอย่างการดำเนินชีวิตจากประวัติสาวก ชาดก เรื่องเล่าและศาสนิกชนตัวอย่างตามที่กำหนด

ตัวชี้วัดชั้นปี			ตัวชี้วัดช่วงชั้น
ม. ๑	ม. ๒	ม. ๓	ม. ๔ – ม. ๖
			๑๕. วิเคราะห์คุณค่าและความสำคัญของการสังคายนา พระไตรปิฎกหรือคัมภีร์ของศาสนา ที่ตนนับถือ และการเผยแผ่ ๑๖. เชื่อมั่นต่อผลของการทำความดี ความชั่ว สามารถ วิเคราะห์สถานการณ์ที่ต้องเผชิญและตัดสินใจ เลือกดำเนินการหรือปฏิบัติตนได้อย่างมีเหตุผล ถูกต้องตามหลักธรรม จริยธรรม และกำหนด เป้าหมาย บทบาทการดำเนินชีวิตเพื่อการอยู่ ร่วมกันอย่างสันติสุข และอยู่ร่วมกันเป็นชาติอย่าง สมานฉันท์ ๑๗. อธิบายประวัติศาสตร์ของศาสนาอื่นๆ โดยสังเขป ๑๘. ตระหนักในคุณค่าและความ สำคัญของค่านิยม จริยธรรมที่เป็นตัวกำหนดความเชื่อและพฤติกรรม ที่แตกต่างกันของ ศาสนิกชนศาสนาต่างๆเพื่อขจัด ความขัดแย้งและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติสุข ๑๙. เห็นคุณค่า เชื่อมั่นและมุ่งมั่นพัฒนาชีวิตด้วยการ พัฒนาจิตและพัฒนาการเรียนรู้ด้วยวิธีคิดแบบ โยนิโส-มนสิการ หรือการพัฒนาจิตตามแนวทาง ของศาสนาที่ตนนับถือ ๒๐. สวดมนต์ แผ่เมตตาและบริหารจัดการและเจริญ ปัญญาตามหลักสติปัฏฐาน หรือตามแนวทางของ ศาสนาที่ตนนับถือ ๒๑. วิเคราะห์หลักธรรมสำคัญในการอยู่ร่วมกันอย่าง สันติสุขของศาสนาอื่นๆ และชักชวน ส่งเสริม สนับสนุนให้บุคคลอื่นเห็นความสำคัญของการทำ ความดีต่อกัน

ตัวชี้วัดชั้นปี			ตัวชี้วัดช่วงชั้น
ม. ๑	ม. ๒	ม. ๓	ม. ๔ – ม. ๖
			๒๒. เสนอแนวทางการจัดกิจกรรม ความร่วมมือของทุกศาสนาในการแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม

สาระที่ ๑ ศาสนา ศีลธรรม จริยธรรม

มาตรฐาน ส ๑.๒ เข้าใจ ตระหนักและปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดี และธำรงรักษาพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ

ตัวชี้วัดชั้นปี			ตัวชี้วัดช่วงชั้น
ม. ๑	ม. ๒	ม. ๓	ม. ๔ – ม. ๖
๑. บำเพ็ญประโยชน์ต่อศาสนสถานของศาสนาที่ตนนับถือ ๒. อธิบาย จริยวัตรของสาวกเพื่อเป็นแบบอย่างในการประพฤติปฏิบัติและปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อสาวกของศาสนาที่ตน นับถือ ๓. ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อบุคคลต่างๆตามหลักศาสนา ที่ตนนับถือตามที่กำหนด ๔. จัดพิธีกรรมและปฏิบัติตนในศาสนพิธี พิธีกรรมได้ถูกต้อง ๕. อธิบาย ประวัติความ สำคัญและปฏิบัติตนในวันสำคัญทางศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนดได้ถูกต้อง	๑. ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อบุคคลต่างๆตามหลักศาสนาที่ตนนับถือตามที่กำหนด ๒. มีมรรยาทของความเป็นศาสนิกชนที่ดีตามที่กำหนด ๓. วิเคราะห์คุณค่าของศาสนพิธีและปฏิบัติตนได้ถูกต้อง ๔. อธิบาย คำสอนที่เกี่ยวข้องกับวันสำคัญทางศาสนาและปฏิบัติตนได้ถูกต้อง ๕. อธิบายความแตกต่างของศาสนพิธี พิธีกรรม ตามแนวปฏิบัติของศาสนาอื่นๆ เพื่อนำไปสู่การยอมรับ และความเข้าใจซึ่งกันและกัน	๑. วิเคราะห์หน้าที่และบทบาทของสาวกและปฏิบัติตนต่อสาวกตามที่กำหนดได้ถูกต้อง ๒. ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อบุคคลต่างๆตามหลักศาสนาตามที่กำหนด ๓. ปฏิบัติหน้าที่ของศาสนิกชนที่ดี ๔. ปฏิบัติตนในศาสนพิธี พิธีกรรมได้ถูกต้อง ๕. อธิบาย ประวัติวันสำคัญทางศาสนาตามที่กำหนดและปฏิบัติตนได้ถูกต้อง ๖. แสดงตน เป็นพุทธมามกะหรือแสดงตนเป็นศาสนิกชนของศาสนาที่ตนนับถือ ๗. นำเสนอแนวทางในการธำรงรักษาศาสนาที่ตนนับถือ	๑. ปฏิบัติตนเป็น ศาสนิกชนที่ดีต่อสาวก สมาชิกในครอบครัว และคนรอบข้าง ๒. ปฏิบัติตนถูกต้องตามศาสนพิธี พิธีกรรมตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ ๓. แสดงตนเป็นพุทธมามกะหรือแสดงตนเป็นศาสนิกชนของศาสนาที่ตนนับถือ ๔. วิเคราะห์หลักธรรม คติธรรม ที่เกี่ยวข้องกับวันสำคัญทางศาสนาและเทศกาลที่สำคัญของศาสนาที่ตนนับถือ และปฏิบัติตนได้ถูกต้อง ๕. สัมมนาและเสนอแนะแนวทางในการธำรงรักษาศาสนาที่ตนนับถืออันส่งผลถึงการพัฒนาตนพัฒนาชาติและโลก

สาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส ๒.๑ เข้าใจและปฏิบัติตนตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองดี มีค่านิยมที่ดีงาม และธำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทย และสังคมโลกอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัดชั้นปี			ตัวชี้วัดช่วงชั้น
ม. ๑	ม. ๒	ม. ๓	ม. ๔ – ม. ๖
๑. ปฏิบัติตามกฎหมายในการคุ้มครองสิทธิของบุคคล ๒. ระบุความสามารถของตนเองในการทำประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ ๓. อภิปรายเกี่ยวกับคุณค่าทางวัฒนธรรมที่เป็นปัจจัยในการสร้าง ความสัมพันธ์ที่ดี หรืออาจนำไปสู่ความเข้าใจผิดต่อกัน ๔. แสดงออก ถึงการเคารพในสิทธิ เสรีภาพของตนเองและผู้อื่น	๑. อธิบายและปฏิบัติตนตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ครอบครัวชุมชนและประเทศ ๒. เห็นคุณค่าในการปฏิบัติตนตาม สถานภาพ บทบาทสิทธิ เสรีภาพ หน้าที่ในฐานะพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย ๓. วิเคราะห์ บทบาท ความสำคัญ และความสัมพันธ์ของสถาบันทางสังคม ๔. อธิบายความคล้ายคลึงและความแตกต่างของวัฒนธรรมไทยและวัฒนธรรม ของประเทศ ในภูมิภาคเอเชีย เพื่อนำไปสู่ความเข้าใจอันดีระหว่างกัน	๑. อธิบายความแตกต่างของการกระทำ ความผิดระหว่างคดีอาญาและคดีแพ่ง ๒. มีส่วนร่วมในการปกป้องคุ้มครองผู้อื่นตามหลักสิทธิมนุษยชน ๓. อนุรักษ์วัฒนธรรมไทยและเลือกรับวัฒนธรรมสากลที่เหมาะสม ๔. วิเคราะห์ปัจจัยที่ก่อให้เกิด ปัญหาความขัดแย้งในประเทศและเสนอแนวคิดในการลดความขัดแย้ง ๕. เสนอแนวคิดในการดำรงชีวิตอย่างมีความสุขในประเทศและสังคมโลก	๑. วิเคราะห์และปฏิบัติตนตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ครอบครัว ชุมชน ประเทศชาติและสังคมโลก ๒. วิเคราะห์ความสำคัญของโครงสร้างทางสังคม การขัดเกลาทางสังคม และการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ๓. ปฏิบัติตนและมีส่วนร่วมสนับสนุน ให้ผู้อื่นประพฤติปฏิบัติเพื่อเป็นพลเมืองดีของประเทศชาติ และสังคมโลก ๔. ประเมินสถานการณ์ สิทธิมนุษยชนในประเทศไทย และเสนอแนวทางพัฒนา ๕. วิเคราะห์ความจำเป็นที่จะต้องมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงและอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย และเลือกรับวัฒนธรรมสากล

สาระที่ ๒ หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส ๒.๒ เข้าใจระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน ยึดมั่น ศรัทธา และธำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์
ทรงเป็นประมุข

ตัวชี้วัดชั้นปี			ตัวชี้วัดช่วงชั้น
ม. ๑	ม. ๒	ม. ๓	ม. ๔ – ม. ๖
๑. อธิบายหลักการ เจตนารมณ์ โครงสร้าง และสาระสำคัญของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบันโดยสังเขป ๒. วิเคราะห์บทบาท การถ่วงดุลอำนาจ อธิปไตยในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบัน ๓. ปฏิบัติตนตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับตนเอง	๑. อธิบายกระบวนการในการตรากฎหมาย ๒. วิเคราะห์ข้อมูลข่าวสาร ทางการเมืองการปกครอง ที่มีผลกระทบต่อสังคมไทยสมัยปัจจุบัน	๑. อธิบายระบอบการปกครอง แบบต่างๆ ที่ใช้ในยุคปัจจุบัน ๒. วิเคราะห์เปรียบเทียบระบอบ การปกครองของไทยกับประเทศอื่นๆ ที่มี การปกครองระบอบประชาธิปไตย ๓. วิเคราะห์รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันใน มาตรการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง การมีส่วนร่วมและการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ ๔. วิเคราะห์ประเด็นปัญหา ที่เป็นอุปสรรค ต่อการพัฒนาประชาธิปไตยของประเทศ ไทยและเสนอแนวทางแก้ไข	๑. วิเคราะห์ปัญหาการเมืองที่สำคัญในประเทศ จากแหล่ง ข้อมูลต่างๆ พร้อมทั้งเสนอแนว ทางแก้ไข ๒. เสนอแนวทาง ทางการเมือง การปกครองที่ นำไปสู่ความเข้าใจและการประสานประโยชน์ ร่วมกันระหว่างประเทศ ๓. วิเคราะห์ความสำคัญและความจำเป็นที่ต้อง ธำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครองตามระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็น ประมุข ๔. เสนอแนวทางและมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ การใช้อำนาจรัฐ

สาระที่ ๓ เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส.๓.๑ เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ

ตัวชี้วัดชั้นปี			ตัวชี้วัดช่วงชั้น
ม. ๑	ม. ๒	ม. ๓	ม. ๔ – ม. ๖
๑. อธิบายความหมายและความสำคัญของเศรษฐกิจศาสตร์ ๒. วิเคราะห์ค่านิยมและพฤติกรรมการบริโภคของคนในสังคมซึ่งส่งผลต่อเศรษฐกิจของชุมชนและประเทศ ๓. อธิบายความเป็นมาหลักการและความสำคัญของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงต่อสังคมไทย	๑. วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนและการออม ๒. อธิบายปัจจัยการผลิตสินค้าและบริการและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการผลิตสินค้าและบริการ ๓. เสนอแนวทางการพัฒนาการผลิตในท้องถิ่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ๔. อภิปรายแนวทางการคุ้มครองสิทธิของตนเองในฐานะผู้บริโภค	๑. อธิบายกลไกราคาในระบบเศรษฐกิจ ๒. มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาท้องถิ่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ๓. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงกับระบบสหกรณ์	๑. อภิปรายการกำหนดราคาและค่าจ้างในระบบเศรษฐกิจ ๒. ตระหนักถึงความสำคัญของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่มีต่อเศรษฐกิจสังคมของประเทศ ๓. ตระหนักถึงความสำคัญของระบบสหกรณ์ในการพัฒนาเศรษฐกิจในระดับชุมชนและประเทศ ๔. วิเคราะห์ปัญหาทางเศรษฐกิจในชุมชนและเสนอแนวทางแก้ไข

สาระที่ ๓ เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส ๓.๒ เข้าใจระบบและสถาบันทางเศรษฐกิจต่างๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ และความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก

ตัวชี้วัดชั้นปี			ตัวชี้วัดช่วงชั้น
ม. ๑	ม. ๒	ม. ๓	ม. ๔ – ม. ๖
๑. วิเคราะห์บทบาทหน้าที่และความแตกต่างของสถาบันการเงินแต่ละประเภทและธนาคารกลาง ๒. ยกตัวอย่างที่สะท้อนให้เห็นการพึ่งพาอาศัยกันและการแข่งขันกัน ทางเศรษฐกิจในประเทศ ๓. ระบุปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดอุปสงค์และอุปทาน ๔. อภิปรายผลของการมีกฎหมายเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา	๑. อภิปรายระบบเศรษฐกิจ แบบต่างๆ ๒. ยกตัวอย่างที่สะท้อนให้เห็นการพึ่งพาอาศัยกันและการแข่งขันกันทางเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชีย ๓. วิเคราะห์การกระจายของทรัพยากรในโลกที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ๔. วิเคราะห์การแข่งขันทางการค้าในประเทศและต่างประเทศที่ส่งผลต่อคุณภาพสินค้าปริมาณการผลิตและราคาสินค้า	๑. อธิบายบทบาทหน้าที่ของรัฐบาลในระบบเศรษฐกิจ ๒. แสดงความคิดเห็นต่อนโยบายและกิจกรรมทางเศรษฐกิจของรัฐบาลที่มีต่อบุคคล กลุ่มคนและประเทศชาติ ๓. อภิปรายบทบาทความสำคัญของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ๔. อภิปรายผลกระทบที่เกิดจากภาวะเงินเฟ้อ เงินฝืด ๕. วิเคราะห์ผลเสียจากการว่างงานและแนวทางแก้ปัญหา ๖. วิเคราะห์สาเหตุและวิธีการกีดกันทางการค้าในการค้าระหว่างประเทศ	๑. อธิบายบทบาทของรัฐบาลเกี่ยวกับนโยบายการเงิน การคลังในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ๒. วิเคราะห์ผลกระทบของการเปิดเสรีทางเศรษฐกิจในยุคโลกาภิวัตน์ที่มีผลต่อสังคมไทย ๓. วิเคราะห์ผลดีผลเสียของความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศในรูปแบบต่างๆ

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๑ เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่างๆ
อย่างเป็นระบบ

ตัวชี้วัดชั้นปี			ตัวชี้วัดช่วงชั้น
ม. ๑	ม. ๒	ม. ๓	ม. ๔ – ม. ๖
๑. วิเคราะห์ความสำคัญของเวลาในการศึกษาประวัติศาสตร์ ๒. เปรียบศักราชตามระบบต่างๆ ที่ใช้ศึกษาประวัติศาสตร์ ๓. นำวิธีการทางประวัติศาสตร์มาใช้ศึกษาเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์	๑. ประเมินความน่าเชื่อถือของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ในลักษณะต่างๆ ๒. วิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างความจริงกับข้อเท็จจริงของเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ ๓. เห็นความสำคัญของการตีความหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่น่าเชื่อถือ	๑. วิเคราะห์เรื่องราว เหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ได้อย่างมีเหตุผลตามวิธีการทางประวัติศาสตร์ ๒. ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาเรื่องราวต่างๆ ที่ตนสนใจ	๑. ตระหนักถึงความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ที่แสดงถึงการเปลี่ยนแปลงของมนุษยชาติ ๒. สร้างองค์ความรู้ใหม่ทางประวัติศาสตร์โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์อย่างเป็นระบบ

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๒ เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ในด้านความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงความสำคัญ และสามารถวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น

ตัวชี้วัดชั้นปี			ตัวชี้วัดช่วงชั้น
ม. ๑	ม. ๒	ม. ๓	ม. ๔ – ม. ๖
๑. อธิบายพัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของประเทศต่างๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ๒. ระบุความสำคัญของแหล่งอารยธรรมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้	๑. อธิบายพัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของภูมิภาคเอเชีย ๒. ระบุความสำคัญของแหล่งอารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชีย	๑. อธิบายพัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของภูมิภาคต่างๆ ในโลก โดยสังเขป ๒. วิเคราะห์ผลของการเปลี่ยนแปลงที่นำไปสู่ ความร่วมมือ และความขัดแย้งในคริสต์ศตวรรษที่ ๒๐ ตลอดจนความพยายามในการขจัดปัญหาความขัดแย้ง	๑. วิเคราะห์อิทธิพลของอารยธรรมโบราณและการติดต่อระหว่างโลกตะวันออกกับโลกตะวันตกที่มีผลต่อพัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงของโลก ๒. วิเคราะห์เหตุการณ์สำคัญต่างๆ ที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองเข้าสู่โลกสมัยปัจจุบัน ๓. วิเคราะห์ผลกระทบของการขยายอิทธิพลของประเทศในยุโรปไปยังทวีปอเมริกา แอฟริกา และเอเชีย ๔. วิเคราะห์สถานการณ์ของโลกในคริสต์ศตวรรษที่ ๒๑

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจและธำรงความเป็นไทย

ตัวชี้วัดชั้นปี			ตัวชี้วัดช่วงชั้น
ม. ๑	ม. ๒	ม. ๓	ม. ๔ – ม. ๖
๑. อธิบายเรื่องราวทางประวัติศาสตร์สมัยก่อนสุโขทัย ในดินแดนไทยโดยสังเขป ๒. วิเคราะห์พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยในด้านต่างๆ ๓. วิเคราะห์อิทธิพลของวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย สมัยสุโขทัยและสังคมไทยในปัจจุบัน	๑. วิเคราะห์พัฒนาการของอาณาจักรอยุธยาและธนบุรี ในด้านต่างๆ ๒. วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองของอาณาจักรอยุธยา ๓. ระบุภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยอยุธยาและธนบุรีและอิทธิพลของภูมิปัญญาดังกล่าวต่อการพัฒนาชาติไทยในยุคต่อมา	๑. วิเคราะห์พัฒนาการของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ในด้านต่างๆ ๒. วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองของไทยในสมัยรัตนโกสินทร์ ๓. วิเคราะห์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์และอิทธิพลต่อการพัฒนาชาติไทย ๔. วิเคราะห์บทบาทของไทยในสมัยประชาธิปไตย	๑. วิเคราะห์ประเด็นสำคัญของประวัติศาสตร์ไทย ๒. วิเคราะห์ความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ต่อชาติไทย ๓. วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งเสริมการสร้างสรรค์ภูมิปัญญาไทยและวัฒนธรรมไทย ซึ่งมีผลต่อสังคมไทยในยุคปัจจุบัน ๔. วิเคราะห์ผลงานของบุคคลสำคัญทั้งชาวไทยและต่างประเทศที่มีส่วนสร้างสรรค์วัฒนธรรมไทยและประวัติศาสตร์ไทย ๕. วางแผนกำหนดแนวทางและมีส่วนร่วมการอนุรักษ์ภูมิปัญญาไทยและวัฒนธรรมไทย

สาระที่ ๕ ภูมิศาสตร์

มาตรฐาน ส ๕.๑ เข้าใจลักษณะทางกายภาพของโลกและความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกัน ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ และสรุปข้อมูลตามกระบวนการทางภูมิศาสตร์ ตลอดจนใช้ภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัดชั้นปี			ตัวชี้วัดช่วงชั้น
ม. ๑	ม. ๒	ม. ๓	ม. ๔ – ม. ๖
๑. วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชียทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย โดยใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูล ๒. อธิบายพิกัดภูมิศาสตร์ (ละติจูด และลองจิจูด) เส้นแบ่งเวลา และเปรียบเทียบวัน เวลาของโลก ๓. วิเคราะห์สาเหตุการเกิดภัยพิบัติและผลกระทบในทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย	๑. วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกา โดยใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูล ๒. อธิบายมาตราส่วน ทิศ และสัญลักษณ์ ๓. วิเคราะห์สาเหตุการเกิดภัยพิบัติ และผลกระทบในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา	๑. วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพของทวีปอเมริกาเหนือ และทวีปอเมริกาใต้โดยเลือกใช้แผนที่เฉพาะเรื่องและเครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูล ๒. วิเคราะห์สาเหตุการเกิดภัยพิบัติและผลกระทบในทวีปอเมริกาเหนือ และทวีปอเมริกาใต้	๑. วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงทางกายภาพในประเทศไทยและภูมิภาคต่างๆ ของโลกซึ่งได้รับอิทธิพลจากปัจจัยทางภูมิศาสตร์ ๒. วิเคราะห์ลักษณะทางกายภาพซึ่งทำให้เกิดปัญหาและภัยพิบัติทางธรรมชาติในประเทศไทยและภูมิภาคต่างๆ ของโลก ๓. ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ และสรุปข้อมูลตามกระบวนการทางภูมิศาสตร์ และนำภูมิสารสนเทศมาใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

สาระที่ ๕ ภูมิศาสตร์

มาตรฐาน ส ๕.๒ เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรควิถีการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ตัวชี้วัดชั้นปี			ตัวชี้วัดช่วงชั้น
ม. ๑	ม. ๒	ม. ๓	ม. ๔ – ม. ๖
๑. สำรวจและระบุทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปเอเชียทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย ๒. วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปเอเชียทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย ๓. สืบค้น อภิปรายประเด็นปัญหาจากปฏิสัมพันธ์	๑. สำรวจและระบุทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา ๒. วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา ๓. สืบค้น อภิปรายประเด็นปัญหาจากปฏิสัมพันธ์	๑. สำรวจและระบุทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปอเมริกาเหนือและทวีปอเมริกาใต้ ๒. วิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพและปัจจัยทางสังคมที่ส่งผลต่อทำเลที่ตั้งของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปอเมริกาเหนือและทวีปอเมริกาใต้ ๓. สืบค้น อภิปรายประเด็นปัญหาจากปฏิสัมพันธ์	๑. วิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับกิจกรรมของมนุษย์ในการสร้างสรรควิถีการดำเนินชีวิตของท้องถิ่นทั้งในประเทศไทยและภูมิภาคต่างๆ ของโลกและเห็นความสำคัญของสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ ๒. วิเคราะห์สถานการณ์ สาเหตุ และผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศไทยและภูมิภาคต่างๆ ของโลก

ตัวชี้วัดชั้นปี			ตัวชี้วัดช่วงชั้น
ม. ๑	ม. ๒	ม. ๓	ม. ๔ – ม. ๖
ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปเอเชียทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนีย ๔. วิเคราะห์แนวทางการจัดการภัยพิบัติและการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในทวีปเอเชียทวีปออสเตรเลีย และโอเชียเนียที่ยั่งยืน	ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปยุโรป และทวีปแอฟริกา ๔. วิเคราะห์แนวทางการจัดการภัยพิบัติและการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรปและทวีปแอฟริกาที่ยั่งยืน	ระหว่างสิ่งแวดล้อมทางกายภาพกับมนุษย์ที่เกิดขึ้นในทวีปอเมริกาเหนือและทวีปอเมริกาใต้ ๔. วิเคราะห์แนวทางการจัดการภัยพิบัติและการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาเหนือ และทวีปอเมริกาใต้ที่ยั่งยืน ๕. ระบุความร่วมมือระหว่างประเทศที่มีผลต่อการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม	๓. ระบุมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหากฎหมายและนโยบายด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมบทบาทขององค์กรที่เกี่ยวข้อง และการประสานความร่วมมือทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ ๔. วิเคราะห์แนวทางและมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา ส ๒๑๑๐๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
เวลา ๓ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๑

ศึกษาความสำคัญการเผยแผ่พระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ ความสำคัญของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือที่มีต่อสภาพแวดล้อมในสังคมไทย พุทธประวัติตั้งแต่ประสูติจนถึงบำเพ็ญทุกรกิริยาหรือประวัติศาสนาที่ตนนับถือ การประพาสติดตามแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดกหรือเรื่องเล่าและศาสนิกชนตัวอย่าง อธิบายพุทธคุณและข้อธรรมสำคัญในกรอบแบบอริยสัจ ๔ หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือการพัฒนาจิตเพื่อการเรียนรู้และการดำเนินชีวิตด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการ การสวดมนต์แผ่เมตตาบริหารจิตและเจริญปัญญาด้วยอานาปานสติ การปฏิบัติตนตามหลักธรรมทางศาสนาที่ตนนับถือ เหตุผลความจำเป็นที่ทุกคนต้องศึกษาเรียนรู้ศาสนา การปฏิบัติตนต่อศาสนิกชนอื่น และการกระทำของบุคคลที่เป็นแบบอย่างด้านศาสนสัมพันธ์

การบำเพ็ญประโยชน์ต่อศาสนสถานของศาสนาที่ตนนับถือ จริยวัตรของสาวกเพื่อเป็นแบบอย่างในการประพฤติปฏิบัติและการปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อสาวกของศาสนาที่ตนนับถือ การปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อบุคคลต่างๆ ตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ การจัดพิธีกรรม และปฏิบัติตนในศาสนพิธี พิธีกรรม ประวัติความสำคัญและ ปฏิบัติตนในวันสำคัญทางศาสนา

การปฏิบัติตามกฎหมายในการคุ้มครองสิทธิของบุคคลละบุกรวมความสามารถของตนเองในการทำประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ การอภิปรายเกี่ยวกับคุณค่าทางวัฒนธรรมที่เป็นปัจจัยในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีหรืออาจนำไปสู่ความเข้าใจผิดต่อกัน การแสดงออกถึงการเคารพในสิทธิของตนเองและผู้อื่น หลักการ เจตนารมณ์ โครงสร้าง และสาระสำคัญของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบัน บทบาทการถ่วงดุลของอำนาจอธิปไตยในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบัน การปฏิบัติตนตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบัน

โดยใช้กระบวนการสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม สร้างความคิดรวบยอด ผึกกระบวนการคิด วิเคราะห์ด้านสังคมอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ ความเข้าใจ ความคิดสร้างสรรค์ และสามารถนำคุณค่าทางสังคมไปใช้สื่อสารในสิ่งที่เรียนรู้

ตระหนักและเห็นคุณค่าสังคมไทย มีความสามารถในการตัดสินใจ เข้าใจถึงการพัฒนา การเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย กาลเวลา ตามเหตุปัจจัยต่างๆ ทำให้เกิดความเข้าใจในตนเองและผู้อื่น มีความอดทน อดกลั้น ยอมรับในความแตกต่าง นำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต เป็นพลเมืองดีของประเทศชาติและสังคมโลก มีคุณธรรม จริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัยและค่านิยมที่เหมาะสมตามสมณสาธูป

รหัสตัวชี้วัด รวม ๒๓ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ส ๑.๑ ม.๑/๑ ม.๑/๒ ม.๑/๓ ม.๑/๔ ม.๑/๕ ม.๑/๖ ม.๑/๗ ม.๑/๘ ม.๑/๙ ม.๑/๑๐ ม.๑/๑๑

มาตรฐาน ส ๑.๒ ม.๑/๑ ม.๑/๒ ม.๑/๓ ม.๑/๔ ม.๑/๕

มาตรฐาน ส ๒.๑ ม.๑/๑ ม.๑/๒ ม.๑/๓ ม.๑/๔

มาตรฐาน ส ๒.๒ ม.๑/๑ ม.๑/๒ ม.๑/๓

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา ส ๒๑๐๐๓ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

เวลา ๓ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๒

ศึกษาความสำคัญของความหมายและความสำคัญของเศรษฐศาสตร์ ค่านิยมและพฤติกรรมการบริโภคของคนในสังคม ความเป็นมาหลักการและความสำคัญของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงต่อสังคมไทยบทบาทหน้าที่และความแตกต่างของสถาบันการเงินแต่ละประเภทและธนาคารกลาง การแข่งขันกันทางเศรษฐกิจในประเทศ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดอุปสงค์และอุปทาน การมีกฎหมายเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา การวิเคราะห์ความสำคัญของเวลาในการศึกษาประวัติศาสตร์ การเทียบศักราชตามระบบต่างๆ ที่ใช้ศึกษาประวัติศาสตร์ การนำวิธีการทางประวัติศาสตร์มาใช้ศึกษาเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ การพัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจและการเมืองของประเทศต่างๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ความสำคัญของแหล่งอารยธรรมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เรื่องราวทางประวัติศาสตร์สมัยก่อนสุโขทัยในดินแดนไทยโดยสังเขป พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยในด้านต่างๆ อิทธิพลของวัฒนธรรมภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัยและสังคมไทยในปัจจุบัน

การเลือกใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการสืบค้นข้อมูล เส้นแบ่งเวลาและการเปรียบเทียบวันเวลาของประเทศไทยกับทวีปต่างๆ การเชื่อมโยงสาเหตุและแนวทางป้องกันภัยธรรมชาติ การระงับภัยที่เกิดขึ้นในประเทศไทยและทวีปเอเชีย ออสเตรเลีย และโอเชียเนีย การวิเคราะห์ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงทางธรรมชาติของทวีปเอเชีย ออสเตรเลีย และโอเชียเนีย ความร่วมมือของประเทศต่างๆ ที่มีผลต่อสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติของทวีปเอเชีย ออสเตรเลีย และโอเชียเนีย การสำรวจทำเลที่ตั้งกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมในทวีปเอเชีย ออสเตรเลีย และโอเชียเนีย โดยใช้แหล่งข้อมูลที่หลากหลาย ปัจจัยทางกายภาพและสังคมที่มีผลต่อการเลื่อนไหลของความคิด เทคโนโลยี สินค้า และประชากรในทวีปเอเชีย ออสเตรเลีย และโอเชียเนีย

โดยใช้กระบวนการสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม สร้างความคิดรวบยอด ฝึกกระบวนการคิดวิเคราะห์ด้านสังคมอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ ความเข้าใจ ความคิดสร้างสรรค์ และสามารถนำคุณค่าทางสังคมไปใช้สื่อสารในสิ่งที่เรียนรู้

ตระหนักและเห็นคุณค่าสังคมไทย มีความสามารถในการตัดสินใจ เข้าใจถึงการพัฒนา การเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย กาลเวลา ตามเหตุปัจจัยต่างๆ ทำให้เกิดความเข้าใจในตนเองและผู้อื่น มีความอดทน อดกลั้น ยอมรับในความแตกต่าง นำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต เป็นพลเมืองดีของประเทศชาติและสังคมโลก มีคุณธรรม จริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัยและค่านิยมที่เหมาะสมตามสมณสาธูป

รหัสตัวชี้วัด รวม ๒๒ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ส ๓.๑ ม.๑/๑ ม.๑/๒ ม.๑/๓

มาตรฐาน ส ๓.๒ ม.๑/๑ ม.๑/๒ ม.๑/๓ ม.๑/๔

มาตรฐาน ส ๔.๑ ม.๑/๑ ม.๑/๒ ม.๑/๓

มาตรฐาน ส ๔.๒ ม.๑/๑ ม.๑/๒

มาตรฐาน ส ๔.๓ ม.๑/๑ ม.๑/๒ ม.๑/๓

มาตรฐาน ส ๕.๑ ม.๑/๑ ม.๑/๒ ม.๑/๓

มาตรฐาน ส ๕.๒ ม.๑/๑ ม.๑/๒ ม.๑/๓ ม.๑/๔

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา ส ๒๒๑๐๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒
เวลา ๓ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๑

ศึกษาความสำคัญของการเผยแผ่พระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ ความสำคัญของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ ในฐานะที่เป็นรากฐานของวัฒนธรรม เอกลักษณ์ของชาติและมรดกของชาติ การอธิบายความสำคัญของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนและการจัดระเบียบสังคม วิเคราะห์พุทธประวัติหรือประวัติศาสตร์ของศาสนาที่ตนนับถือ วิเคราะห์และประพจน์ตามแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวก ชาดกหรือเรื่องเล่าและศาสนิกชนตัวอย่าง อธิบายโครงสร้างและสาระสังเขปของพระไตรปิฎกหรือคัมภีร์ของศาสนาที่ตนนับถือ อธิบายธรรมคุณและข้อธรรมสำคัญในกรอบแบบอริยสัจ ๔ หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ การพัฒนาจิตเพื่อการเรียนรู้และดำเนินชีวิตด้วยวิถีคิดแบบโยนิโสมนสิการ (กระบวนการสร้างศรัทธาและวิถีคิดให้กับผู้เรียน) การสวดมนต์แผ่เมตตา บริหารจิตและเจริญปัญญาด้วยอานาปานสติหรือตามแนวทางของศาสนาที่ตนนับถือ และการปฏิบัติตนตามหลักธรรมทางศาสนาที่ตนนับถือ

การปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อบุคคลต่างๆ ตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ การมีมรรยาทของความเป็นศาสนิกชนที่ดี วิเคราะห์คุณค่าของศาสนพิธีและการปฏิบัติตน คำสอนที่เกี่ยวข้องกับวันสำคัญทางศาสนาและการปฏิบัติตน และความแตกต่างของศาสนพิธีพิธีกรรมตามแนวปฏิบัติของศาสนาอื่นๆ

อธิบายและปฏิบัติตนตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ครอบครัว ชุมชนและประเทศ การปฏิบัติตนตามสถานภาพ บทบาท สิทธิ เสรีภาพ หน้าที่ในฐานะพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย บทบาทความสำคัญและความสัมพันธ์ของสถาบันทางสังคม ความคล้ายคลึงและความแตกต่างของวัฒนธรรมไทยและวัฒนธรรมของประเทศในภูมิภาคเอเชียกระบวนการในการตรากฎหมาย การวิเคราะห์ข้อมูล ข่าวสารทางการเมืองการปกครองที่มีผลกระทบต่อสังคมไทยสมัยปัจจุบัน

โดยใช้กระบวนการสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม สร้างความคิดรวบยอด ฝึกกระบวนการคิด วิเคราะห์ด้านสังคมอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ ความเข้าใจ ความคิดสร้างสรรค์ และสามารถนำคุณค่าทางสังคมไปใช้สื่อสารในสิ่งที่เรียนรู้

ตระหนักและเห็นคุณค่าสังคมไทย มีความสามารถในการตัดสินใจ เข้าใจถึงการพัฒนา การเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย กาลเวลา ตามเหตุปัจจัยต่างๆ ทำให้เกิดความเข้าใจในตนเองและผู้อื่น มีความอดทน อดกลั้น ยอมรับในความแตกต่าง นำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต เป็นพลเมืองดีของประเทศชาติและสังคมโลก มีคุณธรรม จริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัยและค่านิยมที่เหมาะสมตามสมณสาธูป

รหัสตัวชี้วัด รวม ๒๒ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ส ๑.๑ ม.๒/๑ ม.๒/๒ ม.๒/๓ ม.๒/๔ ม.๒/๕ ม.๒/๖ ม.๒/๗ ม.๒/๘ ม.๒/๙ ม.๒/๑๐ ม.๒/๑๑

มาตรฐาน ส ๑.๒ ม.๒/๑ ม.๒/๒ ม.๒/๓ ม.๒/๔ ม.๒/๕

มาตรฐาน ส ๒.๑ ม.๒/๑ ม.๒/๒ ม.๒/๓ ม.๒/๔

มาตรฐาน ส ๒.๒ ม.๒/๑ ม.๒/๒

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา ส ๒๒๑๐๓ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

เวลา ๓ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๒

ศึกษาความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อการลงทุนและการออม ปัจจัยการผลิตสินค้าและบริการและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการผลิตสินค้าและบริการ การพัฒนาการผลิตในท้องถิ่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การคุ้มครองสิทธิของตนเองในฐานะผู้บริโภค ระบบเศรษฐกิจแบบต่างๆ ที่สะท้อนให้เห็นการพึ่งพาอาศัยกัน การแข่งขันกันทางเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชีย การกระจายของทรัพยากรในโลกที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ การแข่งขันทางการค้าในประเทศและต่างประเทศส่งผลต่อคุณภาพสินค้า ปริมาณการผลิต และราคาสินค้า การประเมินความน่าเชื่อถือของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ในลักษณะต่างๆ ความแตกต่างระหว่างความจริงกับข้อเท็จจริงของเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ ความสำคัญของการตีความหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่น่าเชื่อถือ การพัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของภูมิภาคเอเชีย และความสำคัญของแหล่งอารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชีย พัฒนาการของอาณาจักรอยุธยาและธนบุรี ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองของอาณาจักรอยุธยา ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยอยุธยาและธนบุรีอิทธิพลของภูมิปัญญาต่อการพัฒนาชาติไทย ในยุคต่อมา การใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการรวบรวม วิเคราะห์ และนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปยุโรป และแอฟริกา ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปยุโรป และแอฟริกา การก่อเกิดสิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคมอันเป็นผลจากการเปลี่ยนแปลงทางธรรมชาติและทางสังคมของทวีปยุโรป และแอฟริกา การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป และแอฟริกา การสำรวจประเด็นปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในทวีปยุโรป และแอฟริกา การวิเคราะห์เหตุและผลกระทบที่ประเทศไทยได้รับจากการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมในทวีปยุโรป และแอฟริกา

โดยใช้กระบวนการสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม สร้างความคิดรวบยอด ผูกกระบวนการคิดวิเคราะห์ด้านสังคมอย่างมีวิจารณ์ญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ ความเข้าใจ ความคิดสร้างสรรค์ และสามารถนำคุณค่าทางสังคมไปใช้สื่อสารในสิ่งที่เรียนรู้

ตระหนักและเห็นคุณค่าสังคมไทย มีความสามารถในการตัดสินใจ เข้าใจถึงการพัฒนา การเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย กาลเวลา ตามเหตุปัจจัยต่างๆ ทำให้เกิดความเข้าใจในตนเองและผู้อื่น มีความอดทน อดกลั้น ยอมรับในความแตกต่าง นำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต เป็นพลเมืองดีของประเทศชาติและสังคมโลก มีคุณธรรม จริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัยและค่านิยมที่เหมาะสมตามสมณสาธูป

รหัสตัวชี้วัด รวม ๒๒ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ส ๓.๑ ม.๒/๑ ม.๒/๒ ม.๒/๓ ม.๒/๔

มาตรฐาน ส ๔.๑ ม.๒/๑ ม.๒/๒ ม.๒/๓

มาตรฐาน ส ๔.๓ ม.๒/๑ ม.๒/๒ ม.๒/๓

มาตรฐาน ส ๕.๒ ม.๒/๑ ม.๒/๒ ม.๒/๓ ม.๒/๔

มาตรฐาน ส ๓.๒ ม.๒/๑ ม.๒/๒ ม.๒/๓ ม.๒/๔

มาตรฐาน ส ๔.๒ ม.๒/๑ ม.๒/๒

มาตรฐาน ส ๕.๑ ม.๒/๑ ม.๒/๒

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา ส ๒๓๑๐๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
เวลา ๓ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๑

ศึกษาความสำคัญของการเผยแผ่พระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ ความสำคัญของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ ความสำคัญของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การพัฒนาอย่างยั่งยืน พุทธประวัติจากพระพุทธรูปปางต่างๆ หรือประวัติศาสตร์ที่ตนนับถือ การประพฤติตนตามแบบอย่างการดำเนินชีวิตและข้อคิดจากประวัติสาวกชาดกหรือเรื่องเล่าและศาสนิกชนตัวอย่าง สังคมคุณและข้อธรรมสำคัญในกรอบแบบอริยสัจ ๔ หรือหลักธรรมของศาสนาที่ตนนับถือ การปฏิบัติตนตามหลักธรรมในการพัฒนาตน การพัฒนาจิตเพื่อการเรียนรู้และดำเนินชีวิตด้วยวิถีคิดแบบโยนิโสมนสิการ การสวดมนต์ แผ่เมตตาบริหารจัดการจิตและเจริญปัญญาด้วยอานาปานสติ วิเคราะห์ความแตกต่างและการยอมรับวิถีการดำเนินชีวิตของศาสนิกชนในศาสนาอื่นๆ

หน้าที่และบทบาทของสาวกและปฏิบัติตนต่อสาวก การปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อบุคคลต่างๆ การปฏิบัติหน้าที่ของศาสนิกชนที่ดี การปฏิบัติตนในศาสนพิธีพิธีกรรม ประวัติวันสำคัญทางศาสนา การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ หรือแสดงตนเป็นศาสนิกชนของศาสนาตามแนวทางในการธำรงรักษาศาสนาที่ตนนับถือ ความแตกต่างของการกระทำความผิดระหว่างคดีอาญาและคดีแพ่ง การปกป้องคุ้มครองผู้อื่นตามหลักสิทธิมนุษยชน การอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยและเลือกรับวัฒนธรรมสากลที่เหมาะสม ปัจจัยที่ก่อให้เกิดปัญหาความขัดแย้งในประเทศ การดำรงชีวิตอย่างมีความสุขในประเทศและสังคมโลก ระบอบการปกครองแบบต่างๆ ที่ใช้ในยุคปัจจุบัน การเปรียบเทียบระบอบการปกครองของไทยกับประเทศอื่นๆ ที่มีการปกครองระบอบประชาธิปไตย รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันในมาตราต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง การมีส่วนร่วม และการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ ประเด็นและปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประชาธิปไตยของประเทศไทย

โดยใช้กระบวนการสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม สร้างความคิดรวบยอด ผูกกระบวนการคิด วิเคราะห์ด้านสังคมอย่างมีวิจารณ์ญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ ความเข้าใจ ความคิดสร้างสรรค์ และสามารถนำคุณค่าทางสังคมไปใช้สื่อสารในสิ่งที่เรียนรู้

ตระหนักและเห็นคุณค่าสังคมไทย มีความสามารถในการตัดสินใจ เข้าใจถึงการพัฒนา การเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย กาลเวลา ตามเหตุปัจจัยต่างๆ ทำให้เกิดความเข้าใจในตนเองและผู้อื่น มีความอดทน อดกลั้น ยอมรับในความแตกต่าง นำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต เป็นพลเมืองดีของประเทศชาติและสังคมโลก มีคุณธรรมจริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัยและค่านิยมที่เหมาะสมตามสมณสาธูป

รหัสตัวชี้วัด รวม ๒๖ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ส ๑.๑ ม.๓/๑ ม.๓/๒ ม.๓/๓ ม.๓/๔ ม.๓/๕ ม.๓/๖ ม.๓/๗ ม.๓/๘ ม.๓/๙ ม.๓/๑๐

มาตรฐาน ส ๑.๒ ม.๓/๑ ม.๓/๒ ม.๓/๓ ม.๓/๔ ม.๓/๕ ม.๓/๖ ม.๓/๗

มาตรฐาน ส ๒.๑ ม.๓/๑ ม.๓/๒ ม.๓/๓ ม.๓/๔ ม.๓/๕

มาตรฐาน ส ๒.๒ ม.๓/๑ ม.๓/๒ ม.๓/๓ ม.๓/๔

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา ส ๒๓๑๐๓ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒
เวลา ๓ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๒

ศึกษาความสำคัญของกลไกราคาในระบบเศรษฐกิจ การมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาท้องถิ่น ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงกับระบบสหกรณ์ บทบาทหน้าที่ของรัฐบาลในระบบเศรษฐกิจ การแสดงความคิดเห็นต่อนโยบายและกิจกรรมทางเศรษฐกิจของรัฐบาลที่มีต่อบุคคล กลุ่มคน และประเทศชาติ บทบาทความสำคัญของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ผลกระทบที่เกิดจากภาวะ เงินเฟ้อ เงินฝืด ผลเสียจากการว่างงาน และแนวทางแก้ปัญหา สาเหตุและวิธีการกีดกันทางการค้าในการค้าระหว่างประเทศ วิเคราะห์เรื่องราวเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์การใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาเรื่องราวต่างๆ พัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของภูมิภาคต่างๆ ในโลก ผลของการเปลี่ยนแปลงที่นำไปสู่ความร่วมมือและความขัดแย้ง พัฒนาการของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองของไทยในสมัยรัตนโกสินทร์ ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์และอิทธิพลต่อการพัฒนาชาติไทย บทบาทของไทยในสมัยประชาธิปไตย การใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการรวบรวม วิเคราะห์ และนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปอเมริกาเหนือ และอเมริกาใต้ ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปอเมริกาเหนือ และอเมริกาใต้ การก่อเกิดสิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคม การอนุรักษ์ทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้ การสำรวจประเด็นปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้ ผลกระทบต่อเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้ ที่ส่งผลต่อประเทศไทย

โดยใช้กระบวนการสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม สร้างความคิดรวบยอด ฝึกกระบวนการคิด วิเคราะห์ด้านสังคมอย่างมีวิจารณ์ญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ ความเข้าใจ ความคิดสร้างสรรค์ และสามารถนำคุณค่าทางสังคมไปใช้สื่อสารในสิ่งที่เรียนรู้

ตระหนักและเห็นคุณค่าสังคมไทย มีความสามารถในการตัดสินใจ เข้าใจถึงการพัฒนา การเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย กาลเวลา ตามเหตุปัจจัยต่างๆ ทำให้เกิดความเข้าใจในตนเองและผู้อื่น มีความอดทน อดกลั้น ยอมรับในความแตกต่าง นำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต เป็นพลเมืองดีของประเทศชาติและสังคมโลก มีคุณธรรม จริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัยและค่านิยมที่เหมาะสมตามสมณสาธูป

รหัสตัวชี้วัด รวม ๒๓ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ส ๓.๑ ม.๓/๑ ม.๓/๒ ม.๓/๓

มาตรฐาน ส ๓.๒ ม.๓/๑ ม.๓/๒ ม.๓/๓ ม.๓/๔ ม.๓/๕ ม.๓/

๖ มาตรฐาน ส ๔.๑ ม.๓/๑ ม.๓/๒

มาตรฐาน ส ๔.๒ ม.๓/๑ ม.๓/๒

มาตรฐาน ส ๔.๓ ม.๓/๑ ม.๓/๒ ม.๓/๓ ม.๓/๔ มาตรฐาน ส ๕.๑ ม.๓/๑ ม.๓/๒

มาตรฐาน ส ๕.๒ ม.๒/๑ ม.๒/๒ ม.๒/๓ ม.๒/๔

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา ส ๓๑๑๐๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔
เวลา ๒ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๑

ศึกษาความสำคัญของสังคมชมพูทวีป คติความเชื่อทางศาสนาสมัยก่อนพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าในฐานะเป็นมนุษย์ผู้ฝึกตนได้อย่างสูงสุดในการตรัสรู้ การก่อตั้ง วิธีการสอนและการเผยแผ่พระพุทธศาสนา พุทธประวัติ ด้านการบริหาร การธำรงรักษาศาสนา ประวัติศาสตร์ที่ตนนับถือ ข้อปฏิบัติทางสายกลางในพระพุทธศาสนา แนวคิดของศาสนา การพัฒนาศรัทธาและปัญญาที่ถูกต้องในพระพุทธศาสนา ลักษณะประชาธิปไตยในพระพุทธศาสนา หลักการของพระพุทธศาสนากับหลักวิทยาศาสตร์ การฝึกฝนและพัฒนาตนเอง การพึ่งตนเอง การมุ่งอิสรภาพในพระพุทธศาสนา

ศึกษาพระพุทธศาสนาที่เป็นศาสตร์แห่งการศึกษา การฝึกตนไม่ให้ประมาท พระพุทธศาสนากับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการพัฒนาประเทศแบบยั่งยืน ความสำคัญของพระพุทธศาสนาเกี่ยวกับการศึกษา การเมืองและสันติภาพ หลักธรรมในกรอบอริยสัจ ๔ ข้อคิดและแบบอย่างการดำเนินชีวิตจากประวัติสาวก ชาดก เรื่องเล่า และศาสนิกชนตัวอย่าง การสังคายนา พระไตรปิฎก หรือคัมภีร์ของศาสนาที่ตนนับถือ การเผยแผ่ ผลการทำความดี ความชั่ว สถานการณ์ที่ต้องเผชิญและตัดสินใจ เป้าหมาย บทบาทการดำเนินชีวิต ประวัติศาสตร์ของศาสนาอื่นๆ คุณค่าและความสำคัญของค่านิยมจริยธรรม การพัฒนาจิต พัฒนาการเรียนรู้ด้วยวิธีคิดแบบโยนิโส มนสิการ การสวดมนต์ แผ่เมตตา และบริหารจัดการและเจริญปัญญาตามหลักสติปัฏฐาน หลักธรรมสำคัญในการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขของศาสนาอื่นๆ การจัดกิจกรรม ความร่วมมือของทุกศาสนาในการแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม การปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดีต่อสาวก สมาชิกในครอบครัว และคนรอบข้าง ตามศาสนพิธีพิธีกรรมตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ หลักธรรมคตินิยมที่เกี่ยวข้องกับวันสำคัญทางศาสนา เทศกาลที่สำคัญของศาสนา การธำรงรักษาศาสนาที่ตนนับถืออันส่งผลถึงการพัฒนาดิน ชาติและโลก

การปฏิบัติตนตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตน ครอบครัว ชุมชน ประเทศชาติ และสังคมโลก โครงสร้างทางสังคมการขัดเกลาทางสังคมการเปลี่ยนแปลงทางสังคมการปฏิบัติตน การประเมินสถานการณ์สิทธิมนุษยชน แนวทางการพัฒนา การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงและอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยและเล็งรักษ์วัฒนธรรมสากล ปัญหาการเมืองที่สำคัญในประเทศ การเมืองการปกครอง การประสานประโยชน์ร่วมกันระหว่างประเทศ ความสำคัญและความจำเป็นที่ต้องธำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ

โดยใช้กระบวนการสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม สร้างความคิดรวบยอด ฝึกกระบวนการคิด วิเคราะห์ด้านสังคมอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ ความเข้าใจ ความคิดสร้างสรรค์ และสามารถนำคุณค่าทางสังคมไปใช้สื่อสารในสิ่งที่เรียนรู้

ตระหนักและเห็นคุณค่าสังคมไทย มีความสามารถในการตัดสินใจ เข้าใจถึงการพัฒนา การเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย กาลเวลา ตามเหตุปัจจัยต่างๆ ทำให้เกิดความเข้าใจในตนเองและผู้อื่น มีความอดทน อดกลั้น ยอมรับในความแตกต่าง นำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต เป็นพลเมืองดีของประเทศชาติและสังคมโลก มีคุณธรรม จริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัยและค่านิยมที่เหมาะสมตามสมณสาธูป

รหัสตัวชีวิต รวม ๓๑ ตัวชีวิต

มาตรฐาน ส ๑.๑ ม.๔/๑ ม.๔/๒ ม.๔/๓ ม.๔/๔ ม.๔/๕ ม.๔/๖ ม.๔/๗ ม.๔/๘ ม.๔/๙ ม.๔/๑๐ ม.๔/๑๑

ม.๔/๑๒ ม.๔/๑๓ ม.๔/๑๔ ม.๔/๑๕ ม.๔/๑๖ ม.๔/๑๗ ม.๔/๑๘ ม.๔/๑๙ ม.๔/๒๐ ม.๔/๒๑ ม.๔/๒๒

มาตรฐาน ส ๒.๑ ม.๔/๑ ม.๔/๒ ม.๔/๓ ม.๔/๔ ม.๔/๕

มาตรฐาน ส ๒.๒ ม.๔/๑ ม.๔/๒ ม.๔/๓ ม.๔/๔

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา ส ๓๑๑๐๓ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔
เวลา ๒ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๒

ศึกษาความสำคัญการกำหนดราคาและค่าจ้างในระบบเศรษฐกิจ ความสำคัญของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่มีต่อเศรษฐกิจสังคมของประเทศ ความสำคัญของระบบสหกรณ์ในการพัฒนาเศรษฐกิจในระดับชุมชนและประเทศ ปัญหาทางเศรษฐกิจในชุมชนและเสนอแนวทางแก้ไข บทบาทรัฐบาลด้านนโยบายการเงิน การคลังในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ผลกระทบของการเปิดเสรีทางเศรษฐกิจในยุคโลกาภิวัตน์ที่มีผลต่อสังคมไทย ผลดีผลเสียของความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศในรูปแบบต่างๆ

ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ที่แสดงถึงการเปลี่ยนแปลงของมนุษยชาติ การสร้างองค์ความรู้ใหม่ทางประวัติศาสตร์ อิทธิพลของอารยธรรมโบราณและการติดต่อระหว่างโลกตะวันออกกับโลกตะวันตก เหตุการณ์สำคัญต่างๆ ที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมเศรษฐกิจและการเมือง ผลกระทบของการขยายอิทธิพลของประเทศในยุโรปไปยังทวีปอเมริกา แอฟริกาและเอเชีย สถานการณ์ของโลกในคริสต์ศตวรรษที่ ๒๑ ประเด็นสำคัญของประวัติศาสตร์ไทย ความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ต่อชาติไทย ปัจจัยที่ส่งเสริมความสร้างสรรค์ภูมิปัญญาไทย และวัฒนธรรมไทย ผลงานของบุคคลสำคัญทั้งชาวไทยและต่างประเทศ ที่มีส่วนสร้างสรรค์วัฒนธรรมไทยและประวัติศาสตร์ไทย การมีส่วนร่วมการอนุรักษ์ภูมิปัญญาไทยและวัฒนธรรมไทย

การใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการรวบรวม วิเคราะห์ และนำเสนอข้อมูลภูมิสารสนเทศ อิทธิพลของสภาพภูมิศาสตร์ ปัญหาทางกายภาพหรือภัยพิบัติทางธรรมชาติในประเทศไทยและภูมิภาคต่างๆ การเปลี่ยนแปลงของพื้นภูมิศาสตร์ในประเทศไทยและทวีปต่างๆ การเปลี่ยนแปลงธรรมชาติในโลก สถานการณ์และวิกฤตการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศไทยและโลก มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหา บทบาทขององค์การและการประสานความร่วมมือทั้งในประเทศและนอกประเทศเกี่ยวกับกฎหมายสิ่งแวดล้อม การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในภูมิภาคต่างๆ การใช้ประโยชน์จากสิ่งแวดล้อมในการสร้างสรรค์วัฒนธรรม การแก้ปัญหาและการดำเนินชีวิตตามแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

โดยใช้กระบวนการสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม สร้างความคิดรวบยอด ผูกกระบวนการคิดวิเคราะห์ด้านสังคมอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ ความเข้าใจ ความคิดสร้างสรรค์ และสามารถนำคุณค่าทางสังคมไปใช้สื่อสารในสิ่งที่เรียนรู้

ตระหนักและเห็นคุณค่าสังคมไทย มีความสามารถในการตัดสินใจ เข้าใจถึงการพัฒนา การเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย กาลเวลา ตามเหตุปัจจัยต่างๆ ทำให้เกิดความเข้าใจในตนเองและผู้อื่น มีความอดทน อดกลั้น ยอมรับในความแตกต่าง นำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต เป็นพลเมืองดีของประเทศชาติและสังคมโลก มีคุณธรรม จริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัยและค่านิยมที่เหมาะสมตามสมณสาธูป

รหัสตัวชี้วัด รวม ๒๒ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ส ๓.๑ ม.๔/๑ ม.๔/๒ ม.๔/๓ ม.๔/๔

มาตรฐาน ส ๓.๒ ม.๔/๑ ม.๔/๒ ม.๔/๓

มาตรฐาน ส ๔.๑ ม.๔/๑ ม.๔/๒

มาตรฐาน ส ๔.๒ ม.๔/๑ ม.๔/๒ ม.๔/๓ ม.๔/๔

มาตรฐาน ส ๔.๓ ม.๔/๑ ม.๔/๒ ม.๔/๓ ม.๔/๔ ม.๔/๕

มาตรฐาน ส ๕.๑ ม.๔/๑ ม.๔/๒ ม.๔/๓ ม.๔/๔

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา ส ๓๒๑๐๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕
เวลา ๒ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๑

ศึกษาความสำคัญของสังคมชมพูทวีป คติความเชื่อทางศาสนาสมัยก่อนพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าในฐานะเป็นมนุษย์ผู้ฝึกตนได้อย่างสูงสุดในการตรัสรู้ การก่อตั้ง วิธีการสอนและการเผยแผ่พระพุทธศาสนา พุทธประวัติ ด้านการบริหาร การธำรงรักษาศาสนา ประวัติศาสตร์ที่ตนนับถือ ข้อปฏิบัติทางสายกลางในพระพุทธศาสนา แนวคิดของศาสนา การพัฒนาศรัทธาและปัญญาที่ถูกต้องในพระพุทธศาสนา ลักษณะประชาธิปไตยในพระพุทธศาสนา หลักการของพระพุทธศาสนากับหลักวิทยาศาสตร์ การฝึกฝนและพัฒนาตนเอง การพึ่งตนเอง การมุ่งอิสรภาพในพระพุทธศาสนา

ศึกษาพระพุทธศาสนาที่เป็นศาสตร์แห่งการศึกษา การฝึกตนไม่ให้ประมาท พระพุทธศาสนากับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการพัฒนาประเทศแบบยั่งยืน ความสำคัญของพระพุทธศาสนาเกี่ยวกับการศึกษา การเมืองและสันติภาพ หลักธรรมในกรอบอริยสัจ ๔ ข้อคิดและแบบอย่างการดำเนินชีวิตจากประวัติสาวก ชาดก เรื่องเล่า และศาสนิกชนตัวอย่าง การสังคายนา พระไตรปิฎก หรือคัมภีร์ของศาสนาที่ตนนับถือ การเผยแผ่ ผลการทำความดี ความชั่ว สถานการณ์ที่ต้องเผชิญและตัดสินใจ เป้าหมาย บทบาทการดำเนินชีวิต ประวัติศาสตร์ของศาสนาอื่นๆ คุณค่าและความสำคัญของค่านิยมจริยธรรม การพัฒนาจิต พัฒนาการเรียนรู้ด้วยวิธีคิดแบบโยนิโส มนสิการ การสวดมนต์ แผ่เมตตา และบริหารจิตและเจริญปัญญาตามหลักสติปัญญาฐาน หลักธรรมสำคัญในการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขของศาสนาอื่นๆ การจัดกิจกรรม ความร่วมมือของทุกศาสนาในการแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม การปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดีต่อสาวก สมาชิกในครอบครัว และคนรอบข้าง ตามศาสนพิธีพิธีกรรมตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ หลักธรรมคตินิยมที่เกี่ยวข้องกับวันสำคัญทางศาสนา เทศกาลที่สำคัญของศาสนา การธำรงรักษาศาสนาที่ตนนับถืออันส่งผลถึงการพัฒนาดิน พัฒนาชาติและโลก

การปฏิบัติตนตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตน ครอบครัว ชุมชน ประเทศชาติ และสังคมโลก โครงสร้างทางสังคมการขัดเกลาทางสังคมการเปลี่ยนแปลงทางสังคมการปฏิบัติตน การประเมินสถานการณ์สิทธิมนุษยชน แนวทางการพัฒนา การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงและอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยและเล็งกรับวัฒนธรรมสากล ปัญหาการเมืองที่สำคัญในประเทศ การเมืองการปกครอง การประสานประโยชน์ร่วมกันระหว่างประเทศ ความสำคัญและความจำเป็นที่ต้องธำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ

โดยใช้กระบวนการสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม สร้างความคิดรวบยอด ฝึกกระบวนการคิด วิเคราะห์ด้านสังคมอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ ความเข้าใจ ความคิดสร้างสรรค์ และสามารถนำคุณค่าทางสังคมไปใช้สื่อสารในสิ่งที่เรียนรู้

ตระหนักและเห็นคุณค่าสังคมไทย มีความสามารถในการตัดสินใจ เข้าใจถึงการพัฒนา การเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย กาลเวลา ตามเหตุปัจจัยต่างๆ ทำให้เกิดความเข้าใจในตนเองและผู้อื่น มีความอดทน อดกลั้น ยอมรับในความแตกต่าง นำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต เป็นพลเมืองดีของประเทศชาติและสังคมโลก มีคุณธรรม จริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัยและค่านิยมที่เหมาะสมตามสมณสาธูป

รหัสตัวชีวิต รวม ๓๑ ตัวชีวิต

มาตรฐาน ส ๑.๑ ม.๕/๑ ม.๕/๒ ม.๕/๓ ม.๕/๔ ม.๕/๕ ม.๕/๖ ม.๕/๗ ม.๕/๘ ม.๕/๙ ม.๕/๑๐ ม.๕/๑๑

ม.๕/๑๒ ม.๕/๑๓ ม.๕/๑๔ ม.๕/๑๕ ม.๕/๑๖ ม.๕/๑๗ ม.๕/๑๘ ม.๕/๑๙ ม.๕/๒๐ ม.๕/๒๑ ม.๕/๒๒

มาตรฐาน ส ๒.๑ ม.๕/๑ ม.๕/๒ ม.๕/๓ ม.๕/๔ ม.๕/๕

มาตรฐาน ส ๒.๒ ม.๕/๑ ม.๕/๒ ม.๕/๓ ม.๕/๔

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา ส ๓๒๑๐๓ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕
เวลา ๒ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๒

ศึกษาความสำคัญการกำหนดราคาและค่าจ้างในระบบเศรษฐกิจ ความสำคัญของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่มีต่อเศรษฐกิจสังคมของประเทศ ความสำคัญของระบบสหกรณ์ในการพัฒนาเศรษฐกิจในระดับชุมชนและประเทศ ปัญหาทางเศรษฐกิจในชุมชนและเสนอแนวทางแก้ไข บทบาทรัฐบาลด้านนโยบายการเงิน การคลังในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ผลกระทบของการเปิดเสรีทางเศรษฐกิจในยุคโลกาภิวัตน์ที่มีผลต่อสังคมไทย ผลดีผลเสียของความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศในรูปแบบต่างๆ

ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ที่แสดงถึงการเปลี่ยนแปลงของมนุษยชาติ การสร้างองค์ความรู้ใหม่ทางประวัติศาสตร์ อิทธิพลของอารยธรรมโบราณและการติดต่อระหว่างโลกตะวันออกกับโลกตะวันตก เหตุการณ์สำคัญต่างๆ ที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมเศรษฐกิจและการเมือง ผลกระทบของการขยายอิทธิพลของประเทศในยุโรปไปยังทวีปอเมริกา แอฟริกาและเอเชีย สถานการณ์ของโลกในคริสต์ศตวรรษที่ ๒๑ ประเด็นสำคัญของประวัติศาสตร์ไทย ความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ต่อชาติไทย ปัจจัยที่ส่งเสริมความสร้างสรรค์ภูมิปัญญาไทย และวัฒนธรรมไทย ผลงานของบุคคลสำคัญทั้งชาวไทยและต่างประเทศ ที่มีส่วนสร้างสรรค์วัฒนธรรมไทยและประวัติศาสตร์ไทย การมีส่วนร่วมการอนุรักษ์ภูมิปัญญาไทยและวัฒนธรรมไทย

การใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการรวบรวม วิเคราะห์ และนำเสนอข้อมูลภูมิสารสนเทศ อิทธิพลของสภาพภูมิศาสตร์ ปัญหาทางกายภาพหรือภัยพิบัติทางธรรมชาติในประเทศไทยและภูมิภาคต่างๆ การเปลี่ยนแปลงของพื้นภูมิศาสตร์ในประเทศไทยและทวีปต่างๆ การเปลี่ยนแปลงธรรมชาติในโลก สถานการณ์และวิกฤตการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศไทยและโลก มาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหา บทบาทขององค์การและการประสานความร่วมมือทั้งในประเทศและนอกประเทศเกี่ยวกับกฎหมายสิ่งแวดล้อม การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในภูมิภาคต่างๆ การใช้ประโยชน์จากสิ่งแวดล้อมในการสร้างสรรค์วัฒนธรรม การแก้ปัญหาและการดำเนินชีวิตตามแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

โดยใช้กระบวนการสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม สร้างความคิดรวบยอด ฝึกกระบวนการคิดวิเคราะห์ด้านสังคมอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ ความเข้าใจ ความคิดสร้างสรรค์ และสามารถนำคุณค่าทางสังคมไปใช้สื่อสารในสิ่งที่เรียนรู้

ตระหนักและเห็นคุณค่าสังคมไทย มีความสามารถในการตัดสินใจ เข้าใจถึงการพัฒนา การเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย กาลเวลา ตามเหตุปัจจัยต่างๆ ทำให้เกิดความเข้าใจในตนเองและผู้อื่น มีความอดทน อดกลั้น ยอมรับในความแตกต่าง นำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต เป็นพลเมืองดีของประเทศชาติและสังคมโลก มีคุณธรรมจริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัยและค่านิยมที่เหมาะสมตามสมณสาธูป

รหัสตัวชี้วัด รวม ๒๒ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ส ๓.๑ ม.๕/๑ ม.๕/๒ ม.๕/๓ ม.๕/๔

มาตรฐาน ส ๓.๒ ม.๕/๑ ม.๕/๒ ม.๕/๓

มาตรฐาน ส ๔.๑ ม.๕/๑ ม.๕/๒

มาตรฐาน ส ๔.๒ ม.๕/๑ ม.๕/๒ ม.๕/๓ ม.๕/๔

มาตรฐาน ส ๔.๓ ม.๕/๑ ม.๕/๒ ม.๕/๓ ม.๕/๔ ม.๕/๕

มาตรฐาน ส ๕.๑ ม.๕/๑ ม.๕/๒ ม.๕/๓ ม.๕/๔

อธิบายรายวิชา (เพิ่มเติม)

รหัสวิชา ส ๓๒๒๔๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (การปกครองของไทย)
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๑ ชั่วโมง / สัปดาห์ จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต

ศึกษาวิเคราะห์ ความหมายของรัฐศาสตร์ การเมือง รัฐ การปกครองระบอบฟ้อปกครองลูก ระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ ระบอบเผด็จการ ระบอบประชาธิปไตยแบบทุนนิยม ระบอบสังคมนิยม วิวัฒนาการการเมืองการปกครองของไทยสมัยสุโขทัย อยุธยา ธนบุรี รัตนโกสินทร์และการเมือง การปกครองของไทยตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๗๕ ถึงปัจจุบันและอนาคต

โดยใช้กระบวนการสืบค้น การคิดวิจารณ์ญาณ วิเคราะห์ สรุปข้อมูล เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจ ความหมายของรัฐธรรมนูญ การเมือง รัฐ การปกครองระบอบฟ้อปกครองลูก ระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ ระบอบเผด็จการ ระบอบประชาธิปไตยแบบทุนนิยม ระบอบสังคมนิยม วิวัฒนาการการเมืองการปกครองของไทยสมัยสุโขทัย อยุธยา ธนบุรี รัตนโกสินทร์ การปฏิวัติ ๒๔ มิถุนายน ๒๔๗๕ การปกครองของไทยในปัจจุบัน อนาคตและเพื่อพัฒนาระบอบประชาธิปไตย

ผลการเรียนรู้

๑. มีความรู้ความเข้าใจความหมายของรัฐธรรมนูญ การเมือง รัฐ การปกครองระบอบ ฟ้อปกครองลูก ระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ ระบอบเผด็จการ ระบอบประชาธิปไตยแบบทุนนิยม ระบอบสังคมนิยม
๒. วิเคราะห์การเมืองการปกครองของไทยสมัยสุโขทัย อยุธยา ธนบุรี รัตนโกสินทร์
๓. วิเคราะห์การเมืองการปกครองของไทยตั้งแต่ปฏิวัติ ๒๔ มิถุนายน ๒๔๗๕ ถึงปัจจุบัน และ อนาคต

รวมทั้งหมด ๓ ผลการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชา (เพิ่มเติม)

รหัสวิชา ส ๓๒๒๔๒ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (กฎหมายที่ประชาชนควรรู้)
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๑ ชั่วโมง / สัปดาห์ จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต

ศึกษาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายที่ประชาชนควรรู้ในเรื่อง ลักษณะทั่วไปของกฎหมาย ระบบกฎหมาย ที่มาของกฎหมาย ประเภทของกฎหมาย ความหมายและลักษณะของกฎหมาย ระบบกฎหมายทั้งระบบ ประมวลกฎหมาย ระบบคอมมอนลอว์ กฎหมายในประเทศไทย บอกที่มาของกฎหมายลายลักษณ์อักษร กฎหมายจารีตประเพณี บอกประเภทของกฎหมาย ทั้งกฎหมายเอกชน กฎหมายมหาชนและกฎหมายระหว่างประเทศ ตลอดจนวิเคราะห์การบังคับใช้กฎหมาย และกฎหมายสำคัญบางฉบับ เช่น กฎหมายรัฐธรรมนูญ กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ

โดยใช้กระบวนการกลุ่ม ทักษะการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ แก้ปัญหา เพื่อให้มีความรู้และความเข้าใจ เกี่ยวกับหลักสำคัญของกฎหมาย ที่ใช้ปกครองประเทศ เห็นความจำเป็นที่จะต้องรู้กฎหมายและปฏิบัติตามกฎหมาย วิเคราะห์กฎหมายสำคัญที่เกี่ยวข้องกับตนเอง สังคม และประเทศชาติ

ผลการเรียนรู้

๑. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความหมาย ลักษณะ ความสำคัญและคุณประโยชน์ของกฎหมาย
๒. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบ่อเกิดและระบบของกฎหมายที่ใช้ในประเทศต่างๆ

๓. มีความรู้ความเข้าใจในที่มาของกฎหมายและลักษณะของกฎหมายลายลักษณ์อักษรและกฎหมายจารีตประเพณี
 ๔. มีความรู้ความเข้าใจในการจำแนกประเภทของกฎหมายเอกชน กฎหมายมหาชน และกฎหมายระหว่างประเทศ
 ๕. มีความรู้ความเข้าใจในวิธีการบังคับใช้กฎหมาย วันเริ่มบังคับใช้ อาณาเขตและบุคคลที่กฎหมายบังคับใช้
 ๖. มีความรู้ความเข้าใจในขั้นตอนการจัดทำกฎหมายและหลักการใช้กฎหมายไทย
 ๗. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายรัฐธรรมนูญและข้อบังคับสำคัญในกฎหมายรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๐
 ๘. มีความรู้ความเข้าใจในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ พ.ศ.๒๕๕๐ที่เกี่ยวข้องกับตนเองสังคมและประเทศชาติ
- รวมทั้งหมด ๘ ผลการเรียนรู้**

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา ส ๓๓๑๐๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖
เวลา ๒ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๑

ศึกษาความสำคัญของสังคมชมพูทวีป คติความเชื่อทางศาสนาสมัยก่อนพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าในฐานะเป็นมนุษย์ผู้ฝึกตนได้อย่างสูงสุดในการตรัสรู้ การก่อตั้ง วิธีการสอนและการเผยแผ่พระพุทธศาสนา พุทธประวัติด้านการบริหาร การธำรงรักษาศาสนา ประวัติศาสตร์ที่ตนนับถือ ข้อปฏิบัติทางสายกลางในพระพุทธศาสนา แนวคิดของศาสนา การพัฒนาศรัทธาและปัญญาที่ถูกต้องในพระพุทธศาสนา ลักษณะประชาธิปไตยในพระพุทธศาสนา หลักการของพระพุทธศาสนากับหลักวิทยาศาสตร์ การฝึกฝนและพัฒนาตนเอง การพึ่งตนเอง การมุ่งอิสรภาพในพระพุทธศาสนา

ศึกษาพระพุทธศาสนาที่เป็นศาสตร์แห่งการศึกษา การฝึกตนไม่ให้ประมาท พระพุทธศาสนากับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการพัฒนาประเทศแบบยั่งยืน ความสำคัญของพระพุทธศาสนาเกี่ยวกับการศึกษา การเมืองและสันติภาพ หลักธรรมในกรอบอริยสัจ ๔ ข้อคิดและแบบอย่างการดำเนินชีวิตจากประวัติสาวก ขาดกเรื่องเล่า และศาสนิกชนตัวอย่าง การสังคายนา พระไตรปิฎก หรือคัมภีร์ของศาสนาที่ตนนับถือ การเผยแผ่ ผลการทำความดี ความชั่ว สถานการณ์ที่ต้องเผชิญและตัดสินใจ เป้าหมาย บทบาทการดำเนินชีวิต ประวัติศาสตร์ของศาสนาอื่นๆ คุณค่าและความสำคัญของค่านิยมจริยธรรม การพัฒนาจิต พัฒนาการเรียนรู้ด้วยวิธีคิดแบบโยนิโสมนสิการ การสวดมนต์ แผ่เมตตา และบริหารจิตและเจริญปัญญาตามหลักสติปัฏฐาน หลักธรรมสำคัญในการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขของศาสนาอื่นๆ การจัดกิจกรรมความร่วมมือของทุกศาสนาในการแก้ปัญหาและพัฒนาสังคม การปฏิบัติตนเป็นศาสนิกชนที่ดีต่อสาวก สมาชิกในครอบครัว และคนรอบข้าง ตามศาสนพิธีพิธีกรรมตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ การแสดงตนเป็นพุทธมามกะ หลักธรรมคตินิยมที่เกี่ยวข้องกับวันสำคัญทางศาสนา เทศกาลที่สำคัญของศาสนา การธำรงรักษาศาสนาที่ตนนับถืออันส่งผลถึงการพัฒนาดิน พัฒนาชาติและโลก การปฏิบัติตนตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตน ครอบครัว ชุมชน ประเทศชาติ และสังคมโลก โครงสร้างทางสังคม การขัดเกลาทางสังคมการเปลี่ยนแปลงทางสังคมการปฏิบัติตน การประเมินสถานการณ์สิทธิมนุษยชนแนวทางการพัฒนา การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงและอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยและเลือกรับวัฒนธรรมสากล ปัญหาการเมืองที่สำคัญใน

ประเทศ การเมืองการปกครอง การประสานประโยชน์ร่วมกันระหว่างประเทศ ความสำคัญและความจำเป็นที่ต้องดำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้อำนาจอรัฐ

โดยใช้กระบวนการสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม สร้างความคิดรวบยอด ผูกกระบวนการคิดวิเคราะห์ด้านสังคมอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ ความเข้าใจ ความคิดสร้างสรรค์ และสามารถนำคุณค่าทางสังคมไปใช้สื่อสารในสิ่งที่เรียนรู้

ตระหนักและเห็นคุณค่าสังคมไทย มีความสามารถในการตัดสินใจ เข้าใจถึงการพัฒนา การเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย กาลเวลา ตามเหตุปัจจัยต่างๆ ทำให้เกิดความเข้าใจในตนเองและผู้อื่น มีความอดทน อดกลั้น ยอมรับในความแตกต่าง นำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต เป็นพลเมืองดีของประเทศชาติและสังคมโลก มีคุณธรรม จริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัยและค่านิยมที่เหมาะสมตามสมณสาธูป

รหัสตัวชี้วัด รวม ๓๑ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ส ๑.๑ ม.๖/๑ ม.๖/๒ ม.๖/๓ ม.๖/๔ ม.๖/๕ ม.๖/๖ ม.๖/๗ ม.๖/๘ ม.๖/๙ ม.๖/๑๐ ม.๖/๑๑
ม.๖/๑๒ ม.๖/๑๓ ม.๖/๑๔ ม.๖/๑๕ ม.๖/๑๖ ม.๖/๑๗ ม.๖/๑๘ ม.๖/๑๙ ม.๖/๒๐ ม.๖/๒๑ ม.๖/๒๒
มาตรฐาน ส ๒.๑ ม.๖/๑ ม.๖/๒ ม.๖/๓ ม.๖/๔ ม.๖/๕
มาตรฐาน ส ๒.๒ ม.๖/๑ ม.๖/๒ ม.๖/๓ ม.๖/๔

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา ส ๓๓๑๐๓ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖
เวลา ๒ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๒

ศึกษาความสำคัญการกำหนดราคาและค่าจ้างในระบบเศรษฐกิจ ความสำคัญของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่มีต่อเศรษฐกิจสังคมของประเทศ ความสำคัญของระบบสหกรณ์ในการพัฒนาเศรษฐกิจในระดับชุมชนและประเทศ ปัญหาทางเศรษฐกิจในชุมชนและเสนอแนวทางแก้ไข บทบาทรัฐบาลด้านนโยบายการเงิน การคลังในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ผลกระทบของการเปิดเสรีทางเศรษฐกิจในยุคโลกาภิวัตน์ที่มีผลต่อสังคมไทย ผลดีผลเสียของความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศในรูปแบบต่างๆ

ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ที่แสดงถึงการเปลี่ยนแปลงของมนุษยชาติ การสร้างองค์ความรู้ใหม่ทางประวัติศาสตร์ อิทธิพลของอารยธรรมโบราณและการติดต่อระหว่างโลกตะวันออกกับโลกตะวันตก เหตุการณ์สำคัญต่างๆ ที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมเศรษฐกิจและการเมือง ผลกระทบของการขยายอิทธิพลของประเทศในยุโรปไปยังทวีปอเมริกา แอฟริกาและเอเชีย สถานการณ์ของโลกในคริสต์ศตวรรษที่ ๒๑ ประเด็นสำคัญของประวัติศาสตร์ไทย ความสำคัญของสถาบันพระมหากษัตริย์ต่อชาติไทย ปัจจัยที่ส่งเสริมความสร้างสรรค์ภูมิปัญญาไทย และวัฒนธรรมไทย ผลงานของบุคคลสำคัญทั้งชาวไทยและต่างประเทศ ที่มีส่วนสร้างสรรค์วัฒนธรรมไทยและประวัติศาสตร์ไทย การมีส่วนร่วมการอนุรักษ์ภูมิปัญญาไทยและวัฒนธรรมไทย

การใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการรวบรวม วิเคราะห์ และนำเสนอข้อมูลภูมิสารสนเทศ อิทธิพลของสภาพภูมิศาสตร์ ปัญหาทางกายภาพหรือภัยพิบัติทางธรรมชาติในประเทศไทยและภูมิภาคต่างๆ การเปลี่ยนแปลงของพื้นภูมิศาสตร์ในประเทศไทยและทวีปต่างๆ การเปลี่ยนแปลงธรรมชาติในโลก สถานการณ์และวิกฤตการณ์ด้าน

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศไทยและโลก มาตราการป้องกันและแก้ไขปัญหา บทบาทขององค์การและการประสานความร่วมมือทั้งในประเทศและนอกประเทศเกี่ยวกับกฎหมายสิ่งแวดล้อม การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในภูมิภาคต่างๆ การใช้ประโยชน์จากสิ่งแวดล้อมในการสร้างสรรค์วัฒนธรรม การแก้ปัญหาและการดำเนินชีวิตตามแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

โดยใช้กระบวนการสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม สร้างความคิดรวบยอด ฝึกกระบวนการคิดวิเคราะห์ด้านสังคมอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ ความเข้าใจ ความคิดสร้างสรรค์ และสามารถนำคุณค่าทางสังคมไปใช้สื่อสารในสิ่งที่เรียนรู้

ตระหนักและเห็นคุณค่าสังคมไทย มีความสามารถในการตัดสินใจ เข้าใจถึงการพัฒนา การเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย กาลเวลา ตามเหตุปัจจัยต่างๆ ทำให้เกิดความเข้าใจในตนเองและผู้อื่น มีความอดทน อดกลั้น ยอมรับในความแตกต่าง นำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต เป็นพลเมืองดีของประเทศชาติและสังคมโลก มีคุณธรรมจริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัยและค่านิยมที่เหมาะสมตามสมณสาธูป

รหัสตัวชีวิต รวม ๒๒ ตัวชีวิต

มาตรฐาน ส ๓.๑ ม.๖/๑ ม.๖/๒ ม.๖/๓ ม.๖/๔

มาตรฐาน ส ๓.๒ ม.๖/๑ ม.๖/๒ ม.๖/๓

มาตรฐาน ส ๔.๑ ม.๖/๑ ม.๖/๒

มาตรฐาน ส ๔.๒ ม.๖/๑ ม.๖/๒ ม.๖/๓ ม.๖/๔

มาตรฐาน ส ๔.๓ ม.๖/๑ ม.๖/๒ ม.๖/๓ ม.๖/๔ ม.๖/๕

มาตรฐาน ส ๕.๑ ม.๖/๑ ม.๖/๒ ม.๖/๓ ม.๖/๔

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา ส ๒๑๑๐๒ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (ประวัติศาสตร์)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ เวลา ๑ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๑

ศึกษาความสำคัญของตัวอย่างการใช้เวลา ช่วงเวลาและยุคสมัยที่ปรากฏในเอกสารประวัติศาสตร์ไทย ความสำคัญของเวลาและช่วงเวลาสำหรับการศึกษาประวัติศาสตร์ ความสัมพันธ์และความสำคัญของอดีตที่มีต่อปัจจุบันและอนาคต ที่มาของศักราชที่ปรากฏในเอกสารประวัติศาสตร์ไทย ได้แก่ จ.ศ. / ม.ศ. / ร.ศ. / พ.ศ. / ค.ศ. และ ฮ.ศ. วิธีการเทียบศักราชต่างๆ และตัวอย่าง การเทียบ ตัวอย่างการใช้ศักราชต่างๆ ที่ปรากฏในเอกสารประวัติศาสตร์ไทยความหมายและความสำคัญของประวัติศาสตร์และวิธีการทางประวัติศาสตร์ที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันตัวอย่างหลักฐานในการศึกษาประวัติศาสตร์ไทยสมัยสุโขทัย ทั้งหลักฐานชั้นต้นและหลักฐานชั้นรอง (เชื่อมโยงกับ มฐ. ส ๔.๓) เช่น ข้อความในศิลาจารึก สมัยสุโขทัย เป็นต้น นำวิธีการทางประวัติศาสตร์ไปใช้ศึกษาเรื่องราวของประวัติศาสตร์ไทยที่มีอยู่ในท้องถิ่นตนเองในสมัยใดก็ได้ (สมัยก่อนประวัติศาสตร์ สมัยก่อนสุโขทัย สมัยสุโขทัย สมัยอยุธยา สมัยธนบุรี สมัยรัตนโกสินทร์) และเหตุการณ์สำคัญในสมัยสุโขทัย

ศึกษาที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ของประเทศต่างๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่มีผลต่อพัฒนาการทางด้านต่างๆ พัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของประเทศต่างๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ที่ตั้งและความสำคัญของแหล่งอารยธรรมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เช่น แหล่งมรดกโลก

ในประเทศต่างๆ ของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อิทธิพลของอารยธรรมโบราณในดินแดนไทยที่มีต่อการพัฒนาการของสังคมไทยในปัจจุบัน

โดยใช้กระบวนการสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม สร้างความคิดรวบยอด ฝึกกระบวนการคิด วิเคราะห์ด้านสังคมอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ ความเข้าใจ ความคิดสร้างสรรค์ และสามารถนำคุณค่าทางสังคมไปใช้สื่อสารในสิ่งที่เรียนรู้

ตระหนักและเห็นคุณค่าสังคมไทย มีความสามารถในการตัดสินใจ เข้าใจถึงการพัฒนา การเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย กาลเวลา ตามเหตุปัจจัยต่างๆ ทำให้เกิดความเข้าใจในตนเองและผู้อื่น มีความอดทน อดกลั้น ยอมรับในความแตกต่าง นำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต เป็นพลเมืองดีของประเทศชาติและสังคมโลก มีคุณธรรม จริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัยและค่านิยมที่เหมาะสมตามสมณสาธูบ

รหัสตัวชี้วัด รวม ๕ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ส ๔.๑ ม.๑/๑ ม.๑/๒ ม.๑/๓

มาตรฐาน ส ๔.๒ ม.๑/๑ ม.๑/๒

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา ส ๒๑๑๐๔ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (ประวัติศาสตร์)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ เวลา ๑ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๒

ศึกษาความสำคัญของสมัยก่อนประวัติศาสตร์ในดินแดนไทยโดยสังเขป รัฐบาลโบราณในดินแดนไทย เช่น ศรีวิชัยตามพรลิงค์ ทวารวดี เป็นต้น รัฐบาลไทย ในดินแดนไทย เช่น ล้านนา นครศรีธรรมราช สุพรรณภูมิ เป็นต้น การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย และปัจจัยที่เกี่ยวข้อง (ปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก) พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย ในด้านการเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ สังคม และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

วัฒนธรรมสมัยสุโขทัย เช่น ภาษาไทย วรรณกรรม ประเพณีสำคัญ ศิลปกรรมไทย ภูมิปัญญาไทยในสมัยสุโขทัย เช่น การชลประทาน เครื่องสังคโลก ความเสื่อมของอาณาจักรสุโขทัย

โดยใช้กระบวนการสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม สร้างความคิดรวบยอด ฝึกกระบวนการคิด วิเคราะห์ด้านสังคมอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ ความเข้าใจ ความคิดสร้างสรรค์ และสามารถนำคุณค่าทางสังคมไปใช้สื่อสารในสิ่งที่เรียนรู้

ตระหนักและเห็นคุณค่าสังคมไทย มีความสามารถในการตัดสินใจ เข้าใจถึงการพัฒนา การเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย กาลเวลา ตามเหตุปัจจัยต่างๆ ทำให้เกิดความเข้าใจในตนเองและผู้อื่น มีความอดทน อดกลั้น ยอมรับในความแตกต่าง นำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต เป็นพลเมืองดีของประเทศชาติและสังคมโลก มีคุณธรรม จริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัยและค่านิยมที่เหมาะสมตามสมณสาธูบ

รหัสตัวชี้วัด รวม ๓ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ส ๔.๓ ม.๑/๑ ม.๑/๒ ม.๑/๓

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา ส ๒๒๑๐๒ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (ประวัติศาสตร์)
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ เวลา ๑ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๑

ศึกษาวิธีการประเมินความน่าเชื่อถือของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ในลักษณะต่างๆ เช่น การศึกษาภูมิหลังของผู้ทำหรือผู้เกี่ยวข้อง สาเหตุ ช่วงระยะเวลา รูปลักษณ์ของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ เป็นต้น ตัวอย่างการประเมินความน่าเชื่อถือของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ไทยที่อยู่ในท้องถิ่นของตนเอง หรือหลักฐานสมัยอยุธยา (เชื่อมโยงกับ มฐ. ส ๔.๓) ตัวอย่างการวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารต่างๆ ในสมัยอยุธยาและธนบุรี (เชื่อมโยงกับ มฐ. ส ๔.๓) เช่น ข้อความบางตอนในพระราชพงศาวดารอยุธยา/จดหมายเหตุชาวต่างชาติ ตัวอย่างการตีความข้อมูลจากหลักฐานที่แสดงเหตุการณ์สำคัญในสมัยอยุธยาและธนบุรี

ศึกษาที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคต่างๆ ในทวีปเอเชียที่มีผลต่อการพัฒนาการโดยสังเขป พัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของภูมิภาคเอเชีย ที่ตั้งและความสำคัญของแหล่งอารยธรรมโบราณในภูมิภาคเอเชีย เช่น แหล่งมรดกโลกในประเทศต่างๆ ในภูมิภาคเอเชีย อิทธิพลของอารยธรรมโบราณที่มีต่อภูมิภาคเอเชียในปัจจุบัน

โดยใช้กระบวนการสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม สร้างความคิดรวบยอด ผูกกระบวนการคิดวิเคราะห์ด้านสังคมอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ ความเข้าใจ ความคิดสร้างสรรค์ และสามารถนำคุณค่าทางสังคมไปใช้สื่อสารในสิ่งที่เรียนรู้

ตระหนักและเห็นคุณค่าสังคมไทย มีความสามารถในการตัดสินใจ เข้าใจถึงการพัฒนา การเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย กาลเวลา ตามเหตุปัจจัยต่างๆ ทำให้เกิดความเข้าใจในตนเองและผู้อื่น มีความอดทน อดกลั้น ยอมรับในความแตกต่าง นำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต เป็นพลเมืองดีของประเทศชาติและสังคมโลก มีคุณธรรม จริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัยและค่านิยมที่เหมาะสมตามสมณสาธูป

รหัสตัวชี้วัด รวม ๕ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ส ๔.๑ ม.๒/๑ ม.๒/๒ ม.๒/๓

มาตรฐาน ส ๔.๒ ม.๒/๑ ม.๒/๒

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา ส ๒๒๑๐๔ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (ประวัติศาสตร์)
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ เวลา ๑ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๒

ศึกษาความสำคัญของการสถาปนาอาณาจักรอยุธยาปัจจัยที่ส่งผลต่อความเจริญรุ่งเรืองของอาณาจักรอยุธยา พัฒนาการของอาณาจักรอยุธยาในด้านการเมืองการปกครอง สังคม เศรษฐกิจ และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ การเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ ๑ และการกู้เอกราช ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยอยุธยา เช่น การควบคุมกำลังคนและศิลปวัฒนธรรม การเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ ๒ การกู้เอกราช และการสถาปนาอาณาจักรธนบุรี ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยธนบุรี วิถีกรรมของบรรพบุรุษไทย ผลงานของบุคคลสำคัญของไทยและต่างชาติที่มีส่วนสร้างสรรค์ชาติไทย

โดยใช้กระบวนการสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม สร้างความคิดรวบยอด ผูกกระบวนการคิดวิเคราะห์ด้านสังคมอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ ความเข้าใจ ความคิดสร้างสรรค์ และสามารถนำคุณค่าทางสังคมไปใช้สื่อสารในสิ่งที่เรียนรู้

ตระหนักและเห็นคุณค่าสังคมไทย มีความสามารถในการตัดสินใจ เข้าใจถึงการพัฒนา การเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย กาลเวลา ตามเหตุปัจจัยต่างๆ ทำให้เกิดความเข้าใจในตนเองและผู้อื่น มีความอดทน อดกลั้น ยอมรับในความแตกต่าง นำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต เป็นพลเมืองดีของประเทศชาติและสังคมโลก มีคุณธรรม จริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัยและค่านิยมที่เหมาะสมตามสมณสาธูป

รหัสตัวชี้วัด รวม ๓ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ส ๔.๓ ม.๒/๑ ม.๒/๒ ม.๒/๓

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา ส ๒๓๑๐๒ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (ประวัติศาสตร์)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ เวลา ๑ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๑

ศึกษาขั้นตอนของวิธีการทางประวัติศาสตร์สำหรับการศึกษาเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นตนเอง วิเคราะห์เหตุการณ์สำคัญในสมัยรัตนโกสินทร์ โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ นำวิธีการทางประวัติศาสตร์มาใช้ในการศึกษาเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ครอบครัว และท้องถิ่นของตน

ศึกษาที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์ของภูมิภาคต่างๆ ของโลก ที่มีผลต่อการพัฒนาการโดยสังเขป พัฒนาการทางสังคม เศรษฐกิจและการเมืองของภูมิภาคต่างๆ ของโลกโดยสังเขป อิทธิพลของอารยธรรมตะวันตกที่มีผลต่อการพัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก ความร่วมมือและความขัดแย้งในคริสต์ศตวรรษที่ ๒๐ เช่น สงครามโลกครั้งที่ ๑ ครั้งที่ ๒ สงครามเย็น องค์การความร่วมมือระหว่างประเทศ

โดยใช้กระบวนการสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม สร้างความคิดรวบยอด ฝึกกระบวนการคิด วิเคราะห์ด้านสังคมอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ ความเข้าใจ ความคิดสร้างสรรค์ และสามารถนำคุณค่าทางสังคมไปใช้สื่อสารในสิ่งที่เรียนรู้

ตระหนักและเห็นคุณค่าสังคมไทย มีความสามารถในการตัดสินใจ เข้าใจถึงการพัฒนา การเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย กาลเวลา ตามเหตุปัจจัยต่างๆ ทำให้เกิดความเข้าใจในตนเองและผู้อื่น มีความอดทน อดกลั้น ยอมรับในความแตกต่าง นำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต เป็นพลเมืองดีของประเทศชาติและสังคมโลก มีคุณธรรม จริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัยและค่านิยมที่เหมาะสมตามสมณสาธูป

รหัสตัวชี้วัด รวม ๔ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ส ๔.๑ ม.๓/๑ ม.๓/๒

มาตรฐาน ส ๔.๒ ม.๓/๑ ม.๓/๒

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา ส ๒๓๑๐๔ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (ประวัติศาสตร์)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ เวลา ๑ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๒

ศึกษาการสถาปนากรุงเทพมหานครเป็นราชธานีของไทย ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองของไทยในสมัยรัตนโกสินทร์ บทบาทของพระมหากษัตริย์ไทยในราชวงศ์จักรีในการสร้างสรรค์ความเจริญและความมั่นคงของชาติ พัฒนาการของไทยในสมัยรัตนโกสินทร์ทางด้านการเมือง การปกครอง สังคม เศรษฐกิจ และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศตามช่วงสมัยต่างๆ เหตุการณ์สำคัญสมัยรัตนโกสินทร์ที่มีผลต่อการพัฒนาชาติไทย เช่น การทำสนธิสัญญาเบาว์ริงในสมัยรัชกาลที่ ๔ การปฏิรูปประเทศในสมัยรัชกาลที่ ๕ การเข้าร่วม

สงครามโลกครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒ โดยวิเคราะห์สาเหตุปัจจัยและผลของเหตุการณ์ต่างๆ ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยในสมัยรัตนโกสินทร์บทบาทของไทยตั้งแต่เปลี่ยนแปลงการปกครองจนถึงปัจจุบันในสังคมโลก

โดยใช้กระบวนการสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม สร้างความคิดรวบยอด ฝึกกระบวนการคิดวิเคราะห์ด้านสังคมอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ ความเข้าใจ ความคิดสร้างสรรค์ และสามารถนำคุณค่าทางสังคมไปใช้สื่อสารในสิ่งที่เรียนรู้

ตระหนักและเห็นคุณค่าสังคมไทย มีความสามารถในการตัดสินใจ เข้าใจถึงการพัฒนา การเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย กาลเวลา ตามเหตุปัจจัยต่างๆ ทำให้เกิดความเข้าใจในตนเองและผู้อื่น มีความอดทน อดกลั้น ยอมรับในความแตกต่าง นำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต เป็นพลเมืองดีของประเทศชาติและสังคมโลก มีคุณธรรม จริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัยและค่านิยมที่เหมาะสมตามสมณสาธู

รหัสตัวชี้วัด รวม ๔ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ส ๔.๓ ม.๓/๑ ม.๓/๒ ม.๓/๓ ม.๓/๔

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา ส ๓๑๑๐๒ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (ประวัติศาสตร์)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ เวลา ๑ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๑

ศึกษาความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ที่ปรากฏในหลักฐานทางประวัติศาสตร์ไทย และประวัติศาสตร์สากล ตัวอย่างเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ของสังคมมนุษย์ที่มีปรากฏในหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ขั้นตอนของวิธีการทางประวัติศาสตร์ คุณค่าและประโยชน์ของวิธีการทางประวัติศาสตร์ ที่มีต่อการศึกษาด้านประวัติศาสตร์ ผลการศึกษาหรือโครงการทางประวัติศาสตร์

ศึกษาอารยธรรมของโลกยุคโบราณ ได้แก่ อารยธรรมลุ่มแม่น้ำไทกริส-ยูเฟรติส ไนล์ ฮวงโห ลินดู และอารยธรรมกรีก-โรมัน การติดต่อระหว่างโลกตะวันออกกับโลกตะวันตก และอิทธิพลทางวัฒนธรรมที่มีต่อกันและกัน เหตุการณ์สำคัญต่างๆ ที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกในปัจจุบัน เช่น ระเบิดบิวดัส การฟื้นฟู ศิลปวิทยาการสงครามครูเสด การสำรวจทางทะเล การปฏิรูปศาสนา การปฏิวัติทางวิทยาศาสตร์ การปฏิวัติอุตสาหกรรม จักรวรรดินิยม ลัทธิชาตินิยม เป็นต้น ความร่วมมือ และความขัดแย้งของมนุษยชาติในโลก สถานการณ์สำคัญของโลกในคริสต์ศตวรรษที่ ๒๑ เช่น เหตุการณ์ ๑๑ กันยายน ๒๐๐๑ (Nine Eleven) การขาดแคลนทรัพยากร การก่อการร้าย ความขัดแย้งทางศาสนาฯ

โดยใช้กระบวนการสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม สร้างความคิดรวบยอด ฝึกกระบวนการคิดวิเคราะห์ด้านสังคมอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ ความเข้าใจ ความคิดสร้างสรรค์ และสามารถนำคุณค่าทางสังคมไปใช้สื่อสารในสิ่งที่เรียนรู้

ตระหนักและเห็นคุณค่าสังคมไทย มีความสามารถในการตัดสินใจ เข้าใจถึงการพัฒนา การเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย กาลเวลา ตามเหตุปัจจัยต่างๆ ทำให้เกิดความเข้าใจในตนเองและผู้อื่น มีความอดทน อดกลั้น ยอมรับในความแตกต่าง นำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต เป็นพลเมืองดีของประเทศชาติและสังคมโลก มีคุณธรรม จริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัยและค่านิยมที่เหมาะสมตามสมณสาธู

รหัสตัวชี้วัด รวม ๖ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ส ๔.๑ ม.๔/๑ ม.๔/๒

มาตรฐาน ส ๔.๒ ม.๔/๑ ม.๔/๒ ม.๔/๓ ม.๔/๔

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา ส ๓๑๑๐๔ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (ประวัติศาสตร์)
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ เวลา ๑ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๒

ศึกษาประเด็นสำคัญของประวัติศาสตร์ไทย เช่น แนวคิดเกี่ยวกับความเป็นมาของชาติไทย อาณาจักรโบราณในดินแดนไทย และอิทธิพลที่มีต่อสังคมไทย ปัจจัยที่มีผลต่อการสถาปนาอาณาจักรไทยในช่วงเวลาต่างๆ สาเหตุและผลของการปฏิรูปต่างๆ บทบาทของสถาบันพระมหากษัตริย์ในการพัฒนาชาติไทยในด้านต่างๆ เช่น การป้องกันและรักษาเอกราชของชาติ การสร้างสรรค์วัฒนธรรมไทย อิทธิพลของวัฒนธรรมตะวันตก และตะวันออกที่มีต่อสังคมไทย ผลงานของบุคคลสำคัญทั้งชาวไทยและต่างประเทศที่มีส่วนสร้างสรรค์ วัฒนธรรมไทย และประวัติศาสตร์ไทย ปัจจัยที่ส่งเสริมความสร้างสรรค์ภูมิปัญญาไทย และวัฒนธรรมไทย ซึ่งมีผลต่อสังคมไทยในยุคปัจจุบัน สภาพแวดล้อมที่มีผลต่อการสร้างสรรค์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทย วิถีชีวิตของคนไทยในสมัยต่างๆ การสืบทอดและเปลี่ยนแปลงของวัฒนธรรมไทย แนวทางการอนุรักษ์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยและการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ วิธีการมีส่วนร่วมอนุรักษ์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทย

โดยใช้กระบวนการสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม สร้างความคิดรวบยอด ฝึกกระบวนการคิดวิเคราะห์หาคำตอบอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ ความเข้าใจ ความคิดสร้างสรรค์ และสามารถนำคุณค่าทางสังคมไปใช้สื่อสารในสิ่งที่เรียนรู้

ตระหนักและเห็นคุณค่าสังคมไทย มีความสามารถในการตัดสินใจ เข้าใจถึงการพัฒนา การเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย กาลเวลา ตามเหตุปัจจัยต่างๆ ทำให้เกิดความเข้าใจในตนเองและผู้อื่น มีความอดทนอดกลั้น ยอมรับในความแตกต่าง นำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต เป็นพลเมืองดีของประเทศชาติและสังคมโลก มีคุณธรรม จริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัยและค่านิยมที่เหมาะสมตามสมณสาธู

รหัสตัวชี้วัด รวม ๕ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ส ๔.๓ ม.๔/๑ ม.๔/๒ ม.๔/๓ ม.๔/๔ ม.๔/๕

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา ส ๓๒๑๐๒ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (ประวัติศาสตร์)
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เวลา ๑ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๑

ศึกษาความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ที่ปรากฏในหลักฐานทางประวัติศาสตร์ไทย และประวัติศาสตร์สากล ตัวอย่างเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ของสังคมมนุษย์ที่มีปรากฏในหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ขั้นตอนของวิธีการทางประวัติศาสตร์ คุณค่าและประโยชน์ของวิธีการทางประวัติศาสตร์ที่มีต่อการศึกษาศาสตร์ ผลการศึกษาหรือโครงการทางประวัติศาสตร์

ศึกษาอารยธรรมของโลกยุคโบราณ ได้แก่ อารยธรรมลุ่มแม่น้ำไทกริส-ยูเฟรติส ไนล์ ฮวงโห ลินธุ และอารยธรรมกรีก-โรมัน การติดต่อระหว่างโลกตะวันออกกับโลกตะวันตก และอิทธิพลทางวัฒนธรรมที่มีต่อกันและกัน เหตุการณ์สำคัญต่างๆ ที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกในปัจจุบัน เช่น ระเบิดฮิโรชิมา การฟื้นฟู ศิลปวิทยาการสงครามครูเสด การสำรวจทางทะเล การปฏิรูปศาสนา การปฏิวัติทางวิทยาศาสตร์ การปฏิวัติอุตสาหกรรม จักรวรรดินิยม ลัทธิชาตินิยม เป็นต้น ความร่วมมือ และความขัดแย้งของมนุษยชาติในโลก สถานการณ์สำคัญของโลกในคริสต์ศตวรรษที่ ๒๑ เช่น เหตุการณ์ ๑๑ กันยายน ๒๐๐๑ (Nine Eleven) การขาดแคลนทรัพยากร การก่อการร้าย ความขัดแย้งทางศาสนา ฯลฯ

โดยใช้กระบวนการสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม สร้างความคิดรวบยอด ฝึกกระบวนการคิด วิเคราะห์ด้านสังคมอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ ความเข้าใจ ความคิดสร้างสรรค์ และสามารถนำคุณค่าทางสังคมไปใช้สื่อสารในสิ่งที่เรียนรู้

ตระหนักและเห็นคุณค่าสังคมไทย มีความสามารถในการตัดสินใจ เข้าใจถึงการพัฒนา การเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย กาลเวลา ตามเหตุปัจจัยต่างๆ ทำให้เกิดความเข้าใจในตนเองและผู้อื่น มีความอดทน อดกลั้น ยอมรับในความแตกต่าง นำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต เป็นพลเมืองดีของประเทศชาติและสังคมโลก มีคุณธรรม จริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัยและค่านิยมที่เหมาะสมตามสมณสาธูป

รหัสตัวชี้วัด รวม ๖ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ส ๕.๑ ม.๕/๑ ม.๕/๒

มาตรฐาน ส ๕.๒ ม.๕/๑ ม.๕/๒ ม.๕/๓ ม.๕/๔

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา ส ๓๒๑๐๔ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (ประวัติศาสตร์)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เวลา ๑ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๒

ศึกษาประเด็นสำคัญของประวัติศาสตร์ไทย เช่น แนวคิดเกี่ยวกับความเป็นมาของชาติไทย อาณาจักรโบราณในดินแดนไทย และอิทธิพลที่มีต่อสังคมไทย ปัจจัยที่มีผลต่อการสถาปนาอาณาจักรไทยในช่วงเวลาต่างๆ สาเหตุและผลของการปฏิรูปฯ บทบาทของสถาบันพระมหากษัตริย์ในการพัฒนาชาติไทยในด้านต่างๆ เช่น การป้องกันและรักษาเอกราชของชาติ การสร้างสรรค์วัฒนธรรมไทย อิทธิพลของวัฒนธรรมตะวันตก และตะวันออกที่มีต่อสังคมไทย ผลงานของบุคคลสำคัญทั้งชาวไทยและต่างประเทศที่มีส่วนสร้างสรรค์ วัฒนธรรมไทย และประวัติศาสตร์ไทย ปัจจัยที่ส่งเสริมความสร้างสรรค์ภูมิปัญญาไทย และวัฒนธรรมไทย ซึ่งมีผลต่อสังคมไทยในยุคปัจจุบัน สภาพแวดล้อมที่มีผลต่อการสร้างสรรค์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทย วิถีชีวิตของคนไทยในสมัยต่างๆ การสืบทอดและเปลี่ยนแปลงของวัฒนธรรมไทย แนวทางการอนุรักษ์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยและการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ วิธีการมีส่วนร่วมอนุรักษ์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทย

โดยใช้กระบวนการสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม สร้างความคิดรวบยอด ฝึกกระบวนการคิด วิเคราะห์ด้านสังคมอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ ความเข้าใจ ความคิดสร้างสรรค์ และสามารถนำคุณค่าทางสังคมไปใช้สื่อสารในสิ่งที่เรียนรู้

ตระหนักและเห็นคุณค่าสังคมไทย มีความสามารถในการตัดสินใจ เข้าใจถึงการพัฒนา การเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย กาลเวลา ตามเหตุปัจจัยต่างๆ ทำให้เกิดความเข้าใจในตนเองและผู้อื่น มีความอดทน อดกลั้น ยอมรับในความแตกต่าง นำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต เป็นพลเมืองดีของประเทศชาติและสังคมโลก มีคุณธรรม จริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัยและค่านิยมที่เหมาะสมตามสมณสาธูป

รหัสตัวชี้วัด รวม ๕ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ส ๔.๓ ม.๖/๑ ม.๖/๒ ม.๖/๓ ม.๖/๔ ม.๖/๕

คำอธิบายรายวิชาหน้าที่พลเมือง (เพิ่มเติม)

ส ๒๑๒๐๑ หน้าที่พลเมือง ๑ ๒๐ ชั่วโมง / ภาค ๐.๕ หน่วยกิต (ภาคเรียนที่ ๑)
ส ๒๑๒๐๒ หน้าที่พลเมือง ๒ ๒๐ ชั่วโมง / ภาค ๐.๕ หน่วยกิต (ภาคเรียนที่ ๒)
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ เวลา ๑ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต

มีส่วนร่วมอนุรักษ์มรดกไทยในการแสดงความเคารพ การสนทนา การแต่งกาย การมีสัมมาคารวะ แสดงออกถึงความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละต่อสังคม เห็นคุณค่าและอนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง ในเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต ขยันหมั่นเพียร อดทน ใฝ่หาความรู้ ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่และยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง

ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างของความรักชาติ ยึดมั่นในศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ ประยุกต์และเผยแพร่พระบรมราโชวาทในเรื่องมีเหตุผล รอบคอบ หลักการทรงงานในเรื่องการใช้ธรรมชาติช่วยธรรมชาติการปลูกป่าในใจคน และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง ในเรื่องความซื่อสัตย์สุจริตขยันหมั่นเพียร อดทน ใฝ่หาความรู้ และตั้งใจปฏิบัติหน้าที่

ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย ในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของสังคม การตัดสินใจโดยใช้เหตุผล มีส่วนร่วมและรับผิดชอบในการตัดสินใจในกิจกรรมของห้องเรียนและโรงเรียน ตรวจสอบข้อมูล

เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจในกิจกรรมต่างๆ ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง ในเรื่องความซื่อสัตย์สุจริตอดทน ขยันหมั่นเพียร ใฝ่หาความรู้ ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่และยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง

ยอมรับความหลากหลายทางสังคมวัฒนธรรมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในเรื่องวิถีชีวิต วัฒนธรรม ศาสนา สิ่งแวดล้อม อยู่ร่วมกันอย่างสันติและพึ่งพาซึ่งกันและกันในสังคมพหุวัฒนธรรมด้วยการเคารพซึ่งกันและกัน ไม่แสดงกิริยาและวาจาดูหมิ่นผู้อื่น ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน แบ่งปัน มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาความขัดแย้ง

โดยสันติวิธี ในเรื่องการทะเลาะวิวาท ความคิดเห็นไม่ตรงกัน ด้วยการเจรจาไกล่เกลี่ย การเจรจาต่อรอง การระงับ

ความขัดแย้ง ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง ในเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต อดทน ใฝ่หาความรู้ ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ ยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง

โดยใช้กระบวนการกลุ่ม กระบวนการคิด กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการเผชิญสถานการณ์ กระบวนการแก้ปัญหากระบวนการสืบเสาะหาความรู้ กระบวนการสร้างความตระหนัก กระบวนการสร้างค่านิยม และกระบวนการสร้างเจตคติ

เพื่อให้ผู้เรียนมีลักษณะที่ดีของคนไทย ภาควินัยในความเป็นไทย แสดงออกถึงความรักชาติ ยึดมั่น

ในศาสนาและเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ เป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครอง อยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างสันติ จัดการความขัดแย้งด้วยสันติวิธี และมีวินัยในตนเอง

ผลการเรียนรู้

๑. มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์มรดกไทย
๒. แสดงออกถึงความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละต่อสังคม
๓. เห็นคุณค่าและอนุรักษ์ขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาไทย
๔. เป็นแบบอย่างของความรักชาติ ยึดมั่นในศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์
๕. ประยุกต์และเผยแพร่พระบรมราโชวาท หลักการทรงงาน และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๖. ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย
๗. มีส่วนร่วมและรับผิดชอบในการตัดสินใจ ตรวจสอบข้อมูลเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจในกิจกรรมต่าง ๆ
๘. ยอมรับความหลากหลายทางสังคมวัฒนธรรมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และอยู่ร่วมกันอย่างสันติ และพึ่งพาซึ่งกันและกัน
๙. มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาความขัดแย้งโดยสันติวิธี
๑๐. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง

คำอธิบายรายวิชาเพิ่มเติมหน้าที่พลเมือง

ส ๒๒๒๐๓ หน้าที่พลเมือง ๑ ๒๐ ชั่วโมง / ภาค ๐.๕ หน่วยกิต (ภาคเรียนที่ ๑)
ส ๒๒๒๐๔ หน้าที่พลเมือง ๒ ๒๐ ชั่วโมง / ภาค ๐.๕ หน่วยกิต (ภาคเรียนที่ ๒)
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ เวลา ๑ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต

มีส่วนร่วมและแนะนำผู้อื่นให้อนุรักษ์มรดกไทย ในการแสดงความเคารพ การสนทนา การแต่งกาย การมีสัมมาคารวะ แสดงออกและแนะนำผู้อื่นให้มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละต่อสังคม เห็นคุณค่า อนุรักษ์ และสืบสานขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง ในเรื่อง ความซื่อสัตย์สุจริต ขยันหมั่นเพียร อดทน ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ และยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง

ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างและแนะนำผู้อื่นให้มีการปฏิบัติตนที่แสดงออกถึงความรักชาติ ยึดมั่นในศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ ประยุกต์และเผยแพร่พระบรมราโชวาท ในเรื่องการมีสติ ความขยัน อดทน หลักการทรงงาน ในเรื่องภูมิสังคม ขาดทุนคือกำไร และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง ในเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต ขยันหมั่นเพียร อดทน ใฝ่หาความรู้ และตั้งใจปฏิบัติหน้าที่

ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย ในเรื่องการติดตามข่าวสารบ้านเมือง ความกล้าหาญทางจริยธรรม การเป็นผู้นำและการเป็นสมาชิกที่ดี มีส่วนร่วมและรับผิดชอบในการตัดสินใจต่อกิจกรรมของ หอเรียนและโรงเรียน ตรวจสอบข้อมูลเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจในกิจกรรมต่าง ๆ และรู้ทันข่าวสาร ปฏิบัติตน เป็นผู้ มีวินัยในตนเอง ในเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต อดทน ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ ใฝ่หาความรู้ และยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง

เห็นคุณค่าของการอยู่ร่วมกันในภูมิภาคเอเชียอย่างสันติ และพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันโดยคำนึงถึง ความหลากหลายทางสังคม วัฒนธรรมในภูมิภาคเอเชีย ในเรื่องวิถีชีวิต วัฒนธรรม ศาสนา สิ่งแวดล้อม การอยู่ ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมและการพึ่งพาซึ่งกันและกัน ในเรื่องการเคารพซึ่งกันและกัน ไม่แสดงกิริยา และวาจา ดูหมิ่นผู้อื่น ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน แบ่งปัน มีส่วนร่วมและเสนอแนะทางการแก้ปัญหาความขัดแย้ง โดยสันติวิธี

เกี่ยวกับการละเมิดสิทธิ การใช้ของส่วนรวม ด้วยการเจรจาไกลเกลี่ย การเจรจาต่อรอง การระงับ ความขัดแย้ง ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง ในเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต อุดหนุน ใฝ่หาความรู้ ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ ยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง

โดยใช้กระบวนการกลุ่ม กระบวนการคิด กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการเผชิญสถานการณ์ กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการสืบเสาะหาความรู้ กระบวนการสร้างความตระหนัก กระบวนการสร้างค่านิยม และกระบวนการสร้างเจตคติ

เพื่อให้ผู้เรียนมีลักษณะที่ดีของคนไทย ภาคภูมิใจในความเป็นไทย แสดงออกถึงความรักชาติ ยึดมั่น ในศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ เป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็น ประมุข มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครอง อยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างสันติ จัดการความขัดแย้งด้วยสันติวิธี และมีวินัยใน ตนเอง

ผลการเรียนรู้

๑. มีส่วนร่วมและแนะนำผู้อื่นให้อนุรักษ์มรดกไทย
๒. แสดงออกและแนะนำผู้อื่นให้มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และเสียสละต่อสังคม
๓. เห็นคุณค่า อนุรักษ์ และสืบสานขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาไทย
๔. เป็นแบบอย่างและแนะนำผู้อื่นให้มีความรักชาติ ยึดมั่นในศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์
๕. ประยุกต์และเผยแพร่พระบรมราโชวาท หลักการทรงงาน และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๖. ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย
๗. มีส่วนร่วมและรับผิดชอบในการตัดสินใจ ตรวจสอบข้อมูลเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจในกิจกรรมต่าง ๆ และรู้ทันข่าวสาร
๘. เห็นคุณค่าของการอยู่ร่วมกันในภูมิภาคเอเชียอย่างสันติ และพึ่งพาซึ่งกันและกัน
๙. มีส่วนร่วมและเสนอแนวทางการแก้ปัญหาความขัดแย้งด้วยสันติวิธี
๑๐. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง

คำอธิบายรายวิชาเพิ่มเติมหน้าที่พลเมือง

ส ๒๓๒๐๕ หน้าที่พลเมือง ๑	๒๐ ชั่วโมง / ภาค	๐.๕ หน่วยกิต (ภาคเรียนที่ ๑)
ส ๒๓๒๐๖ หน้าที่พลเมือง ๒	๒๐ ชั่วโมง / ภาค	๐.๕ หน่วยกิต (ภาคเรียนที่ ๒)
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ เวลา ๑ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต		

มีส่วนร่วม แนะนำผู้อื่นให้อนุรักษ์ และยกย่องผู้มีความรักชาติ ในเรื่องการแสดงความเคารพ การสนทนา การแต่งกาย การมีสัมมาคารวะ แสดงออก นำผู้อื่นและมีส่วนร่วมในกิจกรรมเกี่ยวกับความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และเสียสละต่อสังคม เห็นคุณค่า อนุรักษ์ สืบสาน และประยุกต์ขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปวัฒนธรรม และ ภูมิปัญญาไทย ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง ในเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต ขยันหมั่นเพียร อุดหนุน ใฝ่หาความรู้ ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ และยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง

ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง และมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่แสดงออกถึงความรักชาติ ยึดมั่นในศาสนา

และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ ประยุกต์และเผยแพร่พระบรมราโชวาท ในเรื่องการเสียสละ ความซื่อสัตย์ หลักการทรงงาน ในเรื่องศึกษาข้อมูลอย่างเป็นระบบ แก้ปัญหาที่จุดเล็ก ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง ในเรื่อง ความซื่อสัตย์สุจริต ขยันหมั่นเพียร อดทน ใฝ่หาความรู้ และตั้งใจปฏิบัติหน้าที่

ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย ในเรื่องการใช้สิทธิและหน้าที่ การใช้เสรีภาพอย่างรับผิดชอบ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเลือกตั้ง มีส่วนร่วมและรับผิดชอบต่อการตัดสินใจต่อกิจกรรมของห้องเรียน และ โรงเรียน ตรวจสอบข้อมูล ตรวจสอบการทำหน้าที่ของบุคคลเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจ ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง ในเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต ขยันหมั่นเพียร ใฝ่หาความรู้ ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่และยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง

เห็นคุณค่าของการอยู่ร่วมกันในภูมิภาคเอเชียอย่างสันติและพึ่งพาซึ่งกันและกัน ท่ามกลาง ความหลากหลายทางสังคมวัฒนธรรมในภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก ในเรื่องวิถีชีวิต วัฒนธรรม ศาสนา สิ่งแวดล้อม การอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมและพึ่งพาซึ่งกันและกัน ในเรื่องการเคารพซึ่งกันและกัน ไม่แสดงกิริยา และวาจาดูหมิ่นผู้อื่น ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน แบ่งปัน มีส่วนร่วมและเสนอแนวทางการป้องกันปัญหาความขัดแย้ง ในเรื่อง ทักษะคิด ความคิด ความเชื่อ ชูสาว ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง ในเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต อดทน ใฝ่หาความรู้ ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ และยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง

โดยใช้กระบวนการกลุ่ม กระบวนการคิด กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการเผชิญสถานการณ์ กระบวนการ แก้ปัญหา กระบวนการสืบเสาะหาความรู้ กระบวนการสร้างความตระหนัก กระบวนการสร้างค่านิยม และกระบวนการสร้างเจตคติ

เพื่อให้ผู้เรียนมีลักษณะที่ดีของคนไทย ภาควุฒิจาในความเป็นไทย แสดงออกถึงความรักชาติ ยึดมั่นในศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ เป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครอง อยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างสันติ จัดการความขัดแย้ง ด้วยสันติวิธี และมีวินัยในตนเอง

ผลการเรียนรู้

๑. มีส่วนร่วม แนะนำผู้อื่นให้อนุรักษ์ และยกย่องผู้มีมารยาทไทย
๒. แสดงออก แนะนำผู้อื่น และมีส่วนร่วมในกิจกรรมเกี่ยวกับความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และเสียสละ
๓. เห็นคุณค่า อนุรักษ์ สืบสาน และประยุกต์ขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาไทย
๔. เป็นแบบอย่าง และมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่แสดงออกถึงความรักชาติ ยึดมั่นในศาสนา และเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์
๕. ประยุกต์และเผยแพร่พระบรมราโชวาท หลักการทรงงาน และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๖. ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย
๗. มีส่วนร่วมและรับผิดชอบต่อการตัดสินใจ ตรวจสอบข้อมูล ตรวจสอบการทำหน้าที่ของบุคคล เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจ
๘. เห็นคุณค่าของการอยู่ร่วมกันในภูมิภาคต่าง ๆ ของโลกอย่างสันติ และพึ่งพาซึ่งกันและกัน
๙. มีส่วนร่วมและเสนอแนวทางการป้องกันปัญหาความขัดแย้ง
๑๐. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง

คำอธิบายรายวิชาเพิ่มเติมหน้าที่พลเมือง ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ส ๓๑๒๐๑ หน้าที่พลเมือง๑

จำนวน ๒๐ ชั่วโมง / ภาค๐.๕หน่วยกิต

ส ๓๑๒๐๒ หน้าที่พลเมือง๒

จำนวน ๒๐ ชั่วโมง / ภาค๐.๕หน่วยกิต

มีส่วนร่วมและแนะนำผู้อื่นให้อนุรักษ์และเผยแพร่มารยาทไทยสู่สาธารณะในเรื่องการแสดงความเคารพการสนทนาการแต่งกายการมีสัมมาคารวะเห็นคุณค่าอนุรักษสืบสานประยุต์และเผยแพร่ขนบธรรมเนียมประเพณีศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทยปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเองในเรื่องความอดทนใฝ่หาความรู้และตั้งใจปฏิบัติหน้าที่

ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมและสนับสนุนให้ผู้อื่นแสดงออกถึงความรักชาติยึดมั่นในศาสนาและเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างประยุต์และเผยแพร่พระบรมราโชวาทในเรื่องการมีระเบียบวินัยความสามัคคีหลักการทรงงานในเรื่องระเบิดจากข้างในไม่ติดตำราบริการรวมที่จุดเดียวใช้อรรถมปราบอธรรมและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเองในเรื่องความซื่อสัตย์สุจริตขยันหมั่นเพียรอดทนใฝ่หาความรู้ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง

ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างและส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้อื่นเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตยในเรื่องการเป็นผู้นำและการเป็นสมาชิกที่ดีการใช้สิทธิและหน้าที่การใช้เสรีภาพอย่างรับผิดชอบความกล้าหาญทางจริยธรรมการเสนอแนวทางการแก้ปัญหาสังคมต่อสาธารณะการติดตามและประเมินข่าวสารทางการเมืองและการรู้เท่าทันสื่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองประยุต์ใช้กระบวนการประชาธิปไตยในการวิพากษ์ประเด็นนโยบายสาธารณะที่ตนสนใจมีส่วนร่วมและตัดสินใจเลือกตั้งอย่างมีวิจารณญาณรู้ทันข่าวสารและรู้ทันสื่อคาดการณ์เหตุการณ์ล่วงหน้าบนพื้นฐานของข้อมูลปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเองในเรื่องความซื่อสัตย์สุจริตขยันหมั่นเพียรอดทนใฝ่หาความรู้ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่และยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง

ยอมรับในอัตลักษณ์และเคารพความหลากหลายในสังคมพหุวัฒนธรรมเห็นคุณค่าของการอยู่ร่วมกันอย่างสันติและพึ่งพาซึ่งกันและกันด้วยการเคารพซึ่งกันและกันไม่แสดงกิริยาและวาจาดูหมิ่นผู้อื่นช่วยเหลือซึ่งกันและกันแบ่งปันปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเองในเรื่องความอดทนใฝ่หาความรู้และยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง

โดยใช้กระบวนการกลุ่มกระบวนการคิดกระบวนการปฏิบัติกระบวนการเผชิญสถานการณ์กระบวนการแก้ปัญหากระบวนการสืบเสาะหาความรู้

เพื่อให้ผู้เรียนมีลักษณะที่ดีของคนไทยภาคภูมิใจในความเป็นไทยแสดงออกถึงความรักชาติยึดมั่นในศาสนาและเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์เป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองมีวิจารณญาณในการเลือกตั้งและการวิพากษ์นโยบายสาธารณะอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างสันติจัดการความขัดแย้งด้วยสันติวิธีและมีวินัยในตนเอง

ผลการเรียนรู้

๑. มีส่วนร่วมและแนะนำผู้อื่นให้อนุรักษ์และเผยแพร่มรดกไทยสู่สาธารณะ
๒. เห็นคุณค่าอนุรักษสืบสานประยุต์และเผยแพร่ขนบธรรมเนียมประเพณีศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย
๓. เป็นแบบอย่างมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมและสนับสนุนให้ผู้อื่นแสดงออกถึงความรักชาติยึดมั่นในศาสนาและเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์
๔. เป็นแบบอย่างประยุต์และเผยแพร่พระบรมราโชวาทหลักการทรงงานและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๕. เป็นแบบอย่างและส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้อื่นเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย
๖. ประยุต์ใช้กระบวนการประชาธิปไตยในการวิพากษ์ประเด็นนโยบายสาธารณะที่ตนสนใจ
๗. มีส่วนร่วมและตัดสินใจเลือกตั้งอย่างมีวิจารณญาณ
๘. รู้ทันข่าวสารและรู้ทันสื่อ
๙. คาดการณ์เหตุการณ์ล่วงหน้าบนพื้นฐานของข้อมูล
๑๐. ยอมรับในอัตลักษณ์และเคารพความหลากหลายในสังคมพหุวัฒนธรรม
๑๑. เห็นคุณค่าของการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ และพึ่งพาซึ่งกันและกัน
๑๒. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง

คำอธิบายรายวิชาเพิ่มเติมหน้าที่พลเมือง

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ส ๓๒๒๐๓ หน้าที่พลเมือง ๓

จำนวน ๒๐ ชั่วโมง / ภาค๐.๕หน่วยกิต

ส ๓๒๒๐๔ หน้าที่พลเมือง ๔

จำนวน ๒๐ ชั่วโมง / ภาค๐.๕หน่วยกิต

มีส่วนร่วมและแนะนำผู้อื่นให้อนุรักษ์และเผยแพร่มรดกไทยสู่สาธารณะในเรื่องการแสดงความเคารพการสนทนาการแต่งกายการมีสัมมาคารวะเห็นคุณค่าอนุรักษสืบสานประยุต์และเผยแพร่ขนบธรรมเนียมประเพณีศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทยปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเองในเรื่องความอดทนใฝ่หาความรู้และตั้งใจปฏิบัติหน้าที่

ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมและสนับสนุนให้ผู้อื่นแสดงออกถึงความรักชาติยึดมั่นในศาสนาและเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างประยุต์และเผยแพร่พระบรมราโชวาทในเรื่องการมีระเบียบวินัยความสามัคคีหลักการทรงงานในเรื่องระบอบประชาธิปไตยไม่ติดตำราบริการรวมที่จุดเดียวใช้อธรรมปราบอธรรมและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเองในเรื่องความซื่อสัตย์สุจริตขยันหมั่นเพียรอดทนใฝ่หาความรู้ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง

ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างและส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้อื่นเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตยในเรื่องการเป็นผู้นำและการเป็นสมาชิกที่ดีการใช้สิทธิและหน้าที่การใช้เสรีภาพอย่างรับผิดชอบความกล้าหาญทางจริยธรรมการเสนอแนะทางการแก้ปัญหาสังคมต่อสาธารณะการติดตามและประเมินข่าวสารทางการเมืองและการรู้เท่าทันสื่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองประยุต์ใช้กระบวนการประชาธิปไตยในการวิพากษ์ประเด็นนโยบายสาธารณะที่ตนสนใจมีส่วนร่วมและตัดสินใจเลือกตั้งอย่างมีวิจารณญาณรู้ทันข่าวสารและรู้ทันสื่อคาดการณ์

เหตุการณ์ล่วงหน้าบนพื้นฐานของข้อมูลปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเองในเรื่องความซื่อสัตย์สุจริตขยันหมั่นเพียร
อดทนใฝ่หาความรู้ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่และยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง

ยอมรับในอัตลักษณ์และเคารพความหลากหลายในสังคมพหุวัฒนธรรมเห็นคุณค่าของการอยู่ร่วมกัน
อย่างสันติและพึ่งพาซึ่งกันและกันด้วยการเคารพซึ่งกันและกันไม่แสดงกิริยาและวาจาดูหมิ่นผู้อื่นช่วยเหลือซึ่งกัน
และกันแบ่งปันปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเองในเรื่องความอดทนใฝ่หาความรู้และยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำ
ของตนเอง

โดยใช้กระบวนการกลุ่มกระบวนการคิดกระบวนการปฏิบัติกระบวนการเผชิญสถานการณ์
กระบวนการแก้ปัญหากระบวนการสืบเสาะหาความรู้

เพื่อให้ผู้เรียนมีลักษณะที่ดีของคนไทยภาคภูมิใจในความเป็นไทยแสดงออกถึงความรักชาติยึดมั่นใน
ศาสนาและเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์เป็นพลเมืองดีในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็น
ประมุขมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองมีวิจรรย์ญาณในการเลือกตั้งและการวิพากษ์นโยบายสาธารณะอยู่
ร่วมกับผู้อื่นอย่างสันติจัดการความขัดแย้งด้วยสันติวิธีและมีวินัยในตนเอง

ผลการเรียนรู้

๑. มีส่วนร่วมและแนะนำผู้อื่นให้อนุรักษ์และเผยแพร่มารยาทไทยสู่สาธารณะ
๒. เห็นคุณค่าอนุรักษสืบสานประยุกต์และเผยแพร่ขนบธรรมเนียมประเพณีศิลปวัฒนธรรมและภูมิ
ปัญญาไทย
๓. เป็นแบบอย่างมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมและสนับสนุนให้ผู้อื่นแสดงออกถึงความรักชาติยึดมั่นใน
ศาสนาและเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์
๔. เป็นแบบอย่างประยุกต์และเผยแพร่พระบรมราโชวาทหลักการทรงงานและหลักปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียง
๕. เป็นแบบอย่างและส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้อื่นเป็นพลเมืองดีตามวิถีประชาธิปไตย
๖. ประยุกต์ใช้กระบวนการประชาธิปไตยในการวิพากษ์ประเด็นนโยบายสาธารณะที่ตนสนใจ
๗. มีส่วนร่วมและตัดสินใจเลือกตั้งอย่างมีวิจรรย์ญาณ
๘. รู้ทันข่าวสารและรู้ทันสื่อ
๙. คาดการณ์เหตุการณ์ล่วงหน้าบนพื้นฐานของข้อมูล
๑๐. ยอมรับในอัตลักษณ์และเคารพความหลากหลายในสังคมพหุวัฒนธรรม
๑๑. เห็นคุณค่าของการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ และพึ่งพาซึ่งกันและกัน
๑๒. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง

กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา

ทำไมต้องเรียนสุขศึกษาและพลศึกษา

สุขภาพ หรือ สุขภาวะ หมายถึง ภาวะของมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางกาย ทางจิต ทางสังคม และทางปัญญาหรือจิตวิญญาณ สุขภาพหรือสุขภาวะจึงเป็นเรื่องสำคัญ เพราะเกี่ยวข้องกับทุกมิติของชีวิต ซึ่งทุกคนควรจะได้เรียนรู้เรื่องสุขภาพ เพื่อจะได้มีความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้อง มีเจตคติ คุณธรรมและค่านิยมที่เหมาะสม รวมทั้งมีทักษะปฏิบัติด้านสุขภาพจนเป็นกิจนิสัย อันจะส่งผลให้สังคมโดยรวมมีคุณภาพ

เรียนรู้อะไรในสุขศึกษาและพลศึกษา

สุขศึกษาและพลศึกษาเป็นการศึกษาด้านสุขภาพที่มีเป้าหมาย เพื่อการดำรงสุขภาพ การสร้างเสริมสุขภาพและการพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคล ครอบครัว และชุมชนให้ยั่งยืน

สุขศึกษา มุ่งเน้นให้ผู้เรียนพัฒนาพฤติกรรมด้านความรู้ เจตคติ คุณธรรม ค่านิยม และการปฏิบัติเกี่ยวกับสุขภาพควบคู่ไปด้วยกัน

พลศึกษา มุ่งเน้นให้ผู้เรียนใช้กิจกรรมการเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกมและกีฬา เป็นเครื่องมือในการพัฒนาโดยรวมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญา รวมทั้งสมรรถภาพเพื่อสุขภาพและกีฬา

สาระที่เป็นกรอบเนื้อหาหรือขอบข่ายองค์ความรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ประกอบด้วย

- **การเจริญเติบโตและการพัฒนาการของมนุษย์** ผู้เรียนจะได้เรียนรู้เรื่องธรรมชาติของการเจริญเติบโตและการพัฒนาการของมนุษย์ ปัจจัยที่มีผลต่อการเจริญเติบโต ความสัมพันธ์เชื่อมโยงในการทำงานของระบบต่างๆ ของร่างกาย รวมถึงวิถีปฏิบัติตนเพื่อให้เจริญเติบโตและมีพัฒนาการที่สมวัย
- **ชีวิตและครอบครัว** ผู้เรียนจะได้เรียนรู้เรื่องคุณค่าของตนเองและครอบครัว การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ความรู้สึกทางเพศ การสร้างและรักษาสัมพันธ์ภาพกับผู้อื่น สุขปฏิบัติทางเพศ และทักษะในการดำเนินชีวิต
- **การเคลื่อนไหว การออกกำลังกาย การเล่นเกม กีฬาไทย และกีฬาสากล** ผู้เรียนได้เรียนรู้เรื่อง การเคลื่อนไหวในรูปแบบต่างๆ การเข้าร่วมกิจกรรมทางกายและกีฬา ทั้งประเภทบุคคล และประเภททีมอย่างหลากหลายทั้งไทยและสากล การปฏิบัติตามกฎ กติกา ระเบียบ ข้อตกลงในการเข้าร่วมกิจกรรมทางกายและกีฬา และความมีน้ำใจนักกีฬา
- **การสร้างเสริมสุขภาพ สมรรถภาพ และการป้องกันโรค** ผู้เรียนจะได้เรียนรู้เกี่ยวกับหลักและวิธีการเลือกบริโภคอาหาร ผลิตภัณฑ์และบริการสุขภาพ การสร้างเสริมสมรรถภาพเพื่อสุขภาพ และการป้องกันโรคทั้งโรคติดต่อและโรคไม่ติดต่อ
- **ความปลอดภัยในชีวิต** ผู้เรียนจะได้เรียนรู้เรื่องการป้องกันตนเองจากพฤติกรรมเสี่ยงต่างๆ ทั้ง ความเสี่ยงต่อสุขภาพ อุบัติเหตุ ความรุนแรง อันตรายจากการใช้ยาและสารเสพติด รวมถึงแนวทางในการสร้างเสริมความปลอดภัยในชีวิต

คุณภาพผู้เรียน

จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

- เข้าใจและเห็นความสำคัญของปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการเจริญเติบโตและการพัฒนาการที่มีต่อสุขภาพและชีวิตในช่วงวัยต่างๆ
- เข้าใจ ยอมรับ และสามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ ความรู้สึกทางเพศ ความเสมอภาคทางเพศ สร้างและรักษาสัมพันธภาพกับผู้อื่น และตัดสินใจแก้ปัญหาชีวิตด้วยวิธีการที่เหมาะสม เลือกกินอาหารที่เหมาะสม ได้สัดส่วน ส่งผลดีต่อการเจริญเติบโตและการพัฒนาการตามวัย
- มีทักษะในการประเมินอิทธิพลของเพศ เพื่อน ครอบครัว ชุมชนและวัฒนธรรมที่มีต่อเจตคติ ค่านิยมเกี่ยวกับสุขภาพและชีวิต และสามารถจัดการได้อย่างเหมาะสม
- ป้องกันและหลีกเลี่ยงปัจจัยเสี่ยง พฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพและการเกิดโรค อุบัติเหตุ การใช้ยา สารเสพติด และความรุนแรง รู้จักสร้างเสริมความปลอดภัยให้แก่ตนเอง ครอบครัว และชุมชน
- เข้าร่วมกิจกรรมทางกาย กิจกรรมกีฬา กิจกรรมนันทนาการ กิจกรรมสร้างเสริมสมรรถภาพทางกายเพื่อสุขภาพ โดยนำหลักการของทักษะกลไกมาใช้ได้อย่างปลอดภัย สนุกสนาน และปฏิบัติเป็นประจำสม่ำเสมอตามความถนัดและความสนใจ
- แสดงความตระหนักในความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมสุขภาพ การป้องกันโรค การดำรงสุขภาพ การจัดการกับอารมณ์และความเครียด การออกกำลังกายและการเล่นกีฬากับการมีวิถีชีวิตที่มีสุขภาพดี
- สำนึกในคุณค่า ศักยภาพและความเป็นตัวของตัวเอง
- ปฏิบัติตามกฎหมาย กติกา หน้าที่ความรับผิดชอบ เคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น ให้ความร่วมมือในการแข่งขันกีฬาและการทำงานเป็นทีมอย่างเป็นระบบ ด้วยความมุ่งมั่นและมีน้ำใจนักกีฬา จนประสบความสำเร็จตามเป้าหมายด้วยความชื่นชม และสนุกสนาน

จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖

- สามารถดูแลสุขภาพ สร้างเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค หลีกเลี่ยงปัจจัยเสี่ยง และพฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพ อุบัติเหตุ การใช้ยา สารเสพติด และความรุนแรงได้อย่างมีประสิทธิภาพด้วยการวางแผนอย่างเป็นระบบ
- แสดงออกถึงความรัก ความเอื้ออาทร ความเข้าใจในอิทธิพลของครอบครัว เพื่อน สังคม และวัฒนธรรมที่มีต่อพฤติกรรมทางเพศ การดำเนินชีวิต และวิถีชีวิตที่มีสุขภาพดี
- ออกกำลังกาย เล่นกีฬา เข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการ กิจกรรมสร้างเสริมสมรรถภาพ เพื่อสุขภาพ โดยนำหลักการของทักษะกลไกมาใช้ได้อย่างถูกต้อง สม่ำเสมอด้วยความชื่นชมและสนุกสนาน
- แสดงความรับผิดชอบ ให้ความร่วมมือและปฏิบัติตามกฎ กติกา สิทธิ หลักความปลอดภัยในการเข้าร่วมกิจกรรมทางกาย และเล่นกีฬาจนประสบความสำเร็จตามเป้าหมายของตนเองและทีม
- แสดงออกถึงการมีมารยาทในการดู การเล่น และการแข่งขัน ด้วยความมีน้ำใจนักกีฬาและนำไปปฏิบัติในทุกโอกาสจนเป็นบุคลิกภาพที่ดี
- วิเคราะห์และประเมินสุขภาพส่วนบุคคลเพื่อกำหนดกลวิธีลดความเสี่ยง สร้างเสริมสุขภาพ ดำรงสุขภาพ การป้องกันโรค และการจัดการกับอารมณ์และความเครียดได้ถูกต้องและเหมาะสม
- ใช้กระบวนการทางประชาสังคม สร้างเสริมให้ชุมชนเข้มแข็งปลอดภัย และมีวิถีชีวิตที่ดี

สาระที่ ๑ การเจริญเติบโตและการพัฒนาการของมนุษย์

มาตรฐาน พ ๑.๑ เข้าใจธรรมชาติของการเจริญเติบโตและการพัฒนาการของมนุษย์

ตัวชี้วัดชั้นปี			ตัวชี้วัดช่วงชั้น
ม. ๑	ม. ๒	ม. ๓	ม. ๔ – ม. ๖
๑. อธิบายความสำคัญของระบบประสาท และระบบต่อมไร้ท่อที่มีผลต่อสุขภาพ การเจริญเติบโตและพัฒนาการของวัยรุ่น ๒. อธิบายวิธีดูแลรักษาระบบประสาทและระบบต่อมไร้ท่อให้ทำงานตามปกติ ๓. วิเคราะห์ภาวะการเจริญเติบโตทางร่างกายของตนเองกับเกณฑ์มาตรฐาน ๔. แสวงหาแนวทางในการพัฒนาตนเองให้เจริญเติบโตสมวัย	๑. อธิบายการเปลี่ยนแปลงด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญาในวัยรุ่น ๒. ระบุปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการเจริญเติบโต และพัฒนาการด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ในวัยรุ่น	๑. เปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา แต่ละช่วงของชีวิต ๒. วิเคราะห์อิทธิพลและความคาดหวังของสังคมต่อการเปลี่ยนแปลงของวัยรุ่น ๓. วิเคราะห์ สื่อ โฆษณาที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและพัฒนาการของวัยรุ่น	๑. อธิบายกระบวนการสร้างเสริมและดำรงประสิทธิภาพการทำงานของระบบอวัยวะต่างๆ ๒. วางแผนดูแลสุขภาพตามภาวะการเจริญเติบโตและพัฒนาการของตนเองและบุคคลในครอบครัว

สาระที่ ๒ ชีวิตและครอบครัว

มาตรฐาน พ ๒.๑ เข้าใจและเห็นคุณค่าตนเอง ครอบครัว เพศศึกษา และมีทักษะในการดำเนินชีวิต

ตัวชี้วัดชั้นปี			ตัวชี้วัดช่วงชั้น
ม. ๑	ม. ๒	ม. ๓	ม. ๔ – ม. ๖
๑. อธิบายวิธีการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายจิตใจ อารมณ์ และพัฒนาการทางเพศอย่างเหมาะสม ๒. แสดงทักษะการปฏิเสธเพื่อป้องกันตนเองจากการถูกล่วงละเมิดทางเพศ	๑. วิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อเจตคติในเรื่องเพศ ๒. วิเคราะห์ปัญหาและผลกระทบที่เกิดจากการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน ๓. อธิบายวิธีป้องกันตนเองและหลีกเลี่ยงจากโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ เอดส์ และการตั้งครรภ์โดยไม่พึงประสงค์ ๔. อธิบายความสำคัญของความเสมอภาคทางเพศ และวางตัวได้อย่างเหมาะสม	๑. อธิบายอนามัยแม่และเด็ก การวางแผนครอบครัว และวิธีการปฏิบัติตนที่เหมาะสม ๒. วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ การตั้งครรภ์ ๓. วิเคราะห์สาเหตุและเสนอแนวทางป้องกัน แก้ไขความขัดแย้งในครอบครัว	๑. วิเคราะห์อิทธิพลของครอบครัว เพื่อน สังคม และวัฒนธรรม ที่มีผลต่อพฤติกรรมทางเพศและการดำเนินชีวิต ๒. วิเคราะห์ค่านิยมในเรื่องเพศ ตามวัฒนธรรมไทยและวัฒนธรรมอื่นๆ ๓. เลือกใช้ทักษะที่เหมาะสมในการป้องกันลดความขัดแย้งและแก้ปัญหาเรื่องเพศและครอบครัว ๔. วิเคราะห์สาเหตุและผลของความขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้นระหว่างนักเรียน หรือเยาวชนในชุมชน และเสนอแนวทางแก้ไขปัญหา

สาระที่ ๓ การเคลื่อนไหว การบริหารกายตามสมณวิสัย

มาตรฐาน พ ๓.๑ เข้าใจ มีทักษะในการเคลื่อนไหวกิจกรรมทางกาย การเล่นเกม และกีฬา

ตัวชี้วัดชั้นปี			ตัวชี้วัดช่วงชั้น
ม. ๑	ม. ๒	ม. ๓	ม. ๔ – ม. ๖
๑. เพิ่มพูนความสามารถของตนตามหลักการเคลื่อนไหว ที่ใช้ทักษะกลไก และทักษะพื้นฐานที่นำไปสู่การพัฒนาทักษะการบริหารกายตามสมณวิสัย	๑. นำผลการปฏิบัติตนเกี่ยวกับทักษะกลไกและทักษะการเคลื่อนไหวในการบริหารกายจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลายมาสรุปเป็นวิธีที่เหมาะสมในบริบทของตนเอง	๑. รู้จักกีฬาไทยและกีฬาสากล อย่างละ ๑ ชนิด	๑. วิเคราะห์ความคิดรวบยอดเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวรูปแบบต่างๆ ในการบริหารกายตามสมณวิสัย
๒. รู้จักกีฬาไทยและกีฬาสากลประเภทบุคคลและทีมโดยใช้ทักษะพื้นฐานตามชนิดกีฬา อย่างละ ๑ ชนิด	๒. รู้จักกีฬาไทย และกีฬาสากล ทั้งประเภทบุคคลและทีมอย่างละ ๑ ชนิด	๒. นำหลักการ ความรู้และทักษะในการเคลื่อนไหว กิจกรรมทางกาย การบริหารกายไปใช้สร้างเสริมสุขภาพอย่างต่อเนื่อง เป็นระบบ	๒. ใช้ความสามารถของตนเพื่อเพิ่มพูนศักยภาพของหมู่คณะ คำนึงถึงผลที่เกิดต่อผู้อื่น และสังคม
๓. ร่วมกิจกรรมนันทนาการอย่างน้อย ๑ กิจกรรม และนำหลักความรู้ที่ได้ไปเชื่อมโยงสัมพันธ์กับวิชาอื่น	๓. เปรียบเทียบประสิทธิภาพของรูปแบบการเคลื่อนไหว ที่ส่งผลต่อการบริหารกายและกิจกรรมในชีวิตประจำวัน	๓. ร่วมกิจกรรมนันทนาการอย่างน้อย ๑ กิจกรรม และนำหลักความรู้วิธีการไปขยายผลการเรียนรู้ให้กับผู้อื่น	๓. รู้จักกีฬาไทย กีฬาสากลประเภทบุคคล / คู่ กีฬาประเภททีมได้อย่างน้อย ๑ ชนิด
	๔. ร่วมกิจกรรมนันทนาการอย่างน้อย ๑ กิจกรรม และนำความรู้และหลักการที่ได้ ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันอย่างเป็นระบบ		๔. เคลื่อนไหวได้อย่างเหมาะสมแก่สมณเพศ
			๕. เข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการนอกโรงเรียน และนำหลักการแนวคิดไปปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนและสังคม

สาระที่ ๓ การเคลื่อนไหว การบริหารกายตามสมณวิสัย

มาตรฐาน พ ๓.๒ เห็นคุณค่าของการบริหารกาย ปฏิบัติเป็นประจำอย่างสม่ำเสมอ รู้จักเกมกีฬา วินัย สิทธิ กฎ กติกา ของกีฬา

ตัวชี้วัดชั้นปี			ตัวชี้วัดช่วงชั้น
ม. ๑	ม. ๒	ม. ๓	ม. ๔ – ม. ๖
๑. อธิบายความสำคัญของการบริหารกายจนเป็นวิถีชีวิตที่มีสุขภาพดี	๑. อธิบายสาเหตุการเปลี่ยนแปลงทางกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญาที่เกิดจากการบริหารกายเป็นประจำจนเป็นวิถีชีวิต	๑. รู้และเข้าใจมารยาทในการเล่นและดูกีฬา	๑. บริหารกายตามสมณวิสัยอย่างสม่ำเสมอ และใช้ความสามารถของตนเองเพิ่มศักยภาพของหมู่คณะ ลดความเป็นตัวตน คำนึงถึงผลที่เกิดต่อสังคม
๒. ออกกำลังกายตามความถนัด ความสนใจอย่างเต็มความสามารถ พร้อมทั้งมีการบริหารกายของตนและผู้อื่น	๒. เลือกเข้าร่วมกิจกรรมบริหารกายตามความถนัด ความสนใจพร้อมทั้งวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างบุคคลเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาตนเอง	๒. บริหารกายอย่างสม่ำเสมอและนำแนวคิดหลักการจากการบริหารกายไปพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนด้วยความภาคภูมิใจ	๒. อธิบายเกี่ยวกับสิทธิ กฎ กติกา กลวิธีต่างๆ ในการเล่นกีฬา
๓. ปฏิบัติตามกฎ กติกา และข้อตกลงตามวิธีบริหารกายที่เลือกปฏิบัติ	๓. มีวินัย ปฏิบัติตามกฎ กติกา และข้อตกลงในการบริหารกายที่เลือก	๓. ปฏิบัติตนตามกฎ กติกา และข้อตกลงในการบริหารกายตามวิธีบริหารกายที่เลือกและนำแนวคิด ที่ได้ไปพัฒนาคุณภาพชีวิต ของตนในสังคม	๓. รู้มารยาท ในการดู การเล่นและการแข่งขันกีฬา
๔. วางแผน การบริหารกายอย่างเป็นระบบ	๔. วางแผนการบริหารกายอย่างเป็นระบบ	๔. จำแนกกลวิธีการบริหารกาย และใช้ในการบริหารกายที่เลือกและตัดสินใจเลือกวิธีที่เหมาะสมกับหมู่คณะ	๔. ร่วมกิจกรรมทางการบริหารกายอย่างมีความสุข เห็นคุณค่าและความงามของการบริหารกาย
๕. ร่วมมือในการบริหารกาย และการปฏิบัติเป็นหมู่คณะได้อย่างพร้อมเพรียง	๕. นำผลการปฏิบัติในการบริหารกายมาสรุปเป็นวิธีที่เหมาะสมกับตนเองด้วยความมุ่งมั่น	๕. เสนอผลการพัฒนาสุขภาพของตนเองที่เกิดจากการบริหารกายเป็นประจำ	
๖. วิเคราะห์เปรียบเทียบและยอมรับความแตกต่างระหว่างวิธีการบริหารกายของตนเองกับผู้อื่น			

สาระที่ ๔ การสร้างเสริมสุขภาพ สมรรถภาพและการป้องกันโรค

มาตรฐาน พ ๔.๑ เห็นคุณค่าและมีทักษะในการสร้างเสริมสุขภาพ การดำรงสุขภาพ การป้องกันโรคและการสร้างเสริมสมรรถภาพเพื่อสุขภาพ

ตัวชี้วัดชั้นปี			ตัวชี้วัดช่วงชั้น
ม. ๑	ม. ๒	ม. ๓	ม. ๔ – ม. ๖
๑. เลือกกินอาหารที่เหมาะสมกับวัย ๒. วิเคราะห์ปัญหาที่เกิดจากภาวะโภชนาการที่มีผลกระทบต่อสุขภาพ ๓. ควบคุมน้ำหนักของตนเองให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน ๔. สร้างเสริมและปรับปรุงสมรรถภาพทางกายตามผลการทดสอบ	๑. เลือกใช้บริการทางสุขภาพอย่างมีเหตุผล ๒. วิเคราะห์ผลของการใช้เทคโนโลยีที่มีต่อสุขภาพ ๓. วิเคราะห์ความเจริญก้าวหน้าทางการแพทย์ที่มีผลต่อสุขภาพ ๔. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของภาวะสมดุลระหว่างสุขภาพกายและสุขภาพจิต ๕. อธิบายลักษณะอาการเบื้องต้นของผู้มีปัญหาสุขภาพจิต ๖. เสนอแนะวิธีปฏิบัติตนเพื่อจัดการกับอารมณ์และความเครียด ๗. พัฒนาสมรรถภาพทางกายตนเองให้เป็นที่ไปตามเกณฑ์ที่กำหนด	๑. กำหนดรายการอาหารที่เหมาะสมกับวัยต่างๆ โดยคำนึงถึงความประหยัดและคุณค่าทางโภชนาการ ๒. เสนอแนวทางป้องกันโรคที่เป็นสาเหตุสำคัญของการเจ็บป่วยและการตายของคนไทย ๓. รวบรวมข้อมูลและเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาสุขภาพในชุมชน ๔. วางแผนและจัดเวลาในการออกกำลังกาย การพักผ่อนและการสร้างเสริมสมรรถภาพทางกาย ๕. ทดสอบสมรรถภาพทางกายและพัฒนาได้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคล	๑. วิเคราะห์บทบาทและความรับผิดชอบของบุคคลที่มีต่อการสร้างเสริมสุขภาพและการป้องกันโรคในชุมชน ๒. วิเคราะห์ อิทธิพลของสื่อโฆษณาเกี่ยวกับสุขภาพ เพื่อการเลือกบริโภค ๓. ปฏิบัติตนตามสิทธิของผู้บริโภค ๔. วิเคราะห์สาเหตุและเสนอแนวทางการป้องกันการเจ็บป่วยและการตายของคนไทย ๕. วางแผนและปฏิบัติตามแผนการพัฒนาสุขภาพของตนเองและครอบครัว ๖. มีส่วนร่วมในการส่งเสริมและพัฒนาสุขภาพในชุมชน ๗. วางแผนและปฏิบัติตามแผนการพัฒนาสมรรถภาพทางกายและสมรรถภาพทางกลไก

สาระที่ ๕ ความปลอดภัยในชีวิต

มาตรฐาน พ ๕.๑ ป้องกันและหลีกเลี่ยงปัจจัยเสี่ยง พฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพ อุบัติเหตุ การใช้ยา สารเสพติด และความรุนแรง

ตัวชี้วัดชั้นปี			ตัวชี้วัดช่วงชั้น
ม. ๑	ม. ๒	ม. ๓	ม. ๔ – ม. ๖
๑. แสดงวิธีปฐมพยาบาลและเคลื่อนย้ายผู้ป่วยอย่างปลอดภัย ๒. อธิบายลักษณะอาการของผู้ติดสารเสพติดและการป้องกันการติดสารเสพติด ๓. อธิบายความสัมพันธ์ของการใช้สารเสพติดกับการเกิดโรคและอุบัติเหตุ ๔. แสดงวิธีการชักชวนผู้อื่นให้ ลด ละ เลิก สารเสพติดโดยใช้ทักษะต่างๆ	๑. ระบุวิธีการ ปัจจัยและแหล่งที่ช่วยเหลือฟื้นฟูผู้ติดสารเสพติด ๒. อธิบายวิธีการหลีกเลี่ยงพฤติกรรมเสี่ยงและสถานการณ์เสี่ยง ๓. ใช้ทักษะชีวิตในการป้องกันตนเองและหลีกเลี่ยงสถานการณ์ คับขันที่อาจนำไปสู่อันตราย	๑. วิเคราะห์ปัจจัยเสี่ยง และพฤติกรรมเสี่ยงที่มีผลต่อสุขภาพและแนวทางป้องกัน ๒. หลีกเลี่ยงการใช้ความรุนแรงและชักชวนเพื่อนให้หลีกเลี่ยงการใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหา ๓. วิเคราะห์อิทธิพลของสื่อต่อพฤติกรรมสุขภาพและความรุนแรง ๔. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ต่อสุขภาพและการเกิดอุบัติเหตุ ๕. แสดงวิธีการช่วยฟื้นคืนชีพอย่างถูกวิธี	๑. มีส่วนร่วมในการป้องกันความเสี่ยงต่อการใช้ยา การใช้สารเสพติดและความรุนแรงเพื่อสุขภาพของตนเอง ครอบครัว และสังคม ๒. วิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดจากการครอบครอง การใช้และการจำหน่ายสารเสพติด ๓. วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อสุขภาพหรือความรุนแรงของคนไทยและเสนอแนวทางป้องกัน ๔. วางแผนกำหนดแนวทางลดอุบัติเหตุ และสร้างเสริมความปลอดภัยในชุมชน ๕. มีส่วนร่วมในการสร้างเสริมความปลอดภัยในชุมชน ๖. ใช้ทักษะการตัดสินใจแก้ปัญหาในสถานการณ์ที่เสี่ยงต่อสุขภาพและความรุนแรง ๗. แสดงวิธีการช่วยฟื้นคืนชีพอย่างถูกวิธี

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา พ ๒๑๑๐๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
เวลา ๑ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๑

ศึกษาความสำคัญของระบบประสาท ระบบต่อมไร้ท่อที่มีผลต่อสุขภาพ การเจริญเติบโต การพัฒนาการของวัยรุ่น วิถีดูแลรักษาระบบประสาท ระบบต่อมไร้ท่อให้ทำงานตามปกติ การวิเคราะห์ภาวะการเจริญเติบโต ตามเกณฑ์มาตรฐานและปัจจัยที่เกี่ยวข้องแนวทางในการพัฒนาตนเองให้เจริญเติบโตสมวัย การเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และพัฒนาการทางเพศ การยอมรับและการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และพัฒนาการทางเพศ การเบี่ยงเบนทางเพศ ทักษะการปฏิเสธเพื่อป้องกันการถูกล่วงละเมิดทางเพศ หลักการออกกำลังกายและการเคลื่อนไหว เช่น เดินจกรม บินชบาต ประวัติความเป็นมาของมวยไทย ตะกร้อ กระบี่ ประวัติความเป็นมาของป้องกัน ฟุตบอล บาสเกตบอล วิธีการเดินจกรม/นั่ง สมาธิระยะที่ ๑-๒ นั่งสมาธิ ๑๐ นาที หลักการบินชบาต การกวาดลานวัดการฝึกโยคะพื้นฐาน

โดยใช้กระบวนการสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม การสร้างความคิดรวบยอด การค้นคว้า สืบค้น อธิบาย สาธิต เป็นรายบุคคล ศึกษากระบวนการกลุ่ม ศึกษาเป็นรายบุคคล นำเสนอเป็นรายบุคคล รายกลุ่ม ปฏิบัติจริงโดยการทำแบบทดสอบและค้นคว้า รายงานกิจกรรมกลุ่มศึกษานอกสถานที่ เช่นโรงพยาบาล สถานีอนามัยใกล้โรงเรียน

ตระหนักและเห็นความสำคัญในการใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน ความรับผิดชอบ มีวินัย การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิตมีทักษะในการเลือกคบเพื่อน มีการปรับตัวเข้าสู่สังคม รู้หลักการออกกำลังกายและการเคลื่อนไหว รู้และเข้าใจของประวัติความเป็นมาของกีฬาไทย ความเป็นมาของกีฬาสากล รู้วิธีการเดินจกรม และการนั่งสมาธิ การบินชบาต มีจิตสำนึกในการรักษาความสะอาด วิธีการทำโยคะขั้นพื้นฐาน รู้และเข้าใจการออกกำลังกายที่เหมาะสมแก่สมณสาธูป

รหัสตัวชี้วัด รวม ๑๕ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน พ ๑.๑ ม.๑/๑ ม.๑/๒ ม.๑/๓ ม.๑/๔

มาตรฐาน พ ๒.๑ ม.๑/๑ ม.๑/๒

มาตรฐาน พ ๓.๑ ม.๑/๑ ม.๑/๒ ม.๑/๓

มาตรฐาน พ ๓.๒ ม.๑/๑ ม.๑/๒ ม.๑/๓ ม.๑/๔ ม.๑/๕ ม.๑/๖

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา พ ๒๑๑๐๒ กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
เวลา ๑ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๒

ศึกษาความสำคัญของหลักการเลือกอาหารที่เหมาะสมกับวัย ปัญหาที่เกิดจากภาวะโภชนาการ ภาวะการขาดสารอาหารและภาวะโภชนาการ เกณฑ์มาตรฐานการเจริญเติบโตของเด็กไทย วิถีค่าน้ำหนักของตนเอง วิธีทดสอบสมรรถภาพทางการ วิธีสร้างเสริมและปรับปรุงสมรรถภาพทางกาย การปฐมพยาบาลและเคลื่อนย้ายผู้ป่วยอย่างปลอดภัย เป็นลม บาดแผล ไฟไหม้ กระดูกหัก น้ำร้อนลวก ลักษณะของผู้ติดสารเสพติด อาการของผู้ติดสารเสพติด การป้องกันการติดสารเสพติด ความสัมพันธ์ของการใช้สารเสพติดเกิดโรคและอุบัติเหตุ ทักษะที่ใช้ในการชักชวนผู้อื่นให้ ลด ละ เลิกสารเสพติด ทักษะการวิเคราะห์ ทักษะการสื่อสาร ทักษะการตัดสินใจ ทักษะการแก้ไขปัญหา

โดยใช้กระบวนการสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม การสร้างความคิดรวบยอด การค้นคว้า สืบค้น อธิบาย สาธิต เป็นรายบุคคล ศึกษากระบวนการกลุ่ม ศึกษาเป็นรายบุคคล นำเสนอเป็นรายบุคคล รายกลุ่ม ปฏิบัติจริงโดยการทำแบบทดสอบ และค้นคว้า รายงานกิจกรรมกลุ่มศึกษานอกสถานที่ เช่น โรงพยาบาล สถานีอนามัยใกล้โรงเรียน

ตระหนักและเห็นความสำคัญในการใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน ความรับผิดชอบ มีวินัย การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิตมีทักษะในการเลือกคบเพื่อน มีการปรับตัวเข้าสู่สังคม รู้หลักการออกกำลังกายและการเคลื่อนไหว รู้และเข้าใจของประวัติความเป็นมาของกีฬาไทย ความเป็นมาของกีฬาสากล รู้วิธีการเดินจงกรม และการนั่งสมาธิ การบิณฑบาต มีจิตสำนึกในการรักษาความสะอาด วิธีการทำโยคะขั้นพื้นฐาน รู้และเข้าใจการออกกำลังกายที่เหมาะสมแก่สมณสาธูป

รหัสตัวชี้วัด รวม ๘ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน พ ๔.๑ ม.๑/๑ ม.๑/๒ ม.๑/๓ ม.๑/๔

มาตรฐาน พ ๕.๑ ม.๑/๑ ม.๑/๒ ม.๑/๓ ม.๑/๔

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา พ ๒๒๑๐๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

เวลา ๑ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๑

ศึกษาการเปลี่ยนแปลงด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญาในวัยรุ่น ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการเจริญเติบโตและการพัฒนาการด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญา พันธุกรรม สิ่งแวดล้อม การอบรมเลี้ยงดู ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อเจตคติในเรื่องเพศ ครอบครัว วัฒนธรรม เพื่อน สื่อ ปัญหาและผลกระทบที่เกิดจากการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน เช่น โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ โรคเอดส์ การตั้งครรภ์โดยไม่พึงประสงค์ ความสำคัญของความเสมอภาคทางเพศ การวางตัวต่อเพศตรงข้าม ปัญหาทางเพศ แนวทางการแก้ไข ปัญหาทางเพศ การนำผลการปฏิบัติตนเกี่ยวกับทักษะกลไกและทักษะการเคลื่อนไหวในการเล่นกีฬาจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลายมาสรุปเป็นวิธีที่เหมาะสมในบริบทของตนเองในการเล่นกีฬา การเล่นกีฬาไทย กีฬาสากลตามชนิดกีฬาที่เลือก เช่น กรีฑาประเภทลู่และลาน บาสเกตบอล กระบี่ เทนนิส ตระกร้อลอดบ่วง ฟุตซอล วูตวู้ เทควันโด ประสิทธิภาพของรูปแบบการเคลื่อนไหวที่ส่งผลต่อการเล่นกีฬาและกิจกรรมในชีวิตประจำวัน

การนำเสนอผลการร่วมกิจกรรมนันทนาการไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน สาเหตุการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา จากการออกกำลังกายและการเล่นกีฬาอย่างสม่ำเสมอ จนเป็นวิถีชีวิตการสร้างวิถีชีวิตที่มีสุขภาพดี โดยการออกกำลังกายและเล่นกีฬาเป็นประจำ การเล่นกีฬาไทย กีฬาสากล ทั้งประเภทบุคคลและประเภททีม การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างบุคคลเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการร่วมกิจกรรม การออกกำลังกายและเล่นกีฬาวินัยในการฝึกและการเล่นกีฬา ตามกฎ กติกาและข้อตกลงรูปแบบกลวิธีการรุก การป้องกันในการเล่นกีฬาเป็นทีม ประโยชน์ของการเล่นและการทำงานเป็นทีม หลักการให้ความร่วมมือในการเล่น การแข่งขันกีฬาและการทำงานเป็นทีม การพัฒนาวิธีเล่นกีฬาที่เหมาะสมกับตนเองโดยคำนึงถึงการเลือกวิธีเล่น การแก้ไขข้อบกพร่อง การเพิ่มทักษะ การสร้างแรงจูงใจ และการสร้างความมุ่งมั่นในการเล่นและแข่งขันกีฬา

โดยใช้กระบวนการสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม การสร้างความคิดรวบยอด การค้นคว้า สืบค้น อธิบาย สาธิต เป็นรายบุคคล ศึกษากระบวนการกลุ่ม ศึกษาเป็นรายบุคคล นำเสนอเป็นรายบุคคล รายกลุ่ม ปฏิบัติจริงโดยการทำแบบทดสอบ และค้นคว้า รายงานกิจกรรมกลุ่มศึกษานอกสถานที่ เช่น โรงพยาบาล สถานีอนามัยใกล้โรงเรียน

ตระหนักและเห็นความสำคัญในการใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน ความรับผิดชอบ มีวินัย การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิตมีทักษะในการเลือกคบเพื่อน มีการปรับตัวเข้าสู่สังคม รู้หลักการออกกำลังกายและการเคลื่อนไหว รู้และเข้าใจของประวัติความเป็นมาของกีฬาไทย ความเป็นมาของกีฬาสากล รู้วิธีการเดินจงกรม และการนั่งสมาธิ การบิณฑบาต มีจิตสำนึกในการรักษาความสะอาด วิธีการทำโยคะขั้นพื้นฐาน รู้และเข้าใจการออกกำลังกายที่เหมาะสมแก่สมณสาธูป

รหัสตัวชี้วัด รวม ๑๕ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน พ ๑.๑ ม.๒/๑ ม.๒/๒

มาตรฐาน พ ๒.๑ ม.๒/๑ ม.๒/๒ ม.๒/๓ ม.๒/๔

มาตรฐาน พ ๓.๑ ม.๒/๑ ม.๒/๒ ม.๒/๓ ม.๒/๔

มาตรฐาน พ ๓.๒ ม.๒/๑ ม.๒/๒ ม.๒/๓ ม.๒/๔ ม.๒/๕

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา พ ๒๒๑๐๒ กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒
เวลา ๑ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๒

ศึกษาการเลือกใช้อุปกรณ์ การทางสุขภาพ ผลกระทบของเทคโนโลยีที่มีต่อสุขภาพ ความเจริญก้าวหน้าทางการแพทย์ที่มีผลต่อสุขภาพ ความสมดุลระหว่างสุขภาพกายและสุขภาพจิต ความสมดุลระหว่างสุขภาพกายและสุขภาพจิต วิธีปฏิบัติตนเพื่อจัดการกับอารมณ์และความเครียด เกณฑ์สมรรถภาพทางกาย การพัฒนาสมรรถภาพทางกาย อันตรายวิธีในการป้องกันและแหล่งที่ช่วยเหลือ การฟื้นฟูผู้ติดสารเสพติด การหลีกเลี่ยงพฤติกรรมเสี่ยงและสถานการณ์เสี่ยง เช่น การมั่วสุม การทะเลาะวิวาท การเข้าไปในแหล่งอบายมุข การแข่งจักรยานยนต์บนท้องถนน เป็นต้น รวมถึงทักษะชีวิตในการป้องกันตนเอง (ทักษะปฏิเสธ ทักษะการต่อรอง ฯลฯ) และหลีกเลี่ยงสถานการณ์คับขันที่อาจนำไปสู่ความปลอดภัย

โดยใช้กระบวนการสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม การสร้างความคิดรวบยอด การค้นคว้า สืบค้น อธิบาย สาธิต เป็นรายบุคคล ศึกษากระบวนการกลุ่ม ศึกษาเป็นรายบุคคล นำเสนอเป็นรายบุคคล รายกลุ่ม ปฏิบัติจริงโดยการทำแบบทดสอบ และค้นคว้า รายงานกิจกรรมกลุ่มศึกษานอกสถานที่ เช่นโรงพยาบาล สถานีอนามัยใกล้โรงเรียน

ตระหนักและเห็นความสำคัญในการใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน ความรับผิดชอบ มีวินัย การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิตมีทักษะในการเลือกคบเพื่อน มีการปรับตัวเข้าสู่สังคม รู้หลักการออกกำลังกายและการเคลื่อนไหว รู้และเข้าใจของประวัติความเป็นมาของกีฬาไทย ความเป็นมาของกีฬาสากล รู้วิธีการเดินจงกรม และการนั่งสมาธิ การบิณฑบาต มีจิตสำนึกในการรักษาความสะอาด วิธีการทำโยคะขั้นพื้นฐาน รู้และเข้าใจการออกกำลังกายที่เหมาะสมแก่สมณสาธูป

รหัสตัวชี้วัด รวม ๑๐ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน พ ๔.๑ ม.๒/๑ ม.๒/๒ ม.๒/๓ ม.๒/๔ ม.๒/๕ ม.๒/๖ ม.๒/๗

มาตรฐาน พ ๕.๑ ม.๒/๑ ม.๒/๒ ม.๒/๓

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา พ ๒๓๑๐๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
เวลา ๑ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๑

ศึกษาการเปลี่ยนแปลงด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญาในแต่ละวัย เช่น วัยทารก วัยก่อนเรียน วัยเรียน วัยรุ่น วัยผู้ใหญ่ วัยสูงอายุ รวมถึงเรื่องอิทธิพลและความคาดหวังของสังคมที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงของวัยรุ่น สื่อโฆษณา ที่มีอิทธิพลต่อการเจริญเติบโตและการพัฒนาการของวัยรุ่น เช่น โทรศัพท์ วิทยุ สื่อสิ่งพิมพ์ อินเทอร์เน็ต มีความรู้เกี่ยวกับองค์ประกอบของอนามัยเจริญพันธุ์ เช่น อนามัยแม่และเด็ก การวางแผนครอบครัว ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อที่ตั้งครรภ์ เช่น แอลกอฮอล์ สารเสพติด บุหรี่ สภาพแวดล้อม การติดเชื้อโรคที่เกิดจากภาวะการตั้งครรภ์ ซึ่งมีสาเหตุมาจากความขัดแย้งในครอบครัวซึ่งมีแนวทางป้องกัน แก้ไขความขัดแย้งในครอบครัว รวมทั้งเทคนิคและวิธีการเล่น กีฬาไทยและกีฬาสากลที่เลือก เช่น กรีฑาประเภทลู่และลาน วอลเลย์บอล บาสเกตบอล ดาบบอล เทนนิส ตะกร้อ ขำต่าย ฟุตบอล

การนำหลักการ ความรู้ ทักษะในการเคลื่อนไหว กิจกรรมทางกาย การเล่นเกม การเล่นกีฬาไปใช้เป็นระบบ สร้างเสริมสุขภาพอย่างต่อเนื่อง การจัดกิจกรรมนันทนาการแก่ผู้อื่น มารยาทในการเล่นและการดูกีฬาด้วยความมีน้ำใจนักกีฬา การออกกำลังกายและการเล่นกีฬาประเภทบุคคล และประเภททีม การนำประสบการณ์ แนวคิดจากการออกกำลังกายและเล่นกีฬาไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิต กฎ กติกาและข้อตกลงในการเล่นกีฬาที่เลือกเล่น การประยุกต์ประสบการณ์การปฏิบัติตามกฎ กติกา ข้อตกลงในการเล่นกีฬาไปใช้พัฒนาคุณภาพชีวิตของตนในสังคม วิธีการประยุกต์ใช้กลวิธีการรุกและการป้องกันในการเล่นกีฬาได้ตามสถานการณ์ของการเล่นการพัฒนาสุขภาพตนเองที่เกิดจากการออกกำลังกายและการเล่นกีฬาเป็นประจำ

โดยใช้กระบวนการสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม การสร้างความคิดรวบยอด การค้นคว้า สืบค้น อธิบาย สาธิต เป็นรายบุคคล ศึกษากระบวนการกลุ่ม ศึกษาเป็นรายบุคคล นำเสนอเป็นรายบุคคล รายกลุ่ม ปฏิบัติจริงโดยการทำแบบทดสอบ และค้นคว้า รายงานกิจกรรมกลุ่มศึกษานอกสถานที่ เช่น โรงพยาบาล สถานีอนามัยใกล้โรงเรียน

ตระหนักและเห็นความสำคัญในการใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน ความรับผิดชอบ มีวินัย การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิตมีทักษะในการเลือกคบเพื่อน มีการปรับตัวเข้าสู่สังคม รู้หลักการออกกำลังกายและการเคลื่อนไหว รู้และเข้าใจของประวัติความเป็นมาของกีฬาไทย ความเป็นมาของกีฬาสากล รู้วิธีการเดินจงกรม และการนั่งสมาธิ การบิณฑบาต มีจิตสำนึกในการรักษาความสะอาด วิธีการทำโยคะขั้นพื้นฐาน รู้และเข้าใจการออกกำลังกายที่เหมาะสมแก่สมณสาธูป

รหัสตัวชี้วัด รวม ๑๔ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน พ ๑.๑ ม.๓/๑ ม.๓/๒ ม.๓/๓

มาตรฐาน พ ๒.๑ ม.๓/๑ ม.๓/๒ ม.๓/๓

มาตรฐาน พ ๓.๑ ม.๓/๑ ม.๓/๒ ม.๓/๓

มาตรฐาน พ ๓.๒ ม.๓/๑ ม.๓/๒ ม.๓/๓ ม.๓/๔ ม.๓/๕

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา พ ๒๓๑๐๒ กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
เวลา ๑ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๒

ศึกษาการกำหนดรายการอาหารที่เหมาะสมกับวัยต่างๆ เช่น วัยทารก วัยเด็ก (วัยก่อนเรียน วัยเรียน) วัยรุ่น วัยผู้ใหญ่ วัยสูงอายุ โดยคำนึงถึงความประหยัดและคุณค่าทางโภชนาการ โรคที่เป็นสาเหตุสำคัญของการเจ็บป่วยและการตายของคนไทย โรคติดต่อ เช่น โรคที่เกิดจากการมีเพศสัมพันธ์ โรคเอดส์ โรคไข้หวัดนก โรคไม่ติดต่อ เช่น โรคหัวใจ โรคความดันโลหิตสูง เบาหวาน โรคมะเร็ง ปัญหาสุขภาพในชุมชน แนวทางแก้ไขปัญหสุขภาพในชุมชน การวางแผนและจัดเวลาในการ ออกกำลังกาย การพักผ่อน และการสร้างเสริมสมรรถภาพทางกาย การทดสอบสมรรถภาพทางกายแบบต่างๆ และการพัฒนาสมรรถภาพเพื่อสุขภาพ ปัจจัยเสี่ยงและพฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพ แนวทางการป้องกันความเสี่ยงต่อสุขภาพ ปัญหาและผลกระทบจากการใช้ความรุนแรง วิธีหลีกเลี่ยงการใช้ความรุนแรง อิทธิพลของสื่อต่อพฤติกรรมสุขภาพและความรุนแรง (คลิปวิดีโอ การทะเลาะวิวาท อินเทอร์เน็ต เกม ฯลฯ) ความสัมพันธ์ของการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ต่อสุขภาพและการเกิดอุบัติเหตุ วิธีการช่วยฟื้นคืนชีพ

โดยใช้กระบวนการสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม การสร้างความคิดรวบยอด การค้นคว้า สืบค้น อธิบาย สาธิต เป็นรายบุคคล ศึกษากระบวนการกลุ่ม ศึกษาเป็นรายบุคคล นำเสนอเป็นรายบุคคล รายกลุ่ม ปฏิบัติจริงโดยการทำแบบทดสอบ และค้นคว้า รายงานกิจกรรมกลุ่มศึกษานอกสถานที่ เช่น โรงพยาบาล สถานีอนามัยใกล้โรงเรียน

ตระหนักและเห็นความสำคัญในการใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน ความรับผิดชอบ มีวินัย การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิตมีทักษะในการเลือกคบเพื่อน มีการปรับตัวเข้าสู่สังคม รู้หลักการออกกำลังกายและการเคลื่อนไหว รู้และเข้าใจของประวัติความเป็นมาของกีฬาไทย ความเป็นมาของกีฬาสากล รู้วิธีการเดินจงกรม และการนั่งสมาธิ การบิณฑบาต มีจิตสำนึกในการรักษาความสะอาด วิธีการทำโยคะขั้นพื้นฐาน รู้และเข้าใจการออกกำลังกายที่เหมาะสมแก่สมณสาธูป

รหัสตัวชี้วัด รวม ๑๐ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน พ ๔.๑ ม.๓/๑ ม.๓/๒ ม.๓/๓ ม.๓/๔ ม.๓/๕

มาตรฐาน พ ๕.๑ ม.๓/๑ ม.๓/๒ ม.๓/๓ ม.๓/๔ ม.๓/๕

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา พ ๓๑๑๐๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔
เวลา ๑ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๑

ศึกษากระบวนการสร้างเสริมและดำรงประสิทธิภาพการทำงานของระบบอวัยวะต่างๆ วางแผนดูแลสุขภาพตามภาวะการเจริญเติบโตและการพัฒนาการของตนเองและบุคคลในครอบครัว อิทธิพลของครอบครัว เพื่อน สังคม และวัฒนธรรมที่มีผลต่อพฤติกรรมทางเพศและการดำเนินชีวิต ค่านิยมในเรื่องเพศตามวัฒนธรรมไทยและวัฒนธรรมอื่นๆ เลือกใช้ทักษะที่เหมาะสมในการป้องกัน ลดความขัดแย้งและแก้ปัญหาเรื่องเพศและครอบครัว สาเหตุและผลของความขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้นระหว่างนักเรียนหรือเยาวชนในชุมชน ความคิดรวบยอดเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวรูปแบบต่างๆ ในการเล่นกีฬา การใช้ความสามารถของตนเองเพื่อเพิ่มศักยภาพของทีม คำนึงถึงผลที่เกิดต่อผู้อื่นและสังคม เล่นกีฬาไทยกีฬาสากลประเภทบุคคล/คู่ กีฬาประเภททีมได้อย่างน้อย ๑ ชนิด แสดงการเคลื่อนไหว

การเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการนอกโรงเรียนและนำหลักการแนวคิดไปปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองและสังคม ออกกำลังกายและเล่นกีฬาที่เหมาะสมกับตนเองอย่างสม่ำเสมอ ใช้ความสามารถของตนเองเพิ่มศักยภาพของทีม ลดความเป็นตัวตน คำนึงถึงผลที่เกิดต่อสังคม ปฏิบัติเกี่ยวกับสิทธิ กฎ กติกา กลวิธีต่างๆ ในระหว่างการเล่น การแข่งขันกีฬากับผู้อื่นและนำไปสรุปเป็นแนวปฏิบัติและใช้ในชีวิตประจำวันอย่างต่อเนื่อง แสดงออกถึงการมีมารยาทในการดู การเล่นและการแข่งขันกีฬา ด้วยความมีน้ำใจนักกีฬา ร่วมกิจกรรมทางกาย และเล่นกีฬาอย่างมีความสุข ชื่นชมในคุณค่าและความงามของการกีฬา

โดยใช้กระบวนการสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม การสร้างความคิดรวบยอด การค้นคว้า สืบค้น อธิบาย สาธิต เป็นรายบุคคล ศึกษากระบวนการกลุ่ม ศึกษาเป็นรายบุคคล นำเสนอเป็นรายบุคคล รายกลุ่ม ปฏิบัติจริงโดยการทำแบบทดสอบ และค้นคว้า รายงานกิจกรรมกลุ่มศึกษานอกสถานที่ เช่น โรงพยาบาล สถานีอนามัยใกล้โรงเรียน

ตระหนักและเห็นความสำคัญในการใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน ความรับผิดชอบ มีวินัย การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิต มีทักษะในการเลือกคบเพื่อน มีการปรับตัวเข้าสู่สังคม รู้หลักการออกกำลังกายและการเคลื่อนไหว รู้และเข้าใจของประวัติความเป็นมาของกีฬาไทย ความเป็นมาของกีฬาสากล รู้วิธีการเดินทาง และการนั่งสมาธิ การบิณฑบาต มีจิตสำนึกในการรักษาความสะอาด วิธีการทำโยคะขั้นพื้นฐาน รู้และเข้าใจการออกกำลังกายที่เหมาะสมแก่สมณสาธูป

รหัสตัวชี้วัด รวม ๑๕ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน พ ๑.๑ ม.๔/๑ ม.๔/๒

มาตรฐาน พ ๒.๑ ม.๔/๑ ม.๔/๒ ม.๔/๓ ม.๔/๔

มาตรฐาน พ ๓.๑ ม.๔/๑ ม.๔/๒ ม.๔/๓ ม.๔/๔ ม.๔/๕

มาตรฐาน พ ๓.๒ ม.๔/๑ ม.๔/๒ ม.๔/๓ ม.๔/๔

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา พ ๓๑๑๐๒ กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔
เวลา ๑ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๒

ศึกษาความสำคัญของบทบาทและความรับผิดชอบของบุคคลที่มีต่อการสร้างเสริมสุขภาพและการป้องกันโรคในชุมชนอิทธิพลของสื่อโฆษณาเกี่ยวกับสุขภาพเพื่อการเลือกบริโภค การปฏิบัติตนตามสิทธิของผู้บริโภค สาเหตุและเสนอแนวทางการป้องกันการเจ็บป่วยและการตายของคนไทยวางแผนและปฏิบัติตามแผนการพัฒนาสุขภาพของตนเองและครอบครัว การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและพัฒนาสุขภาพของบุคคลในชุมชน การพัฒนาสมรรถภาพกายและสมรรถภาพกลไก

การมีส่วนร่วมในการป้องกันความเสี่ยงต่อการใช้ยา การใช้สารเสพติดและความรุนแรงเพื่อสุขภาพของตนเอง ครอบครัว และสังคม ผลกระทบที่เกิดจากการครอบครอง การใช้และการจำหน่ายสารเสพติด ปัจจัยที่มีผลต่อสุขภาพหรือความรุนแรงของคนไทยและเสนอแนวทางการป้องกัน วางแผน กำหนดแนวทางลดอุบัติเหตุ และการสร้างเสริมความปลอดภัยในชุมชน มีส่วนร่วมในการสร้างเสริมความปลอดภัยในชุมชน ใช้ทักษะการตัดสินใจแก้ปัญหาในสถานการณ์ที่เสี่ยงต่อสุขภาพและความรุนแรง แสดงวิธีการช่วยฟื้นคืนชีพอย่างถูกวิธี

โดยใช้กระบวนการสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม การสร้างความคิดรวบยอด การค้นคว้า สืบค้น อธิบาย สาธิต เป็นรายบุคคล ศึกษากระบวนการกลุ่ม ศึกษาเป็นรายบุคคล นำเสนอเป็นรายบุคคล รายกลุ่ม ปฏิบัติจริงโดยการทำแบบทดสอบ และค้นคว้า รายงานกิจกรรมกลุ่มศึกษานอกสถานที่ เช่น โรงพยาบาล สถานีอนามัยใกล้โรงเรียน

ตระหนักและเห็นความสำคัญในการใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน ความรับผิดชอบ มีวินัย การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิต มีทักษะในการเลือกคบเพื่อน มีการปรับตัวเข้าสู่สังคม รู้หลักการออกกำลังกายและการเคลื่อนไหว รู้และเข้าใจของประวัติความเป็นมาของกีฬาไทย ความเป็นมาของกีฬาสากล รู้วิธีการเดินจงกรม และการนั่งสมาธิ การบิณฑบาต มีจิตสำนึกในการรักษาความสะอาด วิธีการทำโยคะขั้นพื้นฐาน รู้และเข้าใจการออกกำลังกายที่เหมาะสมแก่สมณสาธูป

รหัสตัวชี้วัด รวม ๑๔ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน พ ๔.๑ ม.๔/๑ ม.๔/๒ ม.๔/๓ ม.๔/๔ ม.๔/๕ ม.๔/๖ ม.๔/๗

มาตรฐาน พ ๕.๑ ม.๔/๑ ม.๔/๒ ม.๔/๓ ม.๔/๔ ม.๔/๕ ม.๔/๖ ม.๔/๗

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา พ ๓๒๑๐๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕
เวลา ๑ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๑

ศึกษากระบวนการสร้างเสริมและดำรงประสิทธิภาพการทำงานของระบบอวัยวะต่างๆ วางแผนดูแลสุขภาพตามภาวะการเจริญเติบโตและการพัฒนาการของตนเองและบุคคลในครอบครัว อิทธิพลของครอบครัว เพื่อน สังคม และวัฒนธรรมที่มีผลต่อพฤติกรรมทางเพศและการดำเนินชีวิต ค่านิยมในเรื่องเพศตามวัฒนธรรมไทยและวัฒนธรรมอื่นๆ เลือกใช้ทักษะที่เหมาะสมในการป้องกัน ลดความขัดแย้งและแก้ปัญหาเรื่องเพศและครอบครัว สาเหตุและผลของความขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้นระหว่างนักเรียนหรือเยาวชนในชุมชน ความคิดรวบยอดเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวรูปแบบต่างๆ ในการเล่นกีฬา การใช้ความสามารถของตนเองเพื่อเพิ่มศักยภาพของทีม คำนึงถึงผลที่เกิดต่อผู้อื่นและสังคม เล่นกีฬาไทยกีฬาสากลประเภทบุคคล/คู่ กีฬาประเภททีมได้อย่างน้อย ๑ ชนิด แสดงการเคลื่อนไหว

การเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการนอกโรงเรียนและนำหลักการแนวคิดไปปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองและสังคม ออกกำลังกายและเล่นกีฬาที่เหมาะสมกับตนเองอย่างสม่ำเสมอ ใช้ความสามารถของตนเองเพิ่มศักยภาพของทีม ลดความเป็นตัวตน คำนึงถึงผลที่เกิดต่อสังคม ปฏิบัติเกี่ยวกับสิทธิ กฎ กติกา กลวิธีต่างๆ ในระหว่างการเล่น การแข่งขันกีฬากับผู้อื่นและนำไปสรุปเป็นแนวปฏิบัติและใช้ในชีวิตประจำวันอย่างต่อเนื่อง แสดงออกถึงการมีมารยาทในการดู การเล่นและการแข่งขันกีฬา ด้วยความมีน้ำใจนักกีฬา ร่วมกิจกรรมทางกาย และเล่นกีฬาอย่างมีความสุข ชื่นชมในคุณค่าและความงามของการกีฬา

โดยใช้กระบวนการสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม การสร้างความคิดรวบยอด การค้นคว้า สืบค้น อธิบาย สาธิต เป็นรายบุคคล ศึกษากระบวนการกลุ่ม ศึกษาเป็นรายบุคคล นำเสนอเป็นรายบุคคล รายกลุ่ม ปฏิบัติจริงโดยการทำแบบทดสอบ และค้นคว้า รายงานกิจกรรมกลุ่มศึกษานอกสถานที่ เช่นโรงพยาบาล สถานีอนามัยใกล้โรงเรียน

ตระหนักและเห็นความสำคัญในการใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน ความรับผิดชอบ มีวินัย การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิต มีทักษะในการเลือกคบเพื่อน มีการปรับตัวเข้าสู่สังคม รู้หลักการออกกำลังกายและการเคลื่อนไหว รู้และเข้าใจของประวัติความเป็นมาของกีฬาไทย ความเป็นมาของกีฬาสากล รู้วิธีการเดินจงกรม และการนั่งสมาธิ การบิณฑบาต มีจิตสำนึกในการรักษาความสะอาด วิธีการทำโยคะขั้นพื้นฐาน รู้และเข้าใจการออกกำลังกายที่เหมาะสมแก่สมณสาธูป

รหัสตัวชี้วัด รวม ๑๕ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน พ ๑.๑ ม.๕/๑ ม.๕/๒

มาตรฐาน พ ๒.๑ ม.๕/๑ ม.๕/๒ ม.๕/๓ ม.๕/๔

มาตรฐาน พ ๓.๑ ม.๕/๑ ม.๕/๒ ม.๕/๓ ม.๕/๔ ม.๕/๕

มาตรฐาน พ ๓.๒ ม.๕/๑ ม.๕/๒ ม.๕/๓ ม.๕/๔

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา พ ๓๒๑๐๒ กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕
เวลา ๑ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๒

ศึกษาความสำคัญของบทบาทและความรับผิดชอบของบุคคลที่มีต่อการสร้างเสริมสุขภาพและการป้องกันโรคในชุมชนอิทธิพลของสื่อโฆษณาเกี่ยวกับสุขภาพเพื่อการเลือกบริโภค การปฏิบัติตนตามสิทธิของผู้บริโภค สาเหตุและเสนอแนวทางการป้องกันการเจ็บป่วยและการตายของคนไทยวางแผนและปฏิบัติตามแผนการพัฒนาสุขภาพของตนเองและครอบครัว การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและพัฒนาสุขภาพของบุคคลในชุมชน การพัฒนาสมรรถภาพกายและสมรรถภาพกลไก

การมีส่วนร่วมในการป้องกันความเสี่ยงต่อการใช้ยา การใช้สารเสพติดและความรุนแรงเพื่อสุขภาพของตนเอง ครอบครัว และสังคม ผลกระทบที่เกิดจากการครอบครอง การใช้และการจำหน่ายสารเสพติด ปัจจัยที่มีผลต่อสุขภาพหรือความรุนแรงของคนไทยและเสนอแนวทางการป้องกัน วางแผน กำหนดแนวทางลดอุบัติเหตุ และการสร้างเสริมความปลอดภัยในชุมชน มีส่วนร่วมในการสร้างเสริมความปลอดภัยในชุมชน ใช้ทักษะการตัดสินใจแก้ปัญหาในสถานการณ์ที่เสี่ยงต่อสุขภาพและความรุนแรง แสดงวิธีการช่วยฟื้นคืนชีพอย่างถูกวิธี

โดยใช้กระบวนการสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม การสร้างความคิดรวบยอด การค้นคว้า สืบค้น อธิบาย สาธิต เป็นรายบุคคล ศึกษากระบวนการกลุ่ม ศึกษาเป็นรายบุคคล นำเสนอเป็นรายบุคคล รายกลุ่ม ปฏิบัติจริงโดยการทำแบบทดสอบ และค้นคว้า รายงานกิจกรรมกลุ่มศึกษานอกสถานที่ เช่น โรงพยาบาล สถานีนอนามัยใกล้โรงเรียน

ตระหนักและเห็นความสำคัญในการใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน ความรับผิดชอบ มีวินัย การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิต มีทักษะในการเลือกคบเพื่อน มีการปรับตัวเข้าสู่สังคม รู้หลักการออกกำลังกายและการเคลื่อนไหว รู้และเข้าใจของประวัติความเป็นมาของกีฬาไทย ความเป็นมาของกีฬาสากล รู้วิธีการเดินจงกรม และการนั่งสมาธิ การบิณฑบาต มีจิตสำนึกในการรักษาความสะอาด วิธีการทำโยคะขั้นพื้นฐาน รู้และเข้าใจการออกกำลังกายที่เหมาะสมแก่สมณสาธูป

รหัสตัวชี้วัด รวม ๑๔ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน พ ๔.๑ ม.๕/๑ ม.๕/๒ ม.๕/๓ ม.๕/๔ ม.๕/๕ ม.๕/๖ ม.๕/๗

มาตรฐาน พ ๕.๑ ม.๕/๑ ม.๕/๒ ม.๕/๓ ม.๕/๔ ม.๕/๕ ม.๕/๖ ม.๕/๗

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา พ ๓๓๑๐๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖
เวลา ๑ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๑

ศึกษากระบวนการสร้างเสริมและดำรงประสิทธิภาพการทำงานของระบบอวัยวะต่างๆ วางแผนดูแลสุขภาพตามภาวะการเจริญเติบโตและการพัฒนาการของตนเองและบุคคลในครอบครัว อิทธิพลของครอบครัว เพื่อน สังคม และวัฒนธรรมที่มีผลต่อพฤติกรรมทางเพศและการดำเนินชีวิต ค่านิยมในเรื่องเพศตามวัฒนธรรมไทยและวัฒนธรรมอื่นๆ เลือกใช้ทักษะที่เหมาะสมในการป้องกัน ลดความขัดแย้งและแก้ปัญหาเรื่องเพศและครอบครัว สาเหตุและผลของความขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้นระหว่างนักเรียนหรือเยาวชนในชุมชน ความคิดรวบยอดเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวรูปแบบต่างๆ ในการเล่นกีฬา การใช้ความสามารถของตนเองเพื่อเพิ่มศักยภาพของทีม คำนึงถึงผลที่เกิดต่อผู้อื่นและสังคม เล่นกีฬาไทยกีฬาสากลประเภทบุคคล/คู่ กีฬาประเภททีมได้อย่างน้อย ๑ ชนิด แสดงการเคลื่อนไหว

การเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการนอกโรงเรียนและนำหลักการแนวคิดไปปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองและสังคม ออกกำลังกายและเล่นกีฬาที่เหมาะสมกับตนเองอย่างสม่ำเสมอ ใช้ความสามารถของตนเองเพิ่มศักยภาพของทีม ลดความเป็นตัวตน คำนึงถึงผลที่เกิดต่อสังคม ปฏิบัติเกี่ยวกับสิทธิ กฎ กติกา กลวิธีต่างๆ ในระหว่างการเล่น การแข่งขันกีฬากับผู้อื่นและนำไปสรุปเป็นแนวปฏิบัติและใช้ในชีวิตประจำวันอย่างต่อเนื่อง แสดงออกถึงการมีมารยาทในการดู การเล่นและการแข่งขันกีฬา ด้วยความมีน้ำใจนักกีฬา ร่วมกิจกรรมทางกาย และเล่นกีฬาอย่างมีความสุข ชื่นชมในคุณค่าและความงามของการกีฬา

โดยใช้กระบวนการสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม การสร้างความคิดรวบยอด การค้นคว้า สืบค้น อธิบาย สาธิต เป็นรายบุคคล ศึกษากระบวนการกลุ่ม ศึกษาเป็นรายบุคคล นำเสนอเป็นรายบุคคล รายกลุ่ม ปฏิบัติจริงโดยการทำแบบทดสอบ และค้นคว้า รายงานกิจกรรมกลุ่มศึกษานอกสถานที่ เช่นโรงพยาบาล สถานือนามัย ใกล้โรงเรียน

ตระหนักและเห็นความสำคัญในการใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน ความรับผิดชอบ มีวินัย การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิต มีทักษะในการเลือกคบเพื่อน มีการปรับตัวเข้าสู่สังคม รู้หลักการออกกำลังกายและการเคลื่อนไหว รู้และเข้าใจของประวัติความเป็นมาของกีฬาไทย ความเป็นมาของกีฬาสากล รู้วิธีการเดินจงกรม และการนั่งสมาธิ การบิณฑบาต มีจิตสำนึกในการรักษาความสะอาด วิธีการทำโยคะขั้นพื้นฐาน รู้และเข้าใจการออกกำลังกายที่เหมาะสมแก่สมณสาธูป

รหัสตัวชี้วัด รวม ๑๕ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน พ ๑.๑ ม.๖/๑ ม.๖/๒

มาตรฐาน พ ๒.๑ ม.๖/๑ ม.๖/๒ ม.๖/๓ ม.๖/๔

มาตรฐาน พ ๓.๑ ม.๖/๑ ม.๖/๒ ม.๖/๓ ม.๖/๔ ม.๖/๕

มาตรฐาน พ ๓.๒ ม.๖/๑ ม.๖/๒ ม.๖/๓ ม.๖/๔

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา พ ๓๓๑๐๒ กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖
เวลา ๑ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๒

ศึกษาความสำคัญของบทบาทและความรับผิดชอบของบุคคลที่มีต่อการสร้างเสริมสุขภาพและการป้องกันโรคในชุมชนอิทธิพลของสื่อโฆษณาเกี่ยวกับสุขภาพเพื่อการเลือกบริโภค การปฏิบัติตนตามสิทธิของผู้บริโภค สาเหตุและเสนอแนะแนวทางการป้องกันการเจ็บป่วยและการตายของคนไทยวางแผนและปฏิบัติตามแผนการพัฒนาสุขภาพของตนเองและครอบครัว การมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและพัฒนาสุขภาพของบุคคลในชุมชน การพัฒนาสมรรถภาพกายและสมรรถภาพกลไก

การมีส่วนร่วมในการป้องกันความเสี่ยงต่อการใช้ยา การใช้สารเสพติดและความรุนแรงเพื่อสุขภาพของตนเอง ครอบครัว และสังคม ผลกระทบที่เกิดจากการครอบครอง การใช้และการจำหน่ายสารเสพติด ปัจจัยที่มีผลต่อสุขภาพหรือความรุนแรงของคนไทยและเสนอแนะแนวทางป้องกัน วางแผน กำหนดแนวทางลดอุบัติเหตุ และการสร้างเสริมความปลอดภัยในชุมชน มีส่วนร่วมในการสร้างเสริมความปลอดภัยในชุมชน ใช้ทักษะการตัดสินใจแก้ปัญหาในสถานการณ์ที่เสี่ยงต่อสุขภาพและความรุนแรง แสดงวิธีการช่วยฟื้นคืนชีพอย่างถูกวิธี

โดยใช้กระบวนการสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม การสร้างความคิดรวบยอด การค้นคว้า สืบค้น อธิบาย สาธิต เป็นรายบุคคล ศึกษากระบวนการกลุ่ม ศึกษาเป็นรายบุคคล นำเสนอเป็นรายบุคคล รายกลุ่ม ปฏิบัติจริงโดยการทำแบบทดสอบ และค้นคว้า รายงานกิจกรรมกลุ่มศึกษานอกสถานที่ เช่น โรงพยาบาล สถานีนานามัยใกล้โรงเรียน

ตระหนักและเห็นความสำคัญในการใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน ความรับผิดชอบ มีวินัย การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิต มีทักษะในการเลือกคบเพื่อน มีการปรับตัวเข้าสู่สังคม รู้หลักการออกกำลังกายและการเคลื่อนไหว รู้และเข้าใจของประวัติความเป็นมาของกีฬาไทย ความเป็นมาของกีฬาสากล รู้วิธีการเดินจงกรม และการนั่งสมาธิ การบิณฑบาต มีจิตสำนึกในการรักษาความสะอาด วิธีการทำโยคะขั้นพื้นฐาน รู้และเข้าใจการออกกำลังกายที่เหมาะสมแก่สมณสาธูป

รหัสตัวชี้วัด รวม ๑๔ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน พ ๔.๑ ม.๖/๑ ม.๖/๒ ม.๖/๓ ม.๖/๔ ม.๖/๕ ม.๖/๖ ม.๖/๗

มาตรฐาน พ ๕.๑ ม.๖/๑ ม.๖/๒ ม.๖/๓ ม.๖/๔ ม.๖/๕ ม.๖/๖ ม.๖/๗

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

ทำไมต้องเรียนศิลปะ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะเป็นกลุ่มสาระที่ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มีจินตนาการทางศิลปะ ชื่นชมความงาม มีสุนทรียภาพ ความมีคุณค่า ซึ่งมีผลต่อคุณภาพชีวิตมนุษย์ กิจกรรมทางศิลปะช่วยพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม ตลอดจนการนำไปสู่การพัฒนาสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นในตนเอง อันเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพได้

เรียนรู้อะไรในศิลปะ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ มีทักษะวิธีการทางศิลปะ เกิดความซาบซึ้งในคุณค่าของศิลปะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงออกอย่างอิสระในศิลปะแขนงต่างๆ ประกอบด้วยสาระสำคัญคือ

- **ทัศนศิลป์** มีความรู้ความเข้าใจองค์ประกอบศิลป์ ทัศนธาตุ สร้างและนำเสนอผลงานทางทัศนศิลป์จากจินตนาการ โดยสามารถใช้อุปกรณ์ที่เหมาะสม รวมทั้งสามารถใช้เทคนิค วิธีการของศิลปินในการสร้างงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่างานทัศนศิลป์ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างทัศนศิลป์ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรมเห็นคุณค่างานศิลปะที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล ชื่นชม ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

- **ดนตรี** มีความรู้ความเข้าใจองค์ประกอบดนตรีแสดงออกทางดนตรีอย่างสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่าดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึก ทางดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชมและประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรี ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าดนตรีที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และสากล ร้องเพลง และเล่นดนตรีในรูปแบบต่างๆ แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเสียงดนตรี แสดงความรู้สึกที่มีต่อดนตรีในเชิงสุนทรีย์ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรีกับประเพณีวัฒนธรรม และเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์

- **นาฏศิลป์** มีความรู้ความเข้าใจองค์ประกอบนาฏศิลป์ แสดงออกทางนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ ใช้ศัพท์เบื้องต้นทางนาฏศิลป์ วิเคราะห์วิพากษ์ วิจารณ์คุณค่านาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ สร้างสรรค์การเคลื่อนไหวในรูปแบบต่างๆ ประยุกต์ใช้นาฏศิลป์ในชีวิตประจำวัน เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์กับประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม เห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และสากล

คุณภาพผู้เรียน

จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

- รู้และเข้าใจเรื่องทัศนธาตุและหลักการออกแบบ และเทคนิคที่หลากหลายในการสร้างงานทัศนศิลป์ ๒ มิติ และ ๓ มิติ เพื่อสื่อความหมายและเรื่องราวต่างๆ ได้อย่างมีคุณภาพ วิเคราะห์รูปแบบเนื้อหาและประเมินคุณค่างานทัศนศิลป์ของตนเองและผู้อื่น สามารถเลือกงานทัศนศิลป์โดยใช้เกณฑ์ที่กำหนดขึ้นอย่างเหมาะสม สามารถออกแบบรูปภาพ สัญลักษณ์ กราฟิกในการนำเสนอข้อมูลและมีความรู้ ทักษะที่จำเป็นด้านอาชีพที่เกี่ยวข้องกับงานทัศนศิลป์
- รู้และเข้าใจการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการของงานทัศนศิลป์ของชาติ และท้องถิ่น แต่ละยุคสมัย เห็นคุณค่างานทัศนศิลป์ที่สะท้อนวัฒนธรรมและสามารถเปรียบเทียบงานทัศนศิลป์ที่มาจากยุคสมัยและวัฒนธรรมต่างๆ
- รู้และเข้าใจถึงความแตกต่างทางด้านเสียง องค์ประกอบ อารมณ์ ความรู้สึกของบทเพลงจากวัฒนธรรมต่างๆ มีทักษะในการร้อง บรรเลงเครื่องดนตรี ทั้งเดี่ยวและเป็นวงโดยเน้นเทคนิคการร้องบรรเลงอย่างมีคุณภาพ มีทักษะในการสร้างสรรค์บทเพลงอย่างง่าย อ่านเขียนโน้ตในบันไดเสียงที่มีเครื่องหมาย แปลงเสียงเบื้องต้นได้ รู้และเข้าใจถึงปัจจัยที่มีผลต่อรูปแบบของผลงานทางดนตรี องค์ประกอบของผลงานด้านดนตรีกับศิลปะแขนงอื่น แสดงความคิดเห็นและบรรยายอารมณ์ความรู้สึกที่มีต่อบทเพลง สามารถนำเสนอบทเพลงที่ชื่นชอบได้อย่างมีเหตุผล มีทักษะในการประเมินคุณภาพของบทเพลงและการแสดงดนตรี รู้ถึงอาชีพต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับดนตรีและบทบาทของดนตรีในธุรกิจบันเทิง เข้าใจถึงอิทธิพลของดนตรีที่มีต่อบุคคลและสังคม
- รู้และเข้าใจที่มา ความสัมพันธ์ อิทธิพลและบทบาทของดนตรีแต่ละวัฒนธรรมในยุคสมัยต่างๆ วิเคราะห์ปัจจัยที่ทำให้งานดนตรีได้รับการยอมรับ
- รู้และเข้าใจการใช้นาฏยศัพท์หรือศัพท์ทางการละครในการแปลความและสื่อสารผ่านการแสดง รวมทั้งพัฒนารูปแบบการแสดง สามารถใช้เกณฑ์ง่าย ๆ ในการพิจารณาคุณภาพการแสดง วิเคราะห์เปรียบเทียบงานนาฏศิลป์ โดยใช้ความรู้เรื่ององค์ประกอบทางนาฏศิลป์ร่วมจัดการแสดง นำแนวคิดของการแสดงไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน
- รู้และเข้าใจประเภทละครไทยในแต่ละยุคสมัย ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของนาฏศิลป์ไทย นาฏศิลป์พื้นบ้าน ละครไทย และละครพื้นบ้าน เปรียบเทียบลักษณะเฉพาะของการแสดงนาฏศิลป์จากวัฒนธรรมต่างๆ รวมทั้งสามารถออกแบบและสร้างสรรค์อุปกรณ์ เครื่องแต่งกายในการแสดงนาฏศิลป์และละคร มีความเข้าใจความสำคัญ บทบาทของนาฏศิลป์ และละครในชีวิตประจำวัน

จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖

- รู้และเข้าใจเกี่ยวกับทัศนธาตุและหลักการออกแบบในการสื่อความหมาย สามารถใช้ศัพท์ทางทัศนศิลป์ อธิบายจุดประสงค์และเนื้อหาของงานทัศนศิลป์ มีทักษะและเทคนิคในการใช้วัสดุ อุปกรณ์และกระบวนการที่สูงขึ้นในการสร้างงานทัศนศิลป์ วิเคราะห์เนื้อหาและแนวคิด เทคนิควิธีการ การแสดงออกของศิลปินทั้งไทยและสากล ตลอดจนการใช้เทคโนโลยีต่างๆ ในการออกแบบสร้างสรรค์งานที่เหมาะสมกับโอกาส สถานที่ รวมทั้งแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพสังคมด้วยภาพล้อเลียนหรือการ์ตูน ตลอดจนประเมินและวิจารณ์คุณค่างานทัศนศิลป์ด้วยหลักทฤษฎีวิจารณ์ศิลปะ
- วิเคราะห์เปรียบเทียบงานทัศนศิลป์ในรูปแบบตะวันออกและรูปแบบตะวันตก เข้าใจอิทธิพลของมรดกทางวัฒนธรรมภูมิปัญญาระหว่างประเทศที่มีผลต่อการสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ในสังคม

- รู้และเข้าใจรูปแบบบทเพลงและวงดนตรีแต่ละประเภทและจำแนกรูปแบบของวงดนตรีทั้งไทยและสากล เข้าใจอิทธิพลของวัฒนธรรมต่อการสร้างสรรค์ดนตรี เปรียบเทียบอารมณ์และความรู้สึกที่ได้รับจากดนตรีที่มาจากวัฒนธรรมต่างกัน อ่าน เขียน โน้ตดนตรีไทยและสากล ในอัตราจังหวะต่างๆ มีทักษะในการร้องเพลงหรือเล่นดนตรีเดี่ยวและรวมวงโดยเน้นเทคนิค การแสดงออกและคุณภาพของการแสดง สร้างเกณฑ์สำหรับประเมินคุณภาพการประพันธ์การเล่นดนตรีของตนเองและผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม สามารถนำดนตรีไปประยุกต์ใช้ในงานอื่นๆ
- วิเคราะห์ เปรียบเทียบรูปแบบ ลักษณะเด่นของดนตรีไทยและสากลในวัฒนธรรมต่างๆ เข้าใจบทบาทของดนตรีที่สะท้อนแนวความคิดและค่านิยมของคนในสังคม สถานะทางสังคมของนักดนตรีในวัฒนธรรมต่างๆ สร้างแนวทางและมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและอนุรักษ์ดนตรี
- มีทักษะในการแสดงหลากหลายรูปแบบ มีความคิดริเริ่มในการแสดงนาฏศิลป์เป็นคู่และเป็นหมู่ สร้างสรรค์ละครสั้นในรูปแบบที่ชื่นชอบ สามารถวิเคราะห์แก่นของการแสดงนาฏศิลป์และละครที่ต้องการสื่อความหมายในการแสดง อิทธิพลของเครื่องแต่งกาย แสง สี เสียง ฉาก อุปกรณ์ และสถานที่ที่มีผลต่อการแสดง วิจารณ์การแสดงนาฏศิลป์และละคร พัฒนาและใช้เกณฑ์การประเมินในการประเมินการแสดง และสามารถวิเคราะห์ท่าทางการเคลื่อนไหวของผู้คนในชีวิตประจำวันและนำมาประยุกต์ใช้ในการแสดง
- เข้าใจวิวัฒนาการของนาฏศิลป์และการแสดงละครไทย และบทบาทของบุคคลสำคัญในวงการนาฏศิลป์และการละครของประเทศไทยในยุคสมัยต่างๆ สามารถเปรียบเทียบการนำการแสดงไปใช้ในโอกาสต่างๆ และเสนอแนวคิดในการอนุรักษ์นาฏศิลป์ไทย

สาระที่ ๑ ทักษะศิลป์

มาตรฐาน ศ ๑.๑ สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ตามจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์ วิเคราะห์ วิพากษ์ วิวิจารณ์คุณค่างานทัศนศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึกความคิดต่องานศิลปะอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ตัวชี้วัดชั้นปี			ตัวชี้วัดช่วงชั้น
ม. ๑	ม. ๒	ม. ๓	ม. ๔ – ม. ๖
๑. บรรยาย ความแตกต่างและความคล้ายคลึงกันของงานทัศนศิลป์และสิ่งแวดล้อมโดยใช้ความรู้เรื่องทัศนธาตุ	๑. อภิปรายเกี่ยวกับทัศนธาตุในด้านรูปแบบและแนวคิดของงานทัศนศิลป์ที่เลือกมา	๑. บรรยายสิ่งแวดล้อม และงานทัศนศิลป์ที่เลือกมาโดยใช้ความรู้เรื่องทัศนธาตุ และหลักการออกแบบ	๑. วิเคราะห์การใช้ทัศนธาตุ และหลักการออกแบบในการสื่อความหมายในรูปแบบต่างๆ
๒. ระบุ และบรรยายหลักการออกแบบงานทัศนศิลป์ โดยเน้นความเป็นเอกภาพ ความกลมกลืน และความสมดุล	๒. บรรยายเกี่ยวกับความเหมือนและความแตกต่างของรูปแบบการใช้วัสดุอุปกรณ์ในงานทัศนศิลป์ของศิลปิน	๒. ระบุ และบรรยายเทคนิค วิธีการของศิลปินในการสร้างงาน ทัศนศิลป์	๒. บรรยายจุดประสงค์ และเนื้อหาของงานทัศนศิลป์ โดยใช้ศัพท์ทางทัศนศิลป์
๓. วาดภาพทัศนียภาพแสดงให้เห็นระยะใกล้ ไกล เป็น ๓ มิติ	๓. วาดภาพด้วยเทคนิคที่หลากหลายในการสื่อความหมายและเรื่องราวต่างๆ	๓. วิเคราะห์ และบรรยายวิธีการใช้ทัศนธาตุ และหลักการออกแบบในการสร้างงานทัศนศิลป์ของตนเองให้มีคุณภาพ	๓. วิเคราะห์การเลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ และเทคนิคของศิลปินในการแสดงออกทางทัศนศิลป์
๔. รวบรวมงานปั้นหรือสื่อผสมมาสร้างเป็นเรื่องราว ๓ มิติโดยเน้นความเป็นเอกภาพความกลมกลืน และการสื่อถึงเรื่องราวของงาน	๔. สร้างเกณฑ์ในการประเมินและวิจารณ์งานทัศนศิลป์	๔. มีทักษะในการสร้างงานทัศนศิลป์อย่างน้อย ๓ ประเภท	๔. มีทักษะและเทคนิคในการใช้วัสดุ อุปกรณ์ และกระบวนการที่สูงขึ้น ในการสร้างงานทัศนศิลป์
๕. ออกแบบรูปภาพ สัญลักษณ์ หรือกราฟิกอื่นๆ ในการนำเสนอความคิดและข้อมูล	๕. นำผลการวิจารณ์ไปปรับปรุงแก้ไขและพัฒนางาน	๕. มีทักษะในการผสมผสานวัสดุต่างๆ ในการสร้างงานทัศนศิลป์โดยใช้หลักการออกแบบ	๕. สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ ด้วยเทคโนโลยีต่างๆ โดยเน้นหลักการออกแบบ และการจัดองค์ประกอบศิลป์
๖. ประเมินงานทัศนศิลป์ และบรรยายถึงวิธีการปรับปรุงงานของตนเองและผู้อื่นโดยใช้เกณฑ์ที่กำหนดให้	๖. วาดภาพแสดงบุคลิกลักษณะของตัวละคร	๖. สร้างงานทัศนศิลป์ ทั้ง ๒ มิติ และ ๓ มิติ เพื่อถ่ายทอด ประ สบ การณ์ และจินตนาการ	๖. ออกแบบงานทัศนศิลป์ได้เหมาะสมกับโอกาสและสถานที่
	๗. บรรยายวิธีการใช้งานทัศนศิลป์ในการโฆษณาเพื่อโน้มน้าวใจ และนำเสนอตัวอย่างประกอบ	๗. สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์สื่อความหมายเป็นเรื่องราวโดยประยุกต์ใช้ทัศนธาตุ และหลักการออกแบบ	๗. วิเคราะห์และอธิบายจุดมุ่งหมายของศิลปินในการเลือกใช้วัสดุ อุปกรณ์ เทคนิคและเนื้อหาเพื่อสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์
		๘. วิเคราะห์และอภิปรายรูปแบบ เนื้อหา และคุณค่าในงานทัศนศิลป์ของตนเอง	๘. ประเมินและวิจารณ์งานทัศนศิลป์โดยใช้ทฤษฎีการวิจารณ์ศิลปะ
			๙. จัดกลุ่มงานทัศนศิลป์เพื่อสะท้อนพัฒนาการและความก้าวหน้าของตนเอง
			๑๐. สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ไทย สากล โดยศึกษา

ตัวชี้วัดชั้นปี			ตัวชี้วัดช่วงชั้น
ม. ๑	ม. ๒	ม. ๓	ม. ๔ – ม. ๖
		และผู้อื่นหรือของศิลปิน ๙. สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์เพื่อบรรยายเหตุการณ์ต่างๆ โดยใช้เทคนิคที่หลากหลาย ๑๐. ระบุอาชีพที่เกี่ยวข้องกับงานทัศนศิลป์ และทักษะที่จำเป็นในการประกอบอาชีพนั้นๆ ๑๑. เลือกงานทัศนศิลป์โดยใช้เกณฑ์ที่กำหนดขึ้นอย่างเหมาะสมและนำไปจัดนิทรรศการ	จากแนวคิดและวิธีการสร้างงานของศิลปินที่ตนชื่นชอบ ๑๑. วาดภาพระบายสีเป็นภาพล้อเลียน หรือภาพการ์ตูน เพื่อแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพสังคมในปัจจุบัน

สาระที่ ๑ ทักษะศิลป์

มาตรฐาน ศ ๑.๒ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างทัศนศิลป์ ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่างานทัศนศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและสากล

ตัวชี้วัดชั้นปี			ตัวชี้วัดช่วงชั้น
ม. ๑	ม. ๒	ม. ๓	ม. ๔ – ม. ๖
๑. ระบุ และบรรยายเกี่ยวกับลักษณะรูปแบบงานทัศนศิลป์ของชาติและของท้องถิ่นตนเองจากอดีตจนถึงปัจจุบัน	๑. ระบุและบรรยายเกี่ยวกับวัฒนธรรมต่างๆ ที่สะท้อนถึงงานทัศนศิลป์ในปัจจุบัน	๑. ศึกษาและอภิปรายเกี่ยวกับงานทัศนศิลป์ที่สะท้อนคุณค่าของวัฒนธรรม	๑. วิเคราะห์ และเปรียบเทียบงานทัศนศิลป์ในรูปแบบตะวันออกและรูปแบบตะวันตก
๒. ระบุ และเปรียบเทียบงานทัศนศิลป์ของภาคต่างๆ ในประเทศไทย	๒. บรรยายถึงการเปลี่ยนแปลงของงานทัศนศิลป์ของไทยในแต่ละยุคสมัยโดยเน้นถึงแนวคิดและเนื้อหาของงาน	๒. เปรียบเทียบความแตกต่างของงานทัศนศิลป์ในแต่ละยุคสมัย ของวัฒนธรรมไทยและสากล	๒. ระบุงานทัศนศิลป์ของศิลปิน ที่มีชื่อเสียง และบรรยายผลตอบรับของสังคม
๓. เปรียบเทียบ ความแตกต่าง ของจุดประสงค์ในการสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ของวัฒนธรรมไทยและสากล	๓. เปรียบเทียบแนวคิดในการออกแบบงานทัศนศิลป์ที่มาจากวัฒนธรรมไทยและสากล		๓. อภิปรายเกี่ยวกับอิทธิพลของวัฒนธรรมระหว่างประเทศที่มีผลต่องานทัศนศิลป์ในสังคม

สาระที่ ๒ ดนตรี

มาตรฐาน ศ ๒.๑ เข้าใจดนตรี วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่าดนตรี ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดต่อดนตรีอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ตัวชี้วัดชั้นปี			ตัวชี้วัดช่วงชั้น
ม. ๑	ม. ๒	ม. ๓	ม. ๔ – ม. ๖
๑. อ่าน เขียน ออกเสียง โน้ตไทย และโน้ตสากล	๑. เปรียบเทียบการใช้องค์ ประกอบดนตรี ที่มาจากวัฒนธรรมต่างกัน	๑. เปรียบเทียบองค์ประกอบที่ใช้ในงานดนตรี และงานศิลปะอื่น	๑. เปรียบเทียบรูปแบบของบทเพลงและวงดนตรี แต่ละประเภท
๒. เปรียบเทียบเสียงร้องและเสียงของเครื่องดนตรีที่มาจากวัฒนธรรมที่ต่างกัน	๒. อ่าน เขียนออกเสียงโน้ตไทยและโน้ตสากลที่มีเครื่องหมายแปลงเสียง	๒. รู้จักเพลง ดนตรีเดี่ยว และรวมวง โดยเน้น เทคนิคการร้อง การเล่น การแสดงออก และคุณภาพเสียง	๒. จำแนกประเภทและรูปแบบ ของวงดนตรี ทั้งไทยและสากล
๓. รู้วิธีการร้องเพลงและวิธีใช้เครื่องดนตรีบรรเลงประกอบ การร้องเพลงด้วยบทเพลงที่หลากหลายรูปแบบ	๓. ระบุนปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการสร้างสรรค์งานดนตรี	๓. แต่งเพลงสั้นๆ จังหวะง่ายๆ	๓. อธิบายเหตุผลที่คนต่างวัฒนธรรมสร้างสรรค์งานดนตรีแตกต่างกัน
๔. จัดประเภทของวงดนตรีไทยและวงดนตรีที่มาจากวัฒนธรรมต่างๆ	๔. รู้จักเพลง ดนตรีเดี่ยว และรวมวง	๔. อธิบายเหตุผลในการเลือกใช้อุปกรณ์ประกอบดนตรี ในการสร้างสรรค์งานดนตรีของตนเอง	๔. อ่าน เขียน โน้ตดนตรีไทยและสากลในอัตราจังหวะต่างๆ
๕. แสดงความคิดเห็นที่มีต่ออารมณ์ของบทเพลงที่มีความเร็วของจังหวะ และความดัง-เบา แตกต่างกัน	๕. บรรยายอารมณ์ของเพลงและความรู้สึกที่มีต่อบทเพลงที่ฟัง	๕. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างงานดนตรีของตนเองและผู้อื่น	๕. รู้จักเพลง ดนตรีเดี่ยว และรวมวง
๖. เปรียบเทียบอารมณ์ ความรู้สึก ในการฟังดนตรีแต่ละประเภท	๖. ประเมิน พัฒนาการเรียนรู้ทางดนตรีของตนเอง หลังจากที่ได้ศึกษาปฏิบัติ	๖. อธิบายเกี่ยวกับอิทธิพลของดนตรีที่มีต่อบุคคลและสังคม	๖. สร้างเกณฑ์สำหรับประเมินคุณภาพการ ประพันธ์และการเล่นดนตรีของผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม
๗. นำเสนอตัวอย่างเพลงที่ตนเองชื่นชอบ และอธิบายลักษณะเด่นที่ทำให้งานนั้น น่าชื่นชม	๗. ระบุนงานอาชีพต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับดนตรีและบทบาทของดนตรีในธุรกิจบันเทิง	๗. อธิบายรูปแบบดนตรีที่เหมาะสม และสามารถบูรณาการกับสาระการเรียนรู้อื่นในกลุ่มศิลปะ	๗. เปรียบเทียบอารมณ์ และความรู้สึกที่ได้รับจากงานดนตรีที่มาจากวัฒนธรรมต่างกัน
๘. ใช้เกณฑ์สำหรับประเมินคุณภาพงานดนตรีหรือเพลงที่ฟัง			๘. นำดนตรีไปประยุกต์ใช้ในงานอื่น ๆ
๙. รู้วิธีใช้และบำรุงรักษาเครื่องดนตรีอย่างระมัดระวังและรับผิดชอบ			

สาระที่ ๒ ดนตรี

มาตรฐาน ศ ๒.๒ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรี ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของดนตรีที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และสากล

ตัวชี้วัดชั้นปี			ตัวชี้วัดช่วงชั้น
ม. ๑	ม. ๒	ม. ๓	ม. ๔ – ม. ๖
๑. อธิบายบทบาทความสัมพันธ์และอิทธิพลของดนตรีที่มีต่อสังคมไทย ๒. ระบุความหลากหลายขององค์ประกอบดนตรีในวัฒนธรรมต่างกัน	๑. บรรยายบทบาท และอิทธิพลของดนตรีในวัฒนธรรมของประเทศต่างๆ ๒. บรรยายอิทธิพลของวัฒนธรรม และเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ที่มีต่อรูปแบบของดนตรีในประเทศไทย	๑. บรรยาย วิวัฒนาการของดนตรีแต่ละยุคสมัย ๒. อภิปรายลักษณะเด่นที่ทำให้งานดนตรีนั้นได้รับการยอมรับ	๑. วิเคราะห์รูปแบบของดนตรีไทยและดนตรีสากลในยุคสมัยต่างๆ ๒. วิเคราะห์สถานะทางสังคมของนักดนตรีในวัฒนธรรมต่างๆ ๓. เปรียบเทียบลักษณะเด่นของดนตรีในวัฒนธรรมต่างๆ ๔. อธิบายบทบาทของดนตรีในการสะท้อนแนวความคิดและค่านิยมที่เปลี่ยนไปของคนในสังคม ๕. นำเสนอแนวทางในการส่งเสริมและอนุรักษ์ดนตรีในฐานะมรดกของชาติ

สาระที่ ๓ นาฏศิลป์

มาตรฐาน ศ ๓.๑ เข้าใจ นาฏศิลป์ วิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่า นาฏศิลป์ ถ่ายทอดความรู้สึก ความคิดอย่างอิสระ ชื่นชม และประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสมกับสมณวิสัย

ตัวชี้วัดชั้นปี			ตัวชี้วัดช่วงชั้น
ม. ๑	ม. ๒	ม. ๓	ม. ๔ – ม. ๖
๑. อธิบายอิทธิพลของนักแสดงชื่อดังที่มีผลต่อการโน้มน้าวอารมณ์หรือความคิดของผู้ชม ๒. รู้จักนาฏยศัพท์หรือศัพท์ทางการละครในการแสดง ๓. รู้จักนาฏศิลป์และการละครในรูปแบบต่างๆ ๔. ใช้ทักษะการทำงานเป็นกลุ่มในการอธิบายหรืออภิปรายรูปแบบการแสดง ๕. ใช้เกณฑ์ต่างๆ ที่กำหนดให้ ในการพิจารณาคุณภาพการแสดงที่ได้ศึกษาโดยเน้นเรื่องการใช้เสียงการแสดงท่าและการเคลื่อนไหว	๑. อธิบายการบูรณาการศิลปะแขนงอื่นๆ กับการแสดง ๒. อธิบายการแสดงองค์ประกอบนาฏศิลป์และการละคร ๓. วิเคราะห์การแสดงของผู้อื่น โดยใช้นาฏยศัพท์หรือศัพท์ทางการละครที่เหมาะสม ๔. เสนอข้อคิดเห็น ในการปรับปรุงการแสดง ๕. เชื่อมโยงการเรียนรู้ระหว่างนาฏศิลป์และการละครกับสาระการเรียนรู้อื่นๆ	๑. ระบุโครงสร้างของบทละครโดยใช้ศัพท์ทางการละคร ๒. ใช้นาฏยศัพท์ หรือศัพท์ทางการละครที่เหมาะสมบรรยายเปรียบเทียบการ ๓. แสดงอาภักดิ์กิริยาของผู้คนในชีวิตประจำวันและการแสดง ๔. มีทักษะในการใช้ความคิดในการพัฒนารูปแบบการแสดง ๕. มีทักษะในการแปลความและการสื่อสารผ่านการแสดง ๖. วิเคราะห์เปรียบเทียบงานนาฏศิลป์ที่มีความแตกต่างกันโดยใช้ความรู้เรื่ององค์ประกอบนาฏศิลป์ ๗. ร่วมจัดงานการแสดงในบทบาทหน้าที่ต่างๆ ที่เหมาะสมกับสมณวิสัย ๘. นำเสนอแนวคิดจากเนื้อเรื่องของการแสดงที่สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน	๑. รู้จักการแสดงหลากหลายรูปแบบ ๒. รู้วิธีการสร้างสรรค์ละครสั้นในรูปแบบที่ชื่นชอบ ๓. เสนอแนวคิดริเริ่มในการแสดงนาฏศิลป์เป็นคู่และหมู่ ๔. วิเคราะห์การแสดงตามหลักนาฏศิลป์และการละคร ๕. วิเคราะห์แก่นของการแสดงนาฏศิลป์และการละครที่ต้องการสื่อความหมายในการแสดง ๖. บรรยาย และวิเคราะห์ อิทธิพลของเครื่องแต่งกาย แสง สี เสียง ฉากอุปกรณ์ และสถานที่ที่มีผลต่อการแสดง ๗. พัฒนาและใช้เกณฑ์การประเมินในการประเมินการแสดง ๘. วิเคราะห์ท่าทาง และการเคลื่อนไหวของผู้คนในชีวิตประจำวัน

สาระที่ ๓ นาฏศิลป์

มาตรฐาน ศ ๓.๒ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างนาฏศิลป์ ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เห็นคุณค่าของนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และสากล

ตัวชี้วัดชั้นปี			ตัวชี้วัดช่วงชั้น
ม. ๑	ม. ๒	ม. ๓	ม. ๔ – ม. ๖
๑. ระบุปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของนาฏศิลป์ นาฏศิลป์พื้นบ้าน ละครไทย และละครพื้นบ้าน ๒. บรรยายประเภทของละครไทยในแต่ละยุคสมัย	๑. เปรียบเทียบลักษณะเฉพาะของการแสดงนาฏศิลป์จากวัฒนธรรมต่างๆ ๒. ระบุหรือแสดงนาฏศิลป์นาฏศิลป์พื้นบ้าน ละครไทย ละครพื้นบ้าน หรือมหรสพอื่นที่เคยนิยมกัน ในอดีต ๓. อธิบายอิทธิพลของวัฒนธรรมที่มีผลต่อเนื้อหาของละคร	๑. ออกแบบ และสร้างสรรค์อุปกรณ์ และเครื่องแต่งกาย เพื่อแสดงนาฏศิลป์และการละครที่มาจากวัฒนธรรมต่างๆ ๒. อธิบายความสำคัญและบทบาทของนาฏศิลป์และการละครในชีวิตประจำวัน ๓. แสดงความคิดเห็นในการอนุรักษ์	๑. เปรียบเทียบการนำการแสดงไปใช้ในโอกาสต่างๆ ๒. อภิปรายบทบาทของบุคคลสำคัญในวงการนาฏศิลป์และการละคร ของประเทศไทยในยุคสมัยต่างๆ ๓. บรรยายวิวัฒนาการของนาฏศิลป์และการละครไทย ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ๔. นำเสนอแนวคิดในการอนุรักษ์นาฏศิลป์ไทย

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา ศ ๒๑๑๐๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

เวลา ๒ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๑

ศึกษาความสำคัญของหลักการใช้ทัศนธาตุ การออกแบบในการสื่อความหมายทัศนศิลป์ในรูปแบบต่างๆ ใช้ศัพท์ทางทัศนศิลป์อธิบายเนื้อหาและจุดประสงค์งานศิลปะ ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม เปรียบเทียบผลงานศิลปะจากยุคสมัยวัฒนธรรม การสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ การวาดภาพทัศนียภาพ การพิมพ์ภาพแบบต่างๆ และศิลปะงานประดิษฐ์

โดยใช้กระบวนการสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม สร้างความคิดรวบยอด ฝึกกระบวนการอ่าน การคิด วิเคราะห์ การเขียนสื่อความศิลปะอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้และทักษะในการคิดริเริ่ม จินตนาการ สร้างสรรค์งานศิลปะ สุนทรียภาพ และการเห็นคุณค่าทางศิลปะ

ตระหนักและเห็นคุณค่าของการนำความรู้ทางศิลปะไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน มีคุณธรรม จริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัยและค่านิยมที่เหมาะสมตามสมณสาธูป

รหัสตัวชี้วัด รวม ๙ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ศ ๑.๑ ม.๑/๑ ม.๑/๒ ม.๑/๓ ม.๑/๔ ม.๑/๕ ม.๑/๖

มาตรฐาน ศ ๑.๒ ม.๑/๑ ม.๑/๒ ม.๑/๓

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา ศ ๒๑๑๐๒ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

เวลา ๒ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๒

ศึกษาความสำคัญของพื้นฐานงานดนตรี การร้องเพลงแบบต่างๆ ประวัติศาสตร์คีตกรรม สุนทรียภาพทางดนตรี การแสดงนาฏศิลป์ การแสดงพื้นเมือง ปัจจัยในการสร้างสรรค์ผลงานดนตรีในแต่ละวัฒนธรรม รูปแบบของดนตรีไทยและดนตรีสากลแต่ละยุคสมัย พื้นฐานนาฏศิลป์และการละครสร้างสรรค์ และบุคคลสำคัญในวงการนาฏศิลป์และการละครของไทย การอนุรักษ์นาฏศิลป์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น

โดยใช้กระบวนการสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม สร้างความคิดรวบยอด ฝึกกระบวนการอ่าน การคิด วิเคราะห์ การเขียนสื่อความศิลปะอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้และทักษะในการคิดริเริ่ม จินตนาการ สร้างสรรค์งานศิลปะ สุนทรียภาพ และการเห็นคุณค่าทางศิลปะ

ตระหนักและเห็นคุณค่าของการนำความรู้ทางศิลปะไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน มีคุณธรรม จริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัยและค่านิยมที่เหมาะสมตามสมณสาธูป

รหัสตัวชี้วัด รวม ๑๗ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ศ ๒.๑ ม.๑/๑ ม.๑/๒ ม.๑/๓ ม.๑/๔ ม.๑/๕ ม.๑/๖ ม.๑/๗ ม.๑/๘

มาตรฐาน ศ ๒.๒ ม.๑/๑ ม.๑/๒

มาตรฐาน ศ ๓.๑ ม.๑/๑ ม.๑/๒ ม.๑/๓ ม.๑/๔ ม.๑/๕

มาตรฐาน ศ ๓.๒ ม.๑/๑ ม.๑/๒

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา ศ ๒๒๑๐๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

เวลา ๒ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๑

ศึกษาความสำคัญของเกี่ยวกับทัศนธาตุในด้านรูปแบบ องค์ประกอบ วิธีสื่อความคิดจินตนาการ ความรู้สึกความประทับใจ การประเมินวิจารณ์งานทัศนศิลป์และทักษะพื้นฐานการจัดภาพเบื้องต้น

อภิปราย สร้าง และทำผลงานศิลปะประติมากรรมการปั้น และจิตรกรรมภาพพิมพ์ภาพ โดยเลือกและประยุกต์สื่อสารงานทัศนธาตุและองค์ประกอบศิลป์ อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างศิลปะสาขาต่างๆ เกี่ยวข้องกับ ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม เปรียบเทียบผลงานศิลปะจากยุคสมัย วัฒนธรรมต่างๆ และให้ความสำคัญในเรื่องบริบททางวัฒนธรรมท้องถิ่น

โดยใช้กระบวนการสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม สร้างความคิดรวบยอด ฝึกกระบวนการอ่าน การคิด วิเคราะห์ การเขียนสื่อความศิลปะอย่างมีวิจารณ์ญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้และทักษะในการคิดริเริ่ม จินตนาการ สร้างสรรค์งานศิลปะ สุนทรียภาพ และการเห็นคุณค่าทางศิลปะ

ตระหนักและเห็นคุณค่าของการนำความรู้ทางศิลปะไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน มีคุณธรรม จริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัยและค่านิยมที่เหมาะสมตามสมณสาธูป

รหัสตัวชีวิต รวม ๑๐ ตัวชีวิต

มาตรฐาน ศ ๑.๑ ม.๒/๑ ม.๒/๒ ม.๒/๓ ม.๒/๔ ม.๒/๕ ม.๒/๖ ม.๒/๗

มาตรฐาน ศ ๑.๒ ม.๒/๑ ม.๒/๒ ม.๒/๓

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา ศ ๒๒๑๐๒ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

เวลา ๒ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๒

ศึกษาความสำคัญของพื้นฐานดนตรี การขับร้องเพลงไทยและศึกษาประเภทของวงดนตรีไทยและสากลประวัติสังคีตคีตศิลป์ รูปแบบของการแสดง การแสดงนาฏศิลป์ การแสดงพื้นเมือง

อธิบาย วิเคราะห์ปัจจัยในการสร้างสรรค์ผลงานดนตรีในแต่ละวัฒนธรรม รูปแบบของดนตรีไทยและดนตรีสากลแต่ละยุคสมัย ทักษะการฟังดนตรี นาฏศิลป์ไทยเบื้องต้น การละครสร้างสรรค์ การอนุรักษ์นาฏศิลป์ ภูมิปัญญาท้องถิ่นและการบูรณาการความงามทางศิลปะ

โดยใช้กระบวนการสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม สร้างความคิดรวบยอด ฝึกกระบวนการอ่าน การคิด วิเคราะห์ การเขียนสื่อความศิลปะอย่างมีวิจารณ์ญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้และทักษะในการคิดริเริ่ม จินตนาการ สร้างสรรค์งานศิลปะ สุนทรียภาพ และการเห็นคุณค่าทางศิลปะ

ตระหนักและเห็นคุณค่าของการนำความรู้ทางศิลปะไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน มีคุณธรรม จริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัยและค่านิยมที่เหมาะสมตามสมณสาธูป

รหัสตัวชีวิต รวม ๑๖ ตัวชีวิต

มาตรฐาน ศ ๒.๑ ม.๒/๑ ม.๒/๒ ม.๒/๓ ม.๒/๔ ม.๒/๕ ม.๒/๖ ม.๒/๗

มาตรฐาน ศ ๒.๒ ม.๒/๑ ม.๒/๒

มาตรฐาน ศ ๓.๑ ม.๒/๑ ม.๒/๒ ม.๒/๓ ม.๒/๔ ม.๒/๕

มาตรฐาน ศ ๓.๒ ม.๒/๑ ม.๒/๒

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา ศ ๒๓๑๐๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

เวลา ๒ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๑

ศึกษาความสำคัญของกระบวนการถ่ายทอดงานทัศนศิลป์ หลักการออกแบบในสิ่งแวดล้อมและงานทัศนศิลป์ เทคนิค วิธีการของศิลปินในการสร้างงานทัศนศิลป์ และงานสื่อผสมงานทัศนศิลป์กับการสะท้อนคุณค่าของวัฒนธรรมความแตกต่างของงานทัศนศิลป์ในแต่ละยุคสมัยของวัฒนธรรมไทย การสร้างสรรค์งานทัศนศิลป์ไทยและสากล และอาชีพที่เกี่ยวข้องกับงานทัศนศิลป์

วิเคราะห์รูปแบบเนื้อหาและคุณค่าในงานทัศนศิลป์ สร้างงานทัศนศิลป์แขนงต่างๆ เพื่อสื่อความหมายด้วยเทคนิควิธีการที่หลากหลาย การจัดนิทรรศการทางศิลปะ มีทักษะในการฝึกปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง

โดยใช้กระบวนการสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม สร้างความคิดรวบยอด ฝึกกระบวนการอ่านการคิด วิเคราะห์ การเขียนสื่อความศิลปะอย่างมีวิจารณ์ญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้และทักษะในการคิดริเริ่ม จินตนาการ สร้างสรรค์งานศิลปะ สนุกสนาน และการเห็นคุณค่าทางศิลปะ

ตระหนักและเห็นคุณค่าของการนำความรู้ทางศิลปะไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน มีคุณธรรม จริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัยและค่านิยมที่เหมาะสมตามสมณสาธูป

รหัสตัวชีวิต รวม ๑๓ ตัวชีวิต

มาตรฐาน ศ ๑.๑ ม.๓/๑ ม.๓/๒ ม.๓/๓ ม.๓/๔ ม.๓/๕ ม.๓/๖ ม.๓/๗ ม.๓/๘ ม.๓/๙ ม.๓/๑๐ ม.๓/๑๑

มาตรฐาน ศ ๑.๒ ม.๓/๑ ม.๓/๒

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา ศ ๒๓๑๐๒ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

เวลา ๒ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๒

ศึกษาความสำคัญของเครื่องหมายและสัญลักษณ์ทางดนตรี ความเป็นมาและองค์ประกอบดนตรี แนวดนตรีไทย ดนตรีสากล และความสัมพันธ์กับเพื่อนบ้าน ประวัติความเป็นมาของนาฏศิลป์และการละครไทยและสากล อธิบาย เทคนิค และการถ่ายทอดอารมณ์เพลงด้วยการร้องเพลงไทยและสากล อิทธิพลของดนตรีวิจารณ์การแสดงตามหลักนาฏศิลป์ และการละคร การอนุรักษ์นาฏศิลป์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น

โดยใช้กระบวนการสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม สร้างความคิดรวบยอด ฝึกกระบวนการอ่านการคิด วิเคราะห์ การเขียนสื่อความศิลปะอย่างมีวิจารณ์ญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้และทักษะในการคิดริเริ่ม จินตนาการ สร้างสรรค์งานศิลปะ สนุกสนาน และการเห็นคุณค่าทางศิลปะ

ตระหนักและเห็นคุณค่าของการนำความรู้ทางศิลปะไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน มีคุณธรรม จริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัยและค่านิยมที่เหมาะสมตามสมณสาธูป

รหัสตัวชีวิต รวม ๒๑ ตัวชีวิต

มาตรฐาน ศ ๒.๑ ม.๓/๒ ม.๓/๓ ม.๓/๔ ม.๓/๕ ม.๓/๖ ม.๓/๗ ม.๓/๘ ม.๓/๑๐

มาตรฐาน ศ ๒.๒ ม.๓/๑ ม.๓/๒

มาตรฐาน ศ ๓.๑ ม.๓/๑ ม.๓/๒ ม.๓/๓ ม.๓/๔ ม.๓/๕ ม.๓/๖ ม.๓/๗

มาตรฐาน ศ ๓.๒ ม.๓/๑ ม.๓/๒

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา ศ ๓๑๑๐๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔

เวลา ๑ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๑

ศึกษาความสำคัญของหลักการใช้ทัศนธาตุ หลักการออกแบบในการสื่อความหมายทัศนศิลป์ในรูปแบบต่างๆ ใช้ศัพท์ทางทัศนศิลป์อธิบายเนื้อหาและจุดประสงค์งานศิลปะ

วิเคราะห์การเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ และเทคนิคของศิลปินในการแสดงออกทางทัศนศิลป์ใช้วัสดุอุปกรณ์สร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ วิเคราะห์ วิวิจารณ์และเปรียบเทียบงานทัศนศิลป์ในรูปแบบตะวันออกและรูปแบบตะวันตก

โดยใช้กระบวนการสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม สร้างความคิดรวบยอด ฝึกกระบวนการอ่าน การคิด วิเคราะห์ การเขียนสื่อความศิลปะอย่างมีวิจารณ์ญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้และทักษะในการคิดริเริ่ม จินตนาการ สร้างสรรค์งานศิลปะ สุนทรียภาพ และการเห็นคุณค่าทางศิลปะ

ตระหนักและเห็นคุณค่าของการนำความรู้ทางศิลปะไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน มีคุณธรรม จริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัยและค่านิยมที่เหมาะสมตามสมณสาธูป

รหัสตัวชีวิต รวม ๑๓ ตัวชีวิต

มาตรฐาน ศ ๑.๑ ม.๔/๑ ม.๔/๒ ม.๔/๓ ม.๔/๔ ม.๔/๕ ม.๔/๖ ม.๔/๗ ม.๔/๘ ม.๔/๙ ม.๔/๑๐

มาตรฐาน ศ ๒.๑ ม.๔/๑ ม.๔/๒ ม.๔/๓

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา ศ ๓๑๑๐๒ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔

เวลา ๑ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๒

ศึกษาความสำคัญของการจัดวางดนตรี เปรียบเทียบรูปแบบของบทเพลงและประเภทของวงดนตรีไทย และสากล ประวัติศาสตร์ทฤษฎี รูปแบบของการแสดง การแสดงนาฏศิลป์ การแสดงพื้นเมือง

วิเคราะห์ปัจจัยในการสร้างสรรค์ผลงานดนตรีในแต่ละวัฒนธรรมรูปแบบของดนตรีไทยและดนตรีสากลแต่ละยุคสมัย ปัจจัยในการสร้างสรรค์ผลงานดนตรีในแต่ละวัฒนธรรม การละครสร้างสรรค์ และบุคคลสำคัญในวงการนาฏศิลป์และการละครของไทย การอนุรักษ์นาฏศิลป์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น

โดยใช้กระบวนการสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม สร้างความคิดรวบยอด ฝึกกระบวนการอ่าน การคิด วิเคราะห์ การเขียนสื่อความศิลปะอย่างมีวิจารณ์ญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้และทักษะในการคิดริเริ่ม จินตนาการ สร้างสรรค์งานศิลปะ สุนทรียภาพ และการเห็นคุณค่าทางศิลปะ

ตระหนักและเห็นคุณค่าของการนำความรู้ทางศิลปะไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน มีคุณธรรม จริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัยและค่านิยมที่เหมาะสมตามสมณสาธูป

รหัสตัวชีวิต รวม ๒๕ ตัวชีวิต

มาตรฐาน ศ ๒.๑ ม.๔/๑ ม.๔/๒ ม.๔/๓ ม.๔/๔ ม.๔/๕ ม.๔/๖ ม.๔/๗ ม.๔/๘

มาตรฐาน ศ ๒.๒ ม.๔/๑ ม.๔/๒ ม.๔/๓ ม.๔/๔ ม.๔/๕

มาตรฐาน ศ ๓.๑ ม.๔/๑ ม.๔/๒ ม.๔/๓ ม.๔/๔ ม.๔/๕ ม.๔/๖ ม.๔/๗ ม.๔/๘

มาตรฐาน ศ ๓.๒ ม.๔/๑ ม.๔/๒ ม.๔/๓ ม.๔/๔

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา ศ ๓๒๑๐๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕

เวลา ๑ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๑

ศึกษาความสำคัญของหลักการออกแบบและการจัดอวเคราะห้จุดมุ่งหมายของศิลปินในการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ สร้างสรรค์ผลงานศิลปะสาขาต่างๆ ด้วยเทคโนโลยี อธิบายแสดงผลงานทางทัศนศิลป์ของศิลปินที่มีชื่อเสียงในท้องถิ่น

โดยใช้กระบวนการสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม สร้างความคิดรวบยอด ฝึกกระบวนการอ่าน การคิด วิเคราะห์ การเขียนสื่อความศิลปะอย่างมีวิจารณ์ญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้และทักษะในการคิดริเริ่ม จินตนาการ สร้างสรรค์งานศิลปะ สุนทรียภาพ และการเห็นคุณค่าทางศิลปะ

ตระหนักและเห็นคุณค่าของการนำความรู้ทางศิลปะไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน มีคุณธรรม จริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัยและค่านิยมที่เหมาะสมตามสมณสาธูป

รหัสตัวชี้วัด รวม ๘ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ศ ๑.๑ ม.๕/๑ ม.๕/๒ ม.๕/๓ ม.๕/๔ ม.๕/๕ ม.๕/๖

มาตรฐาน ศ ๑.๒ ม.๕/๑ ม.๕/๒

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา ศ ๓๒๑๐๒ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕

เวลา ๑ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๒

ศึกษาความสำคัญของเครื่องหมายและสัญลักษณ์ทางดนตรี ลักษณะเด่นของดนตรีในแต่ละวัฒนธรรม บทบาทดนตรีในการสะท้อนสังคม มหรสพและการละเล่นพื้นเมือง และสุนทรียทางนาฏศิลป์และนาฏศิลป์เพื่อนบ้านไทย

อธิบาย เทคนิค และการสื่อถ่ายทอดการฟังดนตรี บทบาทวัฒนธรรมทางดนตรี ค่านิยม อิทธิพลดนตรีตะวันตกกับดนตรีไทย การอนุรักษ์นาฏศิลป์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น

โดยใช้กระบวนการสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม สร้างความคิดรวบยอด ฝึกกระบวนการอ่าน การคิด วิเคราะห์ การเขียนสื่อความศิลปะอย่างมีวิจารณ์ญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้และทักษะในการคิดริเริ่ม จินตนาการ สร้างสรรค์งานศิลปะ สุนทรียภาพ และการเห็นคุณค่าทางศิลปะ

ตระหนักและเห็นคุณค่าของการนำความรู้ทางศิลปะไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน มีคุณธรรม จริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัยและค่านิยมที่เหมาะสมตามสมณสาธูป

รหัสตัวชี้วัด รวม ๑๖ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ศ ๒.๑ ม.๕/๑ ม.๕/๒ ม.๕/๓ ม.๕/๔ ม.๕/๕ ม.๕/๖

มาตรฐาน ศ ๒.๒ ม.๕/๑ ม.๕/๒

มาตรฐาน ศ ๓.๑ ม.๕/๑ ม.๕/๒ ม.๕/๓ ม.๕/๔ ม.๕/๕ ม.๕/๖

มาตรฐาน ศ ๓.๒ ม.๕/๑ ม.๕/๒

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา ศ ๓๓๑๐๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖

เวลา ๑ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๑

ศึกษาความสำคัญของอิทธิพลของวัฒนธรรมระหว่างประเทศที่มีผลต่องานงานทัศนศิลป์ ศิลปะนิยม
สารสนเทศทางศิลปะ และประวัติศาสตร์ศิลปะไทยและสากล

วิเคราะห์สร้างสรรค์งานทัศนศิลป์จากแนวคิดและวิธีการของศิลปินจัดทำแฟ้มสะสมงานทัศนศิลป์วาด
ภาพล้อเลียนหรือภาพการ์ตูน

โดยใช้กระบวนการสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม สร้างความคิดรวบยอด ฝึกกระบวนการอ่าน
การคิด วิเคราะห์ การเขียนสื่อความศิลปะอย่างมีวิจารณ์ญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้และทักษะ
ในการคิดริเริ่ม จินตนาการ สร้างสรรค์งานศิลปะ สุนทรียภาพ และการเห็นคุณค่าทางศิลปะ

ตระหนักและเห็นคุณค่าของการนำความรู้ทางศิลปะไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน มีคุณธรรม
จริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัยและค่านิยมที่เหมาะสมตามสมณสาธูป

รหัสตัวชี้วัด รวม ๑๓ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ศ ๑.๑ ม.๖/๑ ม.๖/๒ ม.๖/๓ ม.๖/๔ ม.๖/๕ ม.๖/๖ ม.๖/๗ ม.๖/๘ ม.๖/๙ ม.๖/๑๐ ม.๖/๑๑

มาตรฐาน ศ ๑.๒ ม.๖/๑ ม.๖/๒ ม.๖/๓

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา ศ ๓๓๑๐๒ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖

เวลา ๑ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๒

ศึกษาความสำคัญของการถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึกของงานดนตรีจากแต่ละวัฒนธรรม ดนตรีกับ
การพัฒนามนุษย์ สังคตินิยม การสร้างสรรค์ผลงานดนตรีและนาฏศิลป์

อธิบาย เปรียบเทียบอารมณ์ และความรู้สึกที่ได้รับจากงานดนตรีที่มาจากวัฒนธรรมต่างกัน ดนตรีกับ
สังคม วิวัฒนาการนาฏศิลป์ การละเล่นพื้นเมือง การอนุรักษ์นาฏศิลป์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น

โดยใช้กระบวนการสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม สร้างความคิดรวบยอด ฝึกกระบวนการอ่าน
การคิด วิเคราะห์ การเขียนสื่อความศิลปะอย่างมีวิจารณ์ญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้และทักษะ
ในการคิดริเริ่ม จินตนาการ สร้างสรรค์งานศิลปะ สุนทรียภาพ และการเห็นคุณค่าทางศิลปะ ตระหนักและเห็น
คุณค่าของการนำความรู้ทางศิลปะไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน มีคุณธรรม จริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นใน
การทำงาน มีวินัยและค่านิยมที่เหมาะสมตามสมณสาธูป

รหัสตัวชี้วัด รวม ๒๓ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ศ ๒.๑ ม.๖/๑ ม.๖/๒ ม.๖/๓ ม.๖/๔ ม.๖/๕ ม.๖/๖ ม.๖/๗ ม.๖/๘

มาตรฐาน ศ ๒.๒ ม.๖/๑ ม.๖/๒ ม.๖/๓ ม.๖/๔ ม.๖/๕

มาตรฐาน ศ ๓.๑ ม.๖/๑ ม.๖/๒ ม.๖/๔ ม.๖/๕ ม.๖/๖ ม.๖/๗ ม.๖/๘

มาตรฐาน ศ ๓.๒ ม.๖/๑ ม.๖/๒ ม.๖/๓ ม.๖/๔

กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี

ทำไมต้องเรียนการงานอาชีพและเทคโนโลยี

กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีเป็นกลุ่มสาระที่ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียน มีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตและรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง สามารถนำความรู้เกี่ยวกับการดำรงชีวิต การอาชีพ และเทคโนโลยี มาใช้ประโยชน์ในการทำงานอย่างมีความคิดสร้างสรรค์ และแข่งขันในสังคมไทยและสากล เห็นแนวทางในการประกอบอาชีพ รักการทำงาน และมีเจตคติที่ดีต่อการทำงาน สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างพอเพียงและมีความสุข

เรียนรู้อะไรในการงานอาชีพและเทคโนโลยี

กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี มุ่งพัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวม เพื่อให้มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะในการทำงาน เห็นแนวทางในการประกอบอาชีพและการศึกษาต่อได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

- **การดำรงชีวิตและครอบครัว** เป็นสาระเกี่ยวกับการทำงานในชีวิตประจำวัน การช่วยเหลือตนเอง ครอบครัว และสังคมได้ในสภาพเศรษฐกิจที่พอเพียง ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม เน้นการปฏิบัติจริงจนเกิดความมั่นใจและภูมิใจในผลสำเร็จของงาน เพื่อให้ค้นพบความสามารถ ความถนัด และความสนใจของตนเอง
- **การออกแบบและเทคโนโลยี** เป็นสาระเกี่ยวกับการพัฒนาความสามารถของมนุษย์อย่างสร้างสรรค์ โดยนำความรู้มาใช้กับกระบวนการเทคโนโลยี สร้างสิ่งของเครื่องใช้ วิธีการ หรือเพิ่มประสิทธิภาพในการดำรงชีวิต
- **เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร** เป็นสาระเกี่ยวกับกระบวนการเทคโนโลยีสารสนเทศ การติดต่อสื่อสาร การค้นหาข้อมูล การใช้ข้อมูลและสารสนเทศ การแก้ปัญหาหรือ การสร้างงาน คุณค่าและผลกระทบของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- **การอาชีพ** เป็นสาระเกี่ยวกับทักษะที่จำเป็นต่ออาชีพ เห็นความสำคัญของคุณธรรม จริยธรรม และเจตคติที่ดีต่ออาชีพ ใช้เทคโนโลยีได้เหมาะสม เห็นคุณค่าของอาชีพสุจริต และเห็นแนวทางในการประกอบอาชีพ

คุณภาพผู้เรียน

จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

- เข้าใจกระบวนการทำงานที่มีประสิทธิภาพ ใช้กระบวนการกลุ่มในการทำงาน มีทักษะการแสวงหาความรู้ ทักษะกระบวนการแก้ปัญหาและทักษะการจัดการ มีลักษณะนิสัยการทำงานที่เสียสละ มีคุณธรรม ตัดสินใจอย่างมีเหตุผลและถูกต้อง และมีจิตสำนึกในการใช้พลังงาน ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมอย่างประหยัดและคุ้มค่า
- เข้าใจกระบวนการเทคโนโลยีและระดับของเทคโนโลยี มีความคิดสร้างสรรค์ในการแก้ปัญหาหรือสนองความต้องการ สร้างสิ่งของเครื่องใช้หรือวิธีการตามกระบวนการเทคโนโลยี อย่างถูกต้องและปลอดภัย โดยถ่ายทอดความคิดเป็นภาพฉายเพื่อนำไปสู่การสร้างชิ้นงานหรือแบบจำลองความคิดและการรายงานผล เลือกใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์ต่อชีวิต สังคม สิ่งแวดล้อม และมีการจัดการเทคโนโลยีด้วยการลดการใช้ทรัพยากรหรือเลือกใช้เทคโนโลยีที่ไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม
- เข้าใจหลักการเบื้องต้นของการสื่อสารข้อมูล เครือข่ายคอมพิวเตอร์ หลักการและวิธีแก้ปัญหา หรือการดำเนินงานด้วยกระบวนการทางเทคโนโลยีสารสนเทศ มีทักษะการค้นหาข้อมูล และการติดต่อสื่อสารผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์อย่างมีคุณธรรมและจริยธรรม การใช้คอมพิวเตอร์ในการแก้ปัญหา สร้างชิ้นงานหรือโครงการจากจินตนาการ และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศนำเสนองาน
- เข้าใจแนวทางการเลือกอาชีพ การมีเจตคติที่ดีและเห็นความสำคัญของการประกอบอาชีพ วิธีการหางานทำ คุณสมบัติที่จำเป็นสำหรับการมีงานทำ วิเคราะห์แนวทางเข้าสู่อาชีพ มีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการประกอบอาชีพ และประสบการณ์ต่ออาชีพที่สนใจ และประเมินทางเลือกในการประกอบอาชีพที่สอดคล้องกับความรู้ ความถนัด และความสนใจ

จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖

- เข้าใจวิธีการทำงานเพื่อการดำรงชีวิต สร้างผลงานอย่างมีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะการทำงานร่วมกัน ทักษะการจัดการ ทักษะกระบวนการแก้ปัญหา และทักษะการแสวงหาความรู้ ทำงานอย่างมีคุณธรรม และมีจิตสำนึกในการใช้พลังงานและทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและยั่งยืน
- เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างเทคโนโลยีกับศาสตร์อื่นๆ วิเคราะห์ระบบเทคโนโลยี มีความคิดสร้างสรรค์ในการแก้ปัญหาหรือสนองความต้องการ สร้างและพัฒนาสิ่งของเครื่องใช้หรือวิธีการ ตามกระบวนการเทคโนโลยี อย่างปลอดภัยโดยใช้ซอฟต์แวร์ช่วยในการออกแบบหรือนำเสนอผลงาน วิเคราะห์และเลือกใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับชีวิตประจำวันอย่างสร้างสรรค์ต่อชีวิต สังคม สิ่งแวดล้อม และมีการจัดการเทคโนโลยีด้วยวิธีการของเทคโนโลยีสะอาด
- เข้าใจองค์ประกอบของระบบสารสนเทศ องค์ประกอบและหลักการทำงานของคอมพิวเตอร์ ระบบสื่อสารข้อมูลสำหรับเครือข่ายคอมพิวเตอร์ คุณลักษณะของคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่อพ่วง และมีทักษะการใช้คอมพิวเตอร์แก้ปัญหา เขียนโปรแกรมภาษา พัฒนาโครงงานคอมพิวเตอร์ ใช้ฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ติดต่อสื่อสารและค้นหาข้อมูลผ่านอินเทอร์เน็ต ใช้คอมพิวเตอร์ในการประมวลผลข้อมูลให้เป็นสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศนำเสนองาน และใช้คอมพิวเตอร์สร้างชิ้นงานหรือโครงการ
- เข้าใจแนวทางสู่อาชีพ การเลือก และใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสมกับอาชีพ มีประสบการณ์ในอาชีพที่ถนัดและสนใจ และมีคุณลักษณะที่ดีต่ออาชีพ

สาระที่ ๑ การดำรงชีวิตและครอบครัว

มาตรฐาน ง ๑.๑ เข้าใจการทำงาน มีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะกระบวนการทำงาน ทักษะการจัดการ ทักษะกระบวนการแก้ปัญหา ทักษะการทำงานร่วมกัน และทักษะการแสวงหาความรู้ มีคุณธรรม และลักษณะนิสัยในการทำงาน มีจิตสำนึกในการใช้พลังงาน ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อม เพื่อการดำรงชีวิตและครอบครัว

ตัวชี้วัดชั้นปี			ตัวชี้วัดช่วงชั้น
ม. ๑	ม. ๒	ม. ๓	ม. ๔ – ม. ๖
๑. วิเคราะห์ขั้นตอน การทำงานตามกระบวนการทำงาน ๒. ใช้กระบวนการกลุ่มในการทำงานด้วยความเสียสละ ๓. ตัดสินใจแก้ปัญหา การทำงานอย่างมีเหตุผล	๑. ใช้ทักษะการแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาการทำงาน ๒. ใช้ทักษะ กระบวนการแก้ปัญหาในการทำงาน ๓. มีจิตสำนึกในการทำงานและใช้ทรัพยากรในการปฏิบัติงานอย่างประหยัดและคุ้มค่า	๑. อภิปรายขั้นตอนการทำงานที่มีประสิทธิภาพ ๒. ใช้ทักษะในการทำงานร่วมกันอย่างมีคุณธรรม ๓. อภิปราย การทำงานโดยใช้ทักษะ การจัดการเพื่อการประหยัดพลังงาน ทรัพยากร และสิ่งแวดล้อม	๑. อธิบายวิธีการทำงานเพื่อการดำรงชีวิต ๒. สร้างผลงานอย่างมีความคิดสร้างสรรค์ และมีทักษะการทำงานร่วมกัน ๓. มีทักษะการจัดการในการทำงาน ๔. มีทักษะ กระบวนการแก้ปัญหาในการทำงาน ๕. มีทักษะในการแสวงหาความรู้เพื่อการดำรงชีวิต ๖. มีคุณธรรมและลักษณะนิสัยในการทำงาน ๗. ใช้พลังงานทรัพยากรในการทำงานอย่างคุ้มค่าและยั่งยืน เพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

สาระที่ ๒ การออกแบบและเทคโนโลยี

มาตรฐาน ง ๒.๑ เข้าใจเทคโนโลยีและกระบวนการเทคโนโลยี ออกแบบและสร้างสิ่งของเครื่องใช้ หรือวิธีการตามกระบวนการเทคโนโลยีอย่างมีความคิดสร้างสรรค์
เลือกใช้เทคโนโลยีในทางสร้างสรรค์ต่อชีวิต สังคม สิ่งแวดล้อม และมีส่วนร่วมในการจัดการเทคโนโลยีที่ยั่งยืน

ตัวชี้วัดชั้นปี			ตัวชี้วัดช่วงชั้น
ม. ๑	ม. ๒	ม. ๓	ม. ๔ – ม. ๖
-	- อธิบายกระบวนการเทคโนโลยี - สร้างสิ่งของเครื่องใช้หรือวิธีการตามกระบวนการเทคโนโลยีอย่างปลอดภัย ออกแบบโดยถ่ายทอดความคิดเป็นภาพร่าง ๓ มิติหรือภาพฉาย เพื่อนำไปสู่ การสร้างต้นแบบของสิ่งของเครื่องใช้ หรือถ่ายทอดความคิดของวิธีการเป็นแบบจำลองความคิดและ การรายงานผลเพื่อนำเสนอวิธีการ - มีความคิดสร้างสรรค์ในการแก้ปัญหาหรือสนองความต้องการในงานที่ผลิตเอง - เลือกใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์ต่อชีวิต สังคม สิ่งแวดล้อม และมีการจัดการเทคโนโลยีด้วยการลดการใช้ทรัพยากร หรือเลือกใช้เทคโนโลยี ที่ไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม	- อธิบายระดับของเทคโนโลยี - สร้างสิ่งของเครื่องใช้หรือวิธีการตามกระบวนการเทคโนโลยี อย่างปลอดภัย ออกแบบโดยถ่ายทอดความคิดเป็นภาพฉาย เพื่อนำไปสู่การสร้างต้นแบบ และแบบจำลองของสิ่งของเครื่องใช้ หรือถ่ายทอดความคิดของวิธีการเป็นแบบจำลองความคิดและการรายงานผล	- อธิบายและเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างเทคโนโลยีกับศาสตร์อื่นๆ - วิเคราะห์ระบบเทคโนโลยี - สร้างและพัฒนาสิ่งของเครื่องใช้หรือวิธีการ ตามกระบวนการเทคโนโลยีอย่างปลอดภัยโดยถ่ายทอดความคิดเป็นภาพฉายและแบบจำลอง เพื่อนำไปสู่การสร้างชิ้นงาน หรือถ่ายทอดความคิดของวิธีการเป็นแบบจำลองความคิดและการรายงานผลโดยใช้ซอฟต์แวร์ช่วยในการออกแบบหรือนำเสนอผลงาน - มีความคิดสร้างสรรค์ใน การแก้ปัญหาหรือสนองความต้องการในงานที่ผลิตเองหรือการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ผู้อื่นผลิต - วิเคราะห์และเลือกใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับชีวิตประจำวันอย่างสร้างสรรค์ต่อชีวิต สังคมและสิ่งแวดล้อมและมีการจัดการเทคโนโลยีที่ยั่งยืนด้วยวิธีการของเทคโนโลยีสะอาด

สาระที่ ๓ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

มาตรฐาน ง ๓.๑ เข้าใจ เห็นคุณค่า และใช้กระบวนการเทคโนโลยีสารสนเทศในการสืบค้นข้อมูล การเรียนรู้ การสื่อสาร การแก้ปัญหา การทำงานและอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และมีคุณธรรม

ตัวชี้วัดชั้นปี			ตัวชี้วัดช่วงชั้น
ม. ๑	ม. ๒	ม. ๓	ม. ๔ – ม. ๖
๑. อธิบายหลักการทำงาน บทบาท และประโยชน์ของคอมพิวเตอร์ ๒. อภิปราย ลักษณะสำคัญ และผลกระทบของเทคโนโลยีสารสนเทศ ๓. ประมวลผลข้อมูลให้เป็นสารสนเทศ	๑. อธิบายหลักการเบื้องต้นของการสื่อสารข้อมูล และเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ๒. อธิบายหลักการและวิธีการแก้ปัญหาด้วยกระบวนการเทคโนโลยีสารสนเทศ ๓. ค้นหาข้อมูลและติดต่อสื่อสารผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์อย่างมีคุณธรรมและจริยธรรม ๔. ใช้ซอฟต์แวร์ในการทำงาน	๑. อธิบายหลักการทำโครงการที่มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ๒. เขียนโปรแกรมภาษาขั้นพื้นฐาน ๓. ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศนำเสนองานในรูปแบบที่เหมาะสมกับลักษณะงาน ๔. ใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสร้างชิ้นงานจากจินตนาการหรืองานที่ทำในชีวิตประจำวันตามหลักการทำโครงการอย่างมีจิตสำนึกและความรับผิดชอบ	๑. อธิบายองค์ประกอบของระบบสารสนเทศ ๒. อธิบายองค์ประกอบและหลักการทำงานของคอมพิวเตอร์ ๓. อธิบายระบบสื่อสารข้อมูล สำหรับเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ๔. บอกคุณลักษณะของคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่อพ่วง ๕. แก้ปัญหาด้วยกระบวนการเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ ๖. เขียนโปรแกรมภาษา ๗. พัฒนาโครงการคอมพิวเตอร์ ๘. ใช้ฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ให้เหมาะสมกับงาน ๙. ติดต่อสื่อสาร ค้นหาข้อมูลผ่านอินเทอร์เน็ต ๑๐. ใช้คอมพิวเตอร์ในการประมวลผลข้อมูลให้เป็นสารสนเทศ เพื่อประกอบการตัดสินใจ ๑๑. ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศนำเสนองาน ในรูปแบบที่เหมาะสม ตรงตามวัตถุประสงค์ของงาน ๑๒. ใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสร้างชิ้นงานหรือโครงการอย่างมีจิตสำนึกและความรับผิดชอบ ๑๓. บอกข้อควรปฏิบัติสำหรับผู้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

สาระที่ ๔ การอาชีพ

มาตรฐาน ง ๔.๑ เข้าใจ มีทักษะที่จำเป็น มีประสบการณ์ เห็นแนวทางในงานอาชีพ ใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาอาชีพ มีคุณธรรมและมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ

ตัวชี้วัดชั้นปี			ตัวชี้วัดช่วงชั้น
ม. ๑	ม. ๒	ม. ๓	ม. ๔ – ม. ๖
๑. อธิบายแนวทางการเลือกอาชีพ ๒. มีเจตคติที่ดีต่อการประกอบอาชีพ ๓. เห็นความสำคัญของการสร้างอาชีพ	๑. อธิบาย การเสริมสร้างประสบการณ์อาชีพ ๒. ระบุการเตรียมตัวเข้าสู่อาชีพ ๓. มีทักษะพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการประกอบอาชีพที่สนใจ	๑. อภิปรายการหางานด้วยวิธีที่หลากหลาย ๒. วิเคราะห์แนวทางเข้าสู่อาชีพ ๓. ประเมินทางเลือกในการประกอบอาชีพที่สอดคล้องกับความรู้ความถนัดและความสนใจของตนเอง	๑. อภิปรายแนวทางสู่อาชีพที่สนใจ ๒. เลือกและใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสมกับอาชีพ ๓. มีประสบการณ์ในอาชีพที่ถนัดและสนใจ ๔. มีคุณลักษณะที่ดีต่ออาชีพ

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา ง ๒๑๑๐๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
เวลา ๑ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๑

ศึกษาการทำงานของคอมพิวเตอร์ประกอบด้วยหน่วยสำคัญ ๕ หน่วยได้แก่ หน่วยรับเข้าหน่วยประมวลผลกลาง หน่วยความจำหลัก หน่วยความจำรอง และหน่วยส่งออก คอมพิวเตอร์มีบทบาทในการช่วยอำนวยความสะดวกในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ และตอบสนองความต้องการเฉพาะบุคคลและสังคมมากขึ้นคอมพิวเตอร์มีประโยชน์โดยใช้เป็นเครื่องมือในการทำงาน เช่น แก้ปัญหา สร้างงาน สร้างความบันเทิง ติดต่อสื่อสาร ค้นหาข้อมูล ลักษณะสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศ ช่วยให้การทำงานรวดเร็วถูกต้องและแม่นยำ ช่วยให้บริการกว้างขวางขึ้น ช่วยดำเนินการในหน่วยงานต่างๆ ช่วยอำนวยความสะดวกในชีวิตประจำวัน เทคโนโลยีสารสนเทศมีผลกระทบในด้านต่างๆ เช่น คุณภาพชีวิต สังคม และการเรียนการสอน

โดยใช้กระบวนการสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม สร้างความคิดรวบยอด คิดอย่างมีวิจารณญาณ การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ สามารถนำไปเสนอสื่อสารในสิ่งที่เรียนรู้

ตระหนักและเห็นคุณค่าของการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน มีความซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย และมีจิตสาธารณะเหมาะสมแก่สมณสาธูป

รหัสตัวชีวิต รวม ๒ ตัวชีวิต

มาตรฐาน ง ๓.๑ ม.๑/๑ ม.๑/๒

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา ง ๒๑๑๐๒ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
เวลา ๑ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๒

ศึกษาความสำคัญของข้อมูลและสารสนเทศ ความหมายของข้อมูล และสารสนเทศ การประมวลผลข้อมูลให้เป็นสารสนเทศ ประเภทของข้อมูล วิธีการประมวลผลข้อมูล การจัดการสารสนเทศ มีขั้นตอนดังนี้การรวบรวมข้อมูลและตรวจสอบข้อมูลได้แก่ การเก็บรวบรวมข้อมูล และการตรวจสอบข้อมูลการประมวลผลข้อมูลได้แก่ การรวบรวมเป็นแฟ้มข้อมูล การจัดเรียงข้อมูล การคำนวณ และการทำรายงาน การดูแลรักษาข้อมูล ได้แก่ การจัดเก็บ การทำสำเนา การแจกจ่ายและการสื่อสารข้อมูล และการปรับปรุงข้อมูล และระดับของสารสนเทศ

โดยใช้กระบวนการสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม สร้างความคิดรวบยอด คิดอย่างมีวิจารณญาณ การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ สามารถนำไปเสนอสื่อสารในสิ่งที่เรียนรู้

ตระหนักและเห็นคุณค่าของการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน มีความซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย และมีจิตสาธารณะเหมาะสมแก่สมณสาธูป

รหัสตัวชีวิต รวม ๑ ตัวชีวิต

มาตรฐาน ง ๓.๑ ม.๑/๓

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา ง ๒๒๑๐๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒
เวลา ๑ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๑

ศึกษาความสำคัญของกระบวนการเทคโนโลยีเป็นขั้นตอน การแก้ปัญหาหรือสนองความต้องการของมนุษย์ประกอบด้วยกำหนดปัญหาหรือความต้องการ รวบรวมข้อมูล เลือกวิธีการ ออกแบบและปฏิบัติการ ทดสอบ ปรับปรุงแก้ไข และประเมินผล การสร้างสิ่งของเครื่องใช้หรือวิธีการ ตามกระบวนการเทคโนโลยี จะทำให้ผู้เรียนทำงานอย่างเป็นระบบ สามารถย้อนกลับมาแก้ไขได้ง่าย

ศึกษาภาพฉายที่เป็นภาพแสดงรายละเอียดของชิ้นงาน ประกอบด้วยภาพด้านหน้า ด้านข้าง ด้านบน แสดงขนาดและหน่วยวัด เพื่อนำไปสร้างชิ้นงานความคิดสร้างสรรค์มี ๔ ลักษณะ ประกอบด้วยความคิดริเริ่ม ความคล่อง ในการคิด ความยืดหยุ่นในการคิดและความคิดละเอียดลออการเลือกใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์ โดยการเลือกใช้เทคโนโลยีที่เป็นมิตรกับชีวิต สังคม สิ่งแวดล้อม เช่น เทคโนโลยีพลังงานทดแทน การลดการใช้ทรัพยากร หรือเลือกใช้เทคโนโลยีที่ไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เป็นส่วนหนึ่งของเทคโนโลยีสะอาตศึกษา

โดยใช้กระบวนการสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม สร้างความคิดรวบยอด คิดอย่างมีวิจารณญาณ การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ สามารถนำไปเสนอสื่อสารในสิ่งที่เรียนรู้

ตระหนักและเห็นคุณค่าของการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน มีความซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย และมีจิตสาธารณะเหมาะสมแก่สมณสารูป

รหัสตัวชีวิต รวม ๔ ตัวชีวิต

มาตรฐาน ง ๒.๑ ม.๒/๑ ม.๒/๒ ม.๒/๓ ม.๒/๔

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา ง ๒๒๑๐๒ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒
เวลา ๑ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๒

ศึกษาความสำคัญของการสื่อสารข้อมูล คือการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารจากผู้ส่งผ่านสื่อกลางไปยังผู้รับพัฒนาการของการสื่อสารข้อมูล อุปกรณ์สื่อสารสำหรับเชื่อมโยงเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ชนิดของเครือข่ายคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีการรับส่งข้อมูลภายในเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ประโยชน์ของเครือข่ายคอมพิวเตอร์ กระบวนการเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น การรวบรวมข้อมูล การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล การประมวลผล เพื่อให้ได้สารสนเทศที่นำมาใช้ในการตัดสินใจ การเผยแพร่สารสนเทศ การแก้ปัญหาด้วยกระบวนการเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นการแก้ปัญหาย่างเป็นขั้นตอนโดยใช้กระบวนการทางเทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วย การใช้คอมพิวเตอร์ในการแก้ปัญหาทำได้โดยการใช้ซอฟต์แวร์ประยุกต์หรือการเขียนโปรแกรม วิธีการแก้ปัญหา มีขั้นตอนดังนี้ การวิเคราะห์และกำหนดรายละเอียดของปัญหา

ศึกษาการวางแผนในการแก้ปัญหาและถ่ายทอดความคิดอย่างมีขั้นตอน การดำเนินการแก้ปัญหา การตรวจสอบและปรับปรุง ความหมายและพัฒนาการอินเทอร์เน็ต การใช้งานอินเทอร์เน็ต เช่น ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ blog การโอนย้ายแฟ้มข้อมูล การสืบค้นข้อมูลและการใช้โปรแกรมเรียกค้นข้อมูล (search engine) การสนทนาบนเครือข่ายคุณธรรมและจริยธรรมในการใช้อินเทอร์เน็ต ผลกระทบของการใช้อินเทอร์เน็ตกับสังคม มารยาท ระเบียบและข้อบังคับในการใช้อินเทอร์เน็ต ซอฟต์แวร์ระบบประกอบด้วย ระบบปฏิบัติการ โปรแกรมแปลภาษา และโปรแกรมมอรรถประโยชน์ ซอฟต์แวร์ประยุกต์ประกอบด้วยซอฟต์แวร์ประยุกต์ทั่วไปและ

ซอฟต์แวร์ประยุกต์เฉพาะงานใช้ซอฟต์แวร์ระบบช่วยในการทำงาน เช่น บัตรัด ขยาย โอนย้ายข้อมูล ตรวจสอบไวรัสคอมพิวเตอร์ ใช้ซอฟต์แวร์ประยุกต์ช่วยในการทำงาน เช่น ใช้โปรแกรมในการคำนวณและจัดเรียงข้อมูล ใช้โปรแกรมช่วยค้นหาคำศัพท์หรือความหมาย ใช้โปรแกรมเพื่อความบันเทิง

โดยใช้กระบวนการสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม สร้างความคิดรวบยอด คิดอย่างมีวิจารณญาณ การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ สามารถนำไปเสนอสื่อสารในสิ่งที่เรียนรู้

ตระหนักและเห็นคุณค่าของการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน มีความซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย และมีจิตสาธารณะเหมาะสมแก่สมณสาธูป

รหัสตัวชี้วัด รวม ๔ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ง ๓.๑ ม.๒/๑ ม.๒/๒ ม.๓/๓ ม.๒/๔

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา ง ๒๓๑๐๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

เวลา ๑ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๑

ศึกษาระดับของเทคโนโลยีแบ่งระดับตามความรู้ที่ใช้เป็น ๓ ระดับ คือระดับพื้นฐานหรือพื้นฐานระดับกลาง และระดับสูง การสร้างสิ่งของเครื่องใช้หรือวิธีการ ตามกระบวนการเทคโนโลยี จะทำให้ผู้เรียนทำงานอย่างเป็นระบบ สามารถย้อนกลับมาแก้ไขได้ง่าย ภาพฉาย เป็นภาพแสดงรายละเอียดของชิ้นงาน ประกอบด้วยภาพด้านหน้า ด้านข้าง ด้านบน แสดงขนาดและหน่วยวัด เพื่อนำไปสร้างชิ้นงาน และหลักการทำโครงการ เป็นการพัฒนาผลงานที่เกิดจากการศึกษาค้นคว้า ดำเนินการพัฒนาตามความสนใจและความถนัดโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

โดยใช้กระบวนการสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม สร้างความคิดรวบยอด คิดอย่างมีวิจารณญาณ การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ สามารถนำไปเสนอสื่อสารในสิ่งที่เรียนรู้

ตระหนักและเห็นคุณค่าของการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน มีความซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย และมีจิตสาธารณะเหมาะสมแก่สมณสาธูป

รหัสตัวชี้วัด รวม ๒ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ง ๒.๑ ม.๓/๑ ม.๓/๒

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา ง ๒๓๑๐๒ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

เวลา ๑ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๒

ศึกษาหลักการพื้นฐานในการเขียนโปรแกรมแนวคิดและหลักการโปรแกรมโครงสร้างโปรแกรม ตัวแปร การลำดับคำสั่ง การตรวจสอบเงื่อนไข การควบคุมโปรแกรม คำสั่งแสดงผล และรับข้อมูล การเขียนโปรแกรมแบบง่ายๆ การเขียนสคริปต์ เช่น จาวาสคริปต์ แฟลช การเลือกซอฟต์แวร์ที่เหมาะสมกับลักษณะของงาน การใช้ซอฟต์แวร์และอุปกรณ์ดิจิทัลมาช่วยในการนำเสนองาน และการใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสร้างงานตามหลักการทำ

โครงการโดยมีการอ้างอิงแหล่งข้อมูลใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าไม่คัดลอกผลงานผู้อื่นใช้คำสุภาพและไม่สร้างความเสียหายต่อผู้อื่น

โดยใช้กระบวนการสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม สร้างความคิดรวบยอด คิดอย่างมี
วิจาร์ณญาณ การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ สามารถนำไปเสนอสื่อสารในสิ่งที่เรียนรู้

ตระหนักและเห็นคุณค่าของการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน มีความซื่อสัตย์สุจริต มี
วินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย และมีจิตสาธารณะเหมาะสมแก่สมณ
สาธูป

รหัสตัวชี้วัด รวม ๔ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ง ๓.๑ ม.๓/๑ ม.๓/๒ ม.๓/๓ ม.๓/๔

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา ง ๓๑๑๐๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔

เวลา ๑ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๑

ศึกษาความสำคัญของวิธีการทำงานเพื่อการดำรงชีวิต การสร้างผลงานอย่างมีความคิดสร้างสรรค์และมี
ทักษะการทำงานร่วมกัน ทักษะการจัดการในการทำงาน ทักษะกระบวนการแก้ปัญหาในการทำงาน ทักษะในการแสวงหาความรู้
เพื่อการดำรงชีวิต คุณธรรมและลักษณะนิสัยในการทำงาน การใช้พลังงาน ทรัพยากรในการทำงานอย่างคุ้มค่าและยั่งยืน
เพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างเทคโนโลยีกับศาสตร์อื่นๆ ระบบเทคโนโลยี การ
เลือกใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับชีวิตประจำวันอย่างสร้างสรรค์ต่อชีวิต สังคมและสิ่งแวดล้อม และการจัดการ
เทคโนโลยีที่ยั่งยืนด้วยวิธีการของเทคโนโลยีสะอาด

โดยใช้กระบวนการสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม สร้างความคิดรวบยอด คิดอย่างมี
วิจาร์ณญาณ การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ สามารถนำไปเสนอสื่อสารในสิ่งที่เรียนรู้

ตระหนักและเห็นคุณค่าของการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน มีความซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย
ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย และมีจิตสาธารณะเหมาะสมแก่สมณสาธูป

รหัสตัวชี้วัด รวม ๑๒ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ง ๑.๑ ม.๔/๑ ม.๔/๒ ม.๔/๓ ม.๔/๔ ม.๔/๕ ม.๔/๖ ม.๔/๗

มาตรฐาน ง ๒.๑ ม.๔/๑ ม.๔/๒ ม.๔/๓ ม.๔/๔ ม.๔/๕

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา ง ๓๑๑๐๒ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔

เวลา ๑ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๒

ศึกษาความสำคัญขององค์ประกอบระบบสารสนเทศ องค์ประกอบและหลักการทำงานของ
คอมพิวเตอร์ ระบบสื่อสารข้อมูลสำหรับเครือข่ายคอมพิวเตอร์บอกคุณลักษณะของคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่อ
พ่วงการแก้ปัญหาด้วยกระบวนการเทคโนโลยีสารสนเทศ เขียนโปรแกรมภาษา พัฒนาโครงงานคอมพิวเตอร์ การใช้
ฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ให้เหมาะสมกับงาน ติดต่อสื่อสาร ค้นหาข้อมูลผ่านอินเทอร์เน็ต ใช้คอมพิวเตอร์ในการ

ประมวลผลข้อมูลให้เป็นสารสนเทศเพื่อประกอบ การตัดสินใจ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศนำเสนองานในรูปแบบที่เหมาะสมตรงตามวัตถุประสงค์ของงานใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสร้างชิ้นงานหรือโครงงาน การบอกข้อควรปฏิบัติสำหรับผู้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ศึกษาแนวทางสู่อาชีพ การเตรียมตัวหางานและพัฒนาบุคลิกภาพ ลักษณะความมั่นคงและความก้าวหน้าของอาชีพ การสมัครงาน การสัมภาษณ์ การทำงาน การเปลี่ยนอาชีพ การเลือกและใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสมกับอาชีพ วิธีการ หลักการ เหตุผล ประสพการณ์ในอาชีพ การจำลองอาชีพ กิจกรรมอาชีพ คุณลักษณะที่ดีต่ออาชีพคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม

โดยใช้กระบวนการสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม สร้างความคิดรวบยอด คิดอย่างมีวิจาร์ณญาณ การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ สามารถนำไปเสนอสื่อสารในสิ่งที่เรียนรู้

ตระหนักและเห็นคุณค่าของการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน มีความซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย และมีจิตสาธารณะเหมาะสมแก่สมณสาธูป

รหัสตัวชีวิต รวม ๑๗ ตัวชีวิต

มาตรฐาน ง ๓.๑ ม.๔/๑ ม.๔/๒ ม.๔/๓ ม.๔/๔ ม.๔/๕ ม.๔/๖ ม.๔/๗ ม.๔/๘ ม.๔/๙ ม.๔/๑๐ ม.๔/๑๑
ม.๔/๑๒ ม.๔/๑๓

มาตรฐาน ง ๔.๑ ม.๔/๑ ม.๔/๒ ม.๔/๓ ม.๔/๔

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา ง ๓๒๑๐๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ และเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕
เวลา ๑ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๑

ศึกษาความสำคัญของวิธีการทำงานเพื่อการดำรงชีวิต การสร้างผลงานอย่างมีความคิดสร้างสรรค์และมีทักษะการทำงานร่วมกัน ทักษะการจัดการในการทำงาน ทักษะกระบวนการแก้ปัญหาในการทำงาน ทักษะในการแสวงหาความรู้เพื่อการดำรงชีวิต คุณธรรมและลักษณะนิสัยในการทำงาน การใช้พลังงาน ทรัพยากรในการทำงานอย่างคุ้มค่าและยั่งยืน เพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างเทคโนโลยีกับศาสตร์อื่นๆ ระบบเทคโนโลยี การเลือกใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับชีวิตประจำวันอย่างสร้างสรรค์ต่อชีวิต สังคมและสิ่งแวดล้อม และการจัดการเทคโนโลยีที่ยั่งยืนด้วยวิธีการของเทคโนโลยีสะอาด

โดยใช้กระบวนการสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม สร้างความคิดรวบยอด คิดอย่างมีวิจาร์ณญาณ การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ สามารถนำไปเสนอสื่อสารในสิ่งที่เรียนรู้

ตระหนักและเห็นคุณค่าของการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน มีความซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย และมีจิตสาธารณะเหมาะสมแก่สมณสาธูป

รหัสตัวชีวิต รวม ๑๒ ตัวชีวิต

มาตรฐาน ง ๑.๑ ม.๕/๑ ม.๕/๒ ม.๕/๓ ม.๕/๔ ม.๕/๕ ม.๕/๖ ม.๕/๗

มาตรฐาน ง ๒.๑ ม.๕/๑ ม.๕/๒ ม.๕/๓ ม.๕/๔ ม.๕/๕

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา ง ๓๒๑๐๒ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕
เวลา ๑ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๒

ศึกษาความสำคัญขององค์ประกอบระบบสารสนเทศ องค์ประกอบและหลักการทำงานของคอมพิวเตอร์ ระบบสื่อสารข้อมูลสำหรับเครือข่ายคอมพิวเตอร์บอกคุณลักษณะของคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่อพ่วงการแก้ปัญหาด้วยกระบวนการเทคโนโลยีสารสนเทศ เขียนโปรแกรมภาษา พัฒนาโครงงานคอมพิวเตอร์ การใช้ฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ให้เหมาะสมกับงาน ติดต่อสื่อสาร ค้นหาข้อมูลผ่านอินเทอร์เน็ต ใช้คอมพิวเตอร์ในการประมวลผลข้อมูลให้เป็นสารสนเทศเพื่อประกอบ การตัดสินใจ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศนำเสนองานในรูปแบบที่เหมาะสมตรงตามวัตถุประสงค์ของงานใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสร้างชิ้นงานหรือโครงงาน การบอกข้อควรปฏิบัติสำหรับผู้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ศึกษาแนวทางสู่อาชีพ การเตรียมตัวหางานและพัฒนาบุคลิกภาพ ลักษณะความมั่นคงและความก้าวหน้าของอาชีพ การสมัครงาน การสัมภาษณ์ การทำงาน การเปลี่ยนอาชีพ การเลือกและใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสมกับอาชีพ วิธีการ หลักการ เหตุผล ประสพการณ์ในอาชีพ การจำลองอาชีพ กิจกรรมอาชีพ คุณลักษณะที่ดีต่ออาชีพคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม

โดยใช้กระบวนการสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม สร้างความคิดรวบยอด คิดอย่างมีวิจารณญาณ การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ สามารถนำไปเสนอสื่อสารในสิ่งที่เรียนรู้

ตระหนักและเห็นคุณค่าของการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน มีความซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย และมีจิตสาธารณะเหมาะสมแก่สมณสาธิต

รหัสตัวชี้วัด รวม ๑๗ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ง ๓.๑ ม.๕/๑ ม.๕/๒ ม.๕/๓ ม.๕/๔ ม.๕/๕ ม.๕/๖ ม.๕/๗ ม.๕/๘ ม.๕/๙ ม.๕/๑๐ ม.๕/๑๑
ม.๕/๑๒ ม.๕/๑๓

มาตรฐาน ง ๔.๑ ม.๕/๑ ม.๕/๒ ม.๕/๓ ม.๕/๔

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา ง ๓๓๑๐๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖
เวลา ๑ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๑

ศึกษาความสำคัญของวิธีการทำงานเพื่อการดำรงชีวิต การสร้างผลงานอย่างมีความคิดสร้างสรรค์และมีทักษะการทำงานร่วมกัน ทักษะการจัดการในการทำงาน ทักษะกระบวนการแก้ปัญหาในการทำงาน ทักษะในการแสวงหาความรู้เพื่อการดำรงชีวิต คุณธรรมและลักษณะนิสัยในการทำงาน การใช้พลังงาน ทรัพยากรในการทำงานอย่างคุ้มค่าและยั่งยืน เพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างเทคโนโลยีกับศาสตร์อื่นๆ ระบบเทคโนโลยี การเลือกใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับชีวิตประจำวันอย่างสร้างสรรค์ต่อชีวิต สังคมและสิ่งแวดล้อม และการจัดการเทคโนโลยีที่ยั่งยืนด้วยวิธีการของเทคโนโลยีสะอาด

โดยใช้กระบวนการสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม สร้างความคิดรวบยอด คิดอย่างมีวิจารณญาณ การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ สามารถนำไปเสนอสื่อสารในสิ่งที่เรียนรู้

ตระหนักและเห็นคุณค่าของการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน มีความซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย และมีจิตสาธารณะเหมาะสมแก่สมณสาธูป

รหัสตัวชี้วัด รวม ๑๒ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ง ๑.๑ ม.๖/๑ ม.๖/๒ ม.๖/๓ ม.๖/๔ ม.๖/๕ ม.๖/๖ ม.๖/๗

มาตรฐาน ง ๒.๑ ม.๖/๑ ม.๖/๒ ม.๖/๓ ม.๖/๔ ม.๖/๕

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา ง ๓๓๑๐๒ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖
เวลา ๑ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๒

ศึกษาความสำคัญขององค์ประกอบระบบสารสนเทศ องค์ประกอบและหลักการทำงานของคอมพิวเตอร์ ระบบสื่อสารข้อมูลสำหรับเครือข่ายคอมพิวเตอร์บอกคุณลักษณะของคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่อพ่วงการแก้ปัญหาด้วยกระบวนการเทคโนโลยีสารสนเทศ เขียนโปรแกรมภาษา พัฒนาโครงงานคอมพิวเตอร์ การใช้ฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ให้เหมาะสมกับงาน ติดต่อสื่อสาร ค้นหาข้อมูลผ่านอินเทอร์เน็ต ใช้คอมพิวเตอร์ในการประมวลผลข้อมูลให้เป็นสารสนเทศเพื่อประกอบ การตัดสินใจ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศนำเสนองานในรูปแบบที่เหมาะสมตรงตามวัตถุประสงค์ของงาน ใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสร้างชิ้นงานหรือโครงงาน การบอกข้อควรปฏิบัติสำหรับผู้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ศึกษาแนวทางสู่อาชีพ การเตรียมตัวหางานและพัฒนาบุคลิกภาพ ลักษณะความมั่นคงและความก้าวหน้าของอาชีพ การสมัครงาน การสัมภาษณ์ การทำงาน การเปลี่ยนอาชีพ การเลือกและใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสมกับอาชีพ วิธีการ หลักการ เหตุผล ประสพการณ์ในอาชีพ การจำลองอาชีพ กิจกรรมอาชีพ คุณลักษณะที่ดีต่ออาชีพคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม

โดยใช้กระบวนการสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม สร้างความคิดรวบยอด คิดอย่างมีวิจารณญาณ การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ สามารถนำไปเสนอสื่อสารในสิ่งที่เรียนรู้

ตระหนักและเห็นคุณค่าของการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน มีความซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย และมีจิตสาธารณะเหมาะสมแก่สมณสาธูป

รหัสตัวชี้วัด รวม ๑๗ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ง ๓.๑ ม.๖/๑ ม.๖/๒ ม.๖/๓ ม.๖/๔ ม.๖/๕ ม.๖/๖ ม.๖/๗ ม.๖/๘ ม.๖/๙ ม.๖/๑๐ ม.๖/๑๑ ม.๖/๑๒ ม.๖/๑๓

มาตรฐาน ง ๔.๑ ม.๖/๑ ม.๖/๒ ม.๖/๓ ม.๖/๔

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

ทำไมต้องเรียนภาษาต่างประเทศ

ในสังคมโลกปัจจุบัน การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง ในชีวิตประจำวัน เนื่องจากเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสาร การศึกษา การแสวงหาความรู้ การประกอบอาชีพ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมและวิถีทัศน์ของชุมชนโลก และตระหนักถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรมและมุมมองของสังคมโลก นามาสัมมิตรไมตรีและความร่วมมือกับประเทศต่างๆช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีความเข้าใจตนเองและผู้อื่นดีขึ้น เรียนรู้และเข้าใจความแตกต่างของภาษาและวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี การคิด สังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง มีเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาต่างประเทศ และใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารได้ รวมทั้งเข้าถึงองค์ความรู้ต่างๆ ได้ง่ายและกว้างขึ้น และมีวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต

ภาษาต่างประเทศที่เป็นสาระการเรียนรู้พื้นฐาน ซึ่งกำหนดให้เรียนตลอดหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ ภาษาอังกฤษ ส่วนภาษาต่างประเทศอื่น เช่น ภาษาฝรั่งเศส เยอรมัน จีน ญี่ปุ่น อาหรับ บาลี และภาษากลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน หรือภาษาอื่นๆ ให้อยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษาที่จะจัดทำรายวิชาและจัดการเรียนรู้ตามความเหมาะสม

เรียนรู้อะไรในภาษาต่างประเทศ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ มุ่งหวังให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อภาษาต่างประเทศ สามารถใช้ภาษาต่างประเทศ สื่อสารในสถานการณ์ต่างๆ แสวงหาความรู้ ประกอบอาชีพ และศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น รวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องราวและวัฒนธรรมอันหลากหลายของประชาคมโลก และสามารถถ่ายทอดความคิดและวัฒนธรรมไทยไปยังสังคมโลกได้อย่างสร้างสรรค์ ประกอบด้วยสาระสำคัญ ดังนี้

- **ภาษาเพื่อการสื่อสาร** การใช้ภาษาต่างประเทศในการฟัง-พูด-อ่าน-เขียน แลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสาร แสดงความรู้สึกและความคิดเห็น ตีความ นำเสนอข้อมูล ความคิดรวบยอดและความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ และสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลอย่างเหมาะสม
- **ภาษาและวัฒนธรรม** การใช้ภาษาต่างประเทศตามวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาความสัมพันธ์ ความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา ภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับวัฒนธรรมไทย และนำไปใช้อย่างเหมาะสม
- **ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น** การใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น เป็นพื้นฐานในการพัฒนา แสวงหาความรู้ และเปิดโลกทัศน์ของตน
- **ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก** การใช้ภาษาต่างประเทศในสถานการณ์ต่างๆ ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ชุมชน และสังคมโลก เป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาต่อ ประกอบอาชีพ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมโลก

คุณภาพผู้เรียน

จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

- ปฏิบัติตามคำขอร้อง คำแนะนำ คำชี้แจง และคำอธิบายที่ฟังและอ่าน อ่านออกเสียงข้อความ ข่าว โฆษณา นิทาน และบทร้อยกรองสั้นๆ ถูกต้องตามหลักการอ่าน ระบุ/เขียนสื่อที่ไม่ใช่ความเรียงรูปแบบต่างๆ สัมพันธ์กับประโยคและข้อความที่ฟังหรืออ่าน เลือก/ระบุหัวข้อเรื่อง ใจความสำคัญ รายละเอียดสนับสนุน และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่างๆ พร้อมทั้งให้เหตุผลและยกตัวอย่างประกอบ
- สนทนาและเขียนโต้ตอบข้อมูลเกี่ยวกับตนเองและเรื่องต่างๆ ใกล้ตัว สถานการณ์ ข่าว เรื่องที่อยู่ในความสนใจของสังคมและสื่อสารอย่างต่อเนื่องและเหมาะสม ใช้คำขอร้อง คำชี้แจง และคำอธิบาย ให้คำแนะนำอย่างเหมาะสม พูดและเขียนแสดงความต้องการ เสนอและให้ความช่วยเหลือ ตอบรับและปฏิเสธการให้ความช่วยเหลือ พูดและเขียนเพื่อขอและให้ข้อมูล บรรยาย อธิบาย เปรียบเทียบ และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังหรืออ่านอย่างเหมาะสม พูดและเขียนบรรยายความรู้สึกและความคิดเห็นของตนเองเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ กิจกรรม ประสบการณ์ และข่าว/เหตุการณ์ พร้อมทั้งให้เหตุผลประกอบอย่างเหมาะสม
- พูดและเขียนบรรยายเกี่ยวกับตนเอง ประสบการณ์ ข่าว/เหตุการณ์/เรื่อง/ประเด็นต่างๆ ที่อยู่ในความสนใจของสังคม พูดและเขียนสรุปใจความสำคัญ/แก่นสาระ หัวข้อเรื่องที่ได้จากการวิเคราะห์เรื่อง/ข่าว/เหตุการณ์/สถานการณ์ที่อยู่ในความสนใจ พูดและเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรม ประสบการณ์ และเหตุการณ์ พร้อมทั้งให้เหตุผลประกอบ
- เลือกใช้ภาษา น้ำเสียง และกิริยาท่าทางเหมาะกับบุคคลและโอกาส ตามมารยาทสังคม และวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา อธิบายเกี่ยวกับชีวิตความเป็นอยู่ ขนบธรรมเนียมและประเพณี ของเจ้าของภาษา เข้าร่วม/จัดกิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรมตามความสนใจ
- เปรียบเทียบ และอธิบายความเหมือนและความแตกต่างระหว่างการออกเสียงประโยคชนิดต่างๆ และการลำดับคำตามโครงสร้างประโยคของภาษาต่างประเทศและภาษาไทย เปรียบเทียบและ อธิบายความเหมือนและความแตกต่างระหว่างชีวิตความเป็นอยู่และวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับ ของไทย และนำไปใช้อย่างเหมาะสม
- คำนวณ รวบรวม และสรุปข้อมูล/ข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นจาก แหล่งการเรียนรู้ และนำเสนอด้วยการพูดและการเขียน
- ใช้ภาษาสื่อสารในสถานการณ์จริง/สถานการณ์จำลองที่เกิดขึ้นในห้องเรียน สถานศึกษา ชุมชน และสังคม
- ใช้ภาษาต่างประเทศในการสืบค้น/ค้นคว้า รวบรวม และสรุปความรู้/ข้อมูลต่างๆ จากสื่อ และแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ ในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ เผยแพร่/ประชาสัมพันธ์ข้อมูล ข่าวสารของโรงเรียน ชุมชน และท้องถิ่น เป็นภาษาต่างประเทศ
- มีทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ (เน้นการฟัง-พูด-อ่าน-เขียน) สื่อสารตามหัวเรื่องเกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว โรงเรียน สิ่งแวดล้อม อาหาร เครื่องดื่ม เวลาว่างและนันทนาการ สุขภาพและสวัสดิการ การซื้อ-ขาย ลมฟ้าอากาศ การศึกษาและอาชีพ การเดินทางท่องเที่ยว การบริการ สถานที่ ภาษา และวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ภายในวงคำศัพท์ประมาณ ๒,๑๐๐-๒,๕๐๐ คำ (คำศัพท์ที่เป็นนามธรรมมากขึ้น)
- ใช้ประโยคผสมและประโยคซับซ้อน (Complex Sentences) สื่อความหมายตามบริบทต่างๆ ในการสนทนาทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ

จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖

- ปฏิบัติตามคำแนะนำในคู่มือการใช้งานต่างๆ คำชี้แจง คำอธิบาย และคำบรรยายที่ฟังและอ่าน อ่านออกเสียงข้อความ ข่าว ประกาศ โฆษณา บทร้อยกรอง และบทละครสั้นถูกต้องตามหลักการอ่าน อธิบายและเขียนประโยคและข้อความสัมพันธ์กับสื่อที่ไม่ใช่ความเรียงรูปแบบต่างๆ ที่อ่าน รวมทั้งระบุและเขียนสื่อที่ไม่ใช่ความเรียงรูปแบบต่างๆ สัมพันธ์กับประโยคและข้อความที่ฟังหรืออ่าน จับใจความสำคัญ วิเคราะห์ความ สรุปความ ตีความ และแสดงความคิดเห็นจากการฟังและอ่านเรื่องที่เป็นสารคดีและบันเทิงคดี พร้อมทั้งให้เหตุผลและยกตัวอย่างประกอบ
- สนทนาและเขียนโต้ตอบข้อมูลเกี่ยวกับตนเองและเรื่องต่างๆ ใกล้ตัว ประสบการณ์ สถานการณ์ ข่าว/เหตุการณ์ ประเด็นที่อยู่ในความสนใจและสื่อสารอย่างต่อเนื่องและเหมาะสม เลือกและใช้คำขอร้อง คำชี้แจง คำอธิบาย และให้คำแนะนำ พูดและเขียนแสดงความต้องการ เสนอและให้ความช่วยเหลือ ตอบรับและปฏิเสธการให้ความช่วยเหลือในสถานการณ์จำลองหรือสถานการณ์จริงอย่างเหมาะสม พูดและเขียนเพื่อขอและให้ข้อมูล บรรยาย อธิบาย เปรียบเทียบ และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่อง/ประเด็น/ข่าว/เหตุการณ์ที่ฟังและอ่านอย่างเหมาะสม พูดและเขียนบรรยายความรู้สึกและแสดงความคิดเห็นของตนเองเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ กิจกรรม ประสบการณ์ และข่าว/เหตุการณ์อย่างมีเหตุผล
- พูดและเขียนนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง/ประสบการณ์ ข่าว/เหตุการณ์ เรื่องและประเด็นต่างๆ ตามความสนใจ พูดและเขียนสรุปใจความสำคัญ แก่นสาระที่ได้จากการวิเคราะห์เรื่อง กิจกรรม ข่าว เหตุการณ์ และสถานการณ์ตามความสนใจ พูดและเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรม ประสบการณ์ และเหตุการณ์ ทั้งในท้องถิ่น สังคม และโลก พร้อมทั้งให้เหตุผลและยกตัวอย่างประกอบ
- เลือกใช้ภาษา น้ำเสียงและกิริยาท่าทางเหมาะกับระดับของบุคคล เวลา โอกาสและสถานที่ตามมารยาทสังคมและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา อธิบาย/อภิปรายวิถีชีวิต ความคิด ความเชื่อ และที่มาของขนบธรรมเนียมและประเพณีของเจ้าของภาษา เข้าร่วม แนะนำ และจัดกิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรมอย่างเหมาะสม
- อธิบาย/เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างโครงสร้างประโยค ข้อความ สำนวน คำพังเพย สุภาษิต และบทกลอนของภาษาต่างประเทศและภาษาไทย วิเคราะห์/อภิปรายความเหมือนและความแตกต่างระหว่างวิถีชีวิต ความเชื่อ และวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับของไทย และนำไปใช้อย่างมีเหตุผล
- ค้นคว้า/สืบค้น บันทึก สรุป และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ อื่น จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ และนำเสนอด้วยการพูดและการเขียน
- ใช้ภาษาสื่อสารในสถานการณ์จริง/สถานการณ์จำลองที่เกิดขึ้นในห้องเรียน สถานศึกษา ชุมชนและสังคม ใช้ภาษาต่างประเทศในการสืบค้น/ค้นคว้า รวบรวม วิเคราะห์ และสรุปความรู้/ข้อมูลต่างๆ จากสื่อและแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ ในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ เผยแพร่/ประชาสัมพันธ์ ข้อมูล ข่าวสาร ของโรงเรียน ชุมชน และท้องถิ่น/ประเทศชาติ เป็นภาษาต่างประเทศ
- มีทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ (เน้นการฟัง-พูด-อ่าน-เขียน) สื่อสารตามหัวเรื่องเกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว โรงเรียน สิ่งแวดล้อม อาหาร เครื่องดื่ม ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เวลาว่างและนันทนาการ สุขภาพและสวัสดิการ การซื้อ-ขาย ลมฟ้าอากาศ การศึกษาและอาชีพ การเดินทางท่องเที่ยว การบริการ สถานที่ ภาษา และวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ภายในวงคำศัพท์ประมาณ ๓,๖๐๐-๓,๗๕๐ คำ (คำศัพท์ที่มีระดับการใช้แตกต่างกัน)
- ใช้ประโยคผสมและประโยคซับซ้อนสื่อความหมายตามบริบทต่างๆ ในการสนทนา ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ

สาระที่ ๑ ภาษาเพื่อการสื่อสาร

มาตรฐาน ต ๑.๑ เข้าใจและตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่างๆ และแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล

ตัวชี้วัดชั้นปี			ตัวชี้วัดช่วงชั้น
ม. ๑	ม. ๒	ม. ๓	ม. ๔ – ม. ๖
๑. ปฏิบัติตามคำสั่ง คำขอร้อง คำแนะนำ คำชี้แจง คำชี้แจงง่ายๆ ที่ฟังและอ่าน	๑. ปฏิบัติตาม คำขอร้อง คำแนะนำ คำชี้แจง คำอธิบายง่ายๆ ที่ฟังและอ่าน	๑. ปฏิบัติตามคำขอร้อง คำแนะนำ คำชี้แจง คำอธิบายที่ฟังและอ่าน	๑. ปฏิบัติตามคำแนะนำในคู่มือการใช้งานต่างๆ คำชี้แจง คำอธิบาย และคำบรรยายที่ฟังและอ่าน
๒. อ่านออกเสียงข้อความ นิทาน และบทร้อยกรอง (poem) สั้นๆ ถูกต้องตาม หลักการอ่าน	๒. อ่านออกเสียงข้อความ ข่าว ประกาศ และบทร้อย-กรองสั้นๆ ถูกต้องตาม หลักการอ่าน	๒. อ่านออกเสียง ข้อความ ข่าว โฆษณา และบทร้อย-กรองสั้นๆ ถูกต้องตาม หลักการอ่าน	๒. อ่านออกเสียง ข้อความ ข่าว ประกาศ โฆษณา บทร้อยกรอง และบทละครสั้น (skit) ถูกต้องตามหลักการอ่าน
๓. เลือก/ระบุ ประโยคและ ข้อความ ให้สัมพันธ์กับสื่อที่ไม่ใช่ความเรียง (non-text information) ที่อ่าน	๓. ระบุ/เขียนประโยค และข้อความ ให้สัมพันธ์กับสื่อที่ไม่ใช่ความเรียง รูปแบบต่างๆ ที่อ่าน	๓. ระบุและเขียนสื่อที่ไม่ใช่ความเรียง รูปแบบต่างๆ ให้สัมพันธ์กับประโยค และข้อความที่ฟังหรืออ่าน	๓. อธิบายและเขียนประโยคและข้อความให้สัมพันธ์กับสื่อที่ไม่ใช่ความเรียงรูปแบบต่างๆ ที่อ่าน รวมทั้งระบุและเขียนสื่อที่ไม่ใช่ความเรียงรูปแบบต่างๆ ให้สัมพันธ์กับประโยค และข้อความที่ฟังหรืออ่าน
๔. ระบุหัวข้อเรื่อง (topic) ใจความสำคัญ (main idea) และตอบคำถาม จากการฟังและอ่านบทสนทนา นิทาน และเรื่องสั้น	๔. เลือกหัวข้อเรื่องใจความสำคัญบอกรายละเอียดสนับสนุน (supporting detail) และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและอ่าน พร้อมทั้งให้เหตุผลและยกตัวอย่างง่ายๆ ประกอบ	๔. เลือก/ระบุหัวข้อเรื่อง ใจความสำคัญ รายละเอียดสนับสนุน และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่างๆ พร้อมทั้งให้เหตุผลและยกตัวอย่าง ประกอบ	๔. จับใจความสำคัญ วิเคราะห์ความ สรุปความ ตีความ และแสดงความคิดเห็นจากการฟังและอ่านเรื่องที่เป็นสารคดีและบันเทิงคดี พร้อมทั้งให้เหตุผลและยกตัวอย่าง ประกอบ

สาระที่ ๑ ภาษาเพื่อการสื่อสาร

มาตรฐาน ต ๑.๒ มีทักษะการสื่อสารทางภาษาในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร แสดงความรู้สึกและความคิดเห็นอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัดชั้นปี			ตัวชี้วัดช่วงชั้น
ม. ๑	ม. ๒	ม. ๓	ม. ๔ – ม. ๖
๑. สนทนา แลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง กิจกรรม และสถานการณ์ต่างๆ ในชีวิตประจำวัน ๒. ใช้คำขอร้อง ให้คำแนะนำ และคำชี้แจงตามสถานการณ์ ๓. พูดและเขียนแสดงความต้องการ ขอความช่วยเหลือ ตอบรับและปฏิเสธการให้ความช่วยเหลือในสถานการณ์ต่างๆ อย่างเหมาะสม ๔. พูดและเขียนเพื่อขอและให้ข้อมูล และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังหรืออ่านอย่างเหมาะสม ๕. พูดและเขียนแสดงความรู้สึก และความคิดเห็น ของตนเอง เกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ใกล้ตัว กิจกรรมต่างๆพร้อมทั้งให้เหตุผลสั้นๆประกอบอย่างเหมาะสม	๑. สนทนา แลกเปลี่ยน ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง เรื่องต่างๆ ใกล้ตัว และสถานการณ์ต่างๆ ในชีวิตประจำวันอย่างเหมาะสม ๒. ใช้คำขอร้อง ให้คำแนะนำ คำชี้แจงและคำอธิบายตามสถานการณ์ ๓. พูดและเขียนแสดงความต้องการ เสนอและให้ความช่วยเหลือ ตอบรับ และปฏิเสธการให้ความช่วยเหลือในสถานการณ์ต่างๆ อย่างเหมาะสม ๔. พูดและเขียนเพื่อขอและให้ข้อมูล บรรยาย และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ เรื่องที่ฟังหรืออ่าน อย่างเหมาะสม ๕. พูดและเขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็น ของตนเองเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ กิจกรรม และประสบการณ์พร้อมทั้ง ให้เหตุผลประกอบอย่างเหมาะสม	๑. สนทนาและเขียนโต้ตอบข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง เรื่องต่างๆ ใกล้ตัวสถานการณ์ ข่าว เรื่องที่อยู่ในความสนใจของสังคม และสื่อสารอย่างต่อเนื่องและเหมาะสม ๒. ใช้คำขอร้อง ให้คำแนะนำ คำชี้แจง และคำอธิบายอย่างเหมาะสม ๓. พูดและเขียนแสดงความต้องการ เสนอและให้ความช่วยเหลือตอบรับและปฏิเสธการให้ความช่วยเหลือในสถานการณ์ต่างๆอย่างเหมาะสม ๔. พูด และ เขียน เพื่อขอและให้ข้อมูล อธิบาย เปรียบเทียบ และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังหรืออ่าน อย่างเหมาะสม ๕. พูดและเขียนบรรยายความรู้สึก และความคิดเห็นของตนเองเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ กิจกรรมประสบการณ์ และ ข่าว/เหตุการณ์พร้อมทั้งให้เหตุผลประกอบอย่างเหมาะสม	๑. สนทนาและเขียนโต้ตอบข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง และเรื่องต่างๆ ใกล้ตัว ประสบการณ์ สถานการณ์ ข่าว/เหตุการณ์ ประเด็นที่อยู่ในความสนใจของสังคม และสื่อสารอย่างต่อเนื่องและเหมาะสม ๒. เลือกและใช้คำขอร้อง ให้คำแนะนำ คำชี้แจงคำอธิบายอย่างคล่องแคล่ว ๓. พูดและเขียนแสดงความต้องการเสนอ ตอบรับ และปฏิเสธการให้ความช่วยเหลือในสถานการณ์จำลองหรือสถานการณ์จริงอย่าง เหมาะสม ๔. พูดและเขียนเพื่อขอและให้ข้อมูล บรรยาย อธิบาย เปรียบเทียบ และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่อง/ประเด็น/ข่าว/เหตุการณ์ที่ฟังและอ่านอย่างเหมาะสม ๕. พูดและเขียนบรรยายความรู้สึกและแสดงความคิดเห็นของตนเองเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ กิจกรรม ประสบการณ์ และข่าว/เหตุการณ์อย่างมีเหตุผล

สาระที่ ๑ ภาษาเพื่อการสื่อสาร

มาตรฐาน ต ๑.๓ นำเสนอข้อมูลข่าวสาร ความคิดรวบยอด และความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ โดยการพูดและการเขียน

ตัวชี้วัดชั้นปี			ตัวชี้วัดช่วงชั้น
ม. ๑	ม. ๒	ม. ๓	ม. ๔ – ม. ๖
๑. พูดและเขียนบรรยายเกี่ยวกับตนเอง กิจวัตรประจำวัน ประสิทธิภาพ และสิ่งแวดล้อมใกล้ตัว	๑. พูดและเขียนบรรยายเกี่ยวกับตนเอง กิจวัตรประจำวัน ประสิทธิภาพ และข่าว/เหตุการณ์ ที่อยู่ในความสนใจของสังคม	๑. พูดและเขียนบรรยายเกี่ยวกับตนเอง ประสิทธิภาพ ข่าว/เหตุการณ์/เรื่อง/ประเด็นต่างๆ ที่อยู่ในความสนใจ ของสังคม	๑. พูดและเขียนนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง/ ประสิทธิภาพ ข่าว/เหตุการณ์ เรื่อง และประเด็นต่างๆ ตามความสนใจของสังคม
๒. พูด/เขียน สรุปใจความสำคัญ/แก่นสาระ (theme) ที่ได้จากการวิเคราะห์เรื่อง/ เหตุการณ์ที่อยู่ในความสนใจของสังคม	๒. พูดและเขียนสรุปใจความสำคัญ/แก่นสาระ หัวข้อเรื่อง (topic) ที่ได้จากการวิเคราะห์ เรื่อง/ข่าว/เหตุการณ์ที่อยู่ในความสนใจ ของสังคม	๒. พูดและเขียนสรุปใจความสำคัญ/แก่นสาระ หัวข้อเรื่องที่ได้จากการวิเคราะห์เรื่อง/ ข่าว/เหตุการณ์/สถานการณ์ที่อยู่ในความ สนใจของสังคม	๒. พูดและเขียนสรุปใจความสำคัญ/ แก่นสาระที่ได้ จากการวิเคราะห์เรื่อง กิจกรรม ข่าว เหตุการณ์ และสถานการณ์ตามความสนใจ
๓. พูด/เขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ กิจกรรมหรือเรื่องต่างๆ ใกล้ตัวพร้อมทั้งให้ เหตุผลสั้นๆ ประกอบ	๓. พูดและเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ กิจกรรมเรื่องต่างๆ ใกล้ตัว และ ประสิทธิภาพ พร้อมทั้งให้เหตุผลสั้นๆ ประกอบ	๓. พูดและเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ กิจกรรมประสิทธิภาพ และเหตุการณ์ พร้อมทั้งให้เหตุผลประกอบ	๓. พูดและเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรม ประสิทธิภาพ และเหตุการณ์ ทั้งในท้องถิ่น สังคม และโลก พร้อมทั้งให้เหตุผลและ ยกตัวอย่างประกอบ

สาระที่ ๒ ภาษาและวัฒนธรรม

มาตรฐาน ต ๒.๑ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา และนำไปใช้ได้อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ

ตัวชี้วัดชั้นปี			ตัวชี้วัดช่วงชั้น
ม. ๑	ม. ๒	ม. ๓	ม. ๔ – ม. ๖
๑. ใช้ภาษา น้ำเสียง และกิริยาท่าทางสุภาพ เหมาะสม ตามมารยาทสังคม และวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา	๑. ใช้ภาษา น้ำเสียง และกิริยาท่าทางเหมาะกับบุคคลและโอกาส ตามมารยาทสังคม และวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา	๑. เลือกใช้ภาษา น้ำเสียง และกิริยาท่าทางเหมาะกับบุคคลและโอกาส ตามมารยาทสังคม และวัฒนธรรม ของเจ้าของภาษา	๑. เลือกใช้ภาษา น้ำเสียง และกิริยาท่าทางเหมาะกับระดับของบุคคล โอกาส และสถานที่ ตามมารยาทสังคมและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา
๒. บรรยาย เกี่ยวกับเทศกาล วันสำคัญ ชีวิตความเป็นอยู่และประเพณีของเจ้าของภาษา	๒. อธิบาย เกี่ยวกับเทศกาล วันสำคัญ ชีวิตความเป็นอยู่และประเพณีของเจ้าของภาษา	๒. อธิบาย เกี่ยวกับชีวิต ความเป็นอยู่ ขนบธรรมเนียมและประเพณีของเจ้าของภาษา	๒. อธิบาย/อภิปรายวิถีชีวิต ความคิด ความเชื่อ และที่มาของขนบธรรมเนียมและประเพณีของเจ้าของภาษา
๓. เข้าร่วม/จัดกิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรมตามความสนใจ	๓. เข้าร่วม/จัดกิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรมตามความสนใจ	๓. เข้าร่วม/จัดกิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรมตามความสนใจ	๓. เข้าร่วม แนะนำ และจัดกิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรมอย่างเหมาะสม

สาระที่ ๒ ภาษาและวัฒนธรรม

มาตรฐาน ต ๒.๒ เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับภาษาและวัฒนธรรมไทย และนำมาใช้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

ตัวชี้วัดชั้นปี			ตัวชี้วัดช่วงชั้น
ม. ๑	ม. ๒	ม. ๓	ม. ๔ – ม. ๖
๑. บอกความเหมือนและความแตกต่างระหว่างการออกเสียงประโยคชนิดต่างๆ การใช้เครื่องหมายวรรคตอน และการลำดับคำตามโครงสร้างประโยคของภาษาต่างประเทศและภาษาไทย ๒. เปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างระหว่างเทศกาลงานฉลอง วันสำคัญ และชีวิตความเป็นอยู่ของเจ้าของภาษา กับของไทย	๑. เปรียบเทียบและอธิบายความเหมือนและความแตกต่างระหว่างการออกเสียงประโยคชนิดต่างๆ และการลำดับคำตามโครงสร้างประโยค ของ ภาษาต่างประเทศและภาษาไทย ๒. เปรียบเทียบและอธิบายความเหมือนและความแตกต่างระหว่างชีวิตความเป็นอยู่และวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา กับของไทย	๑. เปรียบเทียบและอธิบายความเหมือนและความแตกต่างระหว่างการออกเสียงประโยคชนิดต่างๆ และการลำดับคำตามโครงสร้างประโยค ของ ภาษาต่างประเทศและภาษาไทย ๒. เปรียบเทียบและอธิบายความเหมือนและความแตกต่างระหว่างชีวิตความเป็นอยู่และวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา กับของไทย และ นำไปใช้อย่างเหมาะสม	๑. อธิบาย/เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างโครงสร้างประโยค ข้อความ สำนวนคำพังเพย สุภาษิตและบทกลอนของภาษา ต่างประเทศและภาษาไทย ๒. วิเคราะห์/อภิปรายความเหมือนและความแตกต่างระหว่างวิถีชีวิตความเชื่อ และวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับของไทย และนำไปใช้อย่างมีเหตุผล

สาระที่ ๓ ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

มาตรฐาน ต ๓.๑ ใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และเป็นพื้นฐานในการพัฒนา แสวงหาความรู้ และเปิดโลกทัศน์ของตน

ตัวชี้วัดชั้นปี			ตัวชี้วัดช่วงชั้น
ม. ๑	ม. ๒	ม. ๓	ม. ๔ – ม. ๖
๑. ค้นคว้า รวบรวม และสรุปข้อมูล/ข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้และนำเสนอด้วยการพูด/การเขียน	๑. ค้นคว้า รวบรวม และสรุปข้อมูล/ข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้และนำเสนอด้วยการพูด/การเขียน	๑. ค้นคว้า รวบรวม และสรุปข้อมูล/ข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้และนำเสนอด้วยการพูดและการเขียน	๑. ค้นคว้า/สืบค้น บันทึก สรุป และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ และนำเสนอด้วยการพูดและการเขียน

สาระที่ ๔ ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

มาตรฐาน ต ๔.๑ ใช้ภาษาต่างประเทศในสถานการณ์ต่างๆ ทั้งในสถานศึกษา ชุมชน และสังคม

ตัวชี้วัดชั้นปี			ตัวชี้วัดช่วงชั้น
ม. ๑	ม. ๒	ม. ๓	ม. ๔ – ม. ๖
๑. ใช้ภาษาสื่อสารในสถานการณ์จริง/สถานการณ์จำลองที่เกิดขึ้นในห้องเรียนและสถานศึกษา	๑. ใช้ภาษาสื่อสารในสถานการณ์จริง/สถานการณ์จำลองที่เกิดขึ้นในห้องเรียนสถานศึกษา และชุมชน	๑. ใช้ภาษาสื่อสารในสถานการณ์จริง/สถานการณ์จำลองที่เกิดขึ้นในห้องเรียนสถานศึกษาชุมชน และสังคม	๑. ใช้ภาษาสื่อสารในสถานการณ์จริง/สถานการณ์จำลองที่เกิดขึ้นในห้องเรียนสถานศึกษา ชุมชน และสังคม

สาระที่ ๔ ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

มาตรฐาน ต ๔.๒ ใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมโลก

ตัวชี้วัดชั้นปี			ตัวชี้วัดช่วงชั้น
ม. ๑	ม. ๒	ม. ๓	ม. ๔ – ม. ๖
๑. ใช้ภาษาต่างประเทศในการสืบค้น/ค้นคว้าความรู้/ข้อมูลต่างๆ จากสื่อและแหล่งการเรียนรู้ต่างๆในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ	๑. ใช้ภาษาต่างประเทศในการสืบค้น/ค้นคว้ารวบรวมและสรุปความรู้/ข้อมูลต่างๆ จากสื่อและแหล่งการเรียนรู้ต่างๆในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ ๒. เผยแพร่/ ประชาสัมพันธ์ข้อมูล ข่าวสารของโรงเรียนเป็นภาษาต่างประเทศ	๑. ใช้ภาษาต่างประเทศในการสืบค้น/ค้นคว้ารวบรวม และสรุปความรู้/ข้อมูลต่างๆ จากสื่อและแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ ในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ ๒. เผยแพร่/ ประชาสัมพันธ์ข้อมูล ข่าวสารของโรงเรียนชุมชน และท้องถิ่น เป็นภาษาต่างประเทศ	๑. ใช้ภาษาต่างประเทศในการสืบค้น/ค้นคว้ารวบรวม วิเคราะห์ และสรุปความรู้/ข้อมูลต่างๆ จากสื่อและแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ ในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ ๒. เผยแพร่/ประชาสัมพันธ์ ข้อมูล ข่าวสารของโรงเรียน ชุมชน และท้องถิ่น/ประเทศชาติเป็นภาษาต่างประเทศ

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา อ ๒๑๑๐๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
เวลา ๓ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๑

ศึกษาความสำคัญของการปฏิบัติตามคำสั่ง คำขอร้องคำแนะนำและคำชี้แจงต่างๆ อ่านออกเสียงข้อความได้ถูกต้องตามหลักการอ่าน อ่านนิทานและร้อยกรองสั้นๆ เลือกระบุประโยคและข้อความสัมพันธ์กับสื่อที่ไม่ใช่ความเรียง จับใจความสำคัญจากเรื่องที่ฟังและอ่าน สนทนา แลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง กิจกรรมและสถานการณ์ต่างๆ พูดและเขียนแสดงความต้องการ ขอความช่วยเหลือ ตอบรับและปฏิเสธกิจกรรมต่างๆ ใกล้เคียงตัวสรุป วิเคราะห์ เรื่องที่อยู่ในความสนใจของสังคม ใช้ภาษา น้ำเสียงและกริยาท่าทางตามมารยาททางสังคมและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาเข้าร่วมหรือจัดกิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรมเกี่ยวกับเทศกาล วันสำคัญ ชีวิตความเป็นอยู่ ประเพณีของเจ้าของภาษา

บอกความเหมือนและความแตกต่างเรื่องการออกเสียง ประโยคชนิดต่างๆ การใช้เครื่องหมายวรรคตอน การลำดับคำตามโครงสร้างประโยคของภาษาอังกฤษกับภาษาไทยและเปรียบเทียบเทศกาลวันสำคัญและชีวิตความเป็นอยู่ของเจ้าของภาษากับของไทย ค้นคว้ารวบรวมสรุปข้อมูล ข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น จากแหล่งเรียนรู้และนำเสนอด้วยการพูด การเขียน ใช้ภาษาสื่อสารในสถานการณ์จริง สถานการณ์จำลองที่เกิดขึ้นในห้องเรียนและสถานศึกษา

โดยใช้กระบวนการสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม สร้างความคิดรวบยอด ผูกกระบวนการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนสื่อความหมายอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ มีความสามารถในการตัดสินใจ ใช้กระบวนการทางภาษา การสื่อสาร การสืบเสาะหาความรู้ การสืบค้นข้อมูล การฝึกปฏิบัติตามสถานการณ์ต่างๆ

เพื่อให้เกิดความรู้ ความคิด ความเข้าใจ สามารถนำเสนอ สื่อสาร เห็นคุณค่า นำความรู้ไปใช้ประโยชน์ มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่เหมาะสม

รหัสตัวชี้วัด รวม ๑๒ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ต ๑.๑ ม.๑/๑ ม.๑/๒ ม.๑/๓ ม.๑/๔

มาตรฐาน ต ๑.๒ ม.๑/๑ ม.๑/๒ ม.๑/๓ ม.๑/๔ ม.๑/๕

มาตรฐาน ต ๑.๓ ม.๑/๑ ม.๑/๒ ม.๑/๓

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา อ ๒๑๑๐๒ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑
เวลา ๓ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๒

ศึกษาความสำคัญของการปฏิบัติตามคำสั่ง คำขอร้องคำแนะนำและคำชี้แจงต่างๆ อ่านออกเสียงข้อความได้ถูกต้องตามหลักการอ่าน อ่านนิทานและร้อยกรองสั้นๆ เลือกระบุประโยคและความสัมพันธ์กับสื่อที่ไม่ใช่ความเรียง จับใจความสำคัญจากเรื่องที่ฟังและอ่าน สนทนา แลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง กิจกรรมและสถานการณ์ต่างๆ พูดและเขียนแสดงความต้องการ ขอความช่วยเหลือ ตอบรับ และปฏิเสธกิจกรรมต่างๆ ใกล้เคียงตัว สรุป วิเคราะห์ เรื่องที่อยู่ในความสนใจของสังคม ใช้ภาษา น้ำเสียง และกริยาท่าทางตามมารยาททางสังคมและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา เข้าร่วม หรือจัดกิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรมเกี่ยวกับเทศกาล วันสำคัญ ชีวิตความเป็นอยู่ ประเพณีของเจ้าของภาษา

บอกความเหมือนและความแตกต่างเรื่องการออกเสียง ประโยคชนิดต่างๆ การใช้เครื่องหมายวรรคตอน การลำดับคำตามโครงสร้างประโยคของภาษาอังกฤษกับภาษาไทยและเปรียบเทียบเทศกาลวันสำคัญและชีวิตความเป็นอยู่ของเจ้าของภาษากับของไทย ค้นคว้ารวบรวมสรุปข้อมูล ข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ อื่นจากแหล่งเรียนรู้และนำเสนอด้วยการพูด การเขียน ใช้ภาษาสื่อสารในสถานการณ์จริง สถานการณ์จำลองที่เกิดขึ้นในห้องเรียนและสถานศึกษา

โดยใช้กระบวนการสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม สร้างความคิดรวบยอด ฝึกกระบวนการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนสื่อความหมายอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ มีความสามารถในการตัดสินใจ ใช้กระบวนการทางภาษา การสื่อสาร การสืบเสาะหาความรู้ การสืบค้นข้อมูล การฝึกปฏิบัติตามสถานการณ์ต่างๆ

เพื่อให้เกิดความรู้ ความคิด ความเข้าใจ สามารถนำเสนอ สื่อสาร เห็นคุณค่า นำความรู้ไปใช้ประโยชน์ มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่เหมาะสม

รหัสตัวชี้วัด รวม ๙ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ต ๒.๑ ม.๑/๑ ม.๑/๒ ม.๑/๓

มาตรฐาน ต ๒.๒ ม.๑/๑ ม.๑/๒

มาตรฐาน ต ๓.๑ ม.๑/๑

มาตรฐาน ต ๔.๑ ม.๑/๑

มาตรฐาน ต ๔.๒ ม.๑/๑

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา อ ๒๒๑๐๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒
เวลา ๓ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๑

ศึกษาความสำคัญของการปฏิบัติตามคำขอร้องคำแนะนำคำชี้แจงและคำอธิบายง่ายๆ อ่านออกเสียงข้อความข่าวประกาศและบทร้อยกรองสั้นๆ และถูกต้องตามหลักการอ่าน ระบุเขียนประโยคและข้อความให้สัมพันธ์กับเรื่องที่ไม่ใช่ความเรียง จับใจความสำคัญและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน สนทนาและแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง กิจกรรมและสถานการณ์ต่างๆ พูด เขียน บรรยาย อธิบายแสดงความต้องการเสนอและให้ความช่วยเหลือ ตอบรับและปฏิเสธกิจกรรมต่างๆ และประสบการณ์ ข่าว เหตุการณ์ที่อยู่ในความสนใจของสังคม ใช้ภาษา น้ำเสียงและกริยาท่าทางตามมารยาทของสังคมและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา เข้าร่วมหรือจัดกิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรมเกี่ยวกับเทศกาลวันสำคัญ ชีวิตความเป็นอยู่ประเพณีของเจ้าของภาษาเปรียบเทียบ

บอกความหมายและอธิบายความเหมือนและความแตกต่างเรื่องของการออกเสียง ประโยคชนิดต่างๆ ตามโครงสร้างประโยคของภาษาอังกฤษกับภาษาไทย ค้นคว้า รวบรวมสรุปข้อมูล ข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับกลุ่มสาระการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้และนำเสนอด้วยการเขียนใช้ภาษาสื่อสารเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ในสถานการณ์จริง สถานการณ์จำลองที่เกิดขึ้นในห้องเรียน สถานศึกษาและชุมชน

โดยใช้กระบวนการสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม สร้างความคิดรวบยอด ฝึกกระบวนการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนสื่อความหมายอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ มีความสามารถในการตัดสินใจ ใช้กระบวนการทางภาษา การสื่อสาร การสืบเสาะหาความรู้ การสืบค้นข้อมูล การฝึกปฏิบัติตามสถานการณ์ต่างๆ

เพื่อให้เกิดความรู้ ความคิด ความเข้าใจ สามารถนำเสนอ สื่อสาร เห็นคุณค่า นำความรู้ไปใช้ประโยชน์ มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่เหมาะสม

รหัสตัวชี้วัด รวม ๑๒ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ต ๑.๑ ม.๒/๑ ม.๒/๒ ม.๒/๓ ม.๒/๔

มาตรฐาน ต ๑.๒ ม.๒/๑ ม.๒/๒ ม.๒/๓ ม.๒/๔ ม.๒/๕

มาตรฐาน ต ๑/๓ ม.๒/๑ ม.๒/๒ ม.๒/๓

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา อ ๒๒๑๐๒ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒
เวลา ๓ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๒

ศึกษาความสำคัญของการปฏิบัติตามคำขอร้องคำแนะนำคำชี้แจงและคำอธิบายง่ายๆ อ่านออกเสียงข้อความข่าวประกาศและบทร้อยกรองสั้นๆ และถูกต้องตามหลักการอ่าน ระบุเขียนประโยคและข้อความให้สัมพันธ์กับเรื่องที่ไม่ใช่ความเรียง จับใจความสำคัญและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน สนทนาและแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง กิจกรรมและสถานการณ์ต่างๆ พูด เขียน บรรยาย อธิบายแสดงความต้องการเสนอและให้ความช่วยเหลือ ตอบรับและปฏิเสธกิจกรรมต่างๆ และประสบการณ์ ข่าว เหตุการณ์ที่อยู่ในความสนใจของสังคม ใช้ภาษา น้ำเสียงและกริยาท่าทางตามมารยาทของสังคมและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา เข้าร่วมหรือจัดกิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรมเกี่ยวกับเทศกาล วันสำคัญ ชีวิตความเป็นอยู่ประเพณีของเจ้าของภาษา

เปรียบเทียบบอกความหมายและอธิบายความเหมือนและความแตกต่างเรื่องของการออกเสียง ประโยคชนิดต่างๆ ตามโครงสร้างประโยคของภาษาอังกฤษกับภาษาไทย ค้นคว้า รวบรวมสรุปข้อมูล ข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นจากแหล่งเรียนรู้และนำเสนอด้วยการเขียนใช้ภาษาสื่อสารเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ในสถานการณ์จริง สถานการณ์จำลองที่เกิดขึ้นในห้องเรียน สถานศึกษาและชุมชน

โดยใช้กระบวนการสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม สร้างความคิดรวบยอด ฝึกกระบวนการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนสื่อความหมายอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ มีความสามารถในการตัดสินใจ ใช้กระบวนการทางภาษา การสื่อสาร การสืบเสาะหาความรู้ การสืบค้นข้อมูล การฝึกปฏิบัติตามสถานการณ์ต่างๆ

เพื่อให้เกิดความรู้ ความคิด ความเข้าใจ สามารถนำเสนอ สื่อสาร เห็นคุณค่า นำความรู้ไปใช้ ประโยชน์ มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่เหมาะสม

รหัสตัวชี้วัด รวม ๙ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ต ๒.๑ ม.๒/๑ ม.๒/๒ ม.๒/๓

มาตรฐาน ต ๒.๒ ม.๒/๑ ม.๒/๒

มาตรฐาน ต ๓.๑ ม.๒/๑

มาตรฐาน ต ๔.๑ ม.๒/๑

มาตรฐาน ต ๔.๒ ม.๒/๑ ม.๒/๒

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา อ ๒๓๑๐๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

เวลา ๓ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๑

ศึกษาความสำคัญของการปฏิบัติตามคำขอร้องคำแนะนำคำชี้แจงและคำอธิบายง่ายๆ อ่านออกเสียง ข้อความข่าวประกาศ โฆษณาและบทร้อยกรองสั้นๆ ถูกต้องตามหลักการอ่าน ระบุเขียนประโยค ข้อความให้สัมพันธ์กับสื่อที่ไม่ใช่เสียง จับใจความสำคัญ รายละเอียด สนับสนุน แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ฟัง และอ่าน สนทนาสื่อสาร แลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง กิจกรรม สถานการณ์ต่างๆ พูด เขียน บรรยาย อธิบาย แสดงความต้องการ เสนอให้ความช่วยเหลือ ตอบรับและปฏิเสธ การขอและให้ข้อมูล เปรียบเทียบ สรุป วิเคราะห์ เหตุการณ์ ข่าว ที่อยู่ในความสนใจของสังคม ใช้ภาษา น้ำเสียง ท่าทาง กริยามารยาททางสังคมและวัฒนธรรม ของเจ้าของภาษาเข้าร่วมหรือจัดกิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรมเกี่ยวกับเทศกาลวันสำคัญ ชีวิตความเป็นอยู่ ขนบธรรมเนียมประเพณีของเจ้าของภาษา

เปรียบเทียบ บอกความเหมือนและความแตกต่างเรื่องของการออกเสียงประโยคชนิดต่างๆ การลำดับคำ ตามโครงสร้างประโยคของภาษาอังกฤษกับภาษาไทย ค้นคว้า รวบรวม สรุปข้อมูล ข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับกลุ่ม สาระการเรียนรู้อื่นจากแหล่งเรียนรู้และนำเสนอด้วยการพูด การเขียนใช้ภาษาสื่อสาร เผยแพร่และประชาสัมพันธ์ ในสถานการณ์จริง สถานการณ์จำลองที่เกิดขึ้นในห้องเรียน สถานศึกษาและชุมชน

โดยใช้กระบวนการสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม สร้างความคิดรวบยอด ฝึกกระบวนการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนสื่อความหมายอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ มีความสามารถในการตัดสินใจ ใช้กระบวนการทางภาษา การสื่อสาร การสืบเสาะหาความรู้ การสืบค้นข้อมูล การฝึกปฏิบัติตามสถานการณ์ต่างๆ

เพื่อให้เกิดความรู้ ความคิด ความเข้าใจ สามารถนำเสนอ สื่อสาร เห็นคุณค่า นำความรู้ไปใช้
ประโยชน์ในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่เหมาะสม

รหัสตัวชี้วัด รวม ๑๒ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ต ๑.๑ ม.๓/๑ ม.๓/๒ ม.๓/๓ ม.๓/๔

มาตรฐาน ต ๑.๒ ม.๓/๑ ม.๓/๒ ม.๓/๓ ม.๓/๔ ม.๓/๕

มาตรฐาน ต ๑/๓ ม.๓/๑ ม.๓/๒ ม.๓/๓

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา อ ๒๓๑๐๒ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
เวลา ๓ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๒

ศึกษาความสำคัญของการปฏิบัติตามคำขอร้องคำแนะนำคำชี้แจงและคำอธิบายง่ายๆ อ่านออกเสียง
ข้อความข่าวประกาศ โฆษณาและบทร้อยกรองสั้นๆ ถูกต้องตามหลักการอ่าน ระบุเขียนประโยค ข้อความให้
สัมพันธ์กับสื่อที่ไม่ใช่ความเรียง จบใจความสำคัญ รายละเอียด สนับสนุน แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ฟัง
และอ่าน สนทนาสื่อสาร แลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง กิจกรรม สถานการณ์ต่างๆ พูด เขียน บรรยาย อธิบาย
แสดงความต้องการ เสนอให้ความช่วยเหลือ ตอบรับและปฏิเสธ การขอและให้ข้อมูล เปรียบเทียบ สรุป วิเคราะห์
เหตุการณ์ ข่าว ที่อยู่ในความสนใจของสังคม ใช้ภาษา น้ำเสียง ท่าทาง กริยา มารยาททางสังคมและวัฒนธรรม
ของเจ้าของภาษา เข้าร่วมหรือจัดกิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรมเกี่ยวกับเทศกาล วันสำคัญ ชีวิตความเป็นอยู่
ขนบธรรมเนียมประเพณีของเจ้าของภาษา

เปรียบเทียบ บอกความเหมือนและความแตกต่างเรื่องการออกเสียงประโยคชนิดต่างๆ การลำดับ
คำตามโครงสร้างประโยคของภาษาอังกฤษกับภาษาไทย ค้นคว้า รวบรวม สรุปข้อมูล ข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับ
กลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นจากแหล่งเรียนรู้และนำเสนอด้วยการพูด การเขียน ใช้ภาษาสื่อสารเผยแพร่และ
ประชาสัมพันธ์ในสถานการณ์จริง สถานการณ์จำลองที่เกิดขึ้นในห้องเรียน สถานศึกษาและชุมชน

โดยใช้กระบวนการสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม สร้างความคิดรวบยอด ฝึกกระบวนการอ่าน
คิด วิเคราะห์ และเขียนสื่อความหมายอย่างมีวิจารณ์ญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ
มีความสามารถในการตัดสินใจ ใช้กระบวนการทางภาษา การสื่อสาร การสืบเสาะหาความรู้ การสืบค้นข้อมูล
การฝึกปฏิบัติตามสถานการณ์ต่างๆ

เพื่อให้เกิดความรู้ ความคิด ความเข้าใจ สามารถนำเสนอ สื่อสาร เห็นคุณค่า นำความรู้ไปใช้
ประโยชน์ในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่เหมาะสม

รหัสตัวชี้วัด รวม ๙ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ต ๒.๑ ม.๓/๑ ม.๓/๑ ม.๓/๓

มาตรฐาน ต ๒.๒ ม.๓/๑ ม.๓/๒

มาตรฐาน ต ๓.๑ ม.๓/๑

มาตรฐาน ต ๔.๑ ม.๓/๑

มาตรฐาน ต ๔.๒ ม.๓/๑ ม.๓/๒

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา อ ๓๑๑๐๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔
เวลา ๒ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๑

ศึกษาความสำคัญของทักษะในการฟัง การปฏิบัติตามคำสั่ง การแนะนำตนเอง การสนทนาระหว่างบุคคลเกี่ยวกับเรื่องราวในชีวิตประจำวัน พูดคำขอร้อง ขอคำแนะนำ แสดงความต้องการ อธิบายข้อมูลในสถานศึกษา ชุมชน และนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับเรื่องที่เป็นสารคดี บันเทิงคดี และนิทานพื้นบ้านจากบทความที่อ่าน เขียนอธิบายประโยคและข้อความให้สัมพันธ์กับสื่อ เนื้อหาของข่าวเหตุการณ์สำคัญตามความสนใจและเรื่องราวในท้องถิ่น

โดยใช้กระบวนการสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม สร้างความคิดรวบยอด ฝึกกระบวนการอ่าน การคิด วิเคราะห์ การเขียนสื่อความอย่างมีวิจารณ์ญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความคิดและสามารถนำทักษะความรู้ภาษาอังกฤษไปใช้ในการติดต่อสื่อสารในการดำเนินชีวิตได้อย่างถูกต้องและสร้างองค์ความรู้ทางภาษาไปประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม

ตระหนัก เห็นคุณค่าและมีทัศนคติที่ดีต่อภาษาอังกฤษ และนำทักษะความรู้ไปใช้แสวงหาความรู้เพิ่มเติม มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย มีคุณธรรม จริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัยและค่านิยมที่เหมาะสมตามสมณสาธูป

รหัสตัวชี้วัด รวม ๑๖ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ต ๑.๑ ม.๔/๑ ม.๔/๒ ม.๔/๓ ม.๔/๔

มาตรฐาน ต ๑.๒ ม.๔/๒ ม.๔/๔ ม.๔/๕

มาตรฐาน ต ๑.๓ ม.๔/๑ ม.๔/๒

มาตรฐาน ต ๒.๑ ม.๔/๑ ม.๔/๒ ม.๔/๓

มาตรฐาน ต ๒.๒ ม.๔/๑ ม.๔/๒

มาตรฐาน ต ๔.๑ ม.๔/๑ ม.๔/๒

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา อ ๓๑๑๐๒ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔
เวลา ๒ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๒

ศึกษาความสำคัญของทักษะในการสนทนาและเขียนโต้ตอบข้อมูลเกี่ยวกับตนเองและเรื่องราวต่างๆ ใกล้ตัว ประสบการณ์ สถานการณ์ ประเด็นที่อยู่ในความสนใจของสังคมและสื่อสาร พูดและเขียนบรรยายความรู้สึกและแสดงความคิดเห็นของตนเองเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ กิจกรรม ประสบการณ์ พูดและเขียนนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง การนับเลขและบอกลำดับวิธีการ การใช้ภาษาสื่อสารในสถานการณ์จริง/สถานการณ์จำลองที่เกิดขึ้นในห้องเรียน การใช้ภาษาต่างประเทศในการสืบค้น/ค้นคว้า รวบรวม วิเคราะห์ และสรุปความรู้/ข้อมูลต่างๆ จากสื่อและแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ เกี่ยวกับการบันเทิง การบอกเวลาเป็นภาษาอังกฤษ

โดยใช้กระบวนการสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม สร้างความคิดรวบยอด ฝึกกระบวนการอ่าน การคิด วิเคราะห์ การเขียนสื่อความอย่างมีวิจารณ์ญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ

ความคิดและสามารถนำทักษะความรู้ภาษาอังกฤษไปใช้ในการติดต่อสื่อสารในการดำเนินชีวิตได้อย่างถูกต้องและ
สร้างองค์ความรู้ทางภาษาไปประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม

ตระหนัก เห็นคุณค่า และมีทัศนคติที่ดีต่อภาษาอังกฤษ และนำทักษะความรู้ไปใช้แสวงหาความรู้
เพิ่มเติม มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย มีคุณธรรม จริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัยและ
ค่านิยมที่เหมาะสมตามสมณสาธูป

รหัสตัวชี้วัด รวม ๑๖ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ต ๑.๑ ม.๔/๑ ม.๔/๒ ม.๔/๓ ม.๔/๔

มาตรฐาน ต ๑.๒ ม.๔/๒ ม.๔/๔ ม.๔/๕

มาตรฐาน ต ๑.๓ ม.๔/๑ ม.๔/๒

มาตรฐาน ต ๒.๑ ม.๔/๑ ม.๔/๒ ม.๔/๓

มาตรฐาน ต ๒.๒ ม.๔/๑ ม.๔/๒

มาตรฐาน ต ๔.๑ ม.๔/๑ ม.๔/๒

คำอธิบายรายวิชา (เพิ่มเติม)

รหัสวิชา อ ๓๑๒๐๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษฟัง-พูด)

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๒ ชั่วโมง/สัปดาห์ (๑.๐ หน่วยกิต)

ปฏิบัติตามประโยคคำแนะนำ คำชี้แจง คำอธิบาย เขียนข้อมูลส่วนตัว ประสบการณ์ ข่าว เหตุการณ์
ประเด็นความสนใจในสังคม ประกาศ โฆษณา เรื่องสั้นๆ บทร้อยกรอง บทละคร คำกล่าวลา คำขอบคุณ คำขอโทษ
คำขอร้อง คำแสดงความต้องการ ประโยคตอบรับหรือปฏิเสธ ประโยคแสดงความคิดเห็น คำแสดงความรู้สึก โดยใช้
เหตุผลประกอบความรู้สึกรู้สึกและความคิดเห็น ใช้คำศัพท์ วลี สำนวน ได้ถูกต้อง เขียนประโยคไวยากรณ์ภาษาอังกฤษ
ในรูปแบบต่างๆ บทความเกี่ยวกับประวัติของโรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร เดาความหมายคำศัพท์จากบริบท
ได้ บอกวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา เปรียบเทียบประวัติและความสำคัญของเทศกาลของเจ้าของภาษาและของไทย
ได้ ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสืบค้นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น การศึกษาต่อและการประกอบ
อาชีพ

โดยใช้กระบวนการสื่อสารทางภาษา และฝึกปฏิบัติ การอ่านออกเสียง การอ่านจับใจความ การบันทึกสรุป
การแสดงบทบาทสมมติ การศึกษาค้นคว้า การสนทนา การใช้พจนานุกรม การเข้าร่วมกิจกรรม การนำเสนอ การ
แสดงความคิดเห็น มีความใฝ่เรียนรู้ และมุ่งมั่นในการทำงาน

เพื่อให้มีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างเพียงพอ มุ่งมั่นในการทำงาน
รักความเป็นไทย และมีจิตสาธารณะ

ผลการเรียนรู้

๑. ปฏิบัติตามคำแนะนำในคู่มือการใช้งานต่าง ๆ คำชี้แจง คำอธิบายและคำบรรยายที่ฟังและอ่าน

๒. ฟุดและเขียนแสดงความต้องการ เสนอ ตอบรับและปฏิเสธการให้ความช่วยเหลือ ในสถานการณ์จำลอง
หรือสถานการณ์จริงอย่างเหมาะสม

๓. ฟุดและเขียนเพื่อขอและให้ข้อมูล บรรยาย อธิบาย เปรียบเทียบ และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่อง/
ประเด็น/ข่าว/เหตุการณ์ที่ฟังและอ่านอย่างเหมาะสม

๔. พุดและเขียนนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง/ประสบการณ์ ข่าว/เหตุการณ์ เรื่องและประเด็นต่างๆ ตามความสนใจของสังคม
๕. พุดและเขียนสรุปใจความสำคัญ/แก่นสาระที่ได้จากการวิเคราะห์เรื่อง กิจกรรม ข่าว เหตุการณ์และสถานการณ์ตามความสนใจ
๖. เลือกใช้ภาษา น้ำเสียง และกิริยาท่าทางเหมาะกับระดับของบุคคล โอกาส และสถานที่ ตามมารยาทสังคม และวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา
๗. อธิบาย/เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างโครงสร้างประโยค ข้อความ ลำนวน คำพังเพย สุภาษิตและบทกลอนของภาษา ต่างประเทศและภาษาไทย
๘. ค้นคว้า/สืบค้น บันทึก สรุป และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นจากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ และนำเสนอด้วยการพูดและการเขียน
๙. ใช้ภาษาสื่อสารในสถานการณ์จริง/สถานการณ์จำลองที่เกิดขึ้นในห้องเรียนสถานศึกษา ชุมชนและสังคม
๑๐. ใช้ภาษาต่างประเทศในการสืบค้น/ค้นคว้า รวบรวม วิเคราะห์ และสรุปความรู้/ข้อมูลต่างๆ จากสื่อและ แหล่งการเรียนรู้ต่างๆ ในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ

รวมทั้งหมด ๑๐ ผลการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชา (เพิ่มเติม)

รหัสวิชา อ ๓๑๒๐๒ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษอ่าน-เขียน)
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๒ ชั่วโมง/สัปดาห์ (๑.๐ หน่วยกิต)

ศึกษาประโยคคำแนะนำ คำชี้แจง คำอธิบาย เขียนข้อมูลส่วนตัว ประสบการณ์ ข่าว เหตุการณ์ ประเด็นความสนใจในสังคม ประกาศ โฆษณา เรื่องสั้นๆ บทร้อยกรอง บทละคร ประโยคตอบรับหรือปฏิเสธ ประโยคแสดงความคิดเห็น คำแสดงความรู้สึก โดยใช้เหตุผลประกอบความรู้สึกละเอียดและความคิดเห็น ใช้คำศัพท์ วลี ลำนวน ได้ถูกต้อง เขียนประโยคไวยากรณ์ภาษาอังกฤษในรูปแบบต่างๆ คาดเดาความหมายคำศัพท์จากบริบทได้ บอกวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา เปรียบเทียบประวัติและความสำคัญของเทศกาลของเจ้าของภาษาและของไทยได้ ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสืบค้นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น การศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ

โดยใช้กระบวนการสื่อสารทางภาษา และฝึกปฏิบัติ การอ่านออกเสียง การอ่านจับใจความ การบันทึกสรุป การแสดงบทบาทสมมติ การศึกษาค้นคว้า การสนทนา การใช้พจนานุกรม การเข้าร่วมกิจกรรม การนำเสนอ การแสดงความคิดเห็น มีความใฝ่เรียนรู้ และมุ่งมั่นในการทำงาน

เพื่อให้มีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างเพียงพอ มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย และมีจิตสาธารณะ

ผลการเรียนรู้

๑. ปฏิบัติตามคำแนะนำในคู่มือ การใช้งานต่างๆ คำชี้แจง คำอธิบาย และคำบรรยายที่อ่าน
๒. อ่านออกเสียงข้อความ ข่าว ประกาศ โฆษณา บทร้อยกรอง และบทละคร ถูกต้องตามหลักการอ่าน
๓. จับใจความสำคัญ วิเคราะห์ความ สรุปความ ตีความ และแสดงความคิดเห็นจากการอ่าน
๔. เขียนประโยค และข้อความให้ความสัมพันธ์กับสื่อที่ไม่ใช่ความเรียงรูปแบบต่างๆ
๕. ใช้ภาษาต่างประเทศในการสืบค้น ค้นคว้า ข้อมูลต่างๆจากสื่อ และแหล่งการเรียนรู้อื่นๆในการศึกษาต่อ

และประกอบอาชีพ

รวมทั้งหมด ๕ ผลการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา อ ๓๒๑๐๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕
เวลา ๒ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๑

ศึกษาความสำคัญของการเลือกและใช้คำขอร้อง คำแนะนำ คำชี้แจง คำอธิบาย พุดและเขียนแสดงความต้องการ เสนอ ตอบรับ และปฏิเสธการให้ความช่วยเหลือในสถานการณ์จำลองหรือสถานการณ์จริง พุดและเขียนเพื่อขอและให้ข้อมูล บรรยาย อธิบาย เปรียบเทียบ และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่อง/ประเด็น/ข่าว/เหตุการณ์ต่างๆ ในเรื่องวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การเลือกใช้ภาษา น้ำเสียง และกิริยาท่าทางเหมาะกับระดับของบุคคล โอกาสและสถานที่ตามมารยาทสังคมและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา คำนคว้า/สืบค้น บันทึก สรุป และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ และนำเสนอด้วยการพุดและการเขียน

โดยใช้กระบวนการสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม สร้างความคิดรวบยอด ฝึกกระบวนการอ่าน การคิด วิเคราะห์ การเขียนสื่อความอย่างมีวิจารณ์ญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความคิดและสามารถนำทักษะความรู้ภาษาอังกฤษไปใช้ในการติดต่อสื่อสารในการดำเนินชีวิตได้อย่างถูกต้องและสร้างองค์ความรู้ทางภาษาไปประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม

ตระหนัก เห็นคุณค่า และมีทัศนคติที่ดีต่อภาษาอังกฤษ และนำทักษะความรู้ไปใช้แสวงหาความรู้เพิ่มเติม มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย มีคุณธรรม จริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัยและค่านิยมที่เหมาะสมตามสมณสาธูป

รหัสตัวชี้วัด รวม ๑๖ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ต ๑.๑ ม.๕/๑ ม.๕/๒ ม.๕/๓ ม.๕/๔

มาตรฐาน ต ๑.๒ ม.๕/๒ ม.๕/๔ ม.๕/๕

มาตรฐาน ต ๑.๓ ม.๕/๑ ม.๕/๒

มาตรฐาน ต ๒.๑ ม.๕/๑ ม.๕/๒ ม.๕/๓

มาตรฐาน ต ๒.๒ ม.๕/๑ ม.๕/๒

มาตรฐาน ต ๔.๑ ม.๕/๑ ม.๕/๒

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา อ ๓๒๑๐๒ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕
เวลา ๒ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๒

ศึกษาความสำคัญของการสนทนาและเขียนโต้ตอบข้อมูลเกี่ยวกับตนเองและเรื่องต่างๆ ใกล้ตัว ประสบการณ์ สถานการณ์ ข่าว/เหตุการณ์ ประเด็นที่อยู่ในความสนใจของสังคม การเมือง ธุรกิจ ระบบการศึกษา ในปัจจุบันและสื่อสาร พุดและเขียนบรรยายความรู้สึกแสดงความคิดเห็น การนำเสนอข้อมูลของตนเอง ประสบการณ์ ข่าว/เหตุการณ์ เรื่องและประเด็นต่างๆ กิจกรรม ประสบการณ์ พุดและเขียนสรุปใจความสำคัญ/แก่นสาระที่ได้จากการวิเคราะห์เรื่อง กิจกรรม ข่าว เหตุการณ์ และสถานการณ์ตามความสนใจ พุดและเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรม ประสบการณ์ และเหตุการณ์ ทั้งในท้องถิ่น สังคมและโลก พร้อมทั้งให้เหตุผลและยกตัวอย่างประกอบเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม คำนคว้า/สืบค้น บันทึก สรุปและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อมูลจาก

แหล่งเรียนรู้ต่างๆ การใช้ภาษาต่างประเทศในการสืบค้น/ค้นคว้า รวบรวม วิเคราะห์ และสรุปความรู้/ข้อมูลต่างๆ จากสื่อและแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ ในเทศกาลต่างๆ

โดยใช้กระบวนการสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม สร้างความคิดรวบยอด ฝึกกระบวนการอ่าน การคิด วิเคราะห์ การเขียนสื่อความอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความคิดและสามารถนำทักษะความรู้ภาษาอังกฤษไปใช้ในการติดต่อสื่อสารในการดำเนินชีวิตได้อย่างถูกต้องและ สร้างองค์ความรู้ทางภาษาไปประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม

ตระหนัก เห็นคุณค่า และมีทัศนคติที่ดีต่อภาษาอังกฤษ และนำทักษะความรู้ไปใช้แสวงหาความรู้ เพิ่มเติม มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย มีคุณธรรม จริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัยและ ค่านิยมที่เหมาะสมตามสมณสาธิต

รหัสตัวชี้วัด รวม ๑๖ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ต ๑.๑ ม.๕/๑ ม.๕/๒ ม.๕/๓ ม.๕/๔

มาตรฐาน ต ๑.๒ ม.๕/๒ ม.๕/๔ ม.๕/๕

มาตรฐาน ต ๑.๓ ม.๕/๑ ม.๕/๒

มาตรฐาน ต ๒.๑ ม.๕/๑ ม.๕/๒ ม.๕/๓

มาตรฐาน ต ๒.๒ ม.๕/๑ ม.๕/๒

มาตรฐาน ต ๔.๑ ม.๕/๑ ม.๕/๒

คำอธิบายรายวิชา (เพิ่มเติม)

รหัสวิชา อ ๓๒๒๐๓ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษปฏิบัติงาน)
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๒ ชั่วโมง/สัปดาห์ (๑.๐ หน่วยกิต)

ฝึกทักษะการสื่อสารในการแลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสาร พูด เขียน แสดงความรู้สึกละและความคิดเห็นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

โดยใช้กระบวนการปฏิบัติ กระบวนการสร้างความคิดรวบยอด กระบวนการทางภาษา กระบวนการกลุ่ม เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ สามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร มีทักษะการฟัง การอ่าน การเขียน ในสถานการณ์ต่างๆ สามารถใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อการนำเสนอในชีวิตประจำวัน

เพื่อมีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย และมีจิตสาธารณะ

ผลการเรียนรู้

๑. สนทนาและเขียนโต้ตอบข้อมูล เกี่ยวกับตนเอง เรื่องต่างๆใกล้ตัว ประสบการณ์ สถานการณ์ ข่าว/เหตุการณ์ ประเด็นที่อยู่ในความสนใจของสังคม และสื่อสารอย่างต่อเนื่องและเหมาะสม
๒. เลือกใช้น้ำเสียง และกริยาท่าทางเหมาะสมกับระดับของบุคคล โอกาส และสถานที่ตามมารยาทสังคม และวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา
๓. ค้นคว้า/สืบค้น บันทึก สรุปและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ กลุ่มสาระการเรียนรู้ อื่นจากแหล่งการเรียนรู้ต่างๆและนำเสนอด้วยการพูดและการเขียน
๔. ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลงานได้อย่างถูกต้องและสร้างสรรค์
๕. ใช้ภาษาต่างประเทศ เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ข้อมูล ข่าวสารของชุมชน ท้องถิ่น และประเทศชาติ

รวมทั้งหมด ๕ ผลการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชา (เพิ่มเติม)

รหัสวิชา อ ๓๒๒๐๔ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษท่องเที่ยว)
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๒ ชั่วโมง/สัปดาห์ (๑.๐ หน่วยกิต)

ศึกษาบทอ่าน บทสนทนาตามหลักการอ่านจับใจความสำคัญ สรุปความแสดงความคิดเห็น พร้อมทั้งให้เหตุผลในการนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง ประสบการณ์ ข่าว เหตุการณ์ ที่อยู่ในความสนใจของสังคม โดยใช้ภาษา น้ำเสียง กริยาท่าทาง เหมาะกับระดับของบุคคล โอกาสและสถานที่ ตามมารยาททางสังคมและเจ้าของภาษา ในสถานการณ์จริง สถานการณ์จำลองที่เกิดขึ้นในห้องเรียน สถานศึกษา ชุมชนและสังคม วิเคราะห์/อภิปรายความเหมือนและความแตกต่างระหว่างวิถีชีวิต ความเชื่อและวัฒนธรรม ประเพณีของเจ้าของภาษา สืบค้น บันทึก สรุป ข้อมูลความรู้ต่างๆ จากสื่อแหล่งเรียนรู้ พร้อมเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข่าวสารของโรงเรียน ชุมชน เข้าร่วม แนะนำ และจัดกิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรมอย่างเหมาะสม

โดยใช้ทักษะการสื่อสารภาษา การคิด การแก้ปัญหา การนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน รู้จักใช้สื่อ เทคโนโลยีในการสืบค้นข้อมูล ความรู้อย่างถูกต้อง เหมาะสม

เพื่อให้ผู้เรียนรู้คุณค่าของภาษาอังกฤษ มีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างเพียงพอ มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย และมีจิตสาธารณะ

ผลการเรียนรู้

๑. อ่านออกเสียงบทอ่าน บทสนทนา ข้อความ ตามหลักการอ่านและสรุปใจความสำคัญได้
๒. สนทนาโต้ตอบโดยใช้ภาษาแลกเปลี่ยนข้อมูลกับบุคคลต่างๆ
๓. พูด บรรยายเรื่องต่าง ๆ กิจกรรม ประสบการณ์ได้อย่างเหมาะสม
๔. ใช้ภาษาสื่อสารตามวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาและระดับบุคคล กาลเทศะ
๕. ค้นคว้าข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ต่างๆ จากสื่อ แหล่งเรียนรู้ อินเทอร์เน็ตและนำเสนอ แสดงความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับสาระการเรียนรู้อื่น
๖. สื่อสารภาษาโดยใช้โครงสร้างทางภาษาตามที่กำหนดและเหมาะสมกับระดับชั้น
๗. เข้าร่วมกิจกรรมทางภาษาและเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสารของโรงเรียน
๘. อธิบาย นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับเทศกาล วันสำคัญ ความเชื่อ ชีวิตความเป็นอยู่ และวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา

รวมทั้งหมด ๘ ผลการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา อ ๓๓๑๐๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖
เวลา ๒ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๑

ศึกษาความสำคัญของทักษะในการฟัง คำชี้แจง คำบรรยาย ปฏิบัติตามคำชี้แจง คู่มือต่างๆ การแนะนำตนเอง การสนทนาระหว่างบุคคลเกี่ยวกับเรื่องราวในชีวิตประจำวัน พูดคำขอร้อง ขอคำแนะนำ ชี้แจง อธิบาย แสดงความต้องการตามหลักภาษาของเจ้าของภาษา อธิบายและเปรียบเทียบ สำนวน สุภาษิต คำพังเพย และบทกลอนของภาษาอังกฤษและนำเสนอความเหมือนและความแตกต่างระหว่างวิถีชีวิต ความเชื่อและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับของไทย ข้อมูลในสถานศึกษา ชุมชนและประเทศชาติ การนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับวันคริสต์มาส วันวาเลนไทน์ และวันฮาโลวีน เรื่องที่เป็นสารคดีและบันเทิงคดี การอ่านฉลากยา ป้ายประกาศ

โฆษณา นิทานพื้นบ้าน และข่าวเหตุการณ์ปัจจุบันจากบทความที่อ่านเขียนอธิบายประโยคและข้อความให้สัมพันธ์กับสื่อที่ไม่ใช่ความเรียงรูปแบบต่างๆ สรุปกิจกรรมและข่าวเหตุการณ์สำคัญตามความสนใจและเรื่องราวในท้องถิ่นของผู้เรียน

โดยใช้กระบวนการสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม สร้างความคิดรวบยอด ฝึกกระบวนการอ่าน การคิด วิเคราะห์ การเขียนสื่อความอย่างมีวิจารณ์ญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความคิดและสามารถนำทักษะความรู้ภาษาอังกฤษไปใช้ในการติดต่อสื่อสารในการดำเนินชีวิตได้อย่างถูกต้องและสร้างองค์ความรู้ทางภาษาไปประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม

ตระหนัก เห็นคุณค่า และมีทัศนคติที่ดีต่อภาษาอังกฤษ และนำทักษะความรู้ไปใช้แสวงหาความรู้เพิ่มเติม มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย มีคุณธรรม จริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัยและค่านิยมที่เหมาะสมตามสมณสาธิต

รหัสตัวชี้วัด รวม ๑๖ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ต ๑.๑ ม.๖/๑ ม.๖/๒ ม.๖/๓ ม.๖/๔

มาตรฐาน ต ๑.๒ ม.๖/๒ ม.๖/๔ ม.๖/๕

มาตรฐาน ต ๑.๓ ม.๖/๑ ม.๖/๒

มาตรฐาน ต ๒.๑ ม.๖/๑ ม.๖/๒ ม.๖/๓

มาตรฐาน ต ๒.๒ ม.๖/๑ ม.๖/๒

มาตรฐาน ต ๔.๑ ม.๖/๑ ม.๖/๒

คำอธิบายรายวิชา

รหัสวิชา อ ๓๓๑๐๒ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖

เวลา ๒ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๑.๐ หน่วยกิต ภาคเรียนที่ ๒

ศึกษาความสำคัญของทักษะการตอบรับและปฏิเสธ แสดงการขอบคุณ ขอโทษ ตามหลักภาษาของเจ้าของภาษา การนำเสนอข้อเปรียบเทียบแสดงความคิดเห็นในประเด็นข่าวที่สำคัญในท้องถิ่น การสนทนาเกี่ยวกับสถานการณ์ต่างๆ ในชุมชนที่น่าสนใจในปัจจุบัน การนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาต่อและการประกอบอาชีพแบบบูรณาการสาระการเรียนรู้อื่น โครงการภาษาอังกฤษ เขียนสรุปใจความจากเรื่องที่อ่าน ข้อมูลเกี่ยวกับตัวเองและบุคคลใกล้ชิด การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้สึก และความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์เหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน กิจกรรมประจำวันของตนเอง

โดยใช้กระบวนการสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม สร้างความคิดรวบยอด ฝึกกระบวนการอ่าน การคิด วิเคราะห์ การเขียนสื่อความอย่างมีวิจารณ์ญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความคิดและสามารถนำทักษะความรู้ภาษาอังกฤษไปใช้ในการติดต่อสื่อสารในการดำเนินชีวิตได้อย่างถูกต้องและสร้างองค์ความรู้ทางภาษาไปประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม

ตระหนัก เห็นคุณค่า และมีทัศนคติที่ดีต่อภาษาอังกฤษ และนำทักษะความรู้ไปใช้แสวงหาความรู้เพิ่มเติม มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย มีคุณธรรม จริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัยและค่านิยมที่เหมาะสมตามสมณสาธิต

รหัสตัวชี้วัด รวม ๑๖ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ต ๑.๑ ม.๖/๑ ม.๖/๒ ม.๖/๓ ม.๖/๔

มาตรฐาน ต ๑.๒ ม.๖/๑ ม.๖/๒ ม.๖/๓

มาตรฐาน ต ๑.๓ ม.๖/๑ ม.๖/๒ ม.๖/๓

มาตรฐาน ต ๒.๑ ม.๖/๑ ม.๖/๒

มาตรฐาน ต ๒.๒ ม.๖/๒

มาตรฐาน ต ๓.๑ ม.๖/๑

มาตรฐาน ต ๔.๑ ม.๖/๑

มาตรฐาน ต ๔.๒ ม.๖/๒

คำอธิบายรายวิชา (เพิ่มเติม)

รหัสวิชา อ ๓๓๒๐๕ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษรอบรู้)
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ภาคเรียนที่ ๑ เวลา ๒ ชั่วโมง/สัปดาห์ (๑.๐ หน่วยกิต)

ปฏิบัติตามประโยค คำแนะนำ คำชี้แจง คำอธิบาย เขียนข้อมูลส่วนตัว ประสพการณ์ ข่าว เหตุการณ์ ประเด็นความสนใจในสังคม ประกาศ โฆษณา เรื่องสั้นๆ บทร้อยกรอง บทละคร คำกล่าวลา คำขอบคุณ คำขอโทษ คำขอร้อง คำแสดงความต้องการ ประโยคตอบรับหรือปฏิเสธ ประโยคแสดงความคิดเห็น คำแสดงความรู้สึก โดยใช้เหตุผลประกอบความรู้สึกรู้สึกและความคิดเห็น ใช้คำศัพท์ วลี สำนวน ได้ถูกต้อง เขียนประโยคไวยากรณ์ภาษาอังกฤษในรูปแบบต่างๆ บทความเกี่ยวกับประวัติของโรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร์ เคารพความหมายคำศัพท์จากบริบทได้ บอกวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา เปรียบเทียบประวัติและความสำคัญของเทศกาลของเจ้าของภาษาและของไทยได้ ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับสาระการเรียนรู้อื่น การศึกษาต่อและประกอบอาชีพ

โดยใช้กระบวนการสื่อสารทางภาษา แปะและฝึกปฏิบัติ การอ่านออกเสียง การอ่านจับใจความ การบันทึก การสรุป การแสดงบทบาทสมมติ การศึกษาค้นคว้า การสนทนา การใช้พจนานุกรม การเข้าร่วมกิจกรรม การนำเสนอ การแสดงความคิดเห็น ความใฝ่รู้ใฝ่เรียน ความมุ่งมั่นในการทำงาน

เพื่อให้มีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มีความมุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย และมีจิตสาธารณะ

ผลการเรียนรู้

๑. ปฏิบัติตามคำแนะนำในคู่มือการใช้งานต่างๆ คำชี้แจง คำอธิบายและคำบรรยายที่ฟังและอ่าน
๒. พุดและเขียนแสดงความต้องการ เสนอ ตอบรับและปฏิเสธการให้ความช่วยเหลือในสถานการณ์จำลอง หรือสถานการณ์จริงอย่างเหมาะสม
๓. พุดและเขียนเพื่อขอให้ข้อมูล บรรยาย อธิบาย เปรียบเทียบ และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่อง ประเด็น ข่าว เหตุการณ์ ที่ฟังและอ่านอย่างเหมาะสม
๔. พุดและเขียนนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง ประสพการณ์ ข่าว เหตุการณ์ เรื่องและประเด็นต่างๆตาม ความ สนใจของสังคม
๕. พุดและเขียนสรุปใจความสำคัญ แก่นสาระที่ได้จากการวิเคราะห์เรื่อง กิจกรรม ข่าว เหตุการณ์และ สถานการณ์ตามความสนใจ
๖. เลือกใช้ภาษา น้ำเสียงและกิริยาท่าทางเหมาะกับระดับของบุคคล โอกาสและสถานที่ ตามมารยาท สังคม และวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา
๗. อธิบาย เปรียบเทียบ ความแตกต่างระหว่างโครงสร้างประโยค ข้อความ สำนวน คำพังเพย สุภาษิตและ บท กลอนของภาษาต่างประเทศและภาษาไทย
๘. ค้นคว้า สืบค้น บันทึก สรุป และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆและนำเสนอด้วยการพุดและเขียน
๙. ใช้ภาษาสื่อสารในสถานการณ์จริง สถานการณ์จำลองที่เกิดขึ้นในห้องเรียน สถานศึกษา ชุมชน และ สังคม
๑๐. ใช้ภาษาต่างประเทศในการสืบค้น ค้นคว้า รวบรวม วิเคราะห์ และสรุปความรู้ ข้อมูลต่างๆจากสื่อและ แหล่งเรียนรู้ต่างๆในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ

รวมทั้งหมด ๑๐ ผลการเรียนรู้

คำอธิบายรายวิชา (เพิ่มเติม)

รหัสวิชา อ ๓๓๒๐๖ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษเชิงวิเคราะห์)
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๒ ชั่วโมง/สัปดาห์ (๑.๐ หน่วยกิต)

ฝึกทักษะการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ วิเคราะห์ความ สรุปความ จากเรื่องประเภทสารคดี และบันเทิงคดี ฝึกทักษะการพูดและเขียนเพื่อขอและให้ข้อมูล แสดงความคิดเห็น พร้อมให้เหตุผลและยกตัวอย่างประกอบเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ เช่นการสรุปข่าวเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับภูมิภาค และระดับประเทศได้อย่างเหมาะสม ใช้ภาษาสื่อสารในสถานการณ์จริง สถานการณ์จำลองที่เกิดขึ้นในห้องเรียน และนอกห้องเรียน รวมถึงใช้ความรู้ทางภาษาในการศึกษาค้นคว้า สืบค้นข้อมูลจากแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ เช่น แหล่งข้อมูลสารสนเทศ และห้องสมุด

โดยใช้ทักษะทางภาษาพัฒนาการวิเคราะห์ และคิดอย่างมีวิจารณญาณ โดยการตั้งคำถามและการให้เหตุผล ตลอดจนเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาในการสื่อความหมายในสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างคล่องแคล่ว ถูกต้อง และเหมาะสม

เพื่อให้มีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างเพียงพอ มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย และมีจิตสาธารณะ

ผลการเรียนรู้

๑. จับใจความสำคัญ วิเคราะห์ความ สรุปความ และแสดงความคิดเห็นจากการอ่านเรื่องที่ป็นสารคดีและบันเทิงคดี

๒. พูดและเขียนเพื่อขอและให้ข้อมูล และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ข่าว เหตุการณ์ที่อ่านอย่างเหมาะสม

๓. วิเคราะห์ และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเหตุการณ์ในท้องถิ่น และสังคม

๔. ใช้ภาษาต่างประเทศในการค้นคว้า สืบค้น สรุป และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อมูลที่ได้จากแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ

รวมทั้งหมด ๔ ผลการเรียนรู้

สาระการเรียนรู้ธรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ความสำคัญรายสาระการเรียนรู้ธรรม

สาระการเรียนรู้ธรรม ธรรม แปลตามตัวอักษรว่า “สภาพที่ทรงไว้” หมายถึง สภาพที่มีอยู่ตามความเป็นจริงและสามารถทรงผู้ปฏิบัติธรรมไว้ไม่ให้ตกไปสู่ที่ชั่ว เป็นวิชาที่มุ่งศึกษาหลักธรรมในทางพระพุทธศาสนา เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจอย่างแจ่มแจ้งและนำไปเป็นหลักยึดในการดำเนินชีวิตให้ถูกต้องดีงาม อันจะนำความสุขสงบให้บังเกิดขึ้นแก่ชีวิตตนเองและสังคมส่วนรวม **ธรรมวิจารณ์** เป็นธรรมที่มีเนื้อหาหล่อมลืออธิบายธรรมโดยปรมัตตเทศนา มุ่งให้นักเรียนได้รู้และเข้าใจปรมัตตธรรมอย่างถ่องแท้ทั้งที่เป็นปริยัติและปฏิบัติเหมาะแก่การตีความธรรมหรือแก้ปัญหาธรรมโดยปรมัตตเทศนา คือมุ่งความจริงอันเป็นที่สุด

สาระการเรียนรู้ธรรม เป็นสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เป็นสาระที่สามารถจะทำให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตามหลักธรรมจนเกิดเป็นนิสัยและนำไปใช้ประโยชน์ในงานสังคมและกิจของสงฆ์ เป็นสาระการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนฝึกอบรมตนเองทั้งกาย วาจา และใจ ให้เรียบร้อยตลอดถึงเป็นผู้มีวัตรปฏิบัติดีมีการสำรวมอันควรแก่ฐานานุกรม

ธรรมชาติหรือลักษณะเฉพาะของสาระการเรียนรู้ธรรม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ว่าด้วยการอยู่ร่วมกันในสังคม ที่มีความเชื่อมสัมพันธ์กันและมีความแตกต่างกันอย่างหลากหลาย เพื่อช่วยให้สามารถปรับตัวเข้ากับบริบทสภาพแวดล้อมเป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ มีความรู้ ทักษะ คุณธรรม และค่านิยมที่เหมาะสม โดยได้กำหนดสาระต่างๆ ไว้ ดังนี้

พระพุทธศาสนา มีแนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับศาสนา ศีลธรรมและจริยธรรม การนำหลักธรรมไปปฏิบัติในการพัฒนาตนเองและการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขนั้น จัดเป็นผู้กระทำความดี มีค่านิยมที่ดีงาม พัฒนาตนเองอยู่เสมอ รวมทั้งบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมและส่วนรวม

คำสอนของพระพุทธเจ้าเรียกว่า พระธรรม ได้รวบรวมไว้เป็นพระไตรปิฎกมีศัพท์เฉพาะที่ต้องทำความเข้าใจเรียกว่า ศัพท์ทางพระพุทธศาสนา พระไตรปิฎกบรรจุหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา หลักธรรมบางข้อได้รับการเรียบเรียงเป็นพุทธศาสนสุภาษิตเพื่อเป็นคติสอนใจ ธรรมจึงเป็นวิธีนำหลักธรรมมาปฏิบัติ ก็คือการบริหารจัดการและเจริญปัญญา

ดังนั้น สาระการเรียนรู้ธรรม จึงมีลักษณะเฉพาะที่มุ่งเน้นให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา มีค่านิยมที่ดีงาม มีศรัทธาในพระพุทธศาสนา และมุ่งเน้นให้นักเรียนปฏิบัติตามหลักธรรมสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต

วิสัยทัศน์สาระการเรียนรู้ธรรม

นักเรียนเป็นผู้มีความรู้ ทักษะ กระบวนการ และคุณธรรม จริยธรรม ตลอดถึงค่านิยมตามหลักสูตรการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เข้าใจในการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาถ่ายทอดความคิดและแนวปฏิบัติไปยังสังคมได้อย่างสร้างสรรค์ ตลอดถึงใช้หลักธรรมเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาต่อและการดำรงชีวิตได้ถูกต้อง

พันธกิจสาระการเรียนรู้ธรรม

สาระการเรียนรู้ธรรม เป็นการศึกษาที่มุ่งให้พระภิกษุสามเณรพัฒนาตนเองประพฤติปฏิบัติตามหลักธรรมเป็นศาสนทายาทที่ดีและนำความรู้จากการศึกษาไปพัฒนาศาสนา สังคม โดยมุ่งปลูกฝังให้พระภิกษุสามเณรมีคุณลักษณะดังต่อไปนี้

๑. มุ่งให้นักเรียนเห็นคุณค่าของหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาและยินดีที่จะปฏิบัติตามในฐานะเป็นศาสนทายาท
๒. มุ่งให้นักเรียนสามารถเผยแผ่หลักธรรมที่เหมาะสมกับสภาพปัญหาของบุคคลและสังคม
๓. มุ่งให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาอย่างแท้จริง
๔. มุ่งให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจและความเคารพเลื่อมใสในพระรัตนตรัยอันเป็นหลักชัยแห่งพระพุทธศาสนา

เป้าหมายหรือความคาดหวังของสาระการเรียนรู้ธรรม

การจัดการเรียนการสอนสาระการเรียนรู้ธรรม เป็นส่วนหนึ่งในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑ มีความคาดหวังว่า เมื่อนักเรียนเรียนสาระการเรียนรู้ธรรมอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายแล้ว นักเรียนจะมีเจตคติที่ดีต่อสาระการเรียนรู้ธรรม ดังนี้

๑. เข้าใจในความหมายและแนวปฏิบัติอันหลากหลายของธรรมในทางพระพุทธศาสนา
๒. สามารถถ่ายทอดความคิดและแนวปฏิบัติไปสู่สังคมไทยได้อย่างสร้างสรรค์
๓. สามารถใช้หลักธรรมแสวงหาความรู้ในการประพฤติปฏิบัติตนสำหรับการดำเนินชีวิตแห่งความเป็นสมณสารูป
๔. เพื่อการศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสาระการเรียนรู้ธรรม

๑. นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจและความเคารพเลื่อมใสในพระรัตนตรัย
๒. นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในหลักธรรมชั้นปัญญาภูมิ
๓. นักเรียนเห็นคุณค่าของพระพุทธศาสนา และธำรงรักษาไว้ในฐานะเป็นศาสนาประจำชาติ เป็นบ่อเกิดวัฒนธรรมไทย เป็นมรดกอันสำคัญยิ่งของชาติ
๔. นักเรียนเห็นคุณค่าของหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาและยินดีปฏิบัติตามในฐานะเป็นศาสนทายาทที่ดี
๕. นักเรียนสามารถเผยแผ่หลักธรรมที่เหมาะสมกับสภาพและปัญหาของบุคคล สังคมและประเทศชาติ
๖. นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑ และหลักสูตรการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ธรรม

สาระที่ ๑ พระพุทธศาสนา

มาตรฐาน ส ๑.๑ รู้และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

คุณภาพผู้เรียน

สาระการเรียนรู้ธรรม เป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เป็นสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม ที่ให้นักเรียนในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ต้องศึกษาตั้งแต่ระดับ ๒ ถึงระดับ ๓ มุ่งเน้นให้นักเรียนได้ศึกษาความสำคัญของหลักธรรมให้มีความรู้ มีทักษะ และกระบวนการในฐานะเป็นหลักธรรมในทางพระพุทธศาสนา

จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓, ๖ (ระดับ ๒, ๓) นักเรียนจะมีคุณภาพ ดังนี้

- มีความรู้ ความเข้าใจในหลักธรรม มีศรัทธาที่ถูกต้องในพระพุทธศาสนา มีความยึดมั่น และปฏิบัติตามตามหลักธรรมของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า สามารถนำหลักธรรมไปประยุกต์ใช้แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต
- มีจิตสำนึกในการใช้หลักธรรมคำสอนเพื่อส่งเสริมความสงบสุขในสังคม สามารถนำหลักธรรมไปใช้ในการแก้ปัญหาสังคมตลอดถึงปฏิบัติธรรมเพื่อความพ้นทุกข์
- มีการพัฒนาตนเป็นพลเมืองที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม ปฏิบัติตนตามหลักธรรม มีค่านิยมอันพึงประสงค์ สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข รวมทั้งมีศักยภาพเพื่อการศึกษาต่อในชั้นสูงตามความประสงค์
- มีศรัทธามั่นคง และสามารถดำรงตนอย่างถูกต้องเหมาะสมตามหลักธรรมในทางพระพุทธศาสนา
- เกิดความมั่นใจในการดำเนินชีวิตประจำวันและสามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมทางสังคมได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

สาระที่ ๑ พระพุทธศาสนา

มาตรฐาน ส ๑.๑ รู้และเข้าใจประวัติ ความสำคัญ ศาสดา หลักธรรมของพระพุทธศาสนาและศาสนาอื่น มีศรัทธาที่ถูกต้อง ยึดมั่น และปฏิบัติตามหลักธรรม เพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้ ชั้นปี			ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้ ช่วงชั้น
ม. ๑	ม. ๒	ม. ๓	ม. ๔ – ม. ๖
๑. รู้และเข้าใจหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในธรรมวิภาค ทุกะ หมวด ๒	๑. อธิบายหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในธรรมวิภาค ทสกะ หมวด ๑๐	๑. วิเคราะห์หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในธรรมวิภาคปริเฉทที่ ๒ ทุกะ หมวด ๒	มัธยมศึกษาปีที่ ๔ ๑. วิเคราะห์หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในธรรมวิภาคปริเฉทที่ ๒ ฉักกะ หมวด ๖ ๒. วิเคราะห์หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในธรรมวิภาคปริเฉทที่ ๒ สัตตกะ หมวด ๗ ๓. วิเคราะห์หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในธรรมวิภาคปริเฉทที่ ๒ อัญญกะ หมวด ๘ ๔. วิเคราะห์หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในธรรมวิภาคปริเฉทที่ ๒ นวกะ หมวด ๙ ๕. วิเคราะห์หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในธรรมวิภาคปริเฉทที่ ๒ ทสกะ หมวด ๑๐ ๖. วิเคราะห์หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในธรรมวิภาคปริเฉทที่ ๒ เอกาทสกะ หมวด ๑๑ ๗. วิเคราะห์หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในธรรมวิภาคปริเฉทที่ ๒ ทวาทสกะ หมวด ๑๒ ๘. วิเคราะห์หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในธรรมวิภาคปริเฉทที่ ๒ เตรสกะ หมวด ๑๓ ๙. วิเคราะห์หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในธรรมวิภาคปริเฉทที่ ๒ ปันณรสกะ หมวด ๑๕ ๑๐. รู้และเข้าใจหลักการเขียนเรียงความแก้กระทู้ธรรมชั้นโท
๒. รู้และเข้าใจหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในธรรมวิภาค ดิเกะ หมวด ๓	๒. อธิบายหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในธรรมวิภาค หมวดเบ็ดเตล็ด	๒. วิเคราะห์หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในธรรมวิภาคปริเฉทที่ ๒ ดิเกะ หมวด ๓	
๓. รู้และเข้าใจหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในธรรมวิภาค จตุกกะ หมวด ๔	๓. อธิบายหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในคิปปิปฏิบัติ จตุกกะ หมวด ๔	๓. วิเคราะห์หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในธรรมวิภาคปริเฉทที่ ๒ จตุกกะ หมวด ๔	
๔. รู้และเข้าใจหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในธรรมวิภาค ปัญจกะ หมวด ๕	๔. อธิบายหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในคิปปิปฏิบัติ ปัญจกะ หมวด ๕	๔. วิเคราะห์หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในธรรมวิภาคปริเฉทที่ ๒ ปัญจกะ หมวด ๕	
๕. รู้และเข้าใจหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในธรรมวิภาค ฉักกะ หมวด ๖	๕. อธิบายหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในคิปปิปฏิบัติ ฉักกะ หมวด ๖	๕. วิเคราะห์หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในธรรมวิภาคปริเฉทที่ ๒ ฉักกะ หมวด ๖	
๖. รู้และเข้าใจหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในธรรมวิภาค สัตตกะ หมวด ๗	๖. รู้และเข้าใจหลักการเขียนเรียงความแก้กระทู้ธรรมนักธรรมชั้นตรี		
๗. รู้และเข้าใจหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในธรรมวิภาค อัญญกะ หมวด ๘			

ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้ ชั้นปี			ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้ ช่วงชั้น
ม. ๑	ม. ๒	ม. ๓	ม. ๔ – ม. ๖
๘. รู้และเข้าใจหลักธรรมทาง พระพุทธศาสนาในธรรมวิภาค นวกะ หมวด ๙ ๙. รู้และเข้าใจหลักการเขียนเรียงความแก้ กระทู้ธรรมนักธรรมชั้นตรี			มัธยมศึกษาปีที่ ๕ ๑. วิเคราะห์หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในธรรมวิจารณ์ ส่วนปรมัตถปฏิบัติ ๒. วิเคราะห์หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในธรรมวิจารณ์ ส่วนสังสารวัฏ ๓. วิเคราะห์หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในส่วนสมถ กัมมัฏฐานและพระพุทธคุณกถา ๔. รู้และเข้าใจหลักการเขียนเรียงความแก้กระทู้ธรรม นักธรรมชั้นเอก มัธยมศึกษาปีที่ ๖ ๑. วิเคราะห์หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในวิปัสสนา กัมมัฏฐาน ๒. วิเคราะห์หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในวิปัสสนากถา ๓. วิเคราะห์หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในมหาสติปัฏฐาน สูตร ๔. วิเคราะห์หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในคิริमानนทสูตร ๕. รู้และเข้าใจหลักการเขียนเรียงความแก้กระทู้ธรรม นักธรรมชั้นเอก

คำอธิบายรายสาระการเรียนรู้ธรรม

รหัสสาระ ส ๒๑๒๑๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
เวลา ๑ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑

ศึกษาความสำคัญของหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในเรื่อง ธรรมมีอุปการะมาก ๒ ธรรมเป็นโลกบาล ๒ ธรรมอันทำให้งาม ๒ บุคคลหาได้ยาก ๒ รตนะ ๓ คุณของรตนะ ๓ อาการที่พระพุทธเจ้าทรงสั่งสอน ๓ โอวาทของพระพุทธเจ้า ๓ พุจริต ๓ สุจริต ๓ อกุศลมูล ๓ กุศลมูล ๓ สัมปยุตตปัญญา ๓ อปินณกปฏิบัติ ๓ บุญกิริยาวัตถุ ๓ สามัญลักษณะ ๓ วุฑฒิ ๔ จักร ๔ อคติ ๔ อันตรายของพระภิกษุสามเณรผู้บวชใหม่ ๔ ปธาน ๔ อธิษฐานธรรม ๔ อิทธิบาท ๔ ควรทำความไม่ประมาทในที่ ๔ สถาน ควรทำความไม่ประมาทในที่ ๔ สถาน (อีกอย่างหนึ่ง) ปาริสุทธิศีล ๔ อารักขกัมมัญฐาน ๔ พรหมวิหาร ๔ สติปัญฐาน ๔ ธาตุกัมมัญฐาน ๔ อริยสัจ ๔

ศึกษาความสำคัญของหลักการเขียนเรียงความแก้กระทู้ธรรมนักธรรมชั้นตรี เกี่ยวกับความหมายของเรียงความแก้กระทู้ธรรม ทำนองเรียงความแก้กระทู้ธรรม หลักเกณฑ์แต่งกระทู้ธรรม หลักสำหรับอธิบายกระทู้ธรรมรูปแบบการแต่งเรียงความแก้กระทู้ธรรม ตัวอย่างการแต่งเรียงความแก้กระทู้ธรรม และกระทู้สุภาษิตที่ควรท่องจำประกอบด้วย อัตตวรรค หมวดตน, อัปมาทวรรค หมวดไม่ประมาท, กัมมวรรค หมวดกรรม, กิเลสวรรค หมวดกิเลส, โภชวรรค หมวดโภชนา, ชันตีวรรค หมวดอดทน, จิตตวรรค หมวดจิต, ชยวรรค หมวดชนะ, ทานวรรค หมวดทาน, ทุกขวรรค หมวดทุกข์

โดยใช้กระบวนการสอนพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม การสร้างความคิดรวบยอด การฝึกกระบวนการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนสื่อความหมายอย่างมีวิจารณ์ญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความคิด และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาการดำเนินชีวิต

ตระหนักและเห็นคุณค่าในหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาและนำไปพัฒนาแก้ปัญหาของตนเองและครอบครัว นำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน มีคุณธรรม จริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัย และค่านิยมที่เหมาะสมสมสารถ

รหัสตัวชี้วัด รวม ๔ ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้

มาตรฐาน ส ๑.๑ ม.๑/๑ ม.๑/๒ ม.๑/๓ ม.๑/๔

คำอธิบายรายสาระการเรียนรู้ธรรม

รหัสสาระ ส ๒๑๒๑๒ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
เวลา ๑ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒

ศึกษาความสำคัญของหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในเรื่อง อนันตริยกรรม ๕ อภินิหารเวทมนต์ ๕ เวสัชชกรณธรรม ๕ องค์แห่งภิกษุบวชใหม่ ๕ องค์แห่งธรรมกถึก ๕ อัมมัสสวนานิสงส์ ๕ พละ ๕ นิเวศน์ ๕ ชันธ ๕ การละ ๖ สาราณียธรรม ๖ आयตนะภายใน ๖ आयตนะภายนอก ๖ วิญญาณ ๖ ผัสสะ ๖ เวทนา ๖ ธาตุ ๖ อปรินิยธรรม ๗ อริยทรัพย์ ๗ สัมปยุตธรรม ๗ สัมปยุตธรรม ๗ (อีกอย่างหนึ่ง) โพชฌงค์ ๗ โลกธรรม ๘ ลักษณะตัดสินธรรมวินัย ๘ มรรค ๘ มละ คือ มลทิน ๙

โดยใช้กระบวนการสอนพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม การสร้างความคิดรวบยอด การฝึกกระบวนการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนสื่อความหมายอย่างมีวิจารณ์ญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความคิด และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาการดำเนินชีวิต

ตระหนักและเห็นคุณค่าในหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาและนำไปพัฒนาแก้ปัญหาของตนเองและ
ครอบครัว นำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน มีคุณธรรม จริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัย และ
ค่านิยมที่เหมาะสมสมณสาธิต

รหัสตัวชี้วัด รวม ๕ ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้

มาตรฐาน ส ๑.๑ ม.๑/๔ ม.๑/๕ ม.๑/๖ ม.๑/๗ ม.๑/๘

คำอธิบายรายละเอียดการเรียนรู้ธรรม

รหัสสาระ ส ๒๒๒๑๓ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

เวลา ๑ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑

ศึกษาความสำคัญของหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในเรื่อง อกุศลกรรมบถ ๑๐ กุศลกรรมบถ ๑๐
บุญกิริยาวัตถุ ๑๐ ธรรมที่บรรพชิตควรพิจารณาเนืองๆ ๑๐ อย่าง นาถกรรมธรรม ๑๐ กถาวัตถุ ๑๐ อนุสสติ ๑๐
อุปกิเลส ๑๖ โพธิปักขิยธรรม ๓๗ กรรมกิเลส ๔ อบายมุข ๔ ทิฏฐธัมมิกัตถประโยชน์ ๔ สัมปรายิกัตถประโยชน์ ๔
มิตตปฏิรูป ๔ มิตรแท้ ๔

ศึกษาความสำคัญของหลักการเขียนเรียงความแก้กระทู้ธรรมนักธรรมชั้นตรี เกี่ยวกับความหมายของ
เรียงความแก้กระทู้ธรรม ทำนองเรียงความแก้กระทู้ธรรม หลักเกณฑ์แต่งกระทู้ธรรม หลักสำหรับอธิบายกระทู้ธรรม
รูปแบบการแต่งเรียงความแก้กระทู้ธรรม ตัวอย่างการแต่งเรียงความแก้กระทู้ธรรม และกระทู้สุภาษิตที่ควรท่องจำ
ประกอบด้วย อัมมวรรค หมวดธรรม, ปิณณกวรรค หมวดเบ็ดเตล็ด, ปัญญาวรรค หมวดปัญญา, ปมาทวรรค
หมวดประมาท, ปาปวรรค หมวดบาป, ปุญญาวรรค หมวดบุญ, วาจาวรรค หมวดวาจา, สัจจวรรค หมวดความสัตย์,
สตวรรค หมวดสติ, สีลวรรค หมวดศีล

โดยใช้กระบวนการสอนพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม การสร้างความคิดรวบยอด การฝึกกระบวนการ
อ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนสื่อความหมายอย่างมีวิจารณ์ญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้ ความ
เข้าใจ ความคิด และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาคำถามในชีวิต

ตระหนักและเห็นคุณค่าในหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาและนำไปพัฒนาแก้ปัญหาของตนเองและ
ครอบครัว นำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน มีคุณธรรม จริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัย และ
ค่านิยมที่เหมาะสมสมณสาธิต

รหัสตัวชี้วัด รวม ๔ ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้

มาตรฐาน ส ๑.๑ ม.๒/๑ ม.๒/๒ ม.๒/๓ ม.๒/๖

คำอธิบายรายละเอียดการเรียนรู้ธรรม

รหัสสาระ ส ๒๒๒๑๔ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

เวลา ๑ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒

ศึกษาความสำคัญของหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในเรื่อง สังคหวัตถุ ๔ สุขของคฤหัสถ์ ๔ ความ
ปรารถนาที่สมหวังได้โดยยาก ๔ ธรรมเป็นเหตุให้สมหมาย ๔ ตระกูลอันมั่งคั่งจะตั้งอยู่ไม่ได้นานเพราะสถาน ๔
ฆราวาสธรรม ๔ ประโยชน์เกิดแต่การถือเอาโภคทรัพย์ ๕ เบญจศีล มิจฉาวณิชา ๕ สมบัติของอุบาสก ๕ ทิศ ๖
อบายมุข ๖

โดยใช้กระบวนการสอนพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม การสร้างความคิดรวบยอด การฝึกกระบวนการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนสื่อความหมายอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความคิด และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาคำถามดำเนินชีวิต

ตระหนักและเห็นคุณค่าในหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาและนำไปพัฒนาแก้ปัญหาของตนเองและครอบครัว นำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน มีคุณธรรม จริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัย และค่านิยมที่เหมาะสมสมณสาธิต

รหัสตัวชี้วัด รวม ๓ ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้

มาตรฐาน ส ๑.๑ ม.๒/๓ ม.๒/๔ ม.๒/๕

คำอธิบายรายละเอียดการเรียนรู้ธรรม

รหัสสาระ ส ๒๓๒๑๕ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
เวลา ๑ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑

ศึกษาความสำคัญของหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในเรื่อง พระอริยบุคคล ๒ กัมมัญฐาน ๒ กาม ๒ ทิฏฐิ ๒ เทศนา ๒ ธรรม ๒ (๑) ธรรม ๒ (๒) ธรรม ๒ (๓) นิพพาน ๒ บุปผา ๒ ปฏิสันถาร ๒ ปริยเสนา ๒ ปาพจน์ ๒ รูป ๒ วิมุตติ ๒ สังขาร ๒ สมภาติ ๒ สุข ๒ สุข ๒ (อีกอย่างหนึ่ง) สุทธิ ๒ อกุศลวิตก ๓ กุศลวิตก ๓ อัคคิ ๓ อัถณะ ๓ อธิปเตยยะ ๓ อนุตตริยะ ๓ อภิสังขาร ๓ อาสวะ ๓ กรรม ๓ ทวาร ๓ ญาณ ๓ ญาณ ๓ (อีกนัยหนึ่ง) ตัณหา ๓ ทิฏฐิ ๓ เทพ ๓ ธรรมนิยาม ๓ นิमित ๓ ภาวนา ๓ ปริญญา ๓ ปหาน ๓ ปาฏิหาริยะ ๓ ปิฎก ๓ พุทธจริยา ๓ ภพ ๓ โลก ๓ โลก ๓ (อีกนัยหนึ่ง) วัฏฏะ ๓ วิชชา ๓ วิโมกข์ ๓ สมภาติ ๓ วิเวก ๓ สังขตลักษณะ ๓ สังขาร ๓ สัทธรรม ๓ สมบัติ ๓ สิกขา ๓ โสตาบัน ๓

ศึกษาความสำคัญของหลักการเขียนเรียงความแก่กระทู้ธรรมนักเรียนชั้นโท เกี่ยวกับความหมายของเรียงความแก่กระทู้ธรรม ทำนองเรียงความแก่กระทู้ธรรม หลักเกณฑ์แต่งกระทู้ธรรม หลักสำหรับอธิบายกระทู้ธรรมรูปแบบการแต่งเรียงความแก่กระทู้ธรรม ตัวอย่างการแต่งเรียงความแก่กระทู้ธรรม และกระทู้ภาษาที่ควรท่องจำประกอบด้วย อัตตวรรค หมวดตน, อัปมาทวรรค หมวดไม่ประมาท, กัมมวรรค หมวดกรรม, กิเลสวรรค หมวดกิเลส, ชันตีวรรค หมวดอดทน, จิตตวรรค หมวดจิต, ทานวรรค หมวดทาน, ฌัมมวรรค หมวดธรรม, ปกิณณกวรรค หมวดเบ็ดเตล็ด, ปัญญาวรรค หมวดปัญญา

โดยใช้กระบวนการสอนพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม สร้างความคิดรวบยอด การฝึกกระบวนการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนสื่อความหมายอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความคิด และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาคำถามดำเนินชีวิต

ตระหนักและเห็นคุณค่าในหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาและนำไปพัฒนาแก้ปัญหาของตนเองและครอบครัว นำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน มีคุณธรรม จริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัย และค่านิยมที่เหมาะสมสมณสาธิต

รหัสตัวชี้วัด รวม ๓ ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้

มาตรฐาน ส ๑.๑ ม.๓/๑ ม.๓/๒ ม.๓/๕

คำอธิบายรายสาระการเรียนรู้ธรรม

รหัสสาระ ส ๒๓๒๑๖ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
เวลา ๑ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๒

ศึกษาความสำคัญของหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในเรื่อง อภัย ๔ อปัสเสนธรรม ๔ อัปมัญญา ๔ พระอรหันต์ ๔ พระอริยบุคคล ๔ อริยวงศ์ ๔ อรูป ๔ อวิชา ๔ อาหาร ๔ อุปาทาน ๔ โขมะ ๔ กิจในอริยสัจ ๔ ฌาน ๔ ทักขิณาวิสุทธิ ๔ ธรรมสมาทาน ๔ พุทธบริษัท ๔ พุทธบริษัท ๔ (อีกนัยหนึ่ง) บุคคล ๔ ปฏิปทา ๔ ปฏิสัมภิทา ๔ ภูมิ ๔ มรรค ๔ ผล ๔ โยนิ ๔ วรรณะ ๔ วิบัติ ๔ อนุพุทฺธิกา ๕ กามคุณ ๕ จักขุ ๕ ธรรมชั้น ๕ ปีติ ๕ มัจฉริยะ ๕ มาร ๕ วิญญูญาณ ๕ วิมุตติ ๕ เวทนา ๕ สังวร ๕ สุทธาวาส ๕ พระอนาคามี ๕

โดยใช้กระบวนการสอนพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม การสร้างความคิดรวบยอด การฝึกกระบวนการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนสื่อความหมายอย่างมีวิจารณ์ญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความคิดและสามารถนำความรู้ที่ได้ไปเป็นแนวทางในการแก้ปัญหา การดำเนินชีวิต

ตระหนักและเห็นคุณค่าในหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาและนำไปพัฒนาแก้ปัญหาของตนเองและครอบครัว นำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน มีคุณธรรม จริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัย และค่านิยมที่เหมาะสมสมณสาธิต

รหัสตัวชี้วัด รวม ๒ ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้

มาตรฐาน ส ๑.๑ ม.๓/๓ ม.๓/๔

คำอธิบายรายสาระการเรียนรู้ธรรม

รหัสสาระ ส ๓๑๒๑๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
เวลา ๑ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑

ศึกษาความสำคัญของหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในเรื่อง อภิญญา ๖ อภิญญา ๖ จริต ๖ ธรรมคุณ ๖ ปิยรูป ๘ สาทรูป ๘ หมวลละหก ๑๐ หมวล สวรรค์ ๖ อนุสัย ๗ เมถุนสังโยค ๗ วิญญูญาณฐิติ ๗ วิสุทธิ ๗ อริยบุคคล ๘ อวิชา ๘ วิชชา ๘ สมาบัติ ๘ อนุพุทฺธิการ ๙ พุทธคุณ ๙ โลกุตตรธรรม ๙ วิปัสสนาญาณ ๙ สังฆคุณ ๙ สัตตาวาส ๙

ศึกษาความสำคัญของหลักการเขียนเรียงความแก้กระทู้ธรรมนักระชั้นโท เกี่ยวกับความหมายของเรียงความแก้กระทู้ธรรม ทำนองเรียงความแก้กระทู้ธรรม หลักเกณฑ์แต่งกระทู้ธรรม หลักสำหรับอธิบายกระทู้ธรรม รูปแบบการแต่งเรียงความแก้กระทู้ธรรม ตัวอย่างการแต่งเรียงความแก้กระทู้ธรรม และกระทู้สุภาษิตที่ควรท่องจำ ประกอบด้วย ปมาทรรค หมวดประมาณ, ปาปวรรค หมวดบาป, ปุคคลวรรค หมวดบุคคล, ปุญญวรรค หมวดบุญ, มัจจุวรรค หมวดความตาย, วาจาวรรค หมวดวาจา, วิริยวรรค หมวดความเพียร, สัทธวรรค หมวดศรัทธา, สีลวรรค หมวดศีล, เสวนาวรรค หมวดคบหา

โดยใช้กระบวนการสอนพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม การสร้างความคิดรวบยอด การฝึกกระบวนการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนสื่อความหมายอย่างมีวิจารณ์ญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความคิด และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาคำถามดำเนินชีวิต

ตระหนักและเห็นคุณค่าในหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาและนำไปพัฒนาแก้ปัญหาของตนเองและครอบครัว นำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน มีคุณธรรม จริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัย และค่านิยมที่เหมาะสมสมณสาธิต

รหัสตัวชี้วัด รวม ๕ ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้ มาตรฐาน ส ๑.๑ ม.๔/๑ ม.๔/๒ ม.๔/๓ ม.๔/๔ ม.๔/๑๐

คำอธิบายรายสาระการเรียนรู้ธรรม

รหัสสาระ ส ๓๑๒๑๒ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
เวลา ๑ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒

ศึกษาความสำคัญของหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในเรื่อง อังคคาหิกทมิฏฐิ ๑๐ ทศพลญาณ ๑๐ บารมี ๑๐ มิจฉัตตะ ๑๐ สัมมัตตะ ๑๐ สังโยชน์ ๑๐ สัญญา ๑๐ สัทธรรม ๑๐ ปัจจัยการ ๑๑ กรรม ๑๒ อุดงค์ ๑๓ จรณะ ๑๕

โดยใช้กระบวนการสอนพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม การสร้างความคิดรวบยอด การฝึกกระบวนการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนสื่อความหมายอย่างมีวิจารณ์ญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความคิด และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาคำถามในชีวิต

ตระหนักและเห็นคุณค่าในหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาและนำไปพัฒนาแก้ปัญหาของตนเองและครอบครัว นำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน มีคุณธรรม จริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัย และค่านิยมที่เหมาะสมสมณสาธิต

รหัสตัวชี้วัด รวม ๕ ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้

มาตรฐาน ส ๑.๑ ม.๔/๕ ม.๔/๖ ม.๔/๗ ม.๔/๘ ม.๔/๙

คำอธิบายรายสาระการเรียนรู้ธรรม

รหัสสาระ ส ๓๒๒๑๓ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
เวลา ๑ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ภาคเรียนที่ ๑

ศึกษาความสำคัญของหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในเรื่อง ธรรมวิจารณ์ส่วนปรมาตถปฏิบัติ ได้แก่ นิพพิทา ความหน่าย วิราคะ ความสิ้นกำหนด วิมุตติ ความหลุดพ้น วิสุทธิ ความหมดจด สันติ ความสงบ นิพพาน ความดับทุกข์ ธรรมวิจารณ์ส่วนสังสารวัฏ ได้แก่ คติ ๒ คือ ทุกคติ สุกคติ

ศึกษาความสำคัญของหลักการเขียนเรียงความแก้กระทู้ธรรมนักธรรมชั้นเอก เกี่ยวกับความหมายของเรียงความแก้กระทู้ธรรม ทำนองเรียงความแก้กระทู้ธรรม หลักเกณฑ์แต่งกระทู้ธรรม หลักสำหรับอธิบายกระทู้ธรรมรูปแบบการแต่งเรียงความแก้กระทู้ธรรม ตัวอย่างการแต่งเรียงความแก้กระทู้ธรรม และกระทู้สุภาษิตที่ควรท่องจำประกอบด้วย อัตตวรค หมวดตน, อัปมาทวรค หมวดไม่ประมาณ, กัมมวรค หมวดกรรม, กิเลสวรค หมวดกิเลส, ชันตีวรค หมวดอดทน, จิตตวรค หมวดจิต, ทานวรค หมวดทาน, อัมมวรค หมวดธรรม, ปกิณณการค หมวดเบ็ดเตล็ด, ปัญญาวรค หมวดปัญญา

โดยใช้กระบวนการสอนพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม การสร้างความคิดรวบยอด การฝึกกระบวนการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนสื่อความหมายอย่างมีวิจารณ์ญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความคิด และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาคำถามในชีวิต

ตระหนักและเห็นคุณค่าในหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาและนำไปพัฒนาแก้ปัญหาของตนเองและครอบครัว นำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน มีคุณธรรม จริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัย และค่านิยมที่เหมาะสมสมณสาธิต

รหัสตัวชี้วัด รวม ๔ ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้

มาตรฐาน ส ๑.๑ ม.๕/๑ ม.๕/๒ ม.๕/๔

คำอธิบายรายสาระการเรียนรู้ธรรม

รหัสสาระ ส ๓๒๒๑๔ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
เวลา ๑ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ภาคเรียนที่ ๒

ศึกษาความสำคัญของหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในเรื่อง สมถกัมมัฏฐานและพระพุทธรูป ความหมายของกัมมัฏฐาน ความสำคัญของกัมมัฏฐาน ความหมายของสมถกัมมัฏฐาน ความหมายของสมถภาวนา เหตุที่ต้องฝึกอบรมจิตให้เป็นสมาธิ

หัวใจสมถกัมมัฏฐาน ได้แก่ นิรณ ๕ หัวใจสมถกัมมัฏฐานแก่นิรณครอบงำ นิรณ ๕ สงเคราะห์เข้าในจิต กัมมัฏฐานอันเป็นที่สบาย ฌาน ๒ ความหมายขององค์ธรรมในรูปฌาน ๔ องค์ฌานที่เป็นคู่ปรับกับนิรณ ๕

สมถภาวนา ได้แก่ ธรรมอันเป็นที่ตั้งของอารมณ์สมถภาวนา สติปัฏฐาน ๔ อารมณ์สมถกัมมัฏฐาน ๔๐ จริต ๖ กัมมัฏฐานอันเป็นที่สบายแก่จริต นิमित ๓ การเจริญสมถกัมมัฏฐาน ๓ ระดับ สมาธิ ๓ ระดับ ฌานสมาบัติ ๒ ประโยชน์ของการเจริญสมถภาวนา

พระพุทธรูป ได้แก่ พระพุทธรูปส่วนอัฐสมมติ พระพุทธรูปส่วนปรหิตสมมติ ความหมายของพระพุทธรูป พระพุทธรูปโดยย่อ ๒ พระพุทธรูป ๓ พระพุทธรูปโดยย่อ ๒ (อีกนัยหนึ่ง) พระพุทธรูป ๔ อธิบายพระพุทธรูปบพว่า อรหิ อธิบายพระพุทธรูปบพว่า สมมาสมพุทโธ อธิบายพระพุทธรูปบพว่า วิชชาจรณสมปนโน อธิบายพระพุทธรูปบพว่า สุคโต อธิบายพระพุทธรูปบพว่า โลกวิทู อธิบายพระพุทธรูปบพว่า อนุตตโร ปุริสทมมสารถิ อธิบายพระพุทธรูปบพว่า สดธา เทวมนุสสานิ อธิบายพระพุทธรูปบพว่า พุทโธ อธิบายพระพุทธรูปบพว่า ภควา

โดยใช้กระบวนการสอนพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม การสร้างความคิดรวบยอด การฝึกกระบวนการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนสื่อความหมายอย่างมีวิจารณ์ญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความคิด และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาการดำเนินชีวิต

ตระหนักและเห็นคุณค่าในหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาและนำไปพัฒนาแก้ปัญหาของตนเองและครอบครัว นำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน มีคุณธรรม จริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัย และค่านิยมที่เหมาะสมสมณสาธูป

รหัสตัวชี้วัด รวม ๑ ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้

มาตรฐาน ส ๑.๑ ม.๕/๓

คำอธิบายรายสาระการเรียนรู้ธรรม

รหัสสาระ ส ๓๓๒๑๕ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
เวลา ๑ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ภาคเรียนที่ ๑

ศึกษาความสำคัญของหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในเรื่อง วิปัสสนากัมมัฏฐาน ความหมายของวิปัสสนา ผู้เจริญวิปัสสนากัมมัฏฐานพึงรู้จักธรรม ๓ ลักษณะ กิจ ผล เหตุและวิภาคของวิปัสสนา วิธีเจริญวิปัสสนา (ตามนัยพระบาลี) วิธีเจริญวิปัสสนา (ตามนัยอรรถกถา) ปัจจเวกขณญาณ ๕ อาณิสสการเจริญวิปัสสนา วิปัสสนาภา ความหมายของวิปัสสนา ความเป็นมาของวิปัสสนา วิปัสสนา ๓ วิปัสสนา ๔ ธรรมที่เป็นเครื่องถอนวิปัสสนา

ศึกษาความสำคัญของหลักการเขียนเรียงความแก้กระทู้ธรรมนักเรียนชั้นเอก เกี่ยวกับความหมายของเรียงความแก้กระทู้ธรรม ทำนองเรียงความแก้กระทู้ธรรม หลักเกณฑ์แต่งกระทู้ธรรม หลักสำหรับอธิบายกระทู้ธรรม

รูปแบบการแต่งเรียงความแก้กระทู้ธรรม ตัวอย่างการแต่งเรียงความแก้กระทู้ธรรม และกระทู้สุภาษิตที่ควรท่องจำ ประกอบด้วย ปมาทวรรค หมวดประมาณ, ปาปวรรค หมวดบาป, ปุคคลวรรค หมวดบุคคล, ปญญวรรค หมวดบุญ, มัจจุวรรค หมวดความตาย, วาจาวรรค หมวดวาจา, วิริยวรรค หมวดความเพียร, สัทธาวรรค หมวดศรัทธา, สีลวรรค หมวดศีล, เสวนาวรรค หมวดคบหา

โดยใช้กระบวนการสอนพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม สร้างความคิดรวบยอด การฝึกกระบวนการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนสื่อความหมายอย่างมีวิจารณ์ญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความคิด และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาการดำเนินชีวิต

ตระหนักและเห็นคุณค่าในหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาและนำไปพัฒนาแก้ปัญหาของตนเองและครอบครัว นำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน มีคุณธรรม จริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัย และค่านิยมที่เหมาะสมสมณสาธิต

รหัสตัวชี้วัด รวม ๒ ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้

มาตรฐาน ส ๑.๑ ม.๖/๑ ม.๖/๒ ม.๖/๕

คำอธิบายรายละเอียดการเรียนรู้ธรรม

รหัสสาระ ส ๓๓๒๑๖ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
เวลา ๑ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ภาคเรียนที่ ๒

ศึกษาความสำคัญของหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในเรื่อง มหาสติปัฏฐานสูตร ความหมายมหาสติปัฏฐาน การเจริญสติปัฏฐานเพื่อผล ๕ อย่าง ผู้เจริญสติปัฏฐานพึงประกอบด้วยคุณธรรม ๓ มหาสติปัฏฐาน ๔ อานิสงส์การเจริญสติปัฏฐาน ๔ ศิริมานนสูตร สัณญา ๑๐ อารมณ ๑๖ ชั้น ในการเจริญอานาปานสติ

โดยใช้กระบวนการสอนพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม การสร้างความคิดรวบยอด การฝึกกระบวนการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนสื่อความหมายอย่างมีวิจารณ์ญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความคิดและสามารถนำความรู้ที่ได้ไปเป็นแนวทางในการแก้ปัญหา การดำเนินชีวิต

ตระหนักและเห็นคุณค่าในหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาและนำไปพัฒนาแก้ปัญหาของตนเองและครอบครัว นำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน มีคุณธรรม จริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัย และค่านิยมที่เหมาะสมสมณสาธิต

รหัสตัวชี้วัด รวม ๓ ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้

มาตรฐาน ส ๑.๑ ม.๖/๓ ม.๖/๔

สาระการเรียนรู้พุทธประวัติ

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ความสำคัญรายสาระการเรียนรู้พุทธประวัติ

สาระการเรียนรู้พุทธประวัติ เป็นวิชาที่มุ่งให้ผู้เรียนได้ทราบประวัติของพระพุทธเจ้า ซึ่งเป็นบุคคลที่มีอยู่จริงในประวัติศาสตร์ของมวลมนุษย การทราบภูมิหลัง ความเป็นมาของพระพุทธเจ้าจะทำให้เกิดศรัทธาปสาทยอมรับนับถือพระพุทธเจ้าอย่างถูกต้องที่สำคัญเมื่อได้ทราบพระจริยาวัตรของพระพุทธองค์แล้ว จะทำให้ได้แบบแผนที่ดีงามในการดำเนินชีวิตและมีฉันทะในการปฏิบัติตามคำสอนของพระพุทธองค์มากขึ้น

อนุพุทธประวัติ กล่าวถึงประวัติของพระมหาสาวก ๘๐ องค์ หรือที่เรียกว่า อสัติมหาสาวก กล่าวโดยย่อเพื่อให้ทราบว่าแต่ละองค์มีชาติภูมิที่ไหน บิดามารดาชื่ออะไร เหตุใดจึงได้เข้ามาบวชในพระพุทธศาสนา บวชด้วยวิธีใด มีใครเป็นอุปัชฌาย์ บรรลุมรรคผลเพราะธรรมเทศนาชื่ออะไร และปฏิบัติอย่างไร ได้ทำประโยชน์อะไรบ้าง ได้รับการยกย่องให้เป็นเอตทัคคะด้านใด และปรินิพพานที่ไหน

พุทธานุพุทธประวัติ กล่าวถึงพระพุทธจริยาวัตรและประวัติพระพุทธรูปสาวก-สาวิกา ที่สำคัญโดยเน้นให้เห็นถึงข้อปฏิบัติที่ก่อให้เกิดความเสื่อมใสแก่อนุชน ที่สำคัญได้บูรณาการพุทธประวัติและอนุพุทธประวัติให้มีเนื้อหากลมกลืนกันให้ผู้เรียนเห็นภาพรวมในประวัติของพระพุทธเจ้าและพุทธสาวก-สาวิกา

ศาสนพิธี เป็นส่วนหนึ่งในสาระการเรียนรู้พุทธประวัติ เป็นวิชาที่กล่าวถึงพิธีกรรมหรือระเบียบแบบแผนที่จะพึงปฏิบัติในทางศาสนา ซึ่งนอกจากจะสื่อความหมายไปถึงหลักจริยธรรมในศาสนาแล้ว ยังเป็นพิธีกรรมที่ทำให้พุทธศาสนิกชนมีระเบียบแบบแผนที่ดีงามและเมื่อปฏิบัติได้ถูกต้องตามระเบียบแบบแผนแล้วก็นับว่าบุคคลกลุ่มคน สังคมนั้นๆ มีความเจริญ มีระเบียบแบบแผนเป็นเอกลักษณ์อันโดดเด่น กลายเป็นอารยธรรมทางศาสนาที่งดงามเป็นที่ชื่นชมของผู้รู้ทั่วไป

สาระการเรียนรู้พุทธประวัติ เป็นสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ที่จะทำให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตนตามแนวพุทธประวัติ อนุพุทธประวัติ พุทธานุพุทธประวัติ และศาสนพิธี จนเกิดเป็นนิสัยและนำไปใช้ประโยชน์ในงานสังคมและกิจของสงฆ์ ทำให้นักเรียนได้ฝึกอบรมตนเองทั้งกาย วาจา และใจ ให้เรียบร้อยตลอดถึงเป็นผู้มีวัตรปฏิบัติดีมีการสำรวมอันควรแก่ฐานานุรูป

ธรรมชาติหรือลักษณะเฉพาะของสาระการเรียนรู้พุทธประวัติ

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ว่าด้วยการอยู่ร่วมกันในสังคม ที่มีความเชื่อมสัมพันธ์กัน และมีความแตกต่างกันอย่างหลากหลาย เพื่อช่วยให้สามารถปรับตนเองกับบริบทสภาพแวดล้อม เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ มีความรู้ ทักษะ คุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่เหมาะสม

สาระการเรียนรู้พุทธประวัติ มีแนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับหลักปฏิบัติของพระพุทธเจ้าในการดำเนินชีวิต การนำหลักปฏิบัติของพระพุทธเจ้าไปเป็นแนวปฏิบัติในการพัฒนาตนเองและการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขนั้น จัดได้ว่าเป็นผู้กระทำความดี มีค่านิยมที่ดีงาม พัฒนาตนเองอยู่เสมอ รวมทั้งบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมและส่วนรวม

ดังนั้น สาระการเรียนรู้พุทธประวัติ จึงมีลักษณะเฉพาะที่มุ่งเน้นให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับประวัติของพระพุทธเจ้า ประวัติของพระสาวก-สาวิกา และศาสนพิธี ให้มีค่านิยมที่ดีงามและมีศรัทธาที่ถูกต้องในพระพุทธศาสนาสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต

วิสัยทัศน์สาระการเรียนรู้พุทธประวัติ

นักเรียนเป็นผู้มีความรู้ ทักษะ กระบวนการ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมตามหลักสูตรการศึกษา พระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เข้าใจในประวัติของพระพุทธเจ้า ประวัติของพระสาวก-สาวิกา และศาสนพิธี สามารถถ่ายทอดความคิดและแนวปฏิบัติไปยังสังคมได้อย่างสร้างสรรค์

พันธกิจสาระการเรียนรู้พุทธประวัติ

สาระการเรียนรู้พุทธประวัตินี้ เป็นการศึกษาที่มุ่งให้พระภิกษุสามเณรพัฒนาตนเองประพฤติปฏิบัติตาม แนวปฏิบัติของพระพุทธองค์ เป็นศาสนทายาทที่ดีและนำความรู้จากการศึกษาไปพัฒนาศาสนา สังคม โดยมุ่ง ปลุกฝังให้พระภิกษุสามเณรมีคุณลักษณะดังต่อไปนี้

๑. มุ่งให้นักเรียนเห็นคุณค่าของวิชาพุทธประวัติและยินดีที่จะปฏิบัติตามในฐานะเป็นศาสนทายาท
๒. มุ่งให้นักเรียนสามารถเผยแผ่พุทธประวัติที่เหมาะสมกับสภาพปัญหาของบุคคลและสังคม
๓. มุ่งให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในประวัติของพระพุทธเจ้าอย่างแท้จริง
๔. มุ่งให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจและความเคารพเลื่อมใสในพระรัตนตรัย

เป้าหมายหรือความคาดหวังของสาระการเรียนรู้พุทธประวัติ

การจัดการเรียนการสอนสาระการเรียนรู้พุทธประวัติ เป็นส่วนหนึ่งในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑ มีความคาดหวังว่า เมื่อนักเรียน เรียนสาระการเรียนรู้พุทธประวัติอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายแล้ว นักเรียนจะมีเจตคติ ที่ดีต่อสาระการเรียนรู้พุทธประวัติดังนี้

๑. สามารถใช้เป็นหลักปฏิบัติตามแนวทางของวิชาพุทธประวัติ เพื่อแสวงหาความรู้ในการประพฤติ ปฏิบัติตนสำหรับการดำเนินชีวิตแห่งความเป็นสมณสาวุส
๒. เพื่อการศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น
๓. เข้าใจในความหมายและแนวปฏิบัติอันหลากหลายวิชาพุทธประวัติ
๔. สามารถถ่ายทอดความคิดและแนวปฏิบัติไปสู่สังคมไทยได้อย่างสร้างสรรค์

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสาระการเรียนรู้พุทธประวัติ

๑. นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจและความเคารพเลื่อมใสในพระรัตนตรัย
๒. นักเรียนเห็นคุณค่าของวิชาพุทธประวัติ และยินดีปฏิบัติตามในฐานะเป็นศาสนทายาท
๓. นักเรียนสามารถเผยแผ่หลักธรรมที่เหมาะสมกับสภาพและปัญหาของบุคคล สังคมและ ประเทศชาติ
๔. นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในหลักธรรมชั้นปัญญาภูมิ
๕. นักเรียนเห็นคุณค่าของพระพุทธศาสนา และธำรงรักษาไว้ในฐานะเป็นศาสนาประจำชาติ เป็นบ่อเกิดวัฒนธรรมไทย เป็นมรดกอันสำคัญยิ่งของชาติ
๖. นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑ และหลักสูตรการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้พุทธประวัติ

สาระที่ ๑ พระพุทธศาสนา

มาตรฐาน ส ๑.๒ เข้าใจตระหนักและปฏิบัติตนเป็นพุทธศาสนิกชนที่ดีและธำรงรักษาพระพุทธศาสนา

คุณภาพผู้เรียน

สาระการเรียนรู้พุทธประวัติเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เป็นสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม ที่ให้นักเรียนในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ต้องศึกษาตั้งแต่ระดับ ๒ ถึง ระดับ ๓ มุ่งเน้นให้นักเรียนได้ศึกษาวิชาพุทธประวัติ อนุพุทธประวัติ พุทธานุพุทธประวัติ และศาสนพิธี เพื่อให้เกิดความรู้ ทักษะ และกระบวนการในฐานะเป็นหลักปฏิบัติในทางพระพุทธศาสนา

จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓, ๖ (ระดับ ๒, ๓) นักเรียนจะมีคุณภาพ ดังนี้

- มีความรู้ ความเข้าใจในประวัติความสำคัญของศาสนา หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา มีศรัทธาที่ถูกต้องในหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา มีความยึดมั่น และปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนาสามารถนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาไปประยุกต์ใช้แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต
- มีการพัฒนาตนเป็นพลเมืองที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม ปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา มีค่านิยมอันพึงประสงค์ สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข รวมทั้งมีศักยภาพเพื่อการศึกษาต่อในชั้นสูงตามความประสงค์
- มีจิตสำนึกในการใช้หลักธรรมเพื่อส่งเสริมความสงบสุขในสังคมสามารถนำหลักธรรมไปใช้ในการแก้ปัญหาสังคมตลอดถึงปฏิบัติธรรมเพื่อความพ้นทุกข์
- ได้เรียนรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประวัติพระสาวกที่สำคัญและหลักพุทธประวัติเพื่อการพัฒนาชีวิต
- มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับศาสนาสมัยก่อนพุทธกาล สมัยพุทธกาล และสมัยหลังพุทธกาล
- มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประวัติพุทธศาสนาในประเทศต่างๆ
- มีศรัทธามั่นคงในพระพุทธประวัติ และสามารถดำรงตนอย่างถูกต้องเหมาะสมตามหลักพุทธประวัติทางพระพุทธศาสนา
- เกิดความมั่นใจในการดำเนินชีวิตประจำวันและสามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมทางสังคมได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

สาระที่ ๑ พระพุทธศาสนา

มาตรฐาน ส ๑.๒ เข้าใจตระหนักและปฏิบัติตนเป็นพุทธศาสนิกชนที่ดีและธำรงรักษาพระพุทธศาสนา

ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้ ชั้นปี			ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้ ช่วงชั้น
ม. ๑	ม. ๒	ม. ๓	ม. ๔ – ม. ๖
๑. รู้และเข้าใจพุทธประวัติบทที่ ๑ ชมพุทธรูปและประชาชน ๒. รู้และเข้าใจพุทธประวัติบทที่ ๒ สักกชนบทและศากยวงศ์ ๓. รู้และเข้าใจพุทธประวัติบทที่ ๓ พระศาสดาประสูติ ๔. รู้และเข้าใจพุทธประวัติบทที่ ๔ เสด็จออกบรรพชา ๕. รู้และเข้าใจพุทธประวัติบทที่ ๕ ตรัสรู้ ๖. รู้และเข้าใจพุทธประวัติบทที่ ๖ ปฐมเทศนาและปฐมสาวก ๗. รู้และเข้าใจเหตุเกิดและประเภท ศาสนพิธี ๘. รู้และเข้าใจศาสนพิธีหมวดที่ ๑ กุศลพิธี ๙. รู้และเข้าใจศาสนพิธีหมวดที่ ๒ บุญพิธี	๑. อธิบายพุทธประวัติบทที่ ๗ ส่งพระสาวกไปประกาศพระศาสนา ๒. อธิบายพุทธประวัติบทที่ ๘ เสด็จกรุงราชคฤห์ แคว้นมคธ ๓. อธิบายพุทธประวัติบทที่ ๙ ทรงบำเพ็ญพุทธกิจในมคธชนบท ๔. อธิบายพุทธประวัติบทที่ ๑๐ เสด็จสักกชนบท ๕. อธิบายพุทธประวัติบทที่ ๑๑ เสด็จโกศลชนบท ๖. อธิบายพุทธประวัติบทที่ ๑๒ ทรงปลงอายุสังขาร ๗. อธิบายพุทธประวัติบทที่ ๑๓ ถวายพระเพลิงพุทธสรีระ ๘. อธิบายศาสนพิธีหมวดที่ ๓ ทานพิธี ๙. อธิบายศาสนพิธีหมวดที่ ๔ ปกิณณกพิธี	๑. วิเคราะห์อนุพุทธประวัติในส่วนประวัติ ของพระมหาสาวกผู้ได้รับเอตทัคคะ ๔๑ องค์ ๒. วิเคราะห์ศาสนพิธีหมวดที่ ๑ กุศลพิธี ๓. วิเคราะห์ศาสนพิธีหมวดที่ ๒ บุญพิธี	มัธยมศึกษาปีที่ ๔ ๑. วิเคราะห์อนุพุทธประวัติในส่วนประวัติของพระมหาสาวก ผู้ได้รับเอตทัคคะ ๓๙ องค์ ๒. วิเคราะห์ศาสนพิธี หมวดที่ ๓ ทานพิธี ๓. วิเคราะห์ศาสนพิธี หมวดที่ ๔ ปกิณณกพิธี มัธยมศึกษาปีที่ ๕ ๑. วิเคราะห์พุทธานุพุทธประวัติในส่วนปริเฉทที่ ๑ ว่าด้วยชมพุทธรูป ๒. วิเคราะห์พุทธานุพุทธประวัติในส่วนปริเฉทที่ ๒ ว่าด้วยการเสด็จออกบรรพชาและตรัสรู้ ๓. วิเคราะห์พุทธานุพุทธประวัติในส่วนปริเฉทที่ ๓ ว่าด้วยการเสวยวิมุตติสุข ๔. วิเคราะห์พุทธานุพุทธประวัติในส่วนปริเฉทที่ ๔ ว่าด้วยการประทานเอหิภิกขุอุปสัมปทา ๕. วิเคราะห์พุทธานุพุทธประวัติในส่วนปริเฉทที่ ๕ ว่าด้วยการประกาศพระศาสนา ๖. วิเคราะห์พุทธานุพุทธประวัติในส่วนปริเฉทที่ ๖ ว่าด้วยพระอัครสาวก ๗. วิเคราะห์พุทธานุพุทธประวัติในส่วนปริเฉทที่ ๗ ว่าด้วยพระมหากัสสปะ และมหากัจจายนะออกบวช ๘. วิเคราะห์พุทธานุพุทธประวัติในส่วนปริเฉทที่ ๘ ว่าด้วยการโปรดมาณพ ๑๖ คน

ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้ ชั้นปี			ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้ ช่วงชั้น
ม. ๑	ม. ๒	ม. ๓	ม. ๔ – ม. ๖
			มัธยมศึกษาปีที่ ๖ ๑. วิเคราะห์พุทธานุพุทธประวัติในส่วนปริเฉทที่ ๙ ว่าด้วยการอนุญาตบัญญัติจตุตถกรรมวาจา ๒. วิเคราะห์พุทธานุพุทธประวัติในส่วนปริเฉทที่ ๑๐ ว่าด้วยการเสด็จกรุงกบิลพัสดุ์ ๓. วิเคราะห์พุทธานุพุทธประวัติในส่วนปริเฉทที่ ๑๑ ว่าด้วยศากยวงศ์ออกบวช ๔. วิเคราะห์พุทธานุพุทธประวัติในส่วนปริเฉทที่ ๑๒ ว่าด้วยพระโสณโกฬิวิสะและพระรัฐบาลออกบวช ๕. วิเคราะห์พุทธานุพุทธประวัติในส่วนปริเฉทที่ ๑๓ ว่าด้วยการเสด็จโปรดพระพุทธบิดา พระพุทธมารดาและเสด็จดับขันธปรินิพพาน ๖. วิเคราะห์เหตุการณ์ก่อนพุทธปรินิพพาน ๗. วิเคราะห์เหตุการณ์หลังพุทธปรินิพพาน

คำอธิบายรายสาระการเรียนรู้พุทธประวัติ

รหัสสาระ ส ๒๑๒๒๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
เวลา ๑ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑

ศึกษาความสำคัญของพุทธประวัติในเรื่อง อาณาจักรต่างๆ วรรณะ ๔ ความคิดเห็น ลัทธิพื้นเมือง สรูปชื่อแคว้นและชื่อเมืองหลวงในครั้งพุทธกาล วิธีการปกครอง ศาถายวงศ์ เหตุที่ประสูติที่ลุมพินีวัน อภินิหารของพระมหาบุรุษ อสิตดาบสเข้าเฝ้า ขนานพระนาม พระมารดาทิวงคต ได้ปฐมฌานในวันแรกนาขวัญ ศึกษาศิลปวิทยา อภิเชกสมรส พระประยูรญาติ

ศึกษาความสำคัญของเหตุเกิดศาสนพิธี ประเภทของศาสนพิธี พิธีแสดงตนเป็นพุทธมามกะ เหตุผลและโอกาสในการแสดงตนเป็นพุทธมามกะ ระเบียบพิธีในการแสดงตนเป็นพุทธมามกะ พิธีรักษาศูโบสถศีล พิธีเวียนเทียนในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา

โดยใช้กระบวนการสอนพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม การสร้างความคิดรวบยอด การฝึกกระบวนการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนสื่อความหมายอย่างมีวิจารณ์ญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความคิด และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาคำถามดำเนินชีวิต

ตระหนักและเห็นคุณค่าพระพุทธศาสนา มีศรัทธาที่ถูกต้อง ปฏิบัติตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา และนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน มีคุณธรรม จริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัยและค่านิยมที่เหมาะสมตามสมณสาธูป

รหัสตัวชี้วัด รวม ๕ ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้

มาตรฐาน ส ๑.๒ ม.๑/๑ ม.๑/๒ ม.๑/๓ ม.๑/๔ ม.๑/๕

คำอธิบายรายสาระการเรียนรู้พุทธประวัติ

รหัสสาระ ส ๒๑๒๒๒ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
เวลา ๑ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒

ศึกษาความสำคัญของพุทธประวัติในเรื่อง ปัญจวัคคีย์ออกบวช ทรงศึกษาลัทธิของสองดาบส ทรงบำเพ็ญทุกรกิริยา อุปมา ๓ ข้อ ปัญจวัคคีย์หลีกหนี ตรัสรู้ เหตุการณ์จวนจะตรัสรู้ทรงชนะพญามาร บุคคลที่เปรียบด้วยดอกบัว ๔ เหล่า โปรดปัญจวัคคีย์ ทรงแสดงปฐมเทศนา ปฐมสาวก ทรงแสดงอนัตตลักขณสูตร

ศึกษาความสำคัญของศาสนพิธีในเรื่องการประกอบพิธีทำบุญงานมงคล วิธีการจัดและถวายข้าวบูชาพระพุทธ การประกอบพิธีทำบุญงานอวมงคล

โดยใช้กระบวนการสอนพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม การสร้างความคิดรวบยอด การฝึกกระบวนการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนสื่อความหมายอย่างมีวิจารณ์ญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความคิด และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาคำถามดำเนินชีวิต

ตระหนักและเห็นคุณค่าพระพุทธศาสนา มีศรัทธาที่ถูกต้อง ปฏิบัติตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา และนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน มีคุณธรรม จริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัยและค่านิยมที่เหมาะสมตามสมณสาธูป

รหัสตัวชี้วัด รวม ๔ ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้

มาตรฐาน ส ๑.๒ ม.๑/๔ ม.๑/๕ ม.๑/๖ ม.๑/๗

คำอธิบายรายสาระการเรียนรู้พุทธประวัติ

รหัสสาระ ส ๒๒๒๒๓ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
เวลา ๑ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑

ศึกษาความสำคัญของพุทธประวัติในเรื่อง ยสกุลบุตรออกบวช บิฑามารดาออกติดตาม ยสกุลบุตรสำเร็จเป็นพระอรหันต์ อุบาสิกาคุ้แรก สหายพระยสะ ประทานอุปสมบทไตรสรณคมน์ โปรดภัททวัคคีย์ โปรดชฎิลสามพี่น้อง โปรดพระเจ้าพิมพิสาร ความปรารถนาของพระเจ้าพิมพิสาร ๕ ประการ พระอัครสาวกออกบวช ประทานอุปสมบทแก่พระมหากัสสปะ มหาจาตุรงคสันนิบาต ใจความในโอวาทปาติโมกข์ ทรงอนุญาตเสนาสนะ ทรงแสดงวิธีทำพุพเพตพลี ทรงมอบให้สงฆ์เป็นใหญ่ในการให้อุปสมบทในการให้อุปสมบท โปรดสังคาลมาณพมูลเหตุทำเทวดาพลี เสด็จจนครกบิลพัสดุ์ ทรงแสดงพุทธปาฏิหาริย์ โปรดพุทธบิดา โปรดพระนางพิมพา ราหุลกุมารบรรพชา

ศึกษาความสำคัญของศาสนพิธีในเรื่อง ทานแบ่งตามกาลเวลาที่ถวายมี ๒ อย่าง การถวายทาน ๒ อย่าง คำถวายสังฆทาน (ประเภททั่วไป) และคำถวายสังฆทาน (ประเภทมตกถัต อุทิศผู้ตาย)

โดยใช้กระบวนการสอนพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม การสร้างความคิดรวบยอด การฝึกกระบวนการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนสื่อความหมายอย่างมีวิจารณ์ญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความคิด และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาคำถามดำเนินชีวิต

ตระหนักและเห็นคุณค่าพระพุทธศาสนา มีศรัทธาที่ถูกต้อง ปฏิบัติตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา และนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน มีคุณธรรม จริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัยและค่านิยมที่เหมาะสมตามสมณสาธูป

รหัสตัวชี้วัด รวม ๕ ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้

มาตรฐาน ส ๑.๒ ม.๒/๑ ม.๒/๒ ม.๒/๓ ม.๒/๔ ม.๒/๕

คำอธิบายรายสาระการเรียนรู้พุทธประวัติ

รหัสสาระ ส ๒๒๒๒๔ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
เวลา ๑ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒

ศึกษาความสำคัญของพุทธประวัติในเรื่อง อนาถปิณฑิกเศรษฐีสร้างเชตวันมหาวิหาร เหตุแผ่นดินไหว ๘ ประการ สถานที่ทรงทำนิมิตโอภาส ๑๖ ตำบล ประทานพระโอวาทแก่พระภิกษุสงฆ์ ทรงพระประชวร ตรัสถึงทานนายจุนทะ เสด็จกรุงกุสินารา ทรงปรารภสักการบูชา ทรงแสดงความเป็นไปแห่งเทวดาสังเวชนียสถาน ๔ ตำบลอาการที่ภิกษุจะพึงปฏิบัติในสตรี วิธีปฏิบัติในพระพุทธรูป ๔ ประทานโอวาทแก่พระอานนท์ ตรัสสรรเสริญพระอานนท์ ตรัสเรื่องเมืองกุสินารา ตรัสให้แจ้งข่าวการปรินิพพานแก่มัลล กษัตริย์ โปรดสุภททปริพาชก ประทานโอวาทแก่ภิกษุสงฆ์ ปจฉิมโอวาท ปรีนิพพาน ผู้แสดงสังเวคกถา แบ่งพระบรมสารีริกธาตุ ประเภทแห่งพระสถูปเจดีย์ การทำสังคายนา

ศึกษาความสำคัญของศาสนพิธีในเรื่อง วิธีแสดงความเคารพ วิธีประเคนของพระ วิธีทำหนังสืออาราธนาและทำใบพวารถวายปัจจัย วิธีอาราธนาศีล อาราธนาพระปริตร และอาราธนาธรรม วิธีอาราธนาหลักการอาราธนา คำอาราธนาศีล ๕ คำอาราธนาพระ ปริตร คำอาราธนาธรรม วิธีกรวดน้ำ คำกรวดน้ำแบบสั้น

โดยใช้กระบวนการสอนพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม การสร้างความคิดรวบยอด การฝึกกระบวนการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนสื่อความหมายอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความคิด และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาคำถามดำเนินชีวิต

ตระหนักและเห็นคุณค่าพระพุทธศาสนา มีศรัทธาที่ถูกต้อง ปฏิบัติตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา และนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน มีคุณธรรม จริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัยและค่านิยมที่เหมาะสมตามสมณสาธูป

รหัสตัวชี้วัด รวม ๔ ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้

มาตรฐาน ส ๑.๒ ม.๒/๕ ม.๒/๖ ม.๒/๗ ม.๒/๘

คำอธิบายรายละเอียดการเรียนรู้พุทธประวัติ

รหัสสาระ ส ๒๓๒๒๕ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

เวลา ๑ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑

ศึกษาความสำคัญของอนุพุทธประวัติในเรื่อง ประวัติของพระมหาสาวกผู้ได้รับเอตทัคคะ ๔๑ องค์ (องค์ที่ ๑-๒๐) ได้แก่ ประวัติพระอัญญาโกณฑัญญะ พระสารีบุตรเถระ พระโมคคัลลานเถระ พระมหากัสสปเถระ พระอนูรุทธเถระ พระภัททิยะเถระ พระลูกกุณฑลภัททิยะเถระ พระปิณฑิลการทวาทเถระ พระปัญณณมันตานีบุตรเถระ พระมหากัจจายนเถระ พระจูฬปันถกเถระ พระมหาปันถกเถระ พระสุภูติเถระ พระขทิวณิยเรวตเถระ พระกังขาเรวตเถระ พระโสณโกฬวิสิสเถระ พระโสณกุฎทิณเถระ พระสีวลีเถระ พระวัคคิเถระ พระราหุลเถระ

ศึกษาความสำคัญของศาสนพิธีในเรื่อง พิธีเข้าพรรษา พิธีถอนสังฆี พิธีทำสามัคคีธรรม พิธีทำวัตรสวดมนต์ พิธีทำบุญตักบาตรเทโวโรหณะ พิธีเจริญพระพุทธมนต์ พิธีสวดพระพุทธมนต์ พิธีสวดพระอภิธรรม พิธีสวดมัทธกา และพิธีสวดแจ้ง

โดยใช้กระบวนการสอนพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม สร้างความคิดรวบยอด การฝึกกระบวนการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนสื่อความหมายอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความคิด และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาคำถามดำเนินชีวิต

ตระหนักและเห็นคุณค่าพระพุทธศาสนา มีศรัทธาที่ถูกต้อง ปฏิบัติตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา และนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน มีคุณธรรม จริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัยและค่านิยมที่เหมาะสมตามสมณสาธูป

รหัสตัวชี้วัด รวม ๒ ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้

มาตรฐาน ส ๑.๒ ม.๓/๑ ม.๓/๒

คำอธิบายรายสาระการเรียนรู้พุทธประวัติ

รหัสสาระ ส ๒๓๒๒๖ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
เวลา ๑ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๐.๖ หน่วยกิต ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๒

ศึกษาความสำคัญของอนุพุทธประวัติในเรื่อง ประวัติของพระมหาสาวกผู้ได้รับเอตทัคคะ ๔๑ องค์ (องค์ที่ ๒๑-๔๑) ได้แก่ ประวัติพระอัฐบาลเถระ พระโกณฑธานเถระ พระวัณโณเถระ พระอุปเสนเถระ พระทัฬหฬเถระ พระปิลินทวัจฉเถระ พระพาหิยทารุจิเถระ พระกุมารกัสสปเถระ พระมหาโกฏิเถระ พระอนนทเถระ พระอรุเวลากัสสปเถระ พระกาฬทายีเถระ พระพาลเถระ พระโสภิตเถระ พระอุบาลีเถระ พระนันทเถระ พระนันทเถระ พระมหากัสสปเถระ พระสาตเถระ พระราธเถระ พระโมฆราชเถระ

ศึกษาความสำคัญของศาสนพิธีในเรื่อง พิธีกรรมวันธรรมสวนะ พิธีทำสังฆอุโบสถ พิธีออกพรรษา พิธีสวดถวายพระพร พิธีอนุโมทนากรณิต่างๆ และพิธีแสดงพระธรรมเทศนา

โดยใช้กระบวนการสอนพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม การสร้างความคิดรวบยอด การฝึกกระบวนการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนสื่อความหมายอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความคิดและสามารถนำความรู้ที่ได้ไปเป็นแนวทางในการแก้ปัญหา การดำเนินชีวิต

ตระหนักและเห็นคุณค่าพระพุทธศาสนา มีศรัทธาที่ถูกต้อง ปฏิบัติตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา และนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน มีคุณธรรม จริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัยและค่านิยมที่เหมาะสมตามสมณสาธิต

รหัสตัวชี้วัด รวม ๒ ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้

มาตรฐาน ส ๑.๒ ม.๓/๑ ม.๓/๓

คำอธิบายรายสาระการเรียนรู้พุทธประวัติ

รหัสสาระ ส ๓๑๒๒๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
เวลา ๑ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑

ศึกษาความสำคัญของอนุพุทธประวัติในเรื่อง ประวัติของพระมหาสาวกผู้ไม่ได้รับเอตทัคคะ ๓๙ องค์ (องค์ที่ ๑-๒๐) ได้แก่ พระวัปปเถระ พระภัททิยเถระ พระมหานามเถระ พระอัสสชิเถระ พระยสเถระ พระวิมลเถระ พระสุพาหุเถระ พระปุนณชิเถระ พระควัมปติเถระ พระนทิกัสสปเถระ พระคยาภัสสปเถระ พระอชิตเถระ พระติสสเมตเตยเถระ พระปุนณกเถระ พระเมตตคุเถระ พระโธตเถระ พระอุปสีเถระ พระนันทเถระ พระเหมกเถระ พระโตเทยเถระ

ศึกษาความสำคัญของศาสนพิธีในเรื่อง พิธีถวายสังฆทาน พิธีถวายสลากภัต พิธีตักบาตรข้าวสาร พิธีตักบาตรน้ำผึ้ง พิธีถวายเสนาสนะ กุฏิ วิหาร พิธีถวายศาลาโรงธรรม พิธีถวายผ้าสัสสิกสาฎก พิธีถวายผ้าจำนำพรรษา พิธีถวายผ้าอสังเขกจีวร พิธีถวายผ้าป่า พิธีถวายผ้ากฐิน พิธีถวายรูปเทียนดอกไม้ พิธีลอยกระทง พิธีถวายธงเพื่อบูชา พิธีถวายเวกกุฎี พิธีถวายสะพาน พิธีถวายปราสาทผึ้ง พิธีถวายโรงอุโบสถ พิธีถวายยานพาหนะ พิธีถวายคัมภีร์พระไตรปิฎก และพิธีถวายคัมภีร์พระธรรม

โดยใช้กระบวนการสอนพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม การสร้างความคิดรวบยอด การฝึกกระบวนการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนสื่อความหมายอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความคิด และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาคำถามชีวิต

ตระหนักและเห็นคุณค่าพระพุทธศาสนา มีศรัทธาที่ถูกต้อง ปฏิบัติตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา และนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน มีคุณธรรม จริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัยและค่านิยมที่เหมาะสมตามสมณสาธูป

รหัสตัวชี้วัด รวม ๒ ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้

มาตรฐาน ส ๑.๒ ม.๔/๑ ม.๔/๒

คำอธิบายรายละเอียดการเรียนรู้พุทธประวัติ

รหัสสาระ ส ๓๑๒๒๒ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
เวลา ๑ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒

ศึกษาความสำคัญของอนุพุทธประวัติในเรื่อง ประวัติของพระมหาสาวกผู้ไม่ได้รับเอตทัคคะ ๓๙ องค์ (องค์ที่ ๒๑-๓๙) ได้แก่ พระกัปปเถระ พระชตุกัณณเถระ พระภัทราวุธเถระ พระอุทยเถระ พระโปสาลเถระ พระโฆระเถระ พระปัณณิกเถระ พระภคเถระ พระกิมพลเถระ พระมหาอุทายีเถระ พระเมฆียเถระ พระนาคิตเถระ พระจุนทเถระ พระยโสธเถระ พระเสลเถระ พระมหาปรัณตปเถระ (พระปุลณเถระ) พระสภียเถระ พระนาลกเถระ พระองคุลิมาลเถระ

ศึกษาความสำคัญของศาสนพิธีในเรื่อง วิธีสวดมนต์ไหว้พระของนักเรียน วิธีไหว้ครูของนักเรียน วิธีจับท้ายสายสิญจน์ วิธีบังสุกุลเป็น วิธีบอกศักราช

โดยใช้กระบวนการสอนพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม การสร้างความคิดรวบยอด การฝึกกระบวนการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนสื่อความหมายอย่างมีวิจารณ์ญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความคิด และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาการดำเนินชีวิต

ตระหนักและเห็นคุณค่าพระพุทธศาสนา มีศรัทธาที่ถูกต้อง ปฏิบัติตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา และนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน มีคุณธรรม จริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัยและค่านิยมที่เหมาะสมตามสมณสาธูป

รหัสตัวชี้วัด รวม ๒ ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้

มาตรฐาน ส ๑.๒ ม.๑/๔ ม.๔/๓

คำอธิบายรายละเอียดการเรียนรู้พุทธประวัติ

รหัสสาระ ส ๓๒๒๒๓ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
เวลา ๑ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑

ศึกษาความสำคัญของพุทธาณพุทธประวัติในเรื่อง การนับถือศาสนา การตั้งศากยวงศ์และโกณิวงศ์ เจ้าชายสุทโธทนะทรงอภิเษกสมรส พระโพธิสัตว์จุติลงสู่พระครรภ์ของพระมารดา ปัญจโกลาหล ปัญจบุพพนิมิต ปัญจมหาวิโลกนะ พระนางสิริมหามายาทรงสุบินนิมิต พระโพธิสัตว์ประสูติ สหชาติ ๗ อสิตดาบสเข้าเฝ้า ทำนาย พระลักษณะและขนานพระนาม พระนางสิริมหามายาทิวงคต ทรงบรรลุปฐมฌาน ทรงอภิเษกสมรส เทวทูต ราหุล กุมารประสูติ ทอดพระเนตรพระราหุลกุมาร เสด็จออกบรรพชา พระเจ้าพิมพิสารตรัสขอปฏิญญา ทรงศึกษาใน

สำนักดาบส การบำเพ็ญทุกรกิริยา การตรัสรู้ สัตตมหาสถาน พรหมอาราธนา อายุสังขารอิฐฐาน แสดงอัมมจักกัปวัตตสูตร

โดยใช้กระบวนการสอนพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม การสร้างความคิดรวบยอด การฝึกกระบวนการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนสื่อความหมายอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความคิด และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาคำถามในชีวิต

ตระหนักและเห็นคุณค่าพระพุทธศาสนา ปฏิบัติตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ และนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน มีคุณธรรม จริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัยและค่านิยมที่เหมาะสมตามสมณสาธูป

รหัสตัวชีวิต รวม ๓ ตัวชีวิต/ผลการเรียนรู้

มาตรฐาน ส ๑.๒ ม.๕/๑ ม.๕/๒ ม.๕/๓

คำอธิบายรายละเอียดการเรียนรู้พุทธประวัติ

รหัสสาระ ส ๓๒๒๒๔ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
เวลา ๑ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ภาคเรียนที่ ๒

ศึกษาความสำคัญของพุทธาณพุทธประวัติในเรื่อง ปัญจวัคคีย์อุปสมบท ทรงแสดงอนัตตลักขณสูตร ยสกุลบุตรอุปสมบท อุบาสกคนแรกในพระพุทธศาสนา อุบาสิกาคนแรกในพระพุทธศาสนา สหายของพระยสะออกบวช ส่งพระสาวกไปประกาศพระพุทธศาสนา โปรดภัททวัคคีย์ โปรดชฎิลสามพี่น้อง พระเจ้าพิมพิสารบรรลุนิพพาน ปัตติผล ประวัติพระสารีบุตรเถระ ประวัติพระโมคคัลลานเถระ ประวัติพระมหากัสสปเถระ ประวัติพระมหากัจจายนเถระ ประวัติมาณพ ๑๖ คน ตำแหน่งเอตทัคคะ คำถามและวิสัชนาในโสฬสมานพปัญหา

โดยใช้กระบวนการสอนพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม การสร้างความคิดรวบยอด การฝึกกระบวนการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนสื่อความหมายอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความคิด และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาคำถามในชีวิต

ตระหนักและเห็นคุณค่าพระพุทธศาสนา ปฏิบัติตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ และนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน มีคุณธรรม จริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัยและค่านิยมที่เหมาะสมตามสมณสาธูป

รหัสตัวชีวิต รวม ๔ ตัวชีวิต/ผลการเรียนรู้

มาตรฐาน ส ๑.๒ ม.๕/๔ ม.๕/๕ ม.๕/๖ ม.๕/๗ ม.๕/๘

คำอธิบายรายละเอียดการเรียนรู้พุทธประวัติ

รหัสสาระ ส ๓๓๒๒๕ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
เวลา ๑ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ภาคเรียนที่ ๑

ศึกษาความสำคัญของพุทธาณพุทธประวัติในเรื่อง ราชนคราณมณอุปสมบท พระปณณมานตานีบุตร กาฬทายีอำมาตย์บรรลุนิพพาน ฝนโภกขรรพชก พระเจ้าสุทโธทนะบรรลุนิพพาน ปัตติผล โปรดพระนางมหาปชาบดี พระเจ้าสุทโธทนะบรรลุนิพพานาคามีผล โปรดพระนางพิมพา นันทกุมารอุปสมบท ราหุลกุมารบรรพชา พระราช

กุมารแห่งศากยวงศ์ออกผนวช พระเวททัตทำอนันตริยกรรม แผนลอบปลงพระชนม์ พระเวททัตถูกธรณีสูบ ประวัติ
พระโสณโกฬวิสะ ประวัติพระรัฐบาลเถระ

โดยใช้กระบวนการสอนพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม สร้างความคิดรวบยอด การฝึกกระบวนการอ่าน
คิด วิเคราะห์ และเขียนสื่อความหมายอย่างมีวิจารณ์ญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ
ความคิด และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาการดำเนินชีวิต

ตระหนักและเห็นคุณค่าพระพุทธศาสนา ปฏิบัติตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา พระราชบัญญัติ
คณะสงฆ์ และนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน มีคุณธรรม จริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัยและ
ค่านิยมที่เหมาะสมตามสมณสาธูป

รหัสตัวชี้วัด รวม ๔ ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้

มาตรฐาน ส ๑.๒ ม.๖/๑ ม.๖/๒ ม.๖/๓ ม.๖/๔

คำอธิบายรายละเอียดการเรียนรู้พุทธประวัติ

รหัสสาระ ส ๓๓๒๒๖ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
เวลา ๑ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ภาคเรียนที่ ๒

ศึกษาความสำคัญของพุทธานุพุทธประวัติในเรื่อง โปรดพระเจ้าสุทโธทนะมหาราช พระเจ้าสุทโธทนะ
บรรลอรหัตผล พระพุทธบิดาปรินิพพาน การถวายพระเพลิงพระบรมศพพระเจ้าสุทโธทนะ พระนางมหาปชาบดี
ผนวชเป็นภิกษุณี ครุธรรม ๘ พระนางพิมพาผนวชเป็นภิกษุณี ยมกปาฏิหาริย์ นิครนถ์นาฏบุตรเหาะไม่ขึ้น พระปณ
โฑลภารทวาชะเหาะไปเอาบาตร พวกเดียรติยทำสำแดงฤทธิ์ ทรงแสดงยมกปาฏิหาริย์ โปรดพระพุทธมารดา พระ
พุทธองค์เสด็จจากดาวดึงส์ ทรงปรารภชาตรธรรม ทรงปลงอายุสังขาร บิณฑบาตครั้งสุดท้าย สังเวชนียสถาน ๔ สาวก
องค์สุดท้าย เสด็จดับขันธปรินิพพาน อัญเชิญพระบรมศพออกจากพระนคร ถวายพระเพลิงพระบรมศพ แบ่งพระ
บรมสารีริกธาตุ สัมมาสัมพุทธเจดีย์ การสังคายนาพระธรรมวินัย ความเป็นมาของการสังคายนา สังคายนาครั้งที่ ๑
สังคายนาครั้งที่ ๒ สังคายนาครั้งที่ ๓ การส่งสมณทูตไปประกาศพระศาสนา อันตรธาน

โดยใช้กระบวนการสอนพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม การสร้างความคิดรวบยอด การฝึกกระบวนการ
อ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนสื่อความหมายอย่างมีวิจารณ์ญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้ ความ
เข้าใจ ความคิดและสามารถนำความรู้ที่ได้ไปเป็นแนวทางในการแก้ปัญหา การดำเนินชีวิต

ตระหนักและเห็นคุณค่าพระพุทธศาสนา ปฏิบัติตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา พระราชบัญญัติ
คณะสงฆ์ และนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน มีคุณธรรม จริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัยและ
ค่านิยมที่เหมาะสมตามสมณสาธูป

รหัสตัวชี้วัด รวม ๓ ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้

มาตรฐาน ส ๑.๒ ม.๖/๕ ม.๖/๖ ม.๖/๗

สาระการเรียนรู้วินัย

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ความสำคัญรายสาระการเรียนรู้วินัย

สาระการเรียนรู้ เป็นวิชาที่กล่าวถึงพระวินัยซึ่งเป็นคำสอนที่พระพุทธเจ้าทรงตั้งขึ้น เป็นกฎเกณฑ์ ข้อบังคับ ระเบียบข้อห้ามที่น้อยตามความผิดที่กระทำแล้วสั่งสอนให้สำรวมระวังมิให้ปฏิบัติ ให้ปฏิบัติตามข้อที่ ทรงอนุญาต งดเว้นข้อที่ทรงห้าม วิชาวินัยจึงเป็นวิชาที่มุ่งให้ผู้ศึกษาทราบรายละเอียดของพระวินัย แล้วมุ่งรักษาให้ บริสุทธิ์ พระวินัยถือว่าเป็นรากแก้วของพระศาสนา เพราะเป็นตัวบ่งชี้หรือวัดความเจริญและความเสื่อมของพระ ศาสนาได้ ทั้งนี้ได้จากการปฏิบัติตามพระวินัยของพระภิกษุ หากปฏิบัติตามพระวินัยได้มากก็แสดงว่าเจริญและ หากปฏิบัติย่อหย่อนก็แสดงว่าเสื่อม

สาระการเรียนรู้วินัย เป็นสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และ วัฒนธรรม เป็นสาระที่จะทำให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตามพระวินัยบัญญัติจนเกิดเป็นนิสัยและ นำไปใช้ประโยชน์ในงานสังคมและกิจของสงฆ์ ทำให้นักเรียนฝึกอบรมตนเองทั้งกาย วาจา และใจ ให้เรียบร้อย ตลอดถึงเป็นผู้มีวัตรปฏิบัติดีมีการสำรวมอันควรแก่ฐานานุกรม

เปรียบเสมือนเส้นทางเดินของมนุษย์ที่จะนำไปสู่เป้าหมายชีวิต เป็นบ่อเกิดความเคารพเลื่อมใสในพระ รัตนตรัยอันเป็นหลักชัยแห่งพระพุทธศาสนาส่งผลถึงความสงบสุขของผู้คนในสังคมและเป็นกรอบของสังคมที่จะ นำไปสู่การปฏิบัติในการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

ธรรมชาติหรือลักษณะเฉพาะของสาระการเรียนรู้วินัย

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ว่าด้วยการอยู่ร่วมกันในสังคม ที่มีความเชื่อม สัมพันธ์กันและมีความแตกต่างกันอย่างหลากหลาย เพื่อช่วยให้สามารถปรับตนเองกับบริบทสภาพแวดล้อมเป็น พลเมืองดี มีความรับผิดชอบ มีความรู้ ทักษะ คุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่เหมาะสม

พระวินัย หมายถึง กฎระเบียบข้อบังคับ หรือขนบธรรมเนียมประเพณีที่จะต้องปฏิบัติให้เป็นไป

ในทางเดียวกันของหมู่ภิกษุสงฆ์ เพื่อให้เกิดความเลื่อมใสแก่ผู้พบเห็น เพื่อมีอาจารย์อันงามเป็นระเบียบ เรียบร้อย อันจะนำไปสู่การประพฤติปฏิบัติชอบ เป็นการเอื้อต่อการประพฤติธรรมทางจิตต่อไป

หากจะเปรียบเทียบให้เด่นชัดขึ้นมา พระวินัยนี้ก็เปรียบกับกฎระเบียบหรือกฎเกณฑ์กติกาของสังคม หนึ่งๆ ที่อยู่ร่วมกันโดยมีกติกาตกลงกันไว้ ถ้าใครฝ่าฝืน ต้องถูกลงโทษตามกติกาที่ตั้งไว้นั้นหรือจะเปรียบเทียบกับ กฎหมายบ้านเมืองของประเทศหนึ่งๆ ที่มีกฎหมายตราไว้สำหรับพลเมืองของประเทศนั้นๆ ได้ปฏิบัติร่วมกัน ถ้าใคร ฝ่าฝืนก็มีความผิด

นักเรียนผู้มาบรรพชาอุปสมบทเป็นภิกษุสามเณรในพระพุทธศาสนาย่อมออกจากสกุลต่างๆ กัน มีทั้ง อุปนิสสัยใจคอ มรรยาทและความประพฤติย่อมไม่เหมือนกัน เมื่อมาบรรพชาอุปสมบทถือเพศเป็นสมณะแล้วต่าง คนต่างประพฤติปฏิบัติขนบธรรมเนียมตามชอบใจ เหมือนคลุ่ดสัตว์ไม่ได้ เพราะหมู่คณะที่ตั้งอยู่โดยไม่มีอะไรเป็นหลัก ย่อมไม่มั่นคงยั่งยืนถาวร พระพุทธเจ้าพระองค์ผู้เป็นธรรมราชาและสังฆบิดร คือ พระบิดาของพระภิกษุสงฆ์ จึงทรง ตั้งวินัยบัญญัติขึ้นไว้เพื่อเป็นปทัฏฐานแบบอย่างสำหรับปรับความประพฤติของเหล่าภิกษุให้เป็นไปในแนวเดียวกัน และปกครองกันตามที่พระวินัยบัญญัติ

ดังนั้น สาระการเรียนรู้วินัย จึงมีลักษณะเฉพาะที่มุ่งเน้นให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับพระวินัยบัญญัติมีค่านิยมที่ดีงามและมุ่งเน้นให้นักเรียนปฏิบัติตามหลักพระวินัยบัญญัติ และประกาศ กฎ ระเบียบ คำสั่งมหาเถรสมาคม และพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ ทั้งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต

วิสัยทัศน์สาระการเรียนรู้วินัย

นักเรียนเป็นผู้มีความรู้ ทักษะ กระบวนการ คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมตามหลักสูตรการศึกษา พระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา มีความรู้ความเข้าใจในหลักพระวินัยบัญญัติ สามารถถ่ายทอดความคิดและแนวปฏิบัติไปยังสังคมได้อย่างสร้างสรรค์ ตลอดจนใช้หลักพระวินัยเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาต่อและการดำรงชีวิตได้ถูกต้อง

พันธกิจสาระการเรียนรู้วินัย

สาระการเรียนรู้พระวินัยนี้ เป็นการศึกษาที่มุ่งให้พระภิกษุสามเณรพัฒนาตนเองประพฤติ ปฏิบัติตามพระวินัยบัญญัติเป็นศาสนทายาทที่ดีและนำความรู้จากการศึกษาไปพัฒนาศาสนา สังคม โดยมุ่งปลูกฝังให้พระภิกษุสามเณรมีคุณลักษณะดังต่อไปนี้

๑. มุ่งให้นักเรียนเห็นคุณค่าของพระวินัยบัญญัติและยินดีที่จะปฏิบัติตามในฐานะเป็นศาสนทายาท
๒. มุ่งให้นักเรียนสามารถเผยแผ่พระวินัยบัญญัติที่เหมาะสมกับสภาพปัญหาของบุคคลและสังคม
๓. มุ่งให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในพระวินัยบัญญัติอย่างแท้จริง
๔. มุ่งให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจและความเคารพเลื่อมใสในพระรัตนตรัย

เป้าหมายหรือความคาดหวังของสาระการเรียนรู้วินัย

การจัดการเรียนการสอนสาระการเรียนรู้วินัย เป็นส่วนหนึ่งในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑ มีความคาดหวังว่า เมื่อนักเรียนเรียนสาระการเรียนรู้วินัยอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายแล้ว นักเรียนจะมีเจตคติที่ดีต่อสาระการเรียนรู้วินัย

๑. สามารถใช้พระวินัยบัญญัติแสวงหาความรู้ในการประพฤติปฏิบัติตนสำหรับการดำเนินชีวิตแห่งความเป็นสมณสารูป
๒. เพื่อการศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น
๓. เข้าใจในความหมายและแนวปฏิบัติอันหลากหลายของพระวินัยบัญญัติ
๔. สามารถถ่ายทอดความคิดและแนวปฏิบัติไปสู่สังคมไทยได้อย่างสร้างสรรค์

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสาระการเรียนรู้วินัย

๑. นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจและความเคารพเลื่อมใสในพระรัตนตรัย
๒. นักเรียนเห็นคุณค่าของพระวินัยบัญญัติ และยินดีปฏิบัติตามในฐานะเป็นศาสนทายาท
๓. นักเรียนสามารถเผยแผ่พระวินัยบัญญัติที่เหมาะสมกับสภาพและปัญหาของบุคคล สังคมและประเทศชาติ
๔. นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในหลักพระวินัยบัญญัติ
๕. นักเรียนเห็นคุณค่าของพระพุทธศาสนา และธำรงรักษาไว้ในฐานะเป็นศาสนาประจำชาติ เป็นบ่อเกิดวัฒนธรรมไทย เป็นมรดกอันสำคัญยิ่งของชาติ

๖. นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑ และหลักสูตรการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้วินัย

สาระที่ ๑ พระพุทธศาสนา

มาตรฐาน ส ๑.๓ รู้ เข้าใจ และปฏิบัติตนตามหลักพระวินัยบัญญัติและประกาศ กฎ ระเบียบ คำสั่งมหาเถรสมาคม และพระราชบัญญัติคณะสงฆ์

คุณภาพผู้เรียน

สาระการเรียนรู้วินัยเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เป็นสาระการเรียนรู้พื้นฐานที่ให้นักเรียนในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ต้องศึกษาตั้งแต่ระดับ ๒ ถึงระดับ ๓ มุ่งเน้นให้นักเรียนได้ศึกษาภาควินัยบัญญัติ มีความรู้ มีทักษะ และกระบวนการด้านพระวินัยบัญญัติในฐานะเป็นหลักปฏิบัติในทางพระพุทธศาสนา

จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓, ๖ (ระดับ ๒, ๓) นักเรียนจะมีคุณภาพ ดังนี้

- มีความรู้ ความเข้าใจในพระวินัยบัญญัติของพระพุทธองค์ มีหลักปฏิบัติและศรัทธาที่ถูกต้องในทางพระพุทธศาสนา มีความยึดมั่นและปฏิบัติตนตามหลักพระวินัยบัญญัติ สามารถนำไปประยุกต์ใช้แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต
- มีการพัฒนาตนเป็นพลเมืองที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม ปฏิบัติตนตามหลักพระวินัยบัญญัติมีค่านิยมอันพึงประสงค์ สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข รวมทั้งมีศักยภาพเพื่อการศึกษาต่อในชั้นสูงตามความประสงค์
- ได้เรียนรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปฐมเหตุแห่งพระวินัยบัญญัติเพื่อการพัฒนาชีวิต
- มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับศาสนาสมัยก่อนพุทธกาล สมัยพุทธกาล และสมัยหลังพุทธกาล
- มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประวัติพุทธศาสนาในประเทศต่างๆ
- มีศรัทธามั่นคง และดำรงตนอย่างถูกต้องเหมาะสมในพระวินัยบัญญัติ
- เกิดความมั่นใจในการดำเนินชีวิตประจำวันและสามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมทางสังคมได้

อย่างถูกต้องเหมาะสม

มีจิตสำนึกในพระวินัยบัญญัติ สามารถส่งเสริมความสงบสุขในสังคมด้วยการนำหลักปฏิบัติตามพระวินัยบัญญัติไปใช้ในการแก้ปัญหาสังคมตลอดถึงปฏิบัติเพื่อความพ้นทุกข์

สาระที่ ๑ พระพุทธศาสนา

มาตรฐาน ส ๑.๓ รู้ เข้าใจ และปฏิบัติตนตามหลักพระวินัยบัญญัติและประกาศ กฎ ระเบียบ คำสั่งมหาเถรสมาคม และพระราชบัญญัติคณะสงฆ์

ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้ ชั้นปี			ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้ ช่วงชั้น
ม. ๑	ม. ๒	ม. ๓	ม. ๔ – ม. ๖
๑. รู้และเข้าใจปฐมเหตุพระวินัยบัญญัติ กัณฑ์ที่ ๑ อุปสัมปทา	๑. อธิบายปฐมเหตุพระวินัยบัญญัติกัณฑ์ที่ ๖ นิสสัคคียปาจิตตีย์ ๓๐	๑. วิเคราะห์ปฐมเหตุพระวินัยบัญญัติกัณฑ์ ที่ ๑๑ กายบริหาร	มัธยมศึกษาปีที่ ๔ ๑. วิเคราะห์ปฐมเหตุพระวินัยบัญญัติกัณฑ์ที่ ๑๗ อุโบสถ ปาวรณา ๒. วิเคราะห์ปฐมเหตุพระวินัยบัญญัติกัณฑ์ที่ ๑๘ อุปถกิริยา ๓. วิเคราะห์ปฐมเหตุพระวินัยบัญญัติกัณฑ์ที่ ๑๙ กาลิก ๔ ๔. วิเคราะห์ปฐมเหตุพระวินัยบัญญัติกัณฑ์ที่ ๒๐ ภณฑะต่างเจ้าของ ๕. วิเคราะห์ปฐมเหตุพระวินัยบัญญัติกัณฑ์ที่ ๒๑ วินัยกรรม ๖. วิเคราะห์ปฐมเหตุพระวินัยบัญญัติกัณฑ์ที่ ๒๒ ปภินณกะ
๒. รู้และเข้าใจปฐมเหตุพระวินัยบัญญัติ กัณฑ์ที่ ๒ พระวินัย	๒. อธิบายปฐมเหตุพระวินัยบัญญัติกัณฑ์ที่ ๗ ปาจิตตีย์ ๙๒	๒. วิเคราะห์ปฐมเหตุพระวินัยบัญญัติกัณฑ์ ที่ ๑๒ บริหารอุปโภค	
๓. รู้และเข้าใจปฐมเหตุพระวินัยบัญญัติ กัณฑ์ที่ ๓ สิกขาบท	๓. อธิบายปฐมเหตุพระวินัยบัญญัติกัณฑ์ที่ ๘ ปาฏิเทสนียะ ๔ และเสขยวัตร ๗๕	๓. วิเคราะห์ปฐมเหตุพระวินัยบัญญัติกัณฑ์ ที่ ๑๓ นิสสัย	
๔. รู้และเข้าใจปฐมเหตุพระวินัยบัญญัติ กัณฑ์ที่ ๔ ปาราชิก ๔	๔. อธิบายปฐมเหตุพระวินัยบัญญัติกัณฑ์ที่ ๙ อธิกรณสมณะ ๗	๔. วิเคราะห์ปฐมเหตุพระวินัยบัญญัติกัณฑ์ ที่ ๑๔ วัตร	
๕. รู้และเข้าใจปฐมเหตุพระวินัยบัญญัติ กัณฑ์ที่ ๕ สังฆาทิเสส ๑๓	๕. อธิบายปฐมเหตุพระวินัยบัญญัติกัณฑ์ที่ ๑๐ มาตรการ	๕. วิเคราะห์ปฐมเหตุพระวินัยบัญญัติกัณฑ์ ที่ ๑๕ การวะ	
		๖. วิเคราะห์ปฐมเหตุพระวินัยบัญญัติกัณฑ์ ที่ ๑๖ จำพรรษา	
			มัธยมศึกษาปีที่ ๕ ๑. วิเคราะห์ปฐมเหตุพระวินัยบัญญัติกัณฑ์ที่ ๒๓ สังฆกรรม ๒. วิเคราะห์ปฐมเหตุพระวินัยบัญญัติกัณฑ์ที่ ๒๔ สีมา ๓. วิเคราะห์ปฐมเหตุพระวินัยบัญญัติกัณฑ์ที่ ๒๕ สมมติเจ้าหน้าที่ทำการสงฆ์

ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้ ชั้นปี			ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้ ช่วงชั้น
ม. ๑	ม. ๒	ม. ๓	ม. ๔ – ม. ๖
			๔. วิเคราะห์ปฐมเหตุพระวินัยบัญญัติกัณฑ์ที่ ๒๖ กฐิน ๕. วิเคราะห์ปฐมเหตุพระวินัยบัญญัติกัณฑ์ที่ ๒๗ บรรพชาและอุปสมบท ๖. รู้และเข้าใจพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ มัธยมศึกษาปีที่ ๖ ๗. วิเคราะห์ปฐมเหตุพระวินัยบัญญัติกัณฑ์ที่ ๒๘ วิธีระงับวิวาทาธิกรณ์ ๘. วิเคราะห์ปฐมเหตุพระวินัยบัญญัติกัณฑ์ที่ ๒๙ วิธีระงับอนวาทาธิกรณ์ ๙. วิเคราะห์ปฐมเหตุพระวินัยบัญญัติกัณฑ์ที่ ๓๐ วิธีระงับอาปตตาทิกรณ์ ๑๐. วิเคราะห์ปฐมเหตุพระวินัยบัญญัติกัณฑ์ที่ ๓๑ กิจจาธิกรณ์และวิธีระงับด้วยนาคหะ ๑๑. วิเคราะห์ปฐมเหตุพระวินัยบัญญัติกัณฑ์ที่ ๓๒ สังฆเภทและสังฆสามัคคี ๑๒. วิเคราะห์ปฐมเหตุพระวินัยบัญญัติกัณฑ์ที่ ๓๓ ปกิณณกะ ๑๓. รู้และเข้าใจกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง และมติมหาเถรสมาคมที่เกี่ยวกับโรงเรียนพระปริยัติ ธรรม แผนกสามัญศึกษา

คำอธิบายรายสาระการเรียนรู้วินัย

รหัสสาระ ส ๒๑๒๓๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
เวลา ๑ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑

ศึกษาความสำคัญของปฐมเหตุพระวินัยบัญญัติในเรื่อง วิถีอุปสมบท วิธีการอุปสมบทด้วยญัตติจตุตถกรรม อนุศาสน์ ๘ อย่าง สิกขา ๓ สงฆ์มี ๒ ประเภท อัญญาจิกขาอุปสัมปทา (การบวชภิกษุณี), การบัญญัติพระวินัยอาบัติ ประเภทของอาบัติ สมุฏฐานแห่งอาบัติ อาบัติเพ่งโดยเจตนา ๒ อย่าง โทษของอาบัติ อาการที่ต้องอาบัติ ๖ อย่าง หลักการปฏิบัติในการออกจากอาบัติ อาการที่ทรงบัญญัติพระวินัย อาณิสสแห่งการปฏิบัติตามพระวินัย จุดมุ่งหมายของการ ญัตติพระวินัย ๘ อย่าง ประโยชน์ของการบัญญัติพระวินัย มังสะ (เนื้อ) ๑๐ อย่าง ที่ห้ามภิกษุฉัน วินัย ๒ ประเภท

โดยใช้กระบวนการสอนพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม การสร้างความคิดรวบยอด การฝึกกระบวนการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนสื่อความหมายอย่างมีวิจารณ์ญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความคิด และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาการดำเนินชีวิต

ตระหนักและเห็นคุณค่าของพระวินัยที่พระพุทธเจ้าทรงบัญญัติขึ้น ปฏิบัติตนตามหลักพระวินัยบัญญัติ และนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน มีคุณธรรม จริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัยและค่านิยมที่เหมาะสมตามสมณสาธูป

รหัสตัวชี้วัด รวม ๒ ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้

มาตรฐาน ส ๑.๓ ม.๑/๑ ม.๑/๒

คำอธิบายรายสาระการเรียนรู้วินัย

รหัสสาระ ส ๒๑๒๓๒ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
เวลา ๑ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒

ศึกษาความสำคัญของปฐมเหตุพระวินัยบัญญัติในเรื่อง สิกขาบทที่มาในพระปาฏิโมกข์ การปรับอาบัติ ๒ อย่าง อุทเทส อันตราย ๑๐, ปาราชิก ๔ อาการที่ปรับอาบัติรองลงมา องค์แห่งการเสพเมถุน ๒ อย่าง อาการที่ไม่ต้องอาบัติ อวหาร ๑๓ การปรับอาบัติ องค์แห่งการลักทรัพย์ อาการที่ไม่ต้องอาบัติ องค์แห่งการฆ่า อาการที่ไม่ต้องอาบัติ องค์แห่งการอวดอุตตริมนุสสธรรม, สังฆาติเสส ๑๓ อนียต ๒ ที่ลับ ๒ อย่าง วิธีปรับอาบัติ

โดยใช้กระบวนการสอนพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม การสร้างความคิดรวบยอด การฝึกกระบวนการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนสื่อความหมายอย่างมีวิจารณ์ญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความคิด และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาการดำเนินชีวิต

ตระหนักและเห็นคุณค่าของพระวินัยที่พระพุทธเจ้าทรงบัญญัติขึ้น ปฏิบัติตนตามหลักพระวินัยบัญญัติ และนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน มีคุณธรรม จริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัยและค่านิยมที่เหมาะสมตามสมณสาธูป

รหัสตัวชี้วัด รวม ๓ ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้

มาตรฐาน ส ๑.๓ ม.๑/๓ ม.๑/๔ ม.๑/๕

คำอธิบายรายสาระการเรียนรู้วินัย

รหัสสาระ ส ๒๒๒๓๓ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
เวลา ๑ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑

ศึกษาความสำคัญของปฐมเหตุพระวินัยบัญญัติในเรื่อง นิสสัคคียปาจิตติย ๓๐ จีวรวรรคที่ ๑ (หมวดว่าด้วยจีวร) โกสิยวรรคที่ ๒ (หมวดว่าด้วยสันถัต) ปัตตวรรคที่ ๓ (หมวดว่าด้วยบาตร), ปาจิตติย ๙๒ มุสาวาทวรรค หมวดว่าด้วยพุดปด ภูตคามวรรค หมวดว่าด้วยการพรากภูตคาม โอวาทวรรค หมวดว่าด้วยเรื่องสั่งสอนภิกษุณี โภชนวรรค หมวดว่าด้วยการฉันอาหาร อเจลกวรรค หมวดว่าด้วยนักบวชนอกศาสนา สุราปานวรรค หมวดว่าด้วยดื่มน้ำเมา สัปดาณวรรค หมวดว่าด้วยฉันน้ำมีตัวสัตว์ สหธรรมิกวรรค หมวดว่าด้วยสหธรรมิก รตนวรรค หมวดว่าด้วยรัตนะ

โดยใช้กระบวนการสอนพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม การสร้างความคิดรวบยอด การฝึกกระบวนการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนสื่อความหมายอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความคิด และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาการดำเนินชีวิต

ตระหนักและเห็นคุณค่าของพระวินัยที่พระพุทธเจ้าทรงบัญญัติขึ้น ปฏิบัติตนตามหลักพระวินัยบัญญัติ และนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน มีคุณธรรม จริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัยและค่านิยมที่เหมาะสมตามสมณสาธูป

รหัสตัวชี้วัด รวม ๒ ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้

มาตรฐาน ส ๑.๓ ม.๒/๑ ม.๒/๒

คำอธิบายรายสาระการเรียนรู้วินัย

รหัสสาระ ส ๒๒๒๓๔ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
เวลา ๑ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒

ศึกษาความสำคัญของปฐมเหตุพระวินัยบัญญัติในเรื่อง ปาฏิเทสนียะ ๔ เสดยวัตร ๗๕ สาธูปหมวดที่ ๑ โภชนปฏิสังยุตหมวดที่ ๒ ธัมมเทศนาปฏิสังยุตหมวดที่ ๓ ปกิณณกะหมวดที่ ๔, อธิกรณ์ ๔ อธิกรณ์สมณะ ๗ วิธีระงับอธิกรณ์, มาตรา ได้แก่ มาตราเวลา มาตราวัด มาตราตวง มาตราชั่ง และมาตรารูปะ

โดยใช้กระบวนการสอนพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม การสร้างความคิดรวบยอด การฝึกกระบวนการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนสื่อความหมายอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความคิด และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาการดำเนินชีวิต

ตระหนักและเห็นคุณค่าของพระวินัยที่พระพุทธเจ้าทรงบัญญัติขึ้น ปฏิบัติตนตามหลักพระวินัยบัญญัติ และนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน มีคุณธรรม จริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัยและค่านิยมที่เหมาะสมตามสมณสาธูป

รหัสตัวชี้วัด รวม ๓ ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้

มาตรฐาน ส ๑.๓ ม.๒/๓ ม.๒/๔ ม.๒/๕

คำอธิบายรายสาระการเรียนรู้วินัย

รหัสสาระ ส ๒๓๒๓๕ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
เวลา ๑ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑

ศึกษาความสำคัญของปฐมเหตุพระวินัยบัญญัติในเรื่อง อธิบายกายบริหารทั้ง ๑๔ ข้อ, บริหารอุปก
ได้แก่ จีวร บาตร เครื่องอุปก และเครื่องเสนาสนะ, นิสสัย มูลเหตุที่ทรงอนุญาตให้มีอุปัชฌาย์อาจารย์ วิธีถือพระ
อุปัชฌาย์ วิธีประณามและถอนประณาม การถือภิกษุอื่นเป็นอาจารย์ นิสสัยมุตตะกะ

โดยใช้กระบวนการสอนพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม สร้างความคิดรวบยอด การฝึกกระบวนการอ่าน
คิด วิเคราะห์ และเขียนสื่อความหมายอย่างมีวิจารณ์ญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ
ความคิด และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาการดำเนินชีวิต

ตระหนักและเห็นคุณค่าของพระวินัยที่พระพุทธเจ้าทรงบัญญัติขึ้น ปฏิบัติตนตามหลักพระวินัยบัญญัติ
และนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตรประจำวัน มีคุณธรรม จริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัยและค่านิยมที่
เหมาะสมตามสมณสาธูป

รหัสตัวชี้วัด รวม ๓ ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้
มาตรฐาน ส ๑.๓ ม.๓/๑ ม.๓/๒ ม.๓/๓

คำอธิบายรายสาระการเรียนรู้วินัย

รหัสสาระ ส ๒๓๒๓๖ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
เวลา ๑ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๒

ศึกษาความสำคัญของปฐมเหตุพระวินัยบัญญัติในเรื่อง วัตร ได้แก่ กิจวัตร จริยาวัตร และวิธีวัตร, วิธี
แสดงความเคารพ การแสดงความเคารพทางวาจา การแสดงความเคารพทางกาย ธรรมเนียมการแสดงความเคารพ
อื่นๆ, จำพรรษา พิธีจำพรรษา คำอธิษฐาน การเข้าจำพรรษาขณะเดินทางไปกับพวกโคตม เป็นต้น ห้ามตั้ง
กติกากันไม่เป็นธรรมระหว่างเข้าพรรษา สัตตาหระณียะ อานิสงส์ของการเข้าพรรษา

โดยใช้กระบวนการสอนพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม การสร้างความคิดรวบยอด การฝึกกระบวนการ
อ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนสื่อความหมายอย่างมีวิจารณ์ญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้ ความ
เข้าใจ ความคิดและสามารถนำความรู้ที่ได้ไปเป็นแนวทางในการแก้ปัญหา การดำเนินชีวิต

ตระหนักและเห็นคุณค่าของพระวินัยที่พระพุทธเจ้าทรงบัญญัติขึ้น ปฏิบัติตนตามหลักพระวินัยบัญญัติ
และนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตรประจำวัน มีคุณธรรม จริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัยและค่านิยมที่
เหมาะสมตามสมณสาธูป

รหัสตัวชี้วัด รวม ๓ ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้
มาตรฐาน ส ๑.๓ ม.๓/๔ ม.๓/๕ ม.๓/๖

คำอธิบายรายสาระการเรียนรู้วินัย

รหัสสาระ ส ๓๑๒๓๑ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
เวลา ๑ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑

ศึกษาความสำคัญของปฐมเหตุพระวินัยบัญญัติในเรื่อง อุโบสถ สังฆอุโบสถ ปาฐกถาอุโบสถ ปวารณา สังฆปวารณา คณปวารณา ปุคคลปวารณา, อนาจาร ปาปสมาจาร อนเสนา, ยาวกาลิก กัปปิยภูมิ ๔ ชนิด ยาม กาลิก สัตตาทกาลิก ยาวชีวิก กาลิกระคนกัน

โดยใช้กระบวนการสอนพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม การสร้างความคิดรวบยอด การฝึกกระบวนการ อ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนสื่อความหมายอย่างมีวิจารณ์ญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความคิด และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาการดำเนินชีวิต

ตระหนักและเห็นคุณค่าของพระวินัยที่พระพุทธเจ้าทรงบัญญัติขึ้น ปฏิบัติตนตามหลักพระวินัยบัญญัติ และนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตรประจำวัน มีคุณธรรม จริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัยและค่านิยมที่เหมาะสมตามสมณสาธูป

รหัสตัวชี้วัด รวม ๓ ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้
มาตรฐาน ส ๑.๓ ม.๔/๑ ม.๔/๒ ม.๔/๓

คำอธิบายรายสาระการเรียนรู้วินัย

รหัสสาระ ส ๓๑๒๓๒ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
เวลา ๑ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒

ศึกษาความสำคัญของปฐมเหตุพระวินัยบัญญัติในเรื่อง ของสงฆ์ ของเจตีย์ ของบุคคล การปลงบริวาร, วิธีแสดงอาบัติ อธิษฐาน เหตุขาดอธิษฐาน วิกัลป์, มหาปเทศ ๔ พระพุทธานุญาตพิเศษ ขอรักษา วิบัติ ๔ อโคจร

โดยใช้กระบวนการสอนพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม การสร้างความคิดรวบยอด การฝึกกระบวนการ อ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนสื่อความหมายอย่างมีวิจารณ์ญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความคิด และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาการดำเนินชีวิต

ตระหนักและเห็นคุณค่าของพระวินัยที่พระพุทธเจ้าทรงบัญญัติขึ้น ปฏิบัติตนตามหลักพระวินัยบัญญัติ และนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตรประจำวัน มีคุณธรรม จริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัยและค่านิยมที่เหมาะสมตามสมณสาธูป

รหัสตัวชี้วัด รวม ๓ ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้
มาตรฐาน ส ๑.๓ ม.๔/๔ ม.๔/๕ ม.๔/๖

คำอธิบายรายสาระการเรียนรู้วินัย

รหัสสาระ ส ๓๒๒๓๓ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
เวลา ๑ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ภาคเรียนที่ ๑

ศึกษาความสำคัญของปฐมเหตุพระวินัยบัญญัติในเรื่อง มูลเหตุเกิดสังฆกรรม คำสวดในการทำสังฆกรรม สังฆกรรม ๔ กำหนดจำนวนสงฆ์ทำสังฆกรรม (การกสงฆ์) ภิกษุผู้ควรแก่กรรม คุณสมบัติของภิกษุผู้เข้ากรรม เหตุให้สังฆกรรมวิบัติ อักษรวิธีในการสวด ลักษณะกรรมวาจาวิบัติ การสวดที่ไม่ถือว่ากรรมวาจาวิบัติ, สีมา พัทธสีมา นิमित ขั้นตอนในการผูกพัทธสีมา ขนาดของสีมา เหตุที่ทำให้สีมาวิบัติ ชนิดของพัทธสีมา ประโยชน์ของการสมมติสีมาสองชั้น อพัทธสีมา สีมาสังกะระ

ศึกษาความสำคัญของพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (แก้ไขเพิ่มเติม) พ.ศ. ๒๕๓๕ หมวดที่ ๑ สมเด็จพระสังฆราช หมวดที่ ๒ มหาเถรสมาคม หมวดที่ ๓ การปกครองคณะสงฆ์ และหมวดที่ ๔ นิคคกรรมและการสละสมณเพศ

โดยใช้กระบวนการสอนพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม การสร้างความคิดรวบยอด การฝึกกระบวนการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนสื่อความหมายอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความคิด และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาคำถามดำเนินชีวิต

ตระหนักและเห็นคุณค่าของพระวินัยที่พระพุทธเจ้าทรงบัญญัติขึ้น ปฏิบัติตนตามหลักพระวินัยบัญญัติ และนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตรประจำวัน มีคุณธรรม จริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัยและค่านิยมที่เหมาะสมตามสมณสาธูป

รหัสตัวชี้วัด รวม ๓ ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้
มาตรฐาน ส ๑.๓ ม.๕/๑ ม.๕/๒ ม.๕/๖

คำอธิบายรายสาระการเรียนรู้วินัย

รหัสสาระ ส ๓๒๒๓๔ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
เวลา ๑ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ภาคเรียนที่ ๒

ศึกษาความสำคัญของวินัยปฐมเหตุพระวินัยบัญญัติในเรื่อง เจ้าหน้าที่ทำการสงฆ์ คุณสมบัติภิกษุผู้เป็นเจ้าหน้าที่ทำการสงฆ์ ประเภทของเจ้าหน้าที่ทำการสงฆ์, การกรานกฐิน ผ้าที่ควรใช้เป็นผ้ากฐิน ผ้าที่ไม่ควรใช้เป็นผ้ากฐิน จำนวนสงฆ์ผู้ให้ผ้ากฐิน คุณสมบัติของภิกษุผู้ควรกรานกฐิน สงฆ์ควรให้ผ้ากฐินแก่ใคร, การบวชในสมัยพุทธกาล การบรรพชาเป็นสามเณร คำบอกภัณฑุกรรม การบรรพชา การอุปสมบท องค์กำหนดความถูกต้องในการอุปสมบท บุรพกิจแห่งอุปสมบท มัชฌิมิกะแห่งอุปสมบท ปัจฉิมิกะแห่งอุปสมบท

ศึกษาความสำคัญของพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ (แก้ไขเพิ่มเติม) พ.ศ. ๒๕๓๕ หมวดที่ ๕ วัด หมวดที่ ๖ ศาสนสมบัติ หมวดที่ ๗ บทกำหนดโทษ และหมวดที่ ๘ เบ็ดเตล็ด

โดยใช้กระบวนการสอนพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม การสร้างความคิดรวบยอด การฝึกกระบวนการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนสื่อความหมายอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความคิด และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาคำถามดำเนินชีวิต

ตระหนักและเห็นคุณค่าของพระวินัยที่พระพุทธเจ้าทรงบัญญัติขึ้น ปฏิบัติตนตามหลักพระวินัยบัญญัติ และนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน มีคุณธรรม จริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัยและค่านิยมที่เหมาะสมตามสมณสาธูป

รหัสตัวชี้วัด รวม ๔ ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้

มาตรฐาน ส ๑.๓ ม.๕/๓ ม.๕/๔ ม.๕/๕ ม.๕/๖

คำอธิบายรายละเอียดการเรียนรู้วินัย

รหัสสาระ ส ๓๓๒๓๕ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
เวลา ๑ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ภาคเรียนที่ ๑

ศึกษาความสำคัญของปฐมเหตุพระวินัยบัญญัติในเรื่อง วิวาทาธิกรณ์ ๑๘ ประเภทแห่งวิวาทาธิกรณ์ กรณวิวาทาธิกรณ์ ทางป้องกันวิวาทาธิกรณ์ วิธีระงับวิวาทาธิกรณ์, ประเภทแห่งการโจทก์ เรื่องมีมูลเป็นองค์แห่งการโจทก์ องค์ประกอบแห่งอรรถคดีที่ควรโจทก์ คุณสมบัติของการโจทก์ ลักษณะของการโจทก์ วินิจฉัยอธิกรณ์ คุณลักษณะของภิกษุผู้เข้าสู่ที่วินิจฉัย คำขอโอกาสของโจทก์ต่อจำเลย ลักษณะของภิกษุผู้ไม่ควรให้ขอทำโอกาส คุณสมบัติของภิกษุผู้พิจารณาคดี ข้อที่ห้ามไม่ให้ถาม วิธีระงับอนุวาทาธิกรณ์ ลักษณะคำพยานที่ควรฟังได้หรือฟังไม่ได้ การสืบพยานและการซักถามพยาน การซักพยาน ข้อพิจารณาและสันนิษฐานของสงฆ์ ทิฏฐาวิกรมอันชอบแก่ระเบียบ ตัสสปาปิยสิกา ๒ นัย ถ้อยคำที่รับฟังโดยฐานเป็นโจทก์ไม่ได้ อธิกรณ์ที่อุทธรณ์ได้และไม่ได้ การระงับอนุวาทาธิกรณ์ โดยไม่ต้องพิจารณา โทษของอนุวาทาธิกรณ์ คุณสมบัติของโจทก์และจำเลย, ประเภทของอาบัติ วิธีระงับครุกาบัติ จำนวนสงฆ์ผู้ทำกรรม กฎฐานวิธีสำหรับอาบัติที่ไม่ได้ปิด รัตติเขตของภิกษุผู้ประพฤติมานัต ข้อห้ามของมานัตตจาริกภิกษุ วัตรสำหรับมานัตตจาริกภิกษุ กฎฐานวิธีสำหรับอาบัติที่ปิด ปริวาส ๓ กฎฐานวิธีสำหรับอันตราบัติ ภิกษุผู้ควรกลับประพฤติฐานวิธีใหม่ วิธีระงับลหุกาบัติด้วยติณวัตถการวินัย

โดยใช้กระบวนการสอนพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม สร้างความคิดรวบยอด การฝึกกระบวนการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนสื่อความหมายอย่างมีวิจารณ์ญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความคิด และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาดำเนินชีวิต

ตระหนักและเห็นคุณค่าของพระวินัยที่พระพุทธเจ้าทรงบัญญัติขึ้น ปฏิบัติตนตามหลักพระวินัยบัญญัติ และนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน มีคุณธรรม จริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัยและค่านิยมที่เหมาะสมตามสมณสาธูป

รหัสตัวชี้วัด รวม ๓ ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้

มาตรฐาน ส ๑.๓ ม.๖/๑ ม.๖/๒ ม.๖/๓

คำอธิบายรายสาระการเรียนรู้วินัย

รหัสสาระ ส ๓๓๒๓๖ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
เวลา ๑ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ภาคเรียนที่ ๒

ศึกษาความสำคัญของปฐมเหตุพระวินัยบัญญัติในเรื่อง กิจจาธิกรณ์ นิคคหกรรม นิคคหกรรมสำหรับ
ลงโทษแก่ภิกษุ ขั้นตอนการลงนิคคหกรรม ภิกษุผู้ถูกลงนิคคหกรรมต้อง ประพฤติวัตร ขั้นตอนการระงับนิคคหกรรม
ลักษณะการระงับนิคคหกรรม การลงนิคคหกรรมแก่คฤหัสถ์ วิธีคว่ำบาตร วิธีหยายบาตร คุณธรรมของสงฆ์ผู้ทำ
กรรม, บุคคลผู้ทำสังฆเภท บุคคลผู้ทำสังฆเภทไม่ได้ เหตุที่ทำให้สงฆ์แตกกัน ลักษณะการแตกแห่งสงฆ์ ลักษณะสังฆ
เภทและสังฆราชาธิราชที่จะเกิดสังฆสามัคคี การทำสังฆสามัคคี, การลาสิกขา นาสนา พัฒนาการ ประณาม

ศึกษาความสำคัญของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ และ
(ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๓ กฎกระทรวงว่าด้วยสิทธิการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยสถาบันพระพุทธศาสนา พ.ศ.
๒๕๔๘ ประกาศมหาเถรสมาคมว่าด้วยโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๓ คำสั่งมหาเถร
สมาคม ประกาศคณะกรรมการการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา คำสั่งคณะกรรมการการศึกษาพระ
ปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ฯลฯ

โดยใช้กระบวนการสอนพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม การสร้างความคิดรวบยอด การฝึกกระบวนการ
อ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนสื่อความหมายอย่างมีวิจารณ์ญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้ ความ
เข้าใจ ความคิดและสามารถนำความรู้ที่ได้ไปเป็นแนวทางในการแก้ปัญหา การดำเนินชีวิต

ตระหนักและเห็นคุณค่าของพระวินัยที่พระพุทธเจ้าทรงบัญญัติขึ้น ปฏิบัติตนตามหลักพระวินัยบัญญัติ
และนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน มีคุณธรรม จริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน มีวินัยและค่านิยมที่
เหมาะสมตามสมณสาธูป

รหัสตัวชี้วัด รวม ๔ ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้

มาตรฐาน ส ๑.๓ ม.๖/๔ ม.๖/๕ ม.๖/๖ ม.๖/๗

สาระการเรียนรู้ภาษาบาลี

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

ความสำคัญรายสาระการเรียนรู้ภาษาบาลี

ภาษาบาลีมีความสำคัญต่อพระพุทธศาสนาซึ่งเป็นภาษาที่ใช้จารึกคำสั่งสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า และใช้เป็นการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ประเทศไทยมีพระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติซึ่งมีผู้นับถือพระพุทธศาสนาเป็นจำนวนมาก ซึ่งการดำรงชีวิตของคนไทยได้นำเอาหลักธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธศาสนามาประพฤติปฏิบัติให้อยู่ในสังคมอย่างสันติสุข

ดังนั้น ในฐานะภาษาบาลีเป็นภาษาต้นแบบที่ได้วิวัฒนาการจากภาษาบาลีมาเป็นภาษาไทย ด้วยเหตุนี้ นักเรียนจึงต้องเรียนรู้ประวัติความเป็นมาและหลักไวยากรณ์ของภาษาบาลี เพื่อสามารถพูด ฟัง อ่าน เขียน ภาษาบาลีอันเป็นภาษาต้นแบบได้

ภาษาบาลี เป็นภาษาของแคว้นมคธในประเทศอินเดียโบราณ เรียกว่า “ภาษามาคธี” พระพุทธเจ้า ประดิษฐานพระพุทธศาสนาเป็นครั้งแรกในแคว้นมคธ และมีชาวมคธเลื่อมใสอุปสมบทในพระพุทธศาสนาเป็นจำนวนมาก พระภิกษุชาวมคธจึงใช้ภาษามาคธีเผยแผ่พระพุทธศาสนา รวมทั้งใช้บันทึกหลักคำสอนของพระพุทธศาสนาจนสืบทอดมาถึงปัจจุบัน ต่อมาไทยเราเรียกว่า “ภาษาบาลี” ซึ่งหมายถึงภาษาที่รักษาพระพุทธศาสนาไว้ (บาลี หรือ ปาลี แปลว่า ผู้รักษา)

ธรรมชาติหรือลักษณะเฉพาะของสาระการเรียนรู้ภาษาบาลี

ภาษาบาลี หมายถึง ภาษาที่รักษาไว้ซึ่งพระพุทธพจน์ เป็นภาษาที่ใช้จารึกหลักธรรมคำสั่งสอนที่สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าในพระไตรปิฎกและคัมภีร์ต่างๆ ในพระพุทธศาสนา ภาษาบาลีมีความสัมพันธ์กับวัฒนธรรมไทยมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เป็นภาษาที่ใช้สื่อสารในสมัยพุทธกาลถึงปัจจุบัน เป็นต้นดิภาษาและเป็นภาษาที่ไม่ใช้สื่อสารแล้วในสังคมโลก แต่ใช้สื่อสารการเรียนรู้ในพระพุทธศาสนา เป็นภาษาที่ใช้มากในสมัยพุทธกาล อันแสดงออกถึงวิถีชีวิตพฤติกรรมทางสังคม ค่านิยมและความเชื่อที่แสดงออกทางภาษา

การเรียนรู้ภาษาบาลีแตกต่างจากการเรียนสาระการเรียนรู้อื่นๆ เนื่องจากนักเรียนไม่ได้เรียนภาษาเพื่อความรู้เกี่ยวกับภาษาเท่านั้น แต่การเรียนรู้ภาษาเพื่อให้สามารถนำมาใช้เป็นเครื่องมือการเรียนรู้และนำมาประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่างๆ โดยเฉพาะการดำรงชีวิตของชาวพุทธ การที่นักเรียนจะเรียนรู้ภาษาบาลีได้อย่างถูกต้อง คล่องแคล่วและเหมาะสมนั้นขึ้นอยู่กับทักษะการใช้ภาษาบาลี

ดังนั้น การจัดกระบวนการเรียนการสอนได้ยึดหลักความเข้าใจในหลักไวยากรณ์ของภาษาบาลีตลอดถึงการนำภาษาอื่นมาบูรณาการกับภาษาบาลีให้เกิดความรู้ใหม่ๆ อันจะใช้เป็นแนวทางการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นไปซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายอันสำคัญประการหนึ่งของการปฏิรูปการเรียนรู้

วิสัยทัศน์สาระการเรียนรู้ภาษาบาลี

นักเรียนจะเป็นผู้ที่มีความรู้ ทักษะ กระบวนการ และคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยมตามจุดหมายของหลักสูตร มีความรู้ความเข้าใจในวัฒนธรรมอันหลากหลายตามวิถีของชาวพุทธสามารถถ่ายทอดความคิดและวัฒนธรรมไทยไปยังสังคมได้อย่างสร้างสรรค์ใช้ภาษาบาลีสื่อสารในสถานการณ์ต่างๆ ตลอดจนใช้ภาษาบาลีอันเป็นหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาต่อและการดำรงชีวิต

พันธกิจสาระการเรียนรู้ภาษาบาลี

หลักสูตรสาระการเรียนรู้ภาษาบาลีนี้ เป็นการศึกษาที่มุ่งให้พระภิกษุสามเณรพัฒนาตนเองประพฤติปฏิบัติตามพระธรรมวินัยเป็นศาสนทายาทที่ดี และนำความรู้จากการศึกษาไปพัฒนาสังคม โดยมุ่งปลูกฝังให้พระภิกษุสามเณรมีคุณลักษณะดังต่อไปนี้

๑. มุ่งให้นักเรียนได้ศึกษาประวัติความเป็นมาของภาษาบาลี หลักไวยากรณ์เบื้องต้นของภาษาบาลี เพื่อเป็นแนวทางในการเรียนรู้ระดับสูง และเชื่อมโยงประสบการณ์การเรียนรู้ไปสู่กลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ

๒. มุ่งให้นักเรียนได้รับการพัฒนาให้มีทักษะกระบวนการ ด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน เป็นภาษาบาลี

๓. มุ่งให้นักเรียนเห็นคุณค่าความสำคัญของภาษาบาลีในฐานะเป็นภาษาที่ใช้บันทึกหลักธรรมคำสั่งสอนและสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน

เป้าหมายหรือความหวังของสาระการเรียนรู้ภาษาบาลี

การจัดการเรียนการสอนภาษาบาลี ซึ่งเป็นสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งมีความคาดหวังว่าเมื่อนักเรียนเรียนภาษาบาลีอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายแล้ว นักเรียนจะมีเจตคติที่ดีต่อภาษาบาลี...

๑. สามารถใช้ภาษาบาลีแสวงหาความรู้ สื่อสารในสถานการณ์ต่างๆ และศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น

๒. เข้าใจในเรื่องราวและวัฒนธรรมอันหลากหลายของภาษาบาลีในพระพุทธศาสนา

๓. สามารถถ่ายทอดความคิด และวัฒนธรรมไทยไปยังสังคมได้

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสาระการเรียนรู้ภาษาบาลี

๑. นักเรียนมีความรู้หลักภาษาที่เป็นพื้นฐาน การฟัง การพูด การอ่าน การเขียน ภาษาบาลี

๒. นักเรียนมีความเข้าใจเนื้อหาในเรื่องที่อ่าน

๓. นักเรียนรักการอ่านและเห็นคุณค่าภาษาบาลีในการที่จะใช้เป็นเครื่องมือศึกษาพระพุทธศาสนา

๔. นักเรียนสามารถใช้ภาษาบาลีในการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน ตามศักยภาพของนักเรียน

๕. นักเรียนสามารถใช้ภาษาบาลีในการศึกษาค้นคว้าวรรณคดีทางพระพุทธศาสนา

๖. นักเรียนนำภาษาบาลีมาประยุกต์ใช้ในภาษาไทยได้

๗. นักเรียนเห็นคุณค่าและธำรงรักษาไว้ซึ่งภาษาบาลี

๘. นักเรียนมีความรู้เป็นพื้นฐานในการศึกษาภาษาบาลีในขั้นสูงขึ้น

๙. นักเรียนเข้าใจในคติธรรมวัฒนธรรมและประวัติพระพุทธศาสนาที่ปรากฏในภาษาบาลีเกิดความซาบซึ้งในพระพุทธศาสนา

๑๐. นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑ และหลักสูตรการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘

คุณภาพของนักเรียน

สาระการเรียนรู้ภาษาบาลี เป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เป็นสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม ที่นักเรียนในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ต้องเรียนตั้งแต่ระดับ ๒ ถึง ระดับ ๓ โดยมุ่งเน้นให้นักเรียนได้ศึกษาหลักไวยากรณ์เบื้องต้น เพื่อให้ผู้ศึกษาได้มีความรู้ มีทักษะ กระบวนการด้านภาษาบาลี ในฐานะที่ภาษาบาลีเป็นภาษาที่ใช้จารึกหลักธรรมคำสั่งสอนในพระพุทธศาสนา

จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓, ๖ (ระดับ ๒, ๓) นักเรียนจะมีคุณภาพ ดังนี้

๑. ได้เรียนรู้และศึกษาประวัติ วิวัฒนาการของภาษาบาลีในสมัยพุทธกาลจนถึงปัจจุบัน
๒. ได้เรียนรู้ ศึกษา กระบวนการอ่าน การฟัง และการออกเสียงตามหลักไวยากรณ์
๓. ได้เรียนรู้ศึกษาหลัก และกระบวนการพูด การเขียน การแต่ง และการแปลตามหลักภาษา
๔. เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ ในการเชื่อมโยงความรู้ภาษาบาลีกับสาระการเรียนรู้อื่นๆ
๕. เป็นผู้มีความสามารถในการนำความรู้ทางภาษาบาลีไปประยุกต์ใช้ตามสถานการณ์ต่างๆ ในสถานศึกษาและสังคมทั่วไป

สาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

สาระของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ หมายถึง องค์ความรู้ที่เป็นมาตรฐานสำหรับนักเรียนภาษาต่างประเทศประกอบด้วยสาระด้านภาษาเพื่อการสื่อสารภาษาและวัฒนธรรมภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนโลก

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑ ใช้มาตรฐานเป็นตัวกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนตามจุดหมายของหลักสูตร เพื่อเป็นแนวทางในการประกันคุณภาพการศึกษา โดยแบ่งตามสาระหลัก ดังนี้

สาระการเรียนรู้ภาษาบาลี หมายถึง ภาษาที่รักษาไว้ซึ่งพระพุทธพจน์ เป็นภาษาที่ใช้จารึกหลักธรรมคำสั่งสอนที่สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าในพระไตรปิฎกและคัมภีร์ต่างๆ ในพระพุทธศาสนา ภาษาบาลีมีความสัมพันธ์กับวัฒนธรรมไทยมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

สาระที่ ๑ ภาษาเพื่อการสื่อสาร ภาษาบาลีเป็นภาษาที่ใช้สื่อสารในสมัยพุทธกาลถึงปัจจุบันเป็นต้นติภาษา ภาษาที่ไม่ใช้สื่อสารแล้วในสังคมโลก แต่ใช้สื่อสารการเรียนรู้ในพระพุทธศาสนา

สาระที่ ๒ ภาษาและวัฒนธรรม หมายถึง ภาษาบาลี (มคธ) ของชาวมคธในประเทศอินเดีย เป็นภาษาที่ใช้มากในสมัยพุทธกาล แสดงออกถึงวิถีชีวิตพฤติกรรมทางสังคม ค่านิยม และความเชื่อที่แสดงออกทางภาษา

สาระที่ ๓ ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น หมายถึง การเชื่อมโยงความรู้ภาษาบาลีกับสาระการเรียนรู้กลุ่มภาษาไทย, สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม, ภาษาอังกฤษ, และคณิตศาสตร์ เป็นต้น

สาระที่ ๔ ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก หมายถึง การใช้ภาษาบาลีในสถานศึกษาและในการดำเนินชีวิตตามวิถีชาวพุทธ ตลอดถึงใช้ภาษาบาลีเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

มาตรฐานการเรียนรู้ที่จำเป็นแก่นักเรียนทุกคน ดังนี้

มาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ หมายถึง ตัวชี้วัดหรือผลการเรียนรู้ที่ต้องการให้เกิดขึ้นในตัวนักเรียนเป็นสำคัญ เป็นมาตรฐานกลางซึ่งเป็นกรอบด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ คุณธรรมจริยธรรม และค่านิยม เพื่อกำหนดเป็นตัวชี้วัดหรือผลการเรียนรู้ในหลักสูตรสถานศึกษา มาตรฐานการเรียนรู้เป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับตัวชี้วัดหรือผลการเรียนรู้ของนักเรียน อันจะนำไปสู่การจัดกระบวนการเรียนรู้และการวัดผล การเรียนรู้แบ่งออกเป็น ๘ มาตรฐานตามสาระทั้ง ๔ ดังต่อไปนี้

สาระที่ ๑ ภาษาเพื่อการสื่อสาร

- มาตรฐาน ต ๑.๑ เข้าใจและตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่างๆ และแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล
- มาตรฐาน ต ๑.๒ มีทักษะการสื่อสารทางภาษาในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารแสดงความรู้สึกและความคิดเห็นอย่างมีประสิทธิภาพ
- มาตรฐาน ต ๑.๓ นำเสนอข้อมูลข่าวสารความคิดรวบยอดและความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ โดยการพูดและการเขียน

สาระที่ ๒ ภาษาและวัฒนธรรม

- มาตรฐาน ต ๒.๑ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา และนำไปใช้ได้อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ
- มาตรฐาน ต ๒.๒ เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับภาษาและวัฒนธรรมไทย และนำมาใช้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

สาระที่ ๓ ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

- มาตรฐาน ต ๓.๑ ใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และเป็นพื้นฐานในการพัฒนา แสวงหาความรู้ และเปิดโลกทัศน์ของตน

สาระที่ ๔ ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

- มาตรฐาน ต ๔.๑ ใช้ภาษาต่างประเทศในสถานการณ์ต่างๆ ทั้งในสถานศึกษา ชุมชน และสังคม
- มาตรฐาน ต ๔.๒ ใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือพื้นฐานในการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสังคมโลก

สาระที่ ๑ ภาษาเพื่อการสื่อสาร มาตรฐาน ต ๑.๑ – ต ๑.๓

สาระที่ ๓ ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น มาตรฐาน ต ๓.๑

สาระที่ ๒ ภาษาและวัฒนธรรม มาตรฐาน ต ๒.๑ – ต ๒.๒

สาระที่ ๔ ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก มาตรฐาน ต ๔.๑ – ต ๔.๒

ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้ ชั้นปี			ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้ ช่วงชั้น
ม. ๑	ม. ๒	ม. ๓	ม. ๔ – ม. ๖
๑. รู้และเข้าใจบาปวิยากรณ์เรื่องความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับบาปวิยากรณ์ ๒. รู้และเข้าใจบาปวิยากรณ์เรื่องนามศัพท์ ๓. รู้และเข้าใจบาปวิยากรณ์เรื่องลิงค์, วจนะ, วิภัติ ๔. รู้และเข้าใจบาปวิยากรณ์เรื่องอายตนิบาตและการันต์ ๕. รู้และเข้าใจบาปวิยากรณ์เรื่องการแจกการันต์ในปุงลิงค์ ๖. รู้และเข้าใจบาปวิยากรณ์เรื่องการแจกการันต์ในอิตถิลิงค์ ๗. รู้และเข้าใจบาปวิยากรณ์เรื่องการแจกการันต์ในปุงสกลิงค์ ๘. รู้และเข้าใจบาปวิยากรณ์เรื่องกติยศัพท์ ๙. รู้และเข้าใจบาปวิยากรณ์เรื่องปกติสังขยา ๑๐. รู้และเข้าใจบาปวิยากรณ์เรื่องวิธีต่อปกติสังขยา ๑๑. รู้และเข้าใจบาปวิยากรณ์เรื่อง	๑. รู้และเข้าใจบาปวิยากรณ์เรื่องอาชยาต ๒. รู้และเข้าใจบาปวิยากรณ์เรื่องวิภัติ ๓. รู้และเข้าใจบาปวิยากรณ์เรื่องกาล, บท, วจนะ, บุรุษ ๔. รู้และเข้าใจบาปวิยากรณ์เรื่องธาตุ ๕. รู้และเข้าใจบาปวิยากรณ์เรื่องวจากและปัจจัย ๖. รู้และเข้าใจบาปวิยากรณ์เรื่องการแปลในวจากทั้ง ๕ ที่ใช้กิริยาอาชยาตคุมพากย์ ๗. รู้และเข้าใจบาปวิยากรณ์เรื่องกิริยาภิกตัก ๘. รู้และเข้าใจบาปวิยากรณ์เรื่องนามภิกตักรูปและสาธนะ ๙. รู้และเข้าใจบาปวิยากรณ์เรื่องปัจจัยนามภิกตัก ๑๐. รู้และเข้าใจบาปวิยากรณ์เรื่องการใช้กิริยาภิกตัก	๑. รู้และเข้าใจบาปวิยากรณ์เรื่องสมาส ๒. รู้และเข้าใจบาปวิยากรณ์เรื่องกัมมธารยสมาส ๓. รู้และเข้าใจบาปวิยากรณ์เรื่องทิกุสมาส ๔. รู้และเข้าใจบาปวิยากรณ์เรื่องตปปุริสสมาส ๕. รู้และเข้าใจบาปวิยากรณ์เรื่องทวันทวสมาส ๖. รู้และเข้าใจบาปวิยากรณ์เรื่องอภัยยิภาวสมาส ๗. รู้และเข้าใจบาปวิยากรณ์เรื่องพหุพพิหสมาส ๘. รู้และเข้าใจบาปวิยากรณ์เรื่องสมาสทอ้ง ๙. รู้และเข้าใจบาปวิยากรณ์เรื่องตัททิต ๑๐. รู้และเข้าใจบาปวิยากรณ์เรื่องสามัญญุตัททิต ๑๑. รู้และเข้าใจบาปวิยากรณ์เรื่องภาวตัททิตและอภัยยิตัททิต	มัธยมศึกษาปีที่ ๔ ๑. รู้และเข้าใจบาปวิยากรณ์เรื่องสมัญญาภิธาน ๒. รู้และเข้าใจบาปวิยากรณ์เรื่องอักษรวิธ : สนธิ สระสนธิ ๓. รู้และเข้าใจบาปวิยากรณ์เรื่องพยัญชนะสนธิ นิคคหิตสนธิ ๔. รู้และเข้าใจบาปวิยากรณ์เรื่องหลักการแปลมคธเป็นไทยและการแปลไทยเป็นมคธตามโครงสร้างของประโยค ๘ ส่วนประกอบ ๕. รู้และเข้าใจและสามารถแปลอุกฤษภากย์ปริวัณนโดยพยัญชนะและอรรถได้ ๖. รู้และเข้าใจและสามารถแปลธรรมบทภาค ๑ โดยพยัญชนะและอรรถได้ มัธยมศึกษาปีที่ ๕ ๑. รู้และเข้าใจบาปวิยากรณ์เรื่องอาชยาต ๒. รู้และเข้าใจบาปวิยากรณ์เรื่องวิภัติ ๓. รู้และเข้าใจบาปวิยากรณ์เรื่องกาล, บท, วจนะ, บุรุษ ๔. รู้และเข้าใจบาปวิยากรณ์เรื่องธาตุ ๕. รู้และเข้าใจบาปวิยากรณ์เรื่องวจากและปัจจัย ๖. รู้และเข้าใจบาปวิยากรณ์เรื่องการแปลในวจากทั้ง ๕ ที่ใช้กิริยาอาชยาตคุมพากย์

ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้ ชั้นปี			ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้ ช่วงชั้น
ม. ๑	ม. ๒	ม. ๓	ม. ๔ – ม. ๖
ปुरुณสังขยา ๑๒. รู้และเข้าใจบาลีไวยากรณ์เรื่อง ปฐิสัทพนาม ๑๓. รู้และเข้าใจบาลีไวยากรณ์เรื่อง วิเสสนัทพนาม ๑๔. รู้และเข้าใจบาลีไวยากรณ์เรื่อง อภยัคัพท			๗. รู้และเข้าใจบาลีไวยากรณ์เรื่องกิริยาภิตก ๘. รู้และเข้าใจบาลีไวยากรณ์เรื่องนามภิตก รูปและสาธนะ ๙. รู้และเข้าใจบาลีไวยากรณ์เรื่องปจยัณนามภิตก ๑๐. รู้และเข้าใจบาลีไวยากรณ์เรื่องการใช้กิริยาภิตก ๑๑. รู้และเข้าใจและสามารถแปลธรรมบทภาค ๒-๓ โดย พยัญชนะและอรรธได้ มัธยมศึกษาปีที่ ๖ ๑. รู้และเข้าใจบาลีไวยากรณ์เรื่องสมาส ๒. รู้และเข้าใจบาลีไวยากรณ์เรื่องกัมมธารยสมาส ๓. รู้และเข้าใจบาลีไวยากรณ์เรื่องทิกุสมาส ๔. รู้และเข้าใจบาลีไวยากรณ์เรื่องตปฐิสสมาส ๕. รู้และเข้าใจบาลีไวยากรณ์เรื่องทวันทสมาส ๖. รู้และเข้าใจบาลีไวยากรณ์เรื่องอภยยิภาวสมาส ๗. รู้และเข้าใจบาลีไวยากรณ์เรื่องพหุพิหิสมาส ๘. รู้และเข้าใจบาลีไวยากรณ์เรื่องสมาสทอ ๙. รู้และเข้าใจบาลีไวยากรณ์เรื่องตัทธิต ๑๐. รู้และเข้าใจบาลีไวยากรณ์เรื่องสามัญญตัทธิต ๑๑. รู้และเข้าใจบาลีไวยากรณ์เรื่องภาวตัทธิตและ อภยตัทธิต ๑๒. รู้และเข้าใจและสามารถแปลธรรมบทภาค ๔ โดย พยัญชนะและอรรธได้ ๑๓. รู้และเข้าใจและสามารถทบทวนการแปลธรรมบทภาค ๑-๔ โดยพยัญชนะและอรรธได้

คำอธิบายรายสาระการเรียนรู้ภาษาบาลี

รหัสสาระ บ ๒๑๒๐๑ สาระการเรียนรู้ภาษาบาลี กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

เวลา ๓ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๑

ศึกษาความสำคัญของบาลีไวยากรณ์ในเรื่อง ประวัติความเป็นมาของภาษาบาลี ความหมายของคำว่า “บาลีไวยากรณ์” รากศัพท์ของคำว่า “บาลี” รากศัพท์ของคำว่า “ไวยากรณ์” การแบ่งหมวดบาลีไวยากรณ์, โครงสร้างของนามศัพท์ ความหมายของนามศัพท์ นามนาม คุณนาม สัพพนาม, ลิงค์ วจนะ วิภัติ, อายตนิบาต การันต์, การแจก อ อี อี อู อู การันต์ในปุงลึงค์, การแจก อา อี อี อู การันต์ในอิตถิลิงค์, และการแจก อ อี อู การันต์ในนปุงสกลิงค์

โดยใช้กระบวนการแปล การสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม การสร้างความคิดรวบยอด การฝึกกระบวนการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนสื่อความหมายอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความคิด และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาดำเนินชีวิต

ตระหนักและเห็นคุณค่าความสำคัญของภาษาบาลีในฐานะเป็นภาษาที่ใช้บันทึกหลักธรรมคำสั่งสอน และสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน

รหัสตัวชี้วัด รวม ๗ ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้

ม.๑/๑ ม.๑/๒ ม.๑/๓ ม.๑/๔ ม.๑/๕ ม.๑/๖ ม.๑/๗

คำอธิบายรายสาระการเรียนรู้

รหัสสาระ บ ๒๑๒๐๒ สาระการเรียนรู้ภาษาบาลี กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

เวลา ๓ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ภาคเรียนที่ ๒

ศึกษาความสำคัญของบาลีไวยากรณ์ในเรื่อง กติปิยศัพท์ ได้แก่ อตต พรหม ราช ภควนตุ อรหนต ฆวนต สตถ ปิตู มาตุ มน กมม โค ศัพท์พิเศษ, ความหมายของคำว่า “สังขยา” ประเภทของสังขยา สังขยาจำนวนสิบ สังขยาจำนวนร้อย จำนวนพัน วิธีใช้ปกติสังขยา วิธีต่อปกติสังขยาเข้ากับปกติสังขยาด้วย อุตตร ศัพท์ และ อธิก ศัพท์ วิธีต่อปกติสังขยาเข้ากับนามด้วย อุตตร และ อธิก ศัพท์ รวมกัน วิธีต่อปกติสังขยา ด้วย จ ศัพท์ วิธีต่อปกติสังขยาด้วย อุปริ ศัพท์, ความหมายของปุรณสังขยา ปัจจัยที่ใช้ในปุรณสังขยา การจัดปุรณสังขยาเข้าในลิงค์ ปุรณสังขยานับใน ๓ ลิงค์ วิธีใช้ปุรณสังขยา อทฒ ศัพท์ การต่อ อทฒ ศัพท์ เข้ากับปุรณสังขยา การต่อ อทฒ ศัพท์ เข้ากับปุรณสังขยา แบบมีนามแทรก การต่อ อทฒ ศัพท์ เข้ากับปกติสังขยา การต่อ อทฒ ศัพท์ เข้ากับปกติสังขยา แบบมีนามแทรก, ความหมายของสัพพนาม ประเภทของสัพพนาม ปุริสสัพพนาม ต (ปุริสสัพพนาม) ตุมห ศัพท์ ปุริสสัพพนาม อมห ศัพท์ปุริสสัพพนาม, วิเสสนสัพพนาม ประเภทของวิเสสนสัพพนาม อนิยมวิเสสนสัพพนาม นิยมวิเสสนสัพพนาม สัพพนามทั้งปวงเปลี่ยนรูปได้, ความหมายของคำว่า “อภัยยศัพท์” ประเภทของ “อภัยยศัพท์” อุปสัค นิบาต ปัจจัย

โดยใช้กระบวนการแปล การสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม การสร้างความคิดรวบยอด การฝึกกระบวนการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนสื่อความหมายอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความคิด และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาดำเนินชีวิต

ตระหนักและเห็นคุณค่าความสำคัญของภาษาบาลีในฐานะเป็นภาษาที่ใช้บันทึกหลักธรรมคำสั่งสอน และสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน

รหัสตัวชี้วัด รวม ๗ ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้

ม.๑/๘ ม.๑/๙ ม.๑/๑๐ ม.๑/๑๑ ม.๑/๑๒ ม.๑/๑๓ ม.๑/๑๔

คำอธิบายรายสาระการเรียนรู้

รหัสสาระ บ ๒๒๒๐๓ สาระการเรียนรู้ภาษาบาลี กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
เวลา ๓ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๑

ศึกษาความสำคัญของบาลีไวยากรณ์ในเรื่อง ความหมายของอาขยาต เครื่องปรุงของอาขยาต ส่วนประกอบที่สำคัญของอาขยาต, ความหมายของวิภัติ การแบ่งหมวดวิภัติ ความหมายของชื่อวิภัติ วิธีสังเกตวิภัติ วิภัติและการเปลี่ยนแปลง อาคมในอาขยาต, ความหมายของกาล ประเภทของกาล วิธีสังเกตกาล, ความหมายของบท ประเภทของบท ประโยชน์ของบท, ความหมายของวจนะ ประเภทของวจนะ ความแตกต่างระหว่างวจนะนามและวจนะอาขยาต วิธีใช้วจนะ, ความหมายของบุรุษ ประเภทของบุรุษ ความแตกต่างระหว่างบุรุษนามกับบุรุษอาขยาต วิธีใช้บุรุษ วิธีสังเกตบุรุษ, ความหมายของธาตุ วิธีสังเกตธาตุ ธาตุ ๘ หมวด การเปลี่ยนแปลงของธาตุในหมวดต่างๆ ธาตุ ๒ วิธีสังเกตธาตุ ๒ ธาตุกลับความหมาย ศัพท์พิเศษที่ใช้นำหน้ากิริยา กิริยาศัพท์ที่ใช้ดูคุณ อส ธาตุ, ความหมายของวาจก ประเภทของวาจก วิธีสลับวาจก ความสำคัญของวาจก ความหมายของปัจจัย วิธีใช้ปัจจัย ประเภทของปัจจัย วิธีสังเกตและเปลี่ยนแปลงปัจจัยในวาจก ปัจจัยพิเศษ-อัฟภาส คำแปลของ ข, ฉ, ส ปัจจัย อาย, อีย ปัจจัย ปัจจัยที่ใช้น้อย ความสำคัญของปัจจัย

การแปลในวาจกทั้ง ๕ ที่ใช้กิริยาอาขยาตคุมพากย์ การใช้กิริยาอาขยาตคุมพากย์ การแปลมคธเป็นไทยและการแปลไทยเป็นมคธ ประโยคกัตตุวาจก ประโยคกัมมวาจก ประโยคภาววาจก ประโยคเหตุกัตตุวาจก ประโยคเหตุกัมมวาจก

โดยใช้กระบวนการแปล การสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม การสร้างความคิดรวบยอด การฝึกกระบวนการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนสื่อความหมายอย่างมีวิจารณ์ญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความคิด และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาการดำเนินชีวิต

ตระหนักและเห็นคุณค่าความสำคัญของภาษาบาลีในฐานะเป็นภาษาที่ใช้บันทึกหลักธรรมคำสั่งสอน และสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน

รหัสตัวชี้วัด รวม ๖ ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้

ม.๒/๑ ม.๒/๒ ม.๒/๓ ม.๒/๔ ม.๒/๕ ม.๒/๖

คำอธิบายรายสาระการเรียนรู้

รหัสสาระ บ ๒๒๒๐๔ สาระการเรียนรู้ภาษาบาลี กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
เวลา ๓ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ภาคเรียนที่ ๒

ศึกษาความสำคัญของบาลีไวยากรณ์ในเรื่อง กิตก์ ความหมายของคำว่า กิตก์ วิเคราะห์คำว่า กิตก์ การแบ่งประเภทของกิตก์ ธาตุกิตก์ กิริยากิตก์ วิกัตติและวจนะ กาล การแบ่งประเภทของกาล ธาตุ วาจก ปัจจัย วิธีลงปัจจัย กิตปัจจัย กิจปัจจัย กิตกิจปัจจัย ตูนาทปัจจัยบทสุดท้าย, นามกิตก์ สาธนะ วิเคราะห์แห่งสาธนะ วิธีปรุงรูปวิเคราะห์, ปัจจัยแห่งนามกิตก์ วิเคราะห์แห่งนามกิตก์ ปัจจัยนามกิตก์ในหมวดกิตปัจจัย ปัจจัยนามกิตก์ในหมวดกิจปัจจัย ปัจจัยนามกิตก์ในหมวดกิตกิจปัจจัย ปัจจัยนอกแบบ, การใช้กิริยากิตก์ การใช้กิริยากิตก์ในการแปลมคธเป็นไทยและการแปลไทยเป็นมคธ ใช้เป็นกิริยาคุมพากย์ตามวาจก ใช้เป็นวิกติกัตตา ใช้เป็นกิริยาคุมพากย์อนาทรและลักษณะ ใช้เป็นกิริยาในระหว่าง และการใช้ ตวา, ต ปัจจัย และนามกิตก์

โดยใช้กระบวนการแปล การสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม การสร้างความคิดรวบยอด การฝึกกระบวนการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนสื่อความหมายอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความคิด และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปเป็นแนวทางในการแก้ปัญหการดำเนินชีวิต

ตระหนักและเห็นคุณค่าความสำคัญของภาษาบาลีในฐานะเป็นภาษาที่ใช้บันทึกหลักธรรมคำสั่งสอน และสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน

รหัสตัวชี้วัด รวม ๔ ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้

ม.๒/๗ ม.๒/๘ ม.๒/๙ ม.๒/๑๐

คำอธิบายรายสาระการเรียนรู้

รหัสสาระ บ ๒๓๒๐๕ สาระการเรียนรู้ภาษาบาลี กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
เวลา ๓ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๑

ศึกษาความสำคัญของบาลีไวยากรณ์ในเรื่อง ความหมายของสมาส วิเคราะห์คำว่า “สมาส” ลักษณะรูปวิเคราะห์แห่งสมาส ประโยชน์ของสมาส ประเภทของสมาส, สมาสว่าโดยชื่อ ๖ อย่าง ได้แก่ ๑. กัมมธารยสมาส, ๒. ทิคุสมาส, ๓. ตัปปุริสสมาส, ๔. ทวันทสมาส, ๕. อัปยียาวสมาส, และ ๖. พหุพพิหสมาส, สมาสต้องความหมายของสมาสต้อง สรูปลักษณะของสมาสต้อง

โดยใช้กระบวนการแปล การสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม การสร้างความคิดรวบยอด การฝึกกระบวนการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนสื่อความหมายอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความคิด และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปเป็นแนวทางในการแก้ปัญหการดำเนินชีวิต

ตระหนักและเห็นคุณค่าความสำคัญของภาษาบาลีในฐานะเป็นภาษาที่ใช้บันทึกหลักธรรมคำสั่งสอน และสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน

รหัสตัวชี้วัด รวม ๘ ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้

ม.๓/๑ ม.๓/๒ ม.๓/๓ ม.๓/๔ ม.๓/๕ ม.๓/๖ ม.๓/๗ ม.๓/๘

คำอธิบายรายสาระการเรียนรู้

รหัสสาระ บ ๒๓๒๐๖ สาระการเรียนรู้ภาษาบาลี กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
เวลา ๓ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๒

ศึกษาความสำคัญของบาลีไวยากรณ์ในเรื่อง ตัทธิต วิเคราะห์คำว่า “ตัทธิต” ความแตกต่างระหว่าง ตัทธิตและสมาส ประเภทของตัทธิต ศัพท์ที่ใช้ลงปัจจัยตัทธิต ลักษณะสำคัญของ ณ ปัจจัยและปัจจัยเนื่องด้วย ณ ปัจจัยที่คล้ายกัน ปัจจัยที่พ้องกัน ประโยชน์ของปัจจัย, สามัญญตัทธิต ๑๕ อย่าง ได้แก่ โคตตตัทธิต ตรตยาตัทธิต ราคาตัทธิต ชาตาตัทธิต สมุหตัทธิต ฐานตัทธิต พหุลตัทธิต เสฏฐตัทธิต ตัทธิสัตถิตตัทธิต ปกติตตัทธิต ปุณตัทธิต สังขยาตัทธิต วิภาคตัทธิต อุปมาตัทธิต และนิสสิตตัทธิต, ภาวตัทธิต อพยยตัทธิต

โดยใช้กระบวนการแปล การสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม การสร้างความคิดรวบยอด การฝึก กระบวนการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนสื่อความหมายอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิด ความรู้ ความเข้าใจ ความคิด และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาการดำเนินชีวิต

ตระหนักและเห็นคุณค่าความสำคัญของภาษาบาลีในฐานะเป็นภาษาที่ใช้บันทึกหลักธรรมคำสั่งสอน และสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน

รหัสตัวชี้วัด รวม ๓ ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้

ม.๓/๙ ม.๓/๑๐ ม.๓/๑๑

คำอธิบายรายสาระการเรียนรู้ภาษาบาลี

รหัสสาระ บ ๓๑๒๐๑ สาระการเรียนรู้ภาษาบาลี กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
เวลา ๓ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๑

ศึกษาความสำคัญของบาลีไวยากรณ์ในเรื่อง อักษรวิธี ภาควิชาที่ ๑ สมัญญาภิธาน ความหมายของคำว่า “อักษร” ประเภทของอักษร สระ ประเภทของสระ พยัญชนะ ประเภทของพยัญชนะ ฐานกรณ์ของอักษร เสียง อักษร พยัญชนะสังโยค อัฒมสระ, สนิ ความหมายของสนธิ ประโยชน์ของสนธิ ประเภทของสนธิ สระสนธิ, พยัญชนะสนธิ นิคคหิตสนธิ

โดยใช้กระบวนการแปล การสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม การสร้างความคิดรวบยอด การฝึก กระบวนการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนสื่อความหมายอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิด ความรู้ ความเข้าใจ ความคิด และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาการดำเนินชีวิต

ตระหนักและเห็นคุณค่าความสำคัญของภาษาบาลีในฐานะเป็นภาษาที่ใช้บันทึกหลักธรรมคำสั่งสอน และสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน

รหัสตัวชี้วัด รวม ๓ ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้

ม.๔/๑ ม.๔/๒ ม.๔/๓

คำอธิบายรายสาระการเรียนรู้

รหัสสาระ บ ๓๑๒๐๒ สาระการเรียนรู้ภาษาบาลี กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
เวลา ๓ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ภาคเรียนที่ ๒

ศึกษาความสำคัญของบาลีไวยากรณ์ในเรื่อง หลักการแปลมคธเป็นไทยและการแปลไทยเป็นมคธตามโครงสร้างของประโยค ๘ ส่วนประกอบ ได้แก่ การแปลอาลปนะ การแปลนิบาตต้นข้อความหรือกาลสัตตมมี การแปลประธาน การแปลบพที่เนื่องด้วยประธาน การแปลกิริยาในระหว่างและประโยคแทรก การแปลบพที่เนื่องด้วยกิริยาในระหว่างและบพที่เนื่องด้วยประโยคแทรก การแปลกิริยาคุมพากย์ การแปลบพที่เนื่องด้วยกิริยาคุมพากย์, แปลอุกยพากย์ปริวรรณ์, แปลธรรมบทภาค ๑ โดยพยัญชนะและอรรถ

โดยใช้กระบวนการแปล การสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม การสร้างความคิดรวบยอด การฝึกกระบวนการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนสื่อความหมายอย่างมีวิจารณ์ญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความคิด และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาคำถามดำเนินชีวิต

ตระหนักและเห็นคุณค่าความสำคัญของภาษาบาลีในฐานะเป็นภาษาที่ใช้บันทึกหลักธรรมคำสั่งสอน และสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน

รหัสตัวชี้วัด รวม ๓ ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้ ม.๔/๔ ม.๔/๕ ม.๔/๖

คำอธิบายรายสาระการเรียนรู้

รหัสสาระ บ ๓๒๒๐๓ สาระการเรียนรู้ภาษาบาลี กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
เวลา ๓ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ภาคเรียนที่ ๑

ศึกษาความสำคัญของบาลีไวยากรณ์ในเรื่อง ความหมายของอาชยาต เครื่องปรุงของอาชยาต ส่วนประกอบที่สำคัญของอาชยาต, ความหมายของวิภัติ การแบ่งหมวดวิภัติ ความหมายของชื่อวิภัติ วิธีสังเกตวิภัติ วิภัติและการเปลี่ยนแปลง อาคมในอาชยาต, ความหมายของกาล ประเภทของกาล วิธีสังเกตกาล, ความหมายของบพ ประเภทของบพ ประโยชน์ของบพ, ความหมายของวจนะ ประเภทของวจนะ ความแตกต่างระหว่างวจนะนามและวจนะอาชยาต วิธีใช้วจนะ, ความหมายของบุรุษ ประเภทของบุรุษ ความแตกต่างระหว่างบุรุษนามกับบุรุษอาชยาต วิธีใช้บุรุษ วิธีสังเกตบุรุษ, ความหมายของธาตุ วิธีสังเกตธาตุ ธาตุ ๘ หมวด การเปลี่ยนแปลงของธาตุในหมวดต่างๆ ธาตุ ๒ วิธีสังเกตธาตุ ๒ ธาตุกลับความหมาย ศัพท์พิเศษที่ใช้นำหน้ากิริยา กิริยาศัพท์ที่ใช้ดูคุณ อส ธาตุ, ความหมายของวาจก ประเภทของวาจก วิธีสลับวาจก ความสำคัญของวาจก ความหมายของปัจจัย วิธีใช้ปัจจัย ประเภทของปัจจัย วิธีสังเกตและเปลี่ยนแปลงปัจจัยในวาจก ปัจจัยพิเศษ-อัฟภาส คำแปลของ ข, ฉ, ส ปัจจัย อาย, อีย ปัจจัย ปัจจัยที่ใช้น้อย ความสำคัญของปัจจัย

การแปลในวาจกทั้ง ๕ ที่ใช้กิริยาอาชยาตคุมพากย์ การใช้กิริยาอาชยาตคุมพากย์ การแปลมคธเป็นไทยและการแปลไทยเป็นมคธ ประโยคกัตตุวาจก ประโยคกัมมวาจก ประโยคภาววาจก ประโยคเหตุกัตตุวาจก ประโยคเหตุกัมมวาจก, แปลธรรมบทภาค ๒ โดยพยัญชนะและอรรถ

โดยใช้กระบวนการแปล การสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม การสร้างความคิดรวบยอด การฝึกกระบวนการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนสื่อความหมายอย่างมีวิจารณ์ญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความคิด และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาคำถามดำเนินชีวิต

ตระหนักและเห็นคุณค่าความสำคัญของภาษาบาลีในฐานะเป็นภาษาที่ใช้บันทึกหลักธรรมคำสั่งสอน และสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน

รหัสตัวชี้วัด รวม ๗ ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้ ม.๕/๑ ม.๕/๒ ม.๕/๓ ม.๕/๔ ม.๕/๕ ม.๕/๖ ม.๕/๑๑

คำอธิบายรายสาระการเรียนรู้

รหัสสาระ บ ๓๒๒๐๔ สาระการเรียนรู้ภาษาบาลี กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
เวลา ๓ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ภาคเรียนที่ ๒

ศึกษาความสำคัญของบาลีไวยากรณ์ในเรื่อง กิตก์ ความหมายของคำว่า กิตก์ วิเคราะห์คำว่า กิตก์ การแบ่งประเภทของกิตก์ ธาตุกิตก์ กิริยากิตก์ วัณตติและวณะ กาล การแบ่งประเภทของกาล ธาตุ วาจก ปัจจย วิธีลงปัจจย กิตปัจจย กิจจปัจจย กิตกิจจปัจจย ตูนาทิปัจจย บทสุดท้าย, นามกิตก์ สาธนะ วิเคราะห์แห่งสาธนะ วิธีปรุงรูปวิเคราะห์, ปัจจยแห่งนามกิตก์ วิเคราะห์แห่งนามกิตก์ ปัจจยนามกิตก์ในหมวดกิตปัจจย ปัจจยนามกิตก์ในหมวดกิจจปัจจย ปัจจยนามกิตก์ในหมวดกิตกิจจปัจจย ปัจจยนอกแบบ, การใช้กิริยากิตก์ การใช้กิริยากิตก์ในการแปลมคธเป็นไทยและการแปลไทยเป็นมคธ ใช้เป็นกิริยาคุมพากย์ตามวาจก ใช้เป็นวิกติกัตตา ใช้เป็นกิริยาคุมพากย์อนาทรและลักษณะ ใช้เป็นกิริยาในระหว่าง และการใช้ ตฺวา ตฺ ปัจจย และนามกิตก์, แปลธรรมบทภาค ๓ โดยพยัญชนะและอรรถ

โดยใช้กระบวนการแปล การสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม การสร้างความคิดรวบยอด การฝึกกระบวนการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนสื่อความหมายอย่างมีวิจารณ์ญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความคิด และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาคำถามดำเนินชีวิต

ตระหนักและเห็นคุณค่าความสำคัญของภาษาบาลีในฐานะเป็นภาษาที่ใช้บันทึกหลักธรรมคำสั่งสอน และสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตรประจำวัน

รหัสตัวชี้วัด รวม ๕ ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้

ม.๕/๗ ม.๕/๘ ม.๕/๙ ม.๕/๑๐ ม.๕/๑๑

คำอธิบายรายสาระการเรียนรู้

รหัสสาระ บ ๓๒๒๐๕ สาระการเรียนรู้ภาษาบาลี กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
เวลา ๓ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ภาคเรียนที่ ๑

ศึกษาความสำคัญของบาลีไวยากรณ์ในเรื่อง ความหมายของสมาส วิเคราะห์คำว่า “สมาส” ลักษณะรูปวิเคราะห์แห่งสมาส ประโยชน์ของสมาส ประเภทของสมาส, สมาสว่าโดยชื่อ ๖ อย่าง ได้แก่ ๑. กัมมธารยสมาส, ๒. ทิคุสมาส, ๓. ตัปปุริสสมาส, ๔. ทวันทสมาส, ๕. อัปยียาวยสมาส, และ ๖. พหุพพิทสมาส, สมาสทอ้งความหมายของสมาสทอ้ง สรุปลักษณะของสมาสทอ้ง, แปลธรรมบทภาค ๔ โดยพยัญชนะและอรรถ

โดยใช้กระบวนการแปล การสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม การสร้างความคิดรวบยอด การฝึกกระบวนการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนสื่อความหมายอย่างมีวิจารณ์ญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความคิด และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาคำถามดำเนินชีวิต

ตระหนักและเห็นคุณค่าความสำคัญของภาษาบาลีในฐานะเป็นภาษาที่ใช้บันทึกหลักธรรมคำสั่งสอน และสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตรประจำวัน

รหัสตัวชี้วัด รวม ๙ ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้

ม.๖/๑ ม.๖/๒ ม.๖/๓ ม.๖/๔ ม.๖/๕ ม.๖/๖ ม.๖/๗ ม.๖/๘ ม.๖/๑๒

คำอธิบายรายสาระการเรียนรู้

รหัสสาระ บ ๓๓๒๐๖ สาระการเรียนรู้ภาษาบาลี กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
เวลา ๓ ชั่วโมง/สัปดาห์ จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ภาคเรียนที่ ๒

ศึกษาความสำคัญของบาลีไวยากรณ์ในเรื่อง ตัทธิต วิเคราะห์คำว่า “ตัทธิต” ความแตกต่างระหว่าง ตัทธิตและสมาส ประเภทของตัทธิต ศัพท์ที่ใช้ลงปัจจัยตัทธิต ลักษณะสำคัญของ ณ ปัจจัยและปัจจัยเนื่องด้วย ณ ปัจจัยที่คล้ายกัน ปัจจัยที่พ้องกัน ประโยชน์ของปัจจัย, สามัญญตัทธิต ๑๕ อย่าง ได้แก่ โคตตตัทธิต ตรัตยาตัทธิต ราคาตัทธิต ซาตาตัทธิต สมุหตัทธิต ฐานตัทธิต พหุลตัทธิต เสฏฐตัทธิต ตัทธิสัตถิตตัทธิต ปกติตตัทธิต ปุณตัทธิต สังขยาตัทธิต วิภาคตัทธิต อุปมาตัทธิต และนิสสิตตัทธิต, ภาวตัทธิต อพยยตัทธิต, (ทบทวนแปลธรรมบทภาค ๑-๔ โดยพยัญชนะและอรรณ)

โดยใช้กระบวนการแปล การสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม การสร้างความคิดรวบยอด การฝึก กระบวนการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนสื่อความหมายอย่างมีวิจารณ์ญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิด ความรู้ ความเข้าใจ ความคิด และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาการดำเนินชีวิต

ตระหนักและเห็นคุณค่าความสำคัญของภาษาบาลีในฐานะเป็นภาษาที่ใช้บันทึกหลักธรรมคำสั่งสอน และสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตรประจำวัน

โดยใช้กระบวนการแปล การสอนแบบพุทธวิธี การปฏิบัติงานกลุ่ม การสร้างความคิดรวบยอด การฝึก กระบวนการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนสื่อความหมายอย่างมีวิจารณ์ญาณ การแก้ปัญหา การเรียนรู้เพื่อให้เกิด ความรู้ ความเข้าใจ ความคิด และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาการดำเนินชีวิต

ตระหนักและเห็นคุณค่าความสำคัญของภาษาบาลีในฐานะเป็นภาษาที่ใช้บันทึกหลักธรรมคำสั่งสอน และสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตรประจำวัน

รหัสตัวชี้วัด รวม ๔ ตัวชี้วัด/ผลการเรียนรู้

ม.๖/๙ ม.๖/๑๐ ม.๖/๑๑ ม.๖/๑๓

การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่มุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพ พัฒนาอย่างรอบด้านเพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม เสริมสร้างให้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย plugged และสร้างจิตสำนึกของการกระทำประโยชน์เพื่อสังคม สามารถจัดการตนเองได้ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข

โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ต้องจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามเป้าหมาย รูปแบบ และวิธีการที่เหมาะสมกับสมณสาธิต และต้องส่งเสริมการพัฒนาความสามารถของพระภิกษุสามเณร โดยจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้ครบถ้วนตามที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดไว้ ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรม ๓ ลักษณะด้วยกัน ได้แก่ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน และกิจกรรมเพื่อพัฒนาสังคมและสาธารณประโยชน์ มีรายละเอียดดังนี้

๑. กิจกรรมแนะแนว

เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนด้วยกระบวนการทางจิตวิทยาการแนะแนว เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลในด้านความสามารถ ความถนัด และความสนใจ ส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้เรียนรู้จัก เข้าใจ รัก และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น สามารถกำหนดเป้าหมาย วางแผนชีวิตทั้งด้านการเรียน การปฏิบัติศาสนกิจ และสามารถปรับตัวในการดำรงตนอยู่ในสมณเพศได้อย่างเหมาะสม

ผู้เรียนจะต้องมีอิสระในการคิดและตัดสินใจด้วยตัวเอง เรียนรู้ด้วยตัวเองด้วยการปฏิบัติจนเกิดทักษะชีวิตและที่สำคัญคือครูผู้สอนทุกคนควรมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม โดยมีครูแนะแนวเป็นพี่เลี้ยงและประสานงาน

การจัดกิจกรรมแนะแนว มีวัตถุประสงค์ และแนวการจัดกิจกรรม ดังนี้

▲ วัตถุประสงค์

- ๑) เพื่อให้ผู้เรียนรู้จัก เข้าใจ รัก และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น
- ๒) เพื่อให้ผู้เรียนสามารถวางแผนการเรียน อาชีพ การปฏิบัติศาสนกิจ รวมทั้งการดำเนินชีวิตในสังคม
- ๓) เพื่อให้ผู้เรียนสามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสม และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

▲ แนวการจัดกิจกรรม

- ๑) ครูจัดกิจกรรม และ/หรือผู้มีส่วนร่วม ศึกษาวิเคราะห์สภาพปัญหา ความสามารถ ความถนัด และความสนใจ ของผู้เรียน
- ๒) วิเคราะห์ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ วิสัยทัศน์ของโรงเรียน และตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘. ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑ รวมทั้งวิเคราะห์ข้อมูลของผู้เรียนเป็นรายบุคคลด้วย
- ๓) กำหนดสัดส่วนของกิจกรรมแนะแนวให้ครอบคลุมด้านการศึกษา ด้านการปฏิบัติศาสนกิจ ด้านอาชีพ(กรณีผู้เรียนจะลาสิกขาเพื่อประกอบอาชีพ) ด้านส่วนตัวและสังคม
- ๔) กำหนดวัตถุประสงค์การจัดกิจกรรมแนะแนวของโรงเรียนในแต่ละระดับและชั้นปี

- ๕) ออกแบบการจัดกิจกรรมแนะแนว ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ การจัดกิจกรรม เวลาจัดกิจกรรม หลักฐานการทำกิจกรรม และการประเมินผล
- ๖) จัดทำแผนการจัดกิจกรรมแนะแนวรายชั่วโมงประกอบด้วย ชื่อกิจกรรม จุดประสงค์ เวลา เนื้อหา/สาระ วิธีดำเนินการกิจกรรม สื่อ/อุปกรณ์ และการประเมินผล
- ๗) จัดกิจกรรมตามแผนการจัดกิจกรรมและประเมินผลการจัดกิจกรรม
- ๘) ประเมินเพื่อตัดสินผล และสรุปรายงาน

๒. กิจกรรมนักเรียน

เป็นกิจกรรมปลูกฝังความรัก ความศรัทธา ความเคารพยึดมั่นในพระพุทธศาสนา และมีปฏิภาณในการปฏิบัติศาสนกิจ เป็นกิจกรรมที่พัฒนาให้ผู้เรียนมีเสขียวัตถ์เพียบพร้อม มีความรับผิดชอบ รู้จักการแก้ปัญหา มีเหตุผล มีการตัดสินใจที่เหมาะสม และสามารถปฏิบัติศาสนกิจร่วมกับผู้อื่นด้วยหลักสามัคคีธรรม

โรงเรียนต้องสนับสนุน ส่งเสริม ให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมตามความถนัด และความสนใจแต่ต้องเหมาะสมกับสถานะของเพศบรรพชิต กิจกรรมนักเรียนที่เหมาะสมกับ พระภิกษุสามเณร โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ได้แก่

๒.๑ กิจของสงฆ์

เป็นการปฏิบัติกิจวัตรของสมณเพศ เพื่อปลูกฝังความรัก ความศรัทธา ความมั่นคงในพระพุทธศาสนา สร้างจิตสำนึกในการประพฤติ ปฏิบัติตามหลักพระธรรมวินัย เพื่อความเป็นศาสนทายาทที่ดี สมบูรณ์พร้อมด้วยคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ กิจของสงฆ์ที่ผู้เรียนต้องปฏิบัติเป็นกิจวัตร ได้แก่

- การบิณฑบาต
- ทำวัตรสวดมนต์
- เจริญสมาธิภาวนา
- ฝึกปฏิบัติศาสนพิธี เจริญพุทธมนต์
- กวาดลานวัด
- ฯลฯ

๒.๒ กิจกรรมชุมนุม

เป็นการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนศึกษาหาความรู้ตามถนัดและความสนใจเพื่อพัฒนาศักยภาพให้สูงขึ้น ได้แก่

๒.๒.๑ ชุมนุมส่งเสริมวิชาการ เช่น

- ชุมนุมภาษาไทย
- ชุมนุมคณิตศาสตร์
- ชุมนุมสังคมศึกษา
- ชุมนุมภาษาต่างประเทศ
- ชุมนุมวิทยาศาสตร์
- ฯลฯ

๒.๒.๒ ชุมนุมส่งเสริมความถนัดและความสนใจ เช่น

- ชุมนุมคอมพิวเตอร์
- ชุมนุมนักประดิษฐ์

- ชุมนุมพุทธศาสตร์
- ชุมนุมสามเณรมัคคุเทศก์
- ฯลฯ

การจัดกิจกรรมนักเรียนมีวัตถุประสงค์ และแนวการจัดกิจกรรม ดังนี้

▲ วัตถุประสงค์

- ๑) เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียน มีคุณธรรม จริยธรรม และเป็นศาสนทายาทที่มั่นคงในพระพุทธศาสนา
- ๒) เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีระเบียบวินัย มีมารยาท มีความเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี และมีความรับผิดชอบ
- ๓) เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนมีทักษะให้การปฏิบัติศาสนกิจร่วมกัน รู้จักการแก้ปัญหา มีเหตุผล มีการตัดสินใจที่เหมาะสม ช่วยเหลือแบ่งปัน และมีความสามัคคี
- ๔) เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติตามกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจ

▲ แนวการจัดกิจกรรม

- ๑) จัดให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจของสงฆ์ และหลักเสขียวัตรอันเป็นพระวินัยซึ่งกำหนดเป็นมารยาทในการปฏิบัติตนให้น่าเลื่อมใสศรัทธา อีกทั้งเป็นการปลูกฝังให้ผู้เรียนเกิดความรัก ศรัทธา และมั่นคงในพระพุทธศาสนา
- ๒) กำหนดสัดส่วนของกิจกรรมนักเรียนให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติ ทั้งกิจของสงฆ์และเข้าร่วมกิจกรรม ชุมนุม ตามความถนัดและความสนใจ
- ๓) กำหนดวัตถุประสงค์การจัดกิจกรรมนักเรียนให้ชัดเจนในแต่ละระดับและชั้นปี
- ๔) ให้ผู้เรียนได้รับทราบกำหนดเวลาการจัดกิจกรรมนักเรียนและการประเมินผล
- ๕) ประเมินเพื่อตัดสินผล และสรุปรายงาน

๓. กิจกรรมเพื่อพัฒนาสังคมและสาธารณะประโยชน์

เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ชุมชน และท้องถิ่น ตามความสนใจในลักษณะอาสาสมัคร เพื่อแสดงถึงความรับผิดชอบ ความดีงาม ความเสียสละต่อสังคม มีจิตสาธารณะ เพื่อช่วยสร้างสรรค์สังคมให้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

▲ วัตถุประสงค์

- ๑) เพื่อปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกให้แก่ผู้เรียนในการบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อวัด โรงเรียน ชุมชน สังคม พระพุทธศาสนา และประเทศชาติ
- ๒) เพื่อให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการจัดกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ตามความถนัดและความสนใจในลักษณะอาสาสมัคร
- ๓) เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ คุณธรรม จริยธรรม ตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์
- ๔) เพื่อให้ผู้เรียนมีจิตสาธารณะและใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

โรงเรียนจะต้องจัดให้มีกิจกรรมเพื่อพัฒนาสังคม และสาธารณะประโยชน์อย่างต่อเนื่อง และต้องให้ผู้เรียนเป็นผู้ดำเนินการด้วยตนเอง โดยให้ผู้เรียนร่วมกันสำรวจและวิเคราะห์สภาพปัญหา ร่วมกันออกแบบการจัดกิจกรรม วางแผนการจัดกิจกรรม ปฏิบัติกิจกรรมตามแผน ร่วมสรุปและประเมินผลการจัดกิจกรรม ร่วมกันรายงานผล พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ผลการจัดกิจกรรม ทั้งนี้ ผู้เรียนสามารถเลือกจัดกิจกรรมหรือเข้าร่วมกิจกรรมได้ ดังนี้

๑. กิจกรรมภายในโรงเรียน

เป็นกิจกรรมในวิถีชีวิตโรงเรียนเพื่อปลูกฝังจิตอาสาโดยผู้เรียน และครูที่ปรึกษากิจกรรม ร่วมกันวางแผนปฏิบัติกิจกรรมจิตอาสาในชั้นเรียน และโรงเรียนจนเกิดเป็นนิสัยในการสมัครใจ ทำงานต่างๆ เพื่อประโยชน์ของส่วนรวม ซึ่งงานเหล่านี้จะขยายขอบเขตจากใกล้ตัวไปสู่สังคมภายนอกได้

ตัวอย่างกิจกรรม/โครงการ ภายในโรงเรียน ได้แก่ โครงการคนดีศรีปริยัติ โครงการจิตอาสา พัฒนาวัด โรงเรียน โครงการเพื่อนช่วยเพื่อน โครงการค่ายพุทธบุตร เป็นต้น

๒. กิจกรรมภายนอกโรงเรียน

เป็นกิจกรรมอาสาสมัครเพื่อสังคม เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนได้รับการสนับสนุนตามแผนการจัด กิจกรรมโดยให้ทำกิจกรรมด้วยความสมัครใจที่เป็นประโยชน์แก่ชุมชนและสังคมโดยรวม

ตัวอย่างโครงการ/กิจกรรมนอกโรงเรียน ได้แก่ ค่ายปฏิบัติธรรม โครงการพุทธบุตรเพื่อสังคม สามเณรอาสาพัฒนาชุมชน โครงการรักษัรทรัพยากรชุมชน เป็นต้น

▲ แนวการจัดกิจกรรม

๑. จัดกิจกรรมในลักษณะบูรณาการใน ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยผู้เรียนสามารถจัดกิจกรรม ตามองค์ความรู้ที่ได้จากการเรียนรู้ของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามความเหมาะสม

๒. จัดกิจกรรมลักษณะโครงการ/โครงการ/กิจกรรม หมายถึงกิจกรรมที่ผู้เรียนนำเสนอการจัด กิจกรรมต่อโรงเรียน เพื่อขอความเห็นชอบในการจัดโครงการ โครงการ หรือกิจกรรมซึ่งมีระยะเวลาเริ่มต้นและ สิ้นสุดที่ชัดเจน

๓. จัดกิจกรรมร่วมกับองค์กรอื่น หมายถึงกิจกรรมที่ผู้เรียนอาสาสมัครเข้าร่วมกิจกรรมกับ หน่วยงานหรือองค์กรอื่นๆ ที่จัดกิจกรรมในลักษณะเพื่อสังคมและสาธารณะประโยชน์โดยผู้เรียนสามารถเลือกเข้า ร่วมกิจกรรมที่หน่วยงานอื่นเข้ามาจัดในโรงเรียน หรือร่วมกับหน่วยงานอื่นที่จัดกิจกรรมนอกโรงเรียน ตัวอย่าง กิจกรรม/โครงการ เช่น โครงการสันติสุขชุมชน, โครงการรณรงค์ต้านยาเสพติด แผนที่คนดีศรีชุมชน รักษาทรัพยากร และสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

(สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, ๒๕๕๒ : แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑)

โรงเรียนควรกำหนดแนวทางที่ชัดเจนในการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ๒ ประการ คือ การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนรายกิจกรรม และการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อการตัดสิน ดังนี้

๑. การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนรายกิจกรรม

การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนรายกิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน และ กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ มีแนวปฏิบัติ ดังนี้

๑.๑ ตรวจสอบเวลาเข้าร่วมกิจกรรมของผู้เรียนให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนด

๑.๒ ประเมินการปฏิบัติกิจกรรม ผลงาน/ชิ้นงาน คุณลักษณะของผู้เรียน ตามเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนด ด้วยวิธีการที่หลากหลาย เน้นการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในการปฏิบัติกิจกรรม

๑.๓ การ”ผ่าน”การประเมิน หมายถึง ผู้เรียนมีเวลาการเข้าร่วมกิจกรรมครบตามเกณฑ์ ปฏิบัติกิจกรรม และมีผลงาน/ชิ้นงาน/ คุณลักษณะตามเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนด เมื่อผู้เรียนผ่านการประเมินให้นำ ผลการประเมินไปบันทึกในกระเบียนแสดงผลการเรียนรู้

๑.๔ การ “ไม่ผ่าน” การประเมิน หมายถึง ผู้เรียนมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมไม่ครบตามเกณฑ์ไม่ผ่าน การปฏิบัติกิจกรรม หรือมีผลงาน/ชิ้นงาน/คุณลักษณะ ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนด

๒. การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อการตัดสิน

การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อตัดสินเลื่อนชั้นและจบระดับการศึกษา เป็นการประเมินการ ผ่านกิจกรรมดังกล่าวเป็นรายภาคเรียน เพื่อสรุปผลการผ่านในแต่ละกิจกรรม สรุปผลรวม เพื่อการเลื่อนชั้นและประมวลผลรวมในปีสุดท้ายเพื่อการจบการศึกษาแต่ละระดับ มีแนวการปฏิบัติ ดังนี้

๒.๑ กำหนดผู้รับผิดชอบในการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้เรียนทุกรูป ตลอดระดับการศึกษา

๒.๒ ผู้รับผิดชอบสรุปและตัดสินผลการร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของผู้เรียนเป็นรายรูป ตามเกณฑ์ที่ โรงเรียนกำหนด

๒.๓ เกณฑ์การตัดสินผลการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อเลื่อนชั้นเรียน

“ผ่าน” หมายถึง ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับ “ผ่าน” ในกิจกรรมทั้ง ๓ กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน และกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

“ไม่ผ่าน” หมายถึง ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับ “ไม่ผ่าน” ในกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งจาก ๓ กิจกรรม คือ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

๒.๔ เกณฑ์การตัดสินผลการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อจบระดับการศึกษา

“ผ่าน” หมายถึง ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับ “ผ่าน” ทุกชั้นปีในระดับการศึกษานั้น

“ไม่ผ่าน” หมายถึง ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับ “ไม่ผ่าน” บางชั้นปีในระดับการศึกษานั้น

๒.๕ ผู้รับผิดชอบเสนอผลการประเมินต่อคณะกรรมการกลุ่มสาระการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียน เพื่อให้ความเห็นชอบ

๒.๖ ผู้รับผิดชอบเสนอผู้บริหารโรงเรียนเพื่ออนุมัติผลการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนผ่านเกณฑ์ การจบการศึกษาแต่ละระดับ

แนวทางการแก้ไขผู้เรียนกรณีไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน

กรณีที่ผู้เรียนมีผลการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในระดับ “ไม่ผ่าน” เป็นหน้าที่ของครูหรือผู้รับผิดชอบ กิจกรรมต่างๆ ต้องสอนซ่อมเสริม โดยให้ผู้เรียนดำเนินกิจกรรมครบเวลาที่ขาด หรือปฏิบัติกิจกรรมให้บรรลุ วัตถุประสงค์ของกิจกรรมนั้น แล้วจึงประเมินให้ผ่านกิจกรรม เพื่อบันทึกในเบียนแสดงผลการเรียนรู้ ทั้งนี้ ควร ดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในปีการศึกษานั้นๆ ยกเว้นมีเหตุสุดวิสัย ให้อยู่ในดุลยพินิจของผู้บริหารโรงเรียน

แนวทางในการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

การประเมินการเข้าร่วมและปฏิบัติกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนนั้น จะต้องคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

(๑) ผู้เรียนมีเวลาการเข้าร่วมกิจกรรมตามเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนด โดยโรงเรียนควรกำหนดเวลาไม่น้อย กว่าร้อยละ ๘๐ ของเวลาเรียนแต่ละกิจกรรม สำหรับกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ผู้เรียนต้องปฏิบัติ กิจกรรมครบตามโครงสร้างเวลาเรียน

(๒) ผู้เรียนมีผลการปฏิบัติกิจกรรม และมีผลงาน/ชิ้นงาน/คุณลักษณะ ตามเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนด โดย อาจจัดให้ผู้เรียนแสดงผลงาน แฟ้มสะสมงาน หรือจัดนิทรรศการ

(๓) หากโรงเรียนมีบุคลากรไม่เพียงพอหรือไม่สามารถจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนได้อย่างหลากหลาย โรงเรียนอาจจัดกิจกรรมในลักษณะบูรณาการในกิจกรรมหรือโครงการต่างๆ เช่น กิจกรรมวันสำคัญ กิจกรรม

สามเณรสัมพันธ์ กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ เป็นต้น ซึ่งโรงเรียนสามารถประเมินผลการเข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าว และนำไปใช้เป็นส่วนหนึ่งในการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนได้

- (๔) การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ควรมีองค์ประกอบในการดำเนินการ ดังนี้
- ๔.๑ มีครูที่ปรึกษากิจกรรม และมีแผนการดำเนินกิจกรรม
 - ๔.๒ มีหลักฐาน ชิ้นงาน หรือแฟ้มสะสมงาน
 - ๔.๓ มีผู้รับรองผลการเข้าร่วมกิจกรรม
 - ๔.๔ มีรายงานแสดงการเข้าร่วมกิจกรรม

บทบาทของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

การดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคลากรหลายฝ่าย ทั้งบุคลากรภายในโรงเรียน และบุคลากรภายนอกโรงเรียน ดังนั้น เพื่อให้การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีประสิทธิภาพโรงเรียนควรกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องให้ชัดเจน โดยมีแนวปฏิบัติ ดังนี้

บทบาทของผู้บริหารโรงเรียน

- ๑) กำหนดแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา โดยการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องหลายฝ่าย
- ๒) ชี้แจงทำความเข้าใจและสร้างความตระหนักให้บุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคน ทุกรูป เห็นคุณค่าและร่วมมือในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
- ๓) พัฒนาและส่งเสริม สนับสนุนให้ครูมีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ และมีความทันสมัยในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่หลากหลาย สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและสถานการณ์ปัจจุบันอย่างต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพ
- ๔) สร้างเครือข่ายและประสานความร่วมมือและความเข้าใจอันดีระหว่างโรงเรียนกับผู้เรียนชุมชน บุคคล และหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรม
- ๕) นิเทศ ติดตาม ให้คำปรึกษา ประเมินผล และสร้างขวัญ กำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
- ๖) แลกเปลี่ยนเรียนรู้และเผยแพร่ผลงานที่ประสบผลสำเร็จกับหน่วยงานและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

บทบาทของครูและผู้รับผิดชอบจัดกิจกรรม

- ๑) ศึกษาหลักการ วัตถุประสงค์ ขอบข่าย แนวการจัดกิจกรรม การประเมินผล และจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมาย
- ๒) ชี้แจง ทำความเข้าใจกับผู้เรียนและผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
- ๓) ร่วมกับผู้เรียนออกแบบกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสามารถ ความถนัด ความสนใจของผู้เรียน และเป็นไปตามหลักการ ปรัชญา และแนวการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
- ๔) ส่งเสริม กระตุ้น และอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระในการจัดทำแผนงาน โครงการ ร่วมปฏิบัติกิจกรรม และการประเมินผล
- ๕) ให้คำปรึกษา ดูแล ติดตาม ประสานงาน และอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เรียนในการร่วมกิจกรรมให้เป็นไปตามแผน

- ๖) ประเมินผลการเข้าร่วมกิจกรรมของผู้เรียน และส่งเสริมกรณีที่ผู้เรียนไม่ผ่านเกณฑ์ พร้อมจัดทำเอกสารหลักฐานการประเมินผล
- ๗) รายงานผลการดำเนินกิจกรรมให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ แล้วนำผลการจัดกิจกรรมไปพัฒนาและปรับปรุงแก้ไข
- ๘) แลกเปลี่ยนเรียนรู้และเผยแพร่ผลงานที่ประสบผลสำเร็จกับหน่วยงานและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

บทบาทของผู้เรียน

ผู้บริหารโรงเรียน ครูและผู้เกี่ยวข้องต้องชี้แจง ทำความเข้าใจให้ผู้เรียนได้รับทราบบทบาทหน้าที่ของตน ดังนี้

- ๑) ศึกษาข้อมูล วิเคราะห์ตนเอง และเข้าร่วมกิจกรรมตามความสนใจ ความถนัด และความสามารถ หรือตามข้อเสนอแนะของสถานศึกษา
- ๒) เข้ารับการปฐมนิเทศจากครูผู้รับผิดชอบกิจกรรม
- ๓) ร่วมประชุมเลือกตั้งคณะกรรมการฝ่ายต่างๆ ตามลักษณะของกิจกรรม
- ๔) ร่วมประชุมจัดทำแผนงาน โครงการ ปฏิทินงาน และปฏิบัติกิจกรรม ด้วยความเอาใจใส่อย่างสม่ำเสมอ
- ๕) ร่วมประเมินการปฏิบัติกิจกรรมและนำผลมาพัฒนาตนเองและนำเสนอผลการปฏิบัติกิจกรรมต่อครูผู้รับผิดชอบ
- ๖) แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถอดประสบการณ์ ทบทวน และสะท้อนความรู้สึกละหว่างการปฏิบัติกิจกรรม รวมทั้งสร้างเครือข่ายจิตอาสาและขยายผลเพื่อความยั่งยืนต่อไป

บทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษา

- ๑) ให้ความเห็นชอบและมีส่วนร่วมในการกำหนดวางแผนดำเนินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในหลักสูตรสถานศึกษา
- ๒) ส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามความเหมาะสม

บทบาทของชุมชน บุคคลภายนอก หน่วยงานภาครัฐและเอกชน

- ๑) มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดกิจกรรม และอาสาสมัครกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนและชุมชน
- ๒) ยอมรับในศักยภาพของผู้เรียน ให้โอกาสผู้เรียนได้สำรวจตนเองเพื่อประกอบการตัดสินใจในการเลือกแผนการเรียน การศึกษาต่อ และการปฏิบัติศาสนกิจ หรือการประกอบอาชีพในอนาคตหากผู้เรียนประสงค์จะลาสิกขา
- ๓) ดูแล เอาใจใส่ผู้เรียน และให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนา ป้องกัน และแก้ไขปัญหาของผู้เรียน
- ๔) เป็นที่ปรึกษาหรือแนะแนวทางการดำเนินชีวิตที่พึงามให้แก่ผู้เรียน
- ๕) ร่วมมือกับโรงเรียนเพื่อติดตามประเมินผลการพัฒนาและการปฏิบัติกิจกรรมของผู้เรียน

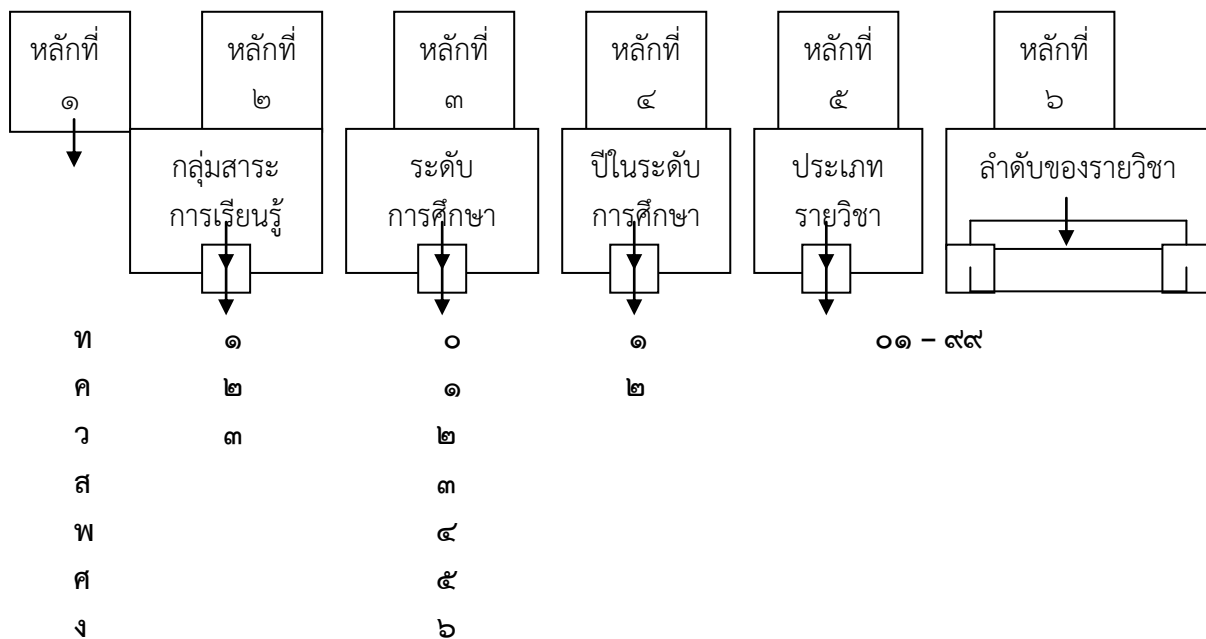

การกำหนดรหัสวิชา

โรงเรียนจะต้องกำหนดรหัสวิชาอย่างเป็นระบบ ดังนี้

ระบบรหัสวิชา

การกำหนดรหัสวิชาควรใช้ตัวเลขฮินดูอารบิก เพื่อสื่อสารและการจัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษา ระบบรหัสวิชา สำหรับรายวิชาพื้นฐานและรายวิชาเพิ่มเติม ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑ ประกอบด้วยตัวอักษรและตัวเลข ๖ หลัก ดังนี้

☐ ใช้รหัสตัวอักษรตามรายการรหัสตัวอักษรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

หลักที่ ๑ เป็นรหัสตัวอักษรแสดงกลุ่มสาระการเรียนรู้ คือ

ท	หมายถึง	กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ค	หมายถึง	กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์
ว	หมายถึง	กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์
ส	หมายถึง	กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
พ	หมายถึง	กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา
ศ	หมายถึง	กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ
ง	หมายถึง	กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี
☐	หมายถึง	กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศให้ใช้รหัสของแต่ละภาษาตามรายการ

หมายเหตุ รหัสตัวอักษรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

๑) รายการรหัสตัวอักษรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศที่จะนำไปใส่แทน ☐ มีดังนี้

ก	หมายถึง	ภาษาเกาหลี	ข	หมายถึง	ภาษาเขมร
จ	หมายถึง	ภาษาจีน	ช	หมายถึง	ภาษารัสเซีย
ญ	หมายถึง	ภาษาญี่ปุ่น	ต	หมายถึง	ภาษาเวียดนาม

น	หมายถึง	ภาษาละติน	บ	หมายถึง	ภาษาบาลี
ป	หมายถึง	ภาษาสเปน	ฝ	หมายถึง	ภาษาฝรั่งเศส
ม	หมายถึง	ภาษามลายู	ย	หมายถึง	ภาษาเยอรมัน
ร	หมายถึง	ภาษาอาหรับ	ล	หมายถึง	ภาษาลาว
อ	หมายถึง	ภาษาอังกฤษ	ฮ	หมายถึง	ภาษาฮินดู

๒) กรณีที่มีสถานศึกษาได้จัดทำรายวิชาภาษาต่างประเทศอื่นๆ นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ให้สถานศึกษาใช้รหัสตัวอักษร “ต” แทนรายวิชาภาษาต่างประเทศนั้นๆ

หลักที่ ๒ เป็นรหัสตัวเลขแสดงระดับการศึกษาในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย สะท้อนระดับความรู้และทักษะในรายวิชาที่กำหนดไว้ คือ

- ๑ หมายถึง รายวิชาระดับประถมศึกษา
- ๒ หมายถึง รายวิชาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
- ๓ หมายถึง รายวิชาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

หลักที่ ๓ เป็นรหัสตัวเลขแสดงปีที่เรียนของรายวิชาซึ่งสะท้อนระดับความรู้และทักษะในรายวิชาที่กำหนดไว้ในแต่ละปี คือ

- ๐ หมายถึง รายวิชาที่ไม่กำหนดปีที่เรียน จะเรียนปีใดก็ได้ในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย
- ๑ หมายถึง รายวิชาที่เรียนในปีที่ ๑ ของระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย (ป.๑ ม.๑ และ ม.๔)
- ๒ หมายถึง รายวิชาที่เรียนในปีที่ ๒ ของระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย (ป.๒ ม.๒ และ ม.๕)
- ๓ หมายถึง รายวิชาที่เรียนในปีที่ ๓ ของระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย (ป.๓ ม.๓ และ ม.๖)
- ๔ หมายถึง รายวิชาที่เรียนในปีที่ ๔ ของระดับประถมศึกษา (ป.๔)
- ๕ หมายถึง รายวิชาที่เรียนในปีที่ ๕ ของระดับประถมศึกษา (ป.๕)
- ๖ หมายถึง รายวิชาที่เรียนในปีที่ ๖ ของระดับประถมศึกษา (ป.๖)

หลักที่ ๔ เป็นรหัสตัวเลขแสดงประเภทของรายวิชา คือ

- ๑ หมายถึง รายวิชาพื้นฐาน
- ๒ หมายถึง รายวิชาเพิ่มเติม

หลักที่ ๕ และหลักที่ ๖ เป็นรหัสตัวเลขแสดงลำดับของรายวิชาแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ในปี/ระดับการศึกษาเดียวกันในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น หรือมัธยมศึกษาตอนปลาย มีจำนวนตั้งแต่ ๐๑ – ๙๙ ดังนี้

รายวิชาที่กำหนดปีที่เรียน ให้นำรหัสหลักที่ ๕ – ๖ ต่อเนื่องในปีเดียวกัน หากจัดรายวิชาเป็นรายภาค ให้กำหนดเรียงลำดับรายวิชาในกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกันให้เสร็จสิ้นในภาคเรียนแรกก่อน แล้วจึงกำหนดต่อในภาคเรียนที่สอง

รายวิชาที่ไม่กำหนดปีที่เรียน ให้นำรหัสหลักที่ ๕ – ๖ ต่อเนื่องในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย

ทั้งนี้ รหัสหลักที่ ๕ และหลักที่ ๖ ของรายวิชาเพิ่มเติม ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.๔ – ๖) กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ และสาระพระพุทธศาสนา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย ให้กำหนดรหัสวิชาเป็นช่วงลำดับ ดังนี้

กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์

- ลำดับที่ ๐๑ – ๑๙ หมายถึง รายวิชาในกลุ่มฟิสิกส์
- ลำดับที่ ๒๑ – ๓๙ หมายถึง รายวิชาในกลุ่มเคมี
- ลำดับที่ ๔๑ – ๕๙ หมายถึง รายวิชาในกลุ่มชีววิทยา
- ลำดับที่ ๖๑ – ๗๙ หมายถึง รายวิชาในกลุ่มโลกและอวกาศ
- ลำดับที่ ๘๑ – ๙๙ หมายถึง รายวิชาในกลุ่มวิทยาศาสตร์อื่นๆ

📖 การจัดการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ในโครงสร้างหลักสูตรของโรงเรียนจะต้องกำหนดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ๓ ลักษณะ คือ ๑) กิจกรรมแนะแนว ๒) กิจกรรมนักเรียน และ ๓) กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ โดยพิจารณาจากโครงสร้างเวลาเรียนที่กำหนดไว้ในหลักสูตรการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑ เป้าหมาย/จุดเน้นของท้องถิ่น พร้อมทั้งพิจารณาความต้องการและจุดเน้นของโรงเรียนเอง เพื่อจัดเวลาเรียนให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน

ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๑ – ๓ ได้กำหนดให้จัดการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนทั้ง ๓ ลักษณะ ปีละ ๑๒๐ ชั่วโมง และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ – ๖ รวมจำนวน ๓๖๐ ชั่วโมง ทั้งนี้ในส่วนของกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์นั้นโรงเรียนต้องจัดสรรเวลาให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรม ดังนี้

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.๑ – ๓) รวม ๓ ปี จำนวน ๔๕ ชั่วโมง

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.๔ – ๖) รวม ๓ ปี จำนวน ๖๐ ชั่วโมง

จากโครงสร้างหลักสูตรดังกล่าว โรงเรียนสามารถพิจารณาจัดแบ่งจำนวนเวลาสำหรับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแต่ละระดับชั้นได้ตามความเหมาะสม สำหรับการปฏิบัติกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์สามารถจัดบูรณาการในรายวิชาหรือกิจกรรมอื่นๆ โดยจัดได้ทั้งในเวลาและนอกเวลาเรียน และอาจจัดให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมดังกล่าวในบางชั่วโมงของกิจของสงฆ์ หรือกิจกรรมชุมนุมก็ได้ โดยมีหลักฐานที่สามารถยืนยันเวลาที่ผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมดังกล่าวครบถ้วนตามเวลาที่โรงเรียนกำหนด ทั้งนี้ ต้องมีการประเมินการปฏิบัติไว้อย่างชัดเจน

การจบหลักสูตรการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑ แต่ละระดับผู้เรียนจะต้องเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแต่ละประเภท ดังนี้

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จัดให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรม ดังนี้

- ๑) กิจกรรมแนะแนว
- ๒) กิจกรรมนักเรียน ได้แก่
 - ๒.๑ กิจของสงฆ์
 - ๒.๒ ชุมนุม

ผู้เรียนต้องเข้าร่วมและได้รับการประเมินกิจกรรมทั้ง ๒.๑ และ ๒.๒

๓) กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จัดให้ผู้เรียนได้เข้าร่วมกิจกรรม ดังนี้

๑) กิจกรรมแนะแนว

๒) กิจกรรมนักเรียน ได้แก่

๒.๑ กิจกรรมของสงฆ์

๒.๒ ชุมนุม

ผู้เรียนจะต้องเข้าร่วม ๒.๑ และ ๒.๒

๓) กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

การจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการสำคัญในการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑ เป็นหลักสูตรที่มีมาตรฐานการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เป็นเป้าหมายสำคัญสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชน ผู้สอนต้องพยายามคัดสรรกระบวนการเรียนรู้ จัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ทั้ง ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ รวมทั้งปลูกฝังเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ พัฒนาทักษะต่างๆ อันเป็นสมรรถนะสำคัญที่ต้องการให้เกิดแก่ผู้เรียน กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๕๑ : หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ในส่วนของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา นั้น เพื่อพัฒนาให้พระภิกษุสามเณรเป็นศาสนทายาทที่ดีมีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนด ครูผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในหลักการ แนวคิด และจุดเน้นของการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑ และต้องศึกษาทำความเข้าใจ ปัจจัยสำคัญที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑. หลักการจัดการเรียนรู้

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้กำหนดหลักการสำคัญในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถตามมาตรฐานการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร โดยยึดหลักว่า**ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด** เชื่อว่าทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ยึดประโยชน์ที่เกิดกับผู้เรียน ดังนั้น ครูผู้สอนจะต้องจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติ และเต็มตามศักยภาพ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสมอง เน้นให้ความสำคัญทั้งความรู้และคุณธรรม โดยมีแนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

๑) เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ยึดหลักว่าผู้เรียนทุกรูปสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ โดยการจัดวิธีการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียนแต่ละรูป ให้สามารถพัฒนาตนเองได้ ได้ลงมือศึกษาค้นคว้า คิดแก้ปัญหา และปฏิบัติงานเพื่อสร้างความรู้ได้ด้วยตนเอง มีความสุขในการเรียนรู้ โดยมีครูผู้สอนเป็นผู้ส่งเสริมสนับสนุนจัดสถานการณ์ให้เอื้อต่อการเรียนรู้

๒) คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ให้ความสำคัญกับความแตกต่างระหว่างบุคคลเพื่อวางรากฐานชีวิตผู้เรียนให้เจริญงอกงามอย่างสมบูรณ์ มีการพัฒนาการสมวัยอย่างสมดุล ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ค้นพบและแสดงออกถึงศักยภาพของตนเอง ดังนั้นครูผู้สอนจึงควรมีข้อมูลผู้เรียนเป็นรายรูปสำหรับการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และนำไปพัฒนาผู้เรียนให้เหมาะสมกับความแตกต่างกันของผู้เรียน

๓) สอดคล้องกับพัฒนาการทางสมอง

เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาได้อย่างเหมาะสมกับการทำงานของสมอง เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ได้เต็มตามศักยภาพ นอกจากนี้ยังต้องคำนึงถึงพัฒนาการทางอารมณ์ของผู้เรียนด้วย อันจะส่งผลให้ผู้เรียนมีความสนใจ มีความตั้งใจ มีจินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ ทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข โดยใช้การพิจารณาจากร่างกาย ข้อเท็จจริงและทักษะต่างๆ ที่ปรากฏตามธรรมชาติเป็นเครื่องมือในการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับพัฒนาการทางสมองในแต่ละช่วงวัย

๔) เน้นด้านคุณธรรมจริยธรรม

เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรม ด้วยการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการคุณธรรมจริยธรรม ได้รับรู้ เกิดการยอมรับ เห็นคุณค่า และที่สำคัญคือมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องจนเป็นลักษณะนิสัยที่ดี

๒. กระบวนการเรียนรู้

กระบวนการเรียนรู้เป็นเครื่องมือพัฒนาผู้เรียนไปสู่เป้าหมายของหลักสูตร ครูผู้สอนจะต้องศึกษาทำความเข้าใจแนวคิดการจัดการเรียนรู้และผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนของกระบวนการเรียนรู้แต่ละวิธี แล้วนำไปใช้จัดการเรียนรู้ให้เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียน กระบวนการเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับผู้เรียน อาทิ กระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ กระบวนการสร้างความรู้ กระบวนการคิด กระบวนการทางสังคม กระบวนการเผชิญสถานการณ์และแก้ปัญหา กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง กระบวนการปฏิบัติลงมือทำจริง กระบวนการจัดการ กระบวนการวิจัย กระบวนการเรียนรู้การเรียนรู้ของตนเอง กระบวนการพัฒนาลักษณะนิสัย ฯลฯ

กระบวนการเรียนรู้ ๑๑ วิธีดังกล่าว เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ที่จะทำให้ผู้เรียนได้รับการฝึกฝนพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพ ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามเป้าหมายของหลักสูตร ดังนั้นครูผู้สอนจึงต้องเลือกใช้กระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสม โดยพิจารณาจากวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมว่าต้องการให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อะไร สามารถนำพาให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ใดและหากนำกระบวนการเหล่านี้มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จะได้ผลเพียงใด

แนวทางการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบต่างๆ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, ๒๕๕๒ : แนวทางการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑)

๑. กระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ

กระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ คือการจัดการเรียนรู้โดยนำเนื้อหา สารการเรียนรู้ที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน มาจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจในลักษณะที่เป็นองค์รวม และสามารถนำความรู้ ความเข้าใจไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

แนวทางการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ สามารถทำได้หลายลักษณะ แต่ครูผู้สอนส่วนมากมักจะคุ้นเคยกับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการโดยใช้กลุ่มสาระการเรียนรู้เป็นหลักซึ่งแบ่งได้เป็น ๒ ประเภท คือ

๑.๑ การบูรณาการภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้ เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงเนื้อหา ด้านความรู้ ทักษะ/กระบวนการ หรือคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกันเข้าด้วยกัน เพื่อมุ่ง ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องราว ประเด็น ปัญหา หัวเรื่องหรือประสบการณ์เรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยครูผู้สอนในกลุ่มสาระ การเรียนรู้นั้นๆ สามารถจัดการเรียนรู้โดยไม่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ

๑.๒ การบูรณาการระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงสาระ การเรียนรู้ ทักษะ/กระบวนการ หรือคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตั้งแต่สองกลุ่มสาระการเรียนรู้ขึ้นไปเข้าด้วยกัน เพื่อมุ่งศึกษาเกี่ยวกับเรื่องราวประเด็น ปัญหา หัวเรื่องหรือประสบการณ์เรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ในเรื่องนั้นๆ อย่างเข้าใจลึกซึ้งและชัดเจนใกล้เคียงกับความเป็นจริงในชีวิต โดยครูผู้สอนตั้งแต่สองคนขึ้นไปร่วมกัน สอนหรือทำความเข้าใจแล้วแยกกันสอนตามรายวิชาที่รับผิดชอบ

• **ผลที่เกิดกับผู้เรียน**

- ผู้เรียนมีโอกาสได้เรียนรู้การแก้ปัญหาโดยใช้ความรู้หลายๆ ด้านประกอบกัน ทำให้ เกิดพัฒนาการทั้งด้านความรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ไปพร้อมๆ กัน เกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้ และมีความคิดและมุมมองที่กว้างตระหนักถึงคุณค่าในการนำ ความรู้ที่เรียนไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

- ผู้เรียนได้รับความรู้ ความเข้าใจในลักษณะองค์รวม สามารถเชื่อมโยงความรู้ และ ประสบการณ์การเรียนรู้ได้อย่างมีจุดหมาย และมีความหมาย สามารถแสวงหาความรู้ ความเข้าใจสิ่งต่างๆ ที่อยู่ รอบตัว สามารถทำงานเป็นกลุ่ม แลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน สามารถพัฒนาศักยภาพของตนได้เต็มตาม สามารถเรียนรู้ตลอดชีวิตโดยใช้ภูมิปัญญาและชุมชนเป็นแหล่งเรียนรู้

๒. กระบวนการสร้างความรู้

กระบวนการสร้างความรู้ เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้สร้างความรู้ และ ประสบการณ์ต่างๆ ที่มีความหมายต่อตนเอง จากการปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม โดยใช้กระบวนการคิดและการ แสวงหาความรู้ควบคู่ไปกับการปฏิบัติจริง ให้ผู้เรียนค้นพบความรู้ และประสบการณ์ด้วยตนเอง โดยมีครูผู้สอน เป็นผู้จัดโอกาส บรรยากาศ สิ่งแวดล้อม และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้

ครูผู้สอนต้องแนะนำให้ผู้เรียนรับรู้ถึงจุดหมายของบทเรียนและเกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้ กระตุ้นให้ผู้เรียนได้แสดงออกถึงความเรียนรู้ ความเข้าใจเดิมที่มีอยู่ในเรื่องที่กำลังจะเรียนรู้ และปรับเปลี่ยนความคิด โดยสร้างความรู้ ดังนี้

- สร้างความกระจ่างและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกันและกัน
- สร้างความคิดใหม่จากการอภิปรายร่วมกันและสาธิตแสดงให้เห็น จนทำให้ผู้เรียนสามารถ กำหนดความคิด หรือความรู้ใหม่ขึ้นได้
- การประเมินความคิดใหม่ โดยการทดลอง หรือใช้กระบวนการคิด คิดอย่างไตร่ตรอง ลึกซึ้ง และประเมินคุณค่า
- การนำความคิดไปใช้ ผู้เรียนมีโอกาสได้ใช้ความคิด หรือความรู้ความเข้าใจในการ พัฒนาการเรียนรู้อย่างมีความหมาย และในขั้นตอนสุดท้าย ครูผู้สอนต้องจัดให้ผู้เรียนได้ทบทวนความคิด ความ เข้าใจ โดยการเปรียบเทียบระหว่างความคิดเดิมกับความคิดใหม่

• **ผลที่เกิดกับผู้เรียน**

ผู้เรียนได้สังเกตสิ่งที่ตนเองสนใจ อยากเรียนรู้ แล้วจึงศึกษาค้นคว้า แสวงหาความรู้ เพิ่มเติม นำไปเชื่อมโยงต่อยอดกับความรู้และประสบการณ์เดิมที่มีอยู่ เกิดเป็นความรู้ใหม่ของผู้เรียนเอง อีกทั้งได้ พัฒนาทักษะกระบวนการคิด

๓. กระบวนการคิด

กระบวนการคิด เป็นกระบวนการทางสมองในการจัดทำข้อมูลหรือสิ่งเร้าที่รับเข้ามาเป็นกระบวนการทางสติปัญญา มีลักษณะเป็นกระบวนการหรือวิธีการ ในการพัฒนาให้เกิดกระบวนการคิด โดยมีบุคคล มีเนื้อหาหรือข้อมูลที่ใช้ในการคิด วิธีการพัฒนาการคิดและการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการคิด โดยส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้เรียนคิด ไม่ปิดกั้นความคิด ให้กำลังใจ เสริมแรงเมื่อผู้เรียนคิดได้ด้วยตนเอง ใช้รูปแบบวิธีการสอนหรือเทคนิคการสอนต่างๆ กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการคิดเชื่อมโยงจากความคิดเดิมในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง ได้แก่ การคิดคล่อง การคิดหลากหลาย การคิดละเอียด การคิดชัดเจน การคิดอย่างมีเหตุผล การคิดถูกทาง การคิดกว้าง การคิดลึกซึ้ง และการคิดไกล และจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการคิด และกระบวนการคิดต่างๆ ตามความเหมาะสมกับพื้นฐานของผู้เรียน

• ผลที่เกิดกับผู้เรียน

ผู้เรียนมีกระบวนการทำงานที่เป็นระบบ ปฏิบัติงานได้อย่างมีขั้นตอนมีความสามารถในการพิจารณาสิ่งต่างๆ และประเมินค่าโดยใช้หลักเกณฑ์อย่างสมเหตุผล รู้จักประเมินตนเอง และผู้อื่นได้อย่างถูกต้อง มีความสามารถในการใช้ภาษาในการอ่าน เขียน ฟัง พูดของผู้เรียน มีทักษะในการสื่อสารกับผู้อื่นได้ดี นอกจากนี้ยังมีโอกาสได้พัฒนาความสามารถในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สามารถแก้ไขปัญหาโดยเลือกตัดสินใจในสถานการณ์ต่างๆ ของสังคมได้อย่างเข้มแข็ง

๔. กระบวนการทางสังคม

กระบวนการทางสังคม เป็นกระบวนการที่มุ่งสร้างปฏิสัมพันธ์ในการอยู่ร่วมกันในสังคมการทำงานร่วมกัน ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันที่ก่อให้เกิดบรรยากาศในการเรียนรู้ที่ดีร่วมกัน

• ผลที่เกิดกับผู้เรียน

ผู้เรียนจะเห็นคุณค่าของการทำงานร่วมกัน การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทำให้เกิดคุณลักษณะหลายประการ เช่น ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ พึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันในทางที่ดี การสร้างทีมงาน ความรับผิดชอบ ความมีวินัย มีทักษะทางสังคม

๕. กระบวนการเผชิญสถานการณ์ และแก้ปัญหา

กระบวนการแก้ปัญหา เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ฝึกให้ผู้เรียนแก้ปัญหาโดยผ่านกระบวนการคิดและการปฏิบัติจริงอย่างเป็นระบบ จากสถานการณ์หรือปัญหาที่น่าสนใจและท้าทาย

• ผลที่เกิดกับผู้เรียน

กระบวนการนี้จะช่วยพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียนอย่างเป็นลำดับ ขั้นตอน จนเกิดเป็นกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบด้วยวิธีการที่หลากหลาย ท้าทาย และกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจ ตั้งใจเรียนมากขึ้น พร้อมกับเห็นคุณค่าของการเรียนรู้ สร้างนิสัยใฝ่เรียนรู้ มีเหตุผล และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

๖. กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง

กระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง เป็นการจัดการเรียนรู้โดยใช้ประสบการณ์ตรงที่ทำให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดกับหลักการต่างๆ เข้าด้วยกันอย่างเป็นองค์รวม

การเรียนรู้จากประสบการณ์นั้น ในขั้นแรก ผู้เรียนจะต้องได้รับการกระตุ้น แนะนำเรื่องที่จะเรียนโดยใช้ประสบการณ์หรือกิจกรรมที่กระตุ้นให้ผู้เรียนคิด เราให้ผู้เรียนอยากเห็น อยากเรียนรู้ จากนั้นครูผู้สอนต้องศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ข้อเท็จจริง โดยเชื่อมโยงความอยากรู้ อยากเห็น อยากเรียนรู้ของผู้เรียนจากประสบการณ์เดิม สู่การค้นคว้า แสวงหาความรู้ใหม่ ตามธรรมชาติของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ ขึ้นต่อไป และผู้เรียนจะต้องฝึกปฏิบัติด้วยการทำกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้เกิดทักษะความชำนาญมากยิ่งขึ้น และในขั้นสุดท้าย

จะต้องมีการนำไปใช้ หรือขยายผล ซึ่งเป็นขั้นตอนสำคัญในการนำข้อค้นพบจากการฝึกปฏิบัติไปใช้ในสถานการณ์อื่นๆ

- **ผลที่เกิดกับผู้เรียน**

กระบวนการนี้จะช่วยพัฒนาทักษะการคิดบนพื้นฐานของการสืบค้นข้อเท็จจริงอย่างมีเหตุมีผล รู้จักหาข้อมูล ทฤษฎี หลักการมาสนับสนุนสิ่งที่ค้นพบ

๗. กระบวนการเรียนรู้จากการปฏิบัติ ลงมือทำจริง

กระบวนการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง เป็นการเรียนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือทำงานจริง โดยกำหนดภาระงาน (task) ให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติตามโครงสร้างของแต่ละงาน

- **ผลที่เกิดกับผู้เรียน**

กระบวนการเรียนรู้จากปฏิบัติจริง จะทำให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติงานได้ตามลำดับขั้นตอนของกระบวนการต่างๆ ได้แก่ กระบวนการทำงาน กระบวนการตัดสินใจ กระบวนการแก้ปัญหา การบวนการกลุ่ม เป็นต้น ทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการทำงาน ได้ชิ้นงาน/ภาระงานเชิงประจักษ์ ได้สร้างและพัฒนางานด้วยวิธีการใหม่ ๆ จนเกิดความริเริ่มสร้างสรรค์

๘. กระบวนการจัดการ

กระบวนการจัดการ เป็นกระบวนการจัดระบบงานเพื่อให้การทำงานสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด อย่างมีประสิทธิภาพซึ่งประกอบด้วย การวางแผน การปฏิบัติงาน การประเมินผล และการสรุปผลงาน

- **ผลที่เกิดกับผู้เรียน**

กระบวนการจัดการจะช่วยให้ผู้เรียนรู้จักการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ ทั้งกับตนเองและผู้ร่วมงาน สามารถสร้างบรรยากาศในการทำงานและชักจูงโน้มน้าวให้ผู้ร่วมแรงร่วมใจทำงานจนสำเร็จบรรลุตามเป้าหมาย

๙. กระบวนการวิจัย

กระบวนการวิจัย เป็นการจัดสถานการณ์เรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนใช้กระบวนการวิจัย หรือผลการวิจัยเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้เนื้อหาสาระต่างๆ เช่น การใช้การประมวลผลงานวิจัย (Research review) มาประกอบการสอนใช้ผลการวิจัยมาเป็นเนื้อหาสาระในการเรียนรู้ ใช้กระบวนการวิจัยในการศึกษาเนื้อหาสาระหรือให้ผู้เรียนลงมือทำวิจัยโดยตรง หรือช่วยฝึกฝนทักษะจากการวิจัยต่างๆ ให้แก่ผู้เรียน

- **ผลที่เกิดกับผู้เรียน**

การเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัยจะช่วยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้การหาคำตอบอย่างเป็นระบบ มีความน่าเชื่อถือ ได้ฝึกทักษะกระบวนการต่างๆ เช่น การวางแผน การคิด การแก้ปัญหา การปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ความละเอียดรอบคอบ การสังเกต การรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ สรุปข้อมูล การเชื่อมโยงความรู้ และการสร้างความรู้ใหม่ ฯลฯ

๑๐. กระบวนการเรียนรู้การเรียนรู้ของตนเอง

กระบวนการเรียนรู้การเรียนรู้ของตนเอง เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนได้รู้จักและเข้าใจวิธีการเรียนรู้ของตนเอง ซึ่งจะมีความแตกต่างตามวิธีการรับรู้

- **ผลที่เกิดกับผู้เรียน**

ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในสิ่งที่ตนต้องการและมีความสนใจ สามารถกระตุ้นสมองทำให้เกิดความสุขและสนุกที่จะเรียนรู้ เกิดแรงจูงใจภายในให้อยากที่เรียนรู้มากขึ้น เพราะมีโอกาสได้แสดงออกซึ่งความสามารถของตนเอง ทำให้ผู้เรียนรู้สึกว่าการประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ และพัฒนาศักยภาพของตนได้อย่างเต็มที่

๑๑. กระบวนการพัฒนาลักษณะนิสัย

กระบวนการพัฒนาลักษณะนิสัย เป็นการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นคนดี ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา เป็นการมุ่งเน้นให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น และมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเอง พัฒนาสังคม และพัฒนาสิ่งแวดล้อมได้อย่างสมดุล

• ผลที่เกิดกับผู้เรียน

ผู้เรียนมีความสามารถในการสร้างความรู้ คิดวิเคราะห์ และประเมินค่า ทำให้มองเห็นคุณค่าของสิ่งต่างๆ ที่อยู่รอบๆ ตัวได้อย่างแท้จริง เข้าใจตนเองและเข้าใจผู้อื่นได้ลึกซึ้ง สามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาวะแวดล้อมได้ดี

ในการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการเรียนรู้ต่างๆ ครูผู้สอนควรพิจารณาถึงความสอดคล้องต่อเนื่องกันของกิจกรรม หรือกระบวนการแต่ละรูปแบบ โดยมีหลักการจัดการกระบวนการเรียนรู้ ดังนี้

๑. ผู้เรียนมีโอกาสได้ฝึกปฏิบัติจริง เพื่อให้เกิดพฤติกรรมตามที่ระบุไว้
๒. ผู้เรียนมีความพึงพอใจที่จะฝึกปฏิบัติ และมีความสอดคล้องสัมพันธ์กับเป้าหมายในการเรียนรู้
๓. อยู่ในขอบข่ายความสามารถของผู้เรียน ควรมีรูปแบบที่หลากหลาย ซึ่งนำไปสู่การบรรลุเป้าหมาย
๔. ผู้เรียนควรได้รับการส่งเสริม ได้แสดงออกโดยไม่มีความรู้สึกว่าการถูกบังคับให้ทำ เพราะการบังคับจะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้น้อยกว่าการสนใจที่จะอยากเรียนรู้ด้วยตนเอง กระบวนการเรียนรู้ที่จัดต้องตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และสังคม
๕. ผู้เรียนได้รับการเสริมแรงและมองเห็นคุณค่าในสิ่งที่เรียนรู้
๖. มีการกระทำซ้ำๆ อย่างสม่ำเสมอ และมีการนำเสนอสถานการณ์การเรียนรู้ที่คล้ายๆ กัน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ได้ดี

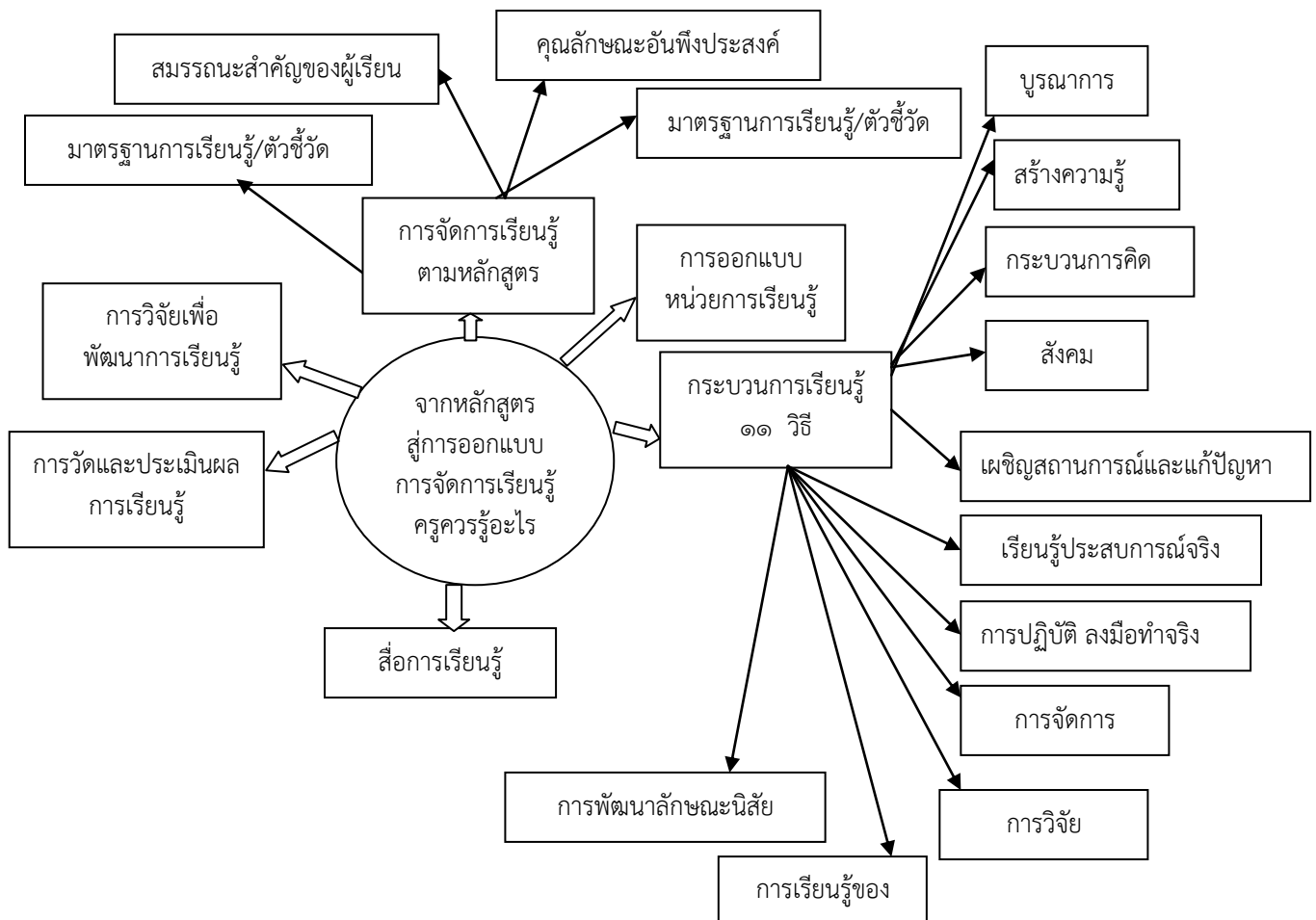

๓. การออกแบบการจัดการเรียนรู้

ครูผู้สอนต้องศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาให้เข้าใจถึงมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์แล้วจึงพิจารณาออกแบบการจัดการเรียนรู้ โดยเลือกใช้วิธีสอนและเทคนิคการสอน สื่อ/แหล่งเรียนรู้ การจัดและประเมินผล เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพและบรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ซึ่งเป็นเป้าหมายที่กำหนด

ครูผู้สอนเป็นบุคคลสำคัญที่จะออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และพัฒนาอย่างรอบด้าน จึงควรมีความรู้ ความเข้าใจเนื้อหาสาระเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติในชั้นเรียน ดังแผนภาพต่อไปนี้

แผนภาพแสดงการนำเสนอเนื้อหาสาระเกี่ยวกับจากหลักสูตรสู่การออกแบบการจัดการเรียนรู้ : ครู ควรรู้อะไร (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, ๒๕๕๒: แนวทางการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑)

๔. บทบาทของบุคลากรในการจัดการเรียนรู้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, ๒๕๕๒)

: แนวทางการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑)

การจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามเป้าหมายของหลักสูตร บุคลากรที่เกี่ยวข้องควรมีบทบาทดังนี้

๔.๑ บทบาทของผู้บริหารโรงเรียน

๑) ศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑ ตลอดจนเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อขับเคลื่อนหลักสูตรสถานศึกษาสู่การปฏิบัติผ่านกระบวนการจัดการเรียนรู้

๒) ร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นรูปธรรม

๓) ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครอง ชุมชนและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนได้เข้าใจแนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน

๔) ระดมทรัพยากรในชุมชน พร้อมทั้งแสวงหาความร่วมมือจากทุกภาคส่วนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร

๕) ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรในโรงเรียนจัดทำหน่วยการเรียนรู้แผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน ความต้องการของท้องถิ่น เพื่อพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ ตลอดจนคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์

๖) ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรในโรงเรียนพัฒนาหลักสูตร แผนการจัดการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ตลอดจนเทคโนโลยีที่เหมาะสมต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

๗) ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรในโรงเรียนใช้กระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

๘) ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรในโรงเรียนวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลาย พร้อมนำผลการวัดและประเมินมาพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นระบบ

๙) จัดให้มีการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในโรงเรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น ประชุมสัมมนา ประชุมปฏิบัติการ ศึกษาดูงาน เพื่อการพัฒนาบุคลากรครูให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้

๑๐) เป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลงให้บุคลากรในโรงเรียนมีการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบ โดยเน้นการนิเทศแบบกัลยาณมิตร เพื่อพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

๑๑) ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาเป็นแหล่งเรียนรู้เพื่อบริการเครือข่ายและชุมชน

๔.๒ บทบาทของครูผู้สอน

๑) ศึกษา ทำความเข้าใจเอกสารหลักสูตรการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑ และการออกแบบการจัดการเรียนรู้

๒) จัดทำหน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ โดยเน้นความรู้ ทักษะ กระบวนการ ตามมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด คุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๓) ศึกษาวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายรูป พร้อมนำข้อมูลมาใช้ในการออกแบบการเรียนรู้และจัดการเรียนรู้ที่มุ่งตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ความแตกต่างของผู้เรียน และพัฒนาการทางสมองเพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์

- ๔) จัดกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญด้วยวิธีที่หลากหลายเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร
- ๕) จัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้
- ๖) จัดเตรียมและใช้สื่อการเรียนรู้ต่างๆ ตลอดจนภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ในชุมชนได้อย่างเหมาะสมกับการเรียนรู้ของผู้เรียน
- ๗) ประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่างๆ อย่างหลากหลาย ทั้งนี้มุ่งเน้นการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงเป็นสำคัญ นอกจากนี้แล้ว ควรเน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียน ตลอดจนความสอดคล้องกับธรรมชาติของวิชา และพัฒนาการของผู้เรียน
- ๘) นำผลการประเมินผู้เรียนมาใช้ในการสอนซ่อมเสริมและพัฒนาผู้เรียน ตลอดจนปรับปรุงการจัดกิจกรรมการสอนของตนเองอย่างเป็นระบบ
- ๙) ใช้กระบวนการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

๔.๓ บทบาทของผู้เรียน

การจัดการศึกษาตามหลักสูตรโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑ ผู้เรียนต้องปรับพฤติกรรมการเรียนรู้ของตนเองจากการเป็นผู้รับมา เป็นผู้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งบทบาทของผู้เรียนควรมี ดังนี้

๑. มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ร่วมกับครูผู้สอน เพื่อให้การจัดการเรียนรู้เป็นไปตามความต้องการของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียนเป็นสำคัญ
๒. แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม หลากหลายด้วยความกระตือรือร้น และใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง
๓. ลงมือปฏิบัติจริง โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ของตนเอง และสามารถสรุปองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง
๔. นำองค์ความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้เพื่อการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม
๕. มีส่วนร่วมในการประเมินผลและนำผลการประเมินมาพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของตนเองให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ
๖. มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อครู เพื่อน และมีการทำกิจกรรมต่างๆ ที่มีลักษณะสร้างสรรค์ด้วยความเป็นมิตรไมตรี กล่าวคือ มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ช่วยเหลือซึ่งกันและกันอย่างสม่ำเสมอ
๗. ร่วมจัดทำ ดูแล รักษา และพัฒนาสื่อการเรียนรู้ตลอดจนแหล่งเรียนรู้ ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง
๘. อนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สืบสานวัฒนธรรม ตลอดจนมรดกของชุมชนได้อย่างเป็นระบบ
๙. ประสานความสัมพันธ์กับครู ภูมิปัญญาท้องถิ่น ชุมชนและองค์กรต่างๆ ในชุมชนเพื่อการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม
๑๐. รักษาสิทธิและโอกาสในการเข้ารับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๑๒ ปี

สื่อการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้เป็นเครื่องมือส่งเสริมสนับสนุนการจัดการกระบวนการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนเข้าถึงความรู้ ทักษะ กระบวนการ และคุณลักษณะตามมาตรฐานของหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ สื่อการเรียนรู้มีหลากหลาย ประเภท ทั้งสื่อธรรมชาติ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยี และสื่อช่วยการเรียนรู้ต่างๆ ที่มีในท้องถิ่น การเลือกใช้สื่อ ควรเลือกให้มีความเหมาะสมกับระดับพัฒนาการ และสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายของผู้เรียน

การจัดหาสื่อการเรียนรู้ ผู้เรียนและผู้สอนสามารถจัดทำและพัฒนาขึ้นเอง หรือปรับปรุงเลือกใช้อย่างมี คุณภาพจากสื่อต่างๆ ที่มีอยู่รอบตัวเพื่อนำมาประกอบในการจัดการเรียนรู้ที่สามารถส่งเสริมและสื่อสารให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้ โดยสถานศึกษาควรจัดให้มีอย่างพอเพียงเพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง ในการ จัดทำ การเลือกใช้ และการประเมินคุณภาพสื่อการเรียนรู้ที่ใช้ในสถานศึกษา ควรคำนึงถึงหลักการสำคัญของสื่อ การเรียนรู้ เช่น ความสอดคล้องกับหลักสูตร วัตถุประสงค์การเรียนรู้ การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ การจัด ประสพการณ์ให้ผู้เรียน เนื้อหามีความถูกต้องและทันสมัย ไม่กระทบความมั่นคงของชาติ ไม่ขัดต่อศีลธรรม มีการใช้ ภาษาที่ถูกต้อง รูปแบบการนำเสนอที่เข้าใจง่าย และน่าสนใจ (กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๕๑)

๑. ประเภทของสื่อการเรียนรู้

สื่อการเรียนรู้ จำแนกตามลักษณะได้ ๓ ประเภท ดังนี้

๑.๑ **สื่อสิ่งพิมพ์** ได้แก่ หนังสือและเอกสารสิ่งพิมพ์ต่างๆ เช่น นิตยสาร วารสาร ตำรา หนังสือเรียน แผ่นพับ โปสเตอร์ ภาพพลิก เป็นต้น

๑.๒ **สื่อเทคโนโลยี** ได้แก่ สื่อการเรียนรู้ที่ผลิตขึ้นเพื่อใช้คู่กับเครื่องมือ โสตทัศนวัสดุ หรือเครื่องมือ ที่เป็นเทคโนโลยีใหม่ๆ รวมถึงการใช้อินเทอร์เน็ต การศึกษาผ่านดาวเทียม เป็นต้น

๑.๓ **สื่ออื่นๆ** เช่น สื่อบุคคล รวมถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น สื่อธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สื่อกิจกรรม/ กระบวนการ สื่อวัสดุ/เครื่องมือและอุปกรณ์

๒. การใช้สื่อการเรียนรู้

การใช้สื่อการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพจะก่อให้เกิดประสิทธิผลต่อผู้เรียน โดยครูผู้สอนจะต้อง ดำเนินการ ดังนี้

๒.๑ การเตรียมตัวของครูผู้สอน

๑) ศึกษาเนื้อหาสาระในสื่อการเรียนรู้ที่ได้เลือกไว้ เพื่อตรวจสอบว่ามีความสมบูรณ์ตามที่ ต้องการหรือไม่ กรณีมีสาระไม่ครบถ้วน อาจจัดทำใบความรู้ ใบงานเสริม

๒) ทดลองใช้สื่อการเรียนรู้บางประเภท ที่มีวิธีการใช้ที่ยุ่งยากหรือทดสอบประสิทธิภาพของสื่อ ว่าสร้างความเข้าใจให้กับผู้เรียนเพียงใด เหมาะสมกับเวลาเรียนหรือไม่ และต้องแก้ไขปรับปรุงอะไรบ้าง

๓) จัดเตรียมอุปกรณ์ เครื่องมือให้พร้อมล่วงหน้าจะได้ไม่เสียเวลา และตรวจสอบอุปกรณ์ เครื่องมือต่างๆ ให้ครบถ้วนอยู่ในสภาพพร้อมใช้เสมอ

๒.๒ **เตรียมจัดสภาพแวดล้อม** การใช้สื่อการเรียนรู้บางประเภท ต้องจัดให้อยู่ในสภาพที่เหมาะสม กับสถานที่หรือห้องเรียนนั้น ๆ ไม่ว่าจะเป็นตำแหน่งที่เหมาะสมของเครื่องมือและวัสดุ อุปกรณ์ ระยะเวลาที่ เหมาะสมของผู้เรียนหรือแสงภายในห้อง

๒.๓ **เตรียมความพร้อมผู้เรียน** ครูผู้สอนควรชี้แจงให้ผู้เรียนรู้เป้าหมายของการเรียนรู้ โดยใช้สื่อ นั้น ๆ เพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีความพร้อมในการเรียนรู้จากสื่ออื่น ๆ หรือในกรณีที่ผู้เรียนต้องใช้สื่อ ด้วยตนเอง ครูผู้สอนต้องแนะนำวิธีการใช้สื่อนั้นด้วย ที่สำคัญจะต้องบอกว่าผู้เรียนต้องทำกิจกรรมอะไรบ้าง เพื่อ จะได้เตรียมตัวได้ถูกต้อง

๒.๔ ดำเนินการใช้สื่อการเรียนรู้ โดยขณะที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนนั้น ครูผู้สอนต้องพิจารณาว่าผู้เรียนมีปฏิริยาอย่างไร มีความตั้งใจและกระตือรือร้นในการเรียนหรือไม่ เพราะปฏิริยาของผู้เรียนเป็นตัวชี้วัดได้ว่าสื่อมีความเหมาะสมกับกิจกรรมและผู้เรียนเพียงใด นอกจากนี้ควรมีการใช้เครื่องมือหรือวิธีการต่าง ๆ ที่จะตรวจสอบว่าสื่อการเรียนรู้มีประสิทธิภาพหรือไม่เพียงใด

๒.๕ ประเมินการใช้สื่อการเรียนรู้ เป็นการนำข้อมูลจากการใช้สื่อมาวิเคราะห์ให้เกิดความชัดเจนว่ามีอุปสรรคจากการใช้สื่ออย่างไร มีความเหมาะสมกับกิจกรรมและผู้เรียนระดับใด การประเมินจะช่วยให้การตัดสินใจเลือกใช้สื่อการเรียนรู้สำหรับการจัดการเรียนรู้ในครั้งต่อไป หรือปรับปรุงเพื่อพัฒนาเพิ่มเติมให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

๓. แนวคิดและตัวอย่างของการใช้สื่อการเรียนรู้

๓.๑ สื่อการเรียนรู้ ตามทฤษฎีการเรียนรู้ของสมอง (Brain – based Learning)

มีวิธีการนำเสนอโดยวิธีกระตุ้นการเรียนรู้ ได้แก่ การเริ่มเรื่องด้วยคำถาม การให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมกับหนังสือ โดยการให้สืบค้นข้อมูลใกล้เคียง ทำให้สามารถเชื่อมโยงตนเองกับหนังสือได้ มีกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านกระบวนการเรียนรู้ ตั้งแต่การสังเกต การสื่อสาร สนทนา ถามตอบ การทำงานกลุ่ม การระดมสมอง การแลกเปลี่ยนความคิด การแก้ปัญหา การฝึกทักษะการคิด จะต้องทำเป็นกระบวนการต่อเนื่องและสอดคล้องกันในลักษณะบูรณาการทั้งหลักสูตรและต่อเนื่องตามระดับชั้นโยไปสู่สถานการณ์ที่ผู้เรียนจะต้องประสบ ผู้เรียนที่มีพื้นฐานการคิดที่ถูกต้อง มีเหตุผลจะสามารถแก้ไขสถานการณ์ในทางที่เหมาะสม สามารถคิดสร้างสรรค์

๓.๒ สื่อการเรียนรู้กับชีวิตจริง

การบูรณาการการเรียนรู้กับชีวิตจริง คือการให้ผู้เรียนนำความรู้ความเข้าใจและแรงบันดาลใจจากสื่อการเรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อให้เกิดประโยชน์จริง การสร้างกิจกรรมเพื่อกระตุ้นให้เกิดการบูรณาการการเรียนรู้กับชีวิตจริง ต้องคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

๑) ทำความเข้าใจกับแนวคิดและผลที่คาดหวังของหนังสือแต่ละเล่ม หรือสื่อการเรียนรู้แต่ละรายการเพื่อให้เกิดความชัดเจนในการจัดกิจกรรม

๒) คำนึงถึงบริบทของผู้เรียนว่าเกี่ยวข้องกับเรื่องใดบ้าง เพื่อสร้างกิจกรรมให้ผู้เรียนได้บูรณาการกับชีวิตจริง

๓.๓ สื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต

การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้จากการที่ผู้เรียนได้สัมผัสจากประสบการณ์ สิ่งแวดล้อม และสื่อการเรียนรู้ผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่ครูผู้สอนจัดให้ โดยเปิดโอกาสให้เด็กคิดวิเคราะห์ เรียนรู้ด้วยตนเอง มีประสบการณ์ตรง เรียนรู้ที่จะหาคำตอบให้มากที่สุด ครูผู้สอนจะต้องเป็นผู้อำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ สื่อที่ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองตลอดชีวิต นอกจากจะเป็นหนังสือเรียนและหนังสือเสริมประสบการณ์แล้ว สื่อเทคโนโลยี เข้ามามีบทบาทสำคัญให้ครูผู้สอนได้เลือกใช้ เช่น สื่อทางไกลผ่านดาวเทียม ผู้เรียนสามารถดูรายการสาระการเรียนรู้ที่ต้องการในเวลาที่เหมาะสมได้ ตามกำหนดผังรายการจากโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมและสามารถสืบค้นข้อมูลได้จาก website ที่ให้สาระประโยชน์ตามเนื้อหาที่ต้องการ

๓.๔ สื่อการเรียนรู้ ในรูปของกิจกรรม

การส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่เป็นสื่อของจริงแบบกระบวนการจะช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้อย่างมีความหมาย เชื่อมโยงสู่การนำไปใช้ในชีวิตจริง เช่น

๑) ปลุกข้าว ปลุกผักปลอดสารพิษโดยไม่ต้องซื้อจากภายนอก

๒) จัดระบบนิเวศน์หมุนเวียน มีการกักน้ำฝนจากภูเขา เมื่อนามาใช้แล้วจะกลายเป็นน้ำเสียลงบ่อนามาบำบัดและนำกลับมาใช้ใหม่

๓) นำขยะมาใช้ผลิตกระแสไฟฟ้าโดยใช้แก๊สจากพลาสติก ย่อยถุงพลาสติกและเศษอาหารใช้เป็นปุ๋ยชีวภาพ

๔) ผลิตพลังงานไบโอดีเซลเพื่อใช้ในรถกระบะ ใช้พลังงานลม พลังงานแสงอาทิตย์และขยะนำมาผลิตกระแสไฟฟ้า

๕) การป้องกันน้ำเสียโดยใช้น้ำพุเพื่อเติมออกซิเจนในน้ำ

๖) ขั้นตอนและวิธีการปลูกผักแบบไฮโดรโพนิกส์ (Hydroponic)

๗) ทำก๊าซชีวภาพจากเศษอาหาร

๘) ผลิตแชมพูสระผม (ดอกอัญชัน-มะกรูด) น้ำยาล้างจาน น้ำยาซักผ้า น้ำยาล้างห้องน้ำ น้ำยารีดผ้า น้ำมันมะพร้าว

คัดลอกจาก “แนวทางการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑” (ของสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา ๒๕๕๒)

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ให้เป็นไปตามหลักการพื้นฐานสองประการ คือ การประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียน และการประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียน ซึ่งมีวิธีการดำเนินการ ดังนี้

☞ การประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียน

เป็นการประเมินผลการเรียนและการเรียนการสอนที่เกิดในห้องเรียนทุกวัน โดยผู้สอนจะต้องเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผลการเรียนและการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง บันทึก วิเคราะห์ แปลความหมายข้อมูลแล้วนำมาใช้ในการส่งเสริมหรือปรับปรุงแก้ไขการเรียนรู้ของผู้เรียนและการสอนของครู ครูผู้สอนต้องใช้วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย เช่น การสังเกต การซักถาม การระดมความคิดเห็นเพื่อให้ได้มติข้อสรุปของประเด็นที่กำหนด การใช้แฟ้มสะสมงาน การใช้ภาระงานที่เน้นการปฏิบัติ การประเมินความรู้เดิม การให้ผู้เรียนประเมินตนเอง การให้เพื่อนประเมินเพื่อน และการใช้เกณฑ์การให้คะแนน (Rubrics) สิ่งที่สำคัญที่สุดในการประเมินเพื่อพัฒนา คือ การให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนในลักษณะคำแนะนำที่เชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ ทำให้การเรียนรู้พอกพูน แก้ไขความคิดความเข้าใจเดิมที่ไม่ถูกต้อง ตลอดจนการให้ผู้เรียนสามารถตั้งเป้าหมายและพัฒนาตนเองได้

☞ การวัดและประเมินผลเพื่อตัดสินผลการเรียน

เป็นการประเมินสรุปผลการเรียนรู้ (Summative Assessment) ซึ่งมีหลายระดับ ได้แก่ เมื่อเรียนจบหน่วยการเรียนรู้ จบรายวิชา เพื่อตัดสินให้คะแนน หรือให้ระดับผลการเรียน ให้การรับรองความรู้ความสามารถของผู้เรียนว่าผ่านรายวิชาหรือไม่ ควรได้รับการเลื่อนชั้นหรือไม่ หรือสามารถจบหลักสูตรหรือไม่ ในการประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียนที่ดีต้องให้โอกาสผู้เรียนแสดงความรู้ความสามารถด้วยวิธีที่หลากหลาย และพิจารณาตัดสินบนพื้นฐานของเกณฑ์ผลการปฏิบัติมากกว่าใช้เปรียบเทียบระหว่างผู้เรียน

โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ต้องดำเนินการให้มีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดไว้ ๔ ระดับ ได้แก่ **ระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับชาติ** ซึ่งทุกระดับมีเจตนารมณ์เช่นเดียวกัน คือ ตรวจสอบความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของผู้เรียนเพื่อนำผลการประเมินมาใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

๑. การประเมินระดับชั้นเรียน

เป็นการวัดและประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียนและตัดสินผลการเรียนในรายวิชา/กิจกรรมที่ผู้สอนจัดการเรียนรู้ ในการประเมินเพื่อการพัฒนา เป็นการประเมินผลการเรียนรู้ตามตัวชี้วัดที่กำหนดเป็นเป้าหมายในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ด้วยวิธีการต่างๆ เช่น ซักถาม การสังเกต การตรวจการบ้าน การประเมินโครงงาน/ชิ้นงาน/ภาระงาน แฟ้มสะสมงาน การใช้แบบทดสอบ การแสดงออกในการปฏิบัติผลงานการแสดงกิริยาอาการต่างๆ ของผู้เรียนตลอดเวลาที่จัดกิจกรรม เพื่อประเมินว่าผู้เรียนบรรลุตัวชี้วัด หรือมีแนวโน้มว่าจะบรรลุตัวชี้วัดเพียงใด และดำเนินการแก้ไขข้อบกพร่องเป็นระยะๆ อย่างต่อเนื่อง การประเมินในระดับนี้ ผู้สอนเป็นผู้ดำเนินการเอง หรือเปิดโอกาสให้ผู้เรียนประเมินตนเอง เพื่อนประเมินเพื่อน หรือผู้ปกครองมีส่วนร่วมประเมินก็ได้

สำหรับการประเมินเพื่อตัดสินเป็นการตรวจสอบ ณ จุดที่กำหนดแล้วตัดสินว่าผู้เรียนมีผลการเรียนรู้อันเกิดจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหรือไม่ มากน้อยเพียงใด เป็นการเก็บคะแนนของหน่วยการเรียนรู้ หรือการเก็บคะแนนของการประเมินผลกลางภาค หรือปลายภาค ตามรูปแบบการประเมินที่โรงเรียนกำหนด ผลการประเมินนอกจากจะให้เป็นคะแนนหรือระดับผลการเรียนรู้แก่ผู้เรียนแล้ว ยังเป็นข้อมูลให้ผู้สอนใช้ปรับปรุงการเรียนการสอนของตนด้วย

๒. การประเมินระดับสถานศึกษา

เป็นการประเมินที่โรงเรียนดำเนินการเพื่อตัดสินผลการเรียนของผู้เรียนเป็นรายปี/รายภาค ผลการประเมินการอ่าน คณิตศาสตร์และเขียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การอนุมัติผลการเรียน การตัดสินการเลื่อนชั้นเรียน และเป็นการประเมินเพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของโรงเรียน ว่าส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนตามเป้าหมายหรือไม่ ผู้เรียนมีจุดพัฒนาในด้านใด รวมทั้งสามารถนำผลการเรียนของผู้เรียนในโรงเรียนเปรียบเทียบกับเกณฑ์ระดับชาติ ผลการประเมินระดับโรงเรียนจะเป็นข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการปรับปรุงนโยบาย หลักสูตร โครงการ หรือวิธีการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนเพื่อการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน ตามแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาและการรายงานผลการจัดการศึกษาต่อคณะกรรมการโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง และชุมชน

๓. การประเมินระดับเขตพื้นที่การศึกษา

เป็นการประเมินคุณภาพผู้เรียนในระดับเขตพื้นที่การศึกษาตามมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา ตามภาระความรับผิดชอบ สามารถดำเนินการโดยประเมินคุณภาพผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนด้วย วิธีการและเครื่องมือที่เป็นมาตรฐานที่จัดทำและดำเนินการโดยเขตพื้นที่การศึกษา หรือด้วยความร่วมมือกับหน่วยงานต้นสังกัด และหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการจัดสอบ นอกจากนี้ยังได้จากการตรวจสอบทบทวนข้อมูลจากการประเมินระดับโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษา

โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ทุกแห่งควรให้ความร่วมมือในการประเมินคุณภาพผู้เรียนในระดับเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อจักได้นำผลของการประเมินใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนต่อไป

๔. การประเมินระดับชาติ

เป็นการประเมินคุณภาพผู้เรียนในระดับชาติตามมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑ โรงเรียนต้องจัดให้ผู้เรียนทุกระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ เข้ารับการประเมิน ผลจากการประเมินใช้เป็นข้อมูลในการเทียบเคียงคุณภาพการศึกษาในระดับต่างๆ เพื่อนำไปใช้ในการวางแผนยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษา ตลอดจนเป็นข้อมูลสนับสนุนการตัดสินใจในระดับนโยบายของประเทศ

การประเมินในทุกระดับข้างต้นมีเจตนารมณ์เช่นเดียวกัน คือ ตรวจสอบความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อนำผลการประเมินมาใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โรงเรียน สามารถนำข้อมูลจากการประเมินไปใช้ในการตรวจสอบทบทวนพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนมีภาระความรับผิดชอบที่จะต้องจัดระบบดูแลช่วยเหลือ ปรับปรุงแก้ไข ส่งเสริมสนับสนุนเพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพบนพื้นฐานความแตกต่างระหว่างบุคคลที่จำแนกตามสภาพปัญหาและความต้องการ ได้แก่ กลุ่มผู้เรียนทั่วไป กลุ่มผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ กลุ่มผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ กลุ่มผู้เรียนที่มีปัญหาด้านวินัยและพฤติกรรม กลุ่มผู้เรียนที่ปฏิเสธโรงเรียน กลุ่มผู้เรียนที่มีปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคม กลุ่มพิการทางร่างกายและสติปัญญา เป็นต้น ข้อมูลจากการประเมินจึงเป็นหัวใจของโรงเรียนในการดำเนินการช่วยเหลือผู้เรียนได้ทันทั่วถึง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาและประสบความสำเร็จในการเรียน

โรงเรียนในฐานะผู้รับผิดชอบจัดการศึกษา จะต้องจัดทำระเบียบว่าด้วยการวัดและประเมินผล การเรียนของโรงเรียนให้สอดคล้องและเป็นไปตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติที่เป็นข้อกำหนดของหลักสูตรแกนกลาง

การศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายถือปฏิบัติร่วมกัน โดยอย่างน้อยต้องกำหนดสาระของระเบียบ ประกอบด้วย

๑. หลักการดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนของโรงเรียน
๒. การตัดสินผลการเรียน
๓. การให้ระดับผลการเรียน
๔. การรายงานผลการเรียน
๕. เกณฑ์การจบการศึกษา
๖. เอกสารหลักฐานการศึกษา
๗. การเทียบโอนผลการเรียน
๘. การประเมินคุณภาพผู้เรียน

การจัดระบบงานวัดและประเมินผลการเรียนรู้

โรงเรียนควรจัดระบบงานวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เป็น ๒ ส่วน ได้แก่ **งานวัดและประเมินผลการเรียนรู้** และ **งานทะเบียน** โดยกำหนดให้ผู้รับผิดชอบในแต่ละงานด้วย (แต่ถ้ามีความจำเป็น เช่น เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก อาจรวมให้เป็นงานเดียวและมอบหมายผู้รับผิดชอบคนเดียวก็ได้) ซึ่งแต่ละงานมีความสำคัญ ดังนี้

♦ งานวัดและประเมินผลการเรียนรู้

มีหน้าที่รับผิดชอบการดำเนินงานวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของโรงเรียน ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้แก่ครูผู้สอนและผู้เรียน ตลอดจนส่งเสริมความเข้มแข็งในเทคนิควิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ให้แก่บุคลากรของโรงเรียน

♦ งานทะเบียน

มีหน้าที่รับผิดชอบด้านเอกสารหลักฐานการศึกษา เอกสารการประเมินผลการจัดทำ จัดเก็บและการออกเอกสารหลักฐานการศึกษาอย่างมีระบบ เป็นต้น

ภาระงานการวัดและประเมินผลการเรียนรู้มีความสำคัญและมีความเกี่ยวข้องกับหลายฝ่ายในโรงเรียน นับตั้งแต่ระดับบริหารในการกำหนดนโยบายการวัดผลการจัดทำระเบียบว่าด้วยการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อให้บุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติ นอกจากนี้ยังมีความเกี่ยวข้องกับผู้เรียนทุกรูป ตั้งแต่เข้าเรียนจนจบการศึกษาตามหลักสูตรและการออกจากโรงเรียน ดังนั้น โรงเรียนจึงจำเป็นต้องวิเคราะห์ภาระงาน กำหนดกระบวนการทำงานและผู้รับผิดชอบแต่ละขั้นตอนอย่างชัดเจนเหมาะสม การดำเนินงานวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่ไม่เป็นระบบ จะส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นในคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน

โรงเรียนต้องยึดหลักสำคัญว่า การดำเนินงานวัดและประเมินผลการเรียนรู้ต้องอยู่บนพื้นฐานหลักวิชาการและหลักธรรมาภิบาล โรงเรียนต้องเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการฝ่ายต่างๆ อย่างกว้างขวาง รวมทั้งกำหนดให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและวิชาการของสถานศึกษามีส่วนรับผิดชอบ (สำหรับโรงเรียนขนาดเล็กอาจแต่งตั้งคณะกรรมการตามความเหมาะสม)

บทบาทของบุคลากรในการดำเนินงานการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

บุคลากรฝ่ายต่างๆ มีบทบาทและภารกิจในการดำเนินงานการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ดังนี้

๑. บทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

- ๑) ให้ความเห็นชอบหลักสูตรและระเบียบการวัดและประเมินผลการเรียนของโรงเรียน
- ๒) ให้ความเห็นชอบเกณฑ์และแนวปฏิบัติในการวัดและประเมิน
 - การเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง ๘ กลุ่ม
 - ความสามารถในการอ่าน คิด วิเคราะห์
 - คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษา
 - กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
- ๓) ให้ความเห็นชอบกระบวนการและวิธีการสอนซ่อมเสริม การแก้ไขผลการเรียนและอื่นๆ
- ๔) กำกับ ติดตาม การดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ การพัฒนาความสามารถด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
- ๕) กำกับ ติดตามการวัดและประเมินผลและการตัดสินผลการเรียน

๒. คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ

- ๑) กำหนดระเบียบว่าด้วยการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของสถานศึกษา
- ๒) กำหนดแผนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรและสาระเพิ่มเติมของรายวิชาต่างๆ ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยวิเคราะห์จากมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัดของกลุ่มสาระการเรียนรู้ และจัดทำรายวิชาพร้อมเกณฑ์การประเมิน
- ๓) กำหนดสิ่งที่ต้องการประเมินในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน พร้อมเกณฑ์การประเมินและแนวทางการพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียน
- ๔) กำหนดการทบทวนการพัฒนาสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
- ๕) ให้ข้อเสนอแนะ ข้อหารือเกี่ยวกับวิธีการเทียบโอนผลการเรียนให้เป็นไปตามหลักการและแนวทางการเทียบโอนผลการเรียนของกระทรวงศึกษาธิการ

๓. คณะอนุกรรมการกลุ่มสาระการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

- ๑) กำหนดแนวทางการจัดการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน พร้อมแนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนรู้
- ๒) สนับสนุนการจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และตัดสินผลการเรียนตามแนวทางที่กำหนดไว้
- ๓) พิจารณาให้ความเห็นชอบผลการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้รายปี/ราย ภาคและ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

๔. คณะกรรมการพัฒนาและประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน

- ๑) กำหนดแนวทางในการพัฒนา การประเมิน การปรับปรุงแก้ไข และการตัดสิน ความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนของผู้เรียน
- ๒) ดำเนินการประเมินความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน
- ๓) ตัดสินผลการพัฒนาความสามารถในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนของผู้เรียนรายปี/รายภาค และการจบการศึกษาแต่ละระดับ

๕. คณะกรรมการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของโรงเรียน

- ๑) กำหนดแนวทางการพัฒนาและการประเมิน เกณฑ์การประเมิน และแนวทางการปรับปรุงแก้ไข คุณลักษณะอันพึงประสงค์
- ๒) พิจารณาดัดสินผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์รายปี / รายภาค และการจบการศึกษา แต่ละระดับ
- ๓) จัดระบบการปรับปรุงแก้ไขคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้วยวิธีการอันเหมาะสมและส่งต่อข้อมูลเพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

๖. คณะกรรมการเทียบโอนผลการเรียน

- ๑) จัดทำสาระ เครื่องมือ และวิธีการเทียบโอนให้เป็นไปตามแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการเทียบโอนผลการ เรียนเข้าสู่การศึกษาในระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- ๒) ดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนให้กับผู้เรียนที่ร้องขอ
- ๓) ประมวลผลและตัดสินผลการเทียบโอน
- ๔) เสนอผลการเทียบโอนต่อคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและวิชาการของสถานศึกษาเพื่อให้ความ เห็นชอบและเสนอผู้บริหารสถานศึกษาตัดสินอนุมัติการเทียบโอน

๗. ผู้บริหารโรงเรียน

- ๑) เป็นเลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
- ๒) เป็นประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและวิชาการของสถานศึกษา
- ๓) อนุมัติผลการประเมินผลการเรียนรายปี/รายภาค และตัดสินอนุมัติการเลื่อนชั้นเรียน การเข้าชั้น การจบการศึกษา
- ๔) ให้คำแนะนำ ข้อปรึกษาหารือเกี่ยวกับการดำเนินงานแก่บุคลากรในสถานศึกษา
- ๕) กำกับ ติดตามให้การดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนรู้บรรลุเป้าหมาย
- ๖) นำผลการประเมินไปจัดทำรายงานผลการดำเนินงาน กำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนาการจัดการ การศึกษา

๘. ครูผู้สอน

- ๑) จัดทำหน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ แผนการประเมินผลการเรียนรู้ในรายวิชาหรือ กิจกรรมที่รับผิดชอบ
- ๒) วัดและประเมินผลระหว่างเรียนควบคู่กับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนที่กำหนดพร้อมกับ ปรับปรุงแก้ไขผู้เรียนที่มีข้อบกพร่อง
- ๓) ประเมินตัดสินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนในรายวิชาที่สอน หรือกิจกรรมที่รับผิดชอบเมื่อสิ้นสุดการ เรียนรายปี/รายภาค ส่งหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้หรือกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
- ๔) ตรวจสอบสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
- ๕) นำผลการประเมินไปวิเคราะห์เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน

๙. ครูวัดผล

- ๑) ส่งเสริมพัฒนาระบบและเทคนิควิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้านต่างๆ แก่ครูและบุคลากร ของสถานศึกษา
- ๒) ให้คำปรึกษา ติดตาม กำกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของสถานศึกษาให้เป็นไปตามหลัก วิชาการและแนวทางที่สถานศึกษากำหนดไว้

- ๓) ตรวจสอบ กลั่นกรอง ปรับปรุงคุณภาพของวิธีการ เครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของสถานศึกษา
- ๔) ปฏิบัติงานร่วมกับนายทะเบียนในการรวบรวม ตรวจสอบ และประเมินผล การประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน

๑๐. นายทะเบียน

- ๑) ปฏิบัติงานร่วมกับครูวัดผลในการรวบรวม ตรวจสอบ และบันทึกผลการประมวลข้อมูลผลการเรียนรู้ของผู้เรียน
- ๒) ตรวจสอบและสรุปข้อมูลผลการเรียนของผู้เรียนรายบุคคลแต่ละชั้นปี และเมื่อจบการศึกษาเพื่อเสนอรายชื่อผู้มีคุณสมบัติครบตามเกณฑ์ ให้คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและวิชาการของสถานศึกษาให้ความเห็นชอบ และเสนอให้ผู้บริหารสถานศึกษาตัดสินและอนุมัติผลการเลื่อนชั้นเรียน และจบการศึกษาแต่ละระดับ
- ๓) จัดทำเอกสารหลักฐานการศึกษา

เกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

๑. การตัดสินผลการเรียน

โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ต้องใช้หลักเกณฑ์การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และการตัดสินผลการเรียน ตามแนวทางที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนด เพื่อตัดสินผลการเรียนของผู้เรียน ในระดับมัธยมศึกษา ดังนี้

- (๑) ตัดสินผลการเรียนเป็นรายวิชา เมื่อสิ้นภาคเรียนผู้เรียนต้องมีเวลาเรียนตลอดภาคเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของเวลาเรียนทั้งหมดในรายวิชานั้นๆ
- (๒) ผู้เรียนต้องได้รับการประเมินทุกตัวชี้วัด และผ่านตามเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนด
- (๓) ผู้เรียนต้องได้รับการตัดสินผลการเรียนทุกรายวิชา
- (๔) ผู้เรียนต้องได้รับการประเมิน และมีผลการประเมินผ่านตามเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนด ในการอ่านคิวิเคราะห์และเขียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

๒. การให้ระดับผลการเรียน

๒.๑ การตัดสินเพื่อให้ระดับผลการเรียนรายวิชาของกลุ่มสาระการเรียนรู้ ให้ใช้ตัวเลขแสดงระดับผลการเรียนเป็น ๘ ระดับ แนวการให้ระดับผลการเรียน ๘ ระดับ และความหมายของแต่ละระดับแสดง ดังนี้

ระดับผลการเรียน	ความหมาย	ช่วงคะแนนเป็นร้อยละ
๔	ดีเยี่ยม	๘๐ – ๑๐๐
๓.๕	ดีมาก	๗๕ – ๗๙
๓	ดี	๗๐ – ๗๔
๒.๕	ค่อนข้างดี	๖๕ – ๖๙
๒	ปานกลาง	๖๐ – ๖๔
๑.๕	พอใช้	๕๕ – ๕๙
๑	ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ	๕๐ – ๕๔
๐	ต่ำกว่าเกณฑ์	๐ – ๔๙

ในกรณีที่ไม่สามารถให้ระดับผลการเรียนเป็น ๘ ระดับได้ ให้ใช้ตัวอักษรระบุเงื่อนไขของผลการเรียน ดังนี้

“มส” หมายถึง ผู้เรียนไม่มีสิทธิเข้ารับการวัดผลปลายภาคเรียน เนื่องจากผู้เรียนมีเวลาเรียนไม่ถึงร้อยละ ๘๐ ของเวลาเรียนในแต่ละรายวิชา และไม่ได้รับการผ่อนผันให้เข้ารับการวัดผลปลายภาคเรียน

“ร” หมายถึง รอคารตัดสินและยังตัดสินผลการเรียนไม่ได้ เนื่องจากผู้เรียนไม่มีข้อมูลผลการเรียนรายวิชานั้นครบถ้วน ได้แก่ ไม่ได้วัดผลระหว่างภาคเรียน/ปลายภาคเรียน ไม่ได้ส่งงานที่มอบหมายให้ทำ ซึ่งงานนั้นเป็นส่วนหนึ่งของการตัดสินผลการเรียนหรือมีเหตุสุดวิสัยที่ทำให้ประเมินผลการเรียนไม่ได้

๒.๒ การประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ให้ระดับผลการประเมินเป็นผ่านและไม่ผ่าน กรณีที่ผ่านให้ระดับผลการประเมินเป็น ดีเยี่ยม ดี ผ่าน

(๑) ในการสรุปผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน เพื่อการเลื่อนชั้นและจบการศึกษา กำหนดเกณฑ์การตัดสิน เป็น ๔ ระดับ และความหมาย ของแต่ละระดับ ดังนี้

ดีเยี่ยม	หมายถึง	มีผลงานที่แสดงถึงความสามารถในการอ่าน คิด วิเคราะห์และเขียนที่มีคุณภาพดีเลิศอยู่เสมอ
ดี	หมายถึง	มีผลงานที่แสดงถึงความสามารถในการอ่าน คิด วิเคราะห์และเขียนที่มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับ
ผ่าน	หมายถึง	มีผลงานที่แสดงถึงความสามารถในการอ่าน คิด วิเคราะห์และเขียนที่มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับ แต่ยังมีข้อบกพร่องบางประการ
ไม่ผ่าน	หมายถึง	ไม่มีผลงานที่แสดงถึงความสามารถในการอ่าน คิด วิเคราะห์และเขียน หรือถ้ามีผลงาน ผลงานนั้นยังมีข้อบกพร่องที่ต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไขหลายประการ

(๒) ในการสรุปผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์รวมทุกคุณลักษณะ เพื่อการเลื่อนชั้นและจบการศึกษา กำหนดเกณฑ์การตัดสิน เป็น ๔ ระดับ และความหมายของแต่ละระดับ ดังนี้

ดีเยี่ยม	หมายถึง	ผู้เรียนปฏิบัติตามคุณลักษณะจนเป็นนิสัยและนำไปใช้เพื่อประโยชน์สุขของตนเองและสังคม โดยพิจารณาจากผลการประเมินระดับ ดีเยี่ยม จำนวน ๕ – ๘ คุณลักษณะ และไม่มีคุณลักษณะใดได้ผลการประเมินต่ำกว่าระดับดี
ดี	หมายถึง	ผู้เรียนมีคุณลักษณะในการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ เพื่อให้เป็นการยอมรับของสังคมโดยพิจารณาจาก ๑) ได้ผลการประเมินระดับดีเยี่ยมจำนวน ๑-๔ คุณลักษณะ และไม่มีคุณลักษณะใดได้ผลการประเมินต่ำกว่า ระดับดี หรือ ๒) ได้ผลการได้ผลการประเมินระดับดีเยี่ยม จำนวน ๔ คุณลักษณะ และไม่มีคุณลักษณะใดได้ผลการประเมินต่ำกว่าระดับผ่าน ๓) ได้ผลการได้ผลการประเมินระดับดี จำนวน ๕ – ๘ คุณลักษณะ และไม่มีคุณลักษณะใดได้ผลการประเมินต่ำกว่าระดับผ่าน
ผ่าน	หมายถึง	ผู้เรียนรับรู้และปฏิบัติตามกฎเกณฑ์และเงื่อนไขที่โรงเรียนกำหนด โดยพิจารณาจาก ๑) ได้ผลการประเมินระดับผ่าน จำนวน ๕-๘ คุณลักษณะ และไม่มีคุณลักษณะใดได้ผลการประเมินต่ำกว่าระดับผ่าน หรือ

๒) ได้ผลการประเมินระดับดี จำนวน ๔ คุณลักษณะ และไม่มี
คุณลักษณะใดได้รับการประเมินต่ำกว่าระดับผ่าน
ไม่ผ่าน หมายถึง ผู้เรียนรับรู้และปฏิบัติได้ไม่ครบถ้วนตามกฎเกณฑ์และเงื่อนไขที่
โรงเรียนกำหนดโดยพิจารณาจากผลการประเมินระดับไม่ผ่านตั้งแต่ ๑
คุณลักษณะ ขึ้นไป

๒.๓ การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จะต้องพิจารณาทั้งเวลาการเข้าร่วมกิจกรรม การปฏิบัติ
กิจกรรมและผลงานของผู้เรียน ตามเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนด และให้ผลการเข้าร่วมกิจกรรมเป็นผ่าน และไม่ผ่าน
ในการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ให้ใช้ตัวอักษรแสดงผลการประเมิน ดังนี้

“ผ” หมายถึง ผู้เรียนมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ปฏิบัติกิจกรรมและมี
ผลงานตามเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนด

“มผ” หมายถึง ผู้เรียนมีเวลาเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ปฏิบัติกิจกรรมและมีผลงาน
ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนด

๓. การเลื่อนชั้นเรียน

โรงเรียนตัดสินใจให้ผู้เรียนได้เลื่อนชั้นเรียน กรณีต่อไปนี้

(๑) ผู้เรียนมีผลการเรียนรายวิชาพื้นฐานและรายวิชาเพิ่มเติมผ่านทุกรายวิชาตามเกณฑ์ที่โรงเรียน
กำหนด

(๒) ผู้เรียนมีผลการประเมินระดับผ่าน ในการอ่าน คติวิเคราะห์ และเขียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์
และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนด

(๓) ผู้เรียนมีระดับผลการเรียนเฉลี่ยในปีการศึกษานั้นไม่ต่ำกว่า ระดับ ๑

อนึ่งถ้าผู้เรียนมีข้อบกพร่องเพียงเล็กน้อย และโรงเรียนพิจารณาเห็นว่าสามารถพัฒนาและสอนซ่อมเสริม
ได้ ให้อยู่ในดุลพินิจของโรงเรียนที่จะผ่อนผันให้เลื่อนชั้นได้ แต่หากผู้เรียนไม่ผ่านรายวิชาจำนวนมาก มีผลการเรียน
เฉลี่ยในปีการศึกษานั้นต่ำกว่าระดับ ๑ หรือมีผลการเรียน ๐ , ร , มส เกินครึ่งของรายวิชาที่ลงทะเบียนเรียนในปี
การศึกษานั้น และมีแนวโน้มว่าจะเป็นปัญหาต่อการเรียนในระดับชั้นที่สูงขึ้นโรงเรียนอาจตั้งคณะกรรมการพิจารณาให้
เรียนซ้ำชั้นได้ ทั้งนี้ให้คำนึงถึงวุฒิภาวะและความรู้ความสามารถของผู้เรียนเป็นสำคัญ

๔. การสอนซ่อมเสริม

การสอนซ่อมเสริมเป็นการสอนเพื่อแก้ไขข้อบกพร่อง กรณีที่ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะกระบวนการ หรือเจต
คติ/คุณลักษณะ ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนด โรงเรียนต้องจัดสอนซ่อมเสริมเป็นกรณีพิเศษ เพื่อพัฒนาให้
ผู้เรียนสามารถบรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ เป็นการให้โอกาสแก่ผู้เรียนได้เรียนรู้และ
พัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเต็มตามศักยภาพ

การสอนซ่อมเสริมสามารถดำเนินการได้ ดังนี้

๑) กรณีผู้เรียนมีความรู้/ทักษะพื้นฐานไม่เพียงพอที่จะศึกษาในแต่ละรายวิชานั้น ควรจัดการสอนซ่อม
เสริมปรับความรู้/ทักษะพื้นฐาน

๒) กรณีผู้เรียนไม่สามารถแสดงความรู้ ทักษะ กระบวนการ หรือเจตคติ/คุณลักษณะที่กำหนดไว้ตาม
มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด ในการประเมินผลระหว่างการเรียนรู้

๓) กรณีผู้เรียนได้ระดับผลการเรียน “๐” ให้จัดการสอนซ่อมเสริมก่อนสอบแก้ตัว โดยจัดสอบไม่เกิน ๒ ครั้ง

๔) กรณีผู้เรียนมีผลการเรียนไม่ผ่าน สามารถจัดสอนซ่อมเสริมในภาคฤดูร้อน เพื่อแก้ไขผลการเรียน ทั้งนี้ให้อยู่ในดุลยพินิจของโรงเรียน

๕. การเรียนซ้ำชั้น

ผู้เรียนที่ไม่ผ่านรายวิชาจำนวนมากและมีแนวโน้มว่าจะเป็นปัญหาต่อการเรียนในระดับชั้นที่สูงขึ้น สถานศึกษาอาจตั้งคณะกรรมการพิจารณาให้เรียนซ้ำชั้นได้ ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงวุฒิภาวะและความรู้ความสามารถของผู้เรียนเป็นสำคัญ

การเรียนซ้ำชั้นมี ๒ ลักษณะ คือ

๑) ผู้เรียนมีระดับผลการเรียนเฉลี่ยในการศึกษานั้นต่ำกว่า ๑.๐๐ และมีแนวโน้มว่าจะมีปัญหาต่อการเรียนในระดับชั้นที่สูงขึ้น

๒) ผู้เรียนมีผลการเรียน ๐ , ร , มส. เกินครั้งหนึ่งของรายวิชาที่ลงทะเบียนเรียนในปีการศึกษานั้น

ทั้งนี้ หากเกิดลักษณะใดลักษณะหนึ่ง หรือทั้ง ๒ ลักษณะ ให้สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณา หากเห็นว่าไม่มีเหตุผลอันสมควรก็ให้ซ้ำชั้น โดยยกเลิกผลการเรียนเดิมและให้ใช้ผลการเรียนใหม่แทน หากพิจารณาแล้วไม่ต้องเรียนซ้ำชั้น ให้อยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษาในการแก้ไขผลการเรียน

๖. การรายงานผลการเรียน

การรายงานผลการเรียนเป็นการสื่อสารให้ผู้ปกครองและผู้เรียนทราบความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งโรงเรียนต้องสรุปผลการประเมินและจัดทำเอกสารรายงานให้ผู้ปกครองทราบเป็นระยะ ๆ หรืออย่างน้อยภาคเรียนละ ๑ ครั้ง

การรายงานผลการเรียนสามารถรายงานเป็นระดับคุณภาพการปฏิบัติของผู้เรียนที่สะท้อนมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ จุดมุ่งหมายการรายงานผลการเรียน มีรายละเอียด ดังนี้

๑) เพื่อแจ้งให้ผู้เรียน ผู้เกี่ยวข้องทราบความก้าวหน้าของผู้เรียน
๒) เพื่อให้ผู้เรียน ผู้เกี่ยวข้องใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงแก้ไขส่งเสริม และพัฒนาการเรียนของผู้เรียน
๓) เพื่อให้ผู้เรียน ผู้เกี่ยวข้องใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนการเรียนกำหนดแนวทางการศึกษาและปฏิบัติศาสนกิจหรือเลือกอาชีพหากประสงค์จะลาสิกขา

๔) เพื่อใช้เป็นข้อมูลให้ผู้เกี่ยวข้องใช้ในการออกเอกสารหลักฐานการศึกษาตรวจสอบและรับรองผลการเรียน หรือวุฒิทางการศึกษาของผู้เรียน

๕) เพื่อใช้เป็นข้อมูลสำหรับสถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัด ใช้ประกอบในการกำหนดนโยบาย วางแผน ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

๗. เกณฑ์การจบการศึกษา

เพื่อความเป็นเอกภาพและตอบสนองต่อจุดเน้น ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา หลักสูตรการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑ จึงกำหนดเกณฑ์กลางสำหรับการจบการศึกษาระดับ มัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ดังนี้

๗.๑ เกณฑ์การจบระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

- (๑) ผู้เรียนเรียนรายวิชาพื้นฐานและเพิ่มเติม ไม่เกิน ๘๑ หน่วยกิต โดยเป็นรายวิชาพื้นฐาน ๖๖ หน่วยกิต และรายวิชาเพิ่มเติม จำนวน ๑๕ หน่วยกิต
- (๒) ผู้เรียนต้องได้หน่วยกิตตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๘๐ หน่วยกิต โดยเป็นรายวิชาพื้นฐาน ๖๖ หน่วยกิต และรายวิชาเพิ่มเติมไม่น้อยกว่า ๑๔ หน่วยกิต โดยต้องได้หน่วยกิตในรายวิชาภาษาบาลี ไม่น้อยกว่า ๑๕ หน่วยกิต
- (๓) ผู้เรียนมีผลการประเมิน การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน ในระดับผ่าน เกณฑ์การประเมินตามที่โรงเรียนกำหนด
- (๔) ผู้เรียนมีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในระดับผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่โรงเรียนกำหนด
- (๕) ผู้เรียนมีผลการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในระดับผ่านทุกกิจกรรม และปฏิบัติกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมง

๗.๒ เกณฑ์การจบระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

- (๑) ผู้เรียนเรียนรายวิชาพื้นฐานและเพิ่มเติม ไม่น้อยกว่า ๘๑ หน่วยกิต โดยเป็นรายวิชาพื้นฐาน ๔๑ หน่วยกิต และรายวิชาเพิ่มเติมไม่น้อยกว่า ๔๐ หน่วยกิต
 - (๒) ผู้เรียนต้องได้หน่วยกิตตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า ๗๙ หน่วยกิต โดยเป็นรายวิชาพื้นฐาน ๔๑ หน่วยกิต และรายวิชาเพิ่มเติม ไม่น้อยกว่า ๓๘ หน่วยกิต โดยต้องได้หน่วยกิตในรายวิชาภาษาบาลี ไม่น้อยกว่า ๑๕ หน่วยกิต
 - (๓) ผู้เรียนมีผลการประเมิน การอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน ในระดับผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่โรงเรียนกำหนด
 - (๔) ผู้เรียนมีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในระดับผ่านเกณฑ์ การประเมินตามที่โรงเรียนกำหนด
 - (๕) ผู้เรียนมีผลการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในแต่ละระดับผ่านทุกกิจกรรมและปฏิบัติกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ไม่น้อยกว่า ๖๐ ชั่วโมง
-

เอกสารหลักฐานการศึกษา

เอกสารหลักฐานการศึกษาถือเป็นเอกสารสำคัญที่สถานศึกษาต้องจัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการดำเนินงานในด้านต่างๆ ของการจัดการศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดเอกสารหลักฐานการศึกษาที่สถานศึกษาจะต้องดำเนินการไว้เป็น ๒ ประเภท ได้แก่ เอกสารหลักฐานการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด และ เอกสารหลักฐานการศึกษาที่สถานศึกษากำหนด

เอกสารแต่ละประเภทมีวัตถุประสงค์และรายละเอียดในการดำเนินการ ดังนี้

๑) เอกสารการศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

เป็นเอกสารที่กระทรวงศึกษาธิการควบคุมและบังคับแบบ เพื่อใช้เป็นหลักฐานสำหรับการตรวจสอบยืนยัน และรับรองผลการเรียนรู้ของผู้เรียน โรงเรียนต้องใช้แบบพิมพ์ของกระทรวงศึกษาธิการและดำเนินการจัดทำตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้ให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน เอกสารที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด ได้แก่ ระเบียบแสดงผลการเรียนรู้ (ปพ.๑) ประกาศนียบัตร (ปพ.๒) และแบบรายงานผู้สำเร็จการศึกษา (ปพ.๓)

๑.๑ ระเบียบแสดงผลการเรียนรู้ (ปพ.๑)

เป็นเอกสารสำหรับบันทึกข้อมูลผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้แก่ ผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ผลการประเมินการอ่าน คณิตศาสตร์และเขียน ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และผลการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โรงเรียนจะต้องจัดทำและออกเอกสารนี้ให้ผู้เรียนเป็นรายบุคคลเมื่อผู้เรียนจบการศึกษาแต่ละระดับ หรือเมื่อผู้เรียนออกจากโรงเรียนในทุกกรณี เพื่อใช้แสดงผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑

ระเบียบแสดงผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ปพ.๑) เป็นเอกสารหลักฐานที่สถานศึกษาทุกแห่งทุกสังกัดในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจะต้องดำเนินการจัดทำให้เป็นแนวทางเดียวกัน โดยใช้แบบพิมพ์ที่กระทรวงศึกษาธิการจัดพิมพ์เท่านั้น ระเบียบผลการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ใช้แบบ ปพ. ๑: บ, สำหรับระดับมัธยมศึกษาตอนปลายใช้แบบ ปพ.๑:พ

การจัดซื้อระเบียบแสดงผลการเรียนรู้สำหรับโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา มีขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ ผู้บริหารโรงเรียน ทำหนังสือแจ้งความประสงค์ขอซื้อแบบพิมพ์ (ปพ.๑) และแจ้งขอดำเนินการจัดซื้อเองถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยระบุ

๑.๑ ชื่อ-นามสกุลครูหรือบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนที่ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ดำเนินการจัดซื้อ โดยผู้ที่ได้รับมอบหมายนั้นจะต้องนำบัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรข้าราชการไปแสดงด้วย

๑.๒ ชนิดแบบพิมพ์ (แบบพิมพ์ปกติหรือแบบพิมพ์สำหรับพิมพ์ด้วยคอมพิวเตอร์) จำนวนแบบพิมพ์จำแนกเป็นระดับชั้นว่ามีระดับชั้นละกี่เล่ม

ขั้นตอนที่ ๒ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ทำหนังสือส่งซื้อแบบพิมพ์ (ปพ.๑) ถึงองค์การการค้าของ สกสค. โดยระบุ

๒.๑ ชื่อ-นามสกุลของครูหรือบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนที่ได้รับมอบหมายในขั้นตอนที่ ๑ เป็นผู้ได้รับมอบหมายนั้นดำเนินการจัดซื้อ

๒.๒ ชื่อโรงเรียน ชื่ออำเภอ ลักษณะแบบพิมพ์ จำนวนแบบพิมพ์ จำแนกเป็นระดับชั้นว่ามีระดับละกี่เล่ม

ขั้นตอนที่ ๓ เมื่อได้รับระเบียบแสดงผลการเรียนรู้ (ปพ.๑) ครบถ้วนและถูกต้องแล้ว ให้นำแบบพิมพ์นั้นมาควบคุมหมายเลขชุดที่ เลขที่ใบบัญชีรับ-จ่ายแบบพิมพ์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ขั้นตอนที่ ๔ หลังจากนั้นให้โรงเรียนนำแบบพิมพ์มาควบคุมหมายเลขชุดที่ เลขที่ในบัญชีรับแบบพิมพ์ของโรงเรียนและจัดเก็บรักษาไว้อย่างดีต่อไป

๑.๒ ประกาศนียบัตร (ปพ.๒)

เป็นเอกสารแสดงวุฒิการศึกษาที่มอบให้แก่ผู้จบการศึกษาภาคบังคับและผู้สำเร็จการศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑ เพื่อรับรองศักดิ์และสิทธิ์ของผู้สำเร็จการศึกษาตามวุฒิแห่งประกาศนียบัตรนั้น

๑.๓ แบบรายงานผู้สำเร็จการศึกษา (ปพ.๓)

เป็นเอกสารสำหรับอนุมัติการจบการศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้เรียนในแต่ละรุ่นการศึกษา โดยบันทึกรายชื่อและข้อมูลทางการศึกษาของผู้จบการศึกษาระดับประถมศึกษา (ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖) ผู้จบการศึกษาภาคบังคับ (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓) และผู้จบการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖) ใช้เป็นเอกสารสำหรับตัดสินและอนุมัติผลการเรียนให้ผู้เรียนเป็นผู้สำเร็จการศึกษา และใช้ในการตรวจสอบยืนยัน และรับรองความสำเร็จและวุฒิการศึกษาของผู้สำเร็จการศึกษาแต่ละคนตลอดไป

๒) เอกสารหลักฐานการศึกษาที่สถานศึกษากำหนด

เป็นเอกสารที่โรงเรียนจัดทำขึ้นเพื่อบันทึกพัฒนาการ ผลการเรียนรู้ และข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับผู้เรียน เช่น แบบบันทึกผลการเรียนรายวิชา แบบรายงานประจำตัวนักเรียน ระเบียบสะสม ใบรับรองผลการเรียน และเอกสารอื่นๆ ตามวัตถุประสงค์ของการนำเอกสารไปใช้ มีรายละเอียด ดังนี้

๒.๑ แบบบันทึกผลการเรียนประจำรายวิชา

เป็นเอกสารเพื่อให้ผู้สอนใช้บันทึกข้อมูลการวัดและประเมินผลการเรียนตามแผนการจัดการเรียนการสอนและประเมินผลการเรียน และใช้เป็นข้อมูลในการพิจารณาตัดสินผลการเรียนรายวิชา เอกสารนี้ควรจัดทำเพื่อบันทึกข้อมูลของผู้เรียนเป็นรายห้อง

เอกสารบันทึกผลการเรียนประจำรายวิชานำไปใช้ประโยชน์สำหรับครูและผู้บริหารโรงเรียน ดังนี้

- ๑) ใช้เป็นเอกสารเพื่อการดำเนินงานของผู้สอนในการวัดและประเมินผลการเรียนของผู้เรียนแต่ละรายวิชา รายห้อง
- ๒) ใช้เป็นหลักฐานสำหรับการตรวจสอบ รายงาน และรับรองข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการและกระบวนการวัดและประเมินผลการเรียน
- ๓) เป็นเอกสารที่ผู้บริหารโรงเรียนใช้ในการอนุมัติผลการเรียนประจำภาคเรียน/ปีการศึกษา

๒.๒ แบบรายงานประจำตัวนักเรียน

เป็นเอกสารเพื่อบันทึกข้อมูลการประเมินผลการเรียนรู้และพัฒนาการด้านต่างๆ ของผู้เรียนแต่ละคนตามเกณฑ์การตัดสินการผ่านระดับชั้นตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑ รวมทั้งข้อมูลด้านอื่นๆ ของผู้เรียนทั้งที่บ้านและโรงเรียน เป็นเอกสารรายบุคคล สำหรับสื่อสารให้ผู้ปกครองของผู้เรียนแต่ละคนได้รับทราบผลการเรียนและพัฒนาการด้านต่างๆ ของผู้เรียน และร่วมมือในการพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

๒.๓ ใบรับรองผลการเรียน

เป็นเอกสารเพื่อรับรองสถานภาพความเป็นผู้เรียนในโรงเรียน หรือรับรองผลการเรียนหรือวุฒิของผู้เรียนเป็นการชั่วคราวตามที่ยุติเรียนร้องขอ ทั้งกรณีที่ผู้เรียนกำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนหรือเมื่อจบการศึกษาไปแล้ว แต่กำลังรอรับหลักฐานการศึกษา ระเบียบแสดงผลการเรียน เป็นต้น

ใบรับรองผลการเรียนมีอายุการใช้งานชั่วคราว โดยปกติประมาณ ๓๐ วัน ซึ่งผู้เรียนสามารถนำไปใช้เป็นหลักฐานแสดงคุณสมบัติของผู้เรียนในการสมัครเข้าศึกษาต่อ สมัครเข้าทำงานหรือเมื่อมีกรณีอื่นใดที่ผู้เรียนแสดงคุณสมบัติเกี่ยวกับวุฒิความรู้ หรือสถานภาพการเป็นผู้เรียนของตน

๒.๔ ระเบียบสะสม

เป็นเอกสารเพื่อการบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการของผู้เรียนในด้านต่างๆ เป็นรายบุคคลอย่างต่อเนื่อง ตลอดช่วงระยะเวลาการศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๑๒ ปี ระเบียบสะสมให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการแนะแนวทางการศึกษาและการประกอบอาชีพของผู้เรียนการพัฒนาปรับปรุงบุคลิกภาพ การปรับตัวของผู้เรียนและผลการเรียน ตลอดจนรายงานกระบวนการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนระหว่างโรงเรียนกับวัด และใช้เป็นหลักฐานในการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้เรียนตามความเหมาะสม

แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการออกและจัดเก็บเอกสารหลักฐานการศึกษา

๑. เอกสาร ปพ. ๑

๑.๑ ออก ปพ.๑ : บ ให้นักเรียนเมื่อ

๑.๑.๑ จบการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

๑.๑.๒ ลาออกจากโรงเรียน

๑.๒ ออก ปพ. ๑ : พ ให้นักเรียนเมื่อจบการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖

๒. เอกสาร ปพ.๒ (ประกาศนียบัตร)

๑.๑ ออก ปพ.๒ : บ เมื่อนักเรียนจบระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

๑.๒ ออก ปพ.๒ : พ เมื่อนักเรียนจบระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖

๓. เอกสาร ปพ.๓

๓.๑ ออก ปพ.๓ : บ เป็นหลักฐานแสดงว่านักเรียนจบการศึกษาภาคบังคับ (ชั้น ม.๓)

๓.๒ ออก ปพ.๓ : พ เป็นหลักฐานแสดงว่านักเรียนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ชั้น ม.๖)

๔. การจัดเก็บเอกสาร ปพ.๓

- เก็บไว้ที่โรงเรียน ๑ ชุด เพื่อตรวจสอบวุฒิ
- ส่งให้ สพฐ. ๑ ชุด
- ส่งให้ สำนักงานกลุ่มโรงเรียน ๑ ชุด
- ส่งให้ สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด ๑ ชุด สำหรับโรงเรียนในกรุงเทพมหานคร ให้ส่งสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ๑ ชุด

การเทียบโอนผลการเรียน

โรงเรียนสามารถเทียบโอนผลการเรียนของผู้เรียนในกรณีต่างๆได้แก่ การย้ายโรงเรียน การเปลี่ยนรูปแบบการศึกษา การย้ายหลักสูตร การออกกลางคันและขอกลับเข้ารับการศึกษต่อ การศึกษาจากต่างประเทศและขอเข้าศึกษาต่อในประเทศ นอกจากนี้ ยังสามารถเทียบโอนความรู้ ทักษะ ประสบการณ์จากแหล่งการเรียนรู้อื่นๆ เช่น สถานประกอบการ สถาบันศาสนา สถาบันการฝึกอบรมอาชีพ การจัดการศึกษาโดยครอบครัว เป็นต้น

การเทียบโอนผลการเรียนควรดำเนินการในช่วงก่อนเปิดภาคเรียนแรก หรือต้นภาคเรียนแรกที่โรงเรียนรับผู้ขอเทียบโอนเป็นผู้เรียน ทั้งนี้ ผู้เรียนที่ได้รับการเทียบโอนผลการเรียนต้องศึกษาต่อเนื่องในโรงเรียนที่รับเทียบโอนอย่างน้อย ๑ ภาคเรียน โดยโรงเรียนที่รับผู้เรียนจากการเทียบโอนควรกำหนดรายวิชา/จำนวนหน่วยกิตที่จะรับเทียบโอนตามความเหมาะสม

การพิจารณาการเทียบโอน สามารถดำเนินการได้ ดังนี้

๑. พิจารณาจากหลักฐานการศึกษา และเอกสารอื่นๆ ที่ให้ข้อมูลแสดงความรู้ ความสามารถของผู้เรียน
๒. พิจารณาจากความรู้ ความสามารถของผู้เรียนโดยการทดสอบด้วยวิธีการต่างๆ ทั้งภาคความรู้ และภาคปฏิบัติ
๓. พิจารณาจากความสามารถและการปฏิบัติในสภาพจริง

การเทียบโอนผลการเรียนให้ดำเนินการในรูปของคณะกรรมการการเทียบโอน จำนวนไม่น้อยกว่า ๓ รูป/คน แต่ไม่ควรเกิน ๕ รูป/คน โดยมีแนวทางในการเทียบโอน ดังนี้

๑) กรณีที่ผู้ขอเทียบโอนมีผลการเรียนมาจากหลักสูตรอื่น ให้นำรายวิชาหรือหน่วยกิตที่มีมาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด ผลการเรียนรู้/จุดประสงค์/เนื้อหาที่สอดคล้องกัน ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ มาเทียบโอนผลการเรียน และพิจารณาให้ระดับผลการเรียนให้สอดคล้องกับหลักสูตรที่รับเทียบโอน

๒) กรณีการเทียบโอนความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ ให้พิจารณาจากเอกสารหลักฐาน (ถ้ามี) โดยให้มีการประเมินด้วยเครื่องมือที่หลากหลาย และให้ระดับผลการเรียนให้สอดคล้องกับหลักสูตรที่รับเทียบโอน

๓) กรณีการเทียบโอนนักเรียนที่เข้าโครงการแลกเปลี่ยนต่างประเทศ ให้ดำเนินการตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องหลักการและแนวปฏิบัติการเทียบชั้นการศึกษาสำหรับนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการแลกเปลี่ยน

การบริหารจัดการหลักสูตร

โดยที่ระบบการศึกษาในปัจจุบันมีการกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นและสถานศึกษามีบทบาทในการพัฒนาหลักสูตร ดังนั้นหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในแต่ละระดับ ตั้งแต่ระดับชาติ ระดับท้องถิ่นจนถึงระดับสถานศึกษา จึงมีบทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบในการพัฒนา สนับสนุน ส่งเสริมการใช้และพัฒนาหลักสูตรให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และต้องมีการบริหารจัดการที่ดี มีการวางแผนและดำเนินงานอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง มีการส่งเสริมสนับสนุนทั้งด้านงบประมาณ ทรัพยากร บุคลากร ตลอดจนมีการพัฒนาศักยภาพผู้เกี่ยวข้อง เพราะสิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยที่จะส่งผลต่อประสิทธิภาพในการดำเนินงานให้การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนบรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในระดับชาติ

๑. การบริหารจัดการหลักสูตรระดับชาติ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นหน่วยงานส่วนกลางภารกิจสำคัญในการกำหนดนโยบายมาตรฐานการเรียนรู้ และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำหรับให้ท้องถิ่น สถานศึกษา และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องใช้เป็นกรอบทิศทางในการพัฒนาหลักสูตร เพื่อพัฒนาผู้เรียนไปสู่มาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนด นอกจากนี้ สพฐ. ยังมีภารกิจสำคัญที่จะต้องติดตามประเมินผลและควบคุมคุณภาพอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยดำเนินการในหลายลักษณะทั้งการติดตามการใช้หลักสูตร การทดสอบหรือการประเมินคุณภาพผู้เรียนระดับชาติ และการจัดระบบการประกันคุณภาพที่มีประสิทธิภาพ

๒. การบริหารจัดการหลักสูตรระดับท้องถิ่น

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัดอื่นๆ เช่น หน่วยงานที่มีบทบาทในการเชื่อมโยงหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และความต้องการของท้องถิ่นสู่การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนโดยมีภารกิจสำคัญ คือ กำหนดเป้าหมายและจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนระดับท้องถิ่น โดยจัดทำกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น สำหรับสถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนในเรื่องที่เกี่ยวกับชุมชน ท้องถิ่น นอกจากนี้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานระดับท้องถิ่นจะต้องประเมินคุณภาพการศึกษาในระดับท้องถิ่น รวมทั้งเพิ่มพูนคุณภาพการใช้หลักสูตรด้วยการวิจัยและพัฒนา การพัฒนาบุคลากร สนับสนุน ส่งเสริม ติดตามผล วิเคราะห์และรายงานผลคุณภาพของผู้เรียน

๓. การบริหารจัดการหลักสูตรระดับสถานศึกษา

สถานศึกษามีหน้าที่สำคัญในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การวางแผนและดำเนินการใช้หลักสูตร การเพิ่มพูนคุณภาพการใช้หลักสูตรด้วยการวิจัยและการพัฒนาการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร จัดทำระเบียบการวัดและประเมินผล (กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๕๑)

ในการพัฒนาออกแบบหรือพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ต้องพิจารณาให้ครอบคลุมหลักสูตรการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งได้กำหนดส่วนที่เป็นจุดเน้นเพื่อสร้างอัตลักษณ์ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ทุกแห่ง ในการมุ่งสร้างศาสนทายาทที่มีคุณภาพ ทั้งนี้ โรงเรียนสามารถเพิ่มเติมในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพและความต้องการชุมชน ท้องถิ่นและผู้เรียน โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของฝ่ายต่างๆ ทั้งภายในโรงเรียนและสร้างเครือข่ายระหว่างโรงเรียน

ในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุถึงคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดในระดับชาตินั้น นอกจากโรงเรียนจะต้องมีการพัฒนาหลักสูตรที่ครอบคลุมส่วนสำคัญดังกล่าวแล้ว ยังต้องมีการบริหารจัดการหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน โดยจัดมาตรการส่งเสริมสนับสนุนการใช้หลักสูตรในด้านต่างๆ ได้แก่

๑. ส่งเสริมพัฒนาบุคลากร

โรงเรียนจะต้องพัฒนาบุคลากรอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เน้นการเรียนรู้ความเข้าใจแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ รวมทั้งวิธีการวัดและประเมินผลโดยมีมาตรฐานและตัวชี้วัดและตัวชี้วัดเป็นเป้าหมาย การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ การฝึกทักษะการทำงานร่วมกันเป็นทีม รูปแบบการพัฒนาบุคลากร ได้แก่ การนิเทศ(ทั้งแบบกลุ่มและเป็นรายบุคคล) การศึกษาดูงาน การประชุมสัมมนา การฝึกอบรม รวมทั้งการจัดมุม หรือศูนย์รวมความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้แบบมาตรฐาน เพื่อการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมด้วยตนเอง โดยต้องมีการประเมินผลเป็นระยะ ๆ เพื่อนำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงการพัฒนาบุคลากรให้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๒. การสนับสนุนงบประมาณทรัพยากร

โรงเรียนจะต้องจัดทรัพยากรและปัจจัยที่เอื้อต่อการส่งเสริมและสนับสนุน การนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ ให้เกิดประสิทธิภาพ ได้แก่ การจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอสำหรับการพัฒนาหลักสูตรและการติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตร รวมทั้งงบประมาณในการพัฒนาบุคลากร การจัดซื้อจัดหาสื่อวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นต่อการจัดการเรียนรู้ การจัดให้มีห้องเรียน สถานที่เรียนที่เหมาะสม การจัดให้มีห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้ที่เอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนการสอน และการจัดให้ครูได้สอนตรงตามความรู้ความสามารถและความถนัด เป็นต้น

๓. การดำเนินงานแบบมีส่วนร่วม

ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้บริหาร ครูและนักเรียน ซึ่งเป็นผู้ได้รับผลโดยตรงจากการใช้หลักสูตร ควรจะต้องมีส่วนร่วมในการวางแผน พัฒนาหลักสูตร และตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องให้ฝ่ายต่างๆ ดังกล่าวมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียน โดยจัดให้มีการพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กัน หรือใช้วิธีการทำงานโดยกระบวน การกลุ่ม เป็นต้น

๔. การนิเทศติดตามการใช้หลักสูตร

โรงเรียนจะต้องจัดทำแผนการนิเทศ กำกับ ติดตามการใช้หลักสูตรอย่างเป็นรูปธรรม มีความชัดเจนเป็นระบบและกระทำอย่างต่อเนื่องและครอบคลุมทั้งในระดับชั้นเรียน และระดับสถานศึกษา โดยใช้เทคนิควิธีการที่หลากหลาย ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการติดตาม เช่น การตรวจเยี่ยมและการสังเกตการณ์ในชั้นเรียน การสอนและการตรวจแผนการจัดการเรียนรู้ การบันทึกรายงานหลังการสอน การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นต้น

๕. การประกันคุณภาพภายใน

โรงเรียนจะต้องจัดระบบการประกันคุณภาพภายในและเตรียมความพร้อมสำหรับการประกันคุณภาพภายนอก ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔๘ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ และตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๓ ต้องมีการดำเนินการประกันคุณภาพอย่างต่อเนื่อง โดยมีแผนพัฒนาคุณภาพ มีเป้าหมายการพัฒนาที่ชัดเจน แผนปฏิบัติการต้องเน้นผลคุณภาพผู้เรียน มีการรายงานผลเป็นระยะๆ อย่างต่อเนื่องและนำผลมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน

๖. การวิจัยและติดตามผลการใช้หลักสูตร

ในกระบวนการพัฒนาหลักสูตรนั้น การวิจัยและการติดตามผลการใช้หลักสูตรเป็นปัจจัยสำคัญที่โรงเรียนควรดำเนินการเพื่อให้หลักสูตรการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ ดังนี้

≥ การวิจัย

การวิจัยจะทำให้ได้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นจริง แสดงจุดแข็งจุดอ่อน ปัญหา สาเหตุ และแนวทางปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพ ดังนั้น โรงเรียนควรดำเนินการวิจัย ทั้งในส่วนของการวิจัยพัฒนาหลักสูตรและการวิจัยประเมินผลการใช้หลักสูตร ดังนี้

◆ การวิจัยพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

มุ่งเน้นวิจัยเพื่อนำผลมาประกอบการพิจารณาปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาให้เหมาะสม สอดคล้องกับผู้เรียนและความต้องการของผู้ปกครอง ชุมชน โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

- **การประเมินหลักสูตร** โดยพิจารณากำหนดหัวข้อสำคัญที่จะทำการประเมิน เช่น ความครบถ้วนขององค์ประกอบหลักสูตร ความสอดคล้องของแต่ละองค์ประกอบ ความสอดคล้องกับหลักสูตรโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑ และกรอบหลักสูตรท้องถิ่น ความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ความเหมาะสมของแนวทางการจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และระบบการวัดและประเมินผล เป็นต้น
- การประเมินความต้องการจำเป็นในการศึกษาต่อและการปฏิบัติศาสนกิจ/การประกอบอาชีพ ของผู้เรียนในอนาคตเพื่อนำมาใช้กำหนดโครงสร้างเวลาเรียนและโครงสร้างหลักสูตร
- การประเมินความต้องการของคณะสงฆ์ ผู้ปกครอง และชุมชนในการพัฒนาผู้เรียนเพื่อนำมาใช้กำหนดโครงสร้างหลักสูตรและโครงการต่างๆ

◆ การวิจัยประเมินผลการใช้หลักสูตร

โรงเรียนต้องมีการประเมินผลการใช้หลักสูตรซึ่งสามารถดำเนินการได้ทั้งระหว่างการใช้หลักสูตรและเมื่อนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติแล้ว หรือจะติดตามจากผลผลิตของหลักสูตร คือ ผู้เรียนที่จบการศึกษาตามหลักสูตรก็ได้ โดยสามารถประเมินในด้านปัจจัยที่มีผลต่อการใช้หลักสูตร กระบวนการใช้หลักสูตรและผลจากการใช้หลักสูตร อย่างไรก็ตามโรงเรียนควรมุ่งเน้นการประเมินส่วนที่เกี่ยวข้องต่อคุณภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญ และควรคำนึงถึงผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้และคุณลักษณะของผู้เรียน โดยนำผลการประเมินระดับสถานศึกษา และระดับชาติ (ผลคะแนน O-net, B-net) มาพิจารณาทั้งผลการประเมินในภาพรวม และผลการประเมินที่แยกรายวิชาและแยกรายมาตรฐาน ถ้าหากผลการประเมินไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่คาดหวัง โรงเรียนต้องทำการศึกษาวิเคราะห์เพื่อค้นหาสาเหตุที่แท้จริงจากนั้นจึงหาวิธีแก้ปัญหาเพื่อพัฒนาคุณภาพต่อไป (ประมวลจาก **แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑** สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, ๒๕๕๓)

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ (๒๕๔๖) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ พร้อมกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องและพระราชบัญญัติการศึกษา ภาควังคับ พ.ศ. ๒๕๔๕ กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.)
- กระทรวงศึกษาธิการ (๒๕๕๒) หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด
- สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ (๒๕๕๒) หนังสือรวมทุกวิชาหลักสูตรนักรธรรมชั้นตรี หลักสูตรนักรธรรมชั้นโท หลักสูตรนักรธรรมชั้นเอก, กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (๒๕๕๓) แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑, กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (๒๕๕๓) แนวทางการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑, กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (๒๕๕๓) แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑, กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (๒๕๕๒) แนวทางการพัฒนา การวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑, กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (๒๕๕๓) แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑, กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด

ภาคผนวก

เทคนิควิธีสอนของพระพุทธเจ้า

๑. การทำนามธรรมให้เป็นรูปธรรม

ทำของยากให้ง่าย ธรรมเป็นเรื่องนามธรรมที่มีเนื้อหาหลักซึ่ง ยากที่จะเข้าใจ ยิ่งเป็นธรรมระดับสูงสุดก็ยิ่งลึกล้ำ คัมภีร์ภาพยิ่งขึ้น.....ความสำเร็จแห่งภารกิจการสอนประชาชนส่วนหนึ่ง เพราะพระองค์ทรงใช้เทคนิควิธีการทำของยากให้ง่าย เช่น

๑.๑ การใช้อุปมาอุปไมย วิธีนี้เป็นวิธีทรงใช้บ่อยที่สุดวิธีหนึ่ง เพราะทำให้ผู้ฟังมองเห็นภาพและเข้าใจง่าย โดยไม่ต้องเสียเวลาอธิบายความให้ยืดเยื้อ

๑.๒ ยกนิทานประกอบ เป็นเทคนิคหรือกลวิธีหนึ่งที่พระพุทธองค์ทรงใช้บ่อย

๑.๓ ใช้อุปกรณ์หรือสื่อการสอน เทคนิควิธีสอนด้วยการกระทำของยากให้ง่าย หรือทำนามธรรมให้เป็นรูปธรรมนอกจากใช้อุปมาอุปไมยและเล่านิทานประกอบแล้ว ยังมีอีกวิธีหนึ่งอันเป็นวิธีที่พระพุทธองค์ทรงใช้มากพอๆ กับสองวิธีข้างต้น คือ การใช้สื่ออุปกรณ์หรือใช้สื่อการสอน

๒. ทำตนเป็นตัวอย่าง

ในแง่ของการสอนอาจแบ่งออกเป็น ๒ อย่าง คือ

๒.๑ ทำให้ดู หรือสาธิตให้ดู

๒.๒ ปฏิบัติให้ดูเป็นตัวอย่าง

๓. ใช้ถ้อยคำเหมาะสม

การสอนที่จะประสบความสำเร็จ ผู้สอนจะต้องรู้จักใช้คำ ต้องให้ผู้ฟังรู้สึกได้ว่า ผู้พูดพูดด้วยเมตตาจิต มิใช่พูดด้วยความมุ่งร้าย

๔. เลือกสอนเป็นรายบุคคล

ผู้สอนต้องรู้ว่าคนฟังนั้นต่างภูมิหลังต่างความสนใจ ต่างระดับสติปัญญาการเรียนรู้ เพราะฉะนั้นการเลือกสอนเป็นรายบุคคลจะช่วยให้การสอนประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี ถ้าทำได้ก็ควรใช้วิธีนี้ แม้จะสอนเป็นกลุ่มก็ต้องเอาใจใส่นักเรียนที่มีปัญหาเป็นรายบุคคลให้ได้

๕. รู้จักจังหวะและโอกาส

ดูความพร้อมของผู้เรียน รู้จักคอยจังหวะอันเหมาะสม ถ้าผู้เรียนไม่พร้อมก็เหนื่อยเปล่า

๖. ยึดหยุ่นในการใช้เทคนิควิธี

เทคนิควิธีบางอย่างใช้ได้ผลในวันนี้ ต่อไปวันข้างหน้าอาจใช้ไม่ได้ก็ได้ จึงควรยึดหยุ่นวิธีการ

๗. การเสริมแรง

มีคำพุทธสรรเสริญพระพุทธเจ้าว่า “ทรงชมคนที่ควรชม ตำหนิคนที่ควรตำหนิ” การชมเป็นการยอมรับความสามารถหรือให้กำลังใจให้ทำอย่างนั้นยิ่งขึ้นไป การตำหนิเป็นการตักเตือนมิให้ประพฤติดังนั้นอีกต่อไป

หลักสำคัญที่ครูผู้สอนควรทราบ

หลักสำคัญคือหลักการใหญ่ๆ ของการสอนไม่ว่าจะสอนเรื่องอะไรก็มีอยู่ ๓ หลัก คือ

๑. หลักเกี่ยวกับเนื้อหาที่สอน
๒. หลักเกี่ยวกับตัวผู้เรียน
๓. หลักเกี่ยวกับตัวการสอน

ก. เกี่ยวกับเนื้อหา

คนจะสอนคนอื่นต้องรู้ว่าเขาเรื่องอะไรมาสอนเขาเสียก่อน ไม่ใช่คิดแต่วิธีการสอนว่าจะสอนอย่างไร ต้องคิดก่อนว่า จะเอาอะไรไปสอนเขา พระพุทธเจ้าแนะนำว่าผู้สอนต้องคำนึงเสมอว่า ต้องสอนสิ่งที่รู้เห็นหรือเข้าใจง่ายไปหาสิ่งที่เข้าใจยาก

๑. สอนเนื้อหาที่ลุ่มลึกลงไปตามลำดับ
๒. สอนด้วยของจริง
๓. สอนตรงตามเนื้อหา
๔. สอนมีเหตุผล
๕. สอนเท่าที่จำเป็นจะต้องรู้
๖. สอนสิ่งที่มีความหมายและเป็นประโยชน์แก่ผู้เรียน

ข. เกี่ยวกับตัวผู้เรียน

๑. พุทธองค์จะทรงสอนใคร ทรงดูบุคคลผู้รับการสอนหรือผู้เรียนก่อนว่าบุคคลนั้นๆ เป็นคนประเภทใด มีพื้นความรู้ ความเข้าใจหรือความพร้อมแค่ไหนและควรจะสอนอะไร แค่นั้น

๒. นอกจากดูความแตกต่างของผู้เรียนแล้ว ยังต้องดูความพร้อมของผู้เรียนด้วย
๓. สอนให้ผู้เรียนทำด้วยตนเอง
๔. ผู้เรียนจะต้องมีบทบาทพร้อมด้วย
๕. ครูต้องเอาใจใส่ผู้เรียนที่มีปัญหาเป็นพิเศษ

ค. เกี่ยวกับตัวการสอน

๑. สร้างความสนใจในการสอนคนนั้น (การนำเข้าสู่บทเรียน)
๒. สร้างบรรยากาศในการเรียนการสอนให้ปลอดภัย
๓. มุ่งสอนเนื้อหา มุ่งให้ผู้ฟังเกิดความรู้ความเข้าใจและเปลี่ยนพฤติกรรมในทางที่ดี
๔. ตั้งใจสอน สอนโดยเคารพ ถือว่างานสอนเป็นงานสำคัญ
๕. ใช้ภาษาเหมาะสม ผู้สอนคนอื่นควรมีความสามารถในการสื่อสาร ใช้คำพูดที่ถูกต้องและเหมาะสมกับบุคคลและสถานการณ์

หลักการสอนแนวพุทธวิธี

พระพุทธเจ้านั้นทรงเป็นพระบรมครู ยอดครูของผู้สอน พระองค์ทรงมีหลักการในการสอนมากมายหลายหลักการ เรียกว่า “หลัก ๔ ส” คือ

๑. สันตสนา อธิบายให้เห็นชัดแจ้ง เหมือนจูงมือให้มาด้วยตา
 ๒. สมาทปนา ชักจูงให้เห็นจริงเห็นจังตาม ชวนให้คล้อยตาม จนยอมรับเอาไปปฏิบัติ
 ๓. สมุตเตสนา เราใจเกิดความกล้าหาญ มีกำลังใจ มั่นใจว่าทำได้ไม่หวั่นไหวต่ออุปสรรคที่มีมา
 ๔. สัมปหังสนา มีวิธีสอนที่ช่วยให้ผู้ฟังร่าเริง เบิกบาน ฟังไม่เบื่อ เปี่ยมล้นไปด้วยความหวัง
- สรุปหลักการทั่วไปของการสอน คือ แจ่มแจ้ง-จูงใจ-หาญกล้า-ร่าเริง

หลักการสอนพุทธวิธีแบบสนทนา (สากัจฉา หรือธรรมสากัจฉา)

เป็นวิธีที่ทรงใช้บ่อยที่สุด พระองค์ชอบใช้วิธีนี้อาจเป็นได้ว่าผู้ฟังได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นทำให้การเรียนการสอนสนุกไม่รู้สีกว่าตนกำลัง “เรียน” หรือกำลัง “ถูกสอน” แต่จะรู้สีกว่าตนกำลังสนทนาปราศรัยกับพระพุทธองค์อย่างสนุกสนาน

หลักการสอนพุทธวิธีแบบตอบปัญหา (ปุจฉา-วิสัชนา)

ผู้ถามปัญหาอาจถามด้วยจุดประสงค์หลายอย่าง เช่น

๑. บางคนถามเพื่อต้องการคำตอบในเรื่องที่สงสัยมานาน
๒. บางคนถามเพื่อลองภูมิว่าคนตอบรู้หรือไม่
๓. บางคนถามเพื่อข่มหรือปราบให้ผู้ตอบอับอาย
๔. บางคนถามเพื่อเทียบเคียงกับความเชื่อหรือคำสอนในลัทธิศาสนาของตน

พระพุทธองค์ตรัสรู้ว่าการตอบปัญหาใดๆ ต้องดูลักษณะของปัญหาและเลือกวิธีตอบให้ถูกต้องเหมาะสมพระองค์จำแนกประเภทของปัญหาไว้ ๔ ประการ คือ

๑. ปัญหาบางอย่างต้องตอบตรงไปตรงมา
๒. ปัญหาบางอย่างต้องย้อนถามก่อนจึงตอบ
๓. ปัญหาบางอย่างต้องแยกความตอบ
๔. ปัญหาบางอย่างต้องตัดบทไปเลยไม่ตอบ

วิธีคิดแบบอริยสัจ/คิดแบบแก้ปัญหา

เป็นการคิดแบบแก้ปัญหาเรียกว่า “วิธีแห่งความดับทุกข์” จัดเป็นวิธีคิดแบบหลักอย่างหนึ่งเป็นวิธีคิดตามเหตุและผลหรือเป็นไปตามเหตุและผล สืบสาวจากผลไปหาเหตุแล้วแก้ไขและทำการที่ต้นเหตุ จัดเป็น ๒ คู่ คือ

คู่ที่ ๑	ทุกข์เป็นผล	เป็นตัวปัญหา เป็นสถานการณ์ที่ประสบ ซึ่งไม่ต้องการ
	สมุทัยเป็นเหตุ	เป็นที่มาของปัญหา เป็นจุดที่จะต้องกำจัดหรือแก้ไข จึงจะพ้นจากปัญหาได้
คู่ที่ ๒	นิโรธเป็นผล	เป็นภาวะสิ้นปัญหา เป็นจุดหมายซึ่งต้องการจะเข้าถึง
	มรรคเป็นเหตุ	เป็นวิธีการ เป็นข้อปฏิบัติที่ต้องกระทำให้ในการแก้ไขสาเหตุ เพื่อบรรลุจุดหมายคือ ภาวะสิ้นปัญหาอันได้แก่ความดับทุกข์

กระบวนการจัดกิจกรรมเรียนรู้ แบบพุทธวิธี ๙ อย่าง

๑. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้พุทธวิธีแบบอุปมา-อุปไมย (การเปรียบเทียบ)

ขั้นสืบค้น-ขั้นเชื่อมโยง

- เปรียบเทียบนามธรรมกับรูปธรรมให้ผู้เรียนเห็นชัดเจน ครูผู้สอนและผู้เรียนมีส่วนร่วม
- ความแตกต่างระหว่างสิ่งที่เป็นามธรรมกับรูปธรรม

ขั้นฝึก

- ยกตัวอย่างสิ่งที่เป็นนามธรรมและรูปธรรม
- ผู้เรียนแต่ละรูปหรือแต่ละกลุ่มร่วมอภิปรายหรือนำเสนอสิ่งที่เป็นนามธรรมหรือรูปธรรม
- หาข้อสรุปเกี่ยวกับเนื้อหาที่เป็นนามธรรม-รูปธรรม

ขั้นประยุกต์

- ค้นคว้าสิ่งที่เป็นนามธรรมกับรูปธรรมในเนื้อหาอื่น ๆ นอกเหนือจากเนื้อหาที่กำหนดให้

๒. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้พุทธวิธีแบบปุจฉา-วิสัชนา (การถาม-ตอบ)

ขั้นสืบค้น-ขั้นเชื่อมโยง

- การทำหน้าที่เป็นผู้ถาม-ตอบที่ถูกต้องเหมาะสมแก่กาลเทศะ
- วิธีถาม-ตอบ (ตอบทันทีเมื่อมีผู้ถาม, ตอบแบบมีเงื่อนไข, ย้อนถามผู้ถามก่อนแล้วจึงตอบ, นิ่งเสียไม่ตอบ เป็นต้น)

ขั้นฝึก

- ตัวอย่างการถาม-ตอบ
- ถาม-ตอบแบบคนต่อคน, ถาม-ตอบแบบกลุ่มต่อกลุ่ม, ถาม-ตอบแบบกลุ่มต่อคน เป็นต้น
- หาข้อสรุปเนื้อหาที่เกี่ยวกับการถาม-ตอบ

ขั้นประยุกต์

- ค้นคว้าเพิ่มเติมนอกเหนือจากเนื้อหาที่กำหนดไว้ในแผนจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๓. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้พุทธวิธีแบบธรรมสากัจฉา (การสนทนา)

ขั้นสืบค้น-ขั้นเชื่อมโยง

- ครูผู้สอนเสนอสถานการณ์ที่เป็นปัญหาหรือจำลองสถานการณ์

ขั้นฝึก

- ผู้เรียน/ครูผู้สอน-อภิปรายในประเด็นที่เป็นปัญหา หัวข้อ หรือสถานการณ์ ตามเนื้อหาที่กำหนด
- หาข้อสรุปในประเด็นที่เป็นปัญหา หัวข้อ หรือสถานการณ์จากการสนทนาอภิปราย

ขั้นประยุกต์

- ศึกษาเพิ่มเติมการสนทนา-อภิปรายของบุคคล, กลุ่มคน, ละคร, องค์กร ฯลฯ

๔. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้พุทธวิธีแบบอริยสัจ ๔ (กำหนดปัญหา, ตั้งสมมุติฐาน, ทดลอง, วิเคราะห์ สรุป)

ขั้นสืบค้น (ทุกข์)

- กำหนดปัญหา, ที่มาของปัญหา, การเกิดปัญหา (ตามเนื้อหาที่กำหนด)

ขั้นเชื่อมโยง (สมุทัย)

- ตั้งสมมุติฐาน, การอนุมาน, การคาดคะเน, ความน่าจะเป็น, ปัจจัยเสี่ยง

ขั้นฝึก (นิโรธ)

- ทดลอง, เก็บข้อมูล
- วิเคราะห์, สรุปผล

ขั้นประยุกต์ (มรรค)

- การนำไปประยุกต์ใช้กับสิ่งอื่น ๆ นอกเหนือจากเนื้อหาที่เรียนรู้

๕. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้พุทธวิธีแบบไตรสิกขา (ระเบียบวินัย, จิตใจแน่วแน่, แก้ปัญหาถูกต้อง)

ขั้นสืบค้น (ศีล)

- สร้างความมีระเบียบวินัย ความมีศรัทธา ความตระหนัก ความรู้ให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนพร้อมที่จะเรียน

ขั้นเชื่อมโยง (สมาธิ)

- ให้ผู้เรียนรวมพลังจิตใจ ความคิดอันแน่วแน่ในการตั้งใจฟัง ตั้งใจดู ตั้งใจจดจำและเห็นความสำคัญต่อเนื้อหาที่จะนำเสนอ

ขั้นฝึก (ปัญญา)

- ใช้สมาธิ จิตใจอันแน่วแน่ทำความเข้าใจกับปัญหา
- ค้นหาสาเหตุที่มาที่ไปของปัญหา
- แก้ไขปัญหาอย่างถูกต้องและถูกวิธี

ขั้นประยุกต์ (ปัญญา)

- ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้, เกิดปัญญาและมีทัศนคติในเรื่อนั้นๆ ถูกต้อง

๖. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้พุทธวิธีแบบพหุสูต (ฟังมากๆ, เขียนมากๆ, ถามมากๆ, คิดวิเคราะห์มากๆ)

ขั้นสืบค้น-ขั้นเชื่อมโยง (การสร้างศรัทธา)

- การจัดบรรยากาศในการนำเข้าสู่บทเรียน
- การสร้างแรงจูงใจในการนำเข้าสู่บทเรียน
- บุคลิกภาพตลอดถึงการวางตัวที่เหมาะสมของผู้สอน
- การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน

ขั้นฝึก (การฝึกทักษะ)

- กิจกรรมกลุ่ม/รายบุคคล
- การปฏิบัติ/การนำเสนอ/การแสดงออก
- ฝึกการเขียน, การฟัง, การถาม, และการคิดวิเคราะห์

ขั้นประยุกต์ (การประเมิน)

- การประเมินตนเอง
- การประเมินของกัลยาณมิตร
- การศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมและการนำไปประยุกต์ใช้

๗. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้พุทธวิธีแบบโยนิโสมนสิการ (การทำไว้ในใจโดยแยกคาย, การใช้ความคิดถูกวิธี)

แบบที่ ๑

ขั้นสืบค้น-ขั้นเชื่อมโยง

- ผู้เรียนรู้จักคิด คิดเป็น คิดอย่างมีระบบ
- ผู้เรียนรู้จักมอง รู้จักพิจารณา ไตร่ตรอง วิเคราะห์ สังเคราะห์

ขั้นฝึก

- ฝึกการคิดหาเหตุผล
- ฝึกการสืบค้นถึงต้นเค้า
- ฝึกการสืบสาวให้ตลอดสาย
- ฝึกการแยกแยะสิ่งนั้นๆ ปัญหา นั้นๆ ตามสภาวะแห่งเหตุและปัจจัย

ขั้นประยุกต์

- ผู้เรียนนำการใช้ความคิดอย่างถูกวิธีไปประยุกต์ใช้กับเหตุการณ์ปัจจุบัน

๘. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้พุทธวิธีแบบโยนิโสมนสิการ (สร้างศรัทธาและวิธีคิดให้กับผู้เรียน)

แบบที่ ๒

ขั้นสืบค้น-ขั้นเชื่อมโยง

- ครูผู้สอนสร้างเจตคติที่ดีต่อผู้เรียน
- ครูผู้สอนเสนอปัญหาที่เป็นสาระสำคัญ, หัวเรื่อง
- ครูผู้สอนแนะแหล่งวิทยาการ, แหล่งข้อมูล

ขั้นฝึก

- ผู้เรียนฝึกการรวบรวมข้อมูล
- ครูผู้สอนจัดกิจกรรมให้เกิดกระบวนการคิดแก่ผู้เรียน เช่น คิดสืบค้นต้นเค้า, คิดสืบสาวตลอดสาย, คิดสืบค้นต้นปลาย, และคิดโยงสายสัมพันธ์
- ฝึกการสรุปประเด็น เปรียบเทียบ ประเมินค่า โดยวิธีอภิปราย ทดลอง ทดสอบ
- ดำเนินการเลือกและตัดสินใจ
- กิจกรรมฝึกปฏิบัติเพื่อพิสูจน์ผลการเลือกและตัดสินใจ

ขั้นประยุกต์

- สังเกตวิธีการปฏิบัติ ตรวจสอบ ปรับปรุง
- อภิปรายและสอกลถาม
- สรุปทบทวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
- วัดและประเมินผลตามสภาพจริง

๙. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้พุทธวิธีแบบอริยบท ๔ (พอใจในสิ่งที่เรียนรู้, พากเพียรต่อสิ่งที่เรียนรู้เสมอ, มุ่งมั่นและเอาใจใส่ต่อสิ่งที่เรียนรู้, คิด วิเคราะห์ ไตร่ตรอง ก่อนนำไปใช้)

ขั้นสืบค้น (ฉันทะ)

- สร้างความพอใจและความสำคัญต่อสิ่งที่เรียนรู้ และสิ่งที่ได้รับ

ขั้นเชื่อมโยง (วิริยะ)

- พังให้หมด จดให้มาก ปากต้องไว ใจต้องคิด (หัวใจบัณฑิต สุ จิ ปุ ลิ)

ขั้นฝึก (จิตตะ)

- มุ่งมั่น โดยฝึกฟังมากๆ ฝึกคิดมากๆ ฝึกถามมากๆ และฝึกเขียนมากๆ

ขั้นประยุกต์ (วิมังสา)

- พิจารณา ไตร่ตรอง แยกแยะ อธิบาย นำเสนอ และประยุกต์ใช้

การนิยามศัพท์ขั้นตอน/กระบวนการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้พุทธวิธี

สืบค้น หมายถึง สืบสาวราวเรื่อง, ค้นหาให้ได้เรื่อง

เชื่อมโยง หมายถึง ทำให้ติดเป็นเนื้อเดียวกัน, ทำให้ประสานกัน

ฝึก หมายถึง ทำ เช่นบอก, แสดง, หรือปฏิบัติ เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจจนเป็นหรือมีความชำนาญ

ประยุกต์ หมายถึง นำความรู้ในวิทยาการต่างๆ มาปรับใช้ให้เป็นประโยชน์

ขอขยายเนื้อหาสาระการเรียนรู้ธรรม ในการจัดทำหลักสูตรการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย

สาระการเรียนรู้ธรรม, กระทำธรรม

รหัส ม.๑ ส ๒๑๒๑๑, ส ๒๑๒๑๒

ม.๒ ส ๒๒๒๑๓, ส ๒๒๒๑๔

ม.๓ ส ๒๓๒๑๕, ส ๒๓๒๑๖

รหัส ม.๔ ส ๓๑๒๑๑, ส ๓๑๒๑๒

ม.๕ ส ๓๒๒๑๓, ส ๓๒๒๑๔

ม.๖ ส ๓๓๒๑๕, ส ๓๓๒๑๖

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖
เนื้อหาหนักธรรมชั้นตรี	เนื้อหาหนักธรรมชั้นโท	เนื้อหาหนักธรรมชั้นโท	เนื้อหาหนักธรรมชั้นโท	เนื้อหาหนักธรรมชั้นเอก	เนื้อหาหนักธรรมชั้นเอก
ศึกษาหลักธรรมคำสั่งสอนทางพระพุทธศาสนา ดังนี้ ----- ธรรม : ธรรมวิภาค ทุกะ หมวด ๒ - ธรรมมีอุปการะมาก ๒ - ธรรมเป็นโลกบาล ๒ - ธรรมอันทำให้งาม ๒ - บุคคลหาได้ยาก ๒ ติกะ หมวด ๓ - รตนะ ๓ - คุณของรตนะ ๓ - อาการที่พระพุทธเจ้าทรงสั่งสอน ๓ - โอวาทของพระพุทธเจ้า ๓ - ทุจจริต ๓ - สุจจริต ๓	ศึกษาหลักธรรมคำสั่งสอนทางพระพุทธศาสนา ดังนี้ ----- ธรรม : ธรรมวิภาค ทสกะ หมวด ๑๐ - อกุศลกรรมบถ ๑๐ - กุศลกรรมบถ ๑๐ - บุญกิริยาวัตถุ ๑๐ - ธรรมที่บรรพชิตควรพิจารณาเนื่องๆ ๑๐ อย่าง - นาถกรรมธรรม ๑๐ - กลาวัตถุ ๑๐ - อนุสสติ ๑๐ ปภินณกะ หมวดเบ็ดเตล็ด - อุปกิเลส ๑๖ - โพธิปักขิยธรรม ๓๗	ศึกษาหลักธรรมคำสั่งสอนทางพระพุทธศาสนา ดังนี้ ----- ธรรม : ธรรมวิภาคปริเฉทที่ ๒ ทุกะ หมวด ๒ - พระอริยบุคคล ๒ - กัมมัญฐาน ๒ - กาม ๒ - ทิฏฐิ ๒ - เทศนา ๒ - ธรรม ๒ (๑) - ธรรม ๒ (๒) - ธรรม ๒ (๓) - นิพพาน ๒ - บุปผา ๒ - ปฏิสันถาร ๒ - ปริเยสนา ๒	ศึกษาหลักธรรมคำสั่งสอนทางพระพุทธศาสนา ดังนี้ ----- ธรรม : ธรรมวิภาคปริเฉทที่ ๒ ฉักกะ หมวด ๖ - อภิญา ๖ - อภิฐาน ๖ - จริต ๖ - ธรรมคุณ ๖ - ปิยรูป สาทรูป หมวดละหก ๑๐ หมวด - สวรรค์ ๖ สัตตกะ หมวด ๗ - อนุสัย ๗ - เมถุนสังโยค ๗ - วิญญานฐิติ ๗ - วิสุทธิ ๗	ศึกษาหลักธรรมคำสั่งสอนทางพระพุทธศาสนา ดังนี้ ----- ธรรม : ธรรมวิจารณ์ ส่วนปรมัตถปฏิบัติ ๑. นิพพิทา ความหน่าย ๒. วิราคะ ความสิ้นกำหนด ๓. วิมุตติ ความหลุดพ้น ๔. วิสุทธิ ความหมดจด ๕. สันติ ความสงบ ๖. นิพพาน ความดับทุกข์ ส่วนสังสารวัฏ คติ ๒ ๑. ทุกคติ ๒. สุขคติ สมถกัมมัญฐานและพระพุทธรูปคุณกถา	ศึกษาหลักธรรมคำสั่งสอนทางพระพุทธศาสนา ดังนี้ ----- ธรรม : ธรรมวิจารณ์ วิปัสสนากัมมัญฐาน - ความหมายของวิปัสสนา - ผู้เจริญวิปัสสนากัมมัญฐานพึงรู้จักธรรม ๓ - ลักษณะ กิจ ผล เหตุและวิภาคของวิปัสสนา - วิธีเจริญวิปัสสนา (ตามนัยพระบาลี) - วิธีเจริญวิปัสสนา (ตามนัยอรรถกถา) - ปัจจเวกขณญาณ ๕ - อาเนสงส์การเจริญวิปัสสนาวิปัสสาสกา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖
เนื้อหาหนักธรรมชั้นตรี		เนื้อหาหนักธรรมชั้นโท		เนื้อหาหนักธรรมชั้นเอก	
- อกุศลมูล ๓ - กุศลมูล ๓ - สัมปยุตตญาณ ๓ - อปัณณกปฏิบัติ ๓ - บุญกิริยาวัตถุ ๓ - สามัญลักษณะ ๓ จตุกกะ หมวด ๔ - วุฑฒิ ๔ - จักร ๔ - อคติ ๔ - อันตรายของพระภิกษุสามเณรผู้บวชใหม่ ๔ - ปธาน ๔ - อธิษฐานธรรม ๔ - อิทธิบาท ๔ - ควรทำความไม่ประมาทในที่ ๔ สถาน - ควรทำความไม่ประมาทในที่ ๔ สถาน (อีกอย่างหนึ่ง) - ปาริสุทธิศีล ๔ - อารักขกัมมัญฐาน ๔ - พรหมวิหาร ๔ - สติปัฏฐาน ๔ - ธาตุกัมมัญฐาน ๔ - อริยสัจ ๔ ปัญจกะ หมวด ๕ - อนันตริยกรรม ๕	ศึกษาหลักธรรม : คติปฏิบัติ ดังนี้ จตุกกะ หมวด ๔ - กรรมกิลเลส ๔ - อบายมุข ๔ - ทิฏฐธัมมิกัตถประโยชน์ ๔ - สัมปรายิกัตถประโยชน์ ๔ - มิตตปฏิรูป ๔ - มิตรแท้ ๔ - สังคหวัตถุ ๔ - สุขของคฤหัสถ์ ๔ - ความปรารถนาที่สมหวังได้โดยยาก ๔ - ธรรมเป็นเหตุให้สมหมาย ๔ - ตระกูลอันมั่งคั่งจะตั้งอยู่ไม่นานเพราะสถาน ๔ - ขรรวาสธรรม ๔ ปัญจกะ หมวด ๕ - ประโยชน์เกิดแต่การถือเอาโภคะทรัพย์ ๕ - เบญจศีล - มิจฉาวณิชา ๕ - สมบัติของอุบาสก ๕ ฉักกะ หมวด ๖ - ทิศ ๖ - อบายมุข ๖	- ปาพจน์ ๒ - รูป ๒ - วิมุตติ ๒ - สังขาร ๒ - สมาธิ ๒ - สุข ๒ - สุข ๒ (อีกนัยหนึ่ง) - สุทธิ ๒ ติกะ หมวด ๓ - อกุศลวิตก ๓ - กุศลวิตก ๓ - อคติ ๓ - อัตถะ ๓ - อธิปไตยยะ ๓ - อนุตตริยะะ ๓ - อภิสังขาร ๓ - อาสวะ ๓ - กรรม ๓ - ทวาร ๓ - ญาณ ๓ - ญาณ ๓ (อีกนัยหนึ่ง) - ตัณหา ๓ - ทิฏฐิ ๓ - เทพ ๓ - ธรรมนิยาม ๓ - นิमित ๓ - ภาวนา ๓	อัญญกะ หมวด ๘ - อริยบุคคล ๘ - อวิชา ๘ - วิชชา ๘ - สมาบัติ ๘ นวกะ หมวด ๙ - อนุพุทพวิหาร ๙ - พุทธคุณ ๙ - โลกุตตรธรรม ๙ - วิปัสสนาญาณ ๙ - สังฆคุณ ๙ - สัตตवास ๙ ทสกะ หมวด ๑๐ - อันตคาทิกทิฏฐิ ๑๐ - ทศพลญาณ ๑๐ - บารมี ๑๐ - มิจฉัตตะ ๑๐ - สัมมัตตะ ๑๐ - สังโยชน์ ๑๐ - สัญญา ๑๐ - สัทธรรม ๑๐ เอกาทสกะ หมวด ๑๑ - ปัจจยาการ ๑๑ ทวาทสกะ หมวด ๑๒ - กรรม ๑๒ เตรสกะ หมวด ๑๓ - ชุตงค์ ๑๓	- ความหมายของกัมมัญฐาน - ความสำคัญของกัมมัญฐาน - ความหมายของสมถกัมมัญฐาน - ความหมายของสมถภาวนา - เหตุที่ต้องฝึกอบรมจิตให้เป็นสมาธิ ๑. หัวใจสมถกัมมัญฐาน - นิ वर्ณ ๕ - หัวใจสมถกัมมัญฐานแก่นิ वर्ณครอบงำ - นิ वर्ณ ๕ สงเคราะห์เข้าในจิต - กัมมัญฐานอันเป็นที่สบาย - ฌาน ๒ - ความหมายขององค์ธรรมในรูปฌาน ๔ - องค์ฌานที่เป็นคู่ปรับกับนิ वर्ณ ๕ ๒. สมถภาวนา - ธรรมอันเป็นที่ตั้งของอารมณ์สมถภาวนา - สติปัฏฐาน ๔ - อารมณ์สมถกัมมัญฐาน ๔๐ - จริต ๖	- ความหมายของวิปัสสาสน - ความเป็นมาของวิปัสสาสน - วิปัสสาสน ๓ - วิปัสสาสน ๔ - ธรรมที่เป็นเครื่องถอนวิปัสสาสน มหาสติปัฏฐานสูตร - ความหมายมหาสติปัฏฐาน - การเจริญสติปัฏฐานเพื่อผล ๕ อย่าง - ผู้เจริญสติปัฏฐานพึงประกอบด้วยคุณธรรม ๓ - มหาสติปัฏฐาน ๔ - อาเนสงส์การเจริญสติปัฏฐาน ๔ คิริมานนทสูตร - สัญญา ๑๐ - อารมณ ๑๖ ชั้น ในการเจริญอานาปานสติ เรียงความแก้กระทู้ธรรมนักเรียนชั้นเอก - ความหมายของเรียงความแก้กระทู้ธรรม - ทำนองเรียงความแก้กระทู้ธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖
เนื้อหาหนักธรรมชั้นตรี		เนื้อหาหนักธรรมชั้นโท		เนื้อหาหนักธรรมชั้นเอก	
- อภินิหารปัจเจกชน ๕ - เวสัชชกรณธรรม ๕ - องค์แห่งภิกษุบวชใหม่ ๕ - องค์แห่งธรรมกถึก ๕ - ธัมมัสสวนานิสงส์ ๕ - พละ ๕ - นิเวศน์ ๕ - ชันธ ๕ ฉัฏฐะ หมวด ๖ - คารวะ ๖ - สาราณียธรรม ๖ - อายตนะภายใน ๖ - อายตนะภายนอก ๖ - วิญญาน ๖ - ผัสสะ ๖ - เวทนา ๖ - ธาตุ ๖ สัตตกะ หมวด ๗ - อปริหานิยธรรม ๗ - อริยทรัพย์ ๗ - สัมปรีชธรรม ๗ - สัมปรีชธรรม ๗ (อีกอย่างหนึ่ง) - โพชนงค์ ๗ อัฐกะ หมวด ๘ - โลกธรรม ๘ - ลักษณะตัตสันธรมวินัย ๘	เรียงความแก้กระทู้ธรรม นักธรรมชั้นตรี - ความหมายของเรียงความแก้กระทู้ธรรม - ทำนองเรียงความแก้กระทู้ธรรม - หลักเกณฑ์แต่งกระทู้ธรรม - หลักสำหรับอธิบายกระทู้ธรรม - รูปแบบการแต่งเรียงความแก้กระทู้ธรรม - ตัวอย่างการแต่งเรียงความแก้กระทู้ธรรม - กระทำสุภาษิตที่ควรท่องจำประกอบด้วย - อัมมวรรค หมวดธรรม - ปกิณณการวรรค หมวดเบ็ดเตล็ด - ปัญญาวรรค หมวดปัญญา - ปมาทวรรค หมวดประมาณ - ปุญญวรรค หมวดบุญ - วาจาวรรค หมวดวาจา - สังฆวรรค หมวดความสัตย์ - สติวรรค หมวดสติ - สีลวรรค หมวดศีล	- ปริญา ๓ - ปหาน ๓ - ปาฏิหาริยะ ๓ - ปิฎก ๓ - พุทธจริยา ๓ - ภพ ๓ - โลก ๓ - โลก ๓ (อีกนัยหนึ่ง) - วัฏฏะ ๓ - วิชชา ๓ - วิโมกข์ ๓ - สมาธิ ๓ - วิเวก ๓ - สังขตลักษณะ ๓ - สังขาร ๓ - สัทธรรม ๓ - สมบัติ ๓ - ลีลา ๓ - โสคานัน ๓ จตุกกะ หมวด ๔ - อบาย ๔ - อปัสเสนธรรม ๔ - อัปมัญญา ๔ - พระอรหันต์ ๔ - พระอริยบุคคล ๔ - อริยวงศ์ ๔ - อรูป ๔	ปณณสกะ หมวด ๑๕ - จรณะ ๑๕ เรียงความแก้กระทู้ธรรมโท - ความหมายของเรียงความแก้กระทู้ธรรม - ทำนองเรียงความแก้กระทู้ธรรม - หลักเกณฑ์แต่งกระทู้ธรรม - หลักสำหรับอธิบายกระทู้ธรรม - รูปแบบการแต่งเรียงความแก้กระทู้ธรรม - ตัวอย่างการแต่งเรียงความแก้กระทู้ธรรม - กระทำสุภาษิตที่ควรท่องจำประกอบด้วย - ปมาทวรรค หมวดประมาณ - ปาปวรรค หมวดบาป - ปุคคลวรรค หมวดบุคคล - ปุญญวรรค หมวดบุญ - มัจจุวรรค หมวดความตาย - วาจาวรรค หมวดวาจา - วิริยวรรค หมวดความเพียร - สัทธาวรรค หมวดศรัทธา - สีลวรรค หมวดศีล - เสวันวรรค หมวดคบหา	- กัมมัญฐานอันเป็นที่สบายแก่จิต - นิमित ๓ - การเจริญสมถกัมมัญฐาน ๓ ระดับ - สมาธิ ๓ ระดับ - ฌานสมาบัติ ๒ - ประโยชน์ของการเจริญสมถาวนา ๓. พระพุทธคุณกถา - พระพุทธคุณส่วนอดีตสมบัติ - พระพุทธคุณส่วนปรินิพพาน - ความหมายของพระพุทธคุณกถา - พระพุทธคุณโดยย่อ ๒ - พระพุทธคุณ ๓ - พระพุทธคุณโดยย่อ ๒ (อีกนัยหนึ่ง) - พระพุทธคุณ ๔ - อธิบายพระพุทธคุณบพว่า อรหิ - อธิบายพระพุทธคุณบพว่า สมมาสมพุทโธ - อธิบายพระพุทธคุณ	- หลักเกณฑ์แต่งกระทู้ธรรม - หลักสำหรับอธิบายกระทู้ธรรม - รูปแบบการแต่งเรียงความแก้กระทู้ธรรม - ตัวอย่างการแต่งเรียงความแก้กระทู้ธรรม - กระทำสุภาษิตที่ควรท่องจำประกอบด้วย - ปมาทวรรค หมวดประมาณ - ปาปวรรค หมวดบาป - ปุคคลวรรค หมวดบุคคล - ปุญญวรรค หมวดบุญ - มัจจุวรรค หมวดความตาย - วาจาวรรค หมวดวาจา - วิริยวรรค หมวดความเพียร - สัทธาวรรค หมวดศรัทธา - สีลวรรค หมวดศีล - เสวันวรรค หมวดคบหา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖
เนื้อหาหนักธรรมชั้นตรี		เนื้อหาหนักธรรมชั้นโท		เนื้อหาหนักธรรมชั้นเอก	
- มรรค ๘ นวกะ หมวด ๙ - มละ คือ มลทิน ๙ เรียงความแก้กระทู้ธรรม นักธรรมชั้นตรี - ความหมายของเรียงความแก้กระทู้ธรรม - ทำนองเรียงความแก้กระทู้ธรรม - หลักเกณฑ์แต่งกระทู้ธรรม - หลักสำหรับอธิบายกระทู้ธรรม - รูปแบบการแต่งเรียงความแก้กระทู้ธรรม - ตัวอย่างการแต่งเรียงความแก้กระทู้ธรรม - กระตู่สุภาษิตที่ควรท่องจำประกอบด้วย - อัตตวรรค หมวดตน - อัปมาทวรรค หมวดไม่ประมาท - กัมมวรรค หมวดกรรม - กิเลสวรรค หมวดกิเลส - โกธวรรค หมวดโกรธ - ขันติวรรค หมวดอดทน - จิตตวรรค หมวดจิต		- อวิชา ๔ - อาหาร ๔ - อุปาทาน ๔ - โอะฆะ ๔ - กิจในอริยสัจ ๔ - ฌาน ๔ - ทักขิณาวิสุทธิ ๔ - ธรรมสมาทาน ๔ - พุทธบริษัท ๔ - พุทธบริษัท ๔ (อีกอย่างหนึ่ง) - บุคคล ๔ - ปฏิปทา ๔ - ปฏิสัมภิทา ๔ - ภูมิ ๔ - มรรค ๔ - ผล ๔ - โยนิ ๔ - วรรณะ ๔ - วิบัติ ๔ ปัญจกะ หมวด ๕ - อนุพุทพิกถา ๕ - กามคุณ ๕ - จักขุ ๕ - ธรรมชั้นธ ๕ - ปีติ ๕ - มัจฉริยะ ๕		บทว่า วิชาจรรณสมปนโน - อธิบายพระพุทธคุณบทว่า สุกโต - อธิบายพระพุทธคุณบทว่า โลกวิทู - อธิบายพระพุทธคุณบทว่า อนุตตโร - อธิบายพระพุทธคุณบทว่า สดธา - อธิบายพระพุทธคุณบทว่า เทวมนุสสานิ - อธิบายพระพุทธคุณบทว่า พุทโธ - อธิบายพระพุทธคุณบทว่า ภควา เรียงความแก้กระทู้ธรรม นักธรรมชั้นเอก - ความหมายของเรียงความแก้กระทู้ธรรม - ทำนองเรียงความแก้กระทู้ธรรม - หลักเกณฑ์แต่งกระทู้ธรรม - หลักสำหรับอธิบายกระทู้ธรรม - รูปแบบการแต่งเรียงความ	

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖
เนื้อหาบทธรรมชั้นตรี		เนื้อหาบทธรรมชั้นโท		เนื้อหาบทธรรมชั้นเอก	
ขยวรรค หมวดชนะ ทานวรรค หมวดทาน ทุกขวรรค หมวดทุกข์		- มาร ๕ - วิญญาน ๕ - วิมุตติ ๕ - เวทนา ๕ - สังวร ๕ - สุธาวาส ๕ - พระอนาคามี ๕ เรียงความแก้กระทู้ธรรม นักธรรมชั้นโท - ความหมายของเรียงความแก้กระทู้ธรรม - ทำนองเรียงความแก้กระทู้ธรรม - หลักเกณฑ์แต่งกระทู้ธรรม - หลักสำหรับอธิบายกระทู้ธรรม - รูปแบบการแต่งเรียงความแก้กระทู้ธรรม - ตัวอย่างการแต่งเรียงความแก้กระทู้ธรรม - กระทำสุภาสิตที่ควรท่องจำประกอบด้วย อัตรวรรค หมวดตน อัปมาทวรรค หมวดไม่ประมาท กัมมวรรค หมวดกรรม		แก้กระทู้ธรรม - ตัวอย่างการแต่งเรียงความแก้กระทู้ธรรม - กระทำสุภาสิตที่ควรท่องจำประกอบด้วย อัตรวรรค หมวดตน อัปมาทวรรค หมวดไม่ประมาท กัมมวรรค หมวดกรรม กิเลสวรรค หมวดกิเลส ขันติวรรค หมวดอดทน จิตตวรรค หมวดจิต ทานวรรค หมวดทาน ธัมมวรรค หมวดธรรม ปณิณการวรรค หมวดเบ็ดเตล็ด ปัญญาวรรค หมวดปัญญา	

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖
เนื้อหาบทธรรมชั้นตรี		เนื้อหาบทธรรมชั้นโท		เนื้อหาบทธรรมชั้นเอก	
		กิลีสวรรค หมวดกิลีส ขันตีวรรค หมวดอดทน จิตตวรรค หมวดจิต ทานวรรค หมวดทาน ธัมมวรรค หมวดธรรม ปภินทวรรค หมวด เบ็ดเตล็ด ปัญญาวรรค หมวดปัญญา			

ขอบข่ายเนื้อหาสาระการเรียนรู้พุทธประวัติ ในการจัดทำหลักสูตรการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย

สาระการเรียนรู้พุทธประวัติ, ศาสนพิธี

รหัส ม.๑ ส ๒๑๒๒๑, ส ๒๑๒๒๒

ม.๒ ส ๒๒๒๒๓, ส ๒๒๒๒๔

ม.๓ ส ๒๓๒๒๕, ส ๒๓๒๒๖

รหัส ม.๔ ส ๓๑๒๒๑, ส ๓๑๒๒๒

ม.๕ ส ๓๒๒๒๓, ส ๓๒๒๒๔

ม.๖ ส ๓๓๒๒๕, ส ๓๓๒๒๖

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖
เนือหานักธรรมชั้นตรี		เนือหานักธรรมชั้นโท		เนือหานักธรรมชั้นเอก	
ศึกษาพุทธประวัติ และ ศาสนพิธี ดังนี้ ----- บทที่ ๑ ขมพูทวีปและ ประชาชน - อาณาจักรต่างๆ - วรรณะ ๔ - ความคิดเห็น - ลัทธิพื้นเมือง - สรุปชื่อแคว้นและชื่อ เมืองหลวงในครั้งพุทธกาล บทที่ ๒ สักกชนบทและ ศากยวงศ์ - วิธีการปกครอง - ศากยวงศ์ บทที่ ๓ พระศาสดาประสูติ - เหตุที่ประสูติที่ลุมพินีวัน	ศึกษาพุทธประวัติ และ ศาสนพิธี ดังนี้ ----- บทที่ ๗ ส่งพระสาวกไป ประกาศพระศาสนา - ยสกุลบุตรออกบวช - บิดามารดาออกติดตาม - ยสกุลบุตรสำเร็จเป็น พระอรหันต์ - อุบาสิกาคุแรก - สหายพระยสะ - ประทานอุปสมบท ไตรสรณคมน์ - โปรดภิกษุทศคีย์ - โปรดชฎิลสามพี่น้อง บทที่ ๘ เสด็จกรุงราชคฤห์ แคว้นมคธ	ศึกษาอนุพุทธประวัติในส่วน ประวัติของพระมหาสาวกผู้ ได้รับเอตทัคคะ ๔๑ องค์ และ ศาสนพิธี ดังนี้ ----- - พระอัญญาโกณฑัญญะ - พระสารีบุตรเถระ - พระโมคคัลลานเถระ - พระมหากัสสปเถระ - พระอนุรุธเถระ - พระภัททิยเถระ - พระลูกณฏฐภัททิยเถระ - พระปิณโฑลภารทวาชเถระ - พระปุลณณมันตานีบุตร เถระ - พระมหากัจจายนเถระ - พระจุฬปันถกเถระ	ศึกษาอนุพุทธประวัติในส่วน ประวัติของพระมหาสาวกผู้ ไม่ได้รับเอตทัคคะ ๓๙ องค์ และศาสนพิธี ดังนี้ ----- - พระวัปปเถระ - พระภัททิยเถระ - พระมหานามเถระ - พระอัสสชิเถระ - พระยสเถระ - พระวิมลเถระ - พระสุพาหุเถระ - พระปุลณณชิเถระ - พระควัมปติเถระ - พระนทิกัสสปเถระ - พระคยากัสสปเถระ - พระอชิตเถระ	ศึกษาพุทธาณพุทธประวัติในส่วน ของปริเภทที่ ๑-๘ ดังนี้ ----- ปริเภทที่ ๑ ว่าด้วยขมพูทวีป - การนับถือศาสนา - การตั้งศากยวงศ์และ โกถียวงศ์ - เจ้าชายสุทโธทนะทรงอภิเษก สมรส - พระโศสัตว์จุติลงสู่ พระครรภ์ของพระมารดา - ปัญจโกลาหล - ปัญจบุพพนิมิต - ปัญจมหาวีโลกณะ - พระนางสิริมหามายาทรง สุบินนิมิต - พระโศสัตว์ประสูติ	ศึกษาพุทธาณพุทธประวัติในส่วน ของปริเภทที่ ๙-๑๓ ดังนี้ ----- ปริเภทที่ ๙ ว่าด้วยการประทาน ญัตติจตุตถกรรมวาจา อุปสัมปทา - ราชะพราหมณ์อุปสมบท - พระปุลณณมันตานีบุตร ปริเภทที่ ๑๐ ว่าด้วยการเสด็จ กรุงกบิลพัสดุ์ - กาฬทายีอำมาตย์บรรลุ อรหัตตผล - ฝนโภกขรพรรชตก - พระเจ้าสุทโธทนะบรรลุ โสดาปัตติผล - โปรดพระนางมหาปชาบดี - พระเจ้าสุทโธทนะบรรลุ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖
เนื้อหาบทธรรมชั้นตรี		เนื้อหาบทธรรมชั้นโท		เนื้อหาบทธรรมชั้นเอก	
- อภินิหารของพระมหาบุรุษ - อลิตดาบสเข้าเฝ้า - ขนานพระนาม - พระมารดาทิวกศ - ได้ปฐมฌานในวันแรกนาขวัญ - ศึกษาศิลปวิทยา - อภิเษกสมรส - พระประยูรญาติ บทที่ ๔ เสด็จออกบรรพชา - ปัญจวัคคีย์ออกบวช บทที่ ๕ ตรัสรู้ - ทรงศึกษาลัทธิของสองดาบส - ทรงบำเพ็ญทุกกรกิริยา - อุปมา ๓ ข้อ - ปัญจวัคคีย์หลักหนี - ตรัสรู้ - เหตุการณ์จวนจะตรัสรู้ - ทรงชนะพญามาร ปฐมโพธิกาล บทที่ ๖ ปฐมเทศนาและปฐมสาวก - บุคคลที่เปรียบด้วยดอกบัว ๔ เหล่า - โปรดปัญจวัคคีย์ - ทรงแสดงปฐมเทศนา	- โปรดพระเจ้าพิมพิสาร - ความปรารถนาของพระเจ้าพิมพิสาร ๕ ประการ - พระอัครสาวกออกบวช มัชฌิมโพธิกาล บทที่ ๙ ทรงบำเพ็ญพุทธกิจในนครชนบท - ประทานอุปสมบทแก่พระมหากัสสปะ - มหาจาตุรงคสันนิบาต - ทรงอนุญาตเสนาสนะ - ทรงแสดงวิธีทำพุทฺธแปดพลี - ทรงมอบให้สงฆ์เป็นใหญ่ในการให้อุปสมบท - โปรดสังคาลมานพ - มูลเหตุทำเทวตาสลี บทที่ ๑๐ เสด็จสักกชนบท - เสด็จจนครกบิลพัสดุ์ - ทรงแสดงพุทธปาฏิหาริย์ - โปรดพุทธบิดา - โปรดพระนางพิมพา - ราหุลกุมารบรรพชา บทที่ ๑๑ เสด็จโกศลชนบท - อนาคตนิมิตตเศรษฐีสร้างเชตวันมหาวิหาร ปัจฉิมโพธิกาล	- พระมหาปณณิกเถระ - พระสุภูติเถระ - พระขฑิรวันยเรวตเถระ - พระกังขาเรวตเถระ - พระโสณโกฬิวิสเถระ - พระโสณกุฏิกณณเถระ - พระสิวลีเถระ - พระวัคคิเถระ - พระราหุลเถระ - พระรัฐบาลเถระ - พระโกณฑธานเถระ - พระวังคิสเถระ - พระอุปเสนเถระ - พระทัฬหาลลบุตรเถระ - พระปิลินทวัจนเถระ - พระพาหิยทารุจิรเถระ - พระกุมารกัสสปเถระ - พระมหาโกฏฐิตเถระ - พระอานนทเถระ - พระอรุเวลากัสสปเถระ - พระกาฬทายีเถระ - พระพากุลเถระ - พระโสภิตเถระ - พระอุบาลีเถระ - พระนันทกเถระ - พระนันทเถระ - พระมหากัปปินเถระ	- พระติสสเมตเตยยเถระ - พระปุนณิกเถระ - พระเมตตคุเถระ - พระโธตถเถระ - พระอุปสีวเถระ - พระนันทเถระ - พระเหมกเถระ - พระโตเทยเถระ - พระกัปปเถระ - พระชตุกัณณเถระ - พระภัทราวุธเถระ - พระอุทยเถระ - พระโปสาลเถระ - พระโมฆราชเถระ - พระปิงคิยเถระ - พระภคเถระ - พระกิมพิลเถระ - พระมหาอุทายีเถระ - พระอุปวณเถระ - พระเมฆิยเถระ - พระนาคิตเถระ - พระจุนทเถระ - พระยโสชเถระ - พระเสลเถระ - พระมหาปรัณตปเถระ (พระปุนณเถระ) - พระสภียเถระ	- สหชาติ ๗ - อลิตดาบสเข้าเฝ้า - ทำนายพระลักษณะและขนานพระนาม - พระนางสิริมหามายาทิวกศ - ทรงบรรลุปฐมฌาน - ทรงอภิเษกสมรส ปริเฉทที่ ๒ ว่าด้วยการเสด็จออกบรรพชาและตรัสรู้ - เทวทูต - ราหุลกุมารประสูติ - ทอดพระเนตรพระราหุลกุมาร - เสด็จออกบรรพชา - พระเจ้าพิมพิสารตรัสขอปฏิญญา - ทรงศึกษาในสำนักดาบส - การบำเพ็ญทุกกรกิริยา - การตรัสรู้ ปริเฉทที่ ๓ ว่าด้วยการเสวยวิมุตติสุข - สัตตมหาสถาน - พรหมอาราธนา - อายุสังขารอาชฐฐาน - แสดงธัมมจักกัปปวัตตนสูตร ปริเฉทที่ ๔ ว่าด้วยการประทานเอหิภิกขุอุปสัมปทา - ปัญจวัคคีย์อุปสมบท	อนาคามีผล - โปรดพระนางพิมพา - นันทกุมารอุปสมบท - ราหุลกุมารบรรพชา ปริเฉทที่ ๑๑ ว่าด้วยพระราหุลกุมารแห่งศากยวงศ์ออกผนวช - พระราหุลกุมารแห่งศากยวงศ์ออกผนวช - พระเวททัตทำอนันตริยกรรม - แผนลอบปลงพระชนม์ - พระเวททัตถูกธรณีสูบ ปริเฉทที่ ๑๒ ว่าด้วยพระโสณโกฬิวิสและพระรัฐบาล - ประวัตติพระโสณโกฬิวิส - ประวัตติพระรัฐบาลเถระ ปริเฉทที่ ๑๓ ว่าด้วยการโปรดพระพุทธบิดา พระพุทธมารดา และเสด็จดับขันธปรินิพพาน - โปรดพระเจ้าสุทโธทนะมหาราช - พระเจ้าสุทโธทนะบรรลุมรรคผล - พระพุทธบิดานิพพาน - การถวายพระเพลิงพระบรมศพพระเจ้าสุทโธทนะ - พระนางมหาปชาบดีผวชเป็นภิกษุณี

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖
เนื้อหาหนักธรรมชั้นตรี		เนื้อหาหนักธรรมชั้นโท		เนื้อหาหนักธรรมชั้นเอก	
- ปฐมสาวก - ทรงแสดงอนัตตลักขณสูตร - ศึกษาศาสนพิธี ดังนี้ - เหตุเกิดศาสนพิธี - ประเภทของศาสนพิธี - หมวดที่ ๑ กุศลพิธี ๑. พิธีแสดงตนเป็นพุทธมามกะ - เหตุผลและโอกาสในการแสดงตนเป็นพุทธมามกะ - ระเบียบพิธีในการแสดงตนเป็นพุทธมามกะ ๒. พิธีรักษาอุโบสถศีล - อุโบสถของคฤหัสถ์มี ๒ อย่าง - คำสมาทานอุโบสถศีล ๓. พิธีเวียนเทียนในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา - หมวดที่ ๒ บุญพิธี - การประกอบพิธีทำบุญงานมงคล - วิธีการจัดและถวายข้าวบูชาพระพุทธ - การประกอบพิธีทำบุญงานอวมงคล	บทที่ ๑๒ ทรงปลงอายุสังขาร - เหตุแผ่นดินไหว ๘ ประการ - สถานที่ทรงทำนิมิตโอภาส ๑๖ ตำบล - ประทานพระโอวาทแก่พระภิกษุสงฆ์ - ทรงพระประจวร - ตรัสถึงทานนายจุนทะ - เสด็จกรุงกุสินารา - ทรงปรารภสักการบูชา - ทรงแสดงความเป็นไปแห่งเทวดา - สังเวชนียสถาน ๔ ตำบล - อาการที่ภิกษุจะพึงปฏิบัติในสตรี - วิธีปฏิบัติในพระพุทธสรีระ - ถูปารหบุคคล ๔ - ประทานโอวาทแก่พระอานนท์ - ตรัสสรรเสริญพระอานนท์ - ตรัสเรื่องเมืองกุสินารา - ตรัสให้แจ้งข่าวการปรินิพพานแก่ภคินี - โปรดสุภททปริพาชก - ประทานโอวาทแก่ภิกษุสงฆ์ - ปังฉิมโอวาท - ปรีนิพพาน	- พระสาตเถระ - พระราธเถระ - พระโมฆราชเถระ - ศึกษาศาสนพิธี ดังนี้ - หมวดที่ ๑ กุศลพิธี - พิธีเข้าพรรษา - พิธีถือโนสสัย - พิธีทำสมาธิกรรม - พิธีทำวัตรสวดมนต์ - พิธีกรรมวันธรรมสวนะ - พิธีทำสังฆอุโบสถ - พิธีออกพรรษา - หมวดที่ ๒ บุญพิธี - พิธีทำบุญตักบาตรเทโวโรหณะ - พิธีเจริญพระพุทธมนต์ - พิธีสวดพระพุทธมนต์ - พิธีสวดมาติกา - พิธีสวดแจ้ง - พิธีสวดถวายพรพระ - พิธีอนุโมทนากรรมต่างๆ - พิธีแสดงพระธรรมเทศนา	- พระนาลเถระ - พระองคุลิมาลเถระ - ศึกษาศาสนพิธี ดังนี้ - หมวดที่ ๓ ทานพิธี - พิธีถวายสังฆทาน - พิธีถวายสลากภัต - พิธีตักบาตรข้าวสาร - พิธีตักบาตรน้ำผึ้ง - พิธีถวายเสนาสนะกุฏิ วิหาร - พิธีถวายศาลาโรงธรรม - พิธีถวายผ้าสัสสิกสาฎก - พิธีถวายผ้าจำนำพรรษา - พิธีถวายผ้าอัจฉริย - พิธีทอดผ้าป่า - พิธีถวายผ้ากฐิน - พิธีถวายรูปเทียนดอกไม้ - พิธีลอยกระทง - พิธีถวายธงเพื่อบูชา - พิธีถวายเวจกุฏิ - พิธีถวายสะพาน - พิธีถวายปราสาทผึ้ง - พิธีถวายโรงอุโบสถ - พิธีถวายยานพาหนะ - พิธีถวายคัมภีร์พระไตรปิฎก - พิธีถวายคัมภีร์พระธรรม - หมวดที่ ๔ ปกิณณกะ - วิธีสวดมนต์ให้พระของ	- ทรงแสดงอนัตตลักขณสูตร - ยสกุลบุตรอุปสมบท - อุบาสกคนแรกในพระพุทธศาสนา - อุบาสิกาคู่แรกในพระพุทธศาสนา - สหายของพระยสะออกบวช - ปรีเฉพที่ ๕ ว่าด้วยการประกาศพระศาสนา - ส่งพระสาวกไปประกาศพระพุทธศาสนา - โปรดภัททวัคคีย์ - โปรดชฎิลสามพี่น้อง - พระเจ้าพิมพิสารบรรลุนิเสชาปัตติผล - ปรีเฉพที่ ๖ ว่าด้วยพระอัครสาวก - ประวัติพระสารีบุตรเถระ - ประวัติพระโมคคัลลานเถระ - ปรีเฉพที่ ๗ พระมหากัสสปะและพระมหากัจจายนะ - ประวัติพระมหากัสสปเถระ - ประวัติพระมหากัจจายนเถระ - ปรีเฉพที่ ๘ ว่าด้วยการโปรดมาณพ ๑๖ คน - ประวัติมาณพ ๑๖ คน - ตำแหน่งเอตทัคคะ	- ครุธรรม ๘ - พระนางพิมพาผนวชเป็นภิกษุณี - ยมกปาฏิหาริย์ - นิครนถ์นาฏบุตรเหาะไม่ขึ้น - พระปิณโฑลภารทวาชะเหาะไปเอาบาตร - พวกเดียรดียทำสำแดงฤทธิ์ - ทรงแสดงยมกปาฏิหาริย์ - โปรดพระพุทธมารดา - พระพุทธองค์เสด็จจากดาวดึงส์ - เหตุการณ์ก่อนพุทธปรินิพพาน - ทรงปรารภชาธรรม - ทรงปลงอายุสังขาร - บิณฑบาตครั้งสุดท้าย - สังเวชนียสถาน ๔ - สาวกองค์สุดท้าย - เสด็จดับขันธปรินิพพาน - อัญเชิญพระบรมศพออกจากพระนคร - ถวายพระเพลิงพระบรมศพ - แบ่งพระบรมสารีริกธาตุ - สัมมาสัมพุทธเจดีย์ - เหตุการณ์หลังพุทธปรินิพพาน - การสังคายนาพระธรรมวินัย - ความเป็นมาของการ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖
เนื้อหาบทธรรมชั้นตรี		เนื้อหาบทธรรมชั้นโท		เนื้อหาบทธรรมชั้นเอก	
- ผู้แสดงสังเวคกา อปกราล บทที่ ๑๓ ถวายพระเพลิง พุทธสรีระ - แบ่งพระบรมสารีริกธาตุ - ประเพณีแห่งพระสถูปเจดีย์ - การทำสังคายนา ศึกษาศาสนพิธี หมวดที่ ๓ ทานพิธี - ทานแบ่งตามกาลเวลาที่ ถวายมี ๒ อย่าง - การถวายทาน ๒ อย่าง - คำถวายสังฆทาน (ประเภท ทั่วไป) - คำถวายสังฆทาน (ประเภท มตกภัต อุทิศผู้ตาย) หมวดที่ ๔ ปกิณณกพิธี ๑. วิธีแสดงความเคารพ ๒. วิธีประเคนของพระ ๓. วิธีทำหนังสืออาราธนาและ ทำใบปวารณาถวายปัจจัย - ตัวอย่างฎีกาอาราธนา - ตัวอย่างใบปวารณาถวาย ปัจจัย ๔. วิธีอาราธนาศีล อาราธนา พระปริตร และอาราธนา ธรรม		นักเรียน - วิธีไหว้ครูของนักเรียน - วิธีจับด้ายสายสิญจน์ - วิธีบังสุกุลเป็น - วิธีบอกศีกราช		- คำถามและวิสัชนาใน โสฬสมานพปัญหา สังคายนา - สังคายนาครั้งที่ ๑ - สังคายนาครั้งที่ ๒ - สังคายนาครั้งที่ ๓ - การส่งสมณทูตไปประกาศ พระศาสนา - อันตรธาน	

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖
เนื้อหาบทธรรมชั้นตรี		เนื้อหาบทธรรมชั้นโท		เนื้อหาบทธรรมชั้นเอก	
	- วิธีอาราธนา - หลักการอาราธนา - คำอาราธนาศีล ๕ - คำอาราธนาพระปริตร - คำอาราธนาธรรม ๕. วิธีกรวดน้ำ - คำกรวดน้ำแบบสั้น				

ขอบข่ายเนื้อหาสาระการเรียนรู้วินัย

ในการจัดทำหลักสูตรการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย

สาระการเรียนรู้วินัย, พระราชบัญญัติคณะสงฆ์

รหัส ม.๑ ส ๒๑๒๓๑, ส ๒๑๒๓๒

ม.๒ ส ๒๒๒๓๓, ส ๒๒๒๓๔

ม.๓ ส ๒๓๒๓๕, ส ๒๓๒๓๖

รหัส ม.๔ ส ๓๑๒๓๑, ส ๓๑๒๓๒

ม.๕ ส ๓๒๒๓๓, ส ๓๒๒๓๔

ม.๖ ส ๓๓๒๓๕, ส ๓๓๒๓๖

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖
เนื้อหาหนักธรรมชั้นตรี	เนื้อหาหนักธรรมชั้นโท	เนื้อหาหนักธรรมชั้นเอก			
ศึกษาปฐมเหตุพระวินัยบัญญัติ (วินัยมุขเล่ม ๑) ดังนี้ ----- กัณฑ์ที่ ๑ อุปสัมปทา - วิธีอุปสมบท - วิธีการอุปสมบทด้วยญัตติ จตุตถกรรม - อนุศาสน์ ๘ อย่าง - สีขา ๓ - สงฆ์มี ๒ ประเภท - อัญญาจิกาอุปสัมปทา (การบวชภิกษุณี) กัณฑ์ที่ ๒ พระวินัย - การบัญญัติพระวินัย - อาบัติ - ประเภทของอาบัติ - สมุฏฐานแห่งอาบัติ - อาบัติเพ่งโดยเจตนา ๒ อย่าง - โทษของอาบัติ - อาการที่ต้องอาบัติ ๖ อย่าง	ศึกษาปฐมเหตุพระวินัยบัญญัติ (วินัยมุขเล่ม ๑) ดังนี้ ----- กัณฑ์ที่ ๖ นิสสัคคียปาจิตติย ๓๐ - จีวรวรรคที่ ๑ (หมวดว่าด้วยจีวร) - โกสิยวรรคที่ ๒ (หมวดว่าด้วยสันถิต) - ปัตตวรรคที่ ๓ (หมวดว่าด้วยบาตร) กัณฑ์ที่ ๗ ปาจิตติย ๙๒ - มุสาวาทวรรค หมวดว่าด้วยพุดปด - ภูตคามวรรค หมวดว่าด้วยการพราภูกตคาม - โอวาทวรรค หมวดว่าด้วยเรื่องสั่งสอนภิกษุณี - โภชนวรรค หมวดว่าด้วยการฉันอาหาร	ศึกษาปฐมเหตุพระวินัยบัญญัติ (วินัยมุขเล่ม ๒) ดังนี้ ----- กัณฑ์ที่ ๑๑ กายบริหาร - อธิบายกายบริหาร ทั้ง ๑๔ ข้อ กัณฑ์ที่ ๑๒ บริหารอุปโภค ๑. จีวร ๒. บาตร ๓. เครื่องอุปโภค ๔. เครื่องเสนาสนะ กัณฑ์ที่ ๑๓ นิสสัย - มูลเหตุที่ทรงอนุญาตให้มีอุปัชฌาย์อาจารย์ - วิธีถือพระอุปัชฌาย์ - วิธีประณามและถอนประณาม - การถือภิกษุอื่นเป็นอาจารย์ - นิสสัยมุตตะกะ กัณฑ์ที่ ๑๔ วัตร	ศึกษาปฐมเหตุพระวินัยบัญญัติ (วินัยมุขเล่ม ๒) ดังนี้ ----- กัณฑ์ที่ ๑๗ อุโบสถ ปวารณา - อุโบสถ - สังฆอุโบสถ - ปาริสุทธิอุโบสถ - ปวารณา - สังฆปวารณา - คนปวารณา - ปุคคลปวารณา กัณฑ์ที่ ๑๘ อุปปถกิริยา - อนาคต - ปาปสมาจาร - อนสนา กัณฑ์ที่ ๑๙ กาลิก ๔ - ยาวกาลิก - กัปยัญญิ ๔ ชนิด - ยามกาลิก - สัตตพาลิก	ศึกษาปฐมเหตุพระวินัยบัญญัติ (วินัยมุขเล่ม ๓) และพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ ดังนี้ ----- กัณฑ์ที่ ๒๓ สังฆกรรม - มูลเหตุเกิดสังฆกรรม - คำสวดในการทำสังฆกรรม - สังฆกรรม ๔ - กำหนดจำนวนสงฆ์ทำสังฆกรรม (การกสงฆ์) - ภิกษุผู้ควรแก่กรรม - คุณสมบัติของภิกษุผู้เข้ากรรม - เหตุให้สังฆกรรมวิบัติ - อักษรวิธีในการสวด - ลักษณะกรรมวาจาวิบัติ - การสวดที่ไม่ถือว่ากรรมวาจาวิบัติ กัณฑ์ที่ ๒๔ สีม่า - สีม่า	ศึกษาปฐมเหตุพระวินัยบัญญัติ (วินัยมุขเล่ม ๓) และกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง และมติมหาเถรสมาคม ดังนี้ ----- กัณฑ์ที่ ๒๘ วิธีระงับวิวาทาธิกรณ์ - วิวาทาธิกรณ์ ๑๘ - ประเภทแห่งวิวาทาธิกรณ์ - กรณีวิวาทาธิกรณ์ - ทางป้องกันวิวาทาธิกรณ์ - วิธีระงับวิวาทาธิกรณ์ กัณฑ์ที่ ๒๙ วิธีระงับอนุวาทาธิกรณ์ - ประเภทแห่งการโจท - เรื่องมีมูลเป็นองค์แห่งการโจท - องค์ประกอบแห่งอรรถคดีที่ควรโจท - คุณสมบัติของการโจท

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖
เนื้อหาหนักธรรมชั้นตรี		เนื้อหาหนักธรรมชั้นโท		เนื้อหาหนักธรรมชั้นเอก	
- หลักการปฏิบัติในการออกจากอาบัติ - อาการที่ทรงบัญญัติ พระวินัย - อาณิสสแห่งการปฏิบัติตามพระวินัย - จุดมุ่งหมายของการบัญญัติพระวินัย ๘ อย่าง - ประโยชน์ของการบัญญัติพระวินัย - มังสะ (เนื้อ) ๑๐ อย่าง ที่ห้ามภิกษุฉัน - วินัย ๒ ประเภท กัณฑ์ที่ ๓ ลิกขาบท - ลิกขาบทที่มาใน พระปาฏิโมกข์ - การปรับอาบัติ ๒ อย่าง - อุทเทส - อันตราย ๑๐ กัณฑ์ที่ ๔ ปาราชิก ๔ - ปาราชิก ๔ - อาการที่ปรับอาบัติรองลงมา - องค์แห่งการเสพเมถุน ๒ อย่าง - อาการที่ไม่ต้องอาบัติ - อวหาร ๑๓ - การปรับอาบัติ	- อเจลกวรรค หมวดว่าด้วยนักบวชนอกศาสนา - สุราปานวรรค หมวดว่าด้วยดื่มน้ำเมา - สัปปณวรรค หมวดว่าด้วยฉันน้ำมีตัวสัตว์ - สหธรรมิกวรรค หมวดว่าด้วยสหธรรมิก - รตนวรรค หมวดว่าด้วยรัตนะ กัณฑ์ที่ ๘ ปาฏิเทศนียะ ๔ และเสขยวัตร ๗๕ - ปาฏิเทศนียะ ๔ - เสขยวัตร ๗๕ - สารูปหมวดที่ ๑ - โภชนปฏิสังยุตหมวดที่ ๒ - ธัมมเทศนาปฏิสังยุตหมวดที่ ๓ กัณฑ์ที่ ๙ อธิกรณสมณะ ๗ - อธิกรณ ๔ - อธิกรณสมณะ ๗ - วิธีระงับอธิกรณ กัณฑ์ที่ ๑๐ มาตรา ๑. มาตราเวลา ๒. มาตราวัด ๓. มาตราดวง	๑. กิจวัตร ๒. จริยวัตร ๓. วิธวัตร กัณฑ์ที่ ๑๕ การวะ - วิธีแสดงความเคารพ - การแสดงความเคารพ ทางวาจา - การแสดงความเคารพ ทางกาย - ธรรมเนียมการแสดงความเคารพอื่นๆ กัณฑ์ที่ ๑๖ จำพรรษา - พิธีจำพรรษา - คำอธิฐาน - การเข้าจำนำพรรษาขณะเดินทางไปกับพวกโคตต่าง เป็นต้น - ห้ามตั้งกตีกาอันไม่เป็นธรรมระหว่างเข้าพรรษา - สัตตาหกรณียะ - อาณิสสของการเข้าพรรษา	- ยาวซีวิก - กาลิกระคนกัน กัณฑ์ที่ ๒๐ ภัณฑะต่าง เจ้าของ - ของสงฆ์ - ของเจตีย์ - ของบุคคล - การปลงบริขาร กัณฑ์ที่ ๒๑ วินัยกรรม - วิธีแสดงอาบัติ - อธิฐาน - เหตุขาดอธิฐาน - วิกัป กัณฑ์ที่ ๒๒ ปกิณณกะ - มหาปเทศ ๔ - พระพุทธานุญาตพิเศษ - ขอรักษา - วิบัติ ๔ - อโคจร	- พัทธสีมา - นิमित - ขั้นตอนในการผูกพัทธสีมา - ขนาดของสีมา - เหตุที่ทำให้สีมาวิบัติ - ชนิดของพัทธสีมา - ประโยชน์ของการสมมติสีมาสองชั้น - อพัทธสีมา - สีมาสังกระ กัณฑ์ที่ ๒๕ สมมติเจ้าหน้าที่ ทำการสงฆ์ - เจ้าหน้าที่ทำการสงฆ์ - คุณสมบัติภิกษุผู้เป็นเจ้าหน้าที่ทำการสงฆ์ - ประเภทของเจ้าหน้าที่ทำการสงฆ์ กัณฑ์ที่ ๒๖ กลุณ - การกรานกลุณ - ผ้าที่ควรใช้เป็นผ้ากลุณ - ผ้าที่ไม่ควรใช้เป็นผ้ากลุณ - จำนวนสงฆ์ผู้ให้ผ้ากลุณ - คุณสมบัติของภิกษุผู้ควรกรานกลุณ - สงฆ์ควรให้ผ้ากลุณแก่ใคร กัณฑ์ที่ ๒๗ บรรพชาและอุปสมบท	- ลักษณะของการโจท - วินิจฉัยอธิกรณ - คุณลักษณะของภิกษุผู้เข้าสู่ที่วินิจฉัย - ค่าขอโอกาสของโจทก์ต่อจำเลย - ลักษณะของภิกษุผู้ไม่ควรให้ขอทำโอกาส - คุณสมบัติของภิกษุผู้พิจารณาคดี - ข้อที่ห้ามไม่ให้ถาม - วิธีระงับอนุวาทาธิกรณ - ลักษณะคำพยานที่ควรฟังได้หรือฟังไม่ได้ - การสืบพยานและการซักถามพยาน - การซักพยาน - ข้อพิจารณาและสันนิษฐานของสงฆ์ - ทิฎฐาวิกัมมอันชอบแก่ระเบียบ - ตัสสปาปิยสิกา ๒ นัย - ถ้อยคำที่รับฟังโดยฐานเป็นโจทไม่ได้ - อธิกรณที่อุทธรณ์ได้และไม่ได้ - การระงับอนุวาทาธิกรณโดยไม่ต้องพิจารณา

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖
เนื้อหาหนักธรรมชั้นตรี		เนื้อหาหนักธรรมชั้นโท		เนื้อหาหนักธรรมชั้นเอก	
- องค์แห่งการลักทรัพย์ - อาการที่ไม่ต้องอาบัติ - องค์แห่งการฆ่า - อาการที่ไม่ต้องอาบัติ - องค์แห่งการอวด อุตต ริมนุสสรธรรม กัณฑ์ที่ ๕ สังฆาทิเสส ๑๓ - สังฆาทิเสส ๑๓ - อนียต ๒ - ที่ลับ ๒ อย่าง - วิธีรับอาบัติ	๔. มาตราซัง ๕. มาตรารูปิยะ			- การบวชในสมัยพุทธกาล - การบรรพชาเป็นสามเณร - คำบอกภัยชุกกรรม - การบรรพชา - การอุปสมบท - องค์กำหนดความถูกต้องในการอุปสมบท - บุรพกิจแห่งอุปสมบท - มัชฌิมกิจแห่งอุปสมบท - ปัจฉิมกิจแห่งอุปสมบท พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ - ข้อควรรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ - พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ - พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. ๒๕๐๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕ - หมวด ๑ สมเด็จพระสังฆราช - หมวด ๒ มหาเถรสมาคม - หมวด ๓ การปกครองคณะสงฆ์ - หมวด ๔ นิคคหกรรมและ	- โทษของอนุวาทาธิกรณ์ - คุณสมบัติของโจทก์และจำเลย กัณฑ์ที่ ๓๐ วิธีรับอาบัติอาธิกรณ์ - ประเภทของอาบัติ - วิธีรับครุกาบัติ - จำนวนสงฆ์ผู้ทำกรรม - ฐานวิธีสำหรับอาบัติที่ไม่ได้ปิด - รัตติเหตของภิกษุผู้ประพฤติมานัต - ข้อห้ามของมานัตตจาริกภิกษุ - วัตรสำหรับมานัตตจาริกภิกษุ - ฐานวิธีสำหรับอาบัติที่ปิด - ปริวาส ๓ - ฐานวิธีสำหรับอันตราบัติ - ภิกษุผู้ควรกลับประพฤติฐานวิธีใหม่ - วิธีรับลหุกาบัติด้วยติณวัตถุถาวรวินัย กัณฑ์ที่ ๓๑ กิจจาธิกรณ์และวิธีรับด้วยนิคคหะ - กิจจาธิกรณ์ - นิคคหกรรม - นิคคหกรรมสำหรับลงโทษแก่ภิกษุ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖
เนื้อหาบทธรรมชั้นตรี		เนื้อหาบทธรรมชั้นโท		เนื้อหาบทธรรมชั้นเอก	
				การสละสมณเพศ - หมวดที่ ๕ วัด - หมวดที่ ๖ ศาสนสมบัติ - หมวดที่ ๗ บทกำหนดโทษ - หมวดที่ ๘ เบ็ดเตล็ด	- ขั้นตอนการลงนิคคหกรรม - ภัษผู้ถูกลงนิคคหกรรมต้อง ประพฤติวัตร - ขั้นตอนการระงับ นิคคหกรรม - ลักษณะการระงับ นิคคหกรรม - การลงนิคคหกรรมแก่ คฤหัสถ์ - วิธีคว่ำบาตร - วิธีหยายบาตร - คุณธรรมของสงฆ์ผู้ทำกรรม กัณฑ์ที่ ๓๒ สังฆเภท และ สังฆสามัคคี - บุคคลผู้ทำสังฆเภท - บุคคลผู้ทำสังฆเภทไม่ได้ - เหตุที่ทำให้สงฆ์แตกกัน - ลักษณะการแตกแห่งสงฆ์ - ลักษณะสังฆเภทและสังฆราชี - ทางที่จะเกิดสังฆสามัคคี - การทำสังฆสามัคคี กัณฑ์ที่ ๓๓ ปกิณณกะ ๑. การลาสิกขา ๒. นาสนา ๓. ทัณฑกรรม ๔. ประณาม กฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖
เนื้อหาநற்றம்ชั้นตรี		เนื้อหาநற்றம்ชั้นโท		เนื้อหาநற்றம்ชั้นเอก	
					คำสั่ง และมติมหาเถรสมาคมที่เกี่ยวกับโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา - พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕ และ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๓ - กฎกระทรวงว่าด้วยสิทธิการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยสถาบันพระพุทธศาสนา พ.ศ. ๒๕๕๘ - ประกาศมหาเถรสมาคมว่าด้วยโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๓ - คำสั่งมหาเถรสมาคม - ประกาศคณะกรรมการการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา - คำสั่งคณะกรรมการการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา - ระเบียบสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ - ฯลฯ

ขอขยายเนื้อหาสาระการเรียนรู้ภาษาบาลี ในการจัดทำหลักสูตรการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย

สาระการเรียนรู้ภาษาบาลี

รหัส ม.๑ บ ๒๑๒๐๑ บ ๒๑๒๐๒ ม.๒ บ ๒๒๒๐๓ บ ๒๒๒๐๔ ม.๓ บ ๒๓๒๐๕ บ ๒๓๒๐๖

รหัส ม.๔ บ ๓๑๒๐๑ บ ๓๑๒๐๒ ม.๕ บ ๓๒๒๐๓ บ ๓๒๒๐๔ ม.๖ บ ๓๓๒๐๕ บ ๓๓๒๐๖

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖
นามศัพท์ - อพยยศัพท์	อาขยาต - กิตก์	สมาส - ตัทธิต	สมัญญาภิธาน - สนธิ อภัยพากย์ปริวัณน์ ธรรมบทภาค ๑	อาขยาต - กิตก์ ธรรมภาค ๒ ธรรมภาค ๓	สมาส - ตัทธิต ธรรมบทภาค ๔ ทบทวนธรรมบทภาค ๑-๔
ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับบาลี ไวยากรณ์ - ประวัติความเป็นมาของภาษาบาลี - ความหมายของคำว่า “บาลีไวยากรณ์” - รากศัพท์ของคำว่า “บาลี” - รากศัพท์ของคำว่า “ไวยากรณ์” - การแบ่งหมวดบาลีไวยากรณ์ นามศัพท์ - โครงสร้างของนามศัพท์ - ความหมายของนามศัพท์ - นามนาม - คุณนาม	อาขยาต - ความหมายของอาขยาต - เครื่องปรุงของอาขยาต - ส่วนประกอบที่สำคัญของอาขยาต วิภัตติ - ความหมายของวิภัตติ - การแบ่งหมวดวิภัตติ - ความหมายของชื่อวิภัตติ - วิธีสังเกตวิภัตติ - วิภัตติและการเปลี่ยนแปลง กาล, บท, วจนะ, บุรุษ - อาคมในอาขยาต - กาล - ความหมายของกาล	สมาส - ความหมายของสมาส - วิเคราะห์คำว่า “สมาส” - ลักษณะรูปวิเคราะห์แห่งสมาส - ประโยชน์ของสมาส - ประเภทของสมาส สมาสว่าโดยชื่อ : กัมมธารยสมาส - วิเศษนบุพพบท - วิเศษนุตตรบท - วิเศษโนภยบท - วิเศษโนปมบท - สัมภาวนบุพพบท - อวธารณบุพพบท	อักษรวิธี : สมัญญาภิธาน - อักษรวิธี ภาคที่ ๑ สมัญญาภิธาน - ความหมายของคำว่า “อักขระ” - ประเภทของอักขระ - สระ - ประเภทของสระ - พยัญชนะ - ประเภทของพยัญชนะ - ฐานกรณ์ของอักขระ - เสียงอักขระ - พยัญชนะสังโยค - อัทธมสระ อักษรวิธี : สนธิ สระสนธิ	อาขยาต - ความหมายของอาขยาต - เครื่องปรุงของอาขยาต - ส่วนประกอบที่สำคัญของอาขยาต วิภัตติ - ความหมายของวิภัตติ - การแบ่งหมวดวิภัตติ - ความหมายของชื่อวิภัตติ - วิธีสังเกตวิภัตติ - วิภัตติและการเปลี่ยนแปลง กาล, บท, วจนะ, บุรุษ - อาคมในอาขยาต - กาล - ความหมายของกาล	สมาส - ความหมายของสมาส - วิเคราะห์คำว่า “สมาส” - ลักษณะรูปวิเคราะห์แห่งสมาส - ประโยชน์ของสมาส - ประเภทของสมาส สมาสว่าโดยชื่อ : กัมมธารยสมาส - วิเศษนบุพพบท - วิเศษนุตตรบท - วิเศษโนภยบท - วิเศษโนปมบท - สัมภาวนบุพพบท - อวธารณบุพพบท

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖
นามศัพท์ - อพยยศัพท์	อาขยาต - กิตก์	สมาส - ตัทธิต	สมัญญาภิธาน - สนธิ อุกัยพากย์ปรัวัฒน์ ธรรมบทภาค ๑	อาขยาต - กิตก์ ธรรมภาค ๒ ธรรมภาค ๓	สมาส - ตัทธิต ธรรมบทภาค ๔ ทบทวนธรรมบทภาค ๑-๔
- สัพพนาม ลิงค์ วจนะ วิภัตติ - ลิงค์ - วจนะ - วิภัตติ อายตนิบาตและการันต์ - อายตนิบาต - การันต์ การแจก อ, อิ, อี, อุ, อู การันต์ในปุงลึงค์ - อ การันต์ในปุงลึงค์ - อิ การันต์ในปุงลึงค์ - อี การันต์ในปุงลึงค์ - อุ การันต์ในปุงลึงค์ - อู การันต์ในปุงลึงค์ การแจก อา, อิ, อี, อุ, อู การันต์ในอิตถิลิงค์ - อา การันต์ในอิตถิลิงค์ - อิ การันต์ในอิตถิลิงค์ - อี การันต์ในอิตถิลิงค์ - อุ การันต์ในอิตถิลิงค์ - อู การันต์ในอิตถิลิงค์ การแจก อ, อิ, อุ การันต์ในนปุงสกลิงค์ - อ การันต์ในนปุงสกลิงค์	- ประเภทของกาล - วิธีสังเกตกาล - บท - ความหมายของบท - ประเภทของบท - ประโยชน์ของบท - วจนะ - ความหมายของวจนะ - ประเภทของวจนะ - ความแตกต่างระหว่างวจนะนามและวจนะอาขยาต - วิธีใช้วจนะ - บุรุษ - ความหมายของบุรุษ - ประเภทของบุรุษ - ความแตกต่างระหว่างบุรุษนามกับบุรุษอาขยาต - วิธีใช้บุรุษ - วิธีสังเกตบุรุษ - ธาตุ - ความหมายของธาตุ - วิธีสังเกตธาตุ - ธาตุ ๘ หมวด - การเปลี่ยนแปลงของธาตุในหมวดต่างๆ	สมาสว่าโดยชื่อ : ๒. ทิคุสมาส - สมาหารทิคุ - อสมาหารทิคุ สมาสว่าโดยชื่อ : ๓. ตัปฺปรีสสมาส - ทุตียาตตัปฺปรีสะ - ตตียาตตัปฺปรีสะ - จตุตถิตตัปฺปรีสะ - ปัญจมีตตัปฺปรีสะ - ฉกฺขีตตัปฺปรีสะ - สัตตมีตตัปฺปรีสะ สมาสว่าโดยชื่อ : ๔. ทวันทวสมาส - สมาหารทวันทวะ - อสมาหารทวันทวะ สมาสว่าโดยชื่อ : ๕. อัปยียาวสมาส - อุปสัคคบุพพะกะ - นิปาตบุพพะกะ สมาสว่าโดยชื่อ : ๖. พหุพพิทสมาส - ทุตียาพหุพพิท - ตตียาพหุพพิท - จตุตถิตพหุพพิท - ปัญจมีพหุพพิท - ฉกฺขีพหุพพิท - สัตตมีพหุพพิท	- สนธิ - ความหมายของสนธิ - ประโยชน์ของสนธิ - ประเภทของสนธิ - สรรสนธิ พยัญชนะสนธิ นิคคหิตสนธิ - พยัญชนะสนธิ - นิคคหิตสนธิ หลักการแปลมครเป็นไทยและการแปลไทยเป็นมครตามโครงสร้างของประโยค ๘ ส่วนประกอบ ดังนี้ - การแปลอาลปนะ - การแปลนิบาตต้นข้อความหรือกาลสัตตมี - การแปลประธาน - การแปลบทที่เนื่องด้วยประธาน - การแปลกิริยาในระหว่างและประโยคแทรก - การแปลบทที่เนื่องด้วยกิริยาในระหว่าง และบทที่เนื่องด้วยประโยคแทรก - การแปลกิริยาคุมพากย์ - การแปลบทที่เนื่องด้วยกิริยา	- ประเภทของกาล - วิธีสังเกตกาล - บท - ความหมายของบท - ประเภทของบท - ประโยชน์ของบท - วจนะ - ความหมายของวจนะ - ประเภทของวจนะ - ความแตกต่างระหว่างวจนะนามและวจนะอาขยาต - วิธีใช้วจนะ - บุรุษ - ความหมายของบุรุษ - ประเภทของบุรุษ - ความแตกต่างระหว่างบุรุษนามกับบุรุษอาขยาต - วิธีใช้บุรุษ - วิธีสังเกตบุรุษ - ธาตุ - ความหมายของธาตุ - วิธีสังเกตธาตุ - ธาตุ ๘ หมวด - การเปลี่ยนแปลงของธาตุในหมวดต่างๆ	๒. ทิคุสมาส - สมาหารทิคุ - อสมาหารทิคุ ๓. ตัปฺปรีสสมาส - ทุตียาตตัปฺปรีสะ - ตตียาตตัปฺปรีสะ - จตุตถิตตัปฺปรีสะ - ปัญจมีตตัปฺปรีสะ - ฉกฺขีตตัปฺปรีสะ - สัตตมีตตัปฺปรีสะ ๔. ทวันทวสมาส - สมาหารทวันทวะ - อสมาหารทวันทวะ ๕. อัปยียาวสมาส - อุปสัคคบุพพะกะ - นิปาตบุพพะกะ ๖. พหุพพิทสมาส - ทุตียาพหุพพิท - ตตียาพหุพพิท - จตุตถิตพหุพพิท - ปัญจมีพหุพพิท - ฉกฺขีพหุพพิท - สัตตมีพหุพพิท สมาสทอ้ง - สมาสทอ้ง

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖
นามศัพท์ - อพยยศัพท์	อาขยาต - กิตก์	สมาส - ตัทธิต	สมัญญาภิธาน - สนธิ อุกัยพากย์ปรัวัฒน์ ธรรมบทภาค ๑	อาขยาต - กิตก์ ธรรมภาค ๒ ธรรมภาค ๓	สมาส - ตัทธิต ธรรมบทภาค ๔ ทบทวนธรรมบทภาค ๑-๔
- อ การันต์โนนปุงสกลิงค์ - อุ การันต์โนนปุงสกลิงค์ กติยศัพท์ - กติยศัพท์ - อตต - พุรหม - ราช - ภควन्द - อรหนต - ภวนต - สตถุ - ปิตุ - มาตุ - มน - กมม - โค - ศัพท์พิเศษ สังขยา : ปกติสังขยา - ความหมายของคำว่า “สังขยา” - ประเภทของสังขยา - เอก ศัพท์ - ทวิ ศัพท์ - ตติ ศัพท์ - จตุ ศัพท์	- ธาตุ ๒ - วิธีสังเกตธาตุ ๒ - ธาตุกลับความหมาย - ศัพท์พิเศษที่ใช้นำหน้ากริยา - กริยาศัพท์ที่ใช้ดูคุณ - อสุ ธาตุ วากและปัจจัย วาก - ความหมายของวาก - ประเภทของวาก - วิธีสลับวาก - ความสำคัญของวาก ปัจจัย - ความหมายของปัจจัย - วิธีใช้ปัจจัย - ประเภทของปัจจัย - วิธีลงและเปลี่ยนแปลงปัจจัยในวาก - ปัจจัยพิเศษ-อัฟภาส คำแปลของ ข, ฉ, ส ปัจจัย อาย, อีย ปัจจัย ปัจจัยที่ใช้น้อย - ความสำคัญของปัจจัย การแปลในวากทั้ง ๕ ที่ใช้ กริยาอาขยาตคัมพากย์	- ปัญจมีพหุพพิ - ฉัญฐิพหุพพิ - สัตตมีพหุพพิ สมาสห้อง - สมาสห้อง - ความหมายของสมาสห้อง - สรุปลักษณะของสมาสห้อง ตัทธิต - ตัทธิต - วิเคราะห์คำว่า “ตัทธิต” - ความแตกต่างระหว่างตัทธิตและสมาส - ประเภทของตัทธิต - ศัพท์ที่ใช้ลงปัจจัยตัทธิต - ลักษณะสำคัญของ ณ ปัจจัยและปัจจัยเนื่องด้วย ณ - ปัจจัยที่คล้ายกัน - ปัจจัยที่พ้องกัน - ประโยชน์ของปัจจัย สามัญญตัทธิต - โคตตตัทธิต - ตรัตยาตัทธิต - ราคาตัทธิต - ขาดาทิตัทธิต - สมุหตัทธิต	คัมพากย์ แปลอุกัยพากย์ปรัวัฒน์โดย พยัญชนะและอรรณ - อุกัยพากย์ปรัวัฒน์ แปลธรรมบทโดยพยัญชนะและอรรณ - ธรรมบทภาค ๑	- ธาตุ ๒ - วิธีสังเกตธาตุ ๒ - ธาตุกลับความหมาย - ศัพท์พิเศษที่ใช้นำหน้ากริยา - กริยาศัพท์ที่ใช้ดูคุณ - อสุ ธาตุ วากและปัจจัย วาก - ความหมายของวาก - ประเภทของวาก - วิธีสลับวาก - ความสำคัญของวาก ปัจจัย - ความหมายของปัจจัย - วิธีใช้ปัจจัย - ประเภทของปัจจัย - วิธีลงและเปลี่ยนแปลงปัจจัยในวาก - ปัจจัยพิเศษ-อัฟภาส คำแปลของ ข, ฉ, ส ปัจจัย อาย, อีย ปัจจัย ปัจจัยที่ใช้น้อย - ความสำคัญของปัจจัย การแปลในวากทั้ง ๕ ที่ใช้ กริยาอาขยาตคัมพากย์	- ความหมายของสมาสห้อง - สรุปลักษณะของสมาสห้อง ตัทธิต - ตัทธิต - วิเคราะห์คำว่า “ตัทธิต” - ความแตกต่างระหว่างตัทธิตและสมาส - ประเภทของตัทธิต - ศัพท์ที่ใช้ลงปัจจัยตัทธิต - ลักษณะสำคัญของ ณ ปัจจัยและปัจจัยเนื่องด้วย ณ - ปัจจัยที่คล้ายกัน - ปัจจัยที่พ้องกัน - ประโยชน์ของปัจจัย สามัญญตัทธิต - โคตตตัทธิต - ตรัตยาตัทธิต - ราคาตัทธิต - ขาดาทิตัทธิต - สมุหตัทธิต - ฐานตัทธิต - พหุลตัทธิต - เสฏฐตัทธิต - ตทิสตัทธิต - ปกติตัทธิต

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖
นามศัพท์ - อพยยศัพท์	อาขยาต - กิตก์	สมาส - ตัทธิต	สมัญญาภิธาน - สนธิ อุกัยพากย์ปรีวัฒน์ ธรรมบทภาค ๑	อาขยาต - กิตก์ ธรรมภาค ๒ ธรรมภาค ๓	สมาส - ตัทธิต ธรรมบทภาค ๔ ทบทวนธรรมบทภาค ๑-๔
- ปณจ ศัพท์ - นว ศัพท์ - สังขยาจำนวนสิบ - สังขยาจำนวนร้อย จำนวนพัน - วิธีใช้ปกติสังขยา วิธีต่อปกติสังขยา - วิธีต่อปกติสังขยาเข้ากับปกติสังขยาด้วย อุตตร ศัพท์ และ อธิก ศัพท์ - วิธีต่อปกติสังขยาเข้ากับนามด้วย อุตตร และ อธิก ศัพท์ รวมกัน - วิธีต่อปกติสังขยา ด้วย จ ศัพท์ - วิธีต่อปกติสังขยาด้วย อุปริศัพท์ สังขยา : ปุณณสังขยา - ความหมายของปุณณสังขยา - ปัจจัยที่ใช้ในปุณณสังขยา - การจัดปุณณสังขยาเข้าในลิงค์ - ปุณณสังขยานับใน ๓ ลิงค์ - วิธีใช้ปุณณสังขยา - อชฎม ศัพท์ - การต่ออ อชฎม ศัพท์ เข้ากับ	- การใช้กิริยาอาขยาตคุมพากย์ - การแปลมครเป็นไทยและการแปลไทยเป็นมคร - ประโยคกัตตุวจาก - ประโยคกัมมวจาก - ประโยคภาววจาก - ประโยคเหตุกัตตุวจาก - ประโยคเหตุกัมมวจาก กิตก์ : กิริยากิตก์ (วิภัตติ, วจนะ, กาล, ธาตุ, วาจก, ปัจจัย) - กิตก์ - ความหมายของคำว่า กิตก์ - วิเคราะห์คำว่า กิตก์ - การแบ่งประเภทของกิตก์ - ธาตุกิตก์ - กิริยากิตก์ - วิภัตติและวจนะ - กาล - การแบ่งประเภทของกาล - ธาตุ - วาจก - ปัจจัย - วิธีลงปัจจัย	- ฐานตัทธิต - พหุลตัทธิต - เสฏฐตัทธิต - ตัทธิสัตถิตตัทธิต - ปกติตตัทธิต - ปุณณตัทธิต - สังขยาตัทธิต - วิภาคตัทธิต - อุปมาตัทธิต - นิสสิตตัทธิต ภาวตัทธิต อพยยตัทธิต - ภาวตัทธิต - อพยยตัทธิต		- การใช้กิริยาอาขยาตคุมพากย์ - การแปลมครเป็นไทยและการแปลไทยเป็นมคร - ประโยคกัตตุวจาก - ประโยคกัมมวจาก - ประโยคภาววจาก - ประโยคเหตุกัตตุวจาก - ประโยคเหตุกัมมวจาก กิตก์ : กิริยากิตก์ (วิภัตติ, วจนะ, กาล, ธาตุ, วาจก, ปัจจัย) - กิตก์ - ความหมายของคำว่า กิตก์ - วิเคราะห์คำว่า กิตก์ - การแบ่งประเภทของกิตก์ - ธาตุกิตก์ - กิริยากิตก์ - วิภัตติและวจนะ - กาล - การแบ่งประเภทของกาล - ธาตุ - วาจก - ปัจจัย - วิธีลงปัจจัย	- ปุณณตัทธิต - สังขยาตัทธิต - วิภาคตัทธิต - อุปมาตัทธิต - นิสสิตตัทธิต ภาวตัทธิต อพยยตัทธิต - ภาวตัทธิต - อพยยตัทธิต แปลธรรมบทโดยพยัญชนะและอรรถ - ธรรมบทภาค ๔ ทบทวนแปลธรรมบทโดยพยัญชนะและอรรถ - ธรรมบทภาค ๑ - ธรรมบทภาค ๒ - ธรรมบทภาค ๓ - ธรรมบทภาค ๔

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖
นามศัพท์ - อพยยศัพท์	อาขยาต - กิตก์	สมาส - ตัทธิต	สมัญญาภิธาน - สนธิ อุกฤษพัภย์ปริวัฒน์ ธรรมบทภาค ๑	อาขยาต - กิตก์ ธรรมภาค ๒ ธรรมภาค ๓	สมาส - ตัทธิต ธรรมบทภาค ๔ ทบทวนธรรมบทภาค ๑-๔
ปุณฺณสังขยา - การต่อ อฑฒ ศัพท์ เข้ากับ ปุณฺณสังขยา แบบมีนามแทรก - การต่อ อฑฒ ศัพท์ เข้ากับ ปกติสังขยา - การต่อ อฑฒ ศัพท์ เข้ากับ ปกติสังขยา แบบมีนามแทรก สัพพนาม : ปุริสสัพพนาม - ความหมายของสัพพนาม - ประเภทของสัพพนาม - ปุริสสัพพนาม - ต (ปุริสสัพพนาม) - ตุมห ศัพท์ปุริสสัพพนาม - อมห ศัพท์ปุริสสัพพนาม สัพพนาม : วิเสสนสัพพนาม - วิเสสนสัพพนาม - ประเภทของวิเสสนสัพพนาม - อนิยมวิเสสนสัพพนาม - นิยมวิเสสนสัพพนาม - สัพพนามทั้งปวงเปลี่ยนรูปได้ อพยยศัพท์ - ความหมายของคำว่า “อพยยศัพท์” - ประเภทของ “อพยยศัพท์” - อุปสัค	- กิตปัจจัย - กิจปัจจัย - กิตกิจปัจจัย - ตูนาทิจปัจจัย - บทสุดท้าย นามกิตก์ รูปและสาธนะ - นามกิตก์ - สาธนะ - วิเคราะห์แห่งสาธนะ - วิธีปรุงรูปวิเคราะห์ ปัจจัยนามกิตก์ - ปัจจัยแห่งนามกิตก์ - วิเคราะห์แห่งนามกิตก์ - ปัจจัยนามกิตก์ในหมวด กิตปัจจัย - กวิ ปัจจัย - ณิ ปัจจัย - ณวุ ปัจจัย - ตุ ปัจจัย - รู ปัจจัย - ปัจจัยนามกิตก์ในหมวด กิจปัจจัย - ข ปัจจัย - ณย ปัจจัย - ปัจจัยนามกิตก์ในหมวด			- กิตปัจจัย - กิจปัจจัย - กิตกิจปัจจัย - ตูนาทิจปัจจัย - บทสุดท้าย นามกิตก์ รูปและสาธนะ - นามกิตก์ - สาธนะ - วิเคราะห์แห่งสาธนะ - วิธีปรุงรูปวิเคราะห์ ปัจจัยนามกิตก์ - ปัจจัยแห่งนามกิตก์ - วิเคราะห์แห่งนามกิตก์ - ปัจจัยนามกิตก์ในหมวด กิตปัจจัย - กวิ ปัจจัย - ณิ ปัจจัย - ณวุ ปัจจัย - ตุ ปัจจัย - รู ปัจจัย - ปัจจัยนามกิตก์ในหมวด กิจปัจจัย - ข ปัจจัย - ณย ปัจจัย - ปัจจัยนามกิตก์ในหมวด	

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖
นามศัพท์ - อพยยศัพท์	อาขยาต - กิตก์	สมาส - ตัทธิธ	สมัญญาภิธาน - สนธิ อุกฤษัพากย์ปรีวัฒน์ ธรรมบทภาค ๑	อาขยาต - กิตก์ ธรรมภาค ๒ ธรรมภาค ๓	สมาส - ตัทธิธ ธรรมบทภาค ๔ ทบทวนธรรมบทภาค ๑-๔
- นิบาต - ปัจจัย	กิตกิจปัจจัย อ ปัจจัย อิ ปัจจัย ณ ปัจจัย เตว ปัจจัย ตี ปัจจัย ตุ ปัจจัย ยุ ปัจจัย - ปัจจัยนอกแบบ การใช้กิริยากิตก์ - การใช้กิริยากิตก์ - การใช้กิริยากิตก์ในการแปล มคอเป็นไทยและการแปล ไทยเป็นมคอ - ใช้เป็นกิริยาคุมพากย์ตาม วาจาก - ใช้เป็นวิกติกัตตา - ใช้เป็นกิริยาคุมพากย์ อนุาทร และลักษณะ - ใช้เป็นกิริยาในระหว่าง - การใช้ ตวา, ตุ ปัจจัย และ นามกิตก์ ตวา ปัจจัย ใช้ในอรรถ ๘ อย่าง ตุ ปัจจัย ใช้ในอรรถ ๒			กิตกิจปัจจัย อ ปัจจัย อิ ปัจจัย ณ ปัจจัย เตว ปัจจัย ตี ปัจจัย ตุ ปัจจัย ยุ ปัจจัย - ปัจจัยนอกแบบ การใช้กิริยากิตก์ - การใช้กิริยากิตก์ - การใช้กิริยากิตก์ในการแปล มคอเป็นไทยและการแปล ไทยเป็นมคอ - ใช้เป็นกิริยาคุมพากย์ตาม วาจาก - ใช้เป็นวิกติกัตตา - ใช้เป็นกิริยาคุมพากย์ อนุาทร และลักษณะ - ใช้เป็นกิริยาในระหว่าง - การใช้ ตวา, ตุ ปัจจัย และ นามกิตก์ ตวา ปัจจัย ใช้ในอรรถ ๘ อย่าง ตุ ปัจจัย ใช้ในอรรถ ๒	

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖
นามศัพท์ - อพยยศัพท์	อาขยาต - กิตก์	สมาส - ตัทธิต	สมัญญาภิธาน - สนธิ อุกฤษพัภย์ปรีวัฒน์ ธรรมบทภาค ๑	อาขยาต - กิตก์ ธรรมภาค ๒ ธรรมภาค ๓	สมาส - ตัทธิต ธรรมบทภาค ๔ ทบทวนธรรมบทภาค ๑-๔
	อย่าง นามกิตก์ ใช้ใน ๒ แผนก			อย่าง นามกิตก์ ใช้ใน ๒ แผนก แปลธรรมบทโดยพยัญชนะ และอรรถ - ธรรมบทภาค ๒ - ธรรมบทภาค ๓	

คำสั่งโรงเรียนสมเด็จพระพุทธชินวงศ์
ที่ พช.๐๒๕ / ๒๕๖๐
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรการศึกษา พ.ศ.๒๕๖๐
(ฉบับปรับปรุง พ.ศ.๒๕๖๐)

ตามที่โรงเรียนสมเด็จพระพุทธชินวงศ์ ดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา พุทธศักราช ๒๕๕๒ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ สู่การปฏิบัติในโรงเรียนและห้องเรียนนั้น

โรงเรียนได้ดำเนินการประเมินผลการใช้หลักสูตร ซึ่งจากผลการประเมินทางโรงเรียนเห็นควรให้มีการปรับปรุงหลักสูตร เพื่อให้ตรงกับความต้องการของผู้เรียน สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน และนโยบายหน่วยงานต้นสังกัด

อาศัยระเบียบ กระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๕ และ ประกาศการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๑๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๑ โรงเรียนสมเด็จพระพุทธชินวงศ์ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนสมเด็จพระพุทธชินวงศ์ ดังนี้

คณะกรรมการที่ปรึกษา

๑. พระครูวัชรชัยสังฆพิทักษ์	ผู้อำนวยการโรงเรียนสมเด็จพระพุทธชินวงศ์	ประธาน
๒. พระสมุห์ติวานนท์ วิริยธมโม	รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารวิชาการ	รองประธาน
๓. นางสาวเพ็ญผกา ชัยพิกุลิต	ครูสอน/นายทะเบียน	กรรมการและเลขานุการ

หน้าที่

๑. ให้คำปรึกษาแนะนำอำนวยความสะดวกในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ
๒. นิเทศ กำกับ ติดตามดูแลแก้ปัญหาอันอาจจะเกิดขึ้น

คณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา

๑. นางทิพวิมล วรรณชัย	หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
๒. นางสาวหฤทัย มงคลเจริญสิน	หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์
๓. นายฐาปนา ภัทรเมธินนท์	หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
๔. พระสันติ สุนตจิตโต	หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

๕. เดชา เมธีวัฒนากุล หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ สุขศึกษา และพลศึกษา/การงานอาชีพ
๖. นางสาวเพ็ญผกา ชัยพิภุสิต หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

หน้าที่

๑. จัดทำเอกสารการประกอบหลักสูตร โดยมีส่วนประกอบต่าง ๆ ตามหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
โรงเรียนสมเด็จพระพุทธชินวงศ์ พุทธศักราช ๒๕๖๐
๒. จัดทำหน่วยการเรียนรู้โดยให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
๓. จัดทำคำอธิบายรายวิชา / โครงการจัดการเรียนรู้ และแผนการจัดการเรียนรู้
๔. รวบรวมเอกสารที่ทำเสร็จส่งฝ่ายวิชาการเพื่อตรวจแก้ไขและจัดทำรูปเล่ม
๕. ติดตามการใช้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่รับผิดชอบ

ให้คณะกรรมการทุกฝ่ายร่วมกันปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา พัฒนาผู้เรียน
ให้เป็นไปตาม หลักการ และจุดมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษา สรุป รายงานผลตามควรแก่ระยะเวลาในแต่
ละภารกิจของการบริหารงานหลักสูตรและงานวิชาการสถานศึกษา

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

สั่ง ณ วันที่ ๑๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

(พระครูวัชรชัยสังฆพิทักษ์)

ผู้อำนวยการโรงเรียนสมเด็จพระพุทธชินวงศ์